

TIDEN

JANUAR 1944.

Tidsskriftet Tiden

1. Den danske Arbejderklasse og den nationale Kamp.....	14
Arbejderklassen og den nationale Kamp.....	15
2. Tyskland - Hitlers Tyskland.....	19
3. Det tjekkoslovakiske Folk, af <u>J. T. Kunsinen</u>	21
4. Om Enheden.....	22
5. Enhedsledelse.....	23
6. <u>Georges Ra</u>	
7. <u>Victor Vinc</u>	
8. Ungarn.....	

TIDEN

...ig udkomme, naar Redaktionen har
...ke kan finde Plads i
...kationer.

Kr.

FOLKs Forlag

DKP

OG

FRIHEDSKAMPEN

13

Genoptryk 1996

I N D H O L D:

I	KOMMUNISTISK ÅRBOG 1941	1
	(Iøvrigt henvises til side 120ff, hvor der er gengivet sagregister. Danske dokumenter er gengivet i 'DKP og frihedskampen').	
II	ØKONOMISK NYTÅRSOVERSIGT, JANUAR 1943	124
	(4 sider, gengivet i 'DKP og Frihedskampen')	
III	SUPPLEMENT TIL "KOMMUNISTISK ÅRBOG"	128
	(afsluttet 15.juli 1943, 22 sider)	
IV	SUPPLEMENT TIL "KOMMUNISTISK ÅRBOG"	151
	(afsluttet januar 1945, 42 sider)	
V	TIDSSKRIFTET "TIDEN", nr. 1, JANUAR 1944 ..	194
	(24 sider)	
VI	TIDSSKRIFTET "TIDEN", nr. 2, MARTS 1944 ...	217
	(26 sider)	
VII	TIDSSKRIFTET "TIDEN", nr. 3, JULI 1944	242
	(24 sider)	
VIII	TIDSSKRIFTET "TIDEN", nr. 4, OKTOBER 1944 .	267
	(27 sider)	
IX	TIDSSKRIFTET "TIDEN", nr. 5, JANUAR 1945 ..	295
	(20 sider)	
X	TIDSSKRIFTET "TIDEN", nr. 6, APRIL 1945 ...	316
	(25 sider)	

(Danske artikler er gengivet i 'DKP og frihedskampen').

Supplementsbind til 'DKP og frihedskampen'

Danmarks kommunistiske Parti . marts 1980

TIDEN

JANUAR 1944.

INDHOLD	
1. Den danske Arbejderklasse og Enheden.....	Side 3
2. Arbejderklassen og den nationale Kamp.....	" 5
3. Wilhelms Tyskland - Hitlers Tyskland.....	" 14
4. Finland uden Maske, af <u>O. V. Kuusinen</u>	" 15
5. Det tjekoslovakiske Folk, af <u>Klement Gottwald</u>	" 19
6. Emigrantdrømme og polsk Virkelighed.....	" 21
7. De polske Imperialister og Litauen, af <u>Paletskis</u>	" 22
8. Ungarn.....	" 23

Tidsskriftet vil fremtidig udkomme, naar Redaktionen har
noget paa Hjerte, som ikke kan finde Plads i
de øvrige Publikationer.

Pris 1 Kr.

LAND OG FOLKs Forlag

DEN DANSKE ARBEJDERKLASSE OG ENHEDEN

Tanken om Arbejderklassens Enhed, har under krigen vundet stærkt frem. I den frie Verden vokser Forståelsen af Enhedens Nødvendighed. Fagforening efter Fagforening i England udtaler sig saaledes for Optagelse i Arbejderpartiet af Englands kommunistiske Parti. Men Enhedstanken har vundet endda stærkere frem i de undertrykte Lande. Organisatorisk Sammenslutning mellem illegale socialdemokratiske og kommunistiske Partier har endnu ikke fundet Sted, men paa Modstandsfronten kæmper Kommuniste og Socialdemokrater Side om Side, og den organisatoriske Adskillelse betragtes nærmest som noget fortidigt, der bør forsvinde. Drøftelser mellem ledende Personer i det norske Arbejderparti og Norges kommunistiske Parti har som meddelt i Decemrnummeret af "Land og Folk" allerede ført til Overensstemmelse om Grundlaget for politisk og organisatorisk Enhed.

Ogsaa i Danmark bærer det i den Retning, selv om der ikke er Tale om Overensstemmelse mellem de ledende Socialdemokrater og Kommunisternes politiske Opfattelse og langt mindre, om organisatorisk Tilnærmelse. Endnu stritter de socialdemokratiske Ledere mod Samarbejde med Kommunisterne; men det Massernes Tryk, der er Betingelsen for Enheden og for at tvinge Lederne paa andre Tanker, er ved at være til Stede.

Dette Tryk var allerede til Stede før Krigen og kom bl.a. til Udtryk i Løn-, Arbejdsløsheds- og Beskæftigelsesproblemer. Kløften mellem de socialdemokratiske Ledere og Arbejdernes Opfattelse var stor, men den er blevet større. Det viste sig ved Nedsættelsen af Sociallovgivningen. Arbejderne rasede mod Ledernes Forræderi og afviste harmfylde Argumentation derfor. Og i Fagbevægelsen udfoldede Medlemmerne paa Linje med Kommunisterne den kraftigste Opposition, som dansk Fagbevægelse nogensinde har været ude for. Kun Myndighedernes Forfølgelse af Fagforeningsfolk forhindrede, at denne Bevægelse gav sig positive Udslag ved Udskiftning af de Tillidsmænd, der forsvarede Forræderiet.

Kommunevalgene i Foraaret gav ogsaa Udtryk for, at Kløften mellem Ledere og Arbejdere er dyb. Tyskernes Tilstedeværelse og Myndighedernes Forfølgelse af alle patriotiske Modstandere af Samarbejdspolitikken har selvagt i høj Grad indvirket paa Valgets Resultater. Men faglige Lister og andre Særliste samlede dog Tusinder af Stemmer og fik talrige Repræsentanter ind i Raadene. Dette var naturligvis en Fordømmelse af den socialdemokratiske Administration i Kommunerne, men ogsaa en Protest mod visse Socialdemokraters Måskepi med Tyskerne.

Bøghederne i August og de følgende Maanedre viser Modsætningerne endnu tydeligere. Mens de øverste Ledere i Socialdemokratiet sagde god for Tyskerne og manede til Lydighed og Underkastelse, rejste Arbejderne, ja, hele Folket sig til Protest, til Kamp, mod de tyske Overgreb og for at faa elementære danske Borgerrøttigheder respekteret. Selv da Strejkerne var udbrudt, fortsatte Lederne af Socialdemokratiet og Fagbevægelsen samt en Del lokale Spidser med at lyde Tyskerne Anerkendelse for korrekt Optræden, og væltede sig i kraftige Vendinger mod "Opvigerne", d.v.s. Folket, der kun spekulerede paa at nedbryde det Forhold, Regeringen havde tilvejebragt, og derved sætte Landets Frihed og Selvstændighed paa Spil. Hverken Formænd eller haarde Ord hjalp. Strejkerne brødte sig, og de Socialdemokrater, der anbefalede Kapitulation, blev overhovedet ikke hørt. Under Nødvendighedens Pres var Enheden overfor Dagens Problemer skabt udenom og mod de kapitulerende Ledere. Folkemasserne tog Kampen op og viste, at de ikke alene kunde gennemføre den uden Organisationernes og de lannede Lederes Bistand, men ogsaa trods deres Forræderi og Bagholdsangreb.

Selv ikke den militære Undtagelsestilstand, som bragte Strejkerne til Ophør, formaaede at lamme Arbejderne og bringe dem til Underkastelse. Tværtimod. Arbejderne og Folket sin Helhed fordømmer stadig Samarbejdet med og Eftergivenheden overfor Tyskerne. De kræver ikke alene utersonlig Modstand, men ogsaa Handling. Derfor er Sabotagens Popularitet stadig i Stigen. Og derfor bliver den daglige Modstand dristigere og mere omfattende.

De kapitulationsivrige Socialdemokrater, der saaledes forsøgte at desorganisere Strejkerne til Tyskernes Fordel, fortsatte og fortsætter med at gaa Tyskernes Erinde. Alting Andersens berygtede Skrivelser er et tydeligt Vidnesbyrd herom. Men denne maa overfor de i Modstandsbevægelsen og Kampene deltagende Arbejdere virke som en Kniv i Ryggen. Det kan ikke gaa sporløst hen. Det maa give sig Udslag i Socialdemokratiet. Før eller siden vil de menige Medlemmer kræve Lederne til Regnskab og forlange, at de bøjer sig for Massernes Opfattelse, eller de maa forsvinde. Og Arbejderne, der i Frihedskampen har kæmpet og kæmper Side om Side med Kommunisterne, vil ogsaa forlange, at Socialdemokratiets Forhold til Kommunistisk Parti bliver et andet end hidtil.

(forts. næste Side)

Side 4.

T I D E N

Nr. 1.

(forts. fra foreg. Side)

At det vil gaa saadan, vidner adskilligt om. Forlængst har de første Røster fra socialdemokratiske Tillidsmænd lydt om Samarbejde med Kommunisterne. De indskrænkede sig endda ikke til at tale om Aktionsenhed, men nævnte udtrykkeligt Organisationsenhed; men ikke nog hermed. Der er i Socialdemokratiet Landet over oppositionelle Kredse, som er i Bevægelse for at få Forbindelse med Kommunisterne.

Der er altsaa sikre Tegn paa, at Danmarks Arbejdere har betraadt Enhedens Vej. Men Enhedens Tilhængere kan ikke slaa sig til Taals harmed og passivt se til. Det er nemlig ikke nok, at Arbejderne paa en Arbejdsplads eller i en By spontant optræder som en Enhed, eller at oppositionelle Grupper af Socialdemokrater har Føling med Kommunisterne. Derfor maa hele Socialdemokratiet vindes for Enheden. Og det hæster. For dette Maal maa alle Enhedstilhængere indenfor Socialdemokratiet sætte al Kraft ind. Et omfattende Oplysningsarbejde om Enhedens Nødvendighed maa udføres, og overalt i Partiet og Fagbevægelsen maa enhver Modstander af Enheden skaanselsløst rjernes fra Tillidsposterne. Det vil være en Forbrydelse at lade Enhedsmodstanderne beherske Organisationerne, saa de derfra kan drive deres Spil til Skade for Folket og Arbejderne, og til Gavn for Nazismen og Undertrykkerne. Det siger sig selv, at Kommunisternes Støtte og Bistand ikke vil komme til at mangle.

SPALIN den 6. November 1943:

De allierede Landes Sejr over Hitler-Tyskland vil rejse vigtige Spørgsmaal om Organiseringen og Genskabelsen af de europæiske Folks statslige, økonomiske og kulturelle Liv. Vor Regerings Politik i disse Spørgsmaal forbliver uændret. I Fællesskab med vore Allierede maa vi:

- 1) befri Folkene i Europa for de fascistiske Landrøvere og være dem behjælpelig med at genskabe deres nationale Stater, som er senderlemmet af de fascistiske Undertrykkere; Folkene i Frankrig, Belgien, Jugoslavien, Tjekslovakiet, Polen, Grækenland og de øvrige Stater, som befinder sig under tysk Aag, maa ogsaa blive frie og selvstændige;
- 2) sikre de befriede Folk i Europa fuld Ret og Frihed til at afgøre Spørgsmaalet om deres Statsform,
- 3) træffe Forholdsregler for, at alle fascistiske Forbrydere, som er Skyld i den nuværende Krig og i Folkenes Lidelser, drages til Ansvar og straffes haardt for deres Forbrydelser, hvilket Lænd de end maatte skjule sig i,
- 4) oprette en Ordning i Europa, som fuldstændig udelukker Muligheden for en ny Aggression fra Tysklands Side,
- 5) etablere et holdbart økonomisk, politisk og kulturelt Samarbejde mellem Folkene i Europa, hvilende paa gensidig Tillid og gensidig Hjælp til Genrejsning af Økonomien og Kulturen, som Tyskerne har lagt øde.

N y e P u b l i k a t i o n e r

"**NAZISMENS KLASSEKARAKTER**", 72 Sider, omhandler paa Basis af et righoldigt Material de tyske Finanskongers Diktatur og deres Brandskatning af Europa. Pris 2.50 Kr.

K. Marx og F. Engels: "**Det kommunistiske Manifest**", nyt Oplag, Socialismens uødelige Fanfare, der maa kendes af alle Danske. Pris 1 Kr.

LAND OG FOLKS Forlag

ARBEJDERKLASSEN OG DEN NATIONALE KAMP

Den følgende Artikel er tænkt som en Ledetraad for Studiekredse, men forhaabentlig kan den ogsaa være til Hjælp for andre, der selvstændigt vil studere det nationale Spørgsmaal.

Ved Behandlingen af dette Problem maa man bestandig gøre sig Klart, at den nationale Kamp altid er et Led i en bestemt historisk og politisk Situation. Naar denne Situation ændres, skifter Frihedskampen ogsaa i sit Omfang, sine Maal og sine Former. Navnlige maa man vogte paa, hvilke Klasser der spiller med, hvad deres Rolle er, og hvordan deres indbyrdes Styrkeforhold ændrer sig efter den økonomiske Udvikling.

Til et saadant Studium foreligger der paa Dansk vigtige klassiske Arbejder, først og fremmest Stalins Bog "Marxismen og det nationale Spørgsmaal" og et Kapitel "Det nationale Spørgsmaal" i hans store Værk "Leninismens Problemer". Disse to Arbejder giver et fast Grundlag for et videre Arbejde med Sagen.

Bogen "Marxismen og det nationale Spørgsmaal" omhandler i Hovedsagen den Periode, hvor Kapitalismen var i Opgang, og hvor Bourgeoisiet derfor var Samfundets bærende Klasse. Det siger sig selv, at ikke alle Grundsætninger fra den Periode uden videre kan overføres til den nuværende Periode. Men Bogen er netop skrevet paa Overgangen mellem Kapitalismens Opgangs- og Nedgangsperiode, hvor Arbejderklassen allerede var ved at modnes til Samfundets Hovedkraft, og det revolutionære Program for det nationale Spørgsmaal, som Stalin her opstiller, blev da ogsaa Basis for den nye Sovjetstats Nationalitetspolitik; det leder direkte og naturligt over til Leninismens Behandling af det nationale Spørgsmaal i Imperialismens Periode, som vi befinder os i.

Det nationale Spørgsmaal i Imperialismens Periode, hvor Kapitalismen synger sin Svanesang, er omtalt for det nævnte Kapitel i "Leninismens Problemer". For at lette Forståelsen her der er i Vejledningen givet en ganske kort Fremstilling af nogle Træk i Imperialismen. Den, der har Adgang til at læse Lenins "Imperialismen som Kapitalismens højeste Stadium", peger vel i at gøre det ved denne Lejlighed. Bogen findes dels i en dansk Oversættelse, dels i den norske Udgave af Lenins "Verker i Udvalg", Bd. 5.

Stalin behandler i dette Kapitel først den vældige Udvikelse, der under Imperialismen sker med det nationale Spørgsmaal, dels blandt Folkemasserne - idet det ogsaa Kolonialernes Milliardbefolkning er kommet med i Frihedsbevægelsen, som derfor kaldes national-kolonial - dels politisk; idet Spørgsmaalet er blevet et Led i den almindelige Kamp for afskaffelse af Udbytning og Undertrykkelse. Dernæst behandles Forholdet mellem den proletariske Klassekamp og den national-koloniale Frihedskamp, idet disse to Bevægelser er intimt knyttet sammen gennem det fælles Maal: at afskaffe Imperialismen.

Den, der læser hele det Arbejde "Om Leninismens Grundlag", hvor Kapitlet "Det nationale Spørgsmaal" findes, vil bemærke, at en Grundlov for Økonomi og Politik under Imperialismen er Ujævnheden i Udviklingen, en stadig Belægning, hvor gammelt forsvinder, og nyt dukker op. Ved Tyvernes Begyndelse var det saaledes navnlig England, USA, Japan, Frankrig og Italien, der var Imperialismens fornemste Repræsentanter. I Mellemtiden er Hitler-Tyskland skudt frem som Leder af de fascistiske Staters Blok, der truer hele Verden med Slaveri og Undergang. Samtidig er den socialistiske Sovjetunion vokset frem til en økonomisk, politisk og militær Magt af første Rang, som i Forbund med England, USA og det forhen saa svage koloniale Kina kan gøre den nuværende Krig til Folkenes Frihedskrig, den foreliggende Vejledning peger derfor paa disse Forskydningers Betydning for det nationale Spørgsmaals Udvikling.

Artiklen afsluttes med nogle Bemærkninger om Danmark under den nye Situation i Verdenspolitikken.

De paa Dansk foreliggende klassiske Værker er som nævnt:

Stalin: "Marxismen og det nationale Spørgsmaal" (kan stadig købes).

Stalin: "Leninismens Problemer" S. 54-63.

I Lenin "Verker i Udvalg" findes samlet i et Bind en Del af Lenins Skrifter om det nationale Spørgsmaal, og hans Bog om Imperialismen. Fra Marx' og Engels' Haand foreligger der dels i "Udvalgte Skrifter" Bd. 2, S. 77-84 nogle Udtalelser om det nationale Spørgsmaals Stilling i Midten af forrige Aarhundrede, dels i et polsk og et italiensk For-

(forts.)

(forts.)

Forord til "Det kommunistiske Manifest" Udtalelser om Stillingen i sidste Fjerdedel af Aarhundredet; disse Forord vil snarest blive offentliggjort i en ny Udgave af Manifestet.

Det følgende Forslag til Inddeling af Stoffet bygger paa, at Deltagerne i det mindste har denne Artikel, mens det maaske bliver vanskeligt for alle at skaffe sig den nævnte klassiske Litteratur.

Stoffet kan fordeles paa "Aftener" paa følgende Maade:

1. Aften: Artiklens Afsnit "Nationen" og "Hver Klasse sin Vej". Hertil læses Stalin: "Marxismen og det nat.Sp." S. 9-23.
2. Aften: Artiklens Afsnit "Arbejderklassens nationale Program". Hertil læses Stalin: "Marxismen og det nat.Sp." S. 30-39 og 61-67.
3. Aften: Artiklens Afsnit "Imperialismen" og "Den nye Epoke i den national-koloniale Kamp". Hertil læses det nævnte Kapitel i "Leninismens Problemer". S. 54-63.
4. Aften: Artiklens Afsnit "Arbejderklassen faar Hovedrollen" og "I Danmark". De Deltagere, der har Adgang til at læse Aksel Larsens Pjece "Der kaldes til Samling", bør gøre det igen.

Studiekredsens Deltagere maa jo helst selv læse det anførte Stof, før det gennemgaaes i Fællesskab. Selvstudium lærer man mest af. Studiekredsaftenerne bør forme sig saadan, at en Deltager giver en samlet Oversigt, og derefter aabnes Diskussionen om Tvivlsspørgsmaalene. Man maa ogsaa hver Gang enes om, hvem der skal pastage sig at levere Oversigten næste Samlingsaften.

I

I KAPITALISMENS OPGANGSTID

"Det nationale" har fra gammel Tid haft en ilde Klang blandt Arbejderne. De var paa Vej opad som Klasse i et Samfund, hvis Magthavere gjorde alt for at holde dem nede. De samme Magthavere var paa Fletten med Gud, Konge og Fædreland, maarede skulde bruge Arbejderne som Kanonføde. For at tjene "Fædrelandet" vel skulde en Arbejder være nøjet med sin Lød og gøre sin Dont uden ond Kritik af dem, Monarken havde sat til at styre Land og Rige.

Man kan forstaa Uviljen mod det "nationale", naar man sætter sig ind i, hvad Paris' Arbejdere i 1871 maatte opleve. De havde taget deres Tørn for at forsvare Frankrig i en Krig, som en forbryderisk fransk Overklasse havde anstiftet. De havde båret Nød og Savn, da Bismarck belejrede Paris - og saa skulde de opleve, at det franske Bourgeois vilde afvæbne dem for bedre at kunne inddrive Skatter og Husleje, som Arbejderne ikke havde kunnet betale, mens de "stred for Fædrelandet". Ja, de kom til at opleve mere end det. Det franske Bourgeois sammensvor sig med Bismarck, den fremmede Erobrer, for at slaa deres Paris-erkommune ned. Det kostede 30 000 Arbejdere, Mænd, Kvinder og Børn, Livet, mens Titusinder blev indespærret eller deporteret.

Saadanne Oplevelser havde Arbejderne overalt i Verden. Den Overklasse, der taalte højest om Fædrelandet, slog dem ned og var ikke bange for at gøre det i Forbund med Fædrelandets Fjender.

Alligevel var Arbejderne med i de forreste Rækker, hvor det gjaldt at forsvare sig mod en fremmed Undertrykker. Smaafolk kæmpede med Dødsforagt i Spanien, Grækenland, Polen og i Danmark i 1864. Hvad er da dette "nationale Spørgsmaal", som i det sidste Aarhundrede er vokset frem til en dominerende Plads, og som vi i disse Aar har inde paa Livet, uden længere at fornemme den gamle ilde Klang?

Nationen

Nationerne er unge. Stenaldermanden ved Roskilde Fjorde havde ingen Følelse af Samhørighed med ham i Gudenaadalen. Middelalderens fortrykte Bondemand saa ikke ud over sit Sogneskel til Lødemænd paa den anden Side. Herremændene sloges livligt indbyrdes. Først Borgeren i det 19. Aarhundredes Danmark opdagede sit Fællesskab med de øvrige Borgere. De havde et fælles Marked, og fælles Konkurrenter at bekæmpe. "Markedet er den første Skole, hvor Bourgeoisiet lærer Nationalisme" (Stalin).

Nationen er opstaaet, da Kapitalismen skød frem og bandt et Lands Befolkning

(forts.)

(forts.)

sammen i en fælles Produktion, fælles Omsætning og fælles Værn mod fremmede Konkurrenter. Nationen stammer altsaa fra Kapitalismens Opgangstid. Den nationale Bevægelse var et Led i Bourgeoisiets Fremmarch, et Led i den borgerlige Revolution, hvor Kapitalismen brød sig Vej.

Dette kapitalistiske Vaarbrud falder ikke samtidig i alle Lande - i Holland i det 16-17. Aarhundrede, i England i det 17. Aarh., i Frankrig i det 18. Aarh., i Tyskland i det 19. Aarh., i Danmark i det 19. Aarh.. I de nævnte Lande dannedes der af Nationen en Stat, men det var ikke Tilfældet allevegne. I Rusland og Østrig gik det anderledes, som man kan læse om i Stalins Skrift.

Hvad er saa en Nation? Som en historisk opstaaet Foreteelse maa den kunne beskrives.

Det falder i Øjnene, at Folk af samme Nation taler samme Sprog. Østrigere og Ungarere kan slutte et Forbund, men de danner ikke derfor en Nation. - En Nation har et sluttet Territorium. Englandere og Amerikanere taler samme Sprog, men bor ikke paa samme Territorium og danner ikke een Nation. - Vi saa, at det er fælles økonomisk Liv, der smeltede en Befolkning sammen til en Nation. - Og hertil kommer et sandeligt Særpræg, som kan være svært at definere, men som kommer frem i den karakteristiske nationale Kultur. Det havde Tyskerne en kort Tid Øje for, da de efter den 9. April forsynede deres Soldater i Danmark med en lille Beskrivelse af Danskernes Særpræg til Forskel fra Tyskere.

Fælles Territorium, fælles økonomisk Liv, fælles Sprog og fælles sandeligt Særpræg, det er altsaa Kendetegnene paa en Nation. Det er disse Felter, der skal forsvares og havdes, hvis Nationen skal bestaa.

Her opstod Spliden i Nationen, for de to Hovedklasser i Samfundet, Bourgeoisiet og Arbejderne, havde ikke samme Syn paa Sagen. Lad os tage det økonomiske Liv. Bourgeoisiet forsvarede sine økonomiske Interesser mod de andre Magters Bourgeoisier og mod den hjemlige Arbejderklasse. Denne igen forsvarede sine økonomiske Interesser mod det hjemlige Bourgeoisier, der var den store Modstander. De to Klasser kunde ikke gaa i Spænd sammen, fordi deres Interesser skiltes paa et fundamentalt Omraade, det økonomiske. Nationen var spaltet.

Hver Klasse sin Vej

Hvad enten Bourgeoisiet tilhørte en Erobrer nation eller en undervunget nation, forfulgte det sine egne Interesser og stod skarpt over for Arbejderklassens Maal. Vel fik Bourgeoisiet efter Støtte fra Arbejderne, men forsøgte derved at skubbe Arbejdernes Klassekamp i Baggrunden og at foreggle et Interesséfællesskab, som intet Grundlag havde. Hvis Arbejdernes Klassebevidsthed var for ringe og deres Organisationer for svage, blev de sugt med af Bourgeoisiets nationale Bevægelse, til stor Skade for deres egen Sag.

Arbejderne stod paa ingen Maade afvisende over for den nationale Frihedskamp, men dønnens borgerlige Former, der ofte blev til nationalt Had, til Chauvinisme, Repressalier og Pogromer, maatte den bevidste Del sætte sig imod. Derimod var det en Opgave for Arbejderorganisationerne at svække den nationale Splid, at skaffe sig Albuenum, Valgret, Ret til at bruge Modersmaalet, Skoleundervisning etc. Det var Felter, hvor Arbejdernes nationale Bestræbelser maatte udfolde sig.

Tilsyneladende gik Arbejdernes vigtigste Bestræbelser i en anden Retning. "Arbejdernes Frigerelse maa være deres eget Værk", og det maa ske ved en international Samvirken mellem de enkelte Landes Arbejderklasser. Internationalismen var og er en Nødvendighed for Arbejderne. Internationalisme var og er imidlertid et vigtigt Middel til at mildne den nationale Kamp. Den Beskyldning, som indtil den seneste Tid atter og atter er rejst mod Arbejderne - at de er unationale, naar de er internationalt sindede - er ganske taabelig, fordi Internationalismens Væsen er broderlig Samvirken mellem Folkene, til Gavn for de enkelte Folk. Den rummer tillige en uforbeholden Kamp mod alle Undertrykkere, ogsaa Undertrykker nationer.

Arbejderklassens nationale Program

Denne Indstilling blandt Arbejdernes gav sig Udtryk i det klare, nationale Program, som Arbejderklassens revolutionære Flej opstillede. Det behandles udførligt i Stalins Skrift "Marxismen og det nationale Spørgsmaal", S. 61-67, og kun Principerne anføres her:

1. Selvbestemmelsesret -
2. Territorialt Selvstyre -
3. National Ligeberettigelse i alle dens Former (Sprog, Skole, o.s.v.) -
4. International Sammenslutning af Arbejderne -

(forts.)

side 8:

T I D E N

Nr. 1.

(forts.)

er nødvendige Punkter ved det nationale Spørgsmaals Løsning.

Da denne revolutionære Fløj (Bolsjevikerne) i Kapitalismens Nedgangstid sejrede i Arbejderklassen i Rusland og efter den socialistiske Oktoberrevolution 1917 kom til at lede Landets Udvikling, stod dette Program sin Prøve. Den nationale Kamp døde hen, mens den nationale Kultur i de 180 Nationaliteter fik et uanet Opsving. Det viste sig her, at den internationale Organisering af Arbejderne - den virkelige Jordes jo i det for hele Unionen fælles, Bolsjevikiske Parti - blev en Løftestang for alle Nationer i Sovjetunionen. Modersmaalet kom til Ere og Værdighed, Skriftsprog blev skabt, hvor det ikke tidligere fandtes, Skoler, Universiteter, Biblioteker, Teatre paa Modersmalets Grund skød op. I den nuværende blodige og tunge Krig staar dette nationale Program endnu en Gang sin Prøve. Den store Sovjetfamilie slaar ingen Revner.

Samtidig er tillige en Proces i modsat Retning i Gang. Det voldsomme Opsving i hele Sovjetunionens økonomiske Liv, selv i de mindste og mindst udviklede Nationaliteter, binder Folkene tættere sammen og forarsager en gensidig Befrugtning, en Opsugning af værdifulde Elementer fra andre Kulturer og en Ujævning af Skellene mellem Nationerne.

Den Udvikling, som Marx og Engels havde Øje for, da de i "Det kommunistiske Manifest" skrev:

"Da Proletariatet først maa erobre det politiske Herredømme, hæve sig op til national Klasse, konstituere sig selv som Nation, er altsaa selv nationalt, selv om det er i en helt anden Betydning end den borgerlige".

Denne Udvikling er fuldbyrdet i Sovjetunionen, hvor Proletariatet har hævet sig op til "national Klasse" og "konstitueret sig selv som Nation", men den er langt fra færdig i den øvrige Verden. Dog er der sket betydningsfulde Forandringer ogsaa der.

Det hænger sammen med den kapitalistiske Udvikling. Kapitalismen er undergaaet store indre Forandringer - til det værre - i de sidste 50 Aar.

II

KAPITALISMEN - I - NEDGANG - IMPERIALISMEN

Kapitalismen bragte i sin Opgangstid Menneskeheden fremad og skabte et Produktionsgrundlag og en social Tilstand, bag hvilke der kunde skimtes en ny Samfundsorden, der ganske vist lige som i sin Tid Kapitalismens Samfund maa bringes til Verden under svære Vær. Denne Opgangstid er imidlertid forlangt et overstaet Stadium. I Stedet for løfterrige Fremskridt er traadt truende Tilbagekridt og en Fare for hele Nationers Eksistens.

Denne nye Tilstand under Kapitalismen har af Økonomerne faaet Navnet Imperialismen. Imperialismen er Kapitalismen i Nedgang, hvor den spænder Ben for sig selv, og hvor Bourgeoisiet degenererer. En fuldstændig Beskrivelse heraf findes i Lenins Bog "Imperialismen som Kapitalismens højeste Stadium". Her skal kun nævnes nogle faa Træk.

Det 19. Aarhundredes friske Kapitalisme, med Enkeltmands Initiativ og Ansvar i Fabrikken, Handelshuset og Rederiet, var vokset over i noget ganske andet. Omkring Aarhundredskiftet begyndte de store Truster og Monopoler at dukke op, Verden fik et nyt Herskab, Folk som Morgan og Krupp blev de dirigerende. Krupp er ikke alene Industrimand, han er ogsaa den store Bankmand. Han selv eller hans Familie behersker et Utal af allehaand industrielle Foretagender direkte eller gennem store Banker, hvor de ogsaa er dominerende. Hans Industri- og Bankkapital virker sammen med andre store Finansfyrsters Industri- og Bankkapital. Der sker en Sammensmeltning af Industri- og Bankkapital, som kaldes Finanskapitalen. De faa Personer, som dominerer Finanskapitalen, sidder inde med den virkelige økonomiske Magt i et Land.

I deres Jagt efter mere og mere Profit strækker Finanskapitalisterne deres Føngeme ud over svagere Nationer og Kolonierne, hvor der er billig Arbejdskraft og rige Raastofkilder, og hvor der kan opdyrkes et Afsetningsmarked. Her kan de tillige anbringe deres overskydende Kapital. Og her støder de sammen med andre finanskapitalistiske Grupper.

I det 19. Aarhundrede var der Plads nok paa Jorden. Magternes Trang til nye Raastofkilder og nye Markeder kunde endnu tilfredsstilles uden større Sammenstød med andre end kolonifolkene, og de talte ikke med for "den hvide Mand". Men det varede ikke længe. Ved det 20. Aarhundredes Begyndelse var der ikke albuenum for nye driftige Stater, (forts.)

Nr. 1.

T I D E N

Side 9.

(forts.)

Kolonierne var delt mellem de gamle Magter, og de, der kom sidst med, havde faaet mindst.

Kapitalismen kan imidlertid ikke standse sin Jagen efter mere Profit. Naturligvis undertrykkes de svage Nationer og Kolonierne og udbyttes saa meget som muligt. Det giver ikke nok. Saa maa Konkurrenterne slaas ud, navnlig de udenlandske. Det kan kun ske ved at rove "deres" Kolonier, ved en voldelig Nyfordeling af Verden.

Finanskapitalens voldsomme Ekspansion betød, at nogle faa rige Magter underlagde sig hele Jorden, men det indebar ogsaa, at disse Finansmagter uvægerligt maatte komme i Krig med hinanden om Byttet. Vi er kommet ind i de imperialistiske Kriges Epoke.

Kapitalismen er dermed kommet ind i en Blindgade. Den skærper Udbytningen og dermed Klassekampen i de "gamle" Lande, og den skaber en national Frihedsbevægelse i Kolonierna. Kapitalismen graver sin egen Grav. Verden er tillige kommet ind i de proletariske Revolutioners Epoke.

Det er her paa sin Plads at gaa lidt ind paa Forbindelsen mellem Arbejdernes Klassekamp og den nye Faktor, den nationale og koloniale Frihedskamp, og paa denne Frihedskamps Skiften.

Den nye Epoke i den nationale-koloniale Kamp

Den første Verdenskrig demonstrerede for os, at nogle faa imperialistiske Stormagter dominerede Verden. Det var "de 4 Store", England, Frankrig, U.S.A. og Italien, der dikterede Versaillesfreden. Ikke alene Europa, men hele Kloden maatte danse efter deres Fødder. En milliardbefolkning i Kolonierne sled og slæbte for at skaffe den engelske, franske, japanske, italienske og amerikanske Finanskapital Profit.

Derved skabes og skærpes den nationale og koloniale Frihedsbevægelse. I det 19. Aarhundrede drejede det nationale Spørgsmaal sig om Polakker, Sønderjyder etc., væsentlig europæiske Folk. I det 20. Aarhundrede, under Imperialismen, er de store Folkgrupper i Asien og Afrika kommet i Skred. Kinesernes og Indernes Frihedskamp er vældige Faktorer i Kampen mod Imperialismen.

Her var en ny, naturlig Forbundsfaelle for de kapitalistiske Landes Arbejderklasse. Modstanderen var fælles, Interesserne var fælles. Den revolutionære Arbejderklasse opstillede for at hjælpe sine Fæller i de undertrykte Nationer og Kolonierne og Friheden for disse Nationer og Kolonierne til Løsrivelse fra "Moderlandet", Frihed til at danne en egen Stat.

I Tiden før den første Verdenskrig havde Parolen været: Selvbestemmelsesret. Denne Parole var imidlertid blevet taget op af Bourgeoisiets Talsmand, der fortolkede den som Ret til Selvstyre inden for en fremmed Stats Rammer, oftest kun Selvstyre i Skolesager etc., den saakaldte kulturelle Autonomi. Parolen maatte skærpes og hedde: Frihed til Løsrivelse, fordi Selvbestemmelsesretten ellers kunde blive en Parodi. (Ofte fik en undertrykt Nationalitet jo ikke engang kulturel Autonomi: Vestukrainerne og Vesthviderusserne i det tidligere Polen behandlede ganske simpelt som Kvæg).

Ret til Løsrivelse er kun en Side af Sagen. Det kan ikke være Menneshedens Maal at faa Verden splittet op i et Utal af smaa isolerede Stater. Noget saadant strider mod Linjen i den økonomiske Udvikling. Ret til frivillig Forening af Nationer er den anden Side af Sagen. Denne sidste Del af Parolen maa glide i Baggrunden for Undertrykkternationens Arbejdere, som i Gerning maa vise deres gode Vilje til at stille det undertrykte Folk frit. Til Gangæld kommer den frivillige Forening med andre Nationer til at spille saa meget større Rolle for det undertrykte Folk, der efter at være blevet Herre i sit eget Hus har alt at vinde ved Samvirken med mere fremskredne Nationer.

De forskellige Nationer i Sovjetunionen har saaledes Ret til at skille sig ud og lænne an egen Stat. Men efter Kapitalismens Tilintetgørelse dér og den nationale Kamps Forsvinden gaar Udviklingen den stik modsatte Vej. Den nuværende Krig har vist de smaa Nationer, at et Samarbejde som Sovjetnationerne giver baade politisk, økonomisk og militært Grundlag for at sikre Folkets Liv, mens en isoleret Vegetation som Danmarks rummer de største Færrer.

Som vi har set, er den nationale og koloniale Frihedskamp i vor Tid naturligt kædet sammen med Arbejderklassens Kamp til et fælles Stormløb mod Imperialismen, for at befri Menneskeheden for Undertrykkelse. Kvilken Forandring fra Kapitalismens Opgangstid, hvor den nationale Kamp var et Led i Bourgeoisiets Fremadstræben!

Den nationale Kamp skifter imidlertid ogsaa i Imperialismens Epoke. Det gælder i ganske særlig Grad for det nationale Spørgsmaal, at man stadig maa tage alle politiske, økonomiske og militære Forhold i Betragtning. (forts.)

(forts.)

nomiske og sociale Forandringer i Agt, naar Kampparoler og Kampformer skal fastlægges. Og der er i de sidste 25 Aar sket store internationale Forskydninger, f.Eks.:

- 1) I Aarene efter den første imperialistiske Verdenskrig var England, Frankrig, Japan og U.S.A. de vigtigste imperialistiske Magter. De er stadig imperialistiske Magter, men der er kommet en ny Faktor til, Hitler-Tyskland, som Anfører for de fascistiske Lande, der ikke blot truer Nationernes Frihed, men selve Folkenes Liv.
- 2) Sovjetunionen er blevet en politisk, økonomisk og militær Magt af første Rang, som i Samarbejde med England og U.S.A. kæmper for at redde Verden fra Hitler-Tyranniet.

Disse to Forskydninger har givet den nuværende Krig en ganske anden Retning end Krigen 1914-1918. Vi kan for øvrigt med Sikkerhed forudse andre Forskydninger, idet Fascismen vil blive slaaset ned, mens Sovjetunionen vil øge sin Tiltrækningskraft paa de frihedsluskende Folk.

Lad os se paa et Par Konsekvenser af den forandrede Situation. Den engelske og amerikanske Arbejderklasse maa nu i Modsætning til dengang fremme og fremskynde deres Landes Krigsindsats, og de gør det i Samarbejde med alle Klasser og Lag i deres Folk. I de af Hitler undertrykte Lande maa alle Klasser og Lag samvirke for at fjerne Fascismens dødelige Fare og generoobre den nationale Frihed. At begrænse sig til Klassekamp mod det hjemlige Bourgeois vilde være en Hjælp til Hitler.

For de engelske Kolonier, f.Eks. Indien, har den ændrede Situation medført en væsentlig Forandring. Det indiske Folks Ønske om Selvstændighed er lige saa berettiget som før, og de engelske og amerikanske Kommuniste hævder f.Eks i deres Majoppraab 1943 stadig Kravet om en Fremskyndelse af Indiens Uafhængighed. Det er ogsaa klart, at Uafhængighed vilde fremme Indernes Interesse i at støtte de allierede Nationers Kamp for Freden. Men Indernes Kamp kan ikke og maa ikke være den samme i Øjeblikket som for 20 Aar siden. Nu vilde f.Eks en Rejsning mod det engelske Styre gøre Inderne til Hitler-Tysklands og Japans Forbundsfæller, og hvis Rejsningen lykkedes, vilde det militært svage Indien komme under Japans Aag. Derimod vil Indernes Sag nyde godt af det politiske Opsving, som maa følge efter Hitler-Tysklands og Japans Nederlag.

Om en national Bevægelse kan støttes af Fremskridtets Kræfter Verden over, afhænger altsaa af, om denne Bevægelse ogsaa virkelig tjener Menneskehedens Fremgang.

Arbejderklassen faar Hovedrollen

Imperialismen har medført dybtgaaende sociale Forandringer. Bourgeoisiet er ikke længere paa Vej fremad. De store Profitter ogsaa fra Kolonierne har muliggjort en Rentertilværelse for en lille Overklasse, et Snylterliv fjernt fra Folket, der er blevet et nødvendigt, men noget ubekvemt Udbytningsobjekt, som skal holdes nede og underkues. Bourgeoisiet er paa retur, i Degeneration.

I Lande som Tyskland, hvor Finanskapitalen saa sine Profitkilder beskaaret af Sejrherrerne og sin behagelige Levevis truet af en voksende Gearing i det arbejdende Folk, er Bourgeoisiets Top landet paa Gangsteres Niveau. For at redde sin Herskerstilling har denne Overklasse betroet Regeringen til Nazismen, Fascismen, som er Udtryk for de mest brutale og bestialske Tendenser i Finanskapitalen. For at sikre sin egen Eksistens og fortsatte Profit er dette Bourgeois villigt til at ofre "sit eget" Folk og udrydde alle Modstandere hjemme og ude med Hud og Haar.

Der er intet nationalt Førerskab at finde - højst et Førerskab ud i en national katastrofe.

Paa den anden Side er Arbejderklassen paa Vej frem i Forgrunden. I et stort Rige, Sovjetunionen, er Bourgeoisiet skubbet til Side, og Folket har taget Styret, ledet netop af Arbejderklassen, der er blevet Nationens Fører.

Selv om Udviklingen ikke er naaet saa langt i den øvrige Verden, har Arbejderklassen vundet i Modenhed ogsaa der. Organisering, Klassebevidsthed, socialistisk Stræben, Eksistensen af revolutionære Partier overalt - der kan nævnes mange Felter, hvor denne Fremgang viser sig, men det er nok at pege paa, at Arbejderklassen er Sværvgstøtteren i Frihedskampen mod Hitler-Tyranniet. Tænk blot paa Folkerejsningerne i Esbjerg, Odense, Aalborg, Aarhus og mange andre Byer i Sommeren 1943:

En stor Hemske paa Arbejderklassens Fremgang er der dog inden for Arbejdernes egne Rækker. Imperialismen betød ukyre Profitter til nogle faa Finanskonger, men en Del af

(forts.)

(forts.)

disse Profitter blev benyttet til at korrumpere "Spidserne" i Europas Arbejderbevægelse, ikke netop gennem Bestikkelse, men indirekte gennem bedre Lønninger og Stillinger til dette "Arbejderaristokrati". Det bandt de socialdemokratiske Førere til Bourgeoisiet og gjorde dem til Talsmænd for Klasseforsoning, alt gik jo saa skønt. Disse Førere, der ofrede Arbejderklassens historiske Mission for en behagelig Tilværelse i Øjeblikket, bar Opportunismen og Reformismen oppe og hæmmede Udfoldelsen af Arbejderklassens Kræfter i en enig Front. De har deres store Ansvar for den ulykkelige Udgang af Efterkrigstidens revolutionære Rørelser, bl.a. i Tyskland, og dermed for de Katastrofer, som siden har ramt Menneskeheden. Mange af dem er nu blevet Ofre for Hitlers Tyranni, og naar de nævnes her, er det ikke for at føje Spot til Skade, men fordi de ubestrideligt har Ansvar for Arbejderklassens fordums Magtesløshed over for Fascismens Fremtrængen.

Deres Tid er desværre ikke omme endnu. Vi kender Alsing Andersens Brev til faglige og politiske Tillidsmænd efter den 29. August. Her angriber Opportunisten Alsing Andersen Frihedsbevægelsen, lægger Skylden for det tyske Overgreb paa Patrioterne og fortier Aarsagen til det hele: Tyskernes egen Fremfærd. Han falder dermed bl.a. de socialdemokratiske Arbejdere i Ryggen, dem der var med i forreste Linje i Esbjerg, Odense og videre ud over Landet. Den Slags "Førere" maa sættes paa Aftægt.

Saaedan som Arbejderbevægelsen har udykket sig, med Revner her og der, vilde det vare hen i Vejret at tro paa, at der fra i Dag til i Morgen kan skabes fuldkommen politisk Enhed. Hvad der imidlertid maa stiles efter nu, er Handlingens Enhed, og her staar det bedst til. Europa over staar socialdemokratiske, kommunistiske og partiløse Arbejdere Skulder mod Skulder i den nationale Kamp, deri indbefattet Kampen for det daglige Brød. Det er denne Handlingens Enhed, der giver Arbejderklassen sin store Vægt og gør den til Nationens Rygrad.

Ansvar for Nationens Fremtid hviler paa Arbejderklassens Skuldre, ingen anden Klasse kan bære fremad. For alle Arbejdere staar Socialismen som det store Mål, der skal naas for at skabe lykkelige økonomiske og sociale Tilstande. Målet kan synes nærmere eller fjærner, men det fraviges ikke. Det drejer sig ikke blot om Arbejdernes Skæbne, men om Landmænd og Løndarbejdere, Købmænd og Haandværkere, Tjenestemænd og frie Erhverv. For hele Folket er Socialismens Sejr nødvendig, hvis uendelige Lidelser skal undgaaes.

Vejen til Socialismen maa tages i Etapper, som ikke kan springes over. En af disse Etapper er vore Dages nationale Frihedskamp, som vi staar midt i. Vort Folk maa paa sit eget Territorium sikre os Frihed til at indrette sit økonomiske, politiske og kulturelle Liv saadan, som det tjener dets Interesser. Her skal Slaget slaas.

I Danmark -

Nu ligger Sagen klar nok - ethvert velrettet Slag mod Hitlers Besættelsesmagt og Værnemagterne fremmar vor og andre Nationers Frigørelse, og derfor skal saadanne Slag uddelles, hvor som helst det lader sig gøre, selv om Folket maa bære Ofre derved. Hele Folket, alle Klasser og Lag, maa enes om denne Opgave, og Arbejderklassen maa vise Vejen gennem sin Enhed og Indsats.

Det er ligetil, men det har voldt Vanskeligheder at få det slaaet fast. Vi var slet forberedte paa den 9. April, og hvad derefter fulgte.

Tiden efter den første Verdenskrig var præget af Socialdemokraternes, de Radikales og Venstres aandelige og materielle Nedrustning. Ståuning og hans Folk søgte at lamme arbejderorganisationernes Kampvilje og lænke dem til Statsapparatet. Kamp kunde der vel tales om i Resolutioner, men førte den vilde de Folk ikke. Ståuning-Munchs Udenrigspolitik bestod i at ligge tot over for Stormagterne, i det sidste Aarti specielt over for Hitler-Tyskland, mens der opretholdtes et uvenligt Forhold til Sovjetunionen. Naar Folkeforbundet vilde fordømme Hitlers Genbesættelse af Rhinlandet, hans Genindførelse af den almindelige Værnepligt etc., afholdt Munch sig fra at stemme. Da Hitler-Tyskland ønskede en Ikke-Angrebspakt med de nordiske Lande (for at hykle Fredskarlighed), var den danske Regering villig, Norges og Sveriges ikke. Den voksende antifascistiske Bevægelse blandt Arbejderne og frisindede Kredse blev misbilliget og bremsat fra oven - den Slags kunde virke stødende sydpaa. Den store Dagspresse fulgte samme Kurs. Det danske Folk skulde bringes til at lagge Hænderne i Skedet, baade indadtil og udadtil.

De Konservatives Holdning var anderledes, men heller ikke deres Politik var det danske Folk tjenlig. De krævede mere Militær, og var Kravet blevet opfyldt, havde vi ganske vist den 9. April haft en teknisk Mulighed for at yde mere langvarig Modstand. Men de

(forts.)

(forts.)

tekniske Krigsmidler er ikke nok. Der kræves ogsaa Vilje til at bruge dem, Enighed hos Folket og Vilje hos Regeringen, og det havde heller ikke de konservative søgt egnede Midler til at opdyrke. Deres Arbejdsgiverpolitik, deres fjendtlige Holdning overfor Arbejdernes Bestræbelser for internationalt Samarbejde og deres uforstandige Stilling til Sovjetunionen kunde ikke virke fremmende paa det brede Folks nationale Enighed - dets Vilje var der trods alt intet i Vejen med. Den 9. April skyldtes ikke kun militære Mangler, men først og fremmest de borgerlige og socialdemokratiske Partileders aandelige Nedrustning. Gennem Aar-tier havde deres Politik forberedt Kapitulationen. Dansk Politik i Fremtiden maa gaa ud paa at opretholde og udvikle den nationale Enighed i Folket, indadtil som udadtil. Indadtil - forstaaet som Enighed om en effektiv Forbedring af de materielle Kaar for det brede Folk. Udadtil - forstaaet som Samarbejde med de øvrige fredselkende Magter for at slaa fascistiske Rørelser, hvor de dukker op, og for at bevare Freden og udvikle det fredelige Samarbejde.

Billedet af Tiden før denne Krig vilde blive skævt, hvis man ikke medtog de positive Sider. Der var ogsaa Strømninger imod den Stauning-Munchske nationale Opgiven. Navnlig har Danmarks kommunistiske Parti med sin Politik bidraget til at rejse den Folkefront, som nu udfoldes under den nationale Krig mod Hitler-Tyskland. Denne Politik formuleredes f. Eks. i "Der kaldes til Samling" og "Lag Folkets Skæbne i Folkets Hænder".

Nu lægges Folkets Skæbne i Folkets Hænder. Vel er den Røde Hærs Hammerslag mod Hitlers Hovudstyrker og en engelsk-amerikansk 2. Front en Forudsætning for vor nationale Eksistens, men langt fra nogen tilstrækkelig Forudsætning. Vi maa selv hævde os i Kampen for Tilværelsen og være med til at slaa Hitler og hans Slæng. Denne Krig er maaske den sidste, maaske ikke, men givet er det, at Fremtiden vil bringe rigeligt af alvorlige Problemer, som kræver et Folks hele Styrke, hvis de skal løses rigtigt. Alene Omformningen af den økonomiske Tilværelse, hvorved de indre Modsætninger bringes ud af Verden, kræver af os, at der skabes national Enhed til Kamp for en bedre Veraen.

Denne Enhed kan ikke blive for bred, alle Klasser, alle Lag i Samfundet kan og bør samvirke for at hævde vort Territorium, vor Frihed, og vor nationale Kultur - Felter, som ikke mindst Arbejderklassen er interesseret i at forsvare.

Der er naturligvis dybtgaaende Modsætninger i det danske Samfund, men de træder i Baggrunden, sammenlignet med den Fare, vi staar overfor. Vi ved, at en kortaynet Del af Bourgeoisiet har vist sig lidet modstandsdygtigt over for Hitler-Tyskland og Værnemageriet. Vi ved, at Størlandbruget har tjent paa Krigen, og at nogle Godsejere er Nazister. Degenererede Elementer og Samfundets Udskud fra alle Klasser er havnet hos Nazisterne eller i deres Nabolag. Men hvor lidt fylder ikke disse Herskaber! I sin Helhed staar Folket enigt over for Hitler, og denne Enighed er det om at udbygge og udvikle til en Kampfront.

Det kunde vel tænkes, at en saadan national Front efter Krigen udartede til et principløst Rod af Interesser og Strømninger eller gik i Stykker. Giver der noget Middel mod en saadan Udvikling? Ja, Arbejderklassens Enhed. I alle Overvejelser om Fremtidens Politik maa man holde fast ved, at Arbejderklassen er Rygraden i Samfundet. Hvis Arbejderklassen handler som en Enhed, kan den drage Størstedelen af den øvrige Befolkning efter sig. Det saas i Eftorkrigsaaret 1917 i Rusland. Det viste sig i Folkefronten i Frankrig og Spanien. Det ser vi igen i Dag, ogsaa i Danmark. Men der kræves altsaa, at Arbejderklassen enes og samler sig og bliver sig sit Ansvar som Nationens Fører bevidst.

Det kræver af de socialdemokratiske Arbejdere, at de tager Afsked med gamle Dages Drømme om en gradvis Fremadskriden uden Kamp. Det kræver ogsaa en Revision af deres Syn paa Udenrigspolitikken. Arbejderne maa selv tage Udenrigspolitikken i deres Haand for at kunne holde Danmark paa ret Kurs. Af de kommunistiske Arbejdere kræves der, at de ikke stifter sig blinde paa Divergenser med den socialdemokratiske Top, men styrer løs paa Enhed med socialdemokratiske og partiløse Arbejdere om Dagens og Fremtidens Opgaver.

Med en enig Arbejderklasse som Tiltrækningspunkt vil den nationale Front vel ikke kunne undgaa Ændringer her og der, men Hovedsagen i den vil blive bevaret.

Naar Arbejderklassen er Ankermand, vil Folkets økonomiske Interesser ikke glide i Baggrunden for nogen udflydende national Romantik. Naar Arbejderklassen staar i Spidsen, vil der ogsaa være Sikkerhed for, at Udformningen af vort økonomiske Liv sker paa Linje med og i Samarbejde med andre frihedselkende Nationer. Den nationale Kamp er jo ikke et Maal i sig selv, men et Middel til at hævde ens egen Nation, fjerne Modsætningerne til andre Nationer og etablere et stadigt smærrere Samarbejde. Af den nationale Enhed, som nu skabes i Folkene i de enkelte Lande, vil der rejse sig en international Bygning, mere bærekraftig

(forts.)

Nr. 1.

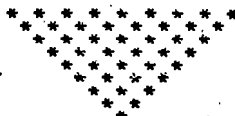
T I D E N

Side 13.

(forts.)

end nogen tidligere.

Derfor kan Arbejderklassens førende Elementer uden Vaklen gaa ind i "Danmarks Frihedsraad" og sætte deres Underskrift under Tilsagnet: "Raadets Medlemmer afgiver højtideligt Løfte om i Arbejdet for Danmarks Frihed at sætte dette Maal over ethvert Partihensyn og enhver Særinteresse."

Stalin, den 6. November 1943:

Alle Nationer i Sovjetunionen har endrøgtigt rejst sig til Forsvar for deres Fædreland. De betragter med Rette den nuværende Fædrelandskrig som en Fællessag for alle Arbejdende uden Hensyn til Nationalitet og Trosbekendelse. I Dag kan selv Hitler-Fascisterne indse, hvor haabløst dumme deres Spekulationer om Splid og Sammenstød mellem Sovjetnationerne var. Venskabet mellem Folkene i vort Land har bestaaet alle Krigens Vanskeligheder og Prøvelser og befæstes endnu mere under Sovjetmenneskenes fælles Kamp mod de fascistiske Landrøvere. Det er en af Sovjetunionens Kraftkilder.

Ligesom under den fredelige Opbygnings Aar fremtræder Lenins Parti, Bolsjevikernes Parti, ogsaa i Krigens Aar som Sovjetfolkets førende og retningsgivende Kraft. Intet andet Parti havde eller har en saadan Autoritet blandt Folkemasserne som vort bolsjevikiske Parti, og det er forstaaeligt. Under Ledelse af Bolsjevikernes Parti har Arbejderne, Bønderne og Intelligensen i vort Land tilkæmpet sig Friheden og opbygget det socialistiske Samfund. I Fædrelandskrigens Dage har Partiet vist sig som Inspirator og Organisator af den almindelige Folkkamp mod de fascistiske Landrøvere. Partiet har ved sit organisatoriske Arbejde sammenfattet alle Sovjetmenneskers Anstrengelser og rettet alle vore Kræfter og Midler mod eet eneste Maal: Tilintetgørelse af Fjenden. - I Krigens Tid er Partiet vokset endnu nøjere sammen med Folket. Det har forbundet sig endnu tættere med de brede Masser af Arbejdende. Det er en af vor Stats Kraftkilder.

WILHELMS TYSKLAND - HITLERS TYSKLANDEn Aarsdag

25-Aarsdagen for det Wilhelmiske Tysklands Kapitulation falder tidsmæssigt sammen med det Omsving i Krigen, som har bragt Hitlertyskland til Randen af Katastrofen. Det vil være lærerigt at se tilbage paa Historien, saa meget mere, som Hitler i sin sidste Tale mindst 8 Gange erklærede, at 1918 ikke vilde gentage sig. Jo nærmere Sammenbruddet kommer, desto mere haardnakket forsøger Hitler at besvære det tyske Folk til ikke at lade 1918 gentage sig. Han vil overbevise det om, at Tyskland aldrig var blevet tvunget til Kapitulation i sidste Verdenskrig, hvis ikke den tyske Hær havde været lammet af Begivenhederne paa den indre Front, skønt det er klart, at disse kun var en Følge af de militære Nederlag. Allerede den 14/8 1918 maatte Ludendorff ved Kronraadets Møde indrømme den betydelige Forværring i den militære Situation. Følgende Dage forinden, den 8/8, var de Allierede gaaet over til Offensiv og havde tilføjet Tyskerne et tilintetgørelse Slag ved Amiens. "Vi vil begrænse os til et strategisk Forsvar", sagde Ludendorff. Tysklands Partnere, navnlig Østrig-Ungarn og senere ogsaa Bulgarien, indsaa, at der ikke var Mulighed for Sejr, og søgte efter Udveje af Krigen. Da Kejseren den 14/8 sammenfattede Mødets Udtalelser, kom han til den Slutning, at man maatte finde en Udvej til at komme til en Forstaaelse med de Allierede. Men Generalerne vilde ikke; de forsøgte at udskyde Tidspunktet for Kapitulationen. Den 1/10 efter en Række af uafbrudte Sejre for de Allierede, efter en Bølge af Antikrigsdemonstrationer i Østrig og efter Bulgariens Underskrivelse af Vaabenstilstanden, vendte Ludendorff sig til Kejseren med Ordene "Endnu idag holder vore Tropper Stand, men man kan ikke forudse, hvad der vil ske imorgen." Og den tyske Regering henvendte sig derfor til U.S.A. med en Note - . For at hemmeligholde Kapitulationen for Folket forlangte Hindenburg og Ludendorff en ny Propaganda igangsæt om at ansænde Kræfterne. Den tyske Rigsdagsmand Erzberger begav sig til Marskal Foch allerede den 7/11, altsaa 2 Dage før Kejsersens Afgang. - Hindenburg vidste meget godt, at de Allierede ikke vilde underskrive Vaabenstilstanden med Kejsers Wilhelm Tyskland og tvang derfor Kejseren til at gaa af, idet Generalerne haabede senere at kunne udnytte Republikken til deres Formaal. Disse velkendte Kendsgerninger viser tydeligt nok Falskheden i Legenden om "Dolkstødet i Ryggen". Kejsertysklands Nederlag var uundgåeligt, fordi Verdensmagternes Koalition oversteg Tysklands Kræfter, og Tyskland blev fuldstændig udtømt.

I den nuværende Krig spiller Østfronten en uforholdsmæssig større Rolle end i sidste Krig. Nu maa selv Nazisterne indrømme, at Sovjetunionen er en uovervindelig Magt. Blomsten af den tyske Værnemagt er gaaet til Grunde paa Østfronten. Og mens de tyske Tropper forbløder i Øst, ser Nazisterne med Forfærdelse Dagen nærme sig, da de allierede Tropper fra Væst i en uopholdelig Strøm vil storme den undtagelige Fæstning Europa. Nejjagtig som Ludendorff forsøger ogsaa Hitler at udskude sit Nederlag. Daglig drives Tusinder af tyske Soldater til Slagtebanken kun for at give Indtryk af, at Tyskland endnu er stærkt militært. I sin sidste Tale sagde Hitler: "Vi vil aldrig gentage Fejlen fra 1918, og vil ikke nedlægge Vaabnene 5 Minutter før 12." I Virkeligheden nedlagde Kejsertyskland ikke Vaabnene 5 Minutter i 12, men 5 Minutter over, og først da det for Tyskland var for sent. Tyskland har maattet både haardt for den forsinkede Kapitulation. Idag har Hitler til Hensigt at gentage denne Ulykke, og det i meget større Maalestok. Den 2. Verdenskrig vil ende med Hitlertysklands endelige og fuldstændige Kapitulation. Det har de forenede Nationer alle Forudsætninger for.

FINLAND UDEN MASKE

Et Referat af O. W. Kuusinen's nye Bog

Efter "Ny Dag" gengiver vi her som Afsnit I et koncentreret Referat af den kendte finske Arbejderfører O.W.Kuusinen's nylig udkomne Bog om Finland. Afsnit II er imidlertid en Oversættelse af Bogens Slutningskapitel, i Uddrag, som har været offentliggjort i det russiske Tidsskrift "Kriegen og Arbejderklassen".

Er der nogen Forskel mellem Finlands Stilling og Stillingen for de øvrige af Hitler-Tyskland okkuperede Lunde? spørger Kuusinen og svarer:

Ja, der er en Forskel, selv om den ikke er særlig afgørende. Finland har ligesom de okkuperede Lunde mistet sin Uafhængighed, men det er ikke blot underordnet Tyskland, det tjener ogsaa Tyskland.

Finland er Hitler-Tysklands Vasalstat. Finlands regerende Klasse er blevet de tyske Herrers Tjenere.

Det finske Folk sulter ikke mindre end Folkene i de okkuperede Lunde. De Arbejdere i Finland udsuges og underkues paa det mest brutale i de tyske Imperialisters Interesse. De Folk, som gennemfører den tyske Undertrykkelse i Finland, er ikke nybagte Opkømlinge, der først nu er kommet til Magten i Overensstemmelse med Tyskernes Gnske, saaledes som deres Protegerer i Norge, Holland og Belgien. I Finland overtog de gamle Magthavere, der allerede har været ved Magten i et kvart Aarhundrede, Quislingernes Rolle. Efter at de havde solgt Finland til Hitler-Tyskland og overtaget Rollen som Hitlerismens Lakajer i Landet, udmærkede de sig ogsaa blandt Hitlers udenlandske Agenter ved deres specielle Kvalitet, nemlig ved deres uovertrufne Hykleri.

De forsikrer Med-Mundo, at Finland er "et fuldstændig uafhængigt Land" og fremstiller sig selv som "Patrioter", der forsvarer Finlands "Uafhængighed". Overhovedet leder de, som om de ikke har mærket noget til tyske Anslag mod Landets Uafhængighed. Naar Tyskerne udplymmer Finland, kaldes dette "økonomisk Samarbejde" mellem Finland og Tyskland, og den finske Præsident frembarer sin Tak til Tyskerne for "Hjælpen". Hvis Tyskerne kræver Finlands Tilslutning til den såkaldte "Antikominternpagt" eller kræver Gestapokontrol med det finske politiske Politis "Arbejde", eller naar det i Berlin ganske simpelt bestemmes, hvem af de finske Herrere der egner sig til Statsminister, saa svarer man hver Gang tjenstvilligt i Helsingfors: "Som De befaler!"

Og det kaldes "politisk Samarbejde". Hvis Hitler af Finland forlanger stadig nye Leverancer af Kanonføde, gør de finske Lakajer sig al Umage for at vise "Føreren", at de gør sig fortjent til Pladsen som de forreste blandt Tysklands Vasaller. Dette kalder man "militært Samarbejde" med Tyskland.

Det er betegnende, at den finske Regering er den eneste blandt Hitlers Bundsførvandre, der søger at nemmeligholde sit militærpolitiske Forbund med Hitler eller at bestride det. Visselig fortier de ikke altid og ikke overalt, at de har samme Maal som Hitler-Tyskland.

Da Hitler besøgte Finland i Sommeren 1942, forsikrede de ham som ved flere andre Lejligheder antant om deres Troskab mod Hitler-Tyskland i den fælles Krig. Og da Minister Tanner under den nuværende Krig besøgte Berlin og Wien, forkyndte han der højtideligt, at "Finland sammen med Tyskland og de øvrige allierede Magter vil kæmpe for den europæiske Kultur, til den endelige Sejr er vundet." Men saa snart Tanner var kommet tilbage til Finland, holdt han en Tale og forklarede diplomatisk: "Finland deltager ikke i Stormagternes Krig paa nogen Side!"

"Sandheden" for de finske Magthavere afhænger altsaa ganske af det Sted, hvor de taler, eller af Stillingen ved Fronten.

Naar de tyske Tropper angriber, raaber hele den finske Regeringspresse op om fælles Krig med Tyskland, til den endelige Sejr er vundet. Naar de tyske Tropper viger og lider Nederlag, optræder saa sikkert som noget en eller anden Minister eller den finske Præsident og paastaar, at Finland "selv om det i en vis Forstand er et krigsførende Land,

(forts.)

(forts.)

samtidig er et i Grunden næsten neutralt Land."

Denne Tvetydighed er en af Grundlovens for Finlands nuværende Magthavere. Hvad er det, de frygter?

Finlands Magthavere frygter, at de paa Grund af deres Forbund med Hitler skal blive fuldstændig isolerede i udenrigspolitisk Henseende. I den finske Befolkning er Forbundet med Tyskland ikke populært. Menneskene ser, at dette Forbund bestaar, de er klar over, at det i den civiliserede Verdens Øjne er en Skamplet paa Finland, og at det er farligt for Finlands Fremtid. Finlands Magthavere frygter ogsaa en Isolering paa den internationale Arena. Folkene i de af Hitleristerne besatte Lande vender sig med Afsky fra Hitlers finske Medhjælpere.

England erklærede Finland Krig. I Tidens Løb var der foregaaet et Omsving i den almindelige Opinion vedrørende Tyskernes Erobringskrig og Tyskernes finske Forbunds-fælle. I de Forenede Stater har Regeringen lukket alle finske Konsulater og stoppet det finske "Informationsbureau" Muldvarpearbejde i New York.

Som Følge af disse synlige Tegn paa en tiltagende Isolering af Finland kan Regeringen ikke aabent og uden Omsvøb tilstaa, at den har spændt Finland for de tyske Imperialisters Krigsvogn. Det finske Plutokrati har endnu Venner og Beskyttere i de reaktionære Kredse i de borgerligt demokratiske Lande. For at lette sine Agenters "Arbejde" har den finske Regering opstillet Tesen om, at "vi egentlig ikke deltager paa nogen Side i Stormagternes Krig..."

Da Pressen i de demokratiske Lande drev Spot med Tesen om Finland som ikke-Krigsførende, opfandt de finske Magthavere følgende Forklaring, som de udbredte i Sverige og de angelsaksiske Lande:

"Vi kæmper ikke for den hitlerske Nyordning i Europa", siger de hviskende, "og Finland er ingen tysk Vasal som Rumænien, Ungarn eller Italien. Vi fører vor egen Krig mod Sovjetunionen, men da vi begyndte den samtidig med, at Tyskland indledede sin Krig mod Sovjetunionen, kom vi paa Grund af dette tilfældige Sammentræf i lejlighedsvist Samarbejde med Hitlertyskland..."

Men mange af Hitlers finske Agenter blæser paa den Slags diplomatiske Udlægninger og forklarer lige ud, saadan som Bladet Ajan Suunta gør: "Der kan slet ikke være Tale om, at Finland fører nogen egen Krig..."

Nu opfordrede det amerikanske Udenrigsministerium i Oktober 1941 Finland til at indstille sine Krigshandlinger mod Sovjetunionen og derved bevise, at det vilde afstaa fra at fortsætte sin Udenrigspolitik. Den finske Regering søgte først at undgaa at svare, men blev senere nødt til indirekte at indrømme, at det ikke blot ved en Tilfældighed og heller ikke blot midlertidigt havde sluttet sig til Hitler. For Finlands Magthavere blev det svarere og svarere at vildlede Amerikas offentlige Mening, og i Sverige er det næsten lige saa svært.

I den seneste Tid har mange svenske Personligheder, som endnu for et Par Aar siden støttede Finlands sovjetfjendtlige Krigspolitik, ændret deres Standpunkt.

I de sidste 25 Aar har der aldrig i Finland været noget Demokrati, som man kunde sammenligne med de konservative Systemer, der bestaar f. Eks. i Sverige, Storbritannien og Amerika. Finlands saakaldte Parlament støtter sig paa det frivillige Korps' (skyddsskår'ets) Bajonetter. Valgretten bestaar kun paa Papiret. Den, der agiterer for andre Kandidater end Regeringspartiernes - til hvilke ogsaa det nazistiske ILK regnes - risikerer at blive arresteret. Finske Rigsdagsmænd har kun paa Papiret Ytringsfrihed og Immunitet. Faktisk er alle oppositionelle Rigsdagsmænd, der i de sidste 25 Aar er blevet valgt til den finske Rigsdag, senere blevet kastet i Fængsel. Dette "Parlament" har selv ingen Mulighed for at afgøre Landets vigtigste Spørgsmaal, specielt ikke Spørgsmaalet om Krig og Fred.

Den finske Rigsdags Medlemmer erfarede først gennem Hitlers Tale den 22. Juni 1941, at Finland skulde deltage i den nuværende Krig. Da Finland i Efteråret 1941 sluttede sig til "Antikominternpagten", fik Rigsdagen ikke Besked herom, før Pagten allerede var undertegnet i Berlin. Den finske Rigsdag har paa sin Vej til Fasciseringen næsten naaet samme Stade som den tyske.

De sidste Rester af borgerlig Frihed - Ordet Forsamlingsfrihed - blev sløffet i Finland. Et terroristisk Tyranni raser i Landet. Ifølge den officielle finske Statistik var det samlede Antal Fanger i Fjor 40 pct. over det "normale", men i 1941 kom ifølge officielle Oplysninger 17 500 Mennesker i Fængsel. Dødsstraffen, som blev afskaffet 100 Aar tidligere, er atter indført, baade for politiske og for kriminelle Forbrydere.

(forts.)

(forts.)

De finske Bødlere og det politiske Politi var ogsaa forhen berygtet for den barbariske Behandling, de udsatte Fangerne for. Efter at den tyske Gestapo overtog Ledelsen af dette Haandværk i Finland, er Torturen mod politiske Fanger blevet endnu mere djævelsk. Hvis man ikke ser paa det finske Demokratis Maske, men paa det, der dølger sig bagved, bliver det klart, at et saadant "Demokrati" maaske være efter de tyske Fascisters Smag.

Med et "Demokrati" som det, der raader i Finland, fælder det naturligtvis ikke Hitleristerne svært at samarbejde.

II

Finlands Magthavere er allerede holdt op med at tale højt om "Fjernkarelen Befrielse". De har derved stiltiende indrømmet, at deres nationale Demagogi er slaaet helt fejl i Sovjetkarelen. Men de er ikke hørt op med at udplyndre Befolkningen eller at adelæge dens Byer og Landsbyer. Paa nogen anden Maade ytrer de finske Indbrudsmænds saakaldte Kulturmission i den karelo-finske Sovjetrepublik sig ikke.

Alle Finnernes Planer byggede paa Illusionen om Hitler-Tysklands Sejr over Sovjetunionen, England og de andre frihedsselskende Folk, men disse Illusioner er skrumpet ind under Krigens Gang. De naaede imidlertid deres Højdepunkt i August-September 1941. Men i December samme Aar blev de finske Skryderes Tone paaaldende dæmpet efter den Røde Hærs mægtige Slag. Om Foraaret og Sommeren i Fjor gik en ny Bølge af Illusioner gennem Helsingfors, idet man hævdede, at den tyske Offensiv var uimodstaaelig. Enhver Meddelelse om Tyskernes midlertidige Fremgange blev pustet op i det uendelige og slaaet op med Kampoverskrifter i Bladene. Ifølge de finske Aviser var Stalingrad i September 1942 "definitivt besat af Tyskerne", og Sovjetunionen havde allerede mistet sine kaukasiske Oliekilder osv.

Det store Blad Helsingin Sanomat erklærede den 16. September, at "saa vidt menneskelig Forstand kan bedømme, er Bolsjevikernes sidste Time nu slaaet..."

Blændede af Tyskernes Pral og af deres egen Lyst til Eventyr tabte Hitlerlaksjernerne i Helsingfors enhver saglig Forestilling om den Røde Hærs mægtige Slagkraft, som de i Winterkrigen 1939-40 havde mærket paa deres egen Krop.

Man kan let forestille sig, at Virkningerne blev saa meget værre, da disse Illusioner pludselig brast. Man paastaar, at man i den finske Regeringsbygning følte den Røde Hærs Offensiv ved Stalingrad som et Jordskælv. Paa Grund af Landets voksende Isolering blev den ene Minister efter den anden sendt til Sverige for i Samtaler og Fordrag at bestride de store finske Planer, forkynde Regeringens Ønske om at opretholde diplomatiske Forbindelser med USA og tige nye Almisser af Sverige i Form af Kreditter og Krigsmateriel. Samtidig aabnede den finske Presse en Diskussion om Muligheden for, at Finland træder ud af Krigen.

Det viste sig hurtigt, at alt dette kun gøres for at afløde det finske Folks og de udenlandske Iagttageres Opmærksomhed, og at der ikke bestaar den ringeste Tanke om at afbryde Finlands Deltagelse i Revertoget. De finske Magthavere vilde blot vinke lidt med den hvide Fredsfane for at afløde Folkets voksende Utilfredshed med Krigen og for at give sine Forsvarere i de angelsaksiske Stater en holdbar Grund til at støtte dem i Tilfælde af Tysklands Nederlag og til at fritage dem for Medansvar.

**

At de finske Magthavere slet ikke tænker paa at træde ud af Hitlers Krig, viser følgende Faktum: om Foraaret 1943 kom de ynkelige Rester af de finske Batailloner, der blev knust i Nordkaukasus, hvor de kæmpede i den tyske Armes Rækker, tilbage. Af over 10 000 udvalgte finske SS-Mænd, som Finland havde sendt ud, var kun 500 i Live. De blev højtideligt modtaget i Tammerfors af en Repræsentant for Rigsdagen, som velsignede dem. Man forsøgte at overtale dem til efter "Orloven" at vende tilbage til Tyskland, men de fleste af dem var uimodtagelige for den Slags Overtalelser.

Hitler forlangte imidlertid ifølge den svenske Presses Oplysninger, at de finske Batailloner ved Sydfronten skulde genoprettes, og Regeringen besluttede saa at hverve Frivillige, men hvis den ingen finder, vil den uden Tvivl tvangsvis sende det nødvendige Antal til Slagtebanken i Berlins Forsyningstjeneste.

Den sidste Omdannelse af den finske Regering viser, at de finske Magthavere paa ingen Maade er indstillet paa at ændre Kurs. I Stedet for Rangell kom Linkomies, Højregjeringsleder. Blandt de øvrige Ledere for det finske Plutokrati har Linkomies altid udmærket sig ved sin Chauvinisme og sit reaktionære Væsen. Han er en af Hitlers fornemste Tilidsmænd i Finland, en af Ophavsmandene til denne Krig. Statsministerskiftet (forts.)

(forts.)

betyder saaledes, at der kom en stor Fascist i Stedet for en lille. I Stedet for den svært kompromitterede Witting kom den smidigere Diplomat Ramsay som Udenrigsminister. Til Indenrigsminister valgtes den indadte Reaktionen Ehrnrot, der forud havde virket længe som Sekretær i Arbejdsgiverforeningen. General Waldén, Finlands Papirkonge, blev Krigsminister, og Tanner, som ogsaa nyder Hitlers udelte Tillid, blev siddende som Finansminister. Det er forklarligt, at Berlin var tilfreds med en saadan Reorganisation af Regeringen.

De finske Magthaveres hele Stræben er nu indstillet paa at vælte Ansvaret for deres Forbrydelser fra sig, at beholde Magten og i det mindste en Del af de Sovjetomraader, de har besat. Derfor kæmper de stadig som Hitlers Hjelpekrafter og bestræber sig samtidig paa enhver Maade for at vildlede Amerikas, Englands og Sveriges Offentlighed. Paa det indenrigspolitiske Omraade skærper de deres terroristiske Forholdsregler og bedrager det finske Folk.

De taler i Dag bekymret om Faren ved et "forstyrre den nationale Enhed", men Meningsmodsatningerne og Stridighederne vokser endda indenfor Regeringens egen Lejr. Om dette udtalte Linkomies den 12. Maj 1943: "Først i indeværende Aar opstod der fra forskellige Sider Omstændigheder, som viser, at man ikke er klar over, hvor vigtigt det er for os at bevare Enheden..."

Det er Lagn, at saadanne Omstændigheder først er opstaaet i Aar. Selv Ryti udtalte allerede i Oktober 1942 i sin Radiotale, at "de gamle Meningsforskelle dukker op igen..." Dette skete i Forbindelse med Striden mellem to Regeringspartier, nemlig Bondepartiet og Socialdemokraterne, vedrørende Priserne paa Landbrugsprodukter. Bondpartiets Repræsentanter forlangte Prisforhøjelser, mens Socialdemokraterne var imod det, og denne Strid har foregaaet længe. Fra Tid til anden truer Ministre fra det ene og det andet Parti med at træde ud af Regeringen paa Grund af dette Spørgsmaal, men ger ikke Alvor af Truslen.

Sluttelig vedtog Regeringen at opfylde bondpartiets Krav, paa følgende Maade: Godsejere, som sælger Landbrugsprodukter, faar Tilskud fra Staten til et Beløb af 1 500 Millioner finske Mark, og for at dække Statens Udgifter forhøjes Formueskatten med en Procent. Striden fortsætter imidlertid trods denne Foranstaltning. De socialdemokratiske Ledere hetser mod Bønderne, og Bondpartiets Ledere hetser mod Arbejderne. Hensigten er klar nok: saavel det ene som det andet Parti vil aflede Arbejdernes og Bøndernes Opmærksomhed fra de Spørgsmaal, som er farligst for Regeringen og det herskende Plutokrati. Oprøttelsen af en Folkets Enhed er umulig, ikke blot for den nuværende Regering, men Repræsentanterne for den nye Regering er saabenbart tvunget til at forstyrre den Folkets Enhed, som er paa Vej, eftersom denne Enhed netop vender Brodden mod Regeringen. Det er netop denne Folkets Enhed, de herskende Kredse frygter.

Naturligvis findes der ogsaa alvorligere Modsatninger mellem Regeringens Tilhængere. Om disse Modsatninger skrev f. Eks. Dagens Nyheter den 25. Juli 1942: "Enhver, der kender Stillingen i Finland, kan bekræfte, at Forholdet mellem dem, der er Tilhængere af Programmet om Fjernkarelenes Erobring, og dem, der forfægter et forsigtigt Forsvar, er spændt, og løf kan blive endnu mere tilspidsede."

Aabenbart tænkte den svenske Avis med Tilhængere af "et forsigtigt Forsvar" navnlig paa Kredse i det finsk-svenske Parti.

Foruden disse findes der ogsaa Mænd i andre Regeringspartier, der er tilstrækkelig klar over det farlige og eventyrlige i Regeringens Kurs, men alligevel ingenting gør for at hidføre en ændring i denne Kurs. Det mest betegnende for hele Oppositionen blandt Regeringspartierne er dens politiske Fejghed. Der var saaledes kun 23 Valgmænd, der i Februar 1943, da Præsidentens Valgperiode var udløbet, bekendtgjorde, at de ikke var stemt for Rytis Genvalg, men heller ikke disse vovede at stemme imod, men afholdt sig blot fra at stemme.

Denne "Opposition" frygter endda sin egen Skygge. Den frygter Følgerne af Kliken Ryti-Linkomies-Mannerheims Eventyr, men den er endnu mere bange for at hindre Hitleristernes Agenter i at fortsætte Eventyret, thi hvad de frygter mest er, at den "indre Front" skal ødelægges, d.v.s. deres Enhedsfront med den herskende Klike. Denne "Opposition" tænker ikke engang i Drømme paa at støtte sig paa Folkemasserne for at indlede en alvorlig Kamp mod den forbryderiske Regering, idet Oppositionens Mænd selv er bange for Folket og derfor

(forts.)

(forts.)

undgaar ethvert Skridt, der kunde fremme en Udvidelse og Aktivisering af det finske Folks Jtilfredshed.

De socialdemokratiske Fagforeningsledere optraadte ogsaa i Maj dette Aar med en Slags Platform for "den loyale Opposition", men det er ingen Opposition, det er ganske simpelt Bedrageri. Frygten for Arbejdermassernes voksende Forbitrelse mod Krigen og den Hitlerske Politik foranlediger Fagforeningslederne til mundtligt at afgrænse sig fra denne Politik og derved opnaa vis Dækning mod deres faktiske Samarbejde med Regeringens forbryderiske Politik. De handler blot paa Besked fra Regeringen, særlig fra Tanner, der har solgt sig til Hitler og de fascistiske finske Plutokrater, eller som en svensk Avis sagde, "hellegode sig Krigspolitikken og dens Maskering".

Men Splittelsen i Finlands herskende Lejr vil uvægerligt gaa videre. Der kan ikke findes nogen Enighed mellem Røvere, sagde den geniale Lenin, og Meningsmodsatningerne styrker ganske givet ikke den fascistiske Lejr i Finland, men svækker den.

Det er imidlertid klart, at den fascistiske Magt ikke vil bryde sammen paa Grund af indre Modsatninger og økonomiske Vanskeligheder. Den smuldrer og raadner, men den bryder ikke, saalænge man ikke styrter den. Kun gennem beslutsom Kamp kan det finske Folk reddes sig fra Hitlerismens Fæst.

Finlands Deltagelse i Hitleristernes Røvertogt er den største Ulykke for det finske Folk og den største Skamplet i dets Historie. Man kan kun haabe, at det finske Folk snart vil finde Kraft, Mod og Klogskab nok til ved en beslutsom Kamp at styrte de Hitlerske Agents Magt og afvaske Antisovjetkrigens Vanære. Dette er en Kæssag for det finske Folk. Hermed hænger ogsaa det vigtigste Spørgsmaal sammen, nemlig det finske Folks Livsinteresser, der ligesom Sovjetfolkens Interesser kræver, at der skabes paalidelige Garantier for, at Finlands troløse Overfald paa Sovjetunionen aldrig gentages, og at det finske Folk faar Mulighed for i Fremtiden at leve i Venstræk med de store Sovjetfolk.

KLEMENT GOTTWALD:

Det tjekoslovakiske Folks

Længsel og Haab

I Dag er der gaaet 25 Aar, siden den tjekoslovakiske Republik blev dannet, det var den 28. Oktober 1918. Den oplever nu denne Femogtyveaarsdag under Hitlerismens Aag. I fem Aar har de tjekiske og slovakiske Folk været udsat for alle den tyske Okkupations Grusomheder. I denne Tid har Hitlertyskland gjort alt for endog at udrydde Ideen om selvstændig tjekoslovakisk Stat og for evigt begrave den.

Det er ingen Tilfældighed, at netop Tjekoslovakiet blev et af de første Ofre for den hitlerske Aggression. Tjekoslovakiet prædros sig som slavisk Stat de tyske Imperialisters særlige Had. Den tjekoslovakiske Republik stod i Vejen for Tyskernes Ekspansion mod Øst og Sydøst. Ved at underkue Tjekoslovakiet fik Hitler et bekvemt Opmarchområde, hvor han kunde forberede sin Krigsmaskine til de Krige, han nu fører.

Tyskerne søgte med frække Løgne og Forfalskninger at forsvare deres Røvertog mod Tjekoslovakierne. Bl.a. paastod de, at den tjekoslovakiske Stat var et Kunstprodukt. I Virkeligheden er Tjekoslovakiet en Statsdannelse, indenfor hvis Rammer to slaviske Folk, det tjekiske og det slovakiske, levede og udviklede sig. For begge disse Folk er Tjekoslovakiet den eneste og naturlige Grundvold for deres statslige Liv.

Ideen om en tjekoslovakisk Stat har dybe historiske Rødder. I den tidlige Middelalder dannede Tjekker og Slovaker tilsammen en Stat indenfor det stormähriske Rige. Rammer. Da dette brød sammen, kom Slovakerne under Ungarernes tusindaarige Aag, medens Tjekkerne dannede deres egen Stat - det tjekiske Kongedømme.

Det var ganske naturligt, at de saakaldte tjekiske Kronlende løsrev sig fra Kejser- (forts.)

-Side 20.

T I D E N

Nr. 1.

(forts.)

serdømmet Østrig-Ungarn, da dette brød sammen i 1918. Samme Aar løsrev Slovakiet sig fra Ungarn og forenedes atter med Tjekkerne til en fælles Republik. Paa denne Maade hviler Tjekoslovakiets Eksistens saavel paa en naturlig Ret som paa historiske Traditioner og paa Folkenes Stræben.

Det er Løgn, naar Hitleristerne paastaar, at Tjekoslovakiet brød sammen paa Grund af indre Stridigheder, hvorved de paaberaber sig Sudetertyskerne. Disse kom i Middelalderen til Tjekernes Omraade, hvor de hovedsagelig slog sig ned i Grænseegnene, men de dannede overken geografisk eller politisk nogen national Helhed i Tjekoslovakiet. Bortset fra det Faktum, at det Omraade, de beboede, udgjorde en uadskillelig Del af den tjekoslovakiske Stat og aldrig havde været betragtet som Del af det tyske Rige, viste disse Kolonister aldrig noget Ønske om at komme under Tysklands Herredømme.

Sudetertyskernes Parti, som dannedes i 1934 af Hitleristernes Agent Henlein, erklærede officielt, at det var dannet til Regulering af de nationale Relationer mellem Tyskere og Tjekere indenfor Rammerne af den tjekoslovakiske Enhedsstat. Men Henlein og hans Drabanters Troskabsed til Tjekoslovakiet var naturligvis falsk, eller som Hitleristerne sagde, "en nordisk List". Dette viste sig i September 1938, da Hitleristernes Hetz mod Tjekoslovakiet naaede sit Højdepunkt. Den Gang organiserede Henlein et Kup for at skille Grænseomraadet ud fra Tjekoslovakiet og tilslutte det til Tyskland. Kuppet, som finansieredes fra Hitlertyskland, mislykkedes imidlertid, da Størstedelen af Sudetertyskerne, deriblandt ogsaa en Del af Henleinpartiets Medlemmer, nægtede at støtte Hitleristerne.

Dette Kup viste, at Tjekoslovakiet ikke kunde sprænges indefra, og derfor kom Hitlers udenrigspolitiske Aktioner, som medførte Kapitulationen i München, hvorved Sudeterne ved Vold skiltes ud fra det øvrige Tjekoslovakiet.

Endnu mere betegnende er Begivenhederne i Slovakiet. Efter at Tyskerne havde besat Grænseomraadet og den sydlige Del af Slovakiet, og Karpato-Ukraine var overladt til Ungarn, behøvede Hitler et Paaskud til at besætte den øvrige Del af Tjekoslovakiet. Dette fandt han i det saakaldte slovakiske Problem. Efter München fik Slovakerne territorial Autonomi indenfor den tjekoslovakiske Republiks Rammer, med deres egen Landdag. Den overvældende Del af Slovakerne ønskede ogsaa i Krigstiden at tilhøre den tjekoslovakiske Republik, men Hitler tvang den forskræmte og fejde slovakiske Landdag til den 14. Marts 1939 at proklamere Slovakiets Selvstændighed og samtidig stille sig under det fascistiske Tysklands Formynderskab. Derefter erklærede Hitler, at Tjekoslovakiet ikke eksisterede mere, og besatte den 25. Marts Resten af Republikken og oprettede "Protektoratet".

Befolkningen var overhovedet ikke blevet spurgt ved denne skændige Komædie. Befolkningen i Karpato-Ukraine kæmpede og kæmper stadig med sammenbidte Tænder mod de ungarske Undertrykkere og har efter Tysklands Angreb paa Sovjetunionen skabt en omfattende Partisanbevægelse, som idag behersker store Dele af Karpato-Ukraine og volder de ungarske Magthavere mange Bekymringer.

Endelig bør man sige nogle Ord om den polske Minoritet i Tjekoslovakiet. Den reaktionære Regering i Polen (som af visse Kredse i England og Sverige fremstilles som demokratisk - Red.) udnyttede Kapitulationen i München og den tyske Imperialismes Erobringspolitik til med Vold at besætte Teschen og derved stode Dolken i Ryggen paa det slaviske Broderfolk, som truedes af Hitler.

De samme Polakker, som i Dag sidder i London og hetzer mod Sovjetunionen, som de beskylder for imperialistiske Tendenser, bedrev selv en udpræget imperialistisk Politik, rettet mod slaviske Næbefolk. Nu maa den polske Befolkning sammen med den tjekiske lide under det Hitlerske Regime, som hjalp Oberst Bech og Rydz-Smigly med at stjæle Teschen fra Tjekoslovakiet.

Siden Tjekoslovakiets Erobring i 1939 gør en Flok Quislinger med "Præsident" Tschura i Spidsen sig Anstrengelser for at vinde Folket for Samarbejde med Hitleristerne, men alle disse Forsøg er jammerligt mislykkedes. Mennekerne vidste meget godt, at Hitleristernes Maa! var Tjekoslovakerne fysiske Udryddelse. Tjekoslovakerne er blevet afvæbnet ved Fejghed og Bedrageri, men de kæmper uophørligt og gør haardnakket Modstand mod Hitleristerne.

Fem Aar Hitlerterror har været en haard og bitter Skole for de tjekoslovakiske Folk. Hver eneste Slovak og Tjeker forstaar, at hvis Hitlertyskland sejrer, er det ikke alene Slut ved Tjekoslovakiet som Stat, men ogsaa med Tjekker og Slovakere som Folk. At være eller ikke være, det er Spørgsmaalet for Tjekoslovakerne idag. Det er naturligt, at Tjekoslovakerne i denne Kamp paa Liv og Død mod Fjenden søger efter Forbundsfæller for at vinde Fremgang i deres nationale Kamp. Saavel Tjekker som Slovakere har fundet denne Støtte. Det er

(forts.)

(forts.)

det slaviske Rusland. Det er Sovjetunionen.

Denne tussiske Orientering blandt Tjekere og Slovakere er ikke begyndt igaar. Denne Politik har bestaaet et helt Aarhundrede. I denne Tid har de tjekoslovakiske Folk staaet i den slaviske Solidaritets Tegn og nærer det dybeste Venskab for det store russiske Folk.

Tsarismens Fald og Oktoberrevolutionens Sejr, som forkyndte Selvbestemmelsesret for hele Verdens Folk, bidrog i betydelig Grad til Dannelsen af den tjekoslovakiske Republik 1918.

1935 undertegnedes den første gensidige Bistandspakt mellem Tjekoslovakiet og Sovjetunionen.

De tjekoslovakiske Folk hilste ogsaa med flammende Begejstring den Fagt om gensidig Bistand og Kamp mod Hitlertyskland, som afsluttedes 1941 mellem Sovjetunionen og Tjekoslovakiet.

Tjekere og Slovakere har valgt deres Vej, afgjort og uigenkaldeligt, nemlig uophørlig Kamp mod Hitlertyskland og Samarbejde med Sovjetunionen for de forenede Nationers fælles Sag.

EMIGRANTDRØMME OG POLSK VIRKELIGHED

Volna Polska, som udgives af de polske Patriots Forbund i Sovjetunionen, indeholder en længere Artikel af J. Ecreisza, som beskæftiger sig med de polske Emigrantkredses indre Forhold og Modsætninger i London. Han paapeger, at der faktisk er to "Regeringer", som bekæmper hinanden. Hvor reaktionær og sovjetfjendtlig den polske Regerings nuværende Ezeratkommanderende General Sosnkovski er, fremgaar af, at han i 1941 afgik som stedfortrædende Regeringschef, fordi den daværende Statsminister General Sikorski afsluttede en Fagt med Sovjetunionen om fælles Kamp mod de tyske Okkupanter.

En anden fremtrædende Leder for de polske Emigranter i London, Stanislaus Grabski, beskylder officielt General Sosnkovski for den 20. Marts i Aar at have lavet Indbrud i det polske Udenrigsministeriums Lokaler i London, hvor han stjal hemmelige Dokumenter, som han senere offentliggjorde i illegale Blade. Det var hans Hensigt derigennem at undergrave Sikorskis Anseelse.

Forfatteren spørger, hvem den polske Regering i London repræsenterer, og paapeger, at de fleste polske Emigranter bofinder sig i Sovjetunionen eller U.S.A., og disse Maaer har gentagne Gange givet Udtryk for deres Opfattelse af de Politikere, som førte Polen ud i Katastrofen i September 1939. Derpaa siger han:

"Polens Befolkning kan ikke i Øjeblikket give Udtryk for sin Mening, men det staar fast, at ingen Politiker er mere hadet i Polen end Mændene omkring Obersterne Beck og Rydz Smigly."

I Polen har patriotiske Bønder og Arbejdere dannet talrige Partisanafdelinger, som fører en helt modig Kamp mod Tyskerne, men disse Partisaner bekæmpes til Gengæld af Militærgrupper fra den gamle polske Armé, som handler efter Ordre fra den polske Regering i London.

Mens disse Partisaner kæmper for at befri Polen, sidder den polske Regerings Armé uvirksom i Lilleasien, og dens General Anders opholder sig i Kairo. General Anders erklærede i et Interview den 8. September i Aar:

"Endnu er Sejren over Hitler langt borte, og Tyskerne er stadig meget stærke. Hitler fører sine Tropper planmæssigt bort fra Dnjepr, og derfor er en anden Front i Øjeblikket ikke ønskelig..."

Paa samme Maade har ogsaa den øverstkommanderende Sosnovskis Organ "Polsk Soldat" udtalt sig imod en anden Front. Disse Artikler fra de polske Aviser i London udspreddes senere af Hitloristerne gennem deres Presse i det okkuperede Polen.

De polske Imperialister

og Litauen

I "Krigen og Arbejderklassen" har Paletska skrevet en Artikel med Titlen "De polske Imperialister rækker igen Hænderne ud efter Litauen". Det hedder heri bl.a.: I Slutningen af 90'erne i det sidste Aarhundrede afholdt de polske Godsejeremigranter et Møde i Paris, paa Dagsordenen var Polens Genopstaaen og Frihed. I Mødet deltog ogsaa litauiske Godsejere... Til stor Overraskelse stod en litauisk Bonde-op paa Talerstolen, Jurgis Belnines hed han, og talte for det litauiske og det polske Folks Ret til Frihed. Han paapagtede det litauiske Folks Ret til Uafhængighed og national Selvstændighed... Han blev kastet ud af Kongressalen af de polske og litauiske Godsejersønner... De polske Godsejere ønskede ikke at give Afkald paa Litauen, og de havde i de litauiske Godsejere et villigt Redskab til at forøge deres Indflydelse... Det Litauiske Sprog forfulgtes og banlystes, endog fra Kirkerne, Litauerne betragtedes som andanklasses Væsener, saadan var det polske Herredømme...

Det er de store Godser og i de seneste Aar den opvoksende Industri, som faar Polakkerne til at interessere sig for Litauen, man behøver blot at tænke paa den polske Adels, Fyrst Radziwill og andre, store Godser i Litauen for 1939 og paa Pilsudskis og en Række andre polske Politikeres Investeringer i Litauen... Værst af alle litauiske Omraader har Vilnaomraadet lidt, her regerede Polakkerne med Terror, og i Kaunasomraadet planlagde Godsejerne et Kupforsøg, som skulde forene hele Litauen med Polen; Komplottet lededes af den polske Godsejer Kostjakojski, men blev slaaet ned...

I 1920 bekæmpede den Røde Hær Polakernes Anslag mod Litauen. Ved Overenskomsten i Suvalki anerkendtes Vilnaomraadet som litauisk, men allerede mens Forhandlingerne stod paa, forberedte de polske Paner deres forræderiske Anslag, og samme Aar besatte de Vilnaomraadet brods Folkeforbundets Protest. Annektionen, pro forma foretaget af "Friskarer", var sket paa Pilsudskis direkte Opfordring. Og de mange Protester fra de europæiske Lande besvarede med Henvisninger til "Befolkningens frivillige Tilslutning til Polen", ved Tvangsafstemningen i 1923, efter 3 Aars Terror og Vold... De polske Autoriteter lukkede Skoler og Universiteter og Teatre, Forfølgelser, Landsforvisninger og Mord, det hævdede polske Styre i Vilnaomraadet. Tilstanden varede til 1926, da man ønskede at besætte yderligere litauisk Jord...

I Begyndelsen af 1927 havde Pilsudski en Samtale med Vilnaougovernøren Matskiewicjs og de blev enige om, at der i Litauen skulde dannes hjemmelige frivillige Korps af de derboende Polakker, dette Korps skulde blandt de litauiske Godsejere forberede Jordbunden for en litauisk Tilslutning til Polen og desuden forberede Angrebet paa Litauen. 1928 interвенerede Sovjetunionen og reddede derved Litauen fra den polske Trusel... Gnidningerne fortsatte, og Vilna forblev i polske Hænder, indtil det litauiske Folk med Begejstring og Taknemlighed modtog Vilnaomraadet af Sovjetunionen.

1939 var en frygtelig Lære for det polske Folk, de polske Godsejeres uduelige Katastrofepolitik viste sig kun alt for tydeligt... Ikke desto mindre betræder disse reaktionære, efter at have genvundet Balancen, igen de samme imperialistiske Veje: Matskiewicjs; Vilnas Bøddel, og Fascisterne Matasjerski og Nevososki er Lederne i denne Bevægelse, hvis Hovedtilhængere er de reaktionære Grupper i USA, hvor ogsaa deres vigtigste Blade udkommer. Disse reaktionære afviste Sikorskirogeringen, da den afsluttede en Pagt med Sovjetunionen, men nu - efter Bruddet med Sovjetunionen - anerkender den Regeringen... Disse reaktionære spiller nu Hitlers Kort. De, som undertrykte store Dele af det litauiske Folk og stadig truede dets Selvstændighed, de kræver nu "Litauens Uafhængighed". De henvender sig til Præsident Roosevelt i Breve og "Kæler Litauens Sag". Matasjerski skriyer i sit Blad, at "Polakkerne ikke blot kæmper for Polens, men ogsaa for Litauens Frihed", og naturligvis - Kravene paa Vilna dukker op igen i samme Aandedrag! ... Om disse polske reaktionære samler sig de litauiske Godsejere, som gennem Aarhundrederne har forenet deres Kaal med de polske Godsejeres paa det litauiske Folks Bekostning... Planer om en "Balto-skandinavisk Blok", som naturligvis omfatter de baltiske Lande, med Polen som Løder, det er den Slags disse Elementer udkaster paa Møder og i deres Blade. Men alle disse Planer vilde være ganske uden Interesse, hvis de ikke tjente Hitlers Interesser! Hvis de ikke var et Forsøg paa at knuse det litauiske Folks Frihedskamp og hindre det i at kæmpe sin Kamp ved sine Brødrefolks Side. Men det litauiske Folk kæmper videre, Side om Side med Brødrefolkene fra de andre socialistiske Sovjetrepublikker og sammen med dem vil det genvinde sin Frihed og sin Hovedstad Vilna! Den og ingen anden er Vejen til det litauiske Folks Frihed!

U N G A R N

I den sidste Tid har en Del udenlandske Blade skrevet, som om Ungarn var i Færd med at frigøre sig fra Tremægtspagten og Afhængigheden af Hitler-Tyskland. Saaledes er det ikke. De magyariske Reaktionspolitik gaar ud paa at hjælpe Hitler med at forlænge Krigens og styrke det tyske Forsvar.

Ungarns indre Stilling kendetegnes af, at Modsætningerne mellem de herskende Lags tyskvenlige Politik og Folkemassernes tysk fjendtlige Indstilling skærpes, men Trykket fra nederen har endnu ikke faaet en saadan Styrke, at det kan paavirke de herskende Klasses Virksomhed. De ungarske Magthavere stræber efter med Hitlers Hjælp at beholde de Omraader, de holder besat, d.v.s. det fra Rumænien løsrævede Transsylvanien, det jugoslaviske Katsja, og Karpato-Ukraine, som hørte til Tjekoslovakiet.

Det ungarske Diplomati foretager forskellige Manøvrer for at give Udlandet det Indtryk, at Ungarns Forbindelser med Hitler slappes. En anden Særegenhed ved den ungarske Politik er, at visse Kredse fra den borgerlige Opposition støtter Regeringens Stræben efter at beholde Rovet. Efter Mussolinis Sæmnenbrud skrev de Liberale Organ "Magyar Nemzet", mens Forhandlingerne mellem de Allierede og Badoglio foregik:

"Italiens Vej passer ikke for Ungarn. Vi Ungarer maa være glade for, at vi ikke behøver at omstille vort indre System. En saadan Omstilling kan blive skadelig for Ungarns nationale Interesser..."

Det socialdemokratiske Partis gamle Leder Payer udtalte sig paa samme Maade paa Partiets Konference.

Disse Indstilling er særlig betegnende for dem, der kalder sig Liberale og Socialdemokrater og udadtil lader, som om de sympatiserer med de Maal, den antihitlerske Koalition har sat sig. Ungarn er nemlig siden 1919 et af de mest ufrie Lænde i Europa, og den brutale Terror, med hvilken de Reaktionære 1919-20 bred Arbejderklassens Modstand, var ligesaa blodig og grusom som i Finland, Bulgarien, Jugoslavien eller Baltikum. Saaledes udrykkede "det vaagnende Ungarn" efter Omgivelser i det liberale engelske Blad "Manchester Guardian" mindst 20 000 Arbejdere, Intellektuelle og Bønder paa et Aars Tid.

Ogsaa de socialdemokratiske Ledere havde deltaget i det Raadsdiktatur, som oprettedes i Marts 1919. Diktaturet faldt, bl.a. fordi Ungarn blev udsat for Angreb fra Tjekoslovakiet, Rumænien og Frankrig. Kommunisterne og de Intellektuelle blev af den sejrende Reaktion udsat for en djævelsk Terror, mens de socialdemokratiske Ledere, der havde siddet i Raadsregeringen, roligt kunde blive, hvor de var, og allerede 1921 endda indgaa en hemmelig Pagt med Terroristerne, i hvilken Socialdemokraterne forpligtede sig til ikke at proklamere Strajker og ikke at organisere Jernbanefolk og Landarbejdere. Efter den Tid har den ungarske Arbejderklasse været fuldstændig magtesløs og hært til de mest underkuede i Europa.

Man skulde saaledes tro, at Oppositionen kunde ønske en lignende Udvikling som i Italien, d.v.s. Diktatoren Horthys Fald og de allierede Troppers Indmarch, da jo kun en saadan Udvikling kan redde Landet fra Hitlerismens Greb. Men de liberale og socialdemokratiske "Oppositionsledere" støtter ved deres Indstilling til de okkuperede Omraader Horthys Program og gør det lettere for de herskende Kapitalister og Godsejere at bruge de væbnede Styrker til dette Formaal.

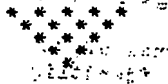
Handelen med Hitleristerne om den ungarske Kanonføde har allerede gennemgaaet mange Etaper. Ved Tysklands Angreb paa Sovjetunionen stillede Horthy sine Tropper til Raadighed, da han ligesom Mannerheim og Tannar regnede med en hurtig Sejr for Tyskerne. Men den Røde Hær tilintetgjorde Ungarns bedste Elitetropper ved Don og Donets, og saa erklærede Horthys Regering, at hele den anden skakkede Honvedarmé skulde trækkes tilbage fra den tysk-sovjetiske Front. Den fortav imidlertid, at Hitler fik Lov at beholde en Del ungarske Tropper under Forskud af, at de skulde anvendes mod Partisanerne. Tyskerne indsatte disse Tropper i Slaget i Retningen Kijef, da de forsøgte at stoppe Sovjettroppers Offensiv løb.

Da dette blev kendt i Ungarn, sendte Regeringen af Frygt for indenrigspolitiske Komplikationer sin Generalstabschef Szombathely til Hitlers Hovedkvarter. Af den Erklæring, som Udenrigsministeren afgav i denne Sammenhang, fremgaar, at Horthy gav efter for Hitlers Krav og lod en Del ungarske Tropper vende tilbage til Østfronten, hvorved han ganske givet ogsaa har forpligtet sig til at forsyne disse Tropper med Reserver. Men Hitler ikke stillede endnu større Krav, skyldes det, at han efter alt at dømme regner med at anvende Styrkedelen af den ungarske Hær paa Balkan.

(forts.)

(forts.)

De ungarske Magthavere har saaledes i Virkeligheden givet efter for Hitlers Krav i det afgørende Spørgsmaal. Samtidig foretager deres Diplomati en Række Manøvrer for at give saavel den hjemlige Befolkning som da antihitlerske Lande den Opfattelse, at Ungarn indtager "en afventende Holdning" overfor Hitler-Tyskland. Dette Spil lettes ved, at en Del af de kendte liberale og socialdemokratiske Ledere ligesom Horthy fastholder Ungarns Undertrykkerpolitik mod andre Folk og i deres Presse fastslaar, at Ungarn kun fører en Forsvarskrig, selv om det jo deltager i Hitleristernes Angreb, og selvom Sovjetunionen aldrig nogensinde har stillet Krav til Ungarn.

TIDEN

Nr. 2 - MARTS 1944

INDHOLD

Lønsnyderiet understreger Nødvendigheden af Enhed.....	Side 3
<u>Molotof</u> : Sovjetnationerne staar paa egne Ben.....	" 5
<u>Dimitrof</u> : Krisen i Bulgarien.....	" 10
<u>Maurice Thorez</u> : Frankrigs Genfødselse.....	" 12
<u>Ilja Ehrenburg</u> : Retfærdighed.....	" 14
" " : Den trojanske Hest.....	" 16
Det græske Folks Kamp.....	" 16
Nyt fra Chile.....	" 17
<u>Paletskis</u> : Der eksisterer ikke noget baltisk Problem.....	" 19
<u>N. Toltsjenof</u> : Krigen i Italien.....	" 21
Tjekoslovakiske Konferencer.....	" 22
Kommunisternes Politik i USA.....	" 23
Folkehelten i Rios Fængsel.....	" 24
<u>Eugen Varga</u> : Tyskland og Vasaller maa erstatte Krigsskaderne.....	" 24
<u>I. Jernsjoef</u> : Ved "Festningen Europas" Nordflanke.....	" 18

Pris: 1 Krone

LAND OG FOLKS Forlag

DANMARK 1944

Lønsnyderiet understreger Nødvendigheden af Enhed.

De seneste Maanedes har staet i Overenskomsternes Tegn. Fagbevægelsen har været optaget af Forhandlinger, medens Ejler Jensen har været i en omfattende Avispolitik med Arbejdsgiverforeningens Formand, T. K. Thomsen, angaaende Lønspørgsmaalet. Ogsaa Tjenestemandene har været i Bevægelse, Landet over har der været afholdt Møder, hvor der rejstes Krav om fuld Dækning for Mygdalhullet, samt Dækning for Prisstigningerne med tilbagevirkende Kraft. Disse Bestræbelser medførte, at Tjenestemandene i Februar fik 10 Millioner Kroner som Erstatning for mistede Fridage, medens Arbejderne efter det kongelige Formandskabs Kædelse fik en minimal og utilstrækkelig Forhøjelse af Dyrtidstillægget. Hvad Tjenestemandene vil opnaa pr. 1. April, staar hen i det uvisse, men det bliver ikke stort mere, end hvad Kædelsen gav Arbejderne.

Forholdet er altså det, at Arbejdernes og Tjenestemandenes Reallønninger sammenlignet med Lønningerne i 1939 stadig er forringet med ca. 20%. Og det paa et Tidspunkt, hvor Arbejdsgivere og Overklasse sværmer i Penge tjent paa Krigen og de ekstraordinære Forhold. Den skæve Indtægtsfordeling, der gør de Rige rigere, medens de Fattige synker ned i Armod og Elendighed, skal altså fortsætte.

Hovedansvaret for denne Tilstand har naturligvis Overklassen. Det er den, der har Hovedindflydelse paa Statsapparatet - det kongelige Formandskab indbefattet - og dikterer Pris- og Lønpolitik. Den har benyttet Krigen og de deraf følgende Vanskeligheder til at mele sin egen Kage, vel vidende at det gaar ud over Folket, Omgaaende og kynisk mødte den fra Krigen første Dag frem med sine egoistiske og folkeudlæggende Krav, som alle blev efterkommet.

Men den er ikke alene om Ansvar. Medansvarlige er ogsaa de ledende Politikere og Fagforeningsfolk, der ikke turde tage Ansvar for Afvisning af disse skæbnesvangre Krav og af Frygt for Vanskeligheder indgik Samarbejde med Overklassen paa et folkeudlæggende politisk og økonomisk Grundlag. Kort sagt, medansvarlige er alle, der har været med til at gennemføre Samarbejds- politiken.

Denne Politik var og er ikke den eneste Politik, der kan føres. Der kunde have været ført en Politik, som stemte overens med de brede Befolkningslags Interesser. Baade Priser og Lønninger kunde have været fastholdt, dersom der var foretaget de nødvendige Indgreb fra Statens Side. Men dette modsatte Landets Velhavere og Besiddere sig. Selv om man imidlertid havde valgt ikke at fastholde Prisniveauet, kunde Arbejdere og Tjenestemand saa udmærket have faaet Dækning for Dyrtiden. Herrensingen til Inflationsfaren er for løbnet. Landbruget fik foraret ca. 1/2 Milliard aarlig, da Kornpriserne i 1940 blev fordobled, uden at Overklassen eller andre af den Grund advarede løftede Pegeringeren. Inflationens Knokkelmand manes kun frem, naar det gælder om at stryge Arbejdere og Tjenestemand samt ligestillede. Heller ikke Paastanden om Landets Fatigdom er holdbar. Tyvkerne har paa mindre end fire Aar plyndret Landet for 5 Milliarder Kroners Værdi - saa kunde Arbejderne ogsaa have faaet deres beskædne Krav honoreret.

Arbejderne og Folkets Flertal har forlangt indset, at saadan kan det ikke fortsætte. Men det er ikke tilstrækkeligt. Dersom ikke Fagbevægelsen med Ledelsen i Spidsen og i næjeste Kæntakt med Arbejderne gaar ind for en anden Politik, sker der ingen Andring. Fortsættes der som nu under Besættelsen med, at bederne fører deres egen Politik uden at tage Hensyn til Medlemmernes Ønsker og Vilje til Indsats for disses Realisering, vil det ikke alene betyde, at Realismen ikke bliver ført tilbage til Førkrigens Ståde, men ogsaa, at Lønningerne reelt vil blive forringede. Sker Forringelsen ikke nu, vil den indtraffe i Efterkrigstiden.

Derfor maa der hurtigst muligt ske en Andring i Fagbevægelsens Politik og Fremgangsmaader. Alle Kræfter maa sættes ind herpaa.

Ejler Jensen's Bemærkninger om, at den tvungne Voldgift maa forsvinde, tyder paa, at den øverste faglige Ledelse er klar over, at der maa andre Midler til. Men denne Bekendelse er ikke nok - heller ikke naar man tager Henvendelsen til Priskontrolmyndighederne om at faa Priserne prøvet og reduceret med i Betragtning. Det er i sin Orden, at Henvendelsen sker, men der er absolut ingen Grund til at tro paa Prisnedsættelser, saa den skæve Indtægtsfordeling bringes ud af Verden. Hertil kræves nemlig, at Arbejderbevægelsen ophæver med at være Bivogn til Overklassen, og at den gør sig politisk gældende.

At gøre sig politisk gældende vil ikke sige, at Ejler Jensen og Ejner Nielsen gaar til Buhl og Alsing Andersen og anmoder dem om at rejse Spørgsmaalet i Nemandsudvalget, eller hvor de nu mødes med Overklassens Repræsentanter. Nej, det vil sige, at alle Arbejderklassens Kræfter sættes ind for at opnaa højere Løn og retfærdigere Fordeling af Værdier. Her er det heller ikke nok med en vagtlig Argumentation og Skrivelser til Ministerium og Priskontrolraad. Kravene

(fortsættes næste Side)

(forts. fra foregaaende Side)

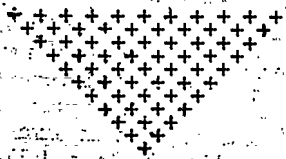
maa ogsaa af den øverste Ledelse rejses i fuldt Omfang og offentligt, og Organisationerne maa understøtte den med Aktioner, som f. Eks. Tjenestemandenes Møder.

Saa tidlig hermed maa der sættes ind mod en Række Love og Lovbestemmelser, der er vendt imod Arbejderne og Organisationerne. Først og fremmest mod Loven om Arbejdsforhold og Sociallovene.

For Arbejderne, for Arbejderbevægelsen, for Folket og Nationen vilde det være godt, om de faglige Ledere hurtigt tilendebragte deres Overvejelser og stillede sig paa Arbejdernes Stændepunkt. Medlemmerne maa og vil naturligvis under alle Omstændigheder drage Omsorg for, at deres Ønsker og Vilje føres igennem. Skal dette ske under uforsonlig Kamp i Organisationerne, bliver det Udbytte, og ikke Folket, som tjener derpaa.

Derfor har det den største Betydning, at de faglige Ledere i By og paa Land, i de nedre Organer som i de øverste Instanser, der endnu ikke har taget positiv Stilling til Enheden, efter den mislykkede Overenskomstsituation reviderer deres Opfattelse. De maa af Begivenhederne have lært, at Arbejderklassens Kraft og Styrke er Garantien for Sikring af ordentlige Levevilkkaar og Fremgang, og den Mistillid til Medlemmerne, der kom til Udtryk gennem indskrænkende Afstemningsregler, kompetente Forsamlinger og Medlemmernes Umyndiggørelse ved Udarbejdelse af Krav til Overenskomstforhandlingerne, maa man lade fare. Medlemmerne maa og skal spørges, inden Forhandlingerne paabegyndes, ingen Overenskomst maa afsluttes, før Medlemmerne ved Urafstemning har godkendt den. Ingen vil fortænke de faglige Ledere i, at de har deres Opfattelse. Den skal de have Lov til at arbejde for, men det vil være uklogt og forkert at paatvinge Medlemmerne den. Det vil være uklogt, fordi Ledelsens og Organisationens Kraft derved svæktes, og ikke mindst fordi intet Parti og ingen Ledelse kan undvære den Lærdom og Inspiration, som kommer fra Arbejdernes og Folkets Masser.

Under Krig og Besættelse er netop al Pessimisme med Hensyn til Arbejderklassens sunde Omdømme og Handlekraft gjort til Skamme. I Aand som i Gerning har den i Danmark - som i de øvrige undertrykte Lande - overfor Nationen været den mest hengivne og offervillige Del af Folket, ja, den har faktisk været Nationens Rygrad. Disse Egenskaber vil ogsaa komme til Udtryk, naar det gælder speciale og økonomiske Forhold. I Enheden vil de faa deres fulde Udfoldelse. I Kampen for et bedre Samfund, for Socialismen.

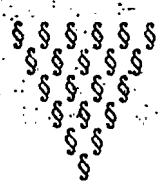
AMGOT, den engelsk-amerikanske Militarforvaltning i Syditalien, har aldrig været populær blandt frihedselskende Italiener, & siges nu at synge paa sit sidste Vers. Det kan ikke undre, naar man hører Historier om dens Virksomhed som f. Eks. denne:

I Neapel fandt AMGOT en af de største Finanssvindlere ved Navn Guggenheim, som oven i Købet var gammel Fascist. Han er Italiener trods sit tyske Navn. Han fik tildelt en fremtrædende Post af AMGOT. Han havde ogsaa to Sønner, som drog Fordel af Samarbejdet med AMGOT. Det britiske Efterretningsvæsen syntes indlertid ikke om, at de to Sønner ofrede deres halve Tid paa AMGOT og den anden Halvdel paa at arbejde for den tyske Spiontjeneste. Intelligence Service arresterede de to Nazister.

Ender Guggenheim blev vred over en saadan "Frækhed" og truede med at træde ud af AMGOT's Tjeneste. AMGOT-Herrerne blev forskrækkede og søgte at befri de to Spioner, men uden Held. Der blev sluttet et Kompromis, saa at Spionerne vedblivende sidder arresteret, men har faaet en Række Bøttelser i Fangenskab. Og AMGOT beholder sin fascistiske Finanshaj.

Man kan indlertid befrygte, at de to Spioner faar en Blodprop, siger den engelske Korrespondent Pitcairn, som fortæller Historien. Det var som bekendt Grunden til, at den engelske Quisling Mosley blev løsladt...

En saadan Politik stemmer daarligt med Moskvaerklæringen om Demokrati for Italien.

M O L O T O F:

Sovjetnationerne staar paa egne Ben.

Tirsdag den 1. Februar 1944 afholdt Sovjetunionens Rigsdag - Unionssovjetten og Nationalitetssovjetten - et Fællesnøde, hvor Udenrigskommissær Molotof forelagde Forslag om, at de enkelte Unionsrepublikker faar deres eget Diplomati og deres egen Hær som Bestanddel af den Røde Hær. Vi gengiver her en væsentlig Del af Talen:

Indledning

Spørgsmaalet om at forvandle to Folkekommisariater - for Forsvaret og for Udenrigspolitikken - fra Unions-Folkekommisariater til Unions- og Republik-Folkekommisariater forelægges herved for den øverste Sovjet-Folkekommisariaternes Raad, naar, at Tiden nu er inde til at løse dette Spørgsmaal. Det drejer sig ikke om en almindelig Forandring af to Folkekommisariater. Det drejer sig i første Linie om at give Unionsrepublikkerne nye Opgaver af største Betydning, først vedrørende vort Lands Forsvar, dernæst vedrørende de udenrigske Forbindelser med andre Stater, og i Forbindelse herved om vigtige Forandringer i vor Forbundsstat...

Selvstændighed vedrørende Forsvaret

Jeg gaar over til Forvandlingen af Folkekommisariatet for Forsvaret. Lovforslaget forudsætter, at Unionsrepublikkerne organiserer egne militære Formationer, og at Folkekommisariatet for Forsvaret forvandles fra et Unions- til et Unions- og Republik-Folkekommisariat. Som Følge heraf fremsættes der Forslag om at foretage de nødvendige supplerende Ændringer i Sovjetunionens Forfatning.

+ +

Ogsaa nu har vi i den røde Hær nationale Troppeformationer. I vor Hær findes der litauiske, lettiske, estniske, georgiske, aserbajdsjanske, armenske, kasakiske og enkelte andre Formationer. Noget af disse Troppesafdelinger blev først opstillet under Fædrelandskrigen. Nu, hvor alle Sovjetfolkene bestræber sig for at fylde deres Plads i den røde Hærs Rækker, er Opstillingen af Troppeformationer for Republikkerne af største Betydning for os.

I det tsaristiske Rusland var der som bekendt Nationaliteter og Folkestammer, som ikke blev indkaldt til Militærtjeneste. Det gjaldt f. Eks. Usbeker, Tadsjiker, Turkmenere og Kirgisere, de fleste Folkestammer i Nordkaukasus og Folkestammerne i Nordrusland. Tsarismen nærede naturligvis ingen Tillid til de Folkeslag, den holdt i en kolonial eller halvkolonial Tilstand. Tsardømmet var heller ikke begyndt at forberede den til en gradvis Indkaldelse til Militærtjeneste.

I Sovjetunionens Tid er Situationen en helt anden. I vor Lovgivning findes der selvfølgelig ingen retslige Indskrænkninger for denne eller hin Nationalitet vedrørende Indkaldelse til Militærtjeneste, men der maatte gaa nogen Tid, før det i Praksis blev muligt at gennemføre Indkaldelse til den røde Hær i alle Dele af Sovjetunionen. Delvise Indkaldelser til den røde Hær gennemførtes i de foregående Aar ogsaa i de Sovjetomraader, hvor der i den gamle Tid ikke gennemførtes militære Indkaldelser. Der blev ogsaa opstillet nationale Troppesafdelinger i den røde Hær, men disse Formationer har hidtil ikke haft nogen Mulighed for at udfolde sig rigtigt.

Nu har Situationen ændret sig til det bedre. Der er skabt fornødne Forudsætninger for Troppeformationer i Unionsrepublikkerne. I alle disse Republikker findes der ikke blot Mandskab, men ogsaa Officerskadrer, som kan føre de parværende Troppesafdelinger. Der findes saaledes et fast Grundlag for at opstille Troppeformationer i Unionsrepublikkerne, men for at løse denne Opgave er det nødvendigt at skabe Republikkommisariater for Forsvaret. Det bliver derfor nødvendigt at omdanne Unionskommisariatet for Forsvaret til et Unions- og Republikkommisariat.

(forts. paa næste Side)

Side 6.

T I D E N

Nr. 2.

(forts. fra foregående Side)

Man maa gaa ud fra, at der ogsaa i Republikkerne bliver sat særligt ind for at ordne den militære Uddannelse ved Skoler og højere Læranstalter. Det er nødvendigt. Under sådanne Forhold vil Opstillingen af Troppesformationer i Republikkerne som Bestanddele af den røde Hær spille en vigtig positiv Rolle.

Hvorledes vil det virke paa den røde Hær? Vil det bidrage til at fæstne og øge dens Kraft? Ja, det kan der ikke være Tvivl om. Vor Hær var altid vore Sovjetfolkeslag kær og dyrebare. Under Fædrelandskrigen er Sovjetfolkernes Kærlighed til deres Hær blevet endnu stærkere, Sovjetmenneskenes Stolthed over den røde Hærs Fremgang og Heroisme er blevet endnu større og dybere. For hvem ser ikke, hvilke berømmelige Kampe vor Hær fører for at befri Ukraine, for at befri Hviderusland? Hven vardsætter ikke af ganske Hjerter den røde Hærs Forberedelser til en snarlig Befrielse af den estniske, den lettiske, den litauiske, den moldaviske og den karelo-finske Republik? (langvarigt Bifald) .Hvem erindrer ikke, at Sovjettropperne reddede Aserbajdsjan, Georgien og Armenien fra tysk Invasion? Hven i vort Sovjetfolk miser ikke den røde Hær, fordi den saa lykkeligt forsvarede vor Hovedstad Moskva, bragte Tyskerne et tilintetgørende Nederlag ved Stalingrad, gik over til Offensiv paa hele Fronten, beskyttede Leningrad, befriede Byen fuldstændigt for Blokaden og nu fordriver Fjendens Hære fra vort Hjerlands Jord uden at give den noget Pusterum? Naar man ser bort fra fascistisk anløbne Personer, hven har saa ikke nu forstået, at den røde Hær opfylder en Befrielsesmission, ikke blot med Hensyn til sit eget Fædreland, men ogsaa med Hensyn til alle demokratiske Lande, som kæmper for at bevare deres Ære, Frihed og Uafhængighed mod den dødelige Fare fra Fascismens Side?

Endvidere, hven ved ikke, at Arbejderne og Arbejderkvinderne i vore Værker og Fabrikker, Bønderne og Bønderkvinderne i Kollektivbrugene, vor Intelligens, alle Sovjetmennesker er rede til at give deres sidste Kræfter for at styrke den røde Hær og ved deres uselviske Arbejde i Praksis gøre deres Pligt overfor Hjerlandet, overfor den heltenuddige røde Hær?

Opstillingen af Troppeafdelinger for Republikkerne maa og skal tjene til en yderlige Styrkelse af den røde Hær i Forsvaret for vort Hjerland, som et pealideligt Bolværk for Sovjetunionen. Sovjetunionens Fjender kan være sikre paa, at de nye Troppesformationers Opstilling vil øge vor Stats Kraft endnu mere. Det vil foranledige den til at være forsigtigere i Fremtiden.

Det stadig fastere Venskab mellem Sovjetfolkene, som her faar et nyt materielt Udtryk, vil bidrage til en fortsat Højnelse af den Autoritet, vort Land nyder blandt Folkene i Østen og Vesten. (Bifald).

II

Uddannelsen af Folkekommisariatet for udenrigske Anliggender.

Ikke ringere Betydning har Uddannelsen af Unions-Folkekommisariatet for udenrigske Anliggender til et Unions- og Republik-Folkekommisariat. Indtil Sovjetrepublikernes Union blev stiftet, fandtes der ved Siden af Folkekommisariatet for udenrigske Anliggender i den Russiske Socialistiske Føderative Sovjetrepublik (RSFSR) Folkekommisariater for udenrigske Anliggender i Ukraine, Hviderusland, Georgien, Armenien og Aserbajdsjan, og disse opretholdt Forbindelser med andre Stater.

I den første Periode, da vor Stat endnu ikke var sammenfattet til en fælles Unionsstat, men bestod af adskilte Dele, blev der mellem de enkelte Sovjetrepublikker og udenlandske Stater afsluttet en Række Traktater og Overenskomster. I nogle Tilfælde fik Repræsentanter for RSFSR specielle Fuldmægter fra andre Sovjetrepublikker til at deltage i internationale Forhandlinger og afslutte Traktater med andre Stater paa alle eller nogle Sovjetrepublikkers Vegne. Kæmperat Stalin sagde paa Sovjeternes første Unionskongres: "Selvom Sovjetrepublikkerne nok handlede i Fællesskab dengang, marcherede de dog hver for sig, da de hver for sig tænkte paa deres egen Eksistens". I det første Stadium var dette uundgåeligt.

Da Sovjetunionen blev stiftet, var Sovjetrepublikkerne enige om at sammenfatte alle udenrigske Anliggender i eet Centrum. Dengang blev Unionens Folkekommisariat for udenrigske Anliggender skabt, og det overtog de Rettigheder, som de enkelte Sovjetrepublikkers Folkekommisariater for udenrigske Anliggender havde haft. Efter den Tid repræsenteredes Sovjetstaten i Udlandet ved Unionens diplomatiske Repræsentanter. Traktater og Overenskomster med udenlandske

(forts. paa næste Side)

Nr. 2

T I D E N

Side 7

(forts. fra foregående Side)

Stater blev ligledes kun afsluttet i Unionens Navn. Dette var påkrævet i en bestemt Udviklingsfase og gav positive Resultater, idet det fæstnede vor Stat og øgede dens Rolle i internationale Anliggender betydeligt.

Men allerede dengang, paa Partikongressen i 1923, sagde Kammerat Stalin: "...Det nationale Spørgsmaal og de internationale Forhold har ændret sig og kan ændre sig yderligere. Jeg vil ikke sværge paa, at vi ikke senere kommer til at decentralisere nogle Folkekommisariater, som vi nu smelter sammen i Unionsformat". Kammerat Stalin den fortrinlige Kender af det nationale Spørgsmaal, ikke blot i vort Parti, ikke blot i vort Land, han der sammen med den store Lenin har lagt Grundstenen til Sovjetunionen - henviste allerede dengang til, at Forandringer i den internationale Situation og den nationale Udvikling stadigvæk vil føre til organisatoriske Omstillinger i Sovjetstatens Apparat. Anderledes kan man heller ikke forestille sig Sagen, særlig i en saa ung og frodig Organisme som Sovjetunionen.

I Dag staar Spørgsmaalet om Sovjetunionens udenrigske Forbindelser paa et andet Plan end for to Aartier siden, da Sovjetunionen blev til. Spørgsmaalet bestemmes nu af Republikernes Livsnødvendigheder, og dens Ordning er dikteret af Unionens Interesse som Helhed.

De Tider er forlængst ovre, da nogle udenlandske Stater bestræbte sig for at negligere Eksistensen af Sovjetrepublikkerne, som fødtes under Oktoberrevolutionen. I dag er det tværtimod saaledes, at de udenlandske Stater nærer en voksende Trang til at indlede og udvikle diplomatiske Forbindelser med vor Stat. Naturligvis er der under Verdenskrigen ikke ringe Vanskeligheder af ganske speciel Art, men trods det er Sovjetunionens internationale Forbindelser ogsaa under Krigen blevet stadig mere omfattende. Man kan endog sige, at netop under Krigen er Sovjetunionens internationale Forbindelser havet til et nyt, højere Trin.

Kendtgøingerne er alle bekendt. For første Gang siden Sovjetmagtens Oprettelse har vi ikke blot venskabelige Forbindelser, men Allianceforbindelser med Storbritannien (Bifald). Vi har ogsaa faaet oprettet gode Forbindelser med USA (langvarigt Bifald). Der er blevet skabt en magtfuld Anti-Hitler-Koalition, som anføres af Sovjetunionen, Storbritannien og USA, og hvis militære og politiske Betydning for samtlige demokratiske Stater næppe kan overvurderes (Bifald). Som et Eksempel paa Sovjetunionens fastere venskabelige Forbindelser med europæiske Stater kan nævnes den for kort Tid siden afsluttede sovjetisk-tjekoslovakiske Traktat. Her blev der lagt en Grundsten til et Samarbejde mellem store og smaa demokratiske Lande, ikke blot under Krigen mod den fælles Fjende, men ogsaa under Efterkrigsperioden, for at sikre Freden mod nye Anslag fra de aggressive Magter.

+ +

Som bekendt har Moskva- og Teheran-Konferencerne indtaget en Førsteplads ved Udviklingen og Konsolideringen af Anti-Hitler-Koalitionen. Folkene i Anti-Hitler-Lejren nærer nu en endnu mere tillidsfuld Tro paa, at den fuldstændige Sejr er nær, at den Tid ikke er langt borte, hvor de Allierede slaa deres fælles, tilintetgørende Slag mod den fælles Fjende, og de nærer en endnu stærkere Tro paa, at de antifascistiske Landes Forbund og Venskab vil blive smedet fastere under den fælles Kamp (Bifald).

Trods dette kan man ikke sige, at denne almindelige positive Udvikling i Sovjetunionens internationale Forbindelser fuldt ud kunde omfatte ikke blot Unionens Behov, men ogsaa Unionsrepublikernes mangfoldige og voksende Behov paa de udenrigske Anliggenders Omraade. Unionsrepublikkerne har f. Eks. talrige specifikke, økonomiske og kulturelle Behov, som ikke kunde omfattes i fuld Udstrækning ved Unionens Representanter i Udlandet og heller ikke ved Traktaterne med andre Stater. Disse nationale Behov i Republikkerne kan bedre tilfredsstilles ved Hjælp af direkte Forbindelser mellem Republikkerne og de pågældende Stater.

Selvfølgelig er en særlig, konkret Behandling af saaartige Spørgsmaal nødvendig i saavel Unionens som Republikernes Organer. Der maa jo en vis Tid til for at tilrettelægge Republikernes udenrigspolitiske Virksomhed. Saaartige Spørgsmaal kan ikke løses efter en Skabelon. Ubestrideligt er det imidlertid, at Spørgsmaalet om at betrede den internationale Arene allerede har faaet livsvigtig Betydning for en Række Republikker. Man maa endelig anerkende, at dette ikke blot er i denne eller hin Unionsrepublikks Interesse, men ogsaa fremmer Udvidelsen af Sovjetunionens internationale Forbindelser og styrker dens Samarbejde med andre Stater, hvad der baade under og efter Krigen bliver af afgørende Betydning.

Det er Grundlaget for, at en Omdannelse af Folkekommisariatet for udenrigske Anliggender fra et Unions-Folkekommisariat til et Unions- og Republik-Folkekommisariat maa anses for nødvendig.

(forts. paa næste Side)

Side 8.

T I D E N

Nr. 2.

(forts. fra foregaaende Side)

Medens der i den første Periode kun fandtes Republik-Folkekommissariater for udenrigske Anliggender og i den anden Periode kun et Unions-Folkekommissariat for udenrigske Anliggender, saa maa dette sidste nu forvandles til en mere kompliceret og mere forgrenet Organisme: et Unions-og Republik-Folkekommissariat.

Jeg har kun et Par Ord at tilføje om den diplomatiske Praksis. Man maa fastslaa, at Bestemmelserne i vor Sovjetforfatning om Udveksling af diplomatiske Repræsentanter med andre Lande og Opretholdelsen af udenlandske Forbindelser er blevet udlagt til direkte Skade for Sovjetunionen og Sovjetunionen som helhed. Det foreslaaede Supplement vil tjene til at fjerne den Slags Anskuelser.

III.

Et nyt Skridt fremad til Løsning af det nationale Spørgsmaal.

Den foreslaaede Omdannelse af Folkekommissariatet for udenrigske Anliggender og af Folkekommissariatet for Forsvaret er et nyt Skridt fremad til Løsning af det nationale Spørgsmaal i Sovjetunionen. Denne Omdannelse er i direkte Overensstemmelse med Principperne i vor Lenin-Stalinske Nationalitetspolitik. Gennemførelsen af denne Foranstaltning i denne Tid betyder, at Sovjetunionen naar et nyt Trin i sin Udvikling, at den har forvandlet sig til en kompliceret, blodrig Organisme. Man maa deri se et nyt Bevis for den store Betydning, som Sovjetunionens socialistiske Organisationsprincipper har.

I sin Boretning paa den Sovjetkongres, som vedtog Sovjetforfatningen i 1936, karakteriserede Kammerat Stalin paa følgende Maade Sovjetmagtens Nationalpolitik's Sejr:

"Der fandtes ingen Udbytterklasser, der er Hovedorganisatorerne af Stridighederne mellem Nationer; der fandtes ingen Udbytning til at nære den gensidige Mistillid og opflamme de nationalistiske Lidenskaber. Magten var i Hænderne paa Arbejderklassen, der er en Fjende af enhver Art af Underkuelse og den trofaste Bærer af Internationalismens Ide; paa alle Økonomiens og Samfundslivets Omraader blev den gensidige Hjælp mellem Folkene faktisk virkeliggjort; endelig opblomstrede der en national Kultur hos Sovjetunionens Folk, national i sin Form, socialistisk i sit Indhold - alle disse og lignende Faktorer har ført til, at Sovjetunionens Folk fuldstændig har forandret deres Fysiognomi, har faaet Følelsen af gensidig Mistillid til at forsvinde, har udviklet en Følelse af gensidigt Venskab og saaledes tilvejebragt et virkelig broderligt Samarbejde mellem Folkene i en enkelt Forbundsstats System.

Som Resultat har vi en socialistisk Stat med mange Nationaliteter, der er fuldt udformet og har holdt Stand mod alle Prøvelser, og som en hvilken som helst Nationalstat i en hvilken som helst Del af Verden kan misunde for dens Stabilitet".

Siden er der igen gaaet 7 Aar - og hvilke Aar! Snart er det 3 Aar siden vi maatte rykke ud i Fædrelandskrigen mod Tyskland og dets Forbundsfaeller, som i deres Kamp mod Sovjetunionen raader over næsten hele Europas Menneske-og Materielreserver. Det var en ny Prøvelse, den aller alvorligste Prøvelse for vor Stat med dens mange Nationaliteter, men ogsaa denne Prøve har Sovjetunionen bestaaet med Ære.

I Anledning af Oktoberrevolutionens 26 Aars Dag sammenfattede Kammerat Stalin Resultaterne i den sidste Periode i følgende Ord:

"Alle Nationer i Sovjetunionen har sandtægtigt rejst sig til Forsvar for deres Hjemland. De betragter med Rette den nuværende Fædrelandskrig som en Fællessag for alle Arbejdende, uanset Nationalitet og Trosbekendelse. I Dag kan selv de hitlerfascistiske Politikere indse, hvor haabløst dumme deres Spekulationer om Splid og Særmensted mellem Sovjetnationerne var. Venskabet mellem Folkene i vort Land har bestaaet alle Krigens Vanskeligheder og Prøvelser og befestes endnu mere under Sovjetmenneskenes fælles Kamp mod de fascistiske Landrøvere".

Det er, som Kammerat Stalin sagde, en af de afgørende Kraftkilder for Sovjetunionen.

Lad os foretage en Sammenfatning. Naar vi under de nuværende Forhold foretager store statsretslige Omdannelser, maa vi naturligvis spørge os selv: hvorledes vil det virke paa den røde Hær og dens Bagland? Med andre Ord, foretager vi et Skridt til Styrkelse eller til Svækkelse af Sovjetunionen?

(forts. paa næste Side)

(forts.fra foregaaende Side)

Hvad der hidtil er sagt, gør det muligt at give et bestemt Svar paa dette Spørgsmaal. Omdannelsen af Folkekommisariatet for udenrigske Anliggender og af Folkekommisariatet for Forsvaret, hvorved Sovjetrepublikkerne indenfor Landet og udenfor Grænserne har faaet udvidede Opgaver og Funktioner, strider paa ingen Maade mod vor Stræben efter at styrke Unionen, men bliver tværtimod gennemført for at hærdne vor store Stat yderligere.

Siden Sovjetunionen blev dannet, har Forfatningen sikret Unionsrepublikkerne saa suveræne Rettigheder som Ret til at udtræde af Sovjetunionen, men i Tidens Løb er Sovjetunionens Folk kun yderligere gennemsyret af Ønsket om at leve i gensidigt Venskab og yde hinanden gensidig Hjælp, og under Sovjetmagts Føreskab har de bestaaet alle Provelser.

Unionens Anerkendelse af Republikernes voksende Behov, hvor det drejer sig om Opbygningen af deres Stater, deriblandt den udenrigspolitiske Virksomhed, og den imødekommende Lovgivning forstærker kun de broderlige Forbindelser mellem Folkene i vort Land, og den historiske Betydning af Sovjetunionens Eksistens demonstreres derved endnu klarere for Folkene i Østen og Vesten. Det maa anerkendes, at dette nye Skridt fremad til Løsning af det nationale Spørgsmaal i Sovjetunionen har stor Betydning for hele den fremskredne Menneskehed.

I en Periode, hvor den tyske Fascisme, Imperialismens værste Udslag, har rejst Hovedet og anstiftet en Verdenskrig for at kvæle Naboerne, tilintetgøre de frie Stater og paatvinge alle Europas og dernæst alle Verdens Folk sin imperialistiske Røverpolitik - i en saadan Periode vil dette nye Skridt fremad i Virkeliggørelsen af den Lenin-Stalinske Nationalitetspolitik i Sovjetstaten være af særlig stor international Betydning. Dette Skridt fra Sovjetmagts Side vil være et nyt politisk Slag mod Fascismen og dens menneskefjendske Politik, der er rettet mod Folkenes frie, nationale Udvikling. Sovjetunionen og dens Forbundsfaller er godt i Gang med at slaa Fascismen, som har begyndt denne Krig, og fremskynder saaledes dens militære Tilintetgørelse, men vi ved, at man ikke maa begrænse sig til en militær Tilintetgørelse af de fascistiske Kredse. Det er nødvendigt, at ogsaa den moralske og politiske Tilintetgørelse af Fascismen bliver ført helt til Ende. (Vedvarende Bifald).

Vi er overbeviste om, at de statsretslige Omdannelser i Sovjetunionen, som nu forelægges Dem til Vedtagelse, vil bidrage stærkt hertil. Jeg er overbevist om, at den Øverste Sovjet ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om de foreslaaede statsretslige Omdannelser vil demonstrere Sovjetmenneskenes Samdrægtighed. (Stormende langvarigt Bifald, alle rejser sig fra deres Pladser).

Lovforslaget blev derefter vedtaget i begge Ting, Unionssovjettet og Nationalitetssovjettet.

o o o o o
o o o o o
o o o o
o o o

Daily Worker skriver i Anledning af et Suppleringsvalg i Skipton, at Koalitionsregeringen efter Krigen maa forsvinde og erstattes med en Regering med Arbejdermajoritet. Men at ville forsøge at valte Regeringskoalitionen nu under Forberedelserne til den anden Front vilde være det samme som at skabe Forvirring i Landet og skabe en farlig Usikkerhed blandt militære Ledere og Soldater. Ved det paagældende Valg lykkedes det en Repræsentant for Splittelsespartiet Commonwealth at slaa Regeringens Kandidat. Omend de engelske Kommuniste ikke støtter alle Regeringskandidater, saaledes ikke de udpræget reaktionære, anser de det for urigtigt at opstille Kandidater inod Regeringen uden andet Formaal end at valte denne Regering.

Daily Worker anser imidlertid ikke den nuværende Regerings Sættelse for tilfredsstillende: der er Reaktionære, som ikke er paalidelige Forsvarere for Demokratiets Sag og heller ikke vil holde de Løfter, de har givet det engelske Folk. Af saadanne mindre ønskværdige Ministre nævnes bl.a. Krigsministeren Grigg, Minister for Indien Amery og Sir John Anderson. Tyngdepunktet i Regeringen burde flyttes fra de Konservative til Labour, og Labour burde selv arbejde paa en saadan Ændring.

G. D I M I T R O F:

Krisen i Bulgarien.

Bulgarien gennemgaar en dyb Krise. Der er næppe et eneste Omraade indenfor det offentlige og statslige Liv eller en eneste Afkrog af Landet, som ikke genspejler Krisen. Denne Krise kommer særlig klart til Udtryk i Parlamentets stormende Diskussioner efter Prinsregentens Trontale.

Roden til Bulgariens Krise ligger i den tyskvenlige Politik, de Magthavende har ført mod Folkets Vilje. Krisen er tilspidset i den seneste Tid paa Grund af Tyskernes alvorlige Nederlag under den Røde Hærs Slag. Den tilspidtes ved den fascistiske Røverbloks Forfald og ved Sammenbruddet af alle Forhaabninger om uovervindelige Modsætninger blandt de Allierede, et Sammenbrud, som blev iøjnefaldende efter Konferencerne i Moskva og Teheran. Krisen er paa den anden Side tilspidset ved det voksende Røre indenfor den bulgarske Befolkning, som har ført til Udviklingen af en omfattende Partisankamp i Landet mod den forhadte, tyskvenlige Kurs. Alene den Omstændighed, at Regeringen er tvunget til at omtale Partisankampen, viser dens Omfang. Kampen mod Partisanerne har været ført siden Marts 1943, og mere end 20.000 Soldater og Officerer har med Luftvaaben og Artilleri deltaget i det blodige Felto, uden at denne Kamp har kunnet opvise de Resultater, Regeringen havde haabet.

De bulgarske Patrioter, som har grebet til Vaaben, har skabt talrige Partisanafdelinger, som opererer i den mellemste og sydlige Del af Landet. Disse Afdelinger tæller allerede flere Tusinde Medlemmer, og deres Antal vokser trods Regeringens og det tyske Gestapos Terrorforanstaltninger.

I Regeringskredse hersker der Forvirring og Uro.

Disse Kredse søger hovedsageligt ved Mobilisering af Politiet at overvinde den Krise, som stadig skærpes, og paa den Maade bremse den voksende, tysk fjendtlige Bevægelse i Befolkningen. Disse vanvittige Repressalier gyder dog kun Olie paa Ilden og fører til en yderligere Skarpelse.

De Magthavende søger ved politisk Camouflage at bedrage Folket. I den Hensigt mobiliserer de deres Propagandaapparat. Ministre, Parlamentsmedlemmer, Politiaenter, købte Journalister arbejder for deres Regning. Regeringens Agitatorer, som rejser rundt i hele Landet, forsøger at fremstille den tysk fjendtlige Propaganda som forkert og den tyskvenlige Politik som en national Politik. De siger, at Bulgarien ikke vil skade nogen, men blot virkeliggøre sine nationale Idealer. Disse Manøvrer kan dog ikke overvinde Krisen, da de Kendsgerninger, som afslører det løgnagtige og dumme i denne Argumentation, er altfor iøjnefaldende.

o o
o

Det er jo en Kendsgerning, at Bulgarien, som under denne Krig har "overtaget" Makedonien og Trakien, under den tyske Støvles Tryk mister sin egen Uafhængighed. Ethvert normalt Menneske kan se, at der ikke bliver en Døjt tilbage af det saakaldte "forenede Bulgarien", naar Hitler-tyskland er tilintetgjort. Det er en Kendsgerning, at Bulgarien er gjort til et Opmarchomraade og en Basis for Tyskerne i deres Røvertogt mod frihedselskende Folk og i første Række mod Sovjetunionen. Det er en Kendsgerning, at Tyskerne i Bulgarien befæster deres Stillinger med Regeringskredsens Hjælp, til Skade for det bulgarske Folk, dets Frihed og Uafhængighed. I Varne flytter Myndighederne tjenstvilligt Befolkningen bort for helt at stille Byen til Tyskernes Disposition som Flaadestøttepunkt og for der at kunne anbringe Titusinder saarede Tyskere der er evakueret fra Krim.

Under Dække af Betegnelsen "Fagmand" har Tyskerne ogsaa kunnet anbringe deres Kontrolører indenfor den bulgarske Hær. Det er endvidere en Kendsgerning, at en bulgarsk Okkupationsstyrke befinder sig i Jugoslavien sammen med Tyskerne og deltager i Kampen mod den nationale Befrielsesarmé, som de Allierede har anerkendt som Forbundsfulle. I Dag græder de bulgarske Magthavere Krokodilletårer over det allierede Luftvaabens Angreb paa Sofia. Men enhver ved, at de i December 1941 paa Hitlers Forlangende erklærede England og Amerika Krig. Nu jamrer de over, at Sovjetunionen ikke vil beskytte Bulgarien mod Bombeangreb. De har den Frækhed at sige dette, efter at de paa enhver Maade har støttet Hitler i hans Krig mod det Rusland, som i sin Tid befriede Bulgarien.

Der er ikke en fornuftig og tænkende Bulgarer, som ikke har indset, at et oprigtigt Ven-skab med det russiske Folk, som har befriet Bulgarien fra et femhundredaarigt Slaveri, er lige

(forts. paa næste Side)

Nr. 2.

T I D E N

Side 11.

(forts. fra foregaaende Side)

saa nødvendigt for Landets Velfærd, som Sol og Luft for alle levende Væsener. Det bulgarske Folk kan ikke varetage sine nationale Interesser uden at sønderrive det ødelæggende Forbund, de Magthavende har sluttet med Tyskland. Skabelsen af et virkelig frit og uafhængigt Bulgarien kan kun ske i venskabelig Forstaaelse med de andre Balkanfolk, i første Række med de jugoslaviske, og med Støtte af alle frihedselskende Folk.

o o

o

I Landets egen Interesse maa Politiets og Gestapos Forfølgelser indstilles, de mange Tusinde Patrioter, som sidder i Fængsler og Koncentrationslejre for deres Kamp mod den tyskvenlige Kurs, maa frigives, de patriotiske Officerer, som er smidt ud af Hæren, maa genindsættes, Udførselen af Levnedsmidler og Ravvarer til Tyskland maa standses, Folket maa tilsikres demokratiske Friheder, saa at det faar Kraft til at forsvare sit Fædreland. Dette vilde være en sand national, bulgarsk Politik, men den adskiller sig fra de Magthavendes Politik som Ild fra Vand.

De Magthavende tager deres Tilflugt til forskellige Månevrer for at bringe Forvirring i Modstandernes Rækker. I al Fortrolighed siger de: "Vi er allerede fast knyttet til Tyskland. Nu kan man ikke gøre noget ved Sagen. En anden Politik er umulig. Det bliver endnu værre, hvis vi gaar imod Tyskland. Ved det ringeste Forsøg paa at bryde med Tyskland kommer vi til at dele Skæbne med Italien. Bulgarien vil blive gjort til Krigsskueplads. Lad os vente til Krigens sidste Øjeblik, saa faar vi se..."

Det blev Italien angaaet, gjordes Landet ikke til Krigsskueplads, fordi det brød med Tyskland, men fordi det skete for sent. Italien blev gjort til Krigsskueplads, fordi Mussolinis Politik fuldstændigt ødelagde dets Hær og hjalp Tyskerne til at splitte de italienske Stridskræfter og dele dem op paa Nordafrika, Balkan og den sovjetisk-tyske Front. Derfor kunde Tyskerne, da Italien trådte ud af Krigen, med et forholdsvis ringe Antal Tropper besætte Midt- og Norditalien og gøre Landet til Krigsskueplads. Enhver kan begribe, at Tyskerne søger at drive samme Politik overfor den bulgarske Hær, idet de kræver, at der skal sendes nye Kontingenter bulgarske Tropper til den tyrkiske Grænse, til Thrakien, Grækenland og Jugoslavien. Den, der gaar ind paa disse tyske krav, er en Landsforræder, som forbereder Bulgariens fuldstændige Katastrofe.

o o

o

Det er fuldkommen fejlagtigt at paastaa, at Bulgarien ikke skulde kunne bryde med Tyskland. Bulgarenes overvældende Majoritet er jo imod Tyskerne. Landet disponerer over en Hær, som ikke er daarlig, og som med Folkets Støtte vilde kunne betvinge de tyske Stridskræfter i Landet. Dersom Bulgarien gjorde et saadant Skridt, behøvede det ikke at flygte noget fra Tyrkiets Side, der som bekendt yderligere befæstede sine Forbindelser med de Allierede i Kairo. Desuden kan Bulgarien fra Vest regne med Støtte fra Jugoslaviens Befrielsesarmé og fra Syd med de græske Partisaners Hjælp mod Tyskerne. Man maa ogsaa regne med, at Hitlertyskland ikke er i Stand til at sende større Tropestyrker til Balkan, eftersom Størstedelen af dets Hær er knudt ved den sovjetisk-tyske Front, hvor den lider det ene Nederlag efter det andet, og eftersom de Allierede Koncret forbereder Invasion til Lands, til Søs og i Luften.

Ivovfor klammer de bulgarske Politikere sig med en saadan Blindhed til deres tyskvenlige Politik? Selvom man ikke kan betragte dem som nogen større politiske Lys, kan man dog heller ikke regne dem for saa dumme, at de ikke skulde kunne indse det haabløse i Hitlertysklands Situation. Maaske er de personligt og materielt knyttet til Tyskland og sætter derfor deres personlige Interesser foran Folkets. Kan man maaske paa denne Måde forklare den Kendsgerning, at disse Mennesker skynder sig at overføre den Kapital, de har skrabet til sig under Krigen, til Schweiz og til andre udenlandske Banker, i Haab om der at finde et Tilflugtssted ved Sammenbruddet?

Men det bulgarske Folk kan ikke flygte nogen Steder hen. Det maa blive i sit Land. Det har ikke til Hensigt at begaa nationalt og fysisk Selvmord. De bulgarske Patrioter, som er forenet i Fædrelandsfrontens Rækker, er paa den rette Vej. De ser Landets Redning i en konsekvent national Politik og i Samarbejde med Nabolandene, med de demokratiske Stormagter og i Venskab med Sovjetunionen i Kamp mod de slaviske Folks værste Fjende: Hitlerismen.

At være eller ikke være, saaledes staar nu Spørgsmaalet for det bulgarske Folk. Tiden iler. Man maa ikke vente med at afgøre dette Spørgsmaal, dersom Bulgarien skal kunne leve, og dersom det skal kunne utvilde sig som selvstændig, national Ståt ved Siden af de andre frihedselskende Folk.

o o o

MAURICE THOREZ:Frankrigs Genfødselse.

Reorganiseringen af den franske Komité til national Befrielse er et Skridt fremad til Styrkelse af den nationale Enhed, et nyt Skridt fremad i Kampen for at befri og genføde Frankrig. Tiden venter ikke. Der maa endnu gøres en hel Del for virkelig at mobilisere alle Resourcer i Frankrig og paa det Territorium, som er i Komitéens Haand, for at organisere alle franske Kræfter og sætte dem ind i aktiv Kamp mod Hitlertyskland.

Dette er særlig vigtigt nu, hvor det staar klart, at de reaktionære og antinationale Kræfter, som udleverede Frankrig til Hitler, ikke har indstillet deres Muldvarpearbejde, men af alle Kræfter modvirker Frankrigs Krigsanstrengelser i Kampen mod Hitlerismen.

De folkefjendtlige og antidemokratiske Lederes Forræderi styrtede Frankrig i en Afgrund af Lidelser, svære Ydmygelser og Isolering fra hele Verden. Men Frankrig har igen taget Kampen op for sin Genfødselse, under haardnakket Modstand fra Nazisterne. Den Røde Hær straalende Sejre giver i Dag alle hitlerfjendtlige Kræfter Styrke og Sejrstro og rejser sandtids Spørgsmaalet om Frankrigs Genfødselse og berettigede Placering efter Krigen. Mange mener, at dette hører Fremtiden til, og at Spørgsmaalet for Tiden kun kan tjene som Diskussionsemne under diplomatiske Forhandlinger. Vi tror tværtimod, at Frankrigs Genfødselse for os Franskmand er et Kardinalproblem, og at en lykkelig Løsning er direkte forbundet med vore Anstrengelser i Kampen for Frankrigs Frihed og for at forkorte Krigen. Frankrigs Genfødselse og Folkets Redning beror i første Række paa vore Anstrengelser for saa hurtigt som muligt at fordrive Hitleristerne fra Frankrigs Jord.

De franske Kapitulanter gik ud fra, at de krigsførende Magter vilde udmatte og svække hinanden, nodens de selv og deres Industriapparat vilde forblive intakt og - hvad der var det vigtigste - disponere over føjelige Arbejdere. Hitleristerne og Petain skulde befri dem for de frembrudtsbærende Elementer, der vilde antaste deres Privilegier. De saa allerede i Aanden, hvordan de efter Krigens Afslutning skulde indtage en gunstig Stilling i Konkurrencen paa Verdensmarkedet.

Frankrig kom til at betale dyrt og betaler stadig for det Forræderi mod dets nationale Interesser, som de 200 Familier har bogaet. Hitleristerne tog Lovens Part af de franske Foretagender. Det er Aarsagen til, at Vichys Sympati for Hitleristerne er blevet køligere. Hvis man dertil føjer, at det fascistiske Tysklands Rødderlag aftegner sig ganske tydeligt, har man Forklaringen paa, at mange har vendt sig bort fra Hitlerismen, hvad der ingenlunde har noget at gøre med Fædrelandskarlighed.

Den første Betingelse for Frankrigs Genfødselse er saaledes at befri Landet hurtigt fra Nazisternes Aag. Men dette beror særlig meget paa os selv. Vi maa tilstaa, at vi i Dag, et Aar efter de Allieredes Landgang i Nordafrika og efter at den Røde Armés Sejre har skabt gunstige Betingelser for Angrebsoperationer i Vesteuropa, ikke kan føle os tilfredse med vor egen Indsats i Kampen. Vore Soldater har visselig medvirket tappert til de Allieredes Sejre i Afrika og paa Sicilien. Nogle Helte fra Lufteskadren Normandie har høstet Hæder i Kampen over Storbritanniens Omraader.

Men det franske Folk venter mere af sine heltedige Sønner. Organiseringen af den nye franske Armé sker for langsomt, skont alle nødvendige Betingelser er forhaanden. Frankrig kan hurtigt skabe en Hær paa en Million Mand, en virkelig national Hær til Kamp mod Hitlertyskland. Komitéen til national Befrielse besidder ogsaa finansielle Muligheder for at udruste og bevæbne en saadan Hær med alt fornødent. Ikke fire eller fem, men Snese af franske Divisioner kan udrustes moderne med Kanoner og Flyvemaskiner. En saadan fransk Hær kan og maa skabes i et stort Land, som ræder over alle nødvendige Midler til at spille en vigtig Rolle i de Allieredes Angrebsoperationer, i Stedet for at nøjes med Rollen som militær Hjelpestyrke.

Organiseringen og Bevæbningen af en stærk fransk Hær og dens Indsættelse i Kampen snarest muligt er den første Forudsætning for Frankrigs Genfødselse. Evertningen til en national Hær kan sikres, hvis man viser Folket fuld Tillid. Samtidig rejser sig Spørgsmaalet om at udvælge og prøve dens Kæmper.

Flertallet af Frankrigs militære Ledere fra Førkrigstiden bærer et tungt Ansvar for Frankrigs Nederlag i Krigen. Disse Generaler kan ikke gøre Krav paa et lede en fransk Hær. Den store Masse af franske Officerer derimod gjorde ærligt sin daglige Pligt overfor Fædrelandet og gør det stadig. Mange af dem har nu i tre Aar kæmper tappert i Afrika. Alle disse

(forts. paa næste Side)

(forts. fra foregående Side)

maa optages i Hæren. Derimod maa alle Vichy-Tilhængere, som paa nogen Vis har bevaret Forbindelserne med Klinken i Vichy, uden Skaansel fjernes fra Hærens Rækker.

Den anden Forudsætning for Frankrigs Genfødsel er Folkets direkte Kamp for at fordrive Nazisterne. I Løbet af 1943 øgedes den nationale Modstand mod Hitleristerne og Forræderne betydeligt. Forskellige patriotiske Grupperinger sluttede sig sammen til en bred Bevægelse. Franc-tireurenes og Partisanernes Resultater vidner om de uherlige Muligheder, Frankrig har for en hurtig og beslutsom væbnet Kamp mod Nazisterne.

I Dag er det muligt og ogsaa nødvendigt at have Modstandsbevægelsen til et højere Plan.

Det er i Dag muligt og nødvendigt at operere med større Afdelinger, at koordinere Kamphandlinger i større Udstrækning, navnlig fordi Hitlerhæren efter de svære Nederlag og Tab paa den sovjetisk-tyrke Front svinder mere og mere ind og forringes kvalitativt. Men netop derfor støder vi paa den Tilbøjelighed til at "se Tiden an", som General de Gaulle saa træffende betegnede som en Forbrydelse mod Frankrig. Disse Stemninger bunder ofte i manglende Tillid og lige frem Frygt for det væbnede Folk.

Tilhængerne af denne Ventepolitik hindrer eller indskrænker Patrioternes Forsyning med Vaaben. Efter deres Mening skal Redningen komme udefra. Men den franske Befolkning er træt af at vente. Den vil selv gøre de største Anstrengelser for sin Befrielse. Den føler, at den raader over de fornødne Kræfter. Der kræves blot, at disse Bestræbelser sammenfattes og organiseres, og at de støttes af den franske Hær og af de Allierede. Nogle Tilhængere af Ventepolitikken er nok rede til at gennemføre visse Forberedelser for at organisere Kræfterne og for at hverve Mænd til en underjordisk Hær, som først skal træde i Aktion i "den afgørende Time", men som for Tiden ikke skal give en Lyd fra sig.

Men for det første vil Patrioterne kæmpe nu, og for det andet staar det fast, at Arméer og specielt underjordiske Arméer, som i lang Tid er uvirksomme, splittes og svækkes. Korsikas Eksempel er virkelig lærerigt. Naturligvis kan man ikke sammenligne det lille Korsika med det store Frankrig. At fordrive Nazisterne fra Frankrig bliver meget vanskeligere end fra Korsika.

Begivenhederne paa Korsika gav Udtryk for visse Stemninger i det franske Folks Masser. Paa Korsika med dens 250.000 Indbyggere formaade den nationale Front at organisere og bevæbne 15.000 Partisaner. Disse Begivenheder vakte stigende Bøgejstring i hele Frankrig. De viste, hvordan man bør handle, og at man overalt skal tage Initiativet i sin egen Haand. De viste, hvordan man skal føre det første Slag og skabe gunstige Betingelser for de Allieredes Landgang. Tildragelserne paa Korsika viste ogsaa Partisanernes Disciplin og Organisationsevne. De evnede virkelig at tilvejebringe en Aand og en Orden, som støttedes af hele Befolkningen, og som hurtigt gjorde op med Vichymændene, der søgte at indvikle landet i Borgkrig.

Man kan lære meget af Korsikas Eksempel. En fast og demokratisk Orden maa skabes paa hele det Omraade, som Komitén til national Befrielse behersker. En fuldstændig Likvidering af Vichy-Regimet og en virkelig Genskabelse af demokratiske Forhold paa dette Territorium vilde over hele Frankrig øge Folkets Bøgejstring for Krigen mod Hitler-Tyskland og vise sig som den tredje Forudsætning for Frankrigs Genfødsel.

Det franske Folk er med Rette uroligt over den langsomme Udrensning og den uforvarselige Forhaling af Forrædernes Afstraffelse. Det er saaledes ubegribeligt, at Pucheu endnu ikke er stillet for en Domstol, og at man endnu ikke har faldet en streng Dom over ham (to Maanedre efter Artillerens Fremkomst meddeltes det, at Pucheu og andre var stillet for en Domstol i Alger - Red.)

Frankrigs Genfødsel kræver sluttelig et mere intimt Venskab og Samarbejde med de store Lande i den hitlerfjendske Koalition. Frankrig værdsætter sine Værners og Forbundsalliers værdige Hjælp. Det ser med Begejstring og granseløs Taknemmelighed paa den Røde Hær, hvis Sejr har reddet Verden fra fascistisk Barbari. Frankrig vil aldrig glemme, hvormeget det har Sovjetunionen, den Røde Hær og Marskal Stalin at takke for. Frankrigs Folk er klar over, at Nederlaget, Fjendens Invasion og de Ulykker, der ramte Landet, er en Folge af den vilde sovjetfjendtlige Politik, Levals Klike og andre Repræsentanter for Münchenpolitikken har ført.

Det franske Folk forstaar, at det gamle fransk-russiske Venskab i Morgen vil blive den bedste Garanti for Frankrigs Sikkerhed og Uafhængighed.

Frankrig gennemlever nu svære Dage. Det er svækket. Men takket være dets Børns Offervilje vil det vende tilbage til Livet. Det behøver Hjælp, men ikke noget Formynderskab. Netop vi, der skærer os om den franske Komité til national Befrielse, har til Opgave at gøre Frankrig stærkt, demokratisk og uafhængigt.

(forts. paa næste Side)

Side 14.

T I D E N

Nr. 2.

(forts. fra foregaaende Side)

Frankrigs Befrielse og Genfødselse og den Plads, det skal indtage i Morgendagens Verden, skal først og fremmest være en Belønning for de Ofre og den Møje, vi efter Sovjetfolkernes Forbilledede præsterer i Kampen for at forkorte Krigen og fremskynde Hitlertysklands Undergang.

ILJA EHRENBURG:

RETFÆRDIGHED.

I den store Sal, hvor Krigsretten er traadt sammen, lyder de sidste Ord. De aflyttes af Sovjetunionens Samvittighed. De ynkelige Masker af tre Skuespillere, som i nogle Dage har beskæftiget vor Bevidsthed, forsvinder i Mørket. Havde det drejet sig om Langhelds eller Ritz's Forbrydelser, vilde jeg have sagt, at Processen var forbi. Men nej, det var ikke dem, som tiltrak sig Verdens Opmærksomhed.

Det er ikke enhver tysk Kaptajn, som kan prale med at have skudt loo Fanger, og ikke enhver tysk Korporal driver Mennesker ind i Dødsvognen, som denne Retzlaw har gjort. Men hvad deres Natur angår, er de dømt ingen Undtagelse. De er saa typiske for det fascistiske Tyskland, at deres Ord og Væsen forekommer os ligesom betingede. Netop deri ligger Iharkofprocessens Betydning.

Folkets Samvittighed har dømt ikke blot de tre ubetydelige Røvere, men hele det fascistiske Tyskland. De tre værdiløse Tyskere blev studeret grundigt i disse fire Dage. Alle og enhver maatte vel rystes over denne Fverdagsartighed. Hvad er det frygteligste ved disse Mænd? Her saa man en Mand, som havde Børn i Tyskland, drak Øl om Søndagen og skraalede Sang, som hjemme gik rundt i en luvs lidt Jakte for at skvane sit pame Tøj og sparede paa hver Øre.

Dette var den ene Halvdél af hans Væsen. Borgerslig Pertentlighed, Durhed, tilsyneladende Godmodighed, naar han fik et Glas Øl eller et Par Øre mere til sig selv. Men den samme Tysker skraalede, saa han blev rød og blaa i Hovedet: Deutschland, Deutschland über alles!

"Heil Hitler!" betyder oversat til alle andre Sprog: "Drab Mennesker!", "pin Kvinder, forhaan Menneskene, trad Menneskeværket under Fødder, udryd Livet!"

Hvorved adskiller den hovmodige Slægter Heinisch sig fra den tykhovede Korporal Retzlaw? Den ene ledede Udryddelsen af Civilbefolkningen, de andre besørgede Udryddelsen. Men selv Heinisch forekommer sølle, ikke blot i Sammenligning med Hitler, men selv i Sammenligning med Koch. Alle har de en Beskæftigelse, men jo højere vi kommer op paa det tyske Hierakis Rangstige, desto flere Nuller finder vi i hvor enkelt Tjenesteliste. De er kun Tal, Ofre.

Det vilde være en stor Fejl at tilskrive Korporal Retzlaws Erhverv hans Forbrydelser. Der er ikke Tale om, at Retzlaw kom til Feltpolitiet, men om, at han er opdraget af Hitlertyskland. Jeg har i disse Krigsjaar set Hundreder af tyske Soldater og Officerer, som lignede disse deres Kolleger. Hitlertysklands Egenskab er "Ensretning", absolut Ensretning af alle enkle Tanker og Følelser. Engang var der Snille og Enfoldighed, Kamrlighed og Rænker i Tyskland. Nu er Tyskland skåret over een Kam. Det er nok at se paa een Hitlerist for at forstaa alle de andre.

- X - X - X -

De ynkelige og afskyvækkende Helte i denne Proces fik alle Muligheder for at forsvare sig. De havde kunnet fortælle om deres Principper, om deres Uskyldighed, om hvad som helst. Men de havde ingenting at sige, for de var vant til at tale med Fiske og med Maskinpistoler. Grebet paa Fersk Gerning tænkte de hun paa eet, nemlig hvordan de kunde redde deres Skind. Rygtlig kan man forklare alle deres Udsagn, hele deres Optraeden under Processen med den Tilstand af dyrisk Frygt og det tyske Hykleri, som jeg kender fra Hundreder af Fanger.

Disse Bødler stod overfor hele Menneskeheden. De grædede alle for en Sammenligning mellem deres Væsen og deres Ugerninger.

En Tysker, det betyder en primitiv Organisme, som af en eller anden Grund er forsynet med
(forts. paa næste Side)

Nr. 2.

T I D E N

Side 15.

(forts.fra foregaaende Side)

Hjernerceller, men som i Virkeligheden kun bestaar af en forvokset Mæve. Han er i Stand til at myrde Hundreder kloge og prægtige Mennesker. Han er i Stand til at brænde Biblioteker, at slaa Statuer i Stykker og trampe Børn ihjel.

- x - X - x -

Jeg har aldrig kunnet betragte Tysklands store Forsøg paa at undertvinge Europa som Krig. For mig er Tysklands Felttog en uendelig Kæde af kriminelle Forbrydelser, det er Tilintetgørelsen af alt det, Menneskene holder helligt. Derfor gør jeg ingen Forskel mellem Kaptajn Langheld og General Reichenau, mellem Ratzlaw og Diplomaten Ribbentrop, mellem Ritz og andre Tyskere, som endnu lever i Paris, Minsk, Athen og Novgorod. For mig er Dommen over de tre en Dom over Hitlerbanditterne. Stalingrad var ogsaa en Rettergang. Der dømte Ruslands Sønner, Mennesker med varme Hjerter og stort Sind, Hundreder tusinder Forbrydere. Dommen fældedes ogsaa over Hitlertyskland; den Røde Hær, de Allierede og de fangne, men ukuelige Folk i Europa skal fuldbyrde Dommen.

Jeg har ofte understreget, at vi er imod en smaatkaaren og smaalig Havn, men for Retfærdighed. Vi vil ikke hævne os, men vi vil dømme. Derved stiller vi ikke vort Had eller vor Vrede tilfreds. Derved tjener vi en høj og ren Retfærdighed. De tyske Forbryderes Død kan ikke give de Mennesker, de har pint og myrdet, Livet tilbage, men deres Død dikteres af vor Samvittighed, af et Ønske om at forsvare Retfærdighed og Godhed og Menneskeværld. Hvis Bødlerne fra Krasnodar, Babji og Kief havde faaet Lov at leve, vilde det have været vanværende og uendelig trist at være nødt til at leve her paa Jorden. Det er ikke et Spørgsmaal om de tre Bødlers Skæbne, men om Retfærdighedens' Sejr.

- x - X - x -

Endnu for kort Tid siden var Hitleristerne overbeviste om, at de vilde gaa fri for Straf. De tænkte paa, hvordan det gik for det kejserlige Tysklands Bødler i Weimartyskland. De tænkte paa Komædien for Rigsretten i Leipzig, de tænkte, at Ratzlaw for et Syns Skyld vilde blive dømt af en eller anden Heinisch til en Slags offentlig Dadel og god Belønning.

Nej, nu er Tiderne anderledes. Europa har forstaaet de Tyskere, som hængede London og Coventry. I Dag er der en Sovjetunion, som kæmper og dømmer.

Nu skal Hitleristerne ikke undgaa Retfærdigheden. Lad dem se de tre Bødlers Endeligt for sig. Samme Skæbne venter enhver Hitlerist, som har udgydt fredelige Menneskers Blod og myrdet Børn. Samme Skæbne venter Hitlertyskland.

For 150 Aar siden, under den franske Revolution, opfandt Philippe Lebon Dieselmotoren og dermed Bilen, der gik af sig selv. Den Gang sagde han fuld af Begejstring, at hans Opfindelse vilde bidrage til Broderskab og Velstand. Hitlertyskland gjorde Bilen til et Middel til Masse-mord. Denne Dødsvogn minder om det nuværende Tyskland: en graa Vogn uden Vinduer, uden Sprækker, en Vogn, hvor Landets Ofre kvæles, hvor alt adelt og alt levende gaar under. Dommen er fældet over Dødsvognen og over Dødslandet - over det fascistiske Tyskland. Dødslandet vil blive tilintetgjort. Retfærdigheden skal triumfere.

- x - XXXX - x -

Badoglio har modtaget Lederen for det kommunistiske Parti i Neapel, Eugenio Reale, og tilbudt ham en vigtig Post i den Regering, Badoglio haaber paa at kunne danne. Som Betingelse nævnte Badoglio, at den nye Regering maatte gaa ind paa at lade Kongen beholde Tronen indtil 3 Maaneder efter Roms Okkupation, hvorefter han vil abdicere, dersom den konstituerende Rigsdag kræver det. Han skal endvidere have fremhævet, at den nye Regering kunde regne med Støtte fra Socialisterne og det kristelig-demokratiske Parti, dersom Kommunisterne akcepterede. Reale skulde faa en Post svarende til en Vicekonseilspræsident.

Eugenio Reale afslog Tilbuddet og erklærede, at han retter sig efter den nationale Befrielseskomitè's Opfattelse, ifølge hvilken Kongens Abdikation er en Forudsætning for Samarbejde.

o o o

ILJA EHRENBURG:D E N T R O J A N S K E H E S T .

Bremer Zeitung henviser til, at Tyskerne er nødt til at tvinge yderligere Hundredetusinder udenlandske Arbejdere til Tyskland. Bladet erklærer melankolsk, at det nu vil blive sværere at finde Slaver end for et Aar siden.

I Øst er uhyre Områder gaaet tabt, og i Vest øger de undervungne Folk deres Modstand. Slaveejerne har i Dag ingen Glæde af deres Slaver.

Danziger Vorposten skriver: "I de luftbombede Områder kan der opstå Situationer, hvor de forkaledede Udlandinge bliver frække..."

Tyskerne pisker deres udenlandske Slaver, fodrer dem med Kartoffelskraller og ydmyrer dem paa enhver Måde, hvorpaa de siger, at de forkæler dem!

Bladets onde Anmelder er velbegrunder. Tolv Millioner udenlandske Slaver venter paa det Øjeblik, da de kan betale Tyskerne al "Forkælelsen" tilbage.

Doktor Hans Rupp i Bremen uddyber i et Brev til sin Søn Danziger Vorpostens Betragtninger med et talende Eksempel: "Under det seneste Luftangreb udsplittedes modbydelige Scener paa Jernbanestationen. De Franskmand, som arbejder i Fabrikkerne, skulde slukke den Ild, der var opstaaet, med disse Udyr-udnyttede i Stedet den Forvirring, som herskede, og kastede sig, som det er deres Natur, over Løjtnant Simmel, hvem de tilføjede saa alvorlige Slag i Hovedet, at han døde Dagen efter. Hvilken Skæbnens Ironi! Han undslap Bomberne, men fandt Døden for disse Uslinger! I det hele taget maa jeg tilstaa, at Udlandingene er blevet en sand trojansk Hest hos os. Jeg ved ikke, hvordan dette skal ende..."

Jeg kan robe for Doktor Hans Rupp, hvordan alt dette vil ende. Naar den "Dagen derpaa" kommer, som nu ikke er lagt borte, vil tolv Millioner udenlandske Slaver befri Verden for et temmelig stort Antal Slaveejere, uden først at afvente den internationale Domstols Kendelse.

Det græske Folks Kamp.

Partisanekampene i Grækenland og hele det græske Folks Kamp iøvrigt, Strejker, Demonstrationer m.m. ledes af den nationale Befrielsesfront. Denne maa kæmpe mod forskellige Grupper, som kalder sig Modstandere af Hitler, men som alligevel opfordrer Befolkningen til "passiv Modstand", dvs. at afholde sig fra aktiv Kamp og afvente de allierede Troppers Invasion. Denne Parole kommer Tyskerne tilpas; den lammer Folkets Modstand og giver Hitleristerne Mulighed for at udnytte græske Patrioter. Desværre driver ogsaa den officielle græske Regering i Kairo og det græske Telegrambureau Propaganda for den passive Modstands Ide. Telegrambureauet gør ovenikøbet forræderiske Forsøg paa at splitte det græske Folks Kamp ved at fremstille Partisanernes Aktioner som "tysk Irovokation".

Den nationale Befrielsesfront gaar ogsaa skarpt imod den reaktionære Virksomhed, der udfoldes af Oberst Servas. Denne organiserer bevåbnede Afdelinger, de saakaldte SDS. Som Tilhænger af den "passive Modstand" udgiver ogsaa Servas sig for at være mod Tyskerne, men i Virkeligheden bekæmper han den nationale Befrielsesarmé og hjælper Tyskerne og den græske Quislingregering. Yderst betegnende for Servas var det, at han oprettede Forbindelse med Michailovitsj i Jugoslavien, der som bekendt samarbejder med Tyskerne.

Venskabets mellem Servas og Michailovitsj er ingen Tilfældighed. Servas optræder paa samme Måde som Michailovitsj's Tjetniker. I Hemmelighed samarbejder de med Tyskerne, medens de offentligt optræder mod de sande Patrioter i den nationale Befrielsesfront. Dette afholder ikke visse ledende græske Kredse i Kairo fra at betegne Oberst Servas som en sand græsk Patriot.

Oberst Servas, som staar med sine Tropper i Distriktet Olympos og i Vestgrækenland, har hidtil ikke foretaget sig noget imod Tyskerne, men i den udenlandske Presse anføres en Række Kendtgørelser, som vidner om, at Servas' Afdelinger har overfaldet den nationale Befrielsesarmés Tropper. Illegale græske Blade fremhæver, at den tyske Presse og Quislingregeringen. Rallis lader Servas og hans Afdelinger i Fred og undlader at nedkæmpe dem.

Den reaktionære, folkefjendtlige Kamp, som føres af Servas, og som vanskeliggør en fremgangsrig tysk fjendtlig Aktivitet, foruroliger i højeste Grad de græske Patrioter saavel i Ejenlandet som i Udlandet.

(forts. paa næste Side)

(forts. fra foregående Side)

I den sidste Tid har den udenlandske Presse offentliggjort Udtalelser om Nødvendigheden af at forene alle nationale Kræfter i Grækenland, som kæmper for Landets Befrielse. En saadan Sammenslutning vilde selvfølgelig være til Nytte, dersom den kom til at omfatte de Partisan-grupper og Styrker, som kæmper mod Tyskerne, og som gør alt for saa hurtigt som muligt at befri Grækenland fra Hitlerismen.

NYT FRA CHILE.

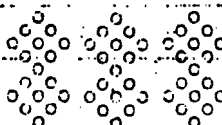
I et Telegram fra Santiago de Chile meddeltes den 29/12.1943, at Politiet havde opdaget et antidemokratisk Komplot mod Chiles Regering. "Flere Personer med antidemokratisk Tankesætte har sammen med udenlandske, onstyrede Elementer, som er bosatte i Chile, været indblandet i en aktiv Kampagne af onstyrede Karakter med det Formaal at forstyrre den almene Orden og underminere de chilenske Institutioners Stabilitet". Det siges ikke i Kommunikatet, men man kan bestemt gaa ud fra, at det har været chilenske Fascister, der sammen med de mange Tyskere og Italianere, som hidtil har haft stor Bevægelsesfrihed i Chile, har forberedt et nyt Kup mod Chiles Folk.

Chile er ved Siden af Argentina og Brasilien et af de vigtigste Lande i Sydamerika. Dets Salpeter- og Kobbergruber spiller en betydelig Rolle i Verdensøkonomien. Denne Grubeindustri har for en stor Del staaet under Indflydelse af nordamerikansk Kapital, og den hensynsløse Ud-sugning har skabt et meget Klassebevidst og revolutionært Proletariat. Vældige Strejker rystede Landet i 20'erne, hvor de Strejkende støttedes af Matroserne paa Krigsflåden, som gjorde Oprør. Dette kunde først slaas ned, da Regeringen indsatte hele Luftvåbnet mod Oprørerne. Under Oprørets Begyndelse dannedes Arbejder- og Soldaterraad efter russisk Mønster, men Oprøret og Massebevægelsen udvikledes i Blod af den fascistisk sinnede Præsident Ibáñez. Han fulgte en Periode med voldsom Terror, hvorunder ikke blot Kommunister, men ogsaa borgerligt radikale føregedes i Massevis eller drevs i Landflygtighed. Ibáñez afløstes senere af Præsident Alessandri, som var en personlig Ven af Mussolini og fortsatte Forgængerens Diktatur.

Misfornøjelsen var stor, og i 1937-38 lykkedes det Kommunisterne under deres fremtødsende Forend Laborats Ledelse at faa en Overenskomst om Folkefront i Stand med Socialdemokrater, Demokrater og Fagforeningsbevægelsen. Folkefrontens Valgkampagne organiseredes af Kommunisterne, og de Radikales Lejer, Halvindianeren Aguirre Cerda, valgtes. Cerda selv anerkendte efter Valget den dominerende Rolle, Kommunisterne havde spillet, og indfandt sig personligt paa det kommunistiske Partis Kongres for at fremføre sin og Folkets Tak for det Arbejde, Partiet havde udført.

Aguirre Cerda døde i 1941 og efterfulgtes af sin Partiven Ríos, efter at de ved Valgene svækkede Socialdemokrater havde gjort sig fortvilede Anstrængelser for at faa deres Mand valgt. Et Aar tidligere var deres Parti blevet splittet i Trotskister og Socialdemokrater, og de havde samtidig sprængt Folkefronten, som det dog lykkedes Kommunisterne atter at faa i Stand. Det kommunistiske Parti voksede meget hurtigt efter Sejrsvalget i 1938 og havde allerede Aaret efter 6 daglige Aviser og 50.000 Medlemmer. I Dag behersker Partiet Størstedelen af Fagforeningsbevægelsen og er Landets trediestørste Parti næst efter de Radikale og Højre.

Kommunisterne har ligesom Fagforeningerne i store Demonstrationer gentsagne Gange krævet skærpet Kamp mod Akseblokternes mange Tilhængere og naapeget Faren i deres Muldvarpearbejde. Nu synes Myndighederne efter lang Tøven at have grebet ind, og Regeringen lover i sit Kommunikat, at "de Udlandinge, som har misbragt vor Gastfrihed, skal udvises, og de Chilenerne, som har gjort sig fortjent til en haard Straf, skal overgives til Retfærdigheden".

I. JERKASJOF:

Ved "Fæstningen Europas" Nordflanke.

Gennem Erobringen af Norge og især Havnene i Nord kilede Hitleristerne sig ind i de store Oceaners Sfære. Slaget var rettet mod Storbritanniens og USA's Interesser. Hitleristerne stræbte efter Fodfæste i Barentshavet og ovenfor Polarkredsen. Her forelaa tillige Mulighed for at tilføje Sovjetunionen et Slag, idet Maalet var at erobre Kolahalvøens Rigdomme.

Den tyske Fascismes skandinaviske Eventyr var altsaa rettet mod saavel Sovjetunionen som Storbritannien og USA. Denne Plans Gennemførelse var imidlertid betinget af Sveriges Stilling. Den Holdning, Sverige dengang indtog, passede de tyske Okkupanter, der ikke hidtil havde kunnet faa sig til at okkupere Landet, eftersom den væbnede Kamp i saa Fald vilde have ødelagt hele Spillet og kompliceret Hitleristernes Stilling i Norge.

Sveriges Holdning gav Tyskerne frie Hænder i Skandinavien og deres Forbindelser var sikrede lige til Skagerrak. Mere end det, Sverige tillod som bekendt Transport af tyske Tropper gennem svensk Territorium og gav saaledes Tyskerne Lejlighed til at udnytte den bedste og fuldstændig ufarlige indre Vej over Halvøen.

Tyskernes Positioner i Nordnorge var imidlertid ikke sikrede. Finlands Stilling fik derfor en speciel Betydning. Neutralitet fra Finlands Side vilde i høj Grad have styrket Sveriges Stilling og lettet Norges Kamp, og endelig vilde en saadan Neutralitet ogsaa have vanskeliggjort Tysklands Overfald paa Sovjetunionen. Alt dette førte til Sveriges Isolering, eftersom Landet blev draget ind i Tysklands beskudte Affarer, selv om det skete i den Form, at det overlod sit Territorium til Gennemmarch af tyske Tropper og hjalp Finlands Imperialister under deres Røvertogt mod Sovjetunionen i Fællig med Tyskerne.

Finlands herskende Klike fik Hovedrollen ved Gennemførelsen af Hitlers Nordhavsplaner. Det var netop Finlands Deltagelse i Hitlerfascisternes Røvertogt, der begunstigede deren Erobringsplaner mellem Barentshavet og Skagerrak og littede Tyskernes hele Agression mod Nord-europa. Den tyske Imperialisme fik imidlertid ikke virkeliggjort sine Nordplaner fuldt ud, idet Sovjetunionen hindrede den deri.

Den Krig, Hitler er ved at tabe i Øst, tærede i den Grad paa Hitlertyskland, at det ikke havde Kræfter til at virkeliggjøre sine Erobringsmaal i Nord. Der indtraadte en Pause, som udnyttedes af Storbritannien og Amerika. De skabte stærke Kræfter, som til Slut vandt Slaget om Atlanten. Dermed var der skabt Forudsætninger for Forbundsfallernes fælles Slag mod Hitlers "Fæstning Europa" i Vest og Nordvest.

Det fascistiske Tyskland klammer sig til sine nordiske Forposter i Haab om, at saalange "Fæstningen Europas" nordlige Flanke er i Sikkerhed, vil det ogsaa lykkes at forhale Krigen paa Kontinentet. Her træder Kliken Ryti-Tanner paany i Forgrunden. Deres Strategi, saaledes som Tanner for ganske nylig udtrykte den i en Samtale med Journalister, bestaar i "at søge at skille Rusland fra England og USA..."

Men Tanners og Rytis Klike har ingen større Muligheder for at fortsætte deres antisovjetiske Spil. Mere forstandige Politikere i Skandinavien forstaar, at det antisovjetiske Eventyr i sine Konsekvenser kan blive skabnesvanvært for de nordiske Lande, og at omvendt venskabelige og gode Naboforhold til Sovjetunionen kan udgøre en Garanti for Freden i Nordeuropa.

Der kan ikke være Tvivl om, at Hitleristernes Positioner i Nordeuropa og den sovjetfjendtlige Rede i Finland er en lige stor Fare for samtlige Lande. En Likvidering af disse Positioner er utænkelig, medmindre man paa afgørende Maade fjerner Hitlers finske Tilhængere, som i fuld Udstrækning maa dele de tyske Forbryderes Skæbne.

o o o o o

Der eksisterer ikke noget baltisk Problem.

Præsidenten for den litauiske Sovjetrepublik J.Palutskis behandler i en Artikel i "Krigen og Arbejderklassen" Spørgsmaalet om Baltikum. De vigtigste Afsnit af Artiklen gengives nedensaaende.

Den Røde Hærs Offensiv bringer Øjeblikket nærmere, da de baltiske Sovjetrepublikker befries fra Fascisternes Aag. De baltiske Politikeres Flusko driver dem til forskellige bedrageriske Manøvrer. Hitleristerne vil for enhver Pris løsrive de baltiske Stater fra Sovjetunionen. De optræder som Forsværene for de baltiske Folks Interesser og bestræber sig paa at vække Illusioner indenfor reaktionære Kredse ved Løfter om tilsyneladende "Uafhængighed". Saa tidlig puster de de saakaldte "baltiske Problemer" op i Udlandet. I Forbindelse med Hitleristernes Sireal har de hitlervenlige reaktionære Klikker blandt de baltiske Emigranter i den sidste Tid forstærket deres sovjetfjendtlige Propaganda i Udlandet.

En Konference, som fornylig afholdtes i de Forenede Stater af en Række baltiske Kulturorganisationer, afslørede den sovjetfjendtlige Lemagogi, som drives af de baltiske Landes saakaldte Gesandtskaber, og som gaar ud paa at saa Mistillid mellem de forenede Folk, der kæmper mod Hitler. Disse Gesandtskaber har efter Anmodning af de Regeringer, de baltiske Folk har fejlet bort, og paa en Række reaktionære Organisationers Vegne udgivet et Memorandum, hvori de udtrykker Forhaabninger om at kunne løsrive de litauiske, letniske og estniske Sovjetrepublikker fra Sovjetunionen...

De baltiske Staters Uafhængighed var kun tilsyneladende. Disse Republikker havde i to Aar-tier kun været Værktøj for imperialistiske Stater. Pilsudskis Polen tog dem med i sine sovjetfjendtlige Kombinationer. Tyskland bestræbte sig ivrigt paa at gøre Baltikum til Opmarchområde for et Overfald paa Sovjetunionen. Det Demokrati, under hvis Parole disse Stater opstod, var ogsaa kun tilsyneladende.

En lille Flok Politikere og Gesjaftrægere, som berigede sig paa Folkets Fattigdom, tilrev sig Magten. En fast Tradition, baaret af Venskab og fælles Interesser, har fra gammel Tid knyttet Litauere, Ester og Letter til det russiske Folk og til Hviderusserne. Allerede for 700 Aar siden afsluttede den litauiske Fyrste Mingušus et Forsvarsforbund med den russiske Fyrste Alexander Nevski og med Daniel Gallitski mod den tyske Ridderorden.

Sammen med de russiske og andre Folk kæmpede Litauere, Ester og Letter i Fællesskab mod Tsardømmet 1905 og 1917. Nære økonomiske Forbindelser knyttede Baltikum til Rusland i een økonomisk Organisme. Man behøver blot at minde om, at Riga i 1914 havde 550.000 Indbyggere, men at der kun var 380.000 tilbage, da Landet var blevet løsrevet fra Rusland. Paa samme Maade faldt Indbyggertallet i Libau, Windau og andre lettiske Byer.

De udmærkede Havne i Letland og Estland lan næsten øde. Den Industri, som fandtes i Litauen og Letland før den første Verdenskrig, jævnedes med Jorden. I 1913 arbejdede 36.000 Arbejdere i de store Metal- og Tekstilfabrikker i Estland, men deres Antal var i 1940 gaaet ned til 17.000. I 1914 arbejdede 14.000 Mennesker i Krenholmværkstederne i Narva, men i 1940 var der kun 2.000. I Riga, Tallinn og andre Industribyer i Baltikum rustede Maskinerne i Stykker, og Bygningerne forfaldt.

Arbejdsløsheden var en stadig Svøbe i Baltikum. Hundre tusinder af Mennesker emigrerede fra Letland til Sydamerika, Afrika og andre Lande paa Grund af den store Arbejdsløshed, eller de tog til Nabolandene som Landarbejdere.

++++

Kløften mellem de reaktionære Kredses Politik og Folkets Ønsker uddybedes mere og mere. Da Venstre sejrede og fik Flertal ved Rigsdagsvalgene i Litauen i 1926, gennemførte de reaktionære et Militærkup og oprettede fascistisk Diktatur. De reaktionære Klikker i Letland og Estland gennemførte fascistiske Kup i 1934. Herefter berøvedes de baltiske Folk alle politiske Rettigheder, og de udsattes for en brutal Terror. Jo værre det fascistiske Diktatur rasede, desto oftere rettede de baltiske Folk forhaabningsfuldt Blikket mod Sovjetunionen.

(forts. paa næste Side)

Side 20.

T I D E N

Nr. 2.

(forts. fra foregående Side)

Da Hitlerismen kom til Magten i Tyskland, og Krigsfaren voksede i Europa, saa de baltiske Folk deres naturlige Beskytter i Sovjetunionen. Det kan derfor ikke undre, at de reaktionære Regeringers Fald i 1940 i Litauen, Letland og Estland hilstes med Jubel af Befolkningen. Det er ogsaa ganske naturligt, at Folkene i disse Lande enstemmigt valgte deres Repræsentanter til Parlamenterne, og at disse Lande udraabtes til Sovjetrepublikker, der sluttede sig til Sovjetunionen som ligoberettigede Forbundsrepublikker.

Sovjetunionens Øverste Sovjet optog paa sit Møde den 5. August 1940 disse Republikker som Dele af Unionen og Begivenheden forankredes i Unionens Forfatning. Valgene til Sovjetorganerne i de baltiske Republikker demonstrerede paa ny de litauiske, lettiske og estniske Folks Enighed. Befolkningerne valgte deres Øverste Sovjetter, som vedtog Sovjetrepublikkernes Forfatning. Den grundlæggende socialøkonomiske Ombygning, som gennemførtes paa kort Tid, og de enorme Fremskridt, der gjordes paa alle Omraader, overbeviste Baltikums Befolkning om, at de ikke havde valgt forkert.

Denne Overbevisning fastnedes yderligere, da de baltiske Folk udsattes for den værste Trusel i deres Historie, og da de truedes ikke blot af Udplyndring, men af fuldstændig Undergang. Hvem andre end Sovjetunionen og dens Røde Hær kan redde dem fra den Fare!

De fascistiske Intrigeragere, som af Historiens Dom er kastet paa Løddingen, kan gerne rase og forfatte Opraab og Erklæringer, men det vil aldrig lykkes dem at skabe baltiske "Problemer". De litauiske, lettiske og estniske Folk har een Gang for alle afgjort deres Livsproblemer, og de afstaar ikke deres Frihed til nogen.

De reaktionære Klikker indser, at de smaa baltiske Lande ikke kan eksistere isoleret, og nærer derfor forskellige Planer om Dannelse af "Blokke" eller "Føderationer". De baltiske Emigranter har i deres ledige Stunder sluttet intimt Venskab med de polske Imperialister og er nu sammen med disse beskæftiget med Dannelsen af en ny "Barriere" paa Landkortet, som ikke alene skal omfatte den berygtede "Centralblok" fra Østersøen til det ægæiske Hav og Adriaterhavet, men ogsaa Balto-Skandia, en føderativ Sammenslutning af Baltikum, Skandinavien, Følen og Tjekoslovakiet.

Det mest mærkværdige ved dette er, at de, der paa Kortet bygger dette føderative Kortuus paa en eller anden Bar langt borte i det fjerne Amerika, ikke engang er i Stand til selv at blive enige om et Spørgsmaal som, hvor Byen Vilna skal høre til!

++++

Baltikums Folk afviser med Mistillid de Reaktionæres fantastiske Planer om saadanne Føderationer. Hvad Nytte vilde de have af en Føderation med den imperialistiske, polske Klikke, som allerede een Gang har drevet sit Folk til Afgrundens Rand? Hvorhen vilde de forbryderiske Planer om en Føderation med Tyskland føre, det Tyskland, som har kvalt ethvert Spor af national Selvstændighed i Baltikum og bestrebt sig for at udrydde Baltikums Befolkning og gøre Landet til en tysk Koloni?

Baltikums Folk valgte den eneste rigtige Vej, da de forenedes med de andre Sovjetfolk og indlemmedes i den store Sovjetunion. Ingen kunstige Planer, ikke den værste sovjetfjendtlige Demagogi vil kunne ændre de baltiske Folks Bevidsthed om de uløselige Baand, som knytter dem til Sovjetunionens Folk.

Baltikums Tilslutning til Sovjetunionen var en Broders Hjemkomst, efter at han voldeligt var blevet jaget hjemmefra og efter lang Omflakken havde fundet Vejen tilbage. I Fædrelandskrigen er Broderbaandene mellem Folkene i Baltikum og den øvrige Del af Sovjetunionen knyttet endnu fastere. Disse Baand er beseglet af Blodet, som er udgydt af heltemodigt kæmpende Partisaner og Rødemister fra Litauen, Letland og Estland og de andre Sovjetrepublikker, der har kæmpet og kæmper for at befri saavel Litauen, Letland og Estland som de øvrige Dele af Sovjetunionen fra fascistisk Slaveri.

§ § § § §
§ § § § §
§ § § § §

N. TOLTSJENOF:

K R I G E N I I T A L I E N .

Artiklen er skrevet før Landgangen ved Nettuno.

I "Krigen og Arbejderklassen" offentliggør Oberst N. Toltsjenof en udførlig Oversigtsartikel over Krigen paa den italienske Halvø. Han skildrer indgaaende 8. Armés Landgang og understøtter, at de Allieredes Kommando med Rette havde den Opfattelse, at enhver Forsinkelse fra de anglo-amerikanske Stridskrafters Side vilde have givet Tyskerne Mulighed for at sætte sig fast i de italienske Byer. I den herskende Situation kunde man ikke nøjes med 8. Armés Operationer alene, hvorfor man landsatte en Del af den amerikanske 5. Armé i Salernobugten samt engelske Tropper ved Taranto.

Begivenhederne i Landgangsområdet var et typisk Tilfælde af Krigsoperationer under Landgang paa et Territorium med langstrakte Kystlinier. I Forventning om en mulig Invasion kan Icdstanderen skabe Hundreder af Støttepunkter og stærke Garnisoner, opstille Tusinder af Kanoner og koncentrere Kampvogne og Flyvemaskiner. Men paa hvilket Punkt Landgangen end sker, støder Landgangstropperne dog kun paa Modstand fra en eller højst to Kystgarnisoner. Størstedelen af den angrebnes Kampmidler bliver ude af Stand til at hjælpe de overfaldne Garnisoner.

Derefter begynder Kæmpestriden mellem Angriberen og den angrebne om, hvor hurtigt de kan øge Antallet af Tropper, som kastes ind i Kampen. Kampens Udfald afhænger af dette, hvad man saa var Tilfældet i Salernoområdet. Et Øjeblik saa det ud, som om Tyskernes stærke Angreb skulde tvinge 5. Armés Tropper til at rømme det Omraade, de havde bcsat.

Imidlertid formaaede 5. Armés Ledelse efter et ubetydeligt Tilbagetog paa enkelte Afsnit at stabilisere Fronten. Tilsynkomsten af allierede Tropper i Ryggen paa Tyskerne, som opererede se-langere sydpaa, kunde ikke forblive uden Indflydelse paa deres Kamp mod 8. Armé.

Krigsbegivenhederne i Syditalien udviklede sig temmelig hurtigt. I den anden Halvdel af September dannede de Allierede en Frontlinie fra Adriaterhavet til det tyrrenske Hav. De tog Neapel og Foggia, hvorved første Etappe af Kampen i Syditalien afsluttedes. De Allierede havde nu Mulighed for at naa frem til Vestitaliens store Kystletter, hvor de havde kunnet indsatte deres motoriserede Tropper med stor Virkning, og Rom havde kunnet naas uden Kæmpe i de høje Bjerge.

+ o + o +

Paa dette Tidspunkt mente en Del udenlandske Lagtagere, at Krigsbegivenhederne i Italien ogsaa fremtidig vilde udvikle sig temmelig hurtigt. Men Kampens anden Etappe blev længere end den første. Den udenlandske Presse indeholder alle mulige Formodninger om Aarsagerne til Frenrykningens langsomme Tempo.

Krigsskuepladsen udgøres af et ret smalt Omraade mellem to Have, hvor de Allieredes Flaader har Herredømmet. Luftrummet beherskes af de Allierede, hvad der tillader dem at foretage omfattende Landsætninger i Ryggen paa Fjenden. Ganske vist har de Allierede ogsaa under Kampens anden Etappe foretaget Landgangsoperationer, men dog i betydeligt mindre Omfang, hvorfor disse ikke har kunnet give det ventede Resultat. De utilstrækkelige Veje vanskeliggør selvfølgelig Operationerne, men dette gælder i samme Udstrækning for den angrebne. Endelig maa man gøre det af med den fejlagtige Opfattelse, at en bjergrig Krigsskueplads altid er til Fordel for den angrebne imod Angriberen. Ganske vist kan selv en lille Afdeling med Støtte af gunstige Bjergstillinger længe holde Stand mod en mange Gange overlegen Fjende, men denne Fæse maa ikke mekanisk overføres fra Taktiken til Operationskunstens Omraade og endnu mindre til Strategien.

Under de nuværende Betingelser faar et ubevægeligt og paa Grund heraf passivt Forsvar slæbnesvangre Følger. Det ringe Antal Veje og de Vanskeligheder, som maa overvindes ved Forbindelsen mellem de enkelte Frontafsnit, indskrænker Manøvreringsmulighederne for Forsvarerne og skaber gunstige Betingelser for at omringe og rive dem op. Omfattende Udvidelse af et Gennembrudssted samt Udnyttelsen af Landsætninger af Panserdivisioner for at erobre Transportkrudepunkter i Ryggen paa Fjenden kan føre til afgørende Resultater. Den Paastand, at Forsvarerne altid begunstiges af bjergrig Natur, vidner om manglende Evne til at forstå de karakteristiske for vore Dages Krigshandlinger.

(forts. paa næste Side)

Side 22.

T I D E N

Nr. 2.

(forts. fra foregående Side)

Det engelske Informationsministerium meddeler, at Tyskerne har ca 9 Divisioner paa den italienske Front. Det fortjener at fremhæves, at Tyskerne til deres Forsvar mod de engelsk-amerikanske Arméer ikke anvender flere Tropper end mod Befrielsesarméen i Jugoslavien. Tyskerne holder kun en ringe Del af deres Stridskræfter i Italien, og disse kan i Omfang overhovedet ikke sammenlignes med de Hitlerarméer, som opererer paa den tysk-sovjetiske Front, hvortil man i de sidste Uger har transporteret Reserver, som delvis kom fra Italien.

De Allieredes Tropper har alle Muligheder for ved Hjælp af Landsætning fra Luften at omgaa ikke blot Fjendens Flanker, men ogsaa ved Koncentrering af Tropper at bryde igennem Fjendens Forsvar og derigennem opnaa afgørende Resultater. Saedanne Resultater kan naturligvis ikke opnaas ved langsomme, metodiske Angreb paa bred Front under jævn Fordeling af Kræfterne over alle Frontafsnit.

Tyskernes Taktik har til Formaal at skaane Menneskematerialet og at trække Tiden ud, som en Følge af den naturlige Svækkelse af de Allieredes Stridskræfter ved den langsomme Opsliden af Fjendens Forsvarslinjer...

+ o + o +

Den nuværende Verdenskrigs Forløb gør det nødvendigt, at Tempoet i den italienske Kampagne sættes op.

Den Røde Hærs sejrige Fremrykning og de Allieredes Fremgange har i betydelig Grad vanskeliggjort Hitlertysklands Stilling. Fjenden gør sig store Anstrengelser for at forhale Afgørelsen og for enhver Pris forlange Fristen. Under disse Omstændigheder betyder den langsomme Krigsførelse i Italien en Gevinst for Fjenden.

Vore Allieredes enorme Koncentrering af Stridskræfter og Krigsmateriel ved Middelhavet skaber alle Forudsætninger for en energisk Udvikling af Krigsoperationerne i Italien. Dette gælder ikke alene for Krigen mod 6 eller 10 Divisioner under General Kesselring, men ogsaa mod de Divisioner, som Rommel endnu har staaende i Italien. Just en saadan omfattende Udvikling af Krigen mod Tyskerne vilde aabne Vejen for de Stridskræfter, som de Allierede har ved Middelhavet, til Gennemførelsen af andre og større Opgaver, der vilde bidrage til at tilintetgøre den fælles Fjende.

+ o + o +

+ o +

+

TJEKOSLOVAKISKE KONFERENCER.

Reuter meddelte for nogen Tid siden, at de sudetertyske Socialdemokrater havde afholdt en Konference i London, som ifølge en anden Meddelelse lededes af Wenzel Jaksch. Som bekendt blev Sudeterne - en Del af Tjekoslovakiet med overvejende tysktalende Befolkning - forført af Hitler i München af Chamberlain og Daladier. Tilsyneladende godkendes denne Tilslutning af Sudetertyskerne selv, som var under stærk Indflydelse af Henlein-Nazismen.

Wenzel Jaksch har sin egen Linje for Kampen mod Hitler. Den gaar ud paa at fremstille Tjekkerne, og ikke de tyske Nazister, som den største Fare for Sudetertyskerne, og at opstille visse Betingelser for, at Sudetertyskerne kan samarbejde med Tjekkerne & Slovakkerne mod Fascismen. Dette kom ogsaa til Udtryk i Konferencens Resolutioner, af hvilke en gik ud paa, at Tjekoslovakiet skulde være en Føderation efter svejtsisk Mønster, saa at Tjekkerne ikke blev en "privileret Nationalitet". Denne Modsetningsstilling overfor Tjekkerne er noget mildere end ved tidligere Lejligheder, og Jaksch forsøger yderligere at dække over den ved at tale om "Broderskabet med det tjekiske Folk".

Denne Konference med de sudetertyske Socialdemokrater fandt Sted den 7. November 1943. Den 16. og 17. Oktober havde der i London været afholdt en anden og betydeligt mere omfattende Konference med Sudetertyskerne. I den deltog Repræsentanter for det sudetertyske Socialdemokrati (som ikke er enigt med Jaksch), de tyske Liberale i Tjekoslovakiet og den sudetertyske Sektion af Tjekoslovakiets kommunistiske Parti. Den Fraktion af det sudetertyske Socialdemokrati, som ledes af Jaksch, og som officielt skal repræsentere de sudetertyske Socialdemokrater, deltog derimod ikke. Blandt Talerne var Professor Pringsheim, Kommunisterne Bauer og Kreibich,
(forts. paa næste Side)

(forts. fra foregaaende Side)

den liberale Dr. Peres, Fagforeningsmanden Zimmer samt Dr. Stern.

Modens Jaksch Konferencen udtrykte sin Utilfredshed med, at Sudetertyskerne ikke som Østri- gerne havde faaet nogen Opruntring fra Moskva, skønt ogsaa de med Vold var blevet tilsluttet Tyskland, erklærede den store, sudetertyske Konference, at Sudetertyskernes store Flertal havde støttet Henlein og Hitler, Derfor maatte Sudetertyskerne sone disse Synder ved saa meget ivri- gere at kæmpe sammen med Tjekkerne for at styrte Hitler. Jaksch derimod, som ansaa Lejligheden for velegnet til at give Moskvakonferencen et Eselspark, holder nøjeregnende Gransen skarpt op- trukket mellem Sudetertyskere og Tjekker. Forholdet er dog det, at Sudetertyskerne kun kan naa til Demokratiet ved sammen med Tjekkerne at kæmpe mod Nazisterne, som er Tyskere. Saalænge Mis- tanksomheden mod Tjekkerne opretholdes blandt Sudetertyskerne, saalænge er en fælles Kamp mod Hitlerismen umulig, og saalænge er Sudetertyskerne dømt til at betragtes som de tyske Nazisters Medskyldige.

Oktoberkonferencens Linje falder sammen med den tjekoslovakiske Regerings. Fire af Be- nesj's Ministre, bl.a. Nosek og Ripka, tog Ordet paa Konferencen. Den sidstnævnte erklærede sig Ord til andet enig mod Beuer.

Konferencen erklærede, at Tjekoslovakiet maa genoprettes med Grænserne fra før München, og at Sudetertyskernes Problemer er et indre tjekoslovakisk Spørgsmaal, som ikke kan løses af AMGOT. De Kilsener, som naede Konferencen fra Sudetertyskerne i alle Lande, gav Konferencen en endnu større Brede. Fra Jaksch's Parti deltog 30 Delegerede. Der valgtes eenstemmigt en sude- tertysk Komité med 50 Medlemmer.

Det er saaledes klart, at det officielle Socialdemokrati blandt Sudetertyskerne ikke er nogen Folkebevægelse, men en Sekt.

+ + + + +
+ + +
+

Kommunisternes Politik i USA.

USA's kommunistiske Partis Ledelse traadte den 10. Januar sammen i New York, og Partisek- retaren Earl Browder bebudede store Ændringer i Partiets Politik. Bl.a. foreslog han, at Parti- ets Navn skulde ændres, og at Partiet skulde ophøre at være et politisk Parti i egentlig For- stand og i Stedet markere, at det er "en Del af en større Enhed". Som nyt Navn for Organisatio- nen foreslog han "Det amerikanske Kommunistiske politiske Forbund". Han erklærede ogsaa, at der i Efterkrigstiden ikke kan blive Tale om nogen grundlæggende social Ændring i USA. Den politi- ske Kamp maa finde Udløsning indenfor de hidtidige Rammer: det traditionelle, amerikanske To- partisystem. Det private Initiativ vil komme til at sørge for USA's Genopbygning, ligesom det har sørget for Landets Oprustning, erklærede Browder.

En af de mange Forudsætninger for Gennemførelsen af Socialismen er, at de afgørende Dele af Arbejderklassen giver et socialistisk Masseparti deres fulde Støtte. Noget saadant Parti findes endnu ikke i USA. Det kommunistiske Parti er lille i Forhold til den store Folkemængde, det socialdemokratiske Parti eksisterer næppe. Der er heller ingen Fagforeningsbevægelse, som omfatter hele Arbejderklassen. I Stedet er der to store Fagforbund, af hvilke det ene har en udpræget reaktionær Ledelse. Desuden er der en Mængde andre fritstaaende, faglige Organisatio- ner. Det er ikke mærkeligt, dersom man i et saadant Land ikke kan stille Socialismen først paa Dagsordenen. Det vilde i sin Tid ikke engang Lenin gøre, da han i Foraaret og Sommeren 1917 ud- formede den russiske Arbejderbevægelses Politik. "Ikke Indførelsen af Socialismen som den før- ste Opgave" - det var en af hans kraftigt understregte politiske Grundlinjer ved Organisering- en af Oktoberrevolutionen.

Den kommunistiske Bevægelse i USA ser imidlertid meget store Opgaver for alle Fremskridts- venner under og efter Krigen. Forbundet mellem "de forenede Nationer" garanterer Sejren over Angriberne og frembyder Muligheder for, at Menneskeheden kan undgaa Krig langt frem i Tiden. Samtidig har Konferencerne i Moskva, Kairo og Teheran lagt Grunden til det politiske og økono- miske Samarbejde i Verden efter Krigen og skabt Muligheder for at berede Menneskeheden et Liv i Frihed, Fred og Velstand. Den bedste Maade at sikre vor Velstand er at hjælpe andre Nationer til at sikre deres, erklærede Roosevelt i sit Nytaarsbudskab til Kongressen.

(forts. paa næste Side)

Side 24.

T I D E N

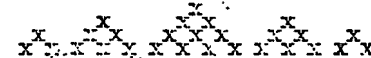
Nr. 2.

(forts. fra foregaaende Side)

Den store Opgave er altsaa at sikre Sejren over Hitlerismen og Gennemførelsen af Teheran-Beslutningerne, som kan gøre Verden en Del bedre, end den er i Dag. Det er ingen uvæsentlig Opgave. "Ret til Arbejde, Ret til Ordentlig Løn, Ret for Bonden til at leve godt, Ret for enhver stor eller lille Forretningsmand til at drive sine Forretninger fri for usund Konkurrence, Ret for enhver Familie til et hyggeligt Hjem, Ret til god Sygepleje, Ret til Beskyttelse mod økonomiske Betyngninger i Alderdommen, under Sygdom, Ulykker og Arbejdsløshed", saaledes formulerer Roosevelt sit Program. Det er virkelig noget, som er værd at ofre meget Arbejde og megen Hengivenhed i Sædelshed for en Socialist, hvis højeste Stræben er at give alle mennesker Andel i alle de Rigdomme, Jorden ejer.

Det er heller ingen lille Opgave at naa saa langt. President Roosevelt paapegede selv en Del af Vanskelighederne: "Folk, som tager Krigen som en Chance til at skaffe sig selv Profit paa sin Næstes Bekostning". Der er stærke Kræfter i Amerika, som ønsker Forstaaelse med Fascismen. Der er stærke, meget staaende Kræfter, som modsætter sig en Forbedring af Folkets Levevillkaar, dersom den gaar deres private Profitinteresser for nar. De saboterer Hjalpen til Bonderne. De har saboteret Fristoppet. De provokerer Arbejderne. De er Fjender af Roosevelts Irogren. Hvor bitre Fjender vil de da ikke være af Socialismen? Hvis man ikke kan samle alle Fjernsidsvenner til en tilstrækkelig stærk Front for at besejre Fascismen, for at sikre Demokratiet, for at virkeliggøre de store, saadanne Beslutninger fra Teheran, for at virkeliggøre de Løfter, der er givet det arbejdende Folk, og som er yderst rimelige - hvorledes skal man da kunne gaa et meget stort Skridt længere?

Amerikaner Kommunisten ser Situationen i deres Land, saadan som den er. De forsøger ikke at løbe forud for Udviklingen. De sætter hele deres Kraft ind for de Maal, som kan naas i Efterkrigstiden. - Amerika er ikke det samme som England eller Jugoslavien eller Sverige. Kommunisternes Politik kan ikke være nøjagtig den samme i alle Lande. Browners Tale er et eksempel paa en konsekvent kommunistisk og socialistisk Stillingtagen til Forholdene i hans eget Land.

FOLKEHELVEN I RIOS FÆRSEL

Sydamerikas Folk fejrede i Slutningen af Januar Luis Carlos Prestes' 46 Aars Fødselsdag, og en lang Række Massorganisationer har paany sat en Kampagne i Gang for hans Frigivelse. Hvem er Prestes?

I Syd- og Nordamerika behøver ingen politisk interesseret at stille det Spørgsmaal. Prestes har trods sin relativt unge Alder i næsten 20 Aar været en fejret Folkhelv i hele Sydamerika. Han var ung Kaptajn i den brasilianske Hær i Sao Paulo, da det store Militæroprør udbrød i 1924 mod den daværende President-Diktator Washington Luis. Oprøret var en Følge af de elendige sociale Forhold, og da Officererne for en stor Del kom fra den fattige Middelklasse, revnes ogsaa de med af Oprøret.

Men den ventede Hjælp fra Arbejderne udeblev, thi Fagforeningsbevægelsen stod endnu under Ledelse af Reformister og Syndikalister. Regeringstropperne fik Overtaget, og Oprørerne kom i en vanskelig Situation. Nu tog Kaptajn Prestes Ledelsen, organiserede Modstanden og opmuntrede Tropperne til Standhaftighed og Offervilje.

Kampen mod Regeringstropperne varede i næsten 3 Aar, hvorunder Oprørerne gennemstred hele hele Brasilien fra Syd til Nord og tilbage igen. Man beregnede, at de isat tilbagemåede 25.000 km under stadige Kamp. Deres Kamp fulgtes i hele Sydamerika med den samme ansættede Interesse som ti Aar senere den kinesiske røde hærs uforlignelige Sejrs-march fra Sydvest til Nordvest. Millioner af fattige i hele Latinamerika begyndte at betragte Prestes som deres kommende Befrier fra Ufrihed og Nød, og derfor fik han Tilnavnet "Hæbets Ridder"!

Om sider maatte Oprørerne vige for Overmagten. I 1927 trak de sig ind paa boliviansk Omraade, hvor de afvæbnedes. Næsten 3 Aar senere var han i Udlandet, begyndte han at studere Marx og Lenin, kom i Forbindelse med Kommunisterne og blev en af Lederne for Brasiliens hurtigt voksende kommunistiske Parti. I 1930 styrtedes President Luis ved et Militæroprør, hvorefter den rige Godsejer Getulio Vargas blev President, da han lovede at indføre en demokratisk Forfatning. Han tilbød ogsaa Prestes Posten som Krigsminister, men Prestes afslørede hans Doh-

(forts. paa neste Side)

(forts. fra foregaaende Side)

beltspil i et Opraab, hvori han advarede Brasilianerne mod Vargas, som han stemplede som Folkets og Demokratiets svorne Fjende.

Vargas holdt heller ikke sit Løfte. Der kom ingen demokratisk Forfatning, ingen Folkefrihed. Store Folkemasser kom imidlertid i Bevægelse, og paa Kommunisternes Initiativ dannedes i Foraaret 1935 den Liberale Befrielses-Alliance. Denne omfattede flere Millioner Mennesker, Arbejdere, Bønder, intellektuelle, Katolikker, Fritænkere, Kommuniste, Sagførere, Lærere, Officerer, Præster og ogsaa fremskridtsvenlige Kapitalister. Under stor Begejstring valgtes Prestes til Aespræsident, og alle var overbeviste om, at han vilde sejre ved det kommende Præsidentvalg.

Men det passede ikke i de magthavendes Planer. I Vinteren 1935 provokerede de et Militæroprør, som druknede i Blod. Oprøret brugtes som Paaskud til en Terror uden Lige mod Befrielses-Alliancen og 17.000 Mennesker, deriblandt mange Generaler, Parlamentsmedlemmer og Sagførere, arresteredes. Prestes dømtes til 15 Aars Tugthus. Man forte selv sit Forsvar for Demstolen, med en saadan Dristighed og Dygtighed, at det vakte almindelig Beundring. Flere højere Officerer besøgte ham i Cellen og udtalte deres Højagtelse for ham.

Siden har de latinamerikanske Masseorganisationer gennemført utallige Kampagner for at befri Prestes og de andre politiske Fanger. I Mexiko har flere Ministre, et stort Antal Rigsdagsmænd, den forhenværende Præsident Cardenas og Tusinder af ledende Mænd foruden alle Masseorganisationer krævet Prestes' Frigivelse, og det samme Krav er blevet rejst af samtlige Fagforeninger i Latinamerika.

EUGEN VARGA:

Tyskland og dets Vasaller

maa erstatte Krigsskaderne.

Et af de alvorligste Problemer er, hvordan de kampemæssige Skader, som Angriborstatene har forårsaget, skal erstattes. Der kan ikke herske nogen Tvivl om deres Pligt til at godtgøre de Skader, som de har afstedkommet ved Krigen.

De materielle Skader, som Angriberne har tilføjet Civilbefolkningen i de allierede Lande, er allerede nu mange Gange større end under den første Verdenskrig. Foruden Erstatning for de Skader, som Ødelæggelser og Bombardementer har bevirket, kan de okkuperede Lande utvivlsomt ogsaa gøre Fordring paa Erstatning for de Skader, som paa forskellig Maade er tilføjet dem under Okkupationen.

Dersom vi gaar ud fra, at de materielle og personlige Skader har samme Omfang som under den første Verdenskrig, vil de Allieredes Reparationskrav beløbe sig til 800 eller 1000 Milliarder Guldrubler. Størstedelen af dette Beløb falder paa Sovjetunionen, hvor Tusindvis af Byer og Landsbyer er jævnet med Jorden, og hvor Millioner Mennesker er slæbt til Tvangsarbejde i Tyskland, Hundreder tusinder er udryddet, lamslået, pint og vanæret.

Reparationerne kan betales af tre Kilder: af de Formuer, som Tyskerne og deres Vasaller før Krigen havde staaende i Udlandet, af den Nationalformue, som findes i Landene selv efter Krigen, men Størstedelen af Skadeserstatningen kan kun betales med Produktionen i de Lande, som er ansvarlige for Agressionen.

Først maa de materielle Skader betales, og naar det er sket, kan man tænke paa Betaling for de personlige Skader ved Tvangsarbejde, Krigspensioner o.s.v. Erstatningen skal ske i den Udstrækning, Landets Nationalformue har lidt Skade. Det retfærdige og formaalstjenlige ved en saadan Fremgangsmaade fremgaar af følgende:

En Del af de allierede Lande, f. Eks. Polen, har lidt saa alvorlige materielle Skader, at Genopbygningen kræver omgaaende Hjælp. Det er retfærdigt og formaalstjenligt, at de Lande, som er blevet haardest ramt, faar Erstatning først. Til disse Lande hører Sovjetunionen, som baade absolut og relativt har lidt mest.

(forts. paa næste Side)

(forts. fra foregaaende Side)

Hvad Godtgørelsen angaar, forekommer det os velfortjent, om det ikke blot paalægges Tyskland, men ogsaa Italien, Rumænien, Ungarn og Finland at betale Skadeserstatning. Hvad Skadeserstatningernes Omfang angaar, maa dette retfærdigvis være saa stort, at de Lande, som betaler Skadeserstatning, ikke faar det økonomisk bedre end deres Ofre!

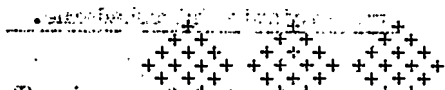
Retfærdigheden kræver endvidere, at de Personer, som er ansvarlige for Krigsudbruddet, og som har beriget sig paa Udplyndringen af de okkuperede Lande, faar deres Formue konfiskeret, saaledes at disse ubeskæmt anvendes til Erstatningen. Der er ikke Tale om at straffe Befolkningen i Aggressionslandene ved at paalægge dem Krigsskadeserstatning, men det vilde uden Tvivl være urigtigt, om Befolkningen i de Lande, hvis Armeer har forarsaget Ødelæggelserne, skulde kunne leve bedre end deres Ofre.

At Tyskland er i Stand til aarligt at betale store Summer til Reparation freegaar af følgende:

I Aarene 1933-1936 brugte Tyskland efter Hitlers egen Forklaring 90 Milliarder Mark til Oprustningen. Da en saadan Oprustning naturligvis falder bort efter Krigen, bliver det muligt paa Bekostning af denne at betale Reparationsomkostninger.

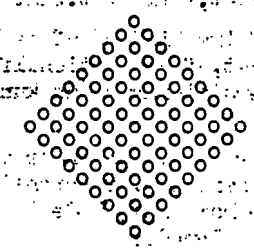
Hovedvægten maa lægges paa Materialeleverancer, som faktisk er det eneste mulige. For Sovjetunionen med dens Planøkonomi, hvor der aldrig kan blive noget Misforhold mellem Produktion og Konsumtion, og hvor Tilgangen af Varer aldrig overstiger Efterspørgselen, og der saaledes heller aldrig kan opstaa nogen økonomisk Krise, er det direkte ønskeligt ikke at faa Skadeserstatningen i Penge, men i Form af Varer.

Endelig vilde det være en retfærdig Foranstaltning og tillige formaalstjenligt at udnytte Arbejdskraft fra Akselandene til Genopbygningsarbejdet i de Lande, som er hærgnet af Krigen. De tyske Magthavere har trampet den internationale Folkeret under Fode, har slæbt Millioner af Mennesker til Slaveri i Tyskland og tvunget dem til at lave Vaaben imod deres eget Land. Retfærdigheden kræver, at de tyske Arbejdere efter Krigen medvirker til at genopbygge de Jernbaner, Broer, Byer og Fabrikker, de som Soldater har ødelagt.

"UNIDAD NACIONAL", Hovedorganet for Argentinas kommunistiske Parti, beskæftiger sig i en Artikel med de stærke Bestræbelser, som er i Gang for at skabe faglig Enhed, og citerer en Række Fagforeningsledere, som har udtalt sig til Gunst herfor, samt en Udtalelse, vedtaget af Bygningsarbejdernes Forbund, hvori det hedder: "Arbejderne maa skabe magtige Organisationer, som kan lede og stimulere vor Kamp for Genoprettelse af Forfatningen og Foreningsretten, for Frihed til de antifascistiske Fanger og for en fremskridtsvenlig Løsning af Landets økonomiske Problemer..."

En særlig Kommission, udnævnt af Fagorganisationerne, har faaet til Opgave at foretage de nødvendige Foranstaltninger for at skabe faglig Enhed.

TIDEN

Nr. 3.

Juli 1944

INDHOLD

1. Folkestrejken.....	Side 1
2. Stalin: Om Forbund mellem Nationer og Stater....	" 2
3. Den internationale Fagforeningskonference.....	" 3
4. Frihedsbevægelse i Østrig.....	" 4
5. Samling af al fremskridtsvenlig Ungdom.....	" 5
6. Amerikansk Kommunisme.....	" 6
7. Krise i Kina.....	" 8
8. Wirsen: Planer om Balkans Forening.....	" 9
9. Sidste Akt i Finland.....	" 10
10. Tilfældet Vainö Tanner.....	" 12
11. Mannerheims Sympatier.....	" 14
12. Amerikas Oliekonger skærper Konkurrencen.....	" 14
13. Der maa skabes en polsk Regering.....	" 15
14. Polsk Delegation i Moskva.....	" 16
15. Den polske Emigrantregering's fjendtlige Aktioner	" 16
16. Manuilski: Heltefolk, Krigerfolk.....	" 18
17. Ehrenburg: Den, der forsvarer Morderen.....	" 20
18. Uro i Tyskland.....	" 22
20. Tre Aars jugoslavisk Frihedskrig.....	" 22

Pris 1 Krone

LAND OG FOLKS Forlag

- 1 -

F O L K E S T R E J K E N

Folkestrejken i Hovedstaden fra 30. Juni til 5. Juli har overalt i Verden vakt den største Opsigt og Beundring. Og det med Rette. Det danske Folk, der i August 1943 saa utvetydigt tog Afstand fra Forstaaelses- og Eftergivenhedspolitikken overfor Nazityskerne, beviste nu, at det efter 4 Aars Besættelse med Udbytning og brutal Undertrykkelse, havde baade Vilje og Kraft til at kæmpe for elementære Borgerrettigheder og tilføje Nazisterne et Nederlag, der staar paa Højde med Nederlagene paa Fronterne.

Denne Folkestrejke, dens Aarsager og dens Betydning kan ikke betragtes som noget isoleret dansk. Den maa ses i Forbindelse med hele den internationale Situation. Den Røde Hærs sejrige Fremstormen mod Tyskland, Luftangrebene paa den tyske Rustningsindustri, de tyske Hærs Nederlag i Italien, Jugoslaviens heltmodige og resultatrige Kamp og Invasionen i Frankrig har styrket de antinazistiske Kræfters Sejrssikkerhed og medført et Opsving i de undertrykte Folks Kampindsats. For Hitlerfascisterne betyder dette forøgede Krav til Mandskab og Materiel, de er i Dag mere end nogensinde interesseret i at undgaa Sabotage mod Krigsindustrien. Det gælder ogsaa i Danmark, og i deres Afmagt overfor den seneste Tids vellykkede Sabotage - Reklamsyndikatet, "Globus" m.m. - dekreterede de Forbud mod Personbilers Kørsel, Indskrænkning af Lastbilkørslen og den vidtgaaende Spærretid. Intet af dette kunde hindre Sabotagen, det kunde kun virke som en Straffe-foranstaltning overfor Hovedstadens samlede Befolkning, hvilket ydermere understregedes ved den hensynsløse Nedskydning af Folk i Spærretiden.

Men Hovedstadens Befolkning agtede ikke at lade sig tugte. Ikke alene de allierede Hærs Sejre, men ogsaa de danske Provinsbyers Folkestrejker i 1943 viste klart, at Nazityskernes Uoovervindelighe d er en Skrone. Københavnerne trodsede bevidst Udgangsforbudet og iværksatte "Gaa-tidlig-hjem" Bevægelsen, der ramte den tyske Krigsindustri føleligt. De samme Vanskeligheder, som havde forledt Nazisterne til de brutale Overgreb, blev nu Aarsagen til deres Nederlag overfor den københavnske Befolkning: de kunde ikke undvære Produktionen, og hver Times Stilstand var et uerstatteligt og katastrofalt Tab; de havde haardt Brug for Militæret ved Fronterne og kunde derfor ikke afse nødvendige Styrker til Underkuelse af de strejkende. Disse Forhold gjorde sig klart gældende saavel i de fire Dage forud for Folkestrejken som under selve Strejken. Hertil kom, at Folkestrejken ikke kun var begrænset til selve Hovedstaden, men at den hurtigt bredte sig til de sjællandske Byer og i Løbet af kort Tid vilde have været landsomfattende. Tyskerne, der led haardt under de store Trafikvanskeligheder; hvilke bl.a. medførte, at de ikke kunde faa sendt Tropper til Finland, valgte derfor at give Indrømmelser.

Disse Indrømmelser blev ikke givet, fordi Nazityskerne er blevet mere forsonlige, heller ikke fordi de har noget tilovers for os Danske. Indrømmelserne blev udelukkende givet, fordi Hovedstadens Befolkning, støttet af de mange Provinsbyer, hvori der strejkedes, stod saa stejlt overfor Tyskerne, og fordi Sammenholdet var saa omfattende og stærkt. Den københavnske Folkestrejke var saa effektiv, som en Strejke kan være. Allerede Fredag den 30. Juni laa alt stille. Kun paa Hospitalerne og de kommunale Værker blev der arbejdet, thi Strejke her vilde have ramt Danskerne og ikke Tyskerne. Overfor denne samdrægtige Optræden var det, at Tyskerne satte ind med aaben Terror ved at lukke for Gas, Vand og Lys og senere ogsaa for Levnedsmiddeltilførslen til Byen. Det hjalp dem imidlertid ikke. Sammenholdet blev stærkere, og overalt vistest der den største Hjælpsomhed.

Borgernes Sammenhold betød dog ikke, at der ikke var danske Kræfter, som fra den første Dag modarbejdede Strejken. Det var Tilhængerne af den Eftergivenhedspolitik, som led Skibbrud i 1943. Belært af Erfaringerne fra Esbjerg og Odense traadte de dog ikke straks fra Starten offentligt op mod Strejken. De ventede til det Tidspunkt, da de mente, det psykologiske Øjeblik var inde, og Søndag Eftermiddag udsendte de deres Opraab. Det viste sig hurtigt, at deres Indflydelse paa Hovedstadens Befolkning var forholdsvis ringe. De formaaede vel at svække Sammenholdet, men de havde det ikke i deres Magt at faa Strejken afsluttet. Dette kom tydeligt til Udtryk Mandag Morgen, da hverken Sporvogne eller Tog kom i Gang.

Det var heller ikke noget ringe Tryk, der var lagt paa Statens og Kommunens Tjenestemænd samt paa Personalet i koncessionerede Virksomheder som f. Eks. Telefonselskabet. Foruden Tyskernes ikke klart formulerede Trusel om Repressalier forelaa ogsaa fra danske Myndigheder og Chefers Side Bebudelse om Gængældelsesforanstaltninger overfor dem, der ikke straks optog Arbejdet. Alvoren heri understregedes ved, at der skulde udarbejdes - og er blevet udarbejdet - Lister, som viser, hvornaar den enkelte henholdsvis forled og genoptog Arbejdet. Disse Metoder maa paa det skarpeste fordømmes. Strejken var ikke rettet mod danske Institutioner, men mod Tyskerne, og derfor maa man forlange, at danske Tjenestemænd ikke gaar Tyskernes Ariinde, især da de omhandlede Lister meget let kan anvendes som Stikkerlister.

Selv disse aabne og forblommede Trusler var imidlertid utilstrækkelige. Tyskerne truede da med at udtage Gidsler blandt Sporvejsfolkene til Skydning, og paa dette Grundlag samt ved at bemænde Sporvognene med Politibetjente lykkedes det at faa nogle Vogne i Gang Mandag Middag, men hverken Mandag eller Tirsdag var Trafikken normal.

Københavnernes standhaftige Holdning om Mandagen bragte Sejren. Det var først, da Tyskerne saa, at Opraabet om betingelsesløs Underkastelse ikke blev fulgt, at de gav Tilsagn om Indrømmelser. Disse Tilsagn i Forbindelse med Frihedsraadets Opfordring til at genoptage Arbejdet var Aarsag til, at Strejken sluttede fra og med Tirsdag den 4. Juli. Det er forkert at give de fem Talere Mandag Aften Skylden herfor. Uden Indrømmelser fra tysk Side vilde deres

-2-

Taler kun havde medført noget Frafald i de Strejkendes Rækker. Det store Flertal vilde have fortsat Strejken.

Folkestrejken blev saaledes ikke alene et Nederlag for Nazityskerne. Den blev tilige et Nederlag for de Kredse, der anbefaler Eftergivenhed overfor Tyskerne. Det danske Folk har endnu engang afvist Modløsheden og Daadløsheden. Det har utvetydigt sluttet op om Modstandens og Handlingens Politik overfor Undertrykkerne. Det er de aktive Patriots Politik, der har sejret. Dette har igen bevirket, at Frihedsraadets Autoritet er steget. Det danske Folk betragter i Dag Frihedsraadet som det ledende Organ i den nationale Frihedskamp. Et Bevis herpaa er den Disciplin, hvormed Raadets Anvisninger blev fulgt under Strejken. Udskejelser fandt saa godt som ikke Sted, og Frihedskæmperne brugte ikke deres Vaaben mod Tyskerne. Hele Hovedstadens Tilslutning til Særgedemonstrationen den 12. Juli, som fandt Sted paa Frihedsraadets Foranledning, understreger yderligere, hvilken Autoritet Frihedsraadet besidder.

I den københavnske Folkestrejke - vor hidtil største Indsats og Sejr i Frigerelseskampen - var Arbejderne den mest aktive og betydningsfulde Del. Det var Arbejderne, der var førende i Kampen mod Spærretiden. Det var Arbejderne, der startede "Gaa-tidlig-hjem" Bevægelsen, og det var dem, der startede Folkestrejken og holdt længst ud. Hermed er endnu engang bekræftet, at Arbejderklassen er Nationens Rygrad, et Forhold, der ogsaa maa komme til Udtryk i dansk Politik fremover.

Dér har lydt Røster om, at denne Strejke kom for tidligt. Denne Opfattelse er forkert. Strejken kom ikke som en Forløber for væbnet Opstand eller som Forberedelse af Invasion, der udeblev. Strejken var en beslutsom Indsats af en bevidst og enig Befolkning, som vilde give Nazityskerne Svar paa deres taabelige og brutale Optræden og tvinge dem til at respektere almindelige, menneskelige Rettigheder. Andet og mere tilsigtede Strejken ikke. Netop dette begrænsede Maal gjorde det muligt, at Københavnerne enige gik saavel ind i som ud af Kampen og tilføjede Tyskerne et svidende Nederlag.

Det er derfor rigtigt at sige: Strejken kom paa det rette Tidspunkt. Den kom paa et Tidspunkt, da Københavnerne var klar til og stærke nok til at tage Kampen, mens Tyskerne ikke var det. I en for Tyskerne kritisk Periode betød Strejken Tab af vigtig Produktion, Standsning af krigsvigtig Trafik og Binding af Tropper saavel under Strejken som frem i Tiden. Samtidig har Strejkens sejrige Resultat bidraget til at styrke Frihedskampen i alle undertrykte Lande, og placeret vort Land paa Række med de kæmpende undertrykte Nationer.

Ogsaa med Henblik paa selve Befrielseskampen kom Strejken paa det rette Tidspunkt. Den har som en værdig Efterfølger af Auguststrejkerne tjent til at give det danske Folk øget Tillid til egen Kraft og egne Muligheder i de forestaaende Kampe. Den har forlenet den samfælede Frihedsbevægelse med Frihedsraadet i Spidsen med en Autoritet og Styrke, der berorger en god og vellykket Indsats den Dag, der kaldes til Storm for at drive Tyskerne ud af vort Land.

S T A L I N

om Forbund mellem Nationer og Stater

Næstenfor gengives et Brev, som Stalin den 12. Juni 1920 sendte til Lenin i Anledning af, at Lenin havde udarbejdet Udkast til Grundsætninger for Løsningen af nationale og koloniale Problemer. Disse Grundsætninger skulde forelægges Kommunistisk Internationales 2' Kongres. At Stalin, som han selv skriver, var stærkt optaget, skyldes, at han ledede Operationerne paa Sydfronten, hvor de polske Herremænd søgte at tilrive sig det meste af Ukraine. Netop den 12. Juni blev de fordrevet fra Kijef. Det lykkedes dem som bekendt alligevel at beholde det vestlige Ukraine for en Tid, indtil 1939.

I Brevet skelner Stalin mellem Federation og Konfederation af Stater. De to Ord bruges ofte i Flæng, men bl.a. i den nordamerikanske Borgerkrig (1861-65) sondredes der mellem dem, idet Sydstaterne var Tilhængere af en Konfederation, hvorved Sydstaterne skulde danne eet Forbund, Nordstaterne et andet, men de to Forbund skulde have fælles Præsident, derimod ikke fælles Udenrigspolitik, Hær og Finanser. Nordstaterne var Tilhængere af en Federation, en Sammenslutning af alle nordamerikanske Fristater, under en fælles Forfatning, med fælles Præsident, fælles lovgivende Organer, fælles Udenrigspolitik, Hær og Finanser. I denne Betydning er Federation altsaa en betydelig mere intim Sammenslutning end Konfederation, der kun forudsætter Fællesskab i den øverste Top. Danmarks og Islands hidtidige Kongefællesskab kunde saaledes kaldes en Konfederation.

"12. Juni 1920"

"Deres Udkast til Tesser om det nationale og koloniale Spørgsmaal' modtog jeg den 11. Juni. Jeg har ikke i Øjeblikket nogen Mulighed for at udtale mig udførligt og indgaaende om Tesserne (ingen Tid), men jeg vil gerne ganske kort pege paa et Hul i dem.

Jeg siger til, at der mangler en Henvisning til Konfederation som Overgangsform for en Tilnærmelse mellem de forskellige Nationers arbejdende Befolkning.

For de Nationer, som hørte til det gamle Rusland, kan og maa man ansæe en Federation af vor Sovjettype for en hensigtsmæssig Vej til international Enhed. Aarsagerne er kendt: enten havde disse Nationaliteter ikke tidligere nogen egen Stat, eller ogsaa har de forlængst mistet den. Derfor kan en Federation af (centraliseret) Sovjettype tillempes paa dem uden særlige Gnidninger.

Det samme kan ikke siges om de Nationaliteter, der ikke hørte til det gamle Rusland, men eksisterede som selvstændige Stater og uformede egne Stater, og som, naar de bliver Sovjetstater, i Kraft af Tingenes Logik kommer til at optage disse eller hine statslige Forbindelser med Sovjetrusland, f.Eks. et fremtidigt Sovjet-Tyskland, -Polen, -Ungarn, -Finland. Naar disse Folk, som har deres eget Statsapparat, deres egen Hær og egne Finanser bliver Sovjetstater, vil de næppe straks være indforstaaet med at indgaa i en føderativ Forbindelse med Sovjetrusland saaledes som den basjkirske eller den ukrainske Republik (i Deres Teser antyder De en Forskel mellem den basjkirske og den ukrainske Type paa føderativ Forbindelse, men i Virkeligheden er der ingen saadan Forskel, eller i hvert Fald er den saa lille, at den kan sættes lig Nul) - thi de vil anse en Føderation af Sovjettype for en Form der beskærer deres statslige Selvstændighed, for et Attentat paa deres Selvstændighed.

Jeg nærer ingen Tvivl om, at en Konføderation (et Forbund af selvstændige Stater) vil være den lettest antagelige Form for en Tilnærmelse, naar det drejer sig om disse Nationaliteter. Jeg vil slet ikke tale om tilbagestaende Nationaliteter som f.Eks. Persien og Tyrkiet, for hvilke en Føderation af Sovjettype eller overhovedet en Føderation i endnu ringere Grad er antagelig.

Ud fra disse Overvejelser tror jeg, at man i den Paragraf i Deres Teser, hvor der tales om Overgangsformerne for en Tilnærmelse mellem de forskellige Nationers arbejdende Befolkninger, bør indføre Konføderationen (ved Siden af Føderationen). En saadan Ændring vilde give Teseerne større Elasticitet, berige dem med en ny Overgangsform for en Tilnærmelse mellem de forskellige Nationers arbejdende Befolkning og gøre det lettere for de Nationaliteter, der ikke forhen hørte til Rusland, at foretage en statslig Tilnærmelse til Sovjetrusland.

J. Stalin."

**

DEN INTERNATIONALE FAGFORENINGSKONFERENCE

I en Artikel om den internationale Fagforeningskonference, som skulde have været afholdt i London i Sommer, skrev Tidsskriftet "Krigen og Arbejderklassen":

Fagforeningernes Rolle i Kampen mod den tyske Fascisme er meget stor. I Sovjetunionen, som hidtil har maattet bære Hovedbyrden i Kampen mod de hitlerske Horder, udfører Fagforeningerne et umaadeligt Arbejde til Hjælp for Fronten. I de allierede Lande bidrager Fagforeningerne ogsaa i vid Udstrækning til at øge Krigsproduktionen. Fagforeningerne i de okkuperede Lande fører Kamp mod de tyske Okkupanter ved at organisere Strejker, Sabotage og Skadegørelse.

En fortsat Mobilisering af Arbejdernes Bestræbelser for saa hurtigt som muligt at tilintetgøre den tyske Fascisme kræver Samarbejde og Aktionsenhed mellem Fagforeningerne i Anti-Hitler-Koalitionens Lande. Dette Ønske om faglig Enhed deles af Millioner Arbejdere og støttes af alle fremskridtsvenlige Organisationer og Funktionærer indenfor Fagbevægelsen. Sovjetunionens Fagbevægelse stræber konsekvent efter international Enhed i Kampen mod Hitler-Tyskland og til Forsvar for Arbejdernes Interesser.

For at udvide Fagbevægelsens internationale Samarbejde foreslog Centralraadet for de sovjetrussiske Fagforeninger i Fjor Sommer i den anglo-sovjetiske Fagforeningskomitee, at man skulde søge at udvide Komiteen ved Tilslutning af Nord- og Sydamerikas og de okkuperede Landes faglige Organisationer. Men den engelske Delegation gik ikke ind paa dette Forslag, og paa Kongressen i Southport godkendte den engelske Fagforeningskongres deres Holdning.

Beslutningen i Southport, som gav det engelske Generalraad til Opgave at "beskæftige sig med Spørgsmaalet om Muligheden af at indkalde en international Fagforeningskonference under Krigen", betød endelig, at man afviste Indkaldelsen af en saadan Konference.

Efter Kongressen i Southport foreslog de engelske Fagforeningers Generalraad, at man skulde indkalde en Verdenskonference alene for de demokratiske Landes Fagforbund, og foreslog Juli 1944 som Termin for Indkaldelsen. En saadan Konference kan uden Tvivl fremme Mobiliseringen af Fagforeningernes Bestræbelser for at fremskynde Sejren over de tyske Okkupanter og for at skabe Grundlag for Fagforeningernes Samarbejde efter Krigen. Det engelske Generalraad har indbudt 37 Landes Fagbevægelse til en saadan Konference, deriblandt ogsaa neutrale Lande. Der er indbudt Repræsentanter for over 70 Landsforbund. Det formodes, at de neutrale Landes Fagbevægelse kun skal deltage i Behandlingen af Spørgsmaal, som vedrører Rekonstruktionen efter Krigen. Ifølge det engelske Generalraads Projekt skal de Beslutninger, som træffes paa Konferencen, ikke anses for bindende, før de er bekræftet af de deltagende Fagforbund.

Hver Organisation, som deltager i Konferencen, har Ret til at stille Forslag til Dagsordenen. Paa Krigens nuværende Stadium, hvor den Røde Hær sejrige Offensiver har skabt Forudsætninger for en hurtig Sejr over Hitlertyskland, faar Indkaldelsen af en saadan Konference en speciel Betydning. Krigens Langvarighed medfører utallige Ofre fra Arbejderklassens Side i de demokratiske Lande. Herigennem dømmes Arbejderne i de okkuperede Lande, som allerede i flere Aar har lidt under de fascistiske Erobreres Aag, til ogsaa i Fremtiden at gennemgaa uudholdelige Lidelser. Den mest paatrængende og smukkeste Opgave for Fagbevægelsen

- 4 -

er derfor af al Kraft at virke for en hurtig Tilintetgørelse af Fascismen.

Den forestaaende Konference er ogsaa vigtig i andre Henseender. Arbejderne i de frihedseltskende Lande er interesseret i at skabe gunstige Betingelser for brede og venskabelige Forbindelser mellem alle Folk efter Sejren over Hitlerismen. I Sovjetunionen ser Arbejderne med tillidsfuld Ro Fremtiden i Møde, da Retten til Arbejde og Sikkerhed mod Arbejdsløshed garanteres dem gennem vort økonomiske System. Anderledes forholder det sig med de øvrige Lande. Der stiller den manglende Tillid til Fremtiden Arbejderne overfor mange alvorlige Problemer, naar Næringslivet efter Sejren atter skal omstilles til fredelige Erhverv. Fagforeningerne kan ikke et Øjeblik løsrive sig fra sine klasse-mæssige Opgaver, som bestaar i at forsvare Arbejderklassens Interesser, dens politiske og økonomiske Frihed og Rettigheder.

At skabe Grundlaget for den internationale Fagbevægelses Enhed for at forsvare Arbejderklassens Interesser bliver en vigtig Opgave for den internationale Konference. En heldig Løsning af de vigtigste Problemer, som Verdenskonferencen staar overfor, kan blive af stor Værdi for at fremskynde Sejren over Fascismen og tillige for Tiden efter Krigen. Allerede den første Meddelelse om, at Verdenskonferencen skulde indkaldes, vandt udstrakt Genklang indenfor de forskellige Landes Fagbevægelse. Talrige faglige Organisationer udtalte sig for Deltagelse i Konferencen, saaledes f. Eks. det største nordamerikanske Fagforbund CIO og de latinamerikanske Fagforbunds Føderation samt Fagforbund i mange allierede Lande.

Det er betegnende, at Folk, som ogsaa tidligere har indtaget en reaktionær Holdning, tog til Orde imod Indkaldelsen af en Verdenskongres. Saaledes har f. Eks. Ledelsen for den amerikanske AFofL nægtet at deltage. Som Motivering kunde den ikke anføre andet end løgnagtige Paafund om Sovjet-Fagforeningerne. I Forbindelse med Beslutningen iværksatte Viceformanden i AFofL Woodrow Woll, en rasende Hets mod Sovjetunionen. Wolls mangeaarige Kamp saavel mod faglig Enhed som mod Sovjet-Fagforeningerne karakteriserer ham tilstrækkeligt som Fascismens Haandlanger.

Forblindet af deres Had til Sovjetunionen kan Lederne i AFofL ikke finde sig i at arbejde sammen med Repræsentanter for det heltmodige Sovjetfolk. Dette kan de imidlertid ikke sige rent Ud til Arbejderne, og derfor søger de at skræmme dem ved at tale om "kommunistiske Agenter", som skulde "saa Splittelse". Arbejderne i USA og deriblandt ogsaa Millioner af Medlemmer i AFofL nærer en oprigtig Beundring for Sovjetunionens Tapperhed under Forsvaret ikke blot af deres Fædrelands Uafhængighed, men ogsaa af de demokratiske Folks Frihed og Uafhængighed i hele Verden, deriblandt ogsaa det amerikanske Folk.

Den forestaaende internationale Konference støder paa store Vanskeligheder. Disse kommer af, at der hidtil ikke har eksisteret Enhed i Fagbevægelsen, og af, at de Problemer, som Konferencen skal drøfte, er særdeles vigtige. Sovjetunionens Fagbevægelse har allerede i Januar i sit Svar til den engelske Fagbevægelse fremhævet, at Konferencen bedst kan forberedes af Sovjetunionens og Englands Fagforbund samt CIO i Amerika i Fællesskab. Derved skulde Indkaldelsen af Konferencen forberedes af Fagbevægelsen i de førende Stater indenfor Anti-Hitler-Koalitionen, som yder det største Bidrag til Virkeliggørelsen af de Maal, for hvis Virkeliggørelse Konferencen indkaldes, og som vil faa stor Indflydelse paa Konferencen i Kraft af Antallet af delegerede.

En saadan Forberedelse vilde uden Tvivl svare til Fagforeningernes egen demokratiske Aand, som er den bedste Garant for Fremgang. Endelig vilde en saadan Metode i endnu større Udstrækning bidrage til en Tilnærmelse mellem Englands, Sovjetunionens og Amerikas Fagbevægelse. Desværre gik Ledelsen for det engelske Fagforbund ikke ind paa Sovjet-Fagforbundenes Forslag, da den mente, at det nu var for sent at foretage Ændringer i Organiseringen af Forberedelserne til Konferencen.

Det havde uden Tvivl været bedre, om man fra Begyndelsen havde benyttet en mere formaalstjenlig Metode. Indvendingen, at det allerede skulde være for sent, fordi det engelske Generalraad allerede havde sendt Indbydelse til de forskellige Landes Fagforbund, virker ikke overbevisende. For at sikre Konferencens Sukces er det ikke for sent endnu, at de nævnte tre Fagforbund forbereder Konferencen i Fællesskab.

I et saa vigtigt Spørgsmaal bør Spørgsmaal af formel og underordnet Natur ikke være af afgørende Betydning, i Særlighed ikke, naar det i Sagens Interesse kræves, at Sovjetunionens og USAs Fagforbund deltager i Forberedelserne til Konferencen. Fagbevægelsens Aktionsenhed er livsnødvendig for at fremskynde Tilintetgørelsen af den tyske Fascisme, for at sikre Arbejderklassens Hovedinteresser i de demokratiske Lande. Fagbevægelsens Verdenskonference bør blive en vigtig Etape paa Vej til Virkeliggørelsen af disse Opgaver.

* *

FRIHEDSBEVÆGELSE I ØSTRIG

En illegal østrigsk Radiostation udsendte den 6. Maj et Opraab fra den østrigske Frihedsfront, hvori det hedder:

"Vore Landmænd i Kärnten, som begyndte i det smaa, har organiseret Partisanerkrig mod Fremmedvaldet. De kæmper nu sammen med Titos jugoslaviske Folkearme.

Partisanerne har Ret til at vente Hjælp fra hele Befolkningen. De faar Støtte fra Marskal Titos mægtige Befrielseshær. De storeindede Jugoslaver fortjener evig Taknemmelighed herfor fra alle østrigske Patrioter. Men det vilde være en Skam for os, om de jugoslaviske Folks Solidaritet med den østrigske Frihedskamp var større end vor egen Solidaritet med vore Brødre. I dette Øjeblik er det en vigtig Opgave for alle frihedseltskende Østrigere at hjælpe og støtte Partisanerne i Kärnten paa alle Maader."

* *

SAMLING AF AL FREMSKRIDTSVENLIG UNGDOM

Udtalelse fra Sveriges Kommunistiske Ungdomsforbunds

Hovedledelsesmøde

Krigen vil slutte med Sejr over Fascismen. Sveriges Ungdom stilles overfor Spørgsmaalet, hvordan Fremtiden skal forme sig efter Krigen. Selvom det i Krigens Slutstadium lykkes at bevare Freden for vort Land, vil den unge Generation blive udsat for store Vanskeligheder under den Efterkrigsperiode, hvis Skygge allerede anes.

De aktuelle Krav, som Ungdommen maa stille i Forgrunden, kan sammenfattes i følgende:

Ret til Arbejde! Forholdsregler fra Stat og Kommune for at forebygge Ungdomsarbejdsløshed. Lige Løn for lige Arbejde. Fastsættelse af Minimumslønninger for de yngste, som giver dem Mulighed for at forsørge sig selv.

Ret til Uddannelse! Gennemgribende Demokratisering af Forbedring af Skolevæsenet. Omfattende Stipendiesystem, som giver ogsaa mindre bemidlede unge Mulighed for højere Skoleuddannelse. Rational Faguddannelse under Samfundets Kontrol, hvorved der garanteres Eleverne de fornødne Stipendier.

Ret til egen Bolig! Forholdsregler fra Stat og Kommune i Boligspørgsmaalet, saa at der sikres baade unge, som bor hjemme, og enligt stillede unge tilstrækkelig mange og billige Boliger.

Ret til Fritid, Fornøjelser og Adspredelse! Forholdsregler fra Stat og Kommune for at afhjælpe Ungdommens Behov for Samlingslokaler, Idrætspladser, gode Forlystelser og anden Fritidsbeskæftigelse.

Ved Løsningen af disse Spørgsmaal maa der tages særligt Hensyn til Landbougdommen, saa at den bliver ligeberettiget med Ungdommen i Byer og Industrisamfund.

Ungdommen maa paa en mere aktiv og bedre Maade end hidtil tage fat paa sine egne Problemer. Dersom de Hundretusinder unge i Sverige, som har fælles Interesser i disse Spørgsmaal, forener deres Kræfter i fælles Bestræbelser, kan de formaas Samfundet til at laane Øre til deres berettigede Krav.

Forskellige politiske Ungdomsforbund virker blandt de unge. Ved Siden af Sveriges Kommunistiske Ungdomsforbund er der i de sidste 25 Aar vokset to politiske Ungdomsforbund op, SSU og SLU, som begge omfatter en betydelig Del af den arbejdende Ungdom i By og paa Land. Denne Opdeling og Splittelse efter partipolitiske Linjer af unge, som i alt væsentligt har fælles Interesser, er i Dag og fremfor alt med Henblik paa den kommende Udvikling en Svaghed. Ligesom disse unge har staaet enige i Beslutningen om til det yderste at værne Landets nationale Frihed, burde de forene sig om den Opgave efter Krigen at yde en aktiv Indsats for at skabe Samfundsforhold, som garanterer sand Frihed og social Retfærdighed.

De dominerende Ungdomsspørgsmaals særlige Karakter motiverer, at Ungdomsorganisationerne maa se bort fra Partiskrankerne. En Sammenslutning af de to Arbejderungdomsforbund kan blive Grundlaget for et nyt, demokratisk og af Partierne uafhængigt Forbund af al fremskridtsvenlig Ungdom.

Et saadant demokratisk Enheds-Ungdomsforbund vilde kunne samle af arbejdende Ungdom i Fabrikker, paa Værksteder, Kontorer og Lærestalter saavel som Flertallet af Landbougdommen - alle, som ønsker en saadan Omdannelse af Samfundet, at dets materielle og kulturelle Rigdomme bliver hele Folkets Ejendom.

Et Ungdomsforbund af denne Karakter vilde ikke indebære nogen Hindring for de enkelte unges aktive Indsats i Partipolitikken. Dertil findes de politiske Partiers Forum. Et Forbund af den omtalte Art vilde ved Udvikling af en stimulerende Idédebat bidrage til Fremme af den almindelige politiske Aktivitet og Interesse i forskellige Samfundsproblemer. Samtidig vilde det kunne vinde Titusinder af unge for aktiv Foreningsvirksomhed, unge, som nu staa udenfor de politiske Ungdomsorganisationer, fordi de ikke vil underordne sig en bestemt partipolitisk Anskuelse. Et saadant Ungdomsforbund vilde tillige kunne blive Tilholdssted for de unge i 14-16-Aarsalderen, der nu som Regel staa udenfor Foreningslivet.

Ungdommen rundt om i det krigshærgede Europa har i Fællesskab kæmpet mod Fascismen, for Frihedens Sag. Denne Ungdom vil givet ogsaa kæmpe i Fællesskab, naar det gælder at bygge en ny og bedre Verden. Sveriges fremskridtsvenlige Ungdom maa søge Kontakt og international Samhørighed med Ungdommen i andre Lande. Dette sker bedst, dersom den svenske Ungdom selv staa enig.

I Bestræbelserne for denne Samling af al arbejdende Ungdom i et demokratisk Forbund maa de bestaaende Ungdomsorganisationer allerede nu iværksætte kammeratligt Samarbejde i alle de Spørgsmaal, hvor Interesserne er fælles. I denne Henseende bør Arbejderbevægelsens Ungdomsorganisationer gaa i Spidsen. Idédebatter, som gennemføres i venskabelig Aand, kan bane Vejen for det nødvendige Samarbejde. Arbejderungdommen i SSU og SKU bør samtidig yde den i SLU organiserede Landbougdom al mulig Støtte i dens Virksomhed for at have sine berettigede Interesser. Paa den anden Side bør Ungdommen indenfor SLU komme til Forstaelse af, at den har alt at vinde ved en Tilnærmedelse til og et tillidsfuldt Samarbejde med Arbejderungdommens Organisationer.

Sveriges kommunistiske Ungdomsforbund, som i de seneste Aar uopheerligt har tilstræbt Enhed blandt Arbejderungdommen og i denne Hensigt blandt andet rettede sit aabne Brev til det socialdemokratiske Ungdomsforbunds tiende Kongres, er for sit Vedkommende parat til af al Kraft

- 6 -

ved at tage Initiativet til Diskussioner og praktiske Foranstaltninger at fremme en Sammenlutning af al arbejdende Ungdom, som dermed vilde blive en vældig Kraft i Kampen for sine umiddelbare Livsinteresser.

I denne Hensigt sætter vi Forslaget om et demokratisk, af Parterne uafhængigt Enheds-Ungdomsforbund til Diskussion. Vår Appel lyder:

TIL SAMLING AF AL FREMSKRIDTSVENLIG UNGDOM - FOR SOCIAL TRYGHED

TIL ALLE OG FOR EN LYSERE FREMTID.

Februar 1944,

AMERIKANSK KOMMUNISME

Som tidligere omtalt i TIDEN overvejede Amerikas Kommunistere at anlægge en noget bredere og løsere Ramme om deres Politik for at tage Hensyn til de særegne Forhold i USA. Der er nu i Slutningen af Maj afholdt en Kongres, hvor man dannede det "Amerikanske kommunistiske politiske Forbund", som overtog Arven efter "Amerikas kommunistiske Parti". Kongressen repræsenterede 80 000 Partimedlemmer, af hvilke 22 000 havde indmeldt sig siden Februar i Aar.

Basis for hele denne Udvikling indenfor amerikansk Kommunisme er Udviklingen under de Forenede Nationers Krig mod Hitlerismen. I sin Januartale, hvor Sekretæren for Amerikas kommunistiske Parti, Earl Browder, rejste Spørgsmaalet om den fremtidige Politik og Organisationsform, hævdede han saaledes, at alle politiske Overvejelser nu maa udgaa fra Teherankonferencen og dens Perspektiver. Denne Konference besøgte det militære Forbund mellem Sovjetunionen, England og USA, fastsatte Friste for fælles militære Aktioner og banede Vej for en Fred, som kan bestaa i Generationer. Beslutningen om Samarbejde til Sikring af Freden er lige saa væsentlig, og maa behandles lige saa alvorligt som Beslutningen om de militære Aktioner. Det var en realistisk Politik, de tre store Landes Ledere planlagde i Teheran.

Browder understreger, at internationalt Samarbejde for Freden er lige saa uøngængeligt som Samarbejde for Sejren. Kommer et saadant Samarbejde ikke i Stand, kan Følgen blive opblussende Indbyrdeskrige, som kulminerer i en tredje Verdenskrig. Dette er de mest fremskredne Elementer Verden over opmærksom paa, og Browder paapeger derfor, at den store Koalition ikke er en Nødforanstaltning, den skyldes ikke udelukkende Kampen for at slaa Hitler. Den store Koalition bunder tillige i den nuværende Verdenskrise og i Menneskehedens Stræben efter at overvinde den gennem Samarbejde. Evad det internationale Sankvem angaar, kan man sige som Browder, at "Kapitalisme og Socialisme er begyndt at finde Vejen til fredeligt Samliv og Samarbejde i denne Verden".

For at USA kan gøre sit til denne Udvikling, maa ogsaa Kommunisterne indrette deres Politik derefter. Browder udtalte herom:

"Vår Krig kræver, at vi allerede nu begynder at lægge Grundlaget for den nationale Enhed, som skal bestaa efter Krigen. Dette betyder først og fremmest, at vi maa finde et Program, der forener den fremskredne, demokratisk sindede Majoritet af det amerikanske Folk. Et saadant Program kan ikke være noget socialistisk Program, da der i Dag hverken findes en faktisk eller en potentiel Majoritet, der vilde støtte et saadant Program.

Derfor maa Socialismens Tilhængere, som ønsker at arbejde effektivt for at virkeliggøre Enheden blandt de brede demokratiske Masser, gøre sig klart, at de ikke maa stille Spørgsmaalet om Socialismen paa en saadan Maade, at de kan skade eller svække den nationale Enhed..."

USA er et Land med stærke Monopoler, dominerende Trustkapital, et udbredt Evangelium om "Arbejdsgivernes frie Initiativ" og en stærk Uvilje mod Statsindgreb. Browder siger herom, at "intet Land, ikke engang England, solidariserer sig med vort Samfundssystem; paa dette Omraade er den amerikanske Stat saaledes mere isoleret end Sovjetunionen. Denne i hele Verden eneetaende Samfundsopfattelse vedrørende "Arbejdsgivernes frie Initiativ" kræver, at man stiller Spørgsmaalet om Amerikas nationale Enhed paa en særlig Maade, naar det drejer sig om Løsningen af Efterkrigstidens Problemer."

Den aktuelle Opgave er at skabe en vidtstrakt demokratisk Lejr med Kommunisternes Medvirken i hvert eneste demokratisk Land. Denne nationale Enhed efter Krigen maa være et Kompromis mellem Klasser, Grupper og Tendenser, men ikke et Kompromis efter en for Evigheden fastlagt Plan, kun efter Aftale fra Tilfælde til Tilfælde, alt efter som Enheden i Handling tager Form. Der findes jo to Slags Kompromis. Den ene kendes f. Eks. fra Socialdemokraternes Politik, "det mindre Ondes Politik", der udleverede det brede Folk til Nazismen, ved ustandselig at give efter for Kapitalens og Storgodsernes Krav. Den anden kendes f. Eks. fra Jugoslavien, hvor "Klasser, Grupper og Tendenser" samvirker for at slaa Hitler og genopbygge et frit, demokratisk Jugoslavien. Det er denne sidste Slags Kompromis, de amerikanske Kommunistere tænker paa. Men USAs særlige Samfundsforhold giver denne Politik en helt special Form, som ikke passer for andre Lande.

Der er saaledes ikke i USA nogen Anledning til at optage en Kamp mod de Reaktionæres Feltraab "det frie Initiativ". For at tage Vinduen ud af Sejlene for de Reaktionære, maa man tværtimod samarbejde med demokratiske Elementer for at gøre det kapitalistiske Systems Arbejde effektivt i Efterkrigsperioden med de mindst mulige Byrder for Folket. Selv om en Nationalisering af Banker, Jernbaner, Kul og Staal vilde styrke den amerikanske kapitalistiske Økonomi, kan det ikke udgøre noget Program for national Enhed, da det ikke engang kan faa Arbejderbevæ-

- 7 -

gelsens samlede Støtte.

Browder paapeger, at den fornemste Opgave i Amerika efter Krigen bliver at udvide det indre Marked gennem en Højnelse af Lønniveauet, noget han betragter som "et nationalt Maal for hele vor Politik og ikke alene som et specielt Maal for Fagbevægelsen".

Han vender sig mod dem, der mener, at Nationalindtægten efter Krigen maa gaa ned til maaske Halvdelen af Førkrigstidens. Naar Staten indskrænker sine aarlige Indkøb med 85 Milliarder Dollars, maa Produktionen skaffe sig nye Markeder. Disse kan skaffes gennem en væsentlig Højnelse af Massernes Købekraft og gennem en Organisering af den internationale Handel, hvad Teherankonferencen gav et realistisk Perspektiv for. Det gælder saaledes om at kæmpe for et økonomisk Program, som er egnet til at vinde et Maksimum af Godkendelse og udløse et Minimum af Opposition fra de to afgørende Grupper i Landet, dels Kapitalisterne, som har Ledelsen af Landets Økonomi, dels Arbejderklassen og Landbrugerne. Arbejdernes Politik maa stile efter en intim Alliance med de fremskridtsvenlige Kræfter i Landet, deri indbefattet baade Bønder, Mellemstand, Arbejdsgivere og Kapitalister.

Arbejderne kan ikke nøjes med at forlange Præsidentens Hjælp, men maa ogsaa styrke Præsidenten i hans Kamp mod de reaktionære Modstandere. Forenede Anstrengelser er nødvendige ved dette Aars Præsidentvalg for at sikre en Fortsættelse af Roosevelts Politik og en bedre Sammensætning af Kongressen.

Browder gik derefter ind paa en Opdeling af Problemerne i Indenrigspolitikken, dels saadanne, hvor Kompromisser er udelukkede, dels andre. Til den første Kategori hører Negrenes Rettigheder, Kampen mod Valglisteafgifterne, Kampen mod Racefanatikerne, mod Antisemiterne og andre Overgreb, og Kampen for Ophævelse af den antikommunistiske Lovgivning. Derimod kan man gaa paa Kompromis i mange Spørgsmaal og udsætte alle radikale Foranstaltninger, som skulde forandre det økonomiske og sociale System. Man maa ikke gaa paa Kompromis i Sager, der berører Betingelserne for et elementært Demokrati. Alle Maalsætninger maa underordnes det ene Maal at virkeliggøre Løfterne fra Teheran om at opretholde en ordnet Verden, som sikrer Freden i Generationer. Dette er den nye Periodes Maal.

Vedrørende Kommunisternes Rolle paapegede Browder, at Forholdene i USA har gjort Topartisytemet til en halvstatslig Institution. Noget tredje Parti har aldrig kunnet hævde sig paa anden Maade end som en Del af et af de to dominerende. Hvis det har stillet sig udenfor disse, er det blevet betragtet som en Sekt og er aldrig blevet andet. Kommunisterne tager ikke Stilling for eller imod noget af disse Partier, blandt hvilke der findes Repræsentanter for baade Reaktion og Fremskridt. De enkelte Medlemmer af det kommunistiske Parti kan indmelde sig i det ene eller det andet af disse Partier, alt efter som lokale Interesser gør dette fordelagtigt, men Partiet træffer sit Valg af Maal og Mænd, som kæmper for acceptable Maal uden Hensyn til Partietiketter. Hvis Partiet gør sig til eet med nogen stor politisk Gruppering i Landet, er det med den demokratiske, progressive Bevægelse i alle Partier, og dets Medlemmer forener sig med den store Masse af uafhængige Vælgere.

Kommunistisk Parti skal ikke virke som Parti i den traditionelle amerikanske Betydning og optræder altsaa ikke med egne Kandidater under Valg, undtagen i specielle Situationer, hvor det kan være nødvendigt. Dette er den praktiske Stilling, og derfor bør Navnet tillempes, saa det stemmer nøjere med amerikansk politisk Tradition og med Partiets egen praktiske, politiske Rolle. I Stedet for at kalde sig Parti bør Partiet derfor efter Browders Forslag hedde det "Amerikanske kommunistiske politiske Forbund" (hvad Kongressen i Maj altsaa vedtog).

I den Programmerklæring, som Kongressen vedtog, hedder det, at det kommunistiske politiske Forbund er en partiløs Organisation af Amerikanere, som med Arbejderklassens Støtte fortsætter Washingtons, Jeffersons og Lincolns Traditioner:

"Under de ændrede Forhold, der skyldes det moderne Industrisamfund, erkender Forbundet, som staar paa de Forenede Staters Uafhængighedserklærings Grund og godkender de Forenede Staters Forfatning, at de frihedselserde Folks Sejr over Fascismen skaber gunstige Betingelser for Fremskridt. Forbundet bekender sig til den videnskabelige marxistiske Socialismes Principper, dette Produkt af Menneskehedens bedste Tænkere og af Arbejderbevægelsens hundredeaarige Erfaringer."

Kongressen ledes af det opløste kommunistiske Partis ældste Funktionær, William Z. Foster. Den vedtog flere Udtalelser om Overgangen fra Krigsøkonomi til Fredsøkonomi, om Lønpolitik, om Kvindernes Stilling, om Demobilisering af Soldaterne, om Landbruget og om Stillingen i Sydstatene. En særlig Resolution kræver intimt samarbejde mellem Kina og USA og siger:

"Det er ikke noget rent kinesisk Anliggende, at Tvedragten i Kina snarest muligt fjernes. Det er nødvendigt, at det amerikanske Folk og dets Regering hjælper Kinas Folk i dets Kamp for national Enhed og Uafhængighed. USA maa skabe militære og konsulære Repræsentationer i det nordvestlige Kinas Grænseomraader."

En anden Resolution beskæftiger sig med Latinamerika. Kongressen sendte Hilsener til Stalin og den Røde Hær, til General Eisenhower og Marskal Tito.

Til Forbundets Formand valgtes Earl Browder. Blandt de 11 Viceformænd findes som de første William Z. Foster, desuden James Ford, en mangeaarig Leder i Negerbevægelsen. En lang Række Fagforeningsledere fik Sæde i Forbundsledelsen.

De amerikanske Kommunisters Politik har vakt Opmærksomhed Verden over. Fra flere Lande foreligger kommunistiske Erklæringer om, at USAs Forhold betinger en ganske speciel Politik. Paa den anden Side har forskellige Landes Socialdemokrater netop villet se de amerikanske Udtalelser som en Retfærdiggørelse af deres egen Politik. Men Browder siger tydeligt nok, at hans Forslag drejer sig om USA og ikke om andre Lande. Det drejer sig ikke om nogen generel Politik. Der tales ikke om nogen krisefri Kapitalisme eller nogen idyllisk Udvikling. Den na-

tionale Samling, han anbefaler, skal ikke være Menster for andre og heller ikke for USA til evig Tid. Den er blot den Vej, Amerikas fremskridtsvenlige Folk nu maa gaa for at komme fremad og dermed give et Bidrag til Sikring af Samarbejdet og Freden i Verdensmaalestok.

K R I S E I K I N A

Baade fra kinesisk og fra Allieret Hold er der i de sidste Maanedre rejst stærk Kritik mod Chiang Kai Sheks Styre i Kina. Vi bringer nedenfor et Uddrag af en Artikel i det russiske Tidsskrift "Krigen og Arbejderklassen", dernæst nogle Udtalelser af Madame Sun Yat Sen, og sluttelig Uddrag af en Artikel i Göteborgs Handels og Sjöfarts Tidning. Man kan formode, at den amerikanske Vicepræsident Wallaces Rejse til Kina for nylig bl.a. havde denne indre Krise som Baggrund.

Fra "Krigen og Arbejderklassen":

Regeringskredse i Kina plejer at forklare deres militære Bagslag med Landets økonomiske Tilbagestaaenhed, med Mangelen paa Vaaben og Udeblivelsen af militær Hjælp fra England og USA. Men det falder i Øjnene, at man i Kina fattor mange Planer, men gør meget lidt for at lægge et militært og industrielt Grundlag. Under syv Aars kinesisk-japansk Krig har de herskende Kredse i Kina ikke truffet nogen energisk Foranstaltning til at udvikle den hjemlige Industri, men haabet paa Hjælp fra Udlandet. Kina reader over betydelige Naturrigdomme, saa betydelige, at man paa Basis af dem kunde udvikle en Industri i langt, langt større Omfang; end Tilfældet er.

Udenlandske Blade fremhæver ofte, at mange kinesiske Finansmænd for at berige sig paa Krigen anvender deres Kapital i Spekulationsejemed og nægter at anlægge den i Industrier af Betydning for Forsvaret. Det er et paradoksalt Faktum, at man i et Land med stor Mangel paa Jern og Staa har standset Driften af nogle Højevne eller indskrænket Driften betydeligt i den sidste Tid.

Hvad de Allierede angaar, maa det erkendes, at England og især USA giver Kina al den militære og økonomiske Hjælp, som er mulig under de raadende, vanskelige Blokade forhold. Den 14. amerikanske Flyverstyrke har ydet betydelig Hjælp. For nylig bevilgede England Kina et Lån paa 50 Millioner Pund. Hvis Kina udnyttede Hjælpen fra de Allierede og mobiliserede sine egne Ressourcer, vilde det naturligvis komme paa Fode igen.

Siden Krigen i Stillehavet begyndte, er Kinas Kamp mod Japan blevet ulige lettere. Ifølge Meddelelser fra udenlandske Observatorer er Japans talmæssige Styrke i Kina gaaet stærkt ned. Japan retter sin Opmærksomhed væsentligt mod Stillehavet.

Kina har Adgang til vældige Menneskeressourcer, men de er kun blevet udnyttet i ubetydeligt Omfang. Den kinesiske Regerings Planer om Reforme for at opstille nye Divisioner til aktive Offensivoperationer er ikke blevet til noget.

Den kinesiske Hær er overfyldt med feudale Levn. Blandt dens Officerer og især blandt Generalerne findes der mange, der holder til Nederlagssiden. I de sidste to Aar er over 20 Kuomintanggeneraler med deres Tropper gaaet over til Fjenden. Reaktionsgeneraler og Officerer i Kuomintangarmeen provokerer ofte Konflikter ved Grænserne til det Særlige Omraade (som holdes besat af den kinesiske Folkhær af revolutionær Oprindelse - O.A.). Blokaden mod dette Omraade er besluttet af Kuomintangmyndighederne og lægger Beslag paa et betydeligt Antal kinesiske Tropper. Den kinesiske Hærs bedste Tropper under Kommando af General Hutsunnan er koncentreret imod det Særlige Omraade og deltager slet ikke i Kampen mod Japanerne. Under den overordentlig vanskelige militære Situation i Provinsen Honan vilde disse Tropper have spillet en stor Rolle. De kinesiske Troppers Baglæg i Honan kan saaledes ikke skydes over paa nogen Tilfældighed, men er en Følge af den almindelige Situation, som er skabt i Kina."

Madame Sun Yat Sen, Enke efter den kinesiske Republiks Grundlægger, anklager "reaktionære Kræfter i Kina" for, at de ikke leverer Vaaben til de Partisaner, der bekæmper Japanerne i Nordkina, og har rettet en Appel til Arbejderbevægelsen i England og USA om at indvirke paa den kinesiske Regering, saa at Blokaden mod disse Forkæmpere for Kinas Befrielse fra Japans Aar ophæves.

Madame Sun Yat Sen foreslaar Arbejderne i England og Amerika at stille et bestemt Krav om, at de Vaaben, de fremstiller, og som gaar til Kina, skal fordeles ligeligt mellem alle Styrker, der bekæmper Japanerne. Derimod bør Vaabnene ikke overlades til Styrker, der syner med andet end Kamp mod Japanerne. Hun fremhæver, at Blokaden er saa haard, at de saarede Partisaner ikke engang faar Lægemidler overledt.

De kritiserede Forhold har bestaaet længe. De kinesiske Regeringsstyrker tager alle Vaaben, selv om deres Indsats mod Japanerne er væsentlig mindre end Partisanernes og de af Kommunisterne lede Folkhærs. Undertiden angriber de ligefrem Frieidsskæmpere.

GHST bringer den 4. Maj 1944 følgende Artikel fra sin Londonkorrespondent:

- 9 -

"I den sidste Tid har man i Allierede Kredse i England og USA talt meget om en mytisk Bog, som er forfattet af Chiang Kai Shek for noget over et Aar siden, og som anvendes som læsebog i alle kinesiske Skoler. Bogens Titel er "Kinas Skæbne". Paa Allieret Hold udtrykte man i Begyndelsen Ønske om at faa Bogen oversat og udbredt i de allierede Lande, men fra kinesisk Side gjorde man Modstand, og snart viste det sig, at Englænderne og Amerikanerne var lige saa villige til at forhindre dens Udbredelse. Midtil er der kun hentydet til Bogen i en Radiotale af Raymond Graham Swing, og et udførligt Referat findes i en førende engelsksproget Missionsavis i Kina. Fra engelsk Side er Bogen i disse Dage blevet voldsomt angrebet fra baade Højre- og Venstreside. National Review anklager Chiang Kai Shek for at ophidse Kineserne mod de Hvide, mens Daily Worker skildrer ham som ren Fascist.

Ifølge National Review kaster Chiang Skylden for alle Ulykker, der er overgaaet Kina, paa de Hvide. Baade Englæskmænd og Amerikanere Afmales i sorte Farver. Det paapeges, at Krigen mod Japan kun optager 12 af Bogens 213 Sider. Chiang er Fortaler for eet Parti, een Ide og een Leder, og han vil, at intet andet Parti end Kuomintang skal eksistere. Den kinesiske Races Overlegenhed over alle andre fremhæves. Kina gør ogsaa Krav paa at spille en ledende Rolle i det fjerne Østen, og Fremtidens Kina trækker Grænser, som omfatter Burma, Siam, Indokina og Malacca. Den Kritik, der kommer frem i det kommunistiske Daily Worker, er ikke mindre kraftig end i National Review. Chiang skildres her som en Fascist, som vil gaa i Kamp mod Kommunisterne og med dette Formaal holder en passiv Hær paa 500 000 Mand, der nok kunde tiltrænges i Krigen mod Japanerne. Chiang, siger National Review, opdrager et ungt Kina, der er en tro Kopi af Hitlerjugend.

Disse bitre Udfald mod Chungking-Regimet kommer omtrent samtidig med, at engelske og amerikanske Korrespondenter i Chungking er begyndt at tage Bladet fra Munden. News Chronicles Korrespondent siger, ... at Kineserne er misfornøjede med den udenlandske Kritik, fordi den støtter den folkelige Opposition mod Diktaturmetoderne i Chungking og styrker de indrekinesiske Krav om større politiske Friheder. Ifølge samme Kilde skal imidlertid den allierede Kritik med de Misforhold, der som nævnt har medført stillestående Fronter i Kina, og mod Kuomintang's uvenlige Indstilling til Kommunisterne, ikke have været uden Virkning paa Chungking. For nogle Dage siden har Chiang Kai Shek sendt Forhandlere til en af Lederne for Kommunisterne i det nordvestlige Kina. Meddelelsen om, at Storbritannien har ydet et Laan paa 50 Millioner Pund til Kina og Vaabenleverancer efter Laane- og Lejeloven staar utvivlsomt i Forbindelse med de Allieredes Anstrengelser for at lede Chungking ind paa en politisk Vej, der bedre passer for de allierede Nationers demokratiske Maal.

PLANER OM BALKANS FORENING

af EINAR WIRSEN

Fra Gøteborgs Handels- och Sjöfarts Tidning for 26. April bringer vi følgende Uddrag. I Artiklen omtales Bulgariens Ophøjelse til selvstændigt Kongerige - der sigtes til, at den ungtyrkiiske (borgerlige) Revolution i 1908 gav Bulgarien Lejlighed til at gøre sig helt uafhængig, men samtidig fik det bulgarske, serbiske og græske Bourgeois Ebroerlyster fri Bane for det slavisk befolkede Makedonien, som derpaa blev delt, imod Makedonernes Ønske.

Londons Radio gengav for et Par Dage siden en Udtalelse af Titos Udenrigsminister i Anledning af, at Badoglio har anerkendt Titos Organisation. Efter en Udtalelse om Jugoslaviens Stilling og Statsform fremhævede Ministeren, at Slutmaalet var ikke alene Jugoslaviens, men hele Balkans Befrielse, og at det første Skridt var en Federation mellem Jugoslavien og Bulgarien.

Han berørte dermed et Spørgsmaal, som for en Dol Aar siden behandledes med levende Interesse af en bulgarsk Statsmand, nemlig Stambulski, og som bidrog til Mordet paa denne. Det er altid farligt at undervurdere Øjeblikkets Hindringer og Lidenskaber. Men efter et Par Generationer kan Statsmand, som er Talsmand for en upopulær Politik, faa Monumenter rejst over sig. Det var Tilfældet med Stambulski, en vidtskuende Chef for det bulgarske Bondeparti. Da Ferdinand af Coburg med det østrigske Diplomatis Hjælp havde Held til at opheje Bulgarien til et uafhængigt Kongerige, modsatte Stambulski sig dette Skinfremskridt, som han hævdede medførte Farer for Landet og var egnet til at fremkalde Krig. Da Østrig erklærede Serbien Krig, rejste Stambulski sig og reabte: "Jeg ønsker Sejr for vore serbiske Brødre!", et Udraab, som fremkaldte rasende Mishagsytringer, som Stambulski besvarede med den rolige Bemærkning: "Jeg er hverken Serber eller Bulgarer, jeg er Jugoslav." Til Kongen sagde han i September 1915: "Hvis De fører Bulgarien ind i Krigen paa Centralmagternes Side, vil det koste Dem Tronen og maaske Hovedet!" Det kongelige Svar blev først Fængsel og siden Dødsdom, men Ferdinand fandt det klogt at forvandle Straffen til livsvarigt Fængsel. Da den bulgarske Hær i September 1918 brød sammen, blev Stambulski benaadet, og Kongen troede at kunne vinde ham med Smiger, men Stambulski satte sig i Spidsen for den revolterende Arme og tvang Kongen til at abdicere.

Det lykkedes Stambulski i Marts 1923 at afslutte en Traktat med Jugoslavien, den første Traktat med det Formaal at etablere en alvorlig ment og permanent Fred mellem de to Lande. Han havde ikke glemt det Udraab, han kom med i Parlamentet den Dag, da Serbien blev an-

- 10 -

grebet af Østrig.

Grev Sforza havde en Samtale med ham ved hans sidste Besøg i Folkeforbundet, hvor Stambuliski opøgte Sforza for i Fortrolighed at erfare hans Mening om Spørgsmaal, som stadig laa ham paa Sinde, nemlig en føderativ Union mellem Bulgarien og Jugoslavien. Sforza sagde ham ligeud, at Ideen var fuldt ud forenelig med Italiens Interesser, at den vilde fjerne den evige og blodige Strid i Makedonien, noget der vilde gavne Europas Ro og ogsaa fremme jugoslaviske Interesser. Stambuliski blev overrasket over Sforzas Aabenhed og udbrød: "De er den første Italiener, som ikke er blevet forskrækket ved Tanken om en jugoslavisk Union" - hvorpaa Sforza gemmælede: "Og De er den første Balkanbo, som tænker paa sit Fædreland i andre Vendinger end dem, der tyder paa Krig og Anneksjoner."

Sforza udtalte, at han nærede en vis Frygt for Stambuliskis Skæbne, og den 8. Juni samme Aar blev denne ogsaa myrdet. Makedonske Eventyrere og demobiliserede Officerer havde udført Kuppet. Det kan ikke bestrides, at visse Raad fra italienske Regeringskredse spillede ind i Begivenhedernes Gang.

Stambuliskis Mordere havde tvunget ham til først at grave sin egen Grav, og det blev sagt, at de efter bulgarsk Skik bagefter flaaede ham.

Nu er Ideen om de to slaviske Landes Forening atter paa Båne, og man har allerede set en Del af Stambuliskis Modstandere acceptere den. Maa ske kommer den Dag, da Sagen realiseres af dem, thi Historien er fuld af Paradoxer. Det var Tyskland: Liberaler, som udkastede Tanken om Tysklands Samling, men det var Junkeren Bismarck, som fuldbyrdede den. Den italienske Republikaner Mazzini prædikede som den første Italiens Enhed, men Tanken blev gennemført af Grev Cavour.

Det synes dog usikkert, hvornaar det vil blive muligt at tilvejebringe en varig Forsoning mellem de bulgarske og jugoslaviske Interesser. Efter 1941 er Jugoslavien blevet ramt af saa haarde Slag, at det synes usikkert, om dette Folk, der i sig selv er haardt, vil gaa ind paa en Forsoning med Bulgarien. Da Tyskerne i 1941 angreb Jugoslavien, fik de næsten straks Hjælp af Bulgarerne, og de Ugerninger, disse præsterede mod Jugoslaverne, var uhyggelige. Det er ikke Hensigten her at give en Redegørelse for alt, hvad der er sket i Jugoslavien i de sidste tre Aar. Det kan være nok at paapege, at der saavel fra Tyskere, Ungarere og Italienerne som fra Quislingen Pavelitsj er ført en formelig Udryddelseskrig mod Jugoslavien, og heri har ogsaa Bulgarien deltaget med megen Iver. De Grusomheder, der er sket, og som begyndte med Sloveniens Sænderdeling, trods enhver Beskrivelse. Her skal kun de bulgarske Ugerninger berøres. I Marts 1943 plyndredes Jugoslaviens største nationale Helligdom, Marmorklostret Studenitsa, hvorved mange Kostbarheder blev ødelagt eller revet. I Makedonien førtes en Udryddelsespolitik mod alle serbiske Patrioter. De Masse-mord, der foretoges under personlig Ledelse af Himmler, var uherlige, men de bulgarske Ugerninger har ikke været mindre, omend de blev gennemført mindre systematisk end de tyske. Paa Bulgariens Konto kommer Tilfælde, hvor Mennesker blev korsfæstet eller sendt revet mellem vilde Heste, mens Børn blev spiddet paa Bajonetter. Der forekom ogsaa et Tilfælde, hvor en Præst blev tvunget til at stikke Hovedet ind i et Ildsted, hvor han blev holdt fast, indtil Haar og Skæg var fuldstændig brændt bort. I Slutningen af August 1942 opgik Antallet af Døds ofre for den bulgarske Terror til mindst 6000. Den Rapport, som den jugoslaviske Regering i London i Efteraaret 1942 fik, gav et uhyggeligt Billede af Døds ofrenes Antal. Sluttallet var dengang 144 000, hvoraf 78 000 var dræbt af Tyskerne, 30 000 af Ungarerne, 20 000 af Italienerne og 6 000 af Bulgarerne. Senere har imidlertid store tyske og bulgarske Massakrer fundet Sted, hvorved mindst 20 000 blev ombragt i Forbindelse med Aktionerne mod Guerillastyrkerne. De Forholdsregler, der blev truffet i den saakaldte uafhængige Stat Kroatien, er ikke mindre forferdende; der er der ført en formelig Udryddelseskrig mod de ortodokse Serbere. Dette Arbejde blev forberedt af en udviklet Femte Kolonne Virksomhed. Over en Million Mennesker turde være omkommet ved Vold i Jugoslavien. Tallet er ikke overdrevet, thi den italienske Guvernør Bastianini, som er min Ven fra gamle Dage og en fuldt ud troværdig Mand, angav selv Antallet af dræbte Serbere til 823 000. Af et Folk, som talte omkring 15 Millioner, er der saaledes faldet 1 Million som Ofre for Voldspolitikken. Det turde være svært at faa Folket til at glemme de Rædsler, det har været udsat for. Fremfor alt er det Udryddelseskrigen mod Serberne, hvor ikke mindst bulgarske og kroatisk Elementer har taget Del, som raaber paa Hævn. At tilvejebringe en virkelig Folkeforsoning bliver langt sværere nu end i Stambuliskis Dage. Man maa haabe, at den mystiske Skikkelse, som benævnes Tito, kan tilvejebringe Fred og Forsoning paa Balkanhalvøen.

SIDSTE AKT I FINLAND

Paa Grundlag af svenske Blade giver vi nedenstaaende en kort Oversigt over de seneste Hændelser i Finland.

Efterhaanden er de finske Magthaveres Spil og Landets politiske og militære Stilling temmelig klar: Finnerne skal kæmpe ved Tysklands Side til den bitre, men sikkert ret nære Ende. Finlands Ledere har kastet Masken og opretholder ikke længere Fiktionen om, at Finland fører sin egen Krig, uafhængig af Storkrigen. Tyskerne okkuperer Landet for at presse hver Blodsdraabe ud af den finske Hær inden Kapitulationen bliver uundgaaelig. At Tyskerne skulde have nevneværdige Troppestykker tilovers at sende til Finland, tror ingen paa.

- 11 -

Finlands nuværende Regering er en Quislingregering, som regerer i Kraft af tyske Bajonetter og Bemyndigelseslove. Den har sat Rigsdagen ud af Funktion og fuldstændig ignoreret Folkeviljen. Naar den anden Verdenskrigs Historie engang skal skrives, vil de finske Magthavere komme til at fremstaa som noget af det gemeneste af alt det gemene, Fascismen har frembragt.

Denne Regering, eller rettere sagt Hr. Ryti, Tanner, Linkomies og Ramsay, hyklede Fredsvilje for at bedrage Folket og muliggøre den tyske Okkupation. Den engagerede Sveriges Regering til dette Formaal, og den gjorde sit bedste for at tage Sovjetregeringen ved Næsen. Endogsaa fremtrædende finske Politikere som Paasikivi udnyttedes med dette Formaal for Øje. Samtidig med at den sendte Bud efter tyske Forstærkninger og forberedte de afsluttende Forhandlinger med v. Ribbentrop, gav den Paasikivi og andre i Opdrag at holde sig parat til at rejse til Moskva for at afslutte Fred. Den indbildte Rigsdagens Formænd, at Regeringen i Virkeligheden var styrtet, at en ny Regering var dannet, og at dennes Sammansætning kunde ventes offentliggjort, hvad Øjeblik det skulde være. Den svenske Regering paatog sig i god Tro Rollen som Fredsmægler og meddelte Moskva, at Finland var parat til at sende Forhandlere med Fuldmagt til at underskrive Fredstraktat, og at en ny finsk Regering var dannet med dette for Øje. Den svenske Regering udbød sig Sovjetunionens Fredsbetingelser og modtog dem. Finland kunde faa Fred, og dets Forhandlere vilde blive modtaget i Moskva, saasnart Ryti og Ramsay havde underskrevet en Erklæring om, at Finland i Princippet var beredt til at kapitulere.

Men alt dette gjorde Hr. Ryti og Hr. Tanner kun for at vinde tilstrækkelig Tid til, at den tyske Okkupation af Landet kunde blive tilendebragt. Rigsdagen fik Besked om, at den kunde holde Ferie, men Rigsdagsmændene forblev i Helsingfors, fordi de anede, at store Begivenheder var under Opsejling. Og deres Formodninger var rigtige: mens tyske Tropper marcherede gennem Gaderne i Helsingfors og demonstrativt larmede foran Rigsdagsbygningen, meddelte Linkomies og Tanner de forbløffede Rigsdagsmænd, at der var truffet Aftale med Ribbentrop om at kæmpe ved Tysklands Side til det sidste. Det var et regulært Statskup, der her var begaaet. Rigsdagen var helt sat ud af Funktion. Ingen var spurgt, og ingen havde derfor kunnet protestere mod det samvittige Selvmord, som Finland her begik.

Straks efter blev der gjort et Forsøg paa at redde Socialdemokratiets "Ansigt" ved at forklare, at Tanner og de øvrige Socialdemokrater efter Rigsdagsgruppens Beslutning skulde udtræde af Regeringen som Protest, men allerede faa Dage senere stod det klart, at det kun drejede sig om et nyt Bluff: de finske ledende Socialdemokrater var enige med Ryti og Hitler.

"Sagen er klar. Finland er en tysk Provins ligestillet med Preussen, Sachsen og Thüringen... den nationale Undertrykkelse er dets foragtelige Glorie" skriver det socialdemokratiske Hovedorgan i Stockholm, "Morgon-Tidningen" i en bitter Leder, som afspejler, hvilken Sjælelevaende Ryti-Tanners Handlingsmåde har fremkaldt indenfor det svenske Socialdemokrati. "Det finske Folks Majoritet nægter at godkende denne foragtelige Pagt: Vore Forsøg paa at trænge gennem den finske Censur har ikke givet os større Klarhed over Sagen. Hvis vi har forestaaet de spredte Røster rot, saa har de baaret Vidnesbyrd om, at Meddelelsen om, at de finske Socialdemokrater vilde forlade Regeringen, ikke holder Stik. Er dette rigtigt, saa oprinder det virkelige nordiske Ragnarok. Saa maa vi til at prøve vor gamle Stilling til Finland. Vi vil dog længst muligt tro, at vi har taget fejl. Finland staar overfor Valget mellem Norden og Tyskland. Vælger det Tyskland, er det for lange Tider tabt for Norden."

Finlands ledende Socialdemokrater valgte Tyskland.

"Det socialdemokratiske Partis Beslutning betyder, at Partiet ikke i det afgørende Øjeblik har ment sig stærkt nok til at hævde sin demokratiske Indstilling. Hvad der skal kunne opnaas ved denne Eftergivenhed, er svært at se, ligesom det synes tvivlsomt, at man skal kunne genoprette Demokratiet ved at svigte det i en afgørende Situation," siger "Aftontidningen", det svenske Socialdemokratiske Eftermiddagsblad, og det fortsætter: "Grunden til det sensationelle Omsving fra socialdemokratisk Side, som dog ikke førte til en enstemmig Tilslutning til den nye Politik, har endnu ikke kunnet opklares. Allerede i Gaar kunde man dog høre Antydninger om, at en "tom Demonstration" ikke vilde have nogen reel Værdi, og at det var bedre, trods alt, at forblive i Regeringen og dermed forhindre det nazistiske ILK (Lappo - Rod.) i at faa en dominerende Indflydelse, og i saa stor Udstrækning som muligt modificere den kommende Regeringspolitik."

Altsaa, for at hindre Lappo-Folkene i at fuldbyrde Forraderiet mod Finlands Folk og Tilintetgørelsen af den finske Hær foretrakker det finske Socialdemokrati selv at paatage sig den beskidte Jularolle og derigennem vanskeliggøre en Samling af alle finske Fredsvener til Kamp mod Regeringen og Okkupationsmagten. Man savner Ord til at karakterisere en saadan Handling.

Der venter det finske Folk og den finske Hær en forfærdelig Tid, indtil Quislingstyret og Okkupationsmagten endeligt er likvideret af den Røde Hær. Ryti-Tanner vil ofre den finske Hær til sidste Mand, hvis ikke Hæren og Folket gør Oprør. De vil samvittighedsløst overlægge hele Finland blot for at vinde nogle Ugers Frist, dersom ikke Hæren og Folket forhindrer det. Det er Berlins Politik, som Ryti-Tanner har bundet sig til.

"Først efter at Finlands nuværende Magthavere og deres udenlandske Herrer er slaaet, kan Finlands Folk faa Fred", skriver "Ny Dag". "Finland skal ikke gaa under, det skal genopstaa som et selvstændigt, men tillige som et frit, demokratisk Land, hvor Folkets Vilje og Folkets Interesser bliver den højeste Lov."

TILFÆLDET VAINO TANNER

En Socialdemokrats Vej til Hitler

Tilfældet Vaino Tanner - en Socialdemokrat, som slutter Forbund med Nazismen i Kampen mod Socialisme og Demokrati - har international Betydning, og der er derfor Grund til at studere dette Eksempel paa Folkeforræderi nøjere.

Det er ikke første Gang, saadanne Tilfælde som Tanners forekommer i Arbejderbevægelsen. Kampen mellem Arbejderklasse og Bourgeoisii, mellem Socialisme og Kapitalisme, har allerede været længe, og dens Karakter har skiftet efter forskellige Tidsperioder og efter Forholdene i de forskellige Lande. De, der har sluttet sig til Arbejderbevægelsen, har ikke altid gjort sig klart, hvad Kampen gælder. Ofte har Arbejderbevægelsen optaget Individualister, som vilde anvende den som Springbræt til politisk Indflydelse og høj Poster. I kritiske Perioder har saadanne Personer senere bekendt Kulør!

Ved Siden af saadanne kendte socialdemokratiske Folkeforrædere som Kerenski, Noske og MacDonald repræsenterer Tanner en særlig Type, som forekommer i alle de østeuropæiske Lande, der grænser til Sovjetunionen. Disse Lande - Polen, Ungarn, forhen de baltiske Lande - har op til vore Dage bevaret en halvt feudal Karakter. Bourgeoisiet i disse Lande havde endnu ikke faaet stabiliseret sit Herredømme, da den russiske Revolution brød ud og præsenterede en socialistisk Stat som den store Nabo i Øst. Det skrækslagne Bourgeoisii i Sovjetunionens Nabolande vovede ikke i den Situation at fortsætte sin Kamp mod Resterne af Feudalvældet, men sluttede i Stedet en Alliance med de reaktionære Elementer og rettede al sin Kraft mod Arbejderbevægelsen i sit eget Land. I Finland, Polen, Ungarn blev den socialistiske Arbejderbevægelse slaet ned med Vold og tvunget til Illegalitet. Disse Lande fik reaktionære, halvfasistiske Regimer, hvor Magten var stærkt koncentreret i Storgodsejernes og Storkapitalisternes Hænder.

Det er imidlertid lettere at styre et Folk, naar det har visse formelle Rettigheder, end naar det slet ingen har. Med dette for Øje lod de styrende i deres Lande oprette Arbejderpartier, der blev ledet af paalidelige Antirevolutionære og nøje kontrolleredes af Magthaverne. Ogsaa i Finland dannedes der efter Borgerkrigen et saadant Parti.

I det revolutionære socialdemokratiske Arbejderparti fandtes der en Højrefraktion, som bestod af en Gruppe Universitetslærer, kooperative Forretningsmænd og lavere Tjenestemænd. Efter Borgerkrigen 1918 tilbød denne Gruppe de hvide Sejrherre sin Tjeneste. En af Gruppens ledende Mænd, Dr. Hannes Ryömö, udgav et Skrift, hvor Højregruppens Anskuelse blev fremlagt. Han lagde Skylden for Borgerkrigen helt og holdent paa de Røde, hvis Ledelse beskyldtes for Ansvarsløshed og Terror. Denne Fremstilling var fuldkommen falsk, hvad senere publicerede Dokumenter har bevist. Det var ikke de Røde, der begyndte Borgerkrigen, men tværtimod de Hvide, der allerede i Foraaret 1917 havde indledet Forhandlinger med den tyske Generalstab for at slaa den finske Arbejderbevægelse ned ved Hjælp af tyske Tropper. Først da Svinhufvuds Regering besluttede at slaa Arbejderorganisationerne ned med Vaabenmagt, greb de Røde til Vaaben. Det var imidlertid ikke blot falske Beskyldninger, Højresocialisternes rettede mod det socialistiske Partis Ledelse, de gjorde sig ogsaa skyldig i en meget lav Handling mod de finske Arbejdere, som efter Borgerkrigen sad i Fangelejrene. I god Forstaaelse med de hvide Myndigheder beslaglagde Højresocialisterne nemlig det socialistiske Partis hele Ejendom, Trykkerier og Forsamlingsbygninger, og overførte dem til nye Aktieselskaber og Foreninger, som de selv dannede. Ikke nok med det: de beslaglagde ogsaa det socialdemokratiske Partis Navn og Stempel, alt mens 90 000 finske Arbejdere sultede i de Hvides Fængsler. Dette var Begyndelsen til det "vesteuropæiske" socialdemokratiske Parti, som Vaino Tanner, Hitlers Bundsforvandt, er den fornemste Repræsentant for.

De finske Arbejdere godkendte naturligvis ikke Tanners "neosocialistiske" Parti, som ikke havde noget tilfælles med det tidligere finske Socialdemokrati, men stiftede et nyt socialistisk Arbejderparti, saa snart Omstændighederne tillod det. Ved Valgene i 1922 erobrede det nye socialistiske Parti 27 Pladser i den finske Rigsdag, paa Trods af, at det nye Arbejderparti maatte kæmpe mod enorme Vanskeligheder, forfulgt som det var af Statsmagten. Der er ingen Tvivl om, at Kommunisterne, det gamle socialdemokratiske Partis retsmæssige Arvtagere, i det lange Løb vilde have slaet Tanners Parti ud, hvis ikke dette Partis Forbundsfulde, den hvide Statsmagt, var ilet Neosocialisternes til Undsætning. Den reaktionære Statsminister Kallio lod i 1923 alle socialistiske Rigsdagsmænd arresteres og forbød deres Parti.

Det socialdemokratiske Parti voksede nu op i Ly af den hvide Statsmagt. Det fik en Monopolstilling som Repræsentant for den finske Arbejderklasse. I 1927 lod Magthaverne Tanner danne en socialdemokratisk Regering. Eksperimentet faldt godt ud. Det medførte ingen Forandring i Landets Liv. Den 16. Maj 1927 modtog Tanner de hvide Troppers Parade paa Mindedagen for de Hvides Sejr over de Røde. Det socialdemokratiske Partis Tilslutning til den hvide Front bekræftedes derefter som definitiv. De oppositionelle Arbejdere fik ganske vist 23 Repræsentanter ind i Rigsdagen ved at opstille Specialister til Valget, og Ledelsen for de finske Fagforbund vandrede sig ved at underordne sig Tanners Parti, men denne Modstand blev knust, da Kallio igen blev Statsminister i 1930. En fascistisk Bevægelse, som finansieredes af Finlands Eksportindustri og støttedes af Højrepartierne, blev sluppet løs mod Arbejdernes Organisationer og Repræsentanter. Lappbevægelsen, som den finske Fascisme blev kaldt, myrdede, mishand-

- 13 -

lede og kidnappede Hundreder af finske Arbejdere med Tillidsposter, og det, der blev tilbage af Arbejderbevægelsen, likvideredes ved Statsmagtens Omsorg, da Svinhufvud efterfulgte Kallio som Statsminister. Alle socialistiske Rigsdagsmænd blev arresteret, den finske Fagbevægelse forbudt, og dens Ejendom konfiskeret. 500 socialistiske Funktionærer blev dømt til langvarige Tugthusstraffe. Senere steg de fængslede Antal yderligere, saa man rognede med, at ialt 2000 Personer fra Arbejderklassen fik Frihedsstraffe for politisk Virksomhed i Perioden 1930-39.

Lappbevægelsen gjorde definitivt Ende paa det borgerlige Demokrati. Den socialistiske Arbejderbevægelse blev tvunget over i Illegalitet. Hvad gjorde nu Tanner i denne Situation? Kæmpede han for Genoprettelse af Arbejderklassens Rettigheder?

Nej, Tanner har aldrig kæmpet mod Fascismen, han har altid rettet sine Slag alene mod venstre. I 1930 rejste han til Lappo, hvor Fascismens Hovedkvarter laa, og holdt en Tale, hvori han erklærede, at "Om een Ting er Lappomænd og Socialdemokrater enige, nemlig at Kommunismen skal slaas ned". Samtidig med at den borgerlige Eks-Præsident Ståhlberg protesterede mod Lappbevægelsens Voldsmetoder og af Fascisterne blev kørt til den russiske Grænse, mindede den socialdemokratiske Leder altsaa om fælles Træk hos Socialdemokratiet og Lappbevægelsen. Dette kunde jo næppe opfattes paa anden Maade end som en Opmuntring til Voldsmændene. Lappomændene blev ogsaa saa betaget af Tanners Optræden, at de senere sendte en Deputation til Helsingfors for at spørge Tanner, om han ikke vilde være Finlands "Folkeleder". Troværdige Øjenvidner beretter, at Tanner modtog Deputationen meget venligt og bød paa Kaffe under Samtalen med dem, men ikke gav noget Svar paa deres Spørgsmaal. I Helsingfors morede man sig meget over Fascisterne, der vilde have den socialdemokratiske Leder til Chef, men senere er man formodentlig kommet paa det rene med, at Lappomændene allerede dengang vidste, hvor de havde deres Mand.

Under Svinhufvuds Præsidentskab blev Finland som bekendt regeret med Undtagelseslove, der berøvede den finske Arbejderklasse al Mulighed for at gøre sig gældende politisk. I Aarene 1930-34 var Fagbevægelsen totalt forbudt, og Strejker maatte ikke finde Sted. Arbejdsløsheden var stor, og den økonomiske Krise hærgede hærdt i det finske Bondeland. For at lede Misfortæjelsen ind i ufarlige Baner gav Kivimäkis Regering i 1934 sin Tilladelse til en ny faglig Landsorganisation, som skulde opbygges under Kontrol af Tanners Parti. Undtagelseslovene gjorde det umuligt for Arbejderne selv at tage Initiativ til Fagforeninger, den nye Landsorganisation blev stiftet oppefra, og den blev under hele den Svinhufvud'ske Æra en meget svag "Arbeidsfront". Først i 1937 begyndte Arbejderne i større Skala at slutte sig til den. Den har aldrig kunnet spille nogen større Rolle i Arbejderbevægelsen, idet Krigstilstanden i 1939 atter ophævede Samfundets normale Funktioner. Men for Tanner har dens Eksistens alligevel været af Betydning, da den er en vigtig Dekoration paa den "demokratiske Façade", som han paatog sig at skaffe Svinhufvuds Finland, af Hensyn til den vesteuropæiske og amerikanske Opinion. Det er nemlig værd at bemærke, at Svinhufvud og hans Statsminister Kivimäki, som er Tyskorienteringens vigtigste Mænd i Finland, var meget opsat paa at kamouflere deres Bestræbelser med en vis "Skandinavisme". Samtidig med at de i Hemmelighed indledede meget intime Forbindelser med Hitlers Tyskland, lod de Rigsdagen udfærdige en Proklamation om Finlands Tilslutning til de skandinaviske Lande (1935). Denno vildledende Manøvre var nødvendig, idet det finske Folks Flortal var antinazistisk indstillet. Tanner, som var en god Ven af Kivimäki, hjalp til med disse Kamoufleringsmanøvrer.

Hvordan Tanners Indstilling til Folkenes Frihedsbevægelser i Almindelighed er, derom har en af de seks socialdemokratiske Rigsdagsmænd, som Tanner lod arrestere under Krigen, afgivet et Udsagn, som er værd at lægge Mærke til. Denne Rigsdagsmand var Medlem af Suomen Sosialidemokraattis, det socialdemokratiske Partiorgans Redaktionsraad under Spanien-krigen. Bladet havde taget Parti for den legale spanske Regering i dens Kamp mod de oprørske Generaler. Dette syntes Tanner ikke om, men forlangte i Redaktionsraadet, at Bladet skulde være "neutral" i den spanske Borgerkrig. Da et Medlem i Raadet bemærkede, at det var vanskeligt for et demokratisk Blad at være neutralt, naar det drejede sig om et fascistisk Oprør mod en lovlig, demokratisk Regering, afbrød Tanner ham brysk ved at sige, at Spanien var der ikke Tale om en Kamp mellem Demokrati og Fascisme, men mellem Fascisme og Kommunisme, og "Demokrater" bør ikke tage Parti for nogen af disse. - Dette Intermezzo afslører Grundtrækket i Tanners politiske Virksomhed: han er en reaktionær Politiker, der hader alt Folkestyre. Han vil ikke engang være med til, at det spanske Feudalvalde styrtes, det er for ham kun Udslag af Kommunisme. Hellere Militærdiktatur end nogen Forandring i de herskende Forhold, det er hans Princip.

Eftersom det fra borgerligt Hold påstås, at Tanners Tagen Parti for det nazistiske Styre i Europa skulde bero paa hans Eittherhed over de russiske Angreb paa ham, burde det ovenfor anførte kunne overtøde enhver om, at dette ikke er Tilfældet. Tanners Vej til Hitler begynder allerede, inden Rigskansleren havde taget Magten i Tyskland. Tanner er ikke noget Følelsesmenneske, han er en konsekvent reaktionær Politiker. Det var ham, der i sin Egonskab af Udenrigsminister under Winterkrigen sendte Kivimäki til Tyskland og Svinhufvud til Italien for at forberede den senere Alliance mellem de fascistiske Stater og Finland. Da han fra tysk Side havde faaet Garantier for et fælles angreb paa Sovjetunionen, sluttede han Fred med Sovjetregeringen i Moskva - en Fred, han ikke tænkte paa at holde. Triumferende vendte han senere tilbage til Regeringen, da Frugterne af hans Foranstaltninger var modnet i 1941.

Tanner er og bliver Finlands fornemste Krigspolitiker. Ingen falsk Propaganda kan vaskes ham ren. Det er mærkeligt, at det norske Socialdemokratis ledende Mand appellerede til Skaaberen af den tysk-finske Krigsalliance om, at "Broderorganisationerne" i Finland skulde gøre Ende paa denne Alliance. Findes der virkelig ikke nok af Beviser paa, at Tanner og hans Mænd er Fjender af Folkfriheden? Kvalmer det ikke for enhver ærlig Socialist, naar denne Mand

- 14 -

kommer til Sverige og praler af, at han vil skaffe hver 21-aarig Finne Valgret? Har han ikke sendt disse 21-aarige Finner ud at dø for et System, hvor der ingen Valgret findes? Hvorfor taler Tanner ikke om Afskaffelse af de Undtagelseslove, der berøver de finske Arbejders Retten til at vælge deres egne Repræsentanter til Rigsdagen? Hvorfor taler han ikke om, at der i fem Aar ikke har været Valg i Finland?

Ja, hvorfor? Det ved Hr. Tanner nok selv. Han ved, at hans Parti vilde forsvinde som Sne om Vaaren, hvis der blev frie Valg i Finland.

**

MANNERHEIMS SYMPATIER

Fra visse Sider herhjemme bestrides det undertiden, at Mannerheim skulde repræsentere de tyske Interesser i Finland. Man gør gældende, at Mannerheim allerede som Tsarofficer var "proallieret", at tyske Tropper mod hans Vilje deltog i hans Kaap mod Finlands Folk i 1918, at han protesterede mod Planerne om at give Finland en tysk Konge, at han modtog Hitler særdeles kæligt i Juni 1942, at han i Virkeligheden er en Tilhænger af venskabelige Forbindelser med Sovjetunionen, at han har været en Modstander af de tyske Krav vedrørende Leningrad o.s.v.

En Del af dette er det rene Opspind, og har kun til Formaal at fremstille en af den finske Reaktions ledende Mand som en Frihedshelt af første Rang.

Det er rigtigt, at Mannerheim gerne har villet give det Udseende af at være en Ven af Vestmagterne. Men det er ogsaa en Kendsgerning, at han i Praksis oftest har optraadt som deres Fjende. Selv har Mannerheim med tilstrækkelig Tydelighed udtalt, at han fuldt frivilligt og bevidst har stillt sig paa Tysklands Side i de for Finland afgørende Øjeblikke. Det kan gerne være, at han undertiden har staaet paa de Allieredes Side - naar det ingen Rolle har spillet.

I 1918 hilste Mannerheim de tyske Tropper i Finland velkommen med følgende Ord:

"Tysklands sejrriige og mægtige Arme er gaaet i Land i Finland for at hjælpe os mod de hedrige Bolsjevik og understreger det Venskab, som Finlands Folk altid har næret for den ædle Kaiser og det store tyske Folk. Side om Side med den store tyske Arme bør den finske Arme opfyldes af samme Disciplin, som har ført bin fra Sejr til Sejr. Jeg hilser de tapre tyske Tropper og haaber, at enhver Finne vil værdsætte det store Offer, Tyskerne bringer ved at hjælpe os, skønt de har Brug for hver eneste Mand paa Vestfronten."

Dette vidner jo hverken om nogen kelig Indstilling til Tyskland eller om Venskab for de Allierede. - 23 Aar senere, den 10. Juli 1941, udstedte Mannerheim sin bekendte Dagsbefaling, hvori det hed: "I dette verdenshistoriske Øjeblik staar Tysklands og Finlands Soldater paa en - ligesom i vor Frihedskrig 1918 - Side om Side som Vaabenfæller mod Bolsjevismen og Sovjetunionen."

Dette giver heller ikke Indtryk af, at Mannerheim er en misforstaaet Ved af de Allierede, som ved et ulykkeligt Tilfælde altid kommer paa den Side, han ikke ønsker. I Virkeligheden har Mannerheim altid været Tilhænger af den sorteste Reaktion, hvor denne ond har været at finde: i Tsarrusland som i kaisertyskland eller Hitlers Tyskland. Han udmærkede sig i Tjenesten hos den russiske Tsar, som undertrykte hans Folk. Han samarbejdede i 1918 med Tyskerne mod Finlands "Røde". Han har fra 1941 samarbejdet med Hitlerismen mod "Bolsjevismen", d.v.s. for at virkeligere sine Planer om at erobre Fjernkarelen - og Leningrad, Planer, som han allerede gav Udtryk for i 1918.

**

AMERIKAS OLIEKONGER SKARPER KONKURRENSEN MOD

SHELL-KONCERNEN

Krasnaja Svesda har bragt en længere Artikel af Karl Hoffmann og USA's Oliopolitik og om de amerikanske Olieelskabers Aktivitet i det nære Østen. Forfatteren henviser til, at den amerikanske Olieindustri er koncentreret yderligere under Ledelse af Rockefeller's Selskab Standard Oil. Han siger til Slut:

Under denne Krig er Styrkeforholdet mellem Standard Oil og dets Hovedkonkurrent, den engelsk-hollandske Koncern Royal Dutch Shell, ændret yderligere i Standard Oils Føer. Denne Omstændighed ligger bag to Hovedtendenser i Shells Aktioner. For det første stræber Shell efter for enhver Pris at holde sine Stillinger i Latinamerika og Mellemamerika, og for det andet søger dette Selskab at styrke sin Kontrol over Olieomraaderne i det nære Østen.

Denne Opgave bliver imidlertid sværere og sværere. Nu optræder de amerikanske Olieelskaber i det nære Østen som en selvstændig og tilmed særdeles betydelig Faktor. De af Standard Oil kontrollerede Olieelskaber søger at faa samme Stilling i de øvrige Olieomraader i det nære Østen, som Arabian American Oil Co. har faaet i Ibn Sauds Arabien.

**

- 15 -

DER MAA SKABES EN POLSK REGERING
SOM HAR TILKNYTNING TIL FOLKET

Nedenstaaende er en Artikel fra "Volna Polska", Organ for den polske Nationalkomite i Sovjetunionen.

For hver Dag rykker Fronten nærmere til Polen. Fra Warszawa forlyder Rygter om, at Hitleristerne træffer panikagtige Forberedelser til at evakuere Hovedstaden. Deres Hensigt skal være at drive hele den arbejdsdygtige Del af Befolkningen bort og sprænge alle Fabrikker og Kommunikationslinjer i Luften. De bygger i feberagtig Hast Forsvarsværker i Hjertet af Polen. I denne Situation er det en bydende Nødvendighed at etablere et nært Samarbejde med den angribende Røde Hær, som bringer os vor statslige Uafhængighed.

Men der findes en Række Politikere, som kalder sig den polske Regering: det er Mændene omkring Sosnkovskis, Mikolajczyks og Raczkeviczs "Regering". Denne "Regering", som gav sin Tilslutning til Goebbels' modbydelige Provokation om Katynskoven, en "Regering", som har flyttet den polske Arme fra Sovjetunionen, skønt den var dannet der med Sovjetregeringens Hjælp, og lader den ligge uvirksom langt fra Hjemlandet og Fronten, denne "Regering", som har gjort alt for at forgifte Atmosfæren mellem os og Sovjetunionen, en "Regering", som har provokeret Bruddet med Sovjetunionen, den vover nu overfor Sovjetunionen at erklære: enten genoptager I de diplomatiske Forbindelser med os, eller vi lader vort Land blive Skueplads for blodige Kampe, saa længe I ikke vil anerkende en Gruppe Emigrantpolitikere i London.

I Spidsen for denne Gruppe Emigranter staar General Sosnkovski, en Fascist, der i sin Tid trædte ud af Sikorskis Regering som Protest imod, at man optog diplomatiske Forbindelser med Sovjetunionen.

Meddelelser fra Fronten om polske Partisanafdelinger, som under Kæmpe med Tyskerne bryder igennem Frontlinjen og slaar sig frem til Sovjettropperne, vidner om, at "Regeringen" i London ingen Autoritet nyder. Det polske Folk, som længe efter Frihed, lytter ikke til disse Herrer.

Sovjetregeringens Erklæring af 11. Januar konstaterer klart, at Sovjetunionen har til Hensigt at medvirke ved Genoprettelsen af en suveræn, stærk og uafhængig polsk Stat. En Regering, som paa værdig Maade repræsenterede det polske Folks Ere og Interesser, vilde uførtvet have taget imod den udstrakte Haand og være fremkommet med konkrete Forslag om Optagelse af Forhandlinger paa Grundlag af Curzonlinjen. Vi har Grund til at antage, at General Vladislav Sikorski vilde have handlet paa denne Maade, men Fascisten Sosnkovskis Diktaturregering, som handler igennem den lydige Mikolajczyk, ønsker ikke venkabelige Forbindelser med Sovjetunionen.

Inden Klinken omkring Sosnkovski, Mikolajczyk og Raczkevicz offentliggjorde sit Svar, erklærede deres Minister Seyda, at Polen havde gjort Indrømmelser allerede ved Fredsforhandlingerne i Riga (det var i 1921, da Polen paa Grund af Sovjetunionens Svæghed fik tilkendt Vesthviderusland og Vestukraine, som ikke bebos af Polakker). Med Ordet Indrømmelser mente han formodentlig Kijef og Adgang til Sortehavet. Man offentliggjorde en Erklæring, hvori Mikolajczyk tilskriver sig Eren af Partisankrigen i Polen, en Krig, som føres i Kamp med Sosnkovskis Kampgrupper, der organiserer en Broderkrig. Mikolajczyks Erklæring betyder, at man synker yderligere ned i Isolation. Erklæringen forbigaar i Tavshed Forslaget om Forhandlinger paa Basis af Curzonlinjen. Kun Fascisten Sosnkovskis Regering kunde afgive et saadant Svar, en Regering, som ikke tager Hensyn til Landets Stilling, som ikke ønsker gode og nabovenlige Forhold til Sovjetunionen, som gaar ind for vanvittige Brodermord. En Regering, som bestod af Mænd, der havde Mod til at sige rent ud, hvad de vil, vilde have stillet Spørgmaalet klart og tydeligt op: den stræber efter at befri Polen, og i saa Tilfælde giver Sovjetregeringens Erklæring et fuldtud Grundlag for Forhandlinger, og en ærlig polsk Regering vilde have foreslaaet at forhandle paa Basis af den saakaldte Curzonlinje og Overenskomsten mellem Sovjetunionen og Tjekoslovakiet.

Men Klinken omkring Sosnkovski og Belezki vil ikke sige rent ud, hvad den tilstræber. Den er nødsaget til at tale med Omsvøb af Hensyn til den offentlige Mening. En Regering, som er kommet i Stand paa Grundlag af en ulovlig Forfatning, og som ved sin Dannelse befandt sig udenfor det kampende Polen, hvor det overvældende Flertal af det kampende polske Folk befinder sig, en Regering, som adlyder de antinationale, folkefjendtlige Elementer, kan ikke repræsentere Polen.

Det kampende Polen, d.v.s. det polske Folk, som vil leve og sejre, har to Udveje: passivt at være Tilskuere til General Sosnkovskis ansvarelsløse Klikes fortsatte Provokationer eller at skabe sit eget politiske Centrum, som kan forene alle polske demokratiske Kræfter i Polen, Sovjetunionen og Amerika samt de Kredse i London, der vil gøre sig fri af det fascistiske Diktatur, skabe et Centrum, som sammen med den polske Armés sejrriege Tropper vil drage ind i Polen og overlade det befriede Land til Folket, der selv kan afgøre sin Skæbne; et politisk Centrum, som kan lægge Grundstenen i den demokratiske Stats Bygning. Nogen tredje Udvej gives ikke.

- 16 -

POLSK DELEGATION I MOSKVA

I Slutningen af Maj og Begyndelsen af Juni opholdt en Delegation fra Polens Frihedsbevægelse sig i Moskva. Præsidiat for de polske Patriots Forbund i Sovjetunionen offentliggjorde følgende Erklæring herom:

"For nylig ankom Repræsentanter hertil fra Polakkernes Nationalraad i Polen (Kraewa-Rada Narodowa), som er sluppet gennem Frontlinjen fra det af Tyskerne okkuperede Polen.

Polens Nationalraad dannedes den 1. Januar 1944 i Warszawa af demokratiske Partier og Grupper, som kæmper mod de tyske Røvere. Repræsentanter for følgende politiske Partier og Sammenslutninger tilhører Raadet: oppositionelle Dele af Bondepartiet Stronictwo Ludowe, det polske socialistiske Arbejderparti, det polske Arbejderparti, Komiteen for de partiløse Demokraters nationale Initiativ, den illegale Fagbevægelse, de Unges Kampforbund (Walki Młodoch), en Gruppe Forfattere, Kooperationsfolk og Haandværkere, Repræsentanter for illegale militære Organisationer som Folkegarden, Folkemilitsen, Bondebataillonerne, talrige Repræsentanter for lokale Militærformationer af Lokalarmeen (Sosnkowskis Arme) samt en Del andre Organisationer.

I den Situation, som er opstaaet i Polen under Tyskernes blodige Aag, blev det nødvendigt at skabe et Centrum, som organiserer Kampen mod Tyskerne og koordinerer alle Bestræbelser i det polske Folk for at befri Fædrelandet fra Okkupanterne.

Alle det polske Folks Forhaabninger til Emigrantregeringen i London viste sig frugtesløse. Emigrantregeringen i London har ikke ført nogen Kamp mod Okkupanterne. Den har ikke alene opfordret Folket til Dædleshed, men ogsaa optraadt mod polske Patrioter, som kæmper mod Hitleristerne, og den er ikke vejet tilbage for at udrydde Partisanafdelinger eller for Snigmord paa enkelte Ledere, som kæmpede for Polens nationale Befrielse.

Sluttelig har Emigrantregeringen og dens "Delegation" i Landet gævet Okkupanterne og svækket Polens politiske Position, idet de undergravede Polens Relationer til de Forenede Nationer som Allierede. Begivenhederne fra Slutningen af 1943 vakte i den polske Befolkning store Forventninger om en snarlig Befrielse, især i Forbindelse med den Røde Hærs sejrige Offensiv vesterud.

Samtidig øgede Hitleristerernes vanvittige Terror mod det polske Folk, som truedes med fuldstændig Tilintetgørelse. Dannelsen af Polens Nationalraad som ledende Centrum i Kampen for Polens Befrielse fra de tyske Okkupanter svarede saaledes til det kampepolke Folks aktuelle Krav. Polens Nationalraad fattede allerede i sit første Møde yderst vigtige Beslutninger angaaende Sammenslutning af alle Partisangrupper, bevæbnede Afdelinger og militære Formationer, som kæmper mod Okkupanterne. Disse skal sammenfattes i en fælles Folkearme (Ludowa Armia), som omfatter en betydelig Del af Folkegarden, Folkemilitsen, Bondebataillonerne og de militære Organisationer.

Nationalraadets Oprettelse og Folkearmeens Dannelse, som er vigtige Skridt paa Vejen til et frit demokratisk Polen, blev modtaget med Glæde og Begjæstring af den polske Befolkning. Paa saa Maaneder har Nationalraadet formaat at skabe et helt Net af Lokalorganisationer i Byerne og paa Landet, og har betydeligt skærpet den væbnede Kamp mod Okkupanterne. Repræsentanter for Nationalraadet er kommet til Moskva, for det første for at informere sig om de polske Patriots Forbunds Virksomhed i Sovjetunionen og om Tilstanden i den første polske Arme, for det andet for at optage Forbindelser med de allierede Regeringer, deriblandt Sovjetunionen.

Af let forstaaelige Grunde kan man ikke for Tiden offentliggøre Navnene paa dem, der er Medlemmer af Polens Nationalraad, og heller ikke paa dem, der som Repræsentanter er ankommet til Moskva."

DEN POLSKE EMIGRANTREGERINGS FJENDTLIGE AKTIONER

I en Artikel i Pravda hedder det:

Siden den Røde Hær er begyndt at rykke frem i Hviderusland og Vostukraine, er den polske Regering og nærtstaaende Kredse i Emigrationen ikke blevet trætte af at udsende højtidelige Erklæringer om deres "venskabelige" Følelser for Sovjetunionen. Om disse Følelser talte den polske Emigrantregerings Ministerpræsident Mikolajczyk i sine Radiotaler. Radiostationen Svit forsikrede den 8. Januar 1944, at den stiller sig venskabeligt til den Røde Hær og fortsatte:

"Vi ønsker i Sovjettroppers Skikkelse at se ikke blot vore Forbundsfæller, men ogsaa vore kommende Forbundsfæller."

Hvad ser de da i Dag i Sovjettropperne, i disse historiske Dage, da den Røde Hær udgyder sit Blod for at befri sit Fædreland og alle Lande, der er okkuperet af Tyskerne?

I sin Deklaration af 5. Januar 1944 lovede den polske Emigrantregering Sovjettropperne sine Sympatier, men kun som Gentjoneste for en Anerkendelse af de polske Chauvinisters røveriske, imperialistiske Bestræbelser. Imidlertid venter Krigshandlingerne ikke paa det Øjeblik, da polske "Personligheder" i London igen kommer til at staa paa Fødderne i Stedet for paa Hovedet, saa de kan se Verden, som den er. Hvilke Anvisninger giver Emigrantregeringen i Dag sine illegale Organisationer i Polen, hvor Kampene nærmer sig et Højdepunkt, og hvilken Indstilling har denne illegale polske Organisation i Kampen mod Tyskerne?

- 17 -

Saaledes spørger Pravda og svarer: I Gaar som i Forgaars stillede den polske Regering sig fjendtligt til den Røde Hær og Sovjetunionen. De polske Politikere af Sosnkowskis Type har aldrig betragtet den Røde Hær som en Forbundsfaelle. Dette er ganske simpelt Løgn. De har ikke skjult deres aabent fjendtlige Indstilling til Sovjetfolkernes Kamp mod Tyskerne. De kunde og vilde ikke dølge deres vanvittige Had til Sovjetunionen og de russiske Folk.

I Bondebilag Nr.14 til det polske Blad *Nepodlegloszc* (15.Juli 1943), et Blad, der er Talerør for den polske Emigrantregering, hedder det i et Opraab til Bønderne i Grænsedistriktet: "Vi ved i Dag, at Tyskerne og Bolsjevikkerne i lige Grad er vore værste Fjender."

I September 1943 offentliggjorde den polske Regerings befuldmægtigede for Landsdelen *Nowogrodek* i den illegale Avis *Svit Polski* et Opraab til Arbejderne og Bønderne, hvor han begynder med Ordene: "Polen, som kæmper, og som af to Nabostater er tilføjet større Tab end nogensinde i sin Historie, staar i Dag paa Tærskelen til en ny Dag."

Denne Erklæring, som i og for sig afslører den polske Regerings Erklæringer, blegner i Sammenligning med de direkte forbryderiske Sætninger, der smykker Bladet *Nepodlegloszc* som Motto, og i hvilke det hed: "Hitler og Stalin er en Løgemliggørelse af samme Onde."

Vi finder det samme skændige og dumme Motto i *Nepodlegloszc* for 1.Juli 1943. Tidligere forekom det ikke. Det vanvittige Had til alt russisk og sovjetisk har gjort de polske Imperialister blinde og har berøvet disse ynkelige Menneskers Sjæl alle andre Følelser end een - et lidenskabeligt Had til Sovjetunionen. De polske Imperialister tænker ikke paa deres Land, som underkues af Tyskerne.

De interesserer sig ikke det fjerneste for Sejren over Hitler, tværtimod frygter de denne Sejr, idet de af fuldt Hjerte gaar ind for Sovjetunionens Nederlag. Saaledes skrev deres illegale Blad *Panstwo Polska*, der afspejler Sosnkowski-Klikens Anskuelse: "En nødvendig Betingelse saavel for vor Sejr som ogsaa for vor Eksistens er i det mindste, at Sovjetunionen svækkes, eller rent ud lider Nederlag..."

Et endog illegalt Blad fra samme Lejr, *Rezi Pospolitoj*, overgaar endda Goebbels Folk med følgende Udtalelse, som aander et dødeligt Had til det russiske Folk: "Rusland er et Vidnesbyrd om, at der Øst for Polen eksisterer et vildt Samfund, hvis Tilintetgørelse vilde være en lige saa stor Velgerning for Verden som Tilintetgørelsen af Tyskland..."

Men i Virkeligheden ønsker de polske Imperialister aldeles ikke, at Tyskland skal tilintetgøres og betragter heller ikke en saadan Udgang som en "Velgerning". I Virkeligheden er det kun Sovjetfolkene, de stiller sig fjendtligt til, og det er kun Sovjetunionens Tilintetgørelse, de vilde betragte som en - fascistisk - Velgerning. Over for Hitlertyskland stiller de sig helt anderledes. Den polske Emigrantregering og dens Lakajer fører ikke nogen Kamp mod Tyskerne. De hverken vil eller kan føre nogen saadan Kamp. De kæmper kun mod de virkelige polske Patrioter, mod de russiske, hviderussiske og ukrainske Folk, mod Partisanerne. Den polske Emigrantregering forbyder den polske Befolkning at føre nogen Partisankamp mod Tyskerne.

Denne Stilling er i fuld Overensstemmelse med de tyske Okkupanters Interesser. Den polske Regerings befuldmægtigede i Landsdelen *Nowogrodek* befaler Befolkningen at "bevare fuldstændig Ro, idet den politiske og militære Situation endnu ikke er moden". For de polske Reaktionære var den "politiske og militære Situation" ikke tilstrækkeligt moden hverken i 1941, 1942 eller endog 1943. Den blev heller ikke moden, da den Røde Hær begyndte at sønderslaa de tyske Horder, og da disse strømmede tilbage mod Vest.

Kan man paastaa, at de polske Politicus'er i det mindste har besluttet at være neutrale i den afgørende Kamp mellem den Røde Hær og Tyskerne? Nej, ikke engang det. De har ikke alene afslaaet at kæmpe mod Tyskerne, men de samarbejder systematisk og organiseret med Tyskerne og Hjælper dem. Den polske Emigrantregerings befuldmægtigede i Lublin gav følgende Anvisning til "Oprærgorganisationerne" i Kredsen *Juratiszkow* i *Baranovitsji-Distriktet* i den hviderussiske Sovjetrepublik: "Man maa stræbe efter for enhver Pris at opretholde de allerbedste Forbindelser med de tyske Civilmyndigheder..."

Saadanne Anvisninger og Befalinger findes der mange af.

De polske Fascisters og Halvfascisters Samarbejde med Tyskerne i Polen er ikke isolerede Foreteelser og heller ikke Udslag af lokale Organisationers Indfald. Nej, de er sat i System. Samarbejdet med Tyskerne kom paa den mest skamløse Maade til Udtryk i "Katynaffæren".

Den polske Emigrantregering, dens Organisationer og Presse deltager særdeles aktivt i Udspreningen af giftige og gemene Løgne om Sovjetunionen. Polske Landsforrædere som den tidligere Ministerpræsident *Leon Kozlowski* (han er gaaet over til Tyskerne og lever nu frit i Tyskland - Red.) deltager i disse Forbrydelser. Fjendtlige Ytringer af polske "Personligheder" tjener til at dække deres tyskvenlige Handlinger. Den illegale Leder for Organisationen *Svit* henviser direkte til sine Overordnede vedrørende Opfyldelsen af sine Direktiver:

"Mindre tilfældelige Elementer maa holdes paa Afstand, og man maa indvirke paa dem for at formaa dem til at afholde sig fra Samarbejde med Bolsjevikkerne!" Han ledsager Befalningen med Trusler.

I Bilag Nr. 1 til den illegale Avis *Nepodleglosca* Nr. 14 for 15.Juli 1943 hedder det: "Den, som giver Udtryk for at villo overgaa til de bolsjevikiske Partisaner eller operere sammen med dem, skal straffes med Døden som Forræder."

Dette er ingen tom Trusel.

Den illegale Distriktskommandant i Distriktet *Wilna* meddeler i Ordre Nr. 11, at man den 14.Marts 1942 har fuldbyrdet Dødsdommen over en Bonde, som opretholdt Forbindelser med Partisanerne.

Fjendskabet til Russere, Hviderussere og demokratiske polske Patrioter antager de mest afskyelige Former blandt disse Hitlertysklands Tallerkenslikkere.

- 18 -

"Ledelsen for den illegale Kamp" manede i Slutningen af November 1943 til skaanselsløs Kamp mod de Russere, som fandtes i Områder, Tyskerne har okkuperet. Denne "Ledelse" skrev: "Russerne danner Partisanafdelinger. Lad os øve blodig Hævn mod de Sovjetmennesker, der er kommet til vort Land!"

Den illegale Ledelse for en officiel polsk Organisation, som faar sine Direktiver fra Sosnkowski, opfordrer i en Ordre af 3.Maj 1943 til skammeligt Angiveri af fredelige Indbyggere i de hviderussiske Landsbyer for at udrydde dem med Tyskernes Hjælp: "Hviderusseren er vor Fjende. Man maa samle al Slags Materiale mod Hviderusserne og paadutte dem Forbindelser med Partisanerne, saa at Tyskerne skyder dem. Derved bliver vi dem kvit og sætter tillige de øvrige Hviderussere op mod Tyskerne..."

"Alle disse polske, hitlerske Talerkenslikkere, gennemsyrede af Had til alt russisk, ukrainsk og hviderussisk, skal nu efter Ordre fra den polske Emigrantregering i London udvise de samme "venskabelige Følelser" for Sovjetfolkene som Regeringen!

Den polske Regerings befuldmægtigede i Lublin meddeler følgende til sin Organisation: "Tyskerne stiller sig særlig fjendtligt over for Kommunisterne, og vi maa udnytte dette for vore Formaal samt meddele Navnene paa alle Kommunisternes hviderussiske Folkerepræsentanter... Lad Tyskerne om at slaa dem ned, mens vi holder os i Skyggen og tilsyneladende viser Medfølelse for de uskyldige Ofre. Hviderusserne vil aldrig opdage dette, for de er et tilbagestaende Folk!"

Den polske Regerings illegale Organisation har aldrig rettet sine Vaaben mod Tyskerne. Derimod har den aldrig ophørt at kæmpe mod de polske Patrioter og Partisaner, som fører Kampen mod Polens tyske Undertrykkere. Nu lover den polske Emigrantregering at give sine fascistiske Bønder Anvisninger paa "venskabeligt Samarbejde med den Røde Hær", hvis Sovjetregeringen anerkender de polske Godejeres Krav paa de ukrainske og hviderussiske Folks Jord!

Er det ikke klart, at den polske Emigrantregering ikke er i Stand til at hidføre venskabelige Forbindelser med Sovjetunionen? Langt mindre er den i Stand til at organisere en aktiv Kamp mod de tyske Okkupanter...

Denne Regering har ingen Oprørsorganisationer i Polen; det, den har, er en Organisation af polske Spioner i tysk Tjeneste, Provokatorer og Banditter, som snigmyrder rankryggede Polakker, Hviderussere og Ukrainere. I den Henseende er intet forandret i den seneste Tid, og Emigrantregeringens "venskabelige" Deklamationer skal kun dølge disse fjendtlige Handlinger. Saa sent som i Slutningen af Januar 1914 satte Sosnkowskis Ven, Provokatoren Novakowski i Bladet Viadomosci Polski et vanvittigt tysk Paafund i Omløb, at "Partisaner, som er udsendt af Russerne, har udryddet over 70 000 Polakker."

Denne værdige Medarbejder ved Tyskernes Katynaffære er nu udset til at være vor "Ven"! Det samme Blad, der er Sosnkowskis Talerer, priste ligeledes i Januar Polakernes Kamp mod Russerne som en helttemodig Handling! Kan en saadan Holdning forenes med Fraserne om "Venskab"?

Den polske Regering bedyrer, at den er rede til at oprette venskabelige Forbindelser med Sovjetunionen.

Den polske Ambassadør i Mexico, Neumann, truede den polske Sanger Dunó med at fratage ham hans polske Pas, hvis han optraadte ved en Koncert, som foranstaltedes af Hjelpekommiteen for Sovjetunionen. I Jerusalem vansmagter 50 polske Soldater og Officerer fra General Anders' polske Arme i Fængsel, fordi de fæstede Lid til deres Regerings Bedyrelser og vovede at give Udtryk for deres Sympatier for den Røde Hær.

Dette er Kendsgerninger. Efter alt dette græder de polske Politicus'er bitre Taarer over, at man "i Moskva viser sig kølig" over for deres Forsikringer om Venskab!

Ja, Moskva fæster ikke Lid til Taarer, især ikke tørre Taarer.

Den polske Emigrantregering, hvor de fascistiske Politicus'er befinder sig, har mistet al Sans for Realiteter. De lever i den hitlerske Øjenforblændelses Drømmeverden. Den har skilt sig fra det virkelige polske Folk, der fører en uforsonlig Kamp mod de tyske Okkupanter og deres polske Lakajer. De polske Politicus'er i London har ikke andre Tilhængere i Polen end de fascistvenlige Agenturer, der hjælper Tyskerne, samt en Del enfoldige, der lader sig bedrage.

Alle Polakker, der ønsker Polens Frihed og Uafhængighed, gør fælles Sag med de polske Patriots Forbund i Sovjetunionen, med General Berlings polske Tropper, som ikke i Ord, men i Handling viser sin Solidaritet mod den Røde Hær, med Sovjetfolkene og med de Allierede Armeer.

DMITRI MANUILSKI

HELTEFOLK, KRIGERFOLK

I Anledning af den Røde Hærs 26 Aars Dag den 23. Februar 1944 skrev Dmitri Manuilski, Medlem af Sovjetunionens kommunistiske Partis Centralkomite, følgende Artikel i Krasnaja Svesda, den Røde Hærs specielle Organ:

Rusland er aldrig blevet forkalet af Skabnen. Rusland har aldrig været et Land, som flød med Mælk og Honning. I deres Ansigts Sved skaffede Ruslands Folk sig deres daglige Brød.

I Rusland fandtes der før i Tiden Godejere, men det var ikke dem, der gav Landet dets Præg. I Rusland fandtes der Markedor og Købmænd, men det russiske Folk har aldrig været et Folk af Købmænd. Det har altid været et Krigerfolk, et spartansk Folk i Ordets ædleste Be-

- 19 -

tydning. Men netop fordi det var et ægte Krigerfolk, foragtede og hadede det af hele sin Sjæl den opløste, frække og rovlystne preussiske Militarisme. Aldrig nogensinde er Rusland blevet forsvaret af fremmede. Ruslands mange Folkeslag forsvarede selv deres Land, uden at skaane deres Sønners Liv og Blod.

Men samtidig med at det forsvarede sig selv, dækkede vort Folk over andre Folk med sit Bryt. Det beskyttede de europæiske Folk mod Mongolernes Invasion, og det beskyttede Asiens Folk mod at blive Trælle for de Røverriddere, der trængte frem mod Øst.

Ved vore Forfædres og Fædres Blod er der skabt en stor Stat, som strækker sig over næsten 22 Millioner Kvadratkilometer, hvis Kyster omskylles af mange Have og to Océaner, og som i Dag er en magtfuld Sovjetunion. Kun et Heltefolk og Krigerfolk kunde skabe en saadan Stat, tilmed under Forhold, hvor Feudalfyrsterne bekæmpede hinanden, mens udenlandske Røvere rykkede frem mod vort Land og de højskende Klasser i det gamle Rusland gennem Aarhundreder forkrøblede Folkets skabende Kraft.

Under Kutusofs Ledelse tilføjede den russiske Bondehær Napoleon et tilintetgørende Nederlag.

Da Wilhelm II begyndte sit Røvertogt mod Rusland, havde han sin "Femte Kolonne" ved Tsarens Hof. Tsarismens raadne Regime hjalp de tyske Imperialister i Praksis alene ved sin Eksistens. Men vort Folk slog sig ikke til Taals med dette Regime, saaledes som de fascistiske Tallerkenslikkere slaar sig til Taals med ærkereaktionære Regimer, thi vort Folk er et Folk af Helte og ikke af Trælle. Det styrtede Tsarens Trone tillige med den Samfundsorden, som hindrede Folket i at strække sin vældige Krop, og det forsvarede sit Fædreland.

Oktoberrévolutionen var hele Folkets enestaaende Vovespil. Da vort Folk indledede Oktoberrevolutionen, havde det hverken nogen banet Vej eller tiltraadt Sti for sig. Alle gamle Revolutionsmænd, som de mensjektiviske Pingviner vilde prakke vort Folk paa, blev med Rette fejret til Side af dette. Vort Lands Arbejderklasse besad ikke noget færdigt økonomisk System, født i det gamle Samfunds Skød, saadan som Bourgeoisiet besad det under tidligere Aarhundrederes borgerlige Revolutioner.

Vort Folk maatte selv bygge det nye socialistiske Samfunds størstiledede Bygning og gøre det fra Grundten. Vort Folk skred modigt fremad paa sin egen Vej, uden at se sig tilbage. Det fulgte sin Kurs saa sikkert, fordi det lededes af Bolsjevikernes Parti, der selv er et ædelt Koncentrat af Tankedjærighed, Daadskraft og militært Heltemod. Alt det bedste, som vort Folk har frembragt i en aarhundredlang Kamp, udskiltes som rensat Guld i det bolsjevikiske Parti.

Vort Partis geniale Ledere Lenin og Stalin saa bedre end alle andre, hvor vældige Vanskelighederne var, men som Heltefolkets største Helte troede de paa deres Folk og var sikre paa, at de ikke vilde blive skuffede, men at man kunde flytte Bjerge med disse Folk.

De væbnede Bolsjevikernes Parti med denne urokkelige Tro, og med dette Parti i Spidsen opdrog og hærkede de utrætteligt Folkene ved at udvikle deres Egenskaber som Heltefolk. Men Heltemod alene slaar ikke til. For at gøre Sovjetfolkene til det, de er blevet, maatte deres Heltemod klædes i Staal og Beton.

Stalin sagde engang, at vi i økonomisk Henseende var 50 maaske 100 Aar bag efter de andre. De Stalinske Femaarsplaner og vore Folks heltemodige Anstrengelser gjorde det muligt for vor Union at overvinde denne Tilbagestaenhed med Held. De Stalinske Femaarsplaner var samtidig en Skole for Folkenes Heltemod, ligesom de enkelte Menneskers og Kollektivs Kæmpestrid. Stalingrads, Leningrads og Moskvas Forsvarere, som i Dag begejstrer hele Verden ved deres Djærighed og Entusiasme, er de samme Mennesker, som byggede Højevne, Fabrikker og Kanaler, tørlagde store Sumpe og anlagde Kollektivlandbrug. Det var disse Mennesker, der i vort Land gjorde Arbejdet til en "Ærens og Heltemodets Sag".

Da den nedrige Fjende i Juni 1941 trængte ind i vort Land, rejste Sovjetfolkene sig i hele deres vældige Storhed. Det var en verdenshistorisk Daad, som bestemmer Sovjetunionens hele fremtidige Udvikling og Menneskehedens Skæbne, at Sovjetfolkene alene holdt Stand mod det imperialistiske Tyskland og dets Vasaller.

Men de mere end holdt Stand. Deres Røde Hær brød som et dødbringende Uvejr ind over Fjenden. Tyskerne vil aldrig i Evighed kunne glemme deres Felttog mod Sovjetunionen. I Gaar Stalingrad, i Dag Korsun-Sjevtsjenkofski, og i Morgen bliver hver Kilometer Sovjetjord til et Stalingrad for de tysk-fascistiske Udyr. Det vil gaa saadan, trods alle de Vanskeligheder, der forestaar vore Stridsmænd.

I disse Dage, da vi staar over for den Røde Hærs 26 Aars Dag, bærer Sovjetlandets talrige Venner i Udlandet Hovedet for Sovjetfolkene, for deres tapre Soldater og kloge Feltherre. Dette er en Anerkendelse og en Agtelse, som vort Folk og dets Feltherre har fortjent.

Stalins Fortjeneste som den største Feltherre i Folkenes Historie, som den største Omskaber i vort Land, bestaar i, at han omsatte og omsætter Muligheder i Handling. I store Slag omformer han med jernhaard Haand denne Virkelighed saaledes, at den i Nut og i kommende Generationer garanterer os vort Fædrelands Storhed, vore Sovjetfolks Storhed.

Gør Vejen fri for Krigerfolkene og Heltefolkene!

**

ILJA EHRENBURG

DEN DER FORSVARER MORDEREN HJÆLPER HAM

Krigen kræver Mod. Ikke blot hos Soldaterne, men hos alle Medborgere. Mennesker, som ikke vil se Sandheden i Øjnene, er Usselrygge. De kan spille tapre, de kan sige, at de gaar mod Strømme, - de er og bliver Usselrygge. Mennesker, der for sig selv og for andre dølger Hitleristernes frygtelige Forbrydelser, er medskyldige i disse Forbrydelser. De kan spille Humanister, Pacifister, Serafer og Keruber - de er og bliver Kannibalernes Beskyttere. Disse falske Humanister vover at tvivle paa den tyske Hærs Grusomheder. De støtter sig derved paa Erfaringerne fra Krigen 1914-18. Men det er ikke den samme Krig nu. Under forrige Krig kunde Romain Rolland tillade sig at være "au dessus de la mêlée" (oven over Sammenstødet - O.A.). Men hvem staar nu "oven over Sammenstødet"? Laval? De Mennesker, der ikke tror paa, at Hitleristerne har begaaet saa rædselsvækkende Ugeringer, er Fascister - hvordan de saa end forklæder sig. De Mennesker, som skriver "Henret ikke Morderne", gør sig dermed til Deltagere i Masseordene. De Mennesker, som forsvarer det "bagtalte" Tyskland og allerede begærer Amnesti for Bødlerne, er ikke Filantroper, men Misantroper. De frygter Retfærdighedens Triumf, thi for dem, disse uskyldige Engle, er det mere bekvemt og fordelagtigt at leve sammen med Fascister og Halvfascister. De frygter de fuldt bevidste Folk og den vakte Samvittighed.

Jeg skal ikke opregne Hitlerfascisternes Forbrydelser en Gang til. Jeg vil ikke en Gang til berette om brændte Byer og Landsbyer i Rusland, om Nedskydning af Befolkningen i hele Landsbyer, om Galger og Tvangsdeportationer. Jeg vil her blot dvæle ved en enkelt Ting - Udryddelsen af Jøderne. Jeg vælger netop dette Anklagepunkt, fordi det er særlig karakteristisk for Hitlerhærens Væsen.

Ved Erobringen af Ukraine og Hviderusland, hvor der boede mange Jøder, traf Tyskerne næsten udelukkende Gamle, Syge, Kvinder og Børn, thi de unge Jøder var draget østpå. Efter en paa Forhaand nøje udarbejdet Plan begyndte den tyske Hær nu at tilintetgøre alle disse kvinder, gamle Folk og Børn. Findes der Hyklere, som vil paastaa, at dette er "propagandistiske Overdrivelser"? Dem kan man minde om, at der Führer selv gentagne Gange har erklæret, at der efter denne Krig ikke skal findes Jøder tilbage i Europa. Saa langt hans Kræfter har rakt, har han udført denne Del af sin Plan: i de af ham erobrede russiske Omraader har han tilintetgjort bogstavelig talt alle Jøder. Jeg gengiver her et tysk Dokument. Det blev fundet, dengang det 15' tyske Politiregiment blev tilintetgjort.

"Ved Konference hos Regimentschefen i Pinsk den 28. Oktober 1942 besluttedes, at to Batailloner - 2' Politibataillon og 2' Kavallerieskadron - skulde frigøres til Omringningen, mens 15' Politiregiments 10' Kompagni og 11' Politiregiments 11' Kompagni - bortset fra to Delinger - skulde finkæmme Ghettoen. 11' Kompagni - bortset fra 1' Deling, som havde Orlov - frigjordes til Vagttjeneste paa Opsamlingsstedet samt ved de forskellige Transporter til Henrettelsespladsen, som laa 4 km uden for Pinsk. Det skulde ogsaa sørge for Vagttjenesten paa selve Henrettelsespladsen. Til denne sidste Opgave anvendtes ogsaa i en vis Udstrækning Kavalleri. Denne Foranstaltning viste sig yderst velbegrundet: 150 Jøder, som forsøgte at flygte, blev alle indfanget, selv om en Del af dem havde naaet at fjerne sig flere Kilometer.

Den første Finkæmning afsluttedes Kl. 13.00 uden forstyrrende Intermezzoer. Den første Dag henrettedes 10 000 Personer. Om Natten laa Kompagniet i Kampberedskab paa Soldaterklubben. Den 30. Oktober 1942 finkæmmedes Ghettoen for anden Gang, og den følgende Dag for tredje Gang. Den 1. November udførtes en fjerde Finkæmning. Sammenlagt blev ca. 15 000 Jøder ført til Opsamlingsstedet. Syge Folk og hjemmenværende Børn blev henrettet direkte i Ghettoen. Omkring 1 200 Jøder dræbtes der.

Den 2. November forlod Kompagniet Pinsk.

Sammenfatning:

1. De Afdelinger, som udfører Finkæmning, maa absolut være forsynede med Økser og andet Værktøj, da næsten alle Døre plejer at være laast og maa aabnes med Magt.
2. Selv om der ikke i Huset observeres Trappe til Loftsrum, er der Anledning til at formode, at Folk kan holde til der. Derfor maa Loftsrum nøje gennemses ved hver Razzia.
3. Selv om der ikke findes Kælder, kan et betydeligt Antal Personer holde sig gemt i mindre Kulrum under Gulvet. Den Slags Steder kan sprænges udefra. En anden Maade at gaa frem paa er at benytte Politihunde (ved Razziaen i Pinsk gjorde Politihunden "Asta" et udmærket Arbejde) eller at kaste en Haandgranat ind, hvad der tvinger Jøderne til straks at komme frem.
4. Omraaderne omkring de undersøgte Huse maa omsorgsfuldt finkæmnes, thi det hænder ofte, at en Mængde Mennesker gemmer sig i vel kamuflerede Gruber.
5. Man kan faa mindreaarige til at angive disse Gemmesteder ved at love at skaane deres Liv. Denne Metode har vist sig effektiv.

Sauer

Kaptajn i Beskyttelsespolitiet,
Kompagnichef."

Hvad vil de falske Humanister sige, naar de læser dette Dokument? Maaske vil de forlange Hædersvagt og Festmaal til Kaptajn Sauer? Eller maaske foretrækker de at diskutere, hvem Pinsk egentlig tilhører?

Tyskerne foretrækker i hvort Fald en omhyggelig Diskussion om, hvordan man paa bedste

"Maade tager Livet af Kvinder, Gamle og Børn. De taler om Mennesker, som om det gjaldt Oldenborrer eller Grashopper. Jeg vilde ønske, at alle "Fredspostle" hele deres Liv kunde drømme om Pinsk og Mordet paa 15 000 værgeløse Mennesker. Og ikke om Pinsk alene! Nej, de skal drømme om de Hundreder af Byer, hvor Hitleristerne har skudt ned for Fode, forgiftet og pint Mennesker. Maa alle høre, som ikke har stoppet Ørerne til med pacifistisk Vat af Mærket "Made in Germany"!

Ingenier Baya Plozman havde Held til at flygte fra Byen Mosyr. Han beretter følgende: "I September 1941 saa jeg for første Gang tyske Soldater. De aabnede Ild mod de omliggende Huse. Den Dag blev mange Jøder og Hviderussere dræbt. Hundene slæbte omkring paa Gaden med Liget af gamle Lachmann. Jeg boede hos min Mormor Golda Bobrofskaja, som var 73 Aar gammel. I September gik jeg et Aarinde til Saedgade, hvor der boede mange Jøder. Der laa Lig i hver eneste Lejlighed - Lig af gamle og Børn. En Kvinde laa mod opsprættet Mave. Jeg traf gamle Malkin. Han var lam i Benene og kunde derfor ikke forlade Mosyr. Vort Møde blev andreledes, end jeg havde tænkt mig. Han laa paa Gulvet med knust Hjernekal... Paa Tomasjef-Rof Gade saa jeg en ung Tysker. Han bar et aargammelt Barn paa sin Bajonet. Barnet skreg endnu svagt, men Tyskeren sang. Han var gult for optaget til at bemærke mig. Jeg gik ind i flere Huse. Overalt var der Blod og Lig. I en Kælder traf jeg nogle Kvinder og Børn, som det var lykkedes at gemme sig. De talte om, at mange Gamle holdt sig skjult i Græfterne ved Pusjkingade. Den 10. September saa jeg paa Leningade, hvorledes Tyskerne mishandlede den gamle Simonovitsj med Geværkolberne. Kl. 6 om Aftenen blev et stort Antal Jøder drevet forbi vort Hus paa Novostrojenigade. Nogle af dem havde Spader i Hænderne. I de forreste Rækker gik skæggede, krogede, gamle Mænd. Efter dem fulgte Drengene i den yngste Alder. De førtes under Hug og Slag ud til en Høj. Der blev gravet en vældig Grav. De Gamle blev kastet levende ned i den. Nogle forsøgte at komme op igen, men dem huggede man Hænderne af. Vort Hus laa kun et hundrede Meter fra Graven. Hele Natten kunde jeg høre Stønnen fra dem, der var blevet begravet levende. Dagen efter drev Tyskerne Kvinder og Børn ned til Pripjet og kastede dem i Floden. Smaabørnene blev spiddet paa Bajonetter. Mormor Golda kunde ikke gaa og blev derfor dræbt med et Bajonetstik. Ved Kirkegaarden laa henkastet Stykker af Menneskekroppe, afhuggede Hoveder, Arme og Ben. Siden er der gaaet over to Aar. Jeg har været med til meget - i over to Aar har jeg maattet holde mig skjult for Tyskerne. Men ikke engang nu kan jeg sove roligt - jeg hører om Nætterne de ulykkelige Ofre i Mosyr stenne."

Den 11. August 1942 fik alle Jøder i Rostof Ordre til at melde sig ved særlige Opsamlingssteder for - som det hed - at blive overført til tyndt befolkede Omraader. Den gamle Landbrugskonsulent Tjeskiz skar en Pulsaaere over og blødte stærkt, men døde ikke. Hans Hustru forbandt ham paa en Kærre under Turen til Sygehuset. Tyskerne standsede dem og førte dem til Henrettelsespladsen. En lam gammel Mand ved Navn Okun var tilbage i Rostof med sin Hustru og Sønnedatter. Pigen vilde ikke forlade de gamle. Efter at have læst den tyske Ordre begyndte den gamle Kone, Skun, at dele alle sine Ejendele ud til Naboerne: "Saa kan Tyskerne kun tage vort Liv, og det hjælper dem ikke meget". Med sin Sønnedatter begav hun sig til Opsamlingsstedet. Den lamme Gamling spurgte en Nabokone, om hans Hustru snart kom tilbage. Lidt senere kom der en tysk Bil og hentede ham... Folk ved Maly Prospekt kendte den gamle Marie Grönberg og holdt meget af hende. Hendes Børn var blevet evakueret, undtagen en Datter, som var Læge og blev hos sin skræbelige Mor. Datteren maatte begive sig til Opsamlingsstedet. Den gamle Kone begreb ikke, hvad der var Tale om. Hun gik ind til Naboerne, bad om at maatte sidde der og sagde: "Jeg ved, at I er gode Mennesker; lad mig faa Lov at blive her Aftenen over." Kort efter kom Tyskerne og hentede hende. Jøderne i Rostof blev dræbt i Smijef Kløften. Forinden blev de klædt af. Smaabørnene blev kastet levende ned i Gravene. Indbyggerne i de omliggende Huse husker endnu en ung Kvinde, som førtes frem nøgen sammen med to Smaapiger, som havde de smukkeste blaa Haarbaand. Natten til den 12. August saa Beboerne en nøgen Kvinde rejse sig op af en af Gravene, tagen nogle vaklende Skridt og falde død om.

I Byen Krasnoje drev Tyskerne den 8. April 1942 alle Jøder ud paa Markedspladsen, klædte dem af og skød dem. Partisaner reddede Landbrugskonsulent Sofia Glusjkina og hendes Søn. Hun beretter:

"Min Svigerinde, Eugenia Glusjkina, gik til Torvet med to af sine Børn. Den spæde Aleka havde hun ladet blive hjemme i Vuggen. Hun haabede, at disse Vilddyr vilde skaane et lille Barn. Efter Henrettelsen gjorde Tyskerne Razziaer i de omliggende Huse, og stødte paa Vuggen med lille Aleka. En Tysker slæbte Barnet ud paa Gaden og knuste dets Hoved. Kommandanten gav Ordre til, at Barnets Krop skulde hugges i Stykker og kastes for Hundene."

I Sorotjitsy i Ukraine boede Kvindelægen Lubov Langmann. Hun var meget afholdt af alle, og det lykkedes Bønderkonerne at holde hende gemt for Tyskerne i fire Maaneder. I Landsbyen Mikaili laa Formændens Hustru i svære Fødselsveer, og Folk gik til Lubov Langmann. Hun forklarede, hvad der skulde gøres, men den svangre Kvinde blev daarligere og daarligere. Tro mod sin Pligt som Læge begav Langmann sig saa til Formændens Hus og reddede baade Moder og Barn. Tyskerne ventede til hun havde afsluttet sit Arbejde. Derefter dræbte de baade hende og hendes 11-aarige Datter.

I Flækken Ljadyd har man fundet jødiske Børnegrave. Der findes ingen Saar paa Børnens Kroppe. Personer, som har set Henrettelsen, fortæller, at Tyskerne knækkede Ryggen paa Børnene og kastede dem i Mæsegravene.

Da de jødiske Børn begravedes ved Babij Kløften i Kijef, hørte man en lille Piges fortvivlede Raab: "Hvorfor hælder I Sand i Øjnene paa mig!"

I Sjamovo blev Jøderne dræbt den 2-Februar 1942. Det lykkedes Lærerinden Simkina at redde sig. Saaledes lyder hendes Beretning:

"Min Søster og jeg kyssede hinanden til Afsked. Jeg havde en lille Søn, som jeg vilde lade blive hjemme. Min Søster sagde, at det var ingen Nytte til. De vilde alligevel dræbe ham. Jeg svøbte ham ind i et Tæppe og tog ham med. Min Søster kom med de første. Vi hørte Skud. Siden blev vi ført ud paa Kirkegaarden. Barnet blev revet fra mig. De begyndte at skyde. Jeg faldt om. Saa slog de løs paa alle for at kontrollere, om nogen levede endnu. Man trak Tøjet af de døde, og jeg blev af med min slidte Kjole. Jeg fik fat i min Søn, men det var for sent. Han var allerede helt kold." To Dage senere anmeldte fire gamle Jøder sig hos Politiet i Sjamovo. Paa Løjtnant Krauses Ordre slog man dem ihjel med Jernstænger.

Rosafarvede Sjæle, som bor langt borte fra Sjamovo og Mosyr, kan leve i Fred og Ro takket være Ruslands Heltmod, Ofre og store Gerninger. Disse Mennesker, som ikke vil have det onde, skal ikke have Lov at gemme sig for den uhyggelige Sandhed. Sandheden skal naa dem overalt.

Lægen Weiner skriver til mig: "I Mariupol dræbte Tyskerne hele min Familie - mine Søstre, Farfar og Farmor, mine smaa Børn, tilsammen 16 Mennesker. De gamle maatte se paa, hvordan Olga, som lige var blevet Student, blev dræbt. Og Olga maatte selv overvære, hvordan hendes lille Datter blev begravet levende. Blandt mine øvrige Slægtninge dræbtes Moster Hoffmann og hendes Mand samt deres Datter og hendes femaarige Søn. To Søstre til denne Moster - Sarah og Hannah - samt to Brødre - Leo og Alexander - bor i New York. De var ovre og hilse paa os i Mariupol i 1936. De skal vide, hvordan deres Søster døde..."

Ja, gid ikke blot de paarrørende og alle Jøder, men Folkene Verden over faar dette at vide. Masseordene paa gamle jødiske Kvinder og spæde Børn lader Hitlertyskland fremstaa i hele dets gemene Simpelhed. Men myrder Fascisterne da ikke paa samme Maade Russere og Ukrainere, Polakker og Jugoslaver?

Hvor fornedres Menneskeheden ikke af disse falske Humanister, der forsøger at fremstille Krigen Mod Hitler som en ordinær Krig! Nej, denne Krig kræver ikke blot store Arméer og store Fabrikker. Den kræver ogsaa en stor Samvittighed. Den, som kan forstå Ordet Menneske og Skribent, han skal ogsaa begribe dette.

* *

URO I TYSKLAND

I den første halve Snes Dage af Juli blev den indre Usikkerhed i Tyskland aabenbar. Hitler holdt Konferencer i Berchtesgaden, i Begravelsestalen over Dittl truede han Generaler, der ikke vilde gå for Hitler-Regimet, han afskedigede Rundstedt i Frankrig og erstattede ham med den notoriske Krigsforbryder von Kluge (berygnet fra Orel-Området), Goebbels skrev i "Das Reich", at alle maatte ned i Leveniveau i sønderbombede Byer, og Dr. Ley rejste til Ruhr og fortalte Arbejderne, at "der maa herske Ro og Orden i Fabrikkerne". Hvad Grund han saa kan have til det.

Det er de store Nederlag paa alle Fronter, der forøger Sammenbruddet nærmere. Indre Kræfter har længe rørt paa sig, svagt ganske vist, men en Kendsgerning er det, at der bestaar visse Forbindelser mellem tyske Antinazistor, udenlandske Arbejdere og Krigsfangerne i Tyskland. Et Tegn paa Uroen paa den indre Front er ogsaa de tyske Soldaters større Villighed til at overgive sig. Nu sker det i Tusinder, hvor det før var i Tier og Hundreder, selv om Nederlagene var lige saa sviende som nu.

Den illegale tyske Folkesender har i April og Maj berettet om Gadedemonstrationer i Leipzig, ogsaa i München og i Frankfurt a/M. I Hamburg var der i Havneområdet ophængt anti-nazistiske Paroler 1.Maj.

Selv i de højeste Kredse føler man Enden nærme sig. En kendt Journalist ved "Hamburger Fremdenblatt" har rystet Nazi-Støvet af sine Fødder og søgt Ly i Sverige. Han hævder, at det er Nazi-Spidsernes Plan i Tilfælde af Nederlag at slaa sig ned i de bayerske og østrigske Alper og derfra lede Partisaner mod de Allierede. Nazi-Lederne haaber, at de kan holde ud, til "Europa er i Kaos". Saa mener de at have en Chance igen.

Det lyder som Lystspil, men viser, hvor rabbiat Nazi-Kliken er. Det tyske Folk bliver ledet i Undergang og har kun en Udvej: selv at styrte Ursupatorerne.

* *

TRE AARS JUGOSLAVISK FRIHEDSKRIG MOD HITLER

Generellejtnant Valenir Tersitsj, Chef for den jugoslaviske Befrielseshærs Militærmission i Sovjetunionen, skriver i Tidsskriftet "Krigen og Arbejderklassen"

Den korte Tid, vi har været her, var tilstrækkelig til at gøre os fortrolige med de vældige Forberedelser, som vor store Forbundsfulle træffer i Kampen mod den fælles Fjende, de tyske Fascister. Det glædede mig at finde, at Menneskene i det store Sovjetland med endnu stør-

- 23 -

re Interesse, end vi forestillede os, følger Forløbet af vor Fædrelandskrig og giver Udtryk for sin store Broderkærlighed til Jugoslaviens nationale Frihedsarme.

Jugoslaviens Folk har nu i over tre Aar under Marskal Titos Ledelse udkæmpet sin Fædrelandskrig mod de fascistiske Røvere under overordentlig svære Forhold. Vor Hær fødtes af det almindelige Oprør i de Dage, da Europa blev trampet ned af Hitleristernes Stevler, og Hitler stod paa sin Magts Tinde, da mange Mennesker og hele Folk var demoraliseret af den tyske Krigsmaskines Overlegenhed og troede, at alt var tabt.

I disse svære Dage, da Jugoslaviens Skæbne stod paa Spil, og vore Folk truedes af Undergang, forenede de sig i Bevidsthed om, at man kun i Kamp kan vinde Frihed, og siden den Tid har de ført en ubønhørlig Krig mod Fjendens vældige Overmagt. De fascistiske Røvers Forsøg paa i Jugoslavien og i Udlandet at splitte vore Folk og drive dem ud i Broderkrig, er strandet. Jugoslaviens Folk har i haard Kamp mod Fjenden tilvejebragt Broderskab og Enhed. Heri ligger Folkehærend udtømmelige Kraft og Garantien for vor Sejr over Fjenden.

Vor Folkearmes Vej var svær og tornestrøet. Som aktiv Medlem af denne Folkearmé skal jeg her berette nogle Episoder fra vor Kamp.

Bjerggegnen Kotsar var Centrum for vort Oprør i Bosnien og Kraina. Her tændtes det Baal, fra hvilket den væbnede Kamps Flamme spredte sig til alle Sider, og det udgjorde fra Begyndelsen en alvorlig Fare for de fremmede Røvere. I Begyndelsen af 1942 besluttede Hitleristerne at foretage en Straffekspedition mod Kotsarbjergene. Ekspeditionen var forberedt meget omhyggeligt. Ifølge Planen skulde Bjerget omringes, og Ringen efterhaanden slutes snævrere, hvorpaa vore Kræfter der skulde tilintetgøres.

I denne Offensiv, som lededes af General Stahl, deltog saavel tyske som ungarske Tropper samt kroatiske Ustasjis og Mikhailovitsj' Tjetniker. Angriberne talte 80 000 Mand, som fik Støtte af Luftvaabnet og Fartøjer fra Floden Sava. Partisanerne paa Kotsar talte kun 4 000 Mand, men de besluttede at tage den ulige Kamp op. Hele Befolkningen i Egnen rejstes til Kamp, da de forstod, at den truedes af Undergang. Bønderne bevæbnede sig med Høtyve og Øksar for at deltage i Striden.

Denne heltedige og overmenneskelige Kamp paa Liv og Død varede 50 Dage! Det lykkedes Fjendens Tropper at støde frem til Kotsarbjergene, hvor de tilfangetog over 70 000 Gamle, Kvinder og Børn. Blandt de mange civile Fanger fandtes ikke een Forræder. Hitleristerne plyndrede Landsbyerne og brændte dem ned, de pinte Fangerne og dræbte Tusinder af Mennesker. Jeg mindes følgende Episode:

Bondekone Stojanka Bokan var arresteret. Man førte hende og hendes lille Barn til Dubitse for at skydes. Da de blev færet over Floden Usta, sagde en kroatisk Ustasja, som bevogtede hende: I over syv Aar vil man mærke Lugten af Partisanernes Lig paa Kotsarbjergene!

Stojankas Svar var: Man vil mindst i syv Hundrede Aar mindes, hvad der skete paa Kotsarbjergene!

Derpaa styrtede hun sig i Floden med sit Barn.

I Begyndelsen af 1942 foretog Fjenden en stor Offensiv mod vort Omraade. Hovedstødet blev rettet mod Bosnien. I Begyndelsen af Marts var Hovedstyrken af vor Armé i Bevægelse. Lange Kolonner drog gennem Dalen ved Floden Rama mod Øst til Floden Neretva, hvor udvalgte Tropper blev koncentreret til en Modoffensiv. 4 000 haardtsaanede Partisaner ventede i Protsor-Dalen paa at blive transporteret til et sikrere Sted østpaa.

Dette var en vanskelig Sag. Vi havde kun een Forbindelseslinje til vor Haadighed, og den var anspændt til det yderste. Transporter gik Dag og Nat over denne Linje. Fjendens Flyvevaaben udviklede stor Aktivitet, og Tiden var knap. Den 36. tyske Division, som rykkede frem fra Gorni Vakuf, kastede vore svage Flankestyrker tilbage, naaede Radusja-Bjergkammen og truede ved sine Fortropper vore saarede. Stillingen var kritisk, og der var Fare for, at Tyskerne skulde udrydde alle vore saarede. Da gav Overkommandoen Anvisning paa, at vi for enhver Pris maatte redde de saarede ved at opholde Fjenden og kaste ham tilbage.

For at løse denne Opgave nærmede fjerde montenegriske Brigade sig i Ilmaroh Kampomraadet og kastede sig over Fjenden. En forbitret Kamp udspandt sig, den gik over til Haandgemæng, og Slagmarken oversaaedes med faldne. Fjenden standsedes og kastedes tilbage, og Kampen for at redde vore saarede var vundet. Marskal Tito udtalte senere sin og Overkommandoen Tak til Heltene i den montenegriske Brigade.

I Marts 1943 gik vor Bevægelse mod Øst. Bærgfloden Neretva med dens stride Fald og dybe Kløfter paa 400 til 500 Meter maatte overskrides, selv om Fjenden havde befæstet disse Kløfter paa den anden Side. Der fandtes intet Vadested, og Broerne havde vi tidligere selv ødelagt, da vi standsede Forbindelserne mellem Motsar og Serajevo. Vi havde naturligvis ingen Pantoner. Paa den anden Bred laa Mikhailovitsj' Tjetniker, som af Tyskerne havde Ordre til ikke at lade vore Tropper komme over Neretva.

Stillingen var meget alvorlig. Tiden gik, og Fjenden pressede paa fra alle Sider. Lange Kolonner af Tropper og saarede ventede paa at komme over.

Anden dalmatiske Brigade fik Ordre til at forcere Overgangen. Store, stærke Dalmatiske Broer fremmede over Floden og klamrede sig fast til Resterne af Jernbanebroen, som paa den anden Side stak op over Vandet. De naaede op paa den høje Bred, hvor en stor fjendtlig Styrke havde sat sig fast med Maskinpistoler. Dalmatinerne brugte Haandgranater, og efter et heftigt Haandgemæng kastedes Fjenden tilbage.

Brigaden organiserede en Flodovergang. Broen blev repareret.

Ved Jablonovoy blev der bygget en let Træbro til Infanteriet og Trosset. Fjenden opdagede vor Overgang, og vi gik over Neretva under stadigt tysk Bombardement. Overhovedet ledssagedes vi hele Tiden af tyske Bombardementer, af Hunger og Tyfus...

- 24 -

Fjendens femte Offensiv begyndte i Slutningen af Maj 1943. Det var Krigens sværeste Etape. Her aabenbarede sig i fuld Udstrækning vore Folks Styrke, Enhed og Brøderskab. Vi brød igennem den fascistiske Ring ved Tsela-Bjerget og fortsatte Offensiven mod Jachintina. Fjenden angreb os i Flanken og søgte at omringe vore Bagtropper. Landsbyen Milinklada, som vor Kolonne stillede efter, truedes af Fjenden, der maaske kunde komme dertil før os, inden den syvende kroatiske Division naaede at evakuere sine saarede. Man maatte gøre det muligt for Kroaterne at redde dem.

Femte Bataillon af fjerde montenegrinske Brigade løste med Hæder denne Opgave, da den tog Kampen op med de tyske Alpejægere. Kampen varede flere Timer. Den montenegrinske Brigade mistede Halvdelen af sit Mandskab i den ulige Kamp, men den stoppede dog Fjenden og sikrede de kroatiske Brøders March.

Fjendens femte Offensiv blev svagere og svagere og løb ud i Sandet. Fjenden gjorde ved Landsbyen Ratai et sidste Forsøg paa at standse vor Fremrykning til østre Bosnien, og Floden maatte atter forceres paa et Sted, der var Fjenden bekendt, og som han haardnakket forsvarede. Ved Overgangen ventede nogle Kolonner, som laa gemt i Skovene, hvor de holdt sig skjult, til deres Tur kom.

Det tyske Luftvaaben bombarderede uafladeligt Ratai, og vi led følelige Tab. Døde og saarede laa langs Vejen. En Soldat, der havde mistet begge Ben, laa i Dødskamp, da Tito kom forbi. Ved dette Syn løftede den døende sig paa Albuen og raabte: Leve Tito!

De andre saarede stemte i.

Befolkningens Heltemod i Baglandet svarede til Folkearmeens Heltemod. Bagland og Front var fra Begyndelsen eet Hele.

I Sommeren 1942 rasede Kampen i det bosniske Karina. I de frugtbare Dale Sana og Sannitsa var det paa Tide at faa Høsten i Hus, thi Folkearmeen, som laa i Nærheden, behøvede Brød. Fjenden beskød hele Eggen. Befolkningen stillede Brigader, som mejede Dag og Nat under stadig Fare fra Tyskernes Flyvere, og det lykkedes dem paa kort Tid at sende Armeen 80 Jernbanevogne med Korn.

Biokovo er et højt Bjerg ved Adriaterhavet. Bjergene er fattigt paa Vand og har kun faa Veje. Her befandt Resten af de dalmatiske Partisaner sig. De maatte hente saavel Proviand som Vand fra fjerne Steder, hvor Fjenden laa. Dalmatiske Kvinder gik daglig barfodede og hungerrige og klædt i Læser op ad Bjergstierne til Partisanerne. De slæbte Vandet op i smaa Dunke og Krukker. Mange Kvinder marcherede uden Ophør i tolv Timer.

De serbiske Kvinder i Lika kan tjene som Forbillede paa Omsorg og Solidaritet. De strikker Strømper til de kroatiske Partisaner, som de ogsaa forsyner med Proviand og Ammunition.

I Begyndelsen af dette Aar kæmpede vi i Banja Luka. Vore Tropper, som rykkede frem til Byen, kæmpede paa Gaderne mod Tyskere og kroatiske Ustasjis. I Byens østlige Del fandt vi ca. 120 faldne Tjetnikere fra Mikhailovitsj' Bander sammen med faldne Tyskere og Kroater. Blandt de faldne var Mikhailovitsj' Udsending, Kaptajn Botsa Mitranovitsj.

Dette var ingenlunde det eneste Frontafsnit, hvor Mikhailovitsj' Tjetnikere kæmpede paa deres fascistiske tyske Herrer Side mod vor Folkehær.

Folket og Tito er eet. Folkets Kærlighed til sin Marskal er stor, og Menneskene synger: I Kampen var det vor Lykke, at vi havde Marskal Tito!

De historiske Beslutninger, som blev taget paa det antifascistiske Raads anden Samling i November 1943, understregedes af store Massedemonstrationer til Folkeregeringens Ære. Overalt gennemførtes Massemøder med Titusinder af Mennesker. Bønderne gik i Masser til Møder med Faner i Spidsen. De sagde: Vi gaar for at stemme paa vor Regering!

I Folkearmeen gennemførtes ogsaa Massemøder, hvor man fremhævede Betydningen af de Beslutninger, det antifascistiske Raad havde truffet om Fastsættelsen af Fædrelandskrigen. Disse Beslutninger var en stor Fest for vort martrede og hjemsogte Folk...

Saaledes kæmper Jugoslavien for sin Befrielse. Det kæmper med Vaaben, som er taget fra Fjenden. De jugoslaviske Folk, som besjæles af ungdommelig Glød, er modnede og udviklede, de hærdes og befæstede deres nationale Frihedshær under Titos Ledelse, en Hær, der har lagt et fast Grundlag for vor Sejr og for en lykkelig Fremtid.

Vi er stolte over, at den Røde Hær værdsætter vor Folkearme og over for hele Verden anerkender den som sin urokkelige Forbundsfulle. Vi er stolte over, at Sovjetfolkene betragter os som deres Brødre. Dette har givet Folkearmeen moralsk Styrke i dens Kamp mod de fascistiske Røvere.

Vor Kærlighed og Hengivenhed for den Røde Hær og Sovjetunionen er grænseløs. Vore Folk ved, at hvis den Røde Hær og Sovjetunionen ikke havde slaaet det fascistiske Tysklands Hovedstyrker tilbage og hidtil baaret den tungeste Byrde i Kampen mod Hitlerismen, havde vi aldrig kunnet udløse nogen national Frihedsbevægelse og aldrig kunnet skabe vor egen Folkearme.

Vi er ogsaa taknemmelige mod England og Amerika for den Hjælp, de har ydet os i Kampen mod den fælles Fjende. I de sværeste Øjeblikke i vor Historie, i de Dage, da Menneskeheds Skabne blev afgjort, mødtes Jugoslaviens og Sovjetunionens Folk paa samme Vej og forenedes af de samme Maal. De kæmper nu Skulder ved Skulder mod Slavernes fælles Fjende og mod hele Menneskehedens Fjende. Tre Aars uafladelig Kamp mod denne Fjende har smedet et stærkt Brøderskab og en stærk Enhed mellem Sovjetunionens og Jugoslaviens Folk for Tiden, der kommer!

* *

TIDEN

Nr. 4.

Oktober 1944

INDHOLD

1. Ikke nogen ny 9. April	Side	1
2. <u>Palmiro Togliatti</u> : Vejen til Italiens Fremtid	"	2
3. <u>Hilding Hagberg</u> : Det svenske Socialdemokratis Programrevision.	"	4
4. Om Enheden	"	5
5. Enhedsledelse for den norske Hjemmefront	"	6
6. <u>Georges Rausseau</u> : Fransk Modstand	"	8
7. <u>Victor Vinde</u> : Frankrigs Stemme	"	10
8. <u>Eric Johnston</u> : Samarbejdet Sovjetunionen-Amerika	"	12
9. <u>D. Saslowski</u> : Hitlers amerikanske Ven Randolph Hearst	"	13
10. <u>Ilja Ehrenburg</u> : Deres Traditioner	"	14
11. Spaniens Folk vil ikke vide af Franco	"	15
12. <u>Ilja Ehrenburg</u> : Tante i Madrid	"	15
13. <u>Rut Adler</u> : "I Dag Spanien, i Morgen..."	"	15
14. Syv Aars Krig i Kina	"	17
15. <u>A. R. Tornii</u> : Svenskere og Finner i Finland	"	19
16. <u>Oberst Denisof</u> : Sovjetflyvningen under tre Aars Krig	"	21
17. <u>Per-Olov Zennström</u> : Engels om Boligproblemet	"	22
18. <u>Ralph Fox</u> : Lenins sidste Aar	"	24

Pris 1 Krone

LAND OG FOLKS Forlæg

IKKE NOGEN NY 9. APRIL

Det danske Folk, der i Dag kæmper for at genvinde sin tabte Frihed og Selvstændighed, er enigt i, at det ikke ønsker at opleve nogen ny 9. April. Dette er en god Indstilling, men selv de bedste Ønsker er ikke tilstrækkelige til at hindre en Gjentagelse, de hjælper intettersom der ikke paa Grundlag af de gjorte Erfaringer træffes de nødvendige Foranstaltninger. Derfor er det nødvendigt, at der skabes fuldstændig Klarhed over og Enighed om, hvad der førte til den 9. April.

Nogle konservative Politikere mener at kunne klare den ved at læsse Ansvaret over paa daværende Udenrigsminister Munch og daværende Forsvarsminister Alsing Andersen. Men saa enkelt er Problemet ikke. Det bunder dybere end i et Par Ministres Optræden i en given Situation. Spørgsmaalet kan overhovedet ikke begrænses til kun at være et dansk Anliggende. Skylden for, at Danmark oplevede den 9. April, og at Land efter Land i Europa blev besat, maa føres tilbage til de demokratiske Landes Politik, der ikke tog tilbørligt Hensyn til Folkene, og som undervurderede den fascistiske Fare. Danmarks officielle Politik sigtede ikke efter at ændre denne Tilstand, men kan snarere sige tværtimod.

Da det efter Naziismens Magtovertagelse i 1933 stod klart, at de tyske Nabostatsers Selvstændighed var i Farezonen, arbejdede klartskuede Personer i Tjecoslovakiet og Frankrig paa at skabe et kollektivt Forsvar. Disse Bestræbelser muliggjorde Oprettelsen af den militære Bistandspakt mellem Sovjetunionen, Frankrig og Tjecoslovakiet. Danmark fandt sig ikke foranlediget til at deltage i Samarbejdet for at skabe kollektiv Sikkerhed. Der lød endog herhjemme Røster om, at denne Politik betød Indkredsning af Tyskland. Danmark kunde dengang have medvirket til, at det skabte Grundlag for en fælles Front mod Nazismen var blevet udbygget, og til, at det var blevet suppleret med en antifascistisk Politik ogsaa paa andre Omraader.

Det skete ikke, og Hitler kunde takket være de demokratiske Staters Holdning uhindret foretage det ene Brud efter det andet, paa Traktater og Aftaler. Med Beskæmmelse maa det noteres, at Danmarks Repræsentation i Folkeforbundet, som den eneste, ikke vilde være med til at fordømme Hitlerhærens Indmarch i Rhinområdet (1935). Danmark understøttede ogsaa Chamberlain-Politikken, der gav frit Slag for Hitlers og Mussolinis Politik i Spanien, betød Østrigs og Albanien's Okkupation og kulminerede i Münchenaftalerne. Hvem husker ikke "Politiken's 6-spaltede Overskrift efter Chamberlains Besøg hos Hitler: "Lykkeligste Budskab i 20 Aar - Freden sikret!" Mændene omkring Chamberlain og Daladier troede, at de kunde redde sig selv ved at lade Hitler få frit Spil i Østeuropa. Denne Opfattelse var Baggrunden for München-Aftalerne. Og Danmark tog blindt i München-Mændenes Fodspor. Med alle Stemmer mod Kommunisternes godkendte Rigsdagen Forslaget om en Ikke-Angrebspakt med Hitler, mens Norge og andre Lande sagde Nej.

Intet af de store Partier kan sige sig fri for Ansvaret. Det konservative Folkeparti allermindst. Det har mere end noget andet Parti medvirket til at tilsløre den fascistiske Fare. Adskillige konservative Politikere laa paa Maven for Fascismen og talte varmt for det korporative Styre. Naziilsenen blev indført i KU. Partiet deltog ivrigt i Løgnkampagnen mod Sovjetunionen, og "Berlingske Tidende" talte ved Valget i 1936 om, at den "røde Bølge" skulde standses paa "spansk" (d.v.s. Franco) Maner. Fra den Tid stammer ogsaa det berygtede "Bide-tange-Cirkulære". Det er klart, at denne Leflen for og Tillempning af Fascismen ikke var egnet til at samle det danske Folk til Forsvar for sin Selvstændighed i Kamp mod Fascismen. Ikke alene spaltede denne Optræden den danske Nation, men den betød Opmuntring for den krigsgale Nazisme. Derfor er de konservative i fuldt Maal medansvarlige for den 9. April, thi de bærer deres Del af Ansvaret for den Politik, som førte dertil. At mange konservative under Besættelsen har handlet paa Linje med Frihedsbevægelsen, er et glædeligt Tidens Tegn, men det udgjættter jo ikke Fortiden og berettiger ikke til at kaste hele Skylden over paa andre.

Undervurderingen af den fascistiske Fare for Landet kom ogsaa til Udtryk paa andre Omraader. Militærordningen af 1937 blev saaledes ikke tilrettelagt med aktivt Forsvar overfor Nazitruslen for Øje, og, hvad der var næsten værre, Nazisympatisører indenfor Officerskorpset fik Lov til at træves. De demokratiske Ministre kunde ikke tænke sig at foretage nogen Udrensning. Selv Premierløjtnant Bülow-Andersen, der overfor sit Mandskab havde erklæret, at han i Tilfælde af tysk Indmarch i Danmark vilde møde Nazisterne med et "Zu Befehl, Herr Kapitän", blev ikke udstødt af Hæren. Begivenhederne den 9. April og senere har bekræftet, hvad Kommunisterne dengang utrætteligt fremholdt, at talrige Officerer ikke var Demokratiet eller Landet tro.

Kommunisternes var ene om at brændemærke denne Politik. Med utrættelig Energi fremhævede de den fascistiske Fare saavel ude som hjemme og påviste, at Eftergivenheden vilde blive skæbnesvanger for Landets Selvstændighed og Demokratiet overhovedet. Partiet sagde i en Række Opreb om den spanske Borgerkrig, at et Nederlag for det spanske Demokrati maatte få Konsekvenser for Demokratiet i andre Lande. Efter Hitlers Okkupation af Østrig krævede Partiet i et Opreb med Parolen "Læg Danmarks Skæbne i Folkets Hænder!" Udrensning af Nazitilhængere indenfor Hær og Administration og manede Folket til at slutte op om en aktiv Politik til Forsvar for Landets Selvstændighed og Frihed.

Det Kommunisterne i Danmark gav Udtryk for, var den samme Politik, som den nægtige Sovjetunion og Kommunisterne i andre Lande førte. Det dækkede desuden den Opfattelse, som næredes af Millioner og Arter Millioner af Mennesker udenfor Kommunisternes Rækker. Det var derfor en Politik, som kunde realiseres, dersom de politiske Magthavere vilde bøje sig for Folkets Opfattelse og gaa ind for den. Men Politikerne vilde ikke lytte til Folkets Stemme. Først Krigens ubarmhjertige Tryk tvang dem til at ændre Standpunkt og gaa med til Oprettelsen af en antifascistisk Kampfront, og takket være den er Hitlernazismens endelige Nederlag nu

- 2 -

forestaaende.

Alt dette - og mere til - maa man tage i Betragtning og drage Lære af, dersom en ny 9. April skal undgaa. Spørgsmaalet er ikke i første Række at afgøre, hvem der har ført den rigtige Politik, men derimod at skabe Garanti for, at der i Fremtiden føres en konsekvent Politik mod Landets ydre og indre Fjender. Denne Politik betyder Samarbejde med andre Stater, først og fremmest Sovjetunionen, der vil være med til at modarbejde krigslystne og rovgridske Magter. Og denne Politik kan føres under Folkets stadige og aktive Medvirken. Derfor har Parolen "Læg Danmarks Skæbne i Folkets Hænder" Gyldighed ogsaa ud i Fremtiden.

Den daglige Politik maa tilrettelægges herefter. Vor kommende Militærordning bør skabes under Hensyn hertil. Der maa drages Omsorg for, at Hæren fra den menige Mand til den øverste Officer med Liv og Sjæl gaar ind for Landets og Demokratiets Forsvar. Derfor maa de menige Soldater have Rettigheder, et Tillidsmandssystem maa gennemføres. Officerskorpset skal udvælges blandt Folkets Sønner. Der maa gives Lempelser, saa den velegnede Menige, der er uden Eksamen, kan faa Officersuddannelse. Hær og Flaade maa bringes op paa rette Størrelse og understyres med moderne, mekaniserede og motoriserede Vaaben. Men sidst og ikke mindst vigtigt er det, at hele Folket drages med ind i Landets Forsvar. Alle maa have Vaabenuddannelse og kunne deltage i Civilbefolkningens Beskyttelse og i Partisanvirksomhed.

Et fast forankret demokratisk Styre indattil, hvor Folkets Vilje er Landets Lov, en Udenrigspolitik, der søger Tilknytning til de store Demokratier, og som ikke indlader sig paa isolerede "nordiske" Eventyr, og en Forsvarsmagt, der i Aand og Handling er Folkets og Demokratiets - det er Forudsætningerne for, at vort Land kan undgaa en ny 9. April.

* *

PALMIRO TOGLIATTI:

V e j e n t i l I t a l i e n s F r e m t i d

Palmiro Togliatti, ogsaa kendt under Navnet Erooli, Leder af Italiens kommunistiske Parti og en af de kommunistiske Ministre i den nye italienske Regering, holdt efter Roms Befrielse den 9. Juli 1944 en Programtale om Italiens Fremtid, hvis væsentligste Afsnit vi gengiver nedenstaaende.

Italien og Forbundet med de Allierede

Efter at have konstateret, at der nu og da var opstaaet Uoverensstemmelser med de Forenede Nationers Armeer, som nu befinder sig i Italien, sagde Togliatti:

"Jeg erklærer her i det kommunistiske Partis Navn, i alle de Styrkers Navn, som følger os, at vi vil gøre alt, hvad der staar i vor Magt, for at rydde alle Misforstaaelser af Vejen, som udspringer af saadanne Kilder. Forbundet mellem de store allierede Nationer er ikke blot en Garanti for disse Nationers Sejr, men er ogsaa en Garanti for den fuldstændige og afgørende Befrielse af vort Folk, det italienske Folk. Derfor forsvarer vi Enheden med dem som vor Øjsten. Til Repræsentanterne for de store demokratiske allierede Nationer, som vi nu ser paa vort Territorium, og som nu kæmper mod Hitler og de fascistiske Udyr, retter vi kun eet Forlangende, siger vi blot dette ene: at det italienske Folk ønsker at kæmpe for sin Befrielse."

Alligevel var det, paa Grund af den fascistiske Regerings Holdning, forstaaeligt, at en vis Mistro til det italienske Folk stadig kunde eksistere. Togliatti fortsatte:

"I ønsker et Italien, som er Jeres Forbundsfæller? Se da paa Arbejderklassen, det proletariske Italien, som allerede i Marts 1943 organiserede de store Strejker i Turin og Milano, der var de første Slag, som uddeltes mod Fascismen og førte til Fascismens Sammenbrud. Se paa de fjorten Garibaldi-legioner, som har kæmpet Dag og Nat mod de tyske Arméer i Appenninerbjergene, paa Emilien's Sletter, i Alpepassene: ved deres Kamp har de aabnet Vejen for Befrielsens Arméer. Her er det Folk, paa hvilket I, de allierede Arméer og Myndigheder, maa bygge. Naar vi siger dette til de Allierede, ved vi, at vi taler, ikke som Klasse eller Parti, vi taler i hele Italiens Navn. Og vi ved, at vi taler ogsaa for de store allierede Demokratiers egne Interesser."

Italiens økonomiske Problemer

Togliatti talte om Massefattigdom i Italien og Kapitalisternes Anstregelser for at udsuge Folket og fortsatte:

"Den nye Situation stiller nye Problemer, som vi gaar ind for at løse gennem de folkelige Organisationer, gennem de politiske Partier, gennem Fagforeningerne og gennem vort Lands Regering. Vi kan ikke tolerere, at der i et Land, som er blevet bragt til Ruin, til Katastrofe af en privilegeret Gruppe af Direktører og Bankmænd, vi kan ikke tolerere, at der i dette Land lidt efter lidt paany skabes en Situation, i hvilken de samme Grupper, som nu har styrtet os i denne Ruin, endnu engang rejser Hovedet."

Problemet Monarki

Vi er gaaet ind for Enhed, en Enhed mellem alle oprigtige patriotiske Kræfter og har ladet de Spørgsmaal ligge, som i Dag kan splitte disse Kræfter. Kammerater, vi holder fast ved denne Politik. Vi har sagt, at vort Syn paa, hvordan det italienske Folk skal løse dette Problem (om Monarkiet) i Morgen, er saa klart, at vi ikke ønsker at spilde nogen Tid

- 3 -

ved bestandig at give nye Udtryk derfor.

Men samtidig tilføjer vi: der gives oprigtige, monarkistiske Kræfter, som vil kæmpe for vort Lands Frihed. Godt, siger vi: der er Plads paa den Front, hvor det italienske Folk kæmper for Befrielsen. Altsaa er der Plads ogsaa til Jer, paa den ene Betingelse, at der bestaar en gensidig Overenskomst imellem os, i hvilken vi begge forpligter os til i Morgen at respektere, hvad Folkets Flertal bestemmer."

Togliatti sagde, at den Lov, som gør Fascismen til en Forbrydelse, og som er udstedt af den første frie italienske Regering, maatte anvendes med Fasthed af den nye demokratiske Regering i Rom, hvorefter han fortsatte:

"De vigtigste Maal for den nye demokratiske Regering maa blive: Optagelse af Partisanstyrkerne som Kernen og en kvalificeret Del af vor nationale Armé samt en begyndende Rekonstruktion af vort Lands Økonomi og Industri. For at løse dette Problem er det nødvendigt at udstede et Opraab til de nye Kræfter i Landet, de folkelige Kræfter:

Ellandt de ledende Kredse i vort Land synes der undertiden at fremstaa Mænd, som endnu ikke har forstaaet denne Nødvendighed... Men kan I da ikke se det gamle Italien, som I kaldte demokratisk og liberalt, skønt det hverken var demokratisk eller liberalt, kan I ikke se, at dette Italien, dette gamle Italien er præcis det samme, som bragte Fascismen til Verden, at naar vi taler om at forny Italien og tilintetgøre Fascismen, taler vi dermed ogsaa om at skabe de nye Betingelser, som skal forhindre, at det gamle Italien, der gik svangert med Fascismen, genopstaar.

Arbejderklassens Enhed

De arbejdende Klasser splittedes i Europa i mange Aar efter sidste Krig, fordi en Del af Arbejderlederne vendte deres Vaaben mod de mest fremskredne Dele af Proletariatet, og paa denne Maade muliggjorde de Fascismens Opkomst og det demokratiske Regimes Sammenbrud.

I Dag har vi lært, at denne Fare har gjort os uhyre Skade, og vore Venner og Bredre i det socialistiske Parti har ogsaa indset denne Fare. Vi siger - fra begge Sider - at vi ved, at vor første Pligt er at forene os og danne en fælles Blok af den arbejdende Klasse.

Hvad Sammensmeltningen angaar, er det et politisk Spørgsmaal, som skal afgøres af vore to Partier. I Dag, inden denne Sammensmeltning er gennemført, maa vi arbejde, organisere, kæmpe paa alle Omraader af vort Lands Liv som to Faktorer, men med samme Maal: at befri Italien, tilintetgøre Fascismen og danne Front mod de reaktionære Kræfters Fremtrængen.

Den folkelige Enhed

Enhedsens Problem har dog en Side, som gaar endnu videre, den omfatter ikke blot den proletariske, men ogsaa den folkelige Enhed. Vi ved, at der i det katolske Partis Rækker findes Masser af Arbejdere, borgerlige, intellektuelle, unge og Landbrugere, der i det store og hele har de samme Maal som vi selv, fordi deres Organisationer blev ødelagt af Fascisterne, som vore egne blev ødelagt, og fordi de akkurat som vi vil genopbygge et demokratisk og fremskridtsvenligt Italien, i hvilket de arbejdende Klasser skal gøre sig gældende. Kammerater, vi vil Aktionserhede med disse katolske Masser.

Vi ved, at der i tidligere Tid fandtes psykologiske og organisatoriske Tendenser, der virkede som Hindringer for disse Enhedsaktioner. Vi har gjort alt, hvad der var nødvendigt for at ophæve disse Hindringer. Fremfor alt har vi, som det kommunistiske Parti erklæret følgende - og jeg gentager det her i Rom, den katolske Verdens Hovedstad: Vi respekterer den katolske Tro, den traditionelle Religion for Flertallet af det italienske Folk. Vi respekterer denne Tro, og vi appellerer til Repræsentanterne for den katolske Tro om paa deres Side at respektere vor Tro, vore Symboler, vort Flag.

Vi ved, at der i denne gensidige Respekt for Principperne rummes en Mulighed for vidtgaaende Overenskomster angaaende de politiske, sociale og økonomiske Aktioner, der skal udgøre Grundlaget for et demokratisk Italien, som fra Grunden forandrer og forbedrer vort Lands Liv og opløser de privilegerede Grupper af Plutokrater, der har ført Italien til Ruin og Katastrofe."

Kommunisterne og det nye Italien

Togliatti fastslog videre, at den bedste Garanti for Sejr i Kampen for Italiens Befrielse og Genfødelse var Styrken og Sammenholdet i det kommunistiske Parti. Han forklarede det kommunistiske Partis nationale politiske Karakter og konstaterede, at hvis ikke disse Arbejdere havde været, som havde løftet de nationale Interesser og Traditioners Fane op af Snavset, saa vilde der ikke have været nogen i Italien, der havde kunnet gøre det. Under stærkt Bifald og Hurraaab mindedes han Grundlæggeren af Italiens kommunistiske Parti, Antonio Gramsci og citerede Gramscis Ord til Dommerne i Sardinietalen: "Der vil komme en Dag, da I fører Italien ud i Katastrofen, og det falder i vor, Kommunisternes Lod at redde vort Land."

"Denne Dag er kommet," sluttede Togliatti. "Det demokratiske og fremskridtsvenlige Italien, som vi kæmper for, skal blive et antifascistisk Italien, i hvilket alle Fascismens Rødder for bestandigt er skaarret over, i hvilket de feudale og reaktionære Rester skal tilintetgøres, og Jordfordelingsproblemet skal løses en Gang for alle. Der skal organiseres et Styre af Folket og for Folket, i hvilket al Ungdom og alle fremskridtsvenlige Kræfter i Landet skal tage Del og blive i Stand til at gaa frem i en stor Enhedsfront mellem de liberale, demokratiske og fremskridtsvenlige Kræfter."

HILDING HAGBERG

Det svenske Socialdemokratis Programrevision

I det følgende bringes et Afsnit af Hilding Hagbergs Tale paa Sveriges kommunistiske Partis 12' Kongres i Maj 1944. Socialdemokratiets Program maa ikke forveksles med det svenske "Arbejderbevægelsens Erterkrigsprogram", som er udarbejdet af Socialdemokratiet og Fagbevægelsen i Fællesskab. Selv om kommunisterne kritiserer en Del af dette sidste Program, tilslutter de sig det som Helhed, idet dets Hovedparole er "Hele Folket i Arbejde". Nedanstaaende Gengivelse er et sammentrængt Referat.

Socialdemokratiet i Frankrig og Italien sætter Socialiseringspørgsmaalet i Forgrunden. Socialiseringen skal, hedder det, gennemføres under den nuværende Frihedskamps Forløb. Først naar den er virkeliggjort, bør nye Parlamenter vælges og indkaldes for at godkende den nye økonomiske Ordning, der er gennemført under Kampens Proces. Man gaar til venstre.

Det svenske Socialdemokrati gaar i stik modsat Retning i sin Programrevision. Det tager et stort Skridt til højre.

I Faa Ord kan Forandringerne i det nye Programforslag udtrykkes saaledes, at Marxismen er opereret bort og Socialismen gjort til et rent betinget Krav.

I Grundstæningerne har man skaaret Udbytningsbegrebet væk, men ikke nok med det, ogsaa Udbytningens reelle Indhold er borte. Man motiverer dette dels med, at den socialdemokratiske Agitation ikke længere anvender Udbytningsbegrebet (altsaa den rene Opportunisme), dels med, at det er saa forvirrende svært at dele Kapitalen i udbytende Storkapital og (mener man) ikke-udbytende Smaakapital.

Mens det endnu gældende Partiprogram tillægger Klassekampen en afgørende Rolle, gøres den til Undtagelse, til noget betinget, i det nye Partiprogram. I det nye Forslag faar Klassekampsudtrykket og Klasseudtrykkene en for den bergerlige Tankegang acceptabel Formulering. Klassekampen bliver altsaa ikke det centrale. "det nuværende Samfunds bestemmende Træk", men faar en mere underordnet Betydning. Hensigten med denne Udemykning synes at være den, at man vil give det Udseende af, at Klassekampen kan bileslægges allerede under Kapitalismens Forhold, og at Socialismen altsaa ikke er nødvendig til dette. En saadan Opfattelse er med et mildt Udtryk Selvrøddrag.

Man gør i det nye Programforslag Socialiseringen til en underordnet Ting. Hovedsagen siges at være at naa en vis Planmæssighed, og denne hævder man at kunne opnaa, selv om Produktionsmidlerne er i privat Eje.

Socialiseringspunkterne er saaledes ændret fra at tilsigte en socialistisk Ordning til at sikre en vis Planøkonomi. Man betoner ogsaa i Motiveringen, at "Planøkonomi ikke nødvendigvis falder sammen med at overføre Produktionsmidlerne til Samfundets Eje."

Det drejer sig altsaa om en Planøkonomi uden Socialisme, en Planøkonomi med Bevarelse af den private Ejendomsret til Produktionsmidlerne - det er aabenbart dette, de socialdemokratiske Programskrivere forespejler sig. Eftersom Planøkonomi dermed bliver Hovedsagen og dette ikke nødvendigvis Socialisering af Ejendommen, er Socialiseringspunkterne blevet et Fikserbillede, der skjuler, at Socialiseringen ikke længere er et ubetinget Krav.

I det gamle Partiprogram siges, at Socialdemokratiet vil erobre den politiske Magt, hvilket er ensbetydende med Proletariatets Diktatur, hvis man uinytter Magten til at gennemføre Socialisering. I det nye Program akcepteres det bergerlige Statsapparat i dets Helhed, endog Monarkiet, og Erobringen af den politiske Magt anses for fuldbyrdet. (Ved den socialdemokratiske Partikongres' endelige Behandling af Programmet bibeholdtes Republikkravet - O.A.). Naar Socialdemokratiet i Programmet de facto afstaar fra Socialisering som et ubetinget Krav og nøjes med Rollen som Kapitalismens Forvalter, kan den letferdigt vifte den politiske Magts Problem bort, men ogsaa kun da. Det har nemlig altid været klart, at ethvert alvorligt Forsøg paa at angribe og afskaffe Kapitalismens Privilegier maa føre til, at Kapitalisterne gør Brug af den virkelige politiske Magt til deres Forsvar. Mulighederne findes altid over for en ikke forsvarsberedt Arbejderklasse. Naar man har set, hvor let demokratiske Røgeringer er fjernet fra Arenaen i Europa i de sidste Aartier, har man kun Munterhed tilovers for det socialdemokratiske Ræsonnement i Magtspørgsmaalet.

Det er helt paa Linje med hele Opportunismen og Ansvarsløsheden ved Behandlingen af dette Kærneproblem, at man ikke med et Ord nævner Fascismen i Programforslaget.

Nogt nyt er det, at "Demokratiet" nu har faaet Plads i det foreslaaede Program. Men man tager dermed ikke noget Hensyn til dets økonomiske og sociale Indhold. Man lader, som om et tilfredsstillende politisk og retsligt Demokrati var muligt under Kapitalismens Betingelser. Det politiske Demokrati fremstilles baade som Middel og som Maal. Det politiske Demokrati er det væsentlige. Økonomisk Demokrati, socialt Demokrati ser nærmest ud som Udenverker i Sammenligning dermed. Dette er alt andet end en alvorlig socialistisk Behandling af Demokratiets Problem.

I selve de politiske Programpunkter er følgende væsentlige Forandringer sket: man har sløffet kravet om Republik, om "folkelig Indflydelse paa Retsvæsenet", om Afskaffelse af "den særlige Straffelov for Krigsmagten", om "retslig Ligestilling af Mand og Kvinde", om "Ophævelse af Undtagelsesloven mod Arbejderne" (det er slet ikke saa ulogisk, at den Stund man nu under

- 5 -

Krigen gennemfører nye Klasselove, lad mig blot nævne een; den Lov, der giver Arbejdsgivere resp. Arbejdere op til et halvt Aars Fængsel, hvis vedkommende giver resp. modtager højere Dyrtdstillæg, end hvad der er gængs; om "det hemmelige Diplomatis Afskaffelse", om "direkte Beskatning" (hvad der jo i Praksis betyder, at indirekte Skatter ikke skal fjernes), om Frihandel (hvad der ikke er noget at sige til), om Restriktions- og Forbudslovgivning, om at større Godser skal overføres til Samfundseje, om fast Ejendoms særlige Skattepligt og om Statskirkens Afskaffelse. Mange af disse Forandringer understreger den antisocialistiske Karakter, Programrevisionen har. Men det klare Formaal at lette Gennemførelsen af de væsentlige Forandringer, uden at Masserne reagerer, opfører man et nydeligt Skuespil omkring Spørgsmaalene om Republikkravet og Statskirkens Afskaffelse.

Det væsentligt nye i Landbrugsprogrammet er, at man har taget Skridtet fra Smaalandsbrug til Familielandbrug. Smaalandsbruget var en borgerlig Utopi og har samme principielle Motivering som Forsøgene paa at opretholde de smaa Haandværksbyer som Modvægt mod Storindustrien. Smaalandsbruget kan kun flyde videre ved at presse sine Udøvere til en umenneskelig Arbejdsdag, ved Kvinde- og Børnearbejde og ved en Levestandard, der holder sig paa det svenske Samfunds Lavpunkt.

Dette har nu ogsaa Socialdemokratiet indset. Men i Stedet for at drage Konklusionen heraf, er det havnet i Familielandbrugets Urimelighed. Familien, det skal være Produktionsenheden, mener Socialdemokratiet i Vareøkonomiens, den udviklede Arbejdsdelings, Rationaliseringens og Mekaniseringens Tidsalder. Naar de paagældende undertiden har forsøgt at fastslaa Arealet for det ideelle Familielandbrug, har de talt om ca. 15 ha Jord. Rent principielt kan det siges, at dette Areal og ikke saa lidt større Arealer ikke frembyder Muligheder for en rentabel Udnyttelse af Maskiner og moderne Teknik, for en Udrustning af Bygninger etc., som vilde være nødvendig for en rationel Drift.

* *

O m E n h e d e n

Fra "Ny Dag" bringer vi en Artikel, der er skrevet paa Grundlag af et Festskrift til den svenske Venstresocialist Zeth Höglund.

Zeth Höglund tilegnedes ved sin 60 Aars Dag et stateligt Festskrift. Nogle af de mange interessante Indlæg behandler Problemet om Arbejderklassens Enhed. I et af disse, skrevet af tidligere Redaktør for Le Populaire, Louis Levy, behandles den franske Arbejderbevægelses Stilling. Forfatteren hævder, at det franske Socialdemokrati er det stærkeste Parti i Frankrig, men mener ogsaa, at det kommunistiske Parti "utvivlsomt spiller en meget vigtig Rolle inden for Oppositionen". "Dets Medlemmer fører en heroisk Kamp. De er blevet decimeret gennem Repressalierne. Nazisterne skyder dem, Vichy guillotinerer dem. I Paris og Omegn har de ubestrideligt Flortallet af de organiserede Arbejdere bag sig. Men i Nordfrankrig og i Pas de Calais-Området, hvor de ganske vist er stærke, er deres Styrke mindre end vor. Og i Landet som Helhed og navnlig i den saakaldte ikke-okkuperede Zone er de aktive Socialister mere indflydelsesrige end de aktive Kommuniste. Men lige saa paafaldende som de kampendes Heroisme er deres politiske Standhaftighed, deres Fastholden ved Partiets Grundprincipper."

Levy gaar ud fra, at Frankrig efter Krigen vil vende tilbage til "en Art Folkefrontsdannelse". Han fortsætter: "Men, siger man, I planlægger et Samarbejde med Kommunisterne, der den Gang lige som i 1935 skal være med i Folkefronten. Det er klart. Jeg haaber kun, at dette Samarbejde bliver mere intimt end i 1936, at de kommer til at deltage i Regeringen. I alle vigtige Spørgsmaal er fælles Optræden af Socialister og Kommuniste uomgængelig nødvendig, fælles Optræden som fører fremad til organisatorisk Enhed."

Levy mener at kunne forstå, at denne Indstilling ikke altid har vundet Forståelse blandt hans skandinaviske Venner, men henviser til, at Frankrigs Kommuniste har betydende Arbejdermasser bag sig, at de under Okkupationen har ført en heroisk Kamp, og at de har faaet noget af den sovjetrussiske Glans over sig. Vanskeligheder findes, men en solid Enighed kan skabes ved at opgive Sektorismen og blive sig Arbejderklassens Interesser bevidst. Han mener ikke, at Forholdet til Kommunisterne altid har været lige let: "Men jeg ved ogsaa noget andet: hvis Arbejderklassens Kræfter i Frankrig er splittede, vil Reaktionen tage Sejren hjem. Vi kan ikke naa vort Maal uden Kommunisternes Medvirken. Omvendt kan man selvfølgelig sige, at de ikke kan naa deres Maal alene."

Levys Udtalelser vidner om, at den forløbne Tids Erfaringer ikke har været forgæves, at Følelsen af Enighedens, for ikke at sige Enhedens Betydning er blevet stærk ogsaa inden for Socialdemokratiet.

Professor Harold Laski, Viceformand i det engelske Labour Party, hævder, at man har naaet et Stadium i Mennekhedens Udvikling, "hvor Demokrati ikke kan eksistere uden Socialisme, og Socialisme ikke kan eksistere uden Demokrati." Han understreger Internationalismens Betydning og henviser til dens Betydning for Marx og Lenin. "En udpint og udmattet Verden vil faa Brug for en dristig Ledelse, hvis den ikke skal opleve, at Magtpolitikens grusomme Kræfter en tredje Gang begynder at drive deres onde Spil. Svaret paa deres lumske Anslag er Forening af de socialistiske Partier i Europa og en omgaaende Indsats for den store Opgave at bygge for Freden."

Georg Branting, som kalder sin Afhandling "Enhed og Splittelse i Arbejderbevægelsen", hævder, at der kun bør findes eet socialistisk Parti i hvert enkelt Land, men paapeger samtidig Splittelsens historiske Aarsager og Nødvendighed i en vis Fase. Han haaber paa en ny Interna-

- 6 -

tionalisme efter Krigen. Han skriver videre: "Hertil kommer, at der unægtelig er opstaaet mange Forudsætninger for ideologisk og politisk Tilnærmelse mellem forskellige Grupperinger i den socialistiske Verden. Internationalernes Indbyrdeskamp er forbi. Synspunkterne angaaende Diktatur og Demokrati synes at have faaet visse Berøringspunkter. Kampen mod Nazismen har mere eller mindre sammensvejet Folkene og lært dem meget."

Vi kan, fremhæver han videre, "under disse nye Stjerner næppe undlade at stille det Spørgsmaal, om Splittelsen i Arbejderbevægelsen kan bringes til Ophør. Det vilde visselig være en Skæbnens Ironi, om Arbejderbevægelsen først efter Nazismens Fald fik virkeliggjort den Enighed, den havde saa god Brug for forinden. Enigheden vilde i saa Fald unægtelig komme post festum. Men for en forenet Bevægelse vilde der i Stedet aabne sig en stor, lang Arbejdsdag."

Branting forstaar Folkefrontspolitikens Betydning. Den kom imidlertid for sent til at kunne vride Rattet bort fra Afgrunden - Nazismen havde vokset sig for stærk. Samtidig viste disse interessante Episoder dog, hvilke Kræfter der kan mobiliseres for Fremskridtets Sag, hvis Enighed opnaas.

Vi har i Hovedsagen indskrænket os til at referere. Indlæggene vidner om, at der ogsaa findes andre Stemninger i Socialdemokratiet end Antikommunisme. I Sverige dominerer endnu den skadelige Antikommunisme, men paa det internationale Plan trænges den tilbage. Det er de frygtelige Erfaringer under den anden Verdenskrig og Okkupationen og ikke mindst den Kamp paa Liv og Død, som er ført for Friheden, der har ført Masserne sammen og jænnet Vejen for en højere Forstaaelse af Enighedens og Enhedens Betydning.

* * *

Enhedsledelse for den norske Hjemmefront

Norges kommunistiske Partis Svar paa en Proklamation fra den norske Hjemmefronts Ledelse og paa den norske Regerings Erklæring af 19. Maj 1944.

Centralkomiteen for det kommunistiske Parti i Norge har faaet forelagt Proklamationen fra Hjemmefrontens Ledelse og Erklæringen fra den norske Regering af 19. Maj 1944 med Anmodning om at høre Partiets Stilling til Proklamationen og Erklæringen. Partiets Opfattelse kan i faa Ord udtrykkes som følger:

Proklamationen fra Hjemmefrontens Ledelse og Erklæringen fra Regeringen berører i Grunden tre Spørgsmaal: 1) Politikken i Efterkrigstiden, 2) Hjemmefrontens Ledelse og vor Regering og 3) Politikken i Dag.

Politikken i Efterkrigstiden

Centralkomiteen for det kommunistiske Parti er af den Opfattelse, at Proklamationen fra Hjemmefrontens Ledelse giver et holdbart Grundlag for Politikken under Efterkrigstiden i Norge. De Hovedpunkter, som opstilles i Proklamationen, vil utvivlsomt bidrage til at fremme en demokratisk Udvikling i vort Land og dermed ogsaa befæste Folkets demokratiske Rettigheder. Centralkomiteen vil derfor tilraade Arbejderklassen og de øvrige Lag af det arbejdende Folk saavel som det norske Folk i sin Helhed at slutte op om Proklamationen af 19. Maj 1944.

Centralkomiteen for det kommunistiske Parti erklærer, at den ledende Tanke i Politikken under Efterkrigstiden i vort Land og de øvrige Lande i Verden maa være at sikre Freden, sikre den for Generationer, sikre Verden en varig Fred, saa at ogsaa vort Folk kan faa Fred og Ro til at samle sine Kræfter om den store nationale Opgave at udvikle Landets Produktionskraft med det Formaal at tilfredsstille Folkets materielle og kulturelle Behov. Alle Spørgsmaal efter Krigen maa underordnes Løsningen af denne Opgave i Politikken. At sikre Freden er derfor ikke nogen mindre vigtig Opgave end at vinde Krigen. I Flugt med dette maa det kommunistiske Parti tilstræbe en Politik, som fremmer vort Lands videre demokratiske Udvikling i Overensstemmelse med de demokratiske Grundsatninger, som er nedlagt i Proklamationen af 19. Maj 1944. I denne Proklamation hedder det:

"Efter vor Grundlov er det Folket selv, som skal stikke den politiske Kurs ud, efter frit Ordskrifte, gennem almindelige Valg saa hurtigt efter Vaabenstilstanden, som det er teknisk muligt."

Centralkomiteen for det kommunistiske Parti mener, at der særlig er to Betingelser, som maa være til Stede, for at en saadan Politik i hele Folkets Interesse kan realiseres: for det første maa den nationale Enhed, som delvis er skabt under Krigen, fortsætte i Tiden efter Krigen, og for det andet maa Marxisterne-Kommunisterne og de konsekvente Demokrater indenfor de forskellige Lag og Klasser i vort Folk anerkendes som fuldtud ligeberettigede Elementer i den nationale Front eller i den nationale Samling i vort Land. Overser man disse to Betingelser, kan der være Fare for, at der vil opstaa indre Stridigheder og Uro, som ender i Kaos.

Centralkomiteen for det kommunistiske Parti erklærer, at Partiet tilstræber en realistisk Politik i Efterkrigstidens Norge, som tager Sigte paa at skuane vort Land og Folk for en politisk Udvikling, som munder ud i Kaos og Borgerkrig.

Hjemmefrontens Ledelse og vor Regering

I Regeringens Erklæring til Proklamationen fra den norske Hjemmefront hedder det:

- 7 -

"I Tilslutning til Opraabet vil man rette en indtrængende Henstilling til det norske Folk om fortsat at slutte op om Hjemmefrontens Ledelse."

Alle Nordmænd ønsker at følge denne indtrængende Henstilling fra vor Regering. Netop derfor kan de kæmpende Patrioter paa Hjemmefronten ikke se bort fra de Erfaringer, som er høstet under den langvarige Kamp mod Okkupationsmagten, Gestapo og N.S.. Det er Nationens Krav til os alle, ogsaa til Regeringen.

Først og fremmest har Erfaringen lært os, at Styrken og Enheden i Modstandsbevægelsen i vort Land maa udvikles videre, befæstes og styrkes, ved at Talsmand for den aktive Politik bliver repræsenteret i Hjemmefrontens Ledelse, og at der i langt højere Grad end hidtil bliver lagt Vægt paa at udvikle Hjemmefrontens Evne til konspirativt Arbejde. Allerede for lang Tid tilbage er Regeringens og Hjemmefrontens Ledelse fra flere Sider blevet gjort opmærksom paa, at Situationen nu i vort Land nødvendiggør, at der skabes en Ledelse for Hjemmefronten, hvor saavel den aktive som den passive Retning i Politikken har sine Talsmænd. At se bort fra eller afvise denne positive Tanke betyder efter Centralkomiteens Opfattelse at opretholde Kimen til fortsat Svækkelse og Splittelse af Hjemmefronten eller den nationale Front. Det er i Nationens Interesse, at vi alle, hver paa vort Felt, søger at bidrage til at løse Spørgsmaalet om at skabe en kvalificeret politisk Ledelse for Hjemmefronten i Norge. I Forbindelse med Løsningen af dette Spørgsmaal er ogsaa Spørgsmaalet blevet rejst om at styrke vor Regering, ved at den optager Repræsentanter for den aktive Krigspolitik.

Centralkomiteen for det kommunistiske Parti vil rette en indtrængende Henstilling til Regeringen, til Hjemmefrontens Ledelse og til alle gode Patrioter om at drøfte og behandle de Forslag og Krav, som er fremkommet om en Enhedsledelse for Hjemmefronten, med den Alvor, som Situationen i vort Land kræver. Vor Regering i London og Hjemmefrontens Ledelse har fra mange Sider i Norge faaet Melding om, at Tanken om en kvalificeret Enhedsledelse for Hjemmefronten har vundet almindelig Tilslutning indenfor demokratiske og patriotiske Kredse. Om denne Tanke realiseres i Form af et Frihedsråd eller i Form af en Reorganisation af den nuværende Ledelse for Hjemmefronten, anser Centralkomiteen ikke for at være noget afgørende Spørgsmaal. Hovedsagen er, at den norske Hjemmefront naar frem til et Enhedsførerskab, som er fast, sikkert og politisk kvalificeret -, et Førerskab, som ogsaa besidder Evnen til virkeligt konspirativt Arbejde.

Politikken i Dag

I Regeringens Erklæring til Proklamationen fra den norske Hjemmefronts Ledelse hedder det videre:

"I Tilslutning til Opraabet vil man rette en indtrængende Henstilling til det norske Folk om fortsat at slutte op om de Linjer, som er trukket op for Kampen i Norge."

Denne nye indtrængende Henstilling fra vor Regering betyder sandsynligvis, at Regeringen mener, at vort Folk fremdeles i det store og hele bør begrænse sig til den Politik, som hidtil er kommet til Udtryk i den saakaldte passive Modstand. Regeringen ser dermed bort fra de Krav, som er rejst af kæmpende norske Patrioter om en mere aktiv Politik særlig paa Hjemmefronten i Norge.

Centralkomiteen for det kommunistiske Parti beklager denne Holdning fra Regeringens Side og udtaler Ønsket om, at vor Regering maa blive mere lydør overfor de Krav, som stilles fra kæmpende Nordmænd ude og hjemme. Forsvrigt er det kommunistiske Partis Syn paa Krigspolitikken i vort Land nedlagt i en Række Dokumenter, som er i Regeringens Besiddelse.

Nogle praktiske Slutninger

I Overensstemmelse med Partiets Stilling til Proklamationen fra den norske Hjemmefronts Ledelse og til Regeringens Erklæring af 19.Maj 1944 ønsker Centralkomiteen for det kommunistiske Parti i Norge at præcisere:

1) Den Meningsforskel, som har været og fremdeles er til Stede mellem den norske Regering og det kommunistiske Parti i Spørgsmaalet om Politikken i Dag er ikke af en saadan Art, at den bør spærre Vejen for et sagligt og positivt Samarbejde mellem Regeringen og Partiet eller mellem Tilhængerne af den aktive og Tilhængerne af den passive Politik.

2) Spørgsmaalet om at udvikle den politiske Evne i vort Folk til Samarbejde mellem de forskellige Grupper, Lag og politiske Strømninger i Folket, selvom der foreligger, saglige Uoverensstemmelser i Øjeblikkets Politik, er særlig aktuelt i Dag og vil blive det i endnu højere Grad i Efterkrigstidens Norge.

3) Det kommunistiske Parti er rede til at udnævne en eller flere Repræsentanter, som tiltræder Hjemmefrontens Ledelse.

4) Det kommunistiske Parti er endvidere rede til at udnævne en eller flere Repræsentanter, som tiltræder Regeringen i London.

Centralkomiteen for det kommunistiske Parti i Norge ønsker at bidrage til, at Slutningsappellen i Proklamationen fra den norske Hjemmefronts Ledelse kan blive en Realitet:

"Man skal vi naa disse Maal, maa ogsaa hver Mand paa Hjemmefronten gøre sin Pligt. Det skylder vi os selv. Det skylder vi vore Landsmænd ude. Det skylder vi vore Allierede. Og det skylder vi Landets Fremtid; enhver Indsats vil blive husket, ingen Svigten vil blive glemt.

Kampen er een, herhjemme som ved Fronterne; hvor enkelt er en Soldat, civil eller

- 8 -

i Uniform. Vi er i Krig. Det maa vi aldrig glemme. Tusinder i de væbnede Styrker giver hver Dag deres Liv for Frihed og Retfærdighed. Det er en Måning til os om at tage vor Risiko, yde vort Offer.

Kampen er nu gaaet ind i sin afgørende Fase. Sammenhold og Disciplin er mere nødvendig end nogensinde. Følg de Paroler og Signaler, som bliver sendt ud."

Alle Talsmænd for den aktive og passive Retning i Politikken i Norge maa i Nationens Interesse samles om Løsningen af Dagens praktiske Opgaver under Parolen:

Enhed i Kampen, i Krigen!

Oslo, den 1. Juni 1944.

Centralkomiteen for N.K.P.

GEORGES ROUSSEAU:

Fransk Modstand

Professor Georges Rousseau, tidligere Chef for Institut de France og den første Franskmand, der i Stockholm sluttede sig til de Gaulle, giver i den følgende Artikel Oplysning om den franske Modstandsbevægelse, specielt om det kommunistiske Partis Andel.

Den illegale Presse

Allerede 1940 organiserer Frankrigs kommunistiske Parti den illegale Modstand mod Tyskland og Vichy. I Juli 1940 udkommer det første Eksemplar af L'Humanité. I Januar 1943 havde Bladet udsendt sit 200' Nummer, La Vie Ouvrière sit 160', "Rusland i Dag" sit 60'. Partiet publicerer et første Flyveblad mod Antisemitismen og senere andre Flyveblade, som henvender sig til Kvinderne og til Bønderne. I Januar findes der tilmed et særligt Blad for Fangerne i de tyske Arbejdslejre (Oflog). I Aaret 1942 har Frankrigs kommunistiske Parti udgivet ialt 6 Millioner Eksemplarer af forskellige Brochurer og Blade. Allerede i August 1942 udgiver Partiets Centralkomite Flyvebladet "Opraab til det franske Folk". I August 1940 var det endnu kun to Røster, der havde manet til Samling af Kræfterne: General de Gaulle og den franske Arbejderklasse. Ansporet af disse to Røster, i hvilke Frankrigs Traditioner smeltet saa vel, begynder det franske Folk at gøre Modstand: Frankrig er paa Vej henimod Oprøret. Det lader sig ikke bestride, at Kommunisterne var de første til at organisere Modstanden i Hovedstaden. Fra Juni 1940 til Slutningen af 1941 er det kun L'Humanité, der i den okkuperede Zone fører Kampen mod alle det franske Nederlags entreprenante Skikkelser - Bladene Combat og Liberation var endnu ikke udkommet i den okkuperede Zone, og Le Populaire (det socialistiske Partis Blad) udkom ikke før Maj 1942.

Det Arbejde, der dengang udførtes af den illegale kommunistiske Presse for at højne det franske Folks Moral, kan ikke overvurderes. Allerede i 1940 brændemærker L'Humanité den "antiplutokratiske" Demagogi, som Vichy benytter, det angriber direkte Besættelsesmagten og tager Elsass-Lothringen i Forsvar. Allerede den 5. Juli 1941 maner L'Humanité alle Patrioter til Samling, en fransk Samling, som Bladet vier Hovedparten af sine Kampagner i 1941 og 1942. Det er gennem L'Humanité, at Franskmandene erfarer om Modstandens forskellige Manifestationer (Strejker ved Renault-Værkerne, Grubearbejderstrejken i Pas de Calais, Grubearbejderstrejken i Saint-Etienne, Strejken i Lyon, i Amberieu etc.). Det er gennem L'Humanité, at de første Sabotageparoler i Pariszonen præges, at de første franske Partisan- og Friskytterafdelingers Opstilling meddeles, at Vichys korruption, Landets Udplyndring og Gestapos Mord brændemærkes.

Indtil April 1943 var L'Humanité stadig fornyede Redaktion blevet henrettet 4 Gange; i Ledelsen for en af disse var Gabriel Peri. I denne Kamp er ogsaa Bladets Sætters, Kolportører og Kurører faldet. Man burde nævne alle dem, der er henrettet, deporteret til Polen eller fængslet. Ved Begyndelsen af April 1943 vurderedes deres Antal til flere Tusind! Alle disse anonyme Franskmand, alle disse Stridsmænd uden Uniform tvinger alle virkelige Franskmand til Respekt. L'Humanité, Organ for Frankrigs kommunistiske Parti, har gjort sig fortjent af den franske Modstand!

Hver beundringsværdige de Ofre end har været, som er bragt af denne illegale Presse, saa findes der ogsaa et andet Toppunkt af Heroisme, som ikke kan overgaaes: Blade redigerede af Gidsler, af Mænd, som hver Dag venter det føjeblik, hvor de skal henrettes. En haandskrevet Avis som "Le Patriote, Lejren I" vidner om, at de fangne Gidslers Moral er hævet over alle Trusler og kan maale sig med den franske Revolutions bedste Traditioner. Nr. 3 af dette Blad redigeres af Andre Fanger, den første Redaktion er allerede skuddt. Der genfindes Marseillaisens Omkvæd, Victor Hugos Hymne til De Døde, en Hyldest til Stalingrads Forsvarere, en Artikel "Leve Sabotagen af Tvangsarbejdet!", et Svar til Goring, en Anklage mod Vichy...

Nr. 4... Skriften er forandret igen, en ny Redaktion er traadt til! Vi nævner af dette Nummer en Hyldestartikel til Gabriel Peri og Lucien Sampaix, et Resume over det foregaaende Aars Begivenheder, om Enhedsfrontens Konsolidering, om Stillingen i Afrika...

Foruden de nævnte illegale Blade udkommer i 1944 La Terre (Jordan), L'Avant-Garde, France d'abord (Frankrig forrest), La Patriote Parisienne, L'Etudiant Parisien (Paris' Student) m.fl.

Modstanden mod Deporteringerne

Allerede i 1942 havde Tyskland umiddelbart Brug for Arbejdskraft til sin Industri. Trods den vældige Hvervekampagne, som lanceredes af Forræderen Laval, trods den store Offensiv som iværksattes mod den franske Arbejder, trods systematisk Organisering af Arbejdsløshed i Frankrig, saa var der den 14. September 1942 kommet mindre end 40 000 Arbejdere af Sted af de 200 000, som det Vichy-tyske Pæk vilde sende til Tyskland. Den franske Arbejder vægrede sig mod det Pres, der brugte det daglige Brød som Løkkemad - og fra den Tid stammer den berygtede Lov om Tvangsarbejde. Under Paaskud af at "koncentrere den franske Industri" har Nazisten med det hvide Slips lukket 1.300 Fabrikker. Men Arbejderne har aoldt Stand. Fra Okkupationens Begyndelse har alle Vichys Anstrengelser været forgæves, naar de gjaldt Frankrigs Arbejdere (især blandt Arbejderne i Renault- og Citroën-Værkerne). Det var de franske Arbejdere, som først mærkede og forstod Vaabenstilstandens Skam og Forræderi! Arbejderklassens Modstand begyndte i Nordfrankrig, og den har siden bredt sig til hele Landet. Allerede i November 1940 udgiver 12 kendte Fagforeningsmænd et Manifest, som forfægter Fagforeningernes Selvstændighed og Frihed og fordømmer Racelærer og Antisemitisme. Disse Paroler genoptages 1. Maj af Fagforeningerne.

Ved Siden af Fagforeningerne har "Komiteen for socialistisk Aktion" arbejdet i fuld- stændig Overensstemmelse med de hemmelige Modstandsorganisationer. Det arbejdende Frankrig har bekæmpet Deporteringerne, som det har kæmpet for social Sikkerhed og for Frankrigs Sikkerhed. I Slutningen af December 1942 vurderede man de deporteredes Antal til ca. 100 000 Arbejdere. Før rigtigt at værdsætte den franske Arbejderklassens Modstand maa man tage Hensyn til de stadig forværrede Forhold, under hvilke de Arbejdere lever, som Besættelsesmagten vil tvinge af Sted. Den store Masse af franske Arbejdere var ifølge tilgængeligt statistisk Materiale om Lonforhold og Priser i Begyndelsen af 1943 berøvet det nødvendige til Livets Ophold. Til de fysisk deprimerende Faktorer kommer de psykiske: Ophævelsen af den faglige Virksomhed, stadig Trusel om Arbejdsløshed o.s.v. Og alligevel har Arbejderne heardnakket bekæmpet "la relève" - Afløsningen, hvorigennem de franske Arbejdere skulde lokkes til at arbejde for den tyske Krigsmaskine. De første Kontingenter til Tyskland bestod frem for alt af "socialt Affald". Først da man greb til Tvang, fik man franske Arbejdere af Sted. Men ikke engang da var Forholdene egnede til at stille Tyskerne tilfreds. Moralsk har de franske Arbejdere vundet Slaget om Deporteringerne. Tyskerne blev tvunget til at omringe Fabrikkernes og med Vold læsse Arbejdernes paa Lastbiler. Allerede i Efteraaret 1942 udbrod der 5 af Jernbanefolk organiserede Strejker mod Deporteringerne. Fra og med Januar 1943 har Kampen mod Deporteringen taget et anseligt Omfang. Vichy-Præfektens officielle Rapporter nævner, at 50 til 80 % af de tvangsudakrevne flygter, alt efter den Egn, de stammer fra. I Montlucon lagde de deporteredes Hustruer og Døtre sig paa Skinnerne. Toget kunde ikke afgaa, og 300 tvangsudskravne Arbejdere kunde flygte. Frem til Maj 1943 indberettes Hundreder af lignende Hændelser. I alle de Egne, hvor de geografiske Forhold begunstiger det, særlig i Savoyen, Isere, Jurabjergene, Massif Central og de sydlige Alper, organiserer der sig hele Flokke mod Deporteringen og bogiver sig til "la maquis", den aabne Modstands Omraade. I Juli 1943 vurderer André Philip Antallet af opsætsige, som er undsluppet Okkupanterne og Vichy, til mellem 100 000 og 200 000.

Sabotagen, Friskytterne og Partisanerne

Efter Arrestationen af 300 Kommuniste den 5. Oktober 1940 gik Grubearbejderne i Pas de Calais i Maj 1941 i Strejke, en Strejke af stort Omfang, og som Repræssalier massakreredes alle kommunistiske Borgmestre. Derpaa fulgte de egentlige Sabotager. Sabotagen paa Jernbanerne tog hurtigt en saa alvorlig Vending, at Trafikminister Berthelot maatte rette en særlig Advarsel til Jernbanefolkene. I Flyvemaskinefabrikkerne udførte Arbejderne Vidundere af Langsomhed. Tanks blev gjort ubrugelige for flere Maaneder, Krigsvirksomheder brændte op, Materiel tog sprang i Luften o.s.v. Allerede i 1942 antog Sabotagen meget forgrenede Former, til Eksempel Forgiftning af tyske Soldater gennem Konserver fra franske Fabrikker! I Slutningen af 1942 var 70 Lokomotiver sat ud af Drift i en enkelt fransk By! I 1943 fører Jernbanefolkene, opildnede af den rene Patriotisme, en uforsonlig Kamp mod Okkupanterne. Takket være Sabotagen kunde "Afløsningens" Arbejdere flygte fra Togene (i Januar og Februar 1943 kommer Togene saa godt som tomme til den tyske Grænse). I August 1943 sdelægges gennem Togafsporinger næsten dobbelt saa mange Lokomotiver, som Frankrig producerer pr. Maaned (Produktionen opgaar til ca. 25 Stk.). I September 1943 lænner Jernbanemændene i Saint Nazaire i 24 Timer de tyske Transporter. De 300 000 franske Jernbanemænd har allerede gjort sig højt fortjent af Fædrelandet, de behersker i Virkeligheden de tyske Kommunikationer i Frankrig.

De franske Patrioter, som har vist sig langt mere effektive end det engelske Flyvevaaben, hvor det drejer sig om Angreb paa Tog og Lokomotiver, har ifølge Vichys officielle Statistik i anden Apriluge i Aar iværksat 800 Sabotagehandlinger; omtrent lige saa mange i tredje Uge og 1500 i fjerde!

Et intimt Samarbejde er ogsaa opstaaet mellem Modstandsbevægelsens hemmelige Arme i "Le Maquis" og Arbejderne. Allerede i 1943 fandtes der Friskytter og Partisaner i hele Frankrig: i Parisomraadet, Le Nord, Picardie, Normandie, Brstagne, Bourgogne, Le Centre og Le Midi. I 1944 forberedte Friskytterne og Partisanerne Invasionen i Normandie og støtter den nu med alle Midler og stor Effektivitet.

Undertrykkelsen og Terroren

Den franske Modstandsbevægelses vældige Kraftuffoldelse foregaar under Gestapos og Vichy-politiets Terror. Henry Hauck, Chef for Arbejdsbureauet i det kæmpende Frankrig, skrev

1 September 1942:

"Den førende Rolle, Arbejderorganisationerne spiller i den franske Modstand, ses af den Proportion Arbejdere, Socialister og kommunister, som er henrettet af Tyskerne eller myrdet af Fascisterne. Utallige socialistiske og kommunistiske Helte og Fagforeningsmænd er allerede faldet under Slagene fra Frankrigs Fjender: Max Dormoy, tidligere socialistisk Minister, Gabriel Peri, kommunistisk Rigsdagsmand, Leon-Maurice Nordmann, socialistisk Advokat, Timbaud, Fagforeningsleder, Michels, kommunistisk Rigsdagsmand, Camel, socialistisk Rigsdagsmand, og mange andre, mindre kendte, men lige saa heltemodige Mænd. Og naar man gransker Offerlisten, kan man ved næsten hver Linje ved Siden af Martyrens Navn læse hans Erhverv: Arbejder..."

I Januar 1943 havde Frankrigs kommunistiske Parti allerede en lang Liste af Martyrer. Man regner med, at 10 000 Kommuniste er henrettet som Gidsler eller død i Fængsel. 40 000 - 50 000 er fængslet. I Maj 1943 hed det i en Redegørelse fra Frankrigs kommunistiske Partis Centralkomite:

To Rigsdagsmænd skudt, en tredje guillotineret af Vichy, en fjerde deporteret østpa og sandsynligvis død i Dag - alle Kommuniste. 6 Byrådsmedlemmer i Paris, 12 Borgmestre i Le Nord og Pas de Calais myrdet - alle Kommuniste. Snese af Fagforeningsledere henrettet af Fjenden - alle Kommuniste... Intet Partimedlem har Tilladelse til at forlade Frankrig uden paa speciel Ordre af Centralkomiteen. Enhver Kommunist maa befinde sig i Ildlinjen, og Lederne udgør Fortroppen. Alle risikerer de deres Liv, daglig...

Den 1. Juli 1943 meddeler l'Humanité, at Wodli, Generalsekretær for Jernbanemændene i Elsass-Lothringen, nylig er henrettet i Strassbourg af Gestapo. Det er det tiende Medlem af Frankrigs kommunistiske Partis Centralkomite, der er myrdet af Fjenden!

Selv om det er sandt, at saa godt som hele det franske Folk i Dag (og allerede i lang Tid) befinder sig midt i en inspirerende Kamp mod Undertrykkerne, selv om det er givet, at næsten alle sociale Læg har bragt og bringer dyrebare Ofre for det franske Befrielsesværk, selv om der - som Deat, Luchaire, Darnand, Guibaud og de Tissot i et Dokument adresseret til Forræderen Petain og Myndighederne i det Tredie Rige udtaler - blandt 40 Millioner Franskmænd "ikke findes 50 000, som er villige til at ofre Livet for Samarbejde (med Tyskerne)", selv om alle 1944's Franskmænd gør fælles Sag, selv om de franske Arbejdere, hvad der er aabenbart, ikke har og ikke har haft Monopol paa al fransk Modstand - saa maa man dog i Retfærdighedens Navn sige, at Arbejderne har været Sjælen i Modstandens Frankrig! I de franske Arbejders forreste Rækker - og i Spidsen for dem - befinder sig Kommunisterne.

Den 10. Januar 1944 udtalte General de Gaulle:

"Den franske Modstand er absolut en Krigens Kraft i denne Konflikt, som omfatter en Verden, men den ogsaa en Fornyelsens Kraft. Derfor bliver den i Morgen et væsentligt Element for Fædrelandets Fornyelse i Fred; en Kraft, som Fædrelandet især regner med. Fædrelandet gør det, uanset hvad disse gode Franskmænd, som har løbet en saa stor og ukendt Risiko for Frankrig, end maatte hedde, være og mene; Frankrig agter at værdsætte sine Sønners og Døtres Fortjenester alene efter de Anstrengelser, de har gjort sig for Fædrelandets Skyld."

De Gaulles Ord er sande. I det Frankrig, som har samlet sig om sin Revolution, har franske Arbejder kæmpet med samme Selvfølgelighed, som han drager Aande. Det frie Frankrig vil ikke svigte sit Løfte; Arbejderne - i Gaar Modstandens Ophavsmænd, i Dag den hemmelige Arme's brede Masser - vil i Morgen blive dem, der bygger det nye Frankrig op, fordi det var dem, der reddede Fædrelandets Ære i en mørk og tragisk Tid.

VICTOR VINDE:

Frankrigs Stemme

Fra Gøteborgs Handels- og Sjøfarts Tidning bringer vi følgende Artikel.

London, medio Juni.

Det har maaske mange Gange set ud, som om Regeringen i Algier førte en frugtesløs Kamp for at afpresse Kabinetterne i London og Washington en de facto Anerkendelse. Hvor smaa de diplomatiske Fremskridt end synes, kan man imidlertid ikke længere bestride, at Frankrig allerede - navnlig siden allierede Tropper kæmper paa fransk Jord - er en politisk Magtfaktor i Europa. Gennem de to angelsaksiske Stormagters faktiske Monopolstilling i Nyhedsformidlingen fremtræder dette Forhold ikke altid med ønskelig Klarhed. Det er den upartiske Iagttagers Pligt at forsøge at udfylde dette Hul.

For nogle Uger siden fandt der en ujenrigspolitisk Debat Sted i Nationalforsamlingen i Algier, den første af Betydning siden Sammanbruddet. Den kastede et overordentlig interessant Lys over Frankrigs Standpunkt til mange brændende europæiske Problemer og gav ikke saa faa Antydninger om, hvordan det befriede Frankrig vil stille sig til Fredens Organisation. Af denne for den umiddelbare Fremtid saa vigtige Debat er næsten intet sivet ud til amerikanske og britiske Avislæsere, og kun den Del af Verdensopinionen, som plejer at lytte til Tunis og Brazzaville, har faaet Del i den.

Det viste sig under Debatten, at man paa ansvarligt Hold oprigtigt var bange for, at de angelsaksiske Stormagters Behandling af det franske Spørgsmaal skulde skabe en Kløft mellem

de store Allierede og det franske Folk. "Det vilde være den største Ulykke, der kunde times os", sagde Udenrigsminister René Massigli. Vincent Auriol, der paa den socialistiske Modstandsgruppes Vegne havde udtrykt Taknemmelighed og Anerkendelse over for de allierede Stormagter, kunde ikke undlade at rette en alvorlig Advarsel til dem. "Naar man saarer et Folks Fædrelandskarlighed, forvandles den let til bitter Nationalisme", sagde han.

Utvivlsomt kunde der spores en vis Bitterhed i næsten alle Udtalelser. Stærkest traadte den maaske frem, da der var Tale om den Aftale, der sluttedes mellem Admiral Darlan og General Mark Clark den 22. November 1942, den saakaldte Clark-Darlan Agreement. Dens Ordlyd er hemmelig, men man ved, at det er en Vaabenstilstandsaf tale og ikke en Aftale mellem to Allierede. Alle Anstrengelser for at faa Aftalen revideret eller sat ud af Kraft har været lige saa forgæves som Forsøgene paa finde de facto Anerkendelse af Algierregeringen. General de Gaulle gav Udtryk for fransk Utaalmodighed, da han pludselig under Debatten tog Ordet. "Jeg mener at burde udtale, at Frankrig aldeles ikke føler sig bundet ved denne Traktat", sagde han. Juridisk maa en saadan ensidig Opsigelse være værdiløs i Øjeblikket. Men for Fremtiden kan det kun betyde, at Franskmandene ikke har i Sinde at anerkende andre Overenskomster end dem, der er truffet af fri Vilje.

Det var ikke uden Indignation i Stemmen, at Massigli berørte de italienske og tyske Spørgsmaal. De Allierede har forhandlet med og anerkendt Badoglio, uden at Algier er blevet spurgt. Er det Hensigten at gøre op med Italien - som angreb det udmattede Frankrig den 11. Juni 1940 - uden at Frankrig, der vedvarende er en Middelhavsmagt, faar et Ord med i Laget? Enhver saadan Opgørelse maa blive fuldkommen illusorisk uden fransk Medvirken.

Endnu alvorligere anser man de Allieredes Behandling af det tyske Spørgsmaal at være. De tysk-franske Relationer vil blive et væsentligt Spørgsmaal i Morgendagens Europa - hvorledes skulde Behandlingen af Tyskland kunne diskuteres, uden at de nærmest berørte raadsperges? "Det vilde være ufatteligt," sagde Massigli. Han erindrede om Frankrigs enorme Ofre i den første Verdenskrig og dets Indsats under den anden Verdenskrigs første Fase, som førte til Sammenbruddet. "Selv om vi bukkede under dengang, saaledes som et hvilket som helst Land med samme geografiske Belliggenhed vilde være bukket under, saa giver det ikke nogen Ret til at fortie eller forringe de frie Franskmands og det franske Folks uafbrudte Kamp mod Undertrykkerne, udbrod Udenrigsministeren. Vore Ofre giver os Ret til at tale for os selv. Vi og med os Polakkerne, Tjekoslovakerne, Nordmandene, Belgierne, Hollænderne, Danskerne, Jugoslaverne og Grækerne har mindst lige saa stor Ret som alle andre til at medvirke ved Fastsættelsen af de Vilkaar, som vore slagne Undertrykkere skal underkaste sig." Det fremgik aldeles tydeligt, at Frankrig ikke tænker paa at anerkende Vaabenstilstandsvilkaar, som dets Repræsentanter ikke har været med til at bestemme, eller at godkende en Fred, ved hvis Udformning det ikke har været med.

"Frankrig," sagde en Taler, "er den største af de europæiske Smaastater." Det var ikke ment saaledes, at Frankrig vilde afstaa fra at genoprette sin Stormagtsstilling. "Frankrig er en Stormagt og intet andet," sagde Massigli under Debatten - men Omstændighederne har gjort, at Frankrig over for de allierede Stormagter befinder sig i en lignende Stilling som Smaastaterne. Frankrig tilbyder nu at føre Smaastaternes Tale over for en alt for eneraadig allieret Stormagtsgruppe. Der blev advaret mod et Folkeforbund, som kopieredes efter det gamle, og mod et Stormagtsdirektorium sammensat af tre, fire eller fem Stormagter, efter hvis Pibe de smaa skulde danse. En saadan Udvikling vil Frankrig modsætte sig. Smaastaterne bør ifølge den franske Opfattelse være rede til at ofre temmelig meget af deres Suveranitet for at muliggøre et effektivt Sikkerhedssystem i Verden, men kun under Forudsætning af, at Stormagterne bringer de samme Ofre paa det fælles Alter. Alle maa paa samme Maade underordne sig gældende internationale Love og Bestemmelser. Frankrig vil med andre Ord efter Befrielsen gøre sig til Talsmand baade for en fastere international Fredsorganisation, hvor national Suveranitet maa vige for international Lov og internationalt Samarbejde, der bygger paa principiel Ligestilling af store og smaa.

I Debatten blev der flere Gange mindet om, at der "bag Frankrig staar et Folk paa Hundrede Millioner Indbyggere." Mange synes at have glemt, at det stadig er Verdens næststørste Kolonimagt. Der hørttes klare anti-imperialistiske Toner i Kolonispørgsmaalet. Den unge Guvernør Lapie var Talsmand for Skabelsen af et fransk Commonwealth, som Modsætning til et Kolonivælde eller Imperium, hvor uudviklede Lande og Folk staar under "Herrefolkets" Formynderskab. Overhovedet syntes det, som om der raadede stærst Enighed om Forslaget om at iandlede et nyt Kapitel i fransk Kolonihistorie, bygget paa de farvede Folks fremadskridende økonomiske og politiske Frigørelse. Naar Krigen i Europa er afsluttet, skal franske Flaadestyrker og Armeer deltage i Krigen mod Japan og Befrielsen af Indokina. Det nye Frankrig afstaar selvfølgelig ikke fra nogen Besiddelse, som Republikken har efterladt sig. I denne Henseende adskiller Algier-Regeringen sig fra Petain og Darlan, der har været villige til at sjakre det ene og det andet bort for at sikre en personlig Mægtstilling.

Der kan ikke raade nogen Tvivl om, at den overvældende Majoritet i Algier-Forsamlingen mener, at Verdensfreden bedst sikres gennem et tillidsfuldt Samarbejde med USA og Storbritannien. Dette Synspunkt blev fremdraget af flere Talere. "Vore britiske og amerikanske Brødre," sagde en af dem. Det fransk-britiske Samarbejde blev saaledes fremhævet som en Hjørnesten i europæisk Politik. Men samtidig var der en Undertone af Uro og Tvivl over for den stundom lunefulde Udvikling i USA og Storbritannien. Man forstaar derfor den stærke Interesse, der lagdes for Dagen for et intimt Samarbejde mellem Frankrig, Belgien, Nederlandene og Luxembourg. Massigli meddelte, at der var ført forberedende Samtaler mellem Belgierne og Franskmand. "Tiden er moden for afgørende Forhandlinger," sagde han. Nederlandene, Belgien og Frankrig har i Dag mere tilfælles end nogensinde, de har alle været okkuperet af Tyskerne, de har det tyske

Rige til fælles Nabo, og deres Kyster grænser til Atlanterhavet. Her findes ubestrideligt fælles Interesser og fælles Behov. Der antydedes noget om økonomisk Fællesskab, omend intet blev sagt om Told- eller Møntunion. Men Tanken om en vesteuropæisk Føderation, omfattende Kyststaterne fra Nordøen til Biscayaugten, maa have foresvævet Talerne.

Frankrig, Belgien og Nederlandene bindes imidlertid sammen af endnu en livsvigtig Interesse: de har allesammen Kolonibesiddelser, der grænser op til hinanden - Frankrig og Belgien i Afrika, Frankrig og Nederlandene i Stillehavet og Vestindien. Hvorledes skulde disse efter Krigen udmattede Lande hævde sig mod de "stores" og navnlig mod eventuelle amerikanske Krav (økonomisk Penetration), om ikke gennem kollektiv Optræden til Beskyttelse af Kolonifolkernes Rettigheder? Med Kendskab til de indbildte eller virkelige Bekymringer for Kolonibesiddelsernes Fremtid, der er opstaaet paa belgisk og hollandsk Side, kan man antage, at Franskmændene ikke taler for døve Ører.

Hvad naar maaske Klarest kan udlæse af den franske Udenrigsdebat, var en Bestræbelse for gennem et nærmere Samarbejde mellem de okkuperede Lande - der jo alle hører til Kategorien Smaastater - at genoprette eller skabe et vist Ligevægtsforhold til de angelsaksiske Stormagter. Dette nødvendiggjorde naturligvis i Massigli's Tale en særlig varm Omtale af Sovjetunionen (og som en logisk Følge deraf af Polen og Tjekoslovakiet) - "med hvilken der i tillidsfuldt Samarbejde skal udarbejdes Planer til Forhindring af en Gøtagelse af Pangermanismens Overgrøb mod Europa." Men man tolker næppe Debattens Indhold forkert, hvis man gaar ud fra, at Hovedvægten blev lagt paa et Samarbejde mellem de smaa Lande, der har faaet Krigenes Rædsler at mærke. Et saadant Samarbejde mellem de okkuperede Lande kan kun komme i et ikke ønskeligt Modsetningsforhold til de "store", hvis Stormagterne optræder med uberettigede Hegemonikrav.

Franskmændene har altid i afgørende Øjeblikke i deres Lands Historie følt sig som Bærere af et almengyldigt Budskab til Menneskeheden. Om denne det nye Frankrigs Mission i Europa brugte Massigli nogle Ord, der fortjener at gengives. "Selv om vort Land i denne Stund bæres oppe af Patriotisme, renere end nogensinde," sagde Massigli, "saa forbliver det alligevel stadig de ugenyttige Revolutionsideers Hjemland. De nye Ideer, som fødes hos os, vil ikke blive præget af nogen chauvinistisk Aand, nej deres Almengyldighed vil tværtimod gøre dem gangbare ogsaa i andre Lande. Det er, fordi Europas Folk i deres Inderste mærker dette, at de med Utaalmodighed ventor paa den Time, da Frankrig indtager sin gamle Plads i Europa."

* *

ERIC JOHNSTON:

Samarbejdet Sovjetunionen - Amerika

Chefen for det amerikanske Handelskammer, Eric Johnston, har været i Sovjetunionen for at studere dette Lands Behov for amerikanske Industrivarer efter Krigen, undersøge Eksportmulighederne og virke for en Udvikling af Handelsforbindelserne ved Forhandlinger med økonomiske Kredse i Moskva. Han holdt den 3. Juni en Tale ved en Banket, som Folkekommisæreren for Udenrigshandel, A. Mikojan, gav til Ære for Johnston. Johnston udtalte bl.a.:

"Lad os undersøge, hvilke Broer det praktiske Samarbejde kan slaa mellem os... Vi amerikanske Forretningsmænd tror paa den kapitalistiske Konkurrence, og vi er Modstandere af Fascisme. Derfor kan jeg forsikre jer en ganske bestemt Ting. Jeg ved ikke, hvem der bliver vor næste Præsident, eller om Kongressen faar republikansk eller demokratisk Flertal. Jeg ved imidlertid, at hvem der end kommer til at bo i det Hvide Hus, og hvilket Parti der end kommer til at kontrollere Kongressen, saa vil USA fortsætte med Krigen, indtil Hitlerhorderne er blevet til Støv.

Dette er den første Bro mellem os, nemlig vor fælles Beslutning om at gøre Slut paa Hitlerfascismen. Den anden Bro er vor gensidige Lidenskab for Produktion.

I Begyndelsen maaførsted vi amerikanske Forretningsmænd jeres nye Sovjetsocialisme og troede, at den stiledede efter at opdele der Rigdomme, der allerede fandtes. Nu ved vi, at et af jeres vigtigste Maal er at øge jeres fælles Rigdom og hvert Aar fordels mere og mere af den..

USAs Nationaløkonomer, som har studeret jeres Statistik, meddelte mig, at I fra 1928 til 1940 havde øget Produktionen med 650 %. Dette er en eksempelvis Fremgang i hele Verdens industrielle Historie.

Sovjetmennesker og vi amerikanske Mennesker bygger gerne nye Byer og foreger vor produktive Virksomhed paa nye Felter. Mange erfarne Bygmestre tror, at I og vi bærer os barnligt ad, naar vi bliver begejstrede over nye og større Byer, over lange og nye Tog, skarper Instrumenter og højere Fabriksskorstene. Godt. Lad os bare os barnligt ad, lad os være unge. I denne Henseende synes det mig, at vi er to af Verdens unge Folk.

Jeg ved, at mange af jer troede, at vort System med Privatforetagender er for kaotisk, og at det ikke kunde producere tilstrækkeligt af Varer til den nuværende Krig, og mange af os troede, at jeres System med Statsforetagender, som vi anser for lidet elastiske, ganske givet ikke vilde kunde producere den nødvendige Varemængde til denne Krig. Men vi har taget fejl paa begge Sider.

Den tredje Bro mellem os er Eksport- og Importhandelen. I Sovjetunionen findes der Manganmaln og Træ, Krom, Ruder, Platin, mens Amerikanerne har Maskiner til elektrotekniske Bedrifter, til Jernbaner og kemiske Anlæg, til Miner og Landbrug. Jeg ser frem til et livligt Handelssamkvem med disse Varer mellem vore Lande. Jeg ved, at Forhandlinger om Handelsaftaler næsten stadig følges af Forhandlinger om politiske Overenskomster. Hvilke politiske Spørgsmaal der end kan dukke op mellem vore Regeringer angaaende Stillingen i Europa eller paa noget andet Kontinent, saa haaber jeg, at vore Regeringer forhandler og træffer Aftaler, som ikke alene

- 13 -

ger det muligt at drive Handel, men ogsaa letter og fremmer Handelen i hele Verden... Lad os saa hurtigt som muligt gaa til Værks for at løse den Opgave."

For at underbygge sine Tanker om Nødvendigheden af intime økonomiske Forbindelser mellem de to Lande, paaberaabte Johnston sig det Faktum, at Sovjetunionens og USA's Territorier ligger nær op ad hinanden. Til Slut udtalte han:

"Vi skal gøre to Ting... Lad os for det første enes og betragte det som et Faktum, at I og vi utvivlsomt kommer vil at leve lang Tid under forskellige økonomiske Betingelser. Lad os for det andet besøge hinanden og drive Handel.

Flere sovjetiske Forretningsmænd end før maa kende Missisippidalen, og flere amerikanske Forretningsmænd end før maa vide, hvordan der ser ud i Volgadalen.

I og vi har stillet os den fælles Opgave at tilintetgøre den grusomme Fjende, som vilde gøre vore Folk til Slaver. Morgendagens Verden vil tilhøre dem, der kan stille Naturens Rigdomme i Menneskehedens Tjeneste. Hver og en af os kan hjælpe den anden med at udnytte disse Rigdomme i vor Interesse!"

**

D. SASLAFSKI:Hitlers amerikanske Ven Randolph Hearst

(fra "Pravda")

I et Blad fra Februar i Aar fandt vi en Artikel af en vis Karl von Wiegand, der varskoer, at Sovjetunionen "har til Hensigt at hugge Balkanstaterne, Polen, Frankrig, Spanien, Tyskland og Norditalien!"

I et andet Blad fra Januar i Aar betegnes Sovjetunionen som "Hetzeren til den nuværende Verdenskrig", og England og Amerika opfordres til at afbryde deres Forbindelser med nævnte Land samt forberede en ny Krig mod Sovjetfolkene. Det vilde ikke være saa forunderligt, hvis alt dette havde staaet at læse i et tysk Blad, men den første Avis hedder New York Journal and American, og den anden hedder Daily Mirror og udkommer i USA, i New York, paa det engelske Sprog. Herr von Wiegand er en af de Skriverkarle, der arbejder for Bladkongen Hearst og hans 29 Aviser og 10 Tidsskrifter.

Hearst er ikke noget Navn, men et gement Skaldsord. Det amerikanske Senats Undersøgelseskommission har gentagne Gange befattet sig med Hearsts Virksomhed, som tangerer det kriminelle og højforræderiske. Under forrige Verdenskrig blev Hearst beskyldt for at have modtaget vældige Summer af Tyskland for anti-amerikansk Propaganda. I 1916 fratog man i England og Frankrig Hearstpressens Repræsentanter Retten til at telegrafere, idet de var mistænkt for at staa i Forbindelse med Tyskland.

Selvsagt er Hearstpressen et Bolværk for den sorteste Reaktion i USA, og da de fascistiske Banditter kom til Magten i Tyskland, følte Hearst sig uimodstaaeligt draget til det Tredie Rige. Han var Hitlers Hædergæst paa Partikongressen i Nürnberg 1934. Her stiftede Hearst personligt Bekendtskab med de tyske Gangsterhøvdinge, og man led ham gerne faa Indblik i Nazisternes Krigsforberedelser. Han skrev begejstret om Hitler og Rosenberg. Da han kom tilbage fra Tyskland, optraadte han aabent som Hitlers Ven og som Talsmand for Hitlers Politik og dens fascistiske Metoder.

Hearst indledte et forbitret Felttog mod det amerikanske Demokrati og Kulturen, mod den amerikanske Arbejderklasse og de intellektuelle, et rent fascistisk Felttog. Hans aabne Demonstration i Fællesskab med den amerikanske Fascisme 1935-36 afstedkom en Bølge af Forbitrelse imod ham. Repræsentanter for 15 amerikanske Universiteter udtalte i en fælles Deklaration, at Hearstkampagnen "er et overlagt og skændigt Forsøg paa at indføre det samme System i Undervisningen og de samme Terrormetoder, der er karakteristisk for det fascistiske Tyskland..."

Under et Møde i Centralraadet for national Oplysning ytrede Charles Byrd, den største amerikanske Historiker: "Der findes ingen Last eller Forbrydelse, som Hearst ikke har udnyttet for at berige sig."

Paa et Møde med 20 000 Deltagere, organiseret af Ligaen til Kamp mod Fascismen i Madison Square Garden i New York, vedtoges en Resolution, der udtaler, at Hearst for Tiden "er den største fascistiske Fare i Amerika..."

Hearst er gentagne Gange blevet afsløret og sat i Gabestokken. Man har ogsaa gennemført en Boikot af hans Blade, hvis Oplag gik mærkbart tilbage, samtidig med at deres Annonceindtægter mindskedes betydeligt. Koncernens finansielle Stilling begyndte at blive usikker. Hearst blev nødt til at sælge en Del af sine Blade og indskrænke sin "Virksomhed". Han blev reddet af den Krig, Hitler satte i Gang i Europa. Han og hans Presse var tydeligvis nødvendige og nyttige for nogen.

Da Hitlertyskland begyndte Revertogtet mod de demokratiske Stater i Europa, stillede Hearst sig straks paa Hitlers Side. Den Dag, Hitlertyskland angreb Sovjetunionen, var en Glædedag for hele Hearstbanden. New York Journal and American skrev, at "Krigen mellem Sovjetunionen og Tyskland er kun en naturlig Konflikt i den europæiske Situation... Vi vil haabe, at Freden genoprettes i Vesteuropa, og at Europa slutter sig sammen mod den asiatiske Kommunismes Ekspansion."

I sin Beundring for Hitler og paa Opfordring af ham skrev Hearst, at den Røde Hær vilde være knust paa kort Tid. Han optraadte rasende mod amerikansk Hjælp til Sovjetunionen og mod al Solidaritet i Kampen mod Hitlerismen.

Tyskerne udbredte sig henrykt om deres Forbindelser med Hearst. Det tyske Telegram-

bureau offentliggjorde den 16. August 1941 en Artikel af Hearst, som sluttede med Ordene: "Amerikanerne ved, at Sovjetunionen maaske ikke mere eksisterer i Slutningen af dette Aar. Hvor idiotisk er det saa ikke at sætte sig paa en Gren, som snart knækker af?"

Grenen knækkede imidlertid ikke, tværtimod, den sovjetiske "Gren" knækkede de Hitlerske Røverhorder og gjorde alle Forudsigelser om Hitlerarmeens Uovervindelighed til Skamme. Til sin velfortjente Benævnelse "Bladgangsteren" fik Hearst nu den ikke mindre velfortjente Betegnelse "Idiot".

USAs Indtræden i Krigen fik Hearst til at hvidte sin fascistiske Façade en Smule. For at indtjene mere Profit paa højere Oplag begyndte han at raabe op om sin "Patriotisme", men det hindrede ham ikke i, stik imod den amerikanske Regerings Politik og Folkeflertallets Stemning, at prøve paa at sprænge den hitlerfjendtlige Koalition. I Efteraaret 1941 førte hans Aviser en forbitret Kampagne mod Overenskomsten med Sovjetunionen, mod Støtte af den Røde Hær og mod beslutomme Aktionen fra Englands og Amerikas Side mod Hitlertyskland. Hearst opfordrede England til at slutte Fred med de fascistiske Røvere.

I den seneste Tid har man kunnet iagttage en forstærket sovjetfjendtlig, hitlervendig Kampagne fra Hearstpressens Side. Er det saa mærkeligt? Adolf Hitler i Berlin sender SOS-Signaler til sin oversøiske Ven, og Hearst aabner alle Sluser i sit æreløse Foretagende.

I November 1943 udsprede Hearstpressen gemene Løgne om Msskvakonferencen, idet han gentog Berlins Opfindelser. I December styrtede Hearstpressen sig med drabeligt Hyl over den sovjetisk-tjekoslovakiske Pagt. I Januar 1944 bagtalte Hearstpressen paa Hitlers Begæring Sovjetunionen og paastod, at Sovjetstaten agtede at sluge Polen. I Februar skrev Hearstpressen som rene Banditter i fuld Overensstemmelse med Tonen i Hitlerpressen og Sovjetunionens Øverste Raads Beslutning angaaende Ændringerne i Sovjetforfatningen. Hearstpressen forlangte, at man skulde afstaa fra at oprette en anden Front i Vesteuropa.

Saaledes opfylder Hearstpressen sine Forpligtelser over for Hitlertyskland. Paa et Tidspunkt, da alle frihedsselskener Folk anspænder alle Kræfter for at tilføje Hitlerismen et tilintetgørende Slag, forsøger en Del af den amerikanske Presse, ledet af Hitlers gode Ven og Staldbroder, at redde det Røverregime, som er dømt til Undergang.

Englands, USAs og Sovjetunionens bedste Sønner udgyder deres Blod paa Slagmarkerne i Frihedens Navn og for Folkenes Uafhængighed, for at redde Menneskeheden og Demokratiet. Samtidig øser Hearsts Haandlangere hele Floder af Blod ud for at sprænge den hitlerfjendtlige Koalition og for at bevare den rovbegærlige Hitlerisme i Europa.

* *

ILJA EHRENBURG:

Deres Traditioner

Foran mig ligger et Brev, Løjtnant Rudolf Schackert har skrevet. Se her, hvad denne tyske Officer, der befinder sig paa et Høspital bag Fronten, har at sige:

"Du vil forstaa mig, kære Ernst, mit Hjerte er ved at briste. Mens du sad i det høje Nord, var jeg med i Kampene om Krim. Mine bedste Venner bukkede under der. Vi husker fra Skoleaarene, at Jord, der har drukket tysk Blod, er tysk Jord, men aabenbart bliver Krim snart evakueret. Hans Tilt taler kun om eet - han kan ikke udholde, at Sjitomir blev evakueret. Jeg træster mig med det ene, at vi med vort Blod, de bedstes Blod, har gjort Krav paa disse Lande, og selv om Plutokraterne forræderiske Fremfærd skulde bevirke, at vi taber denne Krig, vil Tyskland aldrig glemme, at dets Børn var i Ukraine og Sevastopol. Volga kan man betegne som et Felttog, men Ukraine og Krim - det er Erobring. Hvis jeg kommer igennem det, vil jeg fortælle Otto om Krims Haver, og han vil drømme om den Tid, da han bliver stor og kan vinde det tabte tilbage. Jeg har en Følelse af, at en Hundredearskrig er begyndt; sikkert bliver der Pauser, men vi skal nok komme ovenpaa..."

Jeg beder Læseren tænke over Rudolf Schackerts Brev. Han er ikke ene om at drømme om nye Krige; den Slags Tyskere er der mange af. Det er ikke nok, at vi jager Tyskerne ud. Vi maa ogsaa til Tyskland. Det er nødvendigt for de kommende Generationers Skæbne. Vi skal vænne Tyskerne af med meget - og det gaar ikke med Præker og Taler.

Det værste vilde være, om man troede paa den Ersatz for Angertaarer, der allerede bliver lavet i das Reich. Hvordan Tyskland vil optræde Dagen efter det endelige Nederlag, det kan man se af, hvordan fangne Tyskere optræder. Her er en af de sidst indkomne Fanger:

- Navn?
- Fritz Lauter.
- Profession?
- Kontormand.
- Tysker?
- ikke helt.
- Hvordan det?
- Ser De, min Bedstemor paa mødrene Side var halvt polsk. Jeg sympatiserer i det hele taget med Russerne.
- Har De gjort det længe?
- Altid. Det er en Familietradition...

Vi kender disse Familietraditioner. Vi oplevede dem i 1914. Vi har nu set, hvor sejlivede de er. Løjtnant Rudolf Schackert vil føre dem videre til sin Søn, Otto Schackert. Der maa sættes en Stopper for disse Traditioner.

Jeg siger ikke, at man kan faa Tyskernes Hukommelse til at forsvinde. Men lad dem saa faa mere end 1914 og 1941 at huske paa. Lad dem indprente sig det Aar, den Maaned, den Dato, da vi rykkede ind i Berlin, og denne Gang ganske ligefremt, uden at banke paa og uden Omsvøb.

* *

Spaniens Folk vil ikke vide af Franco

Aprilnummeret af det spanske Tidsskrift "Reconquista de Espana", den nationale Juntas illegale Organ, skriver i en Artikel til Aarsdagen for Republikkens Proklamering:

"Denne Dags Betydning for det spanske Folk er større og mere aktuel end nogensinde. Spaniens demokratiske Kræfter har forenet sig i den nationale Samlings højere Junta og har ikke løsrevet sig fra Spaniens trefarvede Fans, for hvilken saa meget Blod er flydt. Franco og Falangisterne er vor eneste Fjende, og Nuet kræver Enhed mellem alle Patrioter i Kampen mod denne Fjende."

I den ledende Artikel siges det, at Juntaen ikke forlanger af de tilsluttede Organisationer, at de skal afstaa fra deres eget Program eller deres egne Anskuelser:

"Den Overenskomst, der er truffet, udgør i denne Henseende et vigtigt Fremskridt, men det er ikke nok. Den 14. April henvendte Juntaen sig igen til alle Spaniere med et Opraab og en Opfordring til at smede national Enhed. Denne Enhed er det Vaaben, som vil feje Franco bort og skabe en Regering, der for Fremtiden sikrer Spanien Demokrati og Uafhængighed..."

Bladet skildrer i det følgende Forløbet af de Festligheder, Franco forordnede til den 1. April for at fejre Sejren fra 1939. Trods Borgmesterens Befaling om, at alle Balkoner og Vinduer skulde smykkes, var det kun de offentlige Bygninger og Falangisternes Huse, der smykkedes i Madrid. Militærparaden foregik paa folketomme Gader.

I Valencia modtoges Faraden med Piben og Raab: Død over Franco og Falangen!

I Bilbao havde Antifascisterne malet talrige Paroler paa Husvæggene, hvor de opfordrede Befolkningen til at blive borte fra de officielle Festligheder, og alle Ceremonier foregik i Befolkningens Fraværelse.

* *

ILJA EHRENBURG:

Tante i Madrid

I en Fortælling af en lidet begavet tysk Forfatter læste jeg engang følgende Betragtning: "Naar man lever stærkt og uroligt i Hovedstaden, er det behageligt, hvis man har en beskeden, men opofrende Tante et Sted i en afsides Provins. Hun er i Nedsfald rede til at træde til. Hun har ikke store Midler, men vil alligevel hjælpe, saa meget hun kan - og navnlig vil hun forsvare dig over for en ubarmhertig Verden, hun vil skrive Breve til en haard kreditor eller brutal Politimester, og hvis det behøves, vil hun tale din Sag nos den Skønne..."

Hitler har en Tante i en afsides Provins, og det er ikke nogen almindelig Tante, nej hun er en af de sjældne i Generalsepsuletter og Generalsbukser: man kalder hende General Franco eller "Caudillo". Hitler hjalp i sin Tid Tante med at smide Spanierne ud af Spanien og okkupere Madrid. Vi husker godt, hvordan tyske Skibe skød Almeria i Grus, og hvordan tyske Flyvere satte Guernica i Brand. Det er dejligt at betale sin Geld, og General Franco hjælper Hitler, hvor han kan. Blot fører Führer hvisker til Tante: "Du har vel ikke lidt Wolfram?" - saa kommer der straks Wolfram til Tyskland, og en Tale om Neutralitet holdes i en stilfærdig, rolig og sømmelig Tone i Madrid. En Dag havde Hitler Brug for lidt Soldater - og Franco skikkede straks sine Hidalgoer til Leningrad, men han glemte ikke at minde en ekstra Gang om, at han er gennemneutral. Hitler kender sin Tante til Bunds. Se hvordan "Völkischer Beobachter" beskriver General Franco:

"Hans Karakter er præget af Tilbageholdenhed og Beskedenhed... venlige Øjne, rundt Ansigt, graaende Haar, en solid Skikkelse af Middelhøjde... Hans Elskværdighed, Hjertevarme og Omsorg kommer først frem i Vennernes intime Kreds..."

Ikke sandt; en henrivende Tante? Hvem vil sige, at det rare Menneske med det runde Ansigt og de venlige Øjne har lemlæstet Hundreetusinder af Spaniere, der ikke vilde være en Lakajs Lakaj? "Caudilloens" Elskværdighed, Hjertevarme og Omsorg er bestemt for hans intime Venner, altsaa for Tyskerne. Men Generalen kan ogsaa være venlig overfor fjernere Bekendte. Selv Ribbentrop misunder ham hans Belevenhed, den spanske Tante regnes i Berlin for en fin Diplomat. "Völkischer Beobachter" noterer to Ting, der passer i Nevnsens Kram: "Spanien skal ikke gaa med i Krigen," og "i Jagtlotet El Prado ved Madrid modtager General Franco Diplomaterne

Jagtlottet er blevet et yndet Sted for Europas Stavnemøder. I sin Tid rejste Marskal Petain undertiden hertil. For nylig kom to franske Fascister - Rigaut og Debrouil fra Algier. De førte Forhandlinger med kendte Forrædere - Frossard, de Mongie og Bonnet. Den spanske Tante er ikke blot god til at fri, men er ogsaa en førsteklasses Koblerske. Hitler velsigner hende. Naar Hitler bliver nervøs over Efterretningerne om de forestaaende Operationer i Vesteuropa, tænker han: Tante klarer det nok for mig... Men Tante klarer dem ikke. Man har gennemskuet hende. Turen kommer ogsaa til hende. Især har vi en Høne at plukke med Tante. Vi agter ikke at glemme Palærne i Tsarskoje Selo, som "Caudilloens" Stratenrøvere har plyndret, eller de Sovjetmennesker, hans "Frivillige" har slaet ihjel. Naturligvis ligger El Prado langt borte, men Retfærdighedens Gudinde er klarsynet og udholdende.

* *

RUT ADLER:

"I Dag Spanien, i Morgen..."

I Juli for otte Aar siden læstes i Verdenspressen de første Meddelelser om det fascistiske Kup i Spanien, der fik saa skæbnesvangre Følger for hele Europa gennem den Stilling, de fleste Stater indtog til Sagen.

- 16 -

Det spanske Folks Tragedie er gledet i Baggrunden efter de senere Aars Hændelser, og naar man taler om de undertrykte Folks Befrielse, forbigaar man i Tavshed det Faktum, at det spanske Folk endnu lider under Trykket af den 5. Kolonne, der med udenlandske Hures Hjælp slog den demokratiske Samfundsorden i Stykker. Men sidste Akt i det spanske Drama er ikke skrevet endnu. Otte Aar efter dets blodige Indledning er nogle Erindringer og Refleksioner paa sin Plads.

Paa Grund af de endnu fremherskende feudale Forhold var Spanien indtil 1931 et tilbagestaende Land. Industriarbejdere, Landarbejdere og Bønder levede under de usleste Vilkaar og var Genstand for en hensynsløs Udsugning gennem Præsteskab, Godsejere og Militærjuntaer. 45 % af Landets Befolkning var Analfabeter, fordi Kirken havde Monopol paa Undervisningen. Spontane Revolter, Bondeoprør, Strejker og Demonstrationer, der Tid efter anden opstod i forskellige Dele af Landet, blev slaaet ned med militære Magtmidler, og alle radikale Elementer og Organisationer blev forfulgt. Dette førte kun til en Fortætning af den revolutionære Stemning i Folket, og det gav Anledning til nye og stærkere Sammenslutninger, mest paa socialistisk Grundlag. De skrigende sociale Misforhold under et feudalt Regime, der hverken vilde eller kunde forbedre dem, gav den revolutionære Bevægelse Tilhængere langt op i de Intellekтуelles og borgerligt Liberales Rækker.

Under denne Udviklings Tryk faldt Monarkiet som en raaden Frugt i 1931, og Spaniens første demokratiske Forfatning saa Dagens Lys.

Almindelig og lige Valgret, Kirkens Adskillelse fra Staten, obligatorisk og gratis Skoleundervisning for alle, Konfiskation af Kirkegodserne, Jord til Bønderne - det var det første og nødvendigeste, som den nydannede Republiks Regering havde at gennemføre.

Men de bestående Klassers reaktionære Kræfter agtede ikke et Øjeblik at give Afkald paa noget Overklasseprivilegium, selv hvor et Privilegium stred mod de elementarste sociale Retsbegreber. For dem var hævdvunden Uret hellig Ret. Det unge Demokrati var værgeløst i sin omfindtlige Hamskiftningsperiode. Hvor det vilde reformere, stødte det paa alle de Vanskeligheder, som den hellige Privatejendomsret til Produktionsmidlerne kunde lægge i Vejen for Reformarbejdet. De Folk, der tidligere gennem Udsugning og Korrupsion havde beriget sig paa Folkets Bekostning, gjorde Regeringens Byrde tungere ved at give den Skylden for Statens elendige Økonomi og undergrave Folkets Tillid til Demokratiet. Kirke og Tradition holdt de uoplystes og fattiges Sjæle, navnlig Kvindernes, fangne i deres Net, som med Tusind usynlige Masker bandt dem til det forgangne.

Allerede i 1933, efter Valgene maatte den radikale borgerlige Regering træde tilbage, og det ene reaktionære Ministerium efter det andet fulgte. Reformerne blev lagt paa Hylden, og Folkets Forbitrelse steg. I 1934 fik de svegne Løfter Svar gennem Generalstrejke og vældige Demonstrationer, og Grubearbejderne i Asturien gik til væbnet Oprør. Det blev slaaet ned med Militær under et frygteligt Blodbad paa Befolkningen. Tusinder af Arbejdere blev kastet i Fængsel, og mange af deres Ledere dømedes til Døden.

Reaktionen triumferede indtil 1936, da Arbejderpartierne og de borgerligt radikale Partier forenede sig i en "Folkefront" ved Valget i Februar og vandt en overvældende Sejr. En ny Regering dannedes under Ledelse af den liberale Azana, Fængslerne aabnedes for Tusinder af Frihedskæmpere, Reformarbejdet blev genoptaget med Begejstring og Energi, og et sydende socialt Nydannelsesarbejde begyndte paa alle Samfundslivets Omraader. Tydeligst og hurtigst mærkedes dette paa Sundhedsplejens, Mødre- og Børneplejens og Undervisningens Omraade. Aldrig er vel Læger og Lærere gaaet til deres Opgaver med større Entusiasme og Opofrelse end i Folkefrontens Spanien. Det var, som om Døgnets Timer aldrig slog til for deres Arbejde, som om endeløse Vanskeligheder kun ansporede dem til nye Anstrengelser.

Paa mange Felter kunde man gøre lignende Iagttagelser: det nyvundne Demokrati havde aabnet Vinduerne paa vid Gab til de ubegrænsede Muligheders Fremtid. Her formedes en ny Verden for et nyt Slægtled, der paa Ligerættens og Frihedens Grund skulde vokse op til nye Mennesker.

Naturligvis arbejdede de reaktionære Kræfter lige ufortrødent paa Demokratiets Undergang. Gennem idelige Provokationer og Voldshandlinger, som de gav Regeringen Skylden for, søgte de at ophidsede Befolkningen mod denne. I Kampen mod de Kvinder og Mænd, der bar den nye Tids Faner, var alle Midler tilladt: Løgn og Bagtalelse, Mord og Forræderi.

I Juli 1936 var Forberedelserne til Ende, Overenskomsten med Mussolini klar. Den spanske Fascisme slog til, først kom fremmede Flyvemaskiner, senere landede Tropper paa Spaniens Kyst. Landet var solgt af dets egne.

Men selv med de italienske Tropper i Landet var den lovlige spanske Regering sikker paa en hurtig Sejr over baade dem og Franco-Falangens Forræderskarer. Folket, hele det spanske Folk, stod jo bag Regeringen. Og med samme Begejstring som i det sociale Reformarbejde gik man til at organisere Forsvaret. Man havde Folk nok, Folk med Offervilje og Tapperhed - men man havde ingen Vaaben. Det meste af de ubetydelige Lagre havde Franco taget. Spanien havde ingen Vaabenindustri. Man maatte købe fra Udlandet. Der fandtes forøvrigt en Aftale med Frankrig om Vaabenleverancer.

Men saa hændte det utrolige, det ufattelige, det utilgivelige: ingen vilde sælge Vaaben til Spaniens lovlige Regering. Socialdemokraten Leon Blum stod i Spidsen for Frankrigs Folkefront - var det i hans Hjerne, at den sataniske Idé fødtes: Ikke-Interventionen? "Intermezzoet" i Spanien skulde betragtes som en Borgerkrig, som andre Nationer ikke skulde blande sig i, da Forviklinger saa kunde opstaa, der kunde sprede Krigsbranden over Europa. Denne vidunderlige Argumentation efterfulgtes af en endnu vidunderligere Bestemmelse - alle Nationer skulde forpligte sig til ikke at levere Vaaben og Krigsmateriel til nogen af Parterne i denne "Borgerkrig", man skulde være neutral.

Det Blumske Tankemisfoster blev akcepteret, pyntet op og demonstreret paa Banketter og Konferencer under ivrig Paakaldelse af Gud og Moralen.

Der stod det spanske Folk med sin Lidenskab for Retfærdighed, sin nationale Patos, sin straalende Fremtidstro, sin granseløse Offervilje. Efterhaanden fik de italienske Gribbe Selskab af de tyske, som udnyttede "Ikke-Interventionen" endnu grundigere. Arsenaler af al Slags Vaaben og Krigsmateriel strømmede til Franco-Siden og blev der prøvet i Praksis. Krigsmetoder og Taktik blev efterprøvet af de tyske Divisioner; Terror og Spionage-systemer blev indsvet.

Men det var ikke alene det, at Ikke-Interventionen tillod, at den totale Krigsførelse, Krigen mod en værgeløs Civilbefolkning, havde sin effektfulde Premiere over Guernica, Madrid og Hundreder af ubefæstede Byer. Langt værre var det, at Europas demokratiske Stater gennem Ikke-Interventionen tillod, fremmede og begunstigede Fascismens store Generalprøve i Spanien: dette var dens første voldelige Ekspansion i Europa. Hvor langt vilde Demokratierne gaa i Eftergivenesshed, hvorledes vilde de reagere over for disse soleklare Brud paa alle vedtagne folkeretslige Regler, hvor længe vilde de lukke Øjnene for, at dette var Krig, hvilket Modstand vilde de rejse, naar deres højtpriste demokratiske Idealier blev trampet under Fode?

De store demokratiske Stater tav og lod Fascismen skalte. De smaa demokratiske Stater gjorde som de store. Det var kun Sovjetunionen og Mexico, som stadig raabte op om, at Spanien skulde have Ret til at købe Vaaben og burde have dem, og at Tyskland og Italien førte Krig i Spanien. Der var ogsaa nogle Tusinde behjertede Mænd fra forskellige Dele af Verden, der kantede sig gennem de spærrede Grænser, trodsende Forbud og kriminalisering, og bad den republikanske Side i Spanien om at maatte hjælpe til med at forsvare Demokratiet. Det var en mærkelig Samling Mennesker. De var faktisk oprørt over Fascisternes Misgerninger mod det vaabenløse spanske Folk. Desuden var de ganske ude af Stand til at se det moralsk ophøjede i den Blumske Ikke-Intervention og det geniale Træk i Mr. Edens "Gentleman agreement" med Mussolini. Ja, det gik saa vidt, at denne mærkelige Samling blev anset for en Slags Talerør for Folkenes Samvittighed, hvad der bl.a. udløste et Utal af Hjelpeaktioner fra alle Lænde med det Formaal at bistaa Folket i Spanien, der ikke kun sloges, men ogsaa frøs og sultede. Uforskaammede som disse Spaniensvenner var, bedrev de ikke alene Indsamlinger, men propagerede ogsaa paa Gader og Stræder for hvem, der vilde høre efter - ganske som den spanske Regering selv - de paastod, at det var nedvendigt at standse Fascismen nu, straks, i Spanien, ellers vilde den vælte som en Syndflod ud over hele Europa og kruse Frihed, Demokrati og Kultur.

Forgæves. Demokratiernes høje Regenter vilde ikke høre. Ikke engang Selvopholdelsesdriften kunde formaå dem til at lytte til Advarslerne. Til den bitre Ende maatte det spanske Folk stride og forbløde, forraadt af Demokratierne, hvis Livsinteresser det forsvarede.

Saa gik det nedad. München var kun den logiske Fortsættelse af Ikke-Interventionen. Hvem vover nu at bestride, at Fascismen havde kunnet standse i Spanien, hvis det spanske Folk ikke var blevet berøvet sin gode Ret til at skaffe Vaaben, hvis de demokratiske Nationer var blevet enige om besluttsom Modstand mod den fremstormende tyske og italienske Fascisme? Den gang vilde det have kostet en Brøkdæl af Udgifterne til et Aars Verdenskrig at standse den fascistiske Ekspansion - nu forbløder hele Verden under fem Aars brændende Helvede, og Eliten af Europas Folk vansmagter i Gestapos Fængsler.

Hvem er de ansvarlige?

Alle, der var med til Ikke-Interventionen.

Alle, der ikke protesterede imod den. Ja, selv de, der vilde "hjælpe begge Sider", er medansvarlige for den Forbrydelse, der blev begaaet mod det spanske Folk i Aarene 1936-38 og for denne Forbrydelses Følger for Menneskeheden.

Ene og alene de, der hævdede, at Spaniens Folk skulde have Vaaben, skulde hjælpes, forsvares, med alle hæderlige Midler, gaar fri for Ansvar.

"I Dag Spanien, i Morgen..."

Otteaarsmindet ringer sin Hyldest til alle dem, som kunde se for det, der var Ret, og til dem, der tavse hør deres Tid i de politiske Fængsler.

S y v A a r s K r i g i K i n a

6. Juli 1937 gik Japanerne til Angreb ved Peiping efter at have provokeret Sammenstød med kinesiske Tropper ved Lukaotsjao. Nedenstaaende bringer vi en kort Oversigt over Japanernes blodige Røverkrig mod Kina.

De japanske Imperialister havde allerede sat sig fast i Kina under forrige Verdenskrig. Senere udnyttede de Generalstriden i 20'erne og 30'erne til at underlægge sig Mandsjuriet, som omfatter fire af Kinas frugtbare og rigeste Provinser. Herfra tængte de mod Syd og besatte efterhaanden flere Provinser. I 1931 gik de i Land i Shanhai, hvor de foranstaltede et stort Blodbad paa de daarligt bevæbnede Soliater.

Allerede paa dette Tidspunkt henvendte Kommunisterne sig til Regeringspartiet Kuomintang og foreslog national Enhedsfront mod Japanerne. Men Kuomintang og dets daværende Ledere Tsiang Kai Sjek og Wang Tsing Wei afviste alle Forslag og erklærede, at de først maatte udrydde Kommunisterne, før de kunde begynde Kampen for national Uafhængighed!

Kommunismen har imidlertid siden 1920 været en Massebevægelse i Kina. Kommunisterne samarbejdede i flere Aar med Kuomintang, saa længe dette lededes af Dr. Sun Jat Sen, den store

Følkefører og Nationalrevolutionære, som organiserede Revolutionen i 1911 og blev Kinas første Præsident. Dr. Sun optog det kommunistiske Parti som en Underafdeling af Kuomintang, og i Aarene 1922-26 sad der flere Kommuniste i hans Regering i Canton. Men Dr. Sun døde 1925, og kort efter udnyttede den øverstkommanderende for hans Arme, Tsjang Kai Sjek, Lederens Bortgang til et Kup, ved hvilket han trængte Kuomintangs Venstrefløj fra Magten.

I Sommeren 1926 begyndte Kuomintang det store Felttog mod Nord for at slaa de reaktionære Generaler ned, og i denne Periode sluttede Kuomintangs Venstrefløj og Kommunisterne en stiltiende Overenskomst om at høre op med de indbyrdes Stridigheder til Fordel for den fælles Kamp. Felttoget mod Nord blev et Triumftog, baaret frem af Folkets Masser, og allerede i Februar faldt den tredobbelte By Wuhan (Hankau-Hanjiang-Wutsjang) ved Jangtsekiang, og Regeringen flyttede fra Canton dertil. I Marts gjorde Arbejderne i Sjanghaj Oprør og fordrev General Sun Tsjuang Fang, men en Uge senere rykkede Tsjang Kai Sjek ind i Byen, anrettede et Blodbad paa Arbejderne, som havde banet Vejen for ham, oprettede sin egen Regering og brød med den Bevægelse, der havde ført ham til Magten.

Nu førte han i nogle Maanedø Krig mod Kuomintang, mens han sluttede en Række Overenskomster med engelske, tyske, japanske og amerikanske Bankierer, som støttede hans Kamp mod Venstrefløjen. Kuomintangs Regering i Hankau havde ganske vist store Armeer til sin Disposition og var støttet af Folkets Masser, men den bestod af vankelmødige Smaaborgere, som blev forskrækket, da Bønderne satte sig i Besiddelse af Jorden, og de sluttede Fred med Tsjang, som nu blev deres Leder, efter at de havde brudt med Kommunisterne og drevet dem under Jorden. Mange radikale og kommunistiske Generaler som Jan Da Deng, Ja Ting, Ho Lung, Tsju De og Sjao Ke brød med Tsjang, gjorde Oprør og erobrede i November 1937 Millionbyen Canton. Disse Generaler dannede, støttet af den store Masse af Bønderne, talrige Folkearmeer, som oprettede 17 frie Folkerepublikker i 16 forskellige Provinser.

Endelig forenedes Størstedelen af disse Republikkers Armeer i de nordlige Provinser Setsjuan, Sjensi, Kansu og Ningsja, hvor de forberedte sig til Kamp mod de japanske Okkupanter. Samtidig havde Kommunisterne og Folkearmeernes Ledelse gentagne Gange foroslaaet Kuomintang at gøre en Ende paa Borgerkrigen og oprette national Enhedsfront mod Japanerne. Kravet vandt stadig større Tilslutning blandt Millioner af Bønder, Arbejdere, Byernes Intellektuelle og ogsaa blandt Soldaterne. Da den øverstkommanderende Tsjang i 1937 kom til Sian i Sjensi for at afstraffe de Tropper, der havde fraterniseret med Folkearmeen i Stedet for at bekæmpe den, blev han i Stedet selv tegt til Fange af sine forbitrede Generaler, som var imod Borgerkrig og krævede Kamp mod Japanerne. Generalerne tyang ham nu til at forhandle med Kommunisterne, som selv gjorde store Indrømmelser, afskaffede det kommunistiske Navn, omdøbte deres Armeer og forpligtede sig til at anerkende Tsjang Kai Sjek som øverstkommanderende, dersom han vilde stille sig i Spidsen for den nationale Enhedsfront og organisere Forsvarskrigen mod Okkupanterne.

Japanerne tog denne Overenskomst som en Anledning til Krig med den Begrundelse, at de "vilde udrydde Kommunismen i Asien". Takket være deres mangeaarige systematiske Forberedelser og deres tekniske Overlegenhed lykkedes det dem hurtigt at erobre store Dele af Kina. De satte sig i Besiddelse af Byerne ved Kysten, Jernbanerne og de store Floder og tvang Tsjang og hans Regering til at flygte til Tsjungkin inde i Landet. Kommunisternes øverstkommanderende Tsju De udnævntes til Generalstabschef hos "Mønsterguvernøren" i Sjansi og blev i Realiteten den øverste Leder af det fælles Forsvar i Nordkina, og her har Japanerne stort set staaet paa samme Sted siden 1937.

I Krigens første tre Aar kunde Japanerne købe Flyvemaskiner, Benzin, Millioner Tons gammelt Jern og andet Krigsmateriel i England og Amerika, som paa daværende Tidspunkt holdt sig neutrale. De solgte jo samtidig Vaaben til Kina, som transporteredes over Burmavejen, men dette var dog kun en Brøkdæl af de Mængder, Japanerne kunde faa, takket være den japanske Flaade, som blokerede Søvejen til Kina. Sovjetunionen var i denne Periode den eneste Stat, som ikke tog Hensyn til Angriberens, men solgte Vaaben til Kina. Den japanske Minister i Moskva protesterede hos Litvinof og krævede Vaabenleverancerne indstillet, men Litvinof svarede meget bestemt, at Sovjetunionen handlede med hvem den vilde, og han gjorde ingen Hemmelighed af, at hans Regering sympatiserede med det kæmpende kinesiske Folk.

Siden Japanernes Angreb paa England og Amerika i Efteraaret 1941 har disse Stater samarbejdet med Kina, men nogen større Hjælp har de ikke kunnet yde, efter at Japanerne erobrede Malakkahalvøen og Burma og derved afskar Kinas Landforbindelser til Havet.

Søkrigen i Stillehavet har formodentlig betydet en vis Aflastning for Kineserne, da Japanerne maa anvende saavel deres Handels- som deres Krigsflaade til Krigen paa denne næsten uendelige Front. Her har de Allierede haft større Fremgange end i Kampene paa Jorden, men Fremrykningen har indtil for nylig været relativt langsom. Siden Angrebet paa Pearl Harbour er Japanerne blevet fordrevet fra nogle store Øer i Aleuterne og fra de sydligste af Salomonøerne. Amerikanerne har sat sig fast paa engelsk Guinea og er derfra rykket ind i den hollandske Del af Øen, de er gaaet i Land paa Admiralitøtsøerne, paa Marshalløerne og Marianerne, og nu sidst har de gjort Landgang paa Øerne Saipan og Truk, som ligger "kun" 2.460 km fra Japan. Japanerne sidder endnu fast paa Salomonøen Bougainville og paa Bismarcks-Øgruppen nærved, og Fremrykningen i dette vanskelige Terræn tager Tid.

Noget større Angreb kan næppe foretages fra de erobrede Øgrupper, men Amerikanerne kan med deres overlegne Luftvaaben binde store japanske Stridskræfter og forhindre dem i at gribe ind i Kampen om Ny Guinea, der af de sagkyndige betegnes som Operationernes Tyngdepunkt. Denne Ø er imidlertid betydelig større end Sverige, og med den sejge Modstand, Japanerne gør, maa man sikkert regne med, at Erobringerne tager lang Tid. Har de Allierede først faaet fuldstændig Herredømme paa Øen, turde de have Mulighed for herfra at stoppe Japanernes Søforbindelser med Java og Sumatra, de rigeste Øer i Hollandsk Indien, hvorfra de endnu faar store

- 19 -

Mængder uundværlige Raastoffer. Det er klart, at en saadan Udvikling vil svække Japanernes Modstandskraft, men hvis Amerikanerne skal virkelig gøre Roosevelts Løfte og marchere gennem Tokio, er Sejre i Periferien ikke tilstrækkelige. Forholdet er her det samme som ved de Allieredes store Luftoffensiv mod de tyske Byer: den skaber ingen Afgørelse.

De afgørende Kampe i den asiatiske Krig maa sikkert udkæmpes mod de japanske Armeer, dels i Kina og dels paa de japanske Øer, hvor de engelsk-amerikanske Tropper før eller senere maa gaa i Land, hvis de endeligt skal kunne knuse Fjenden. For at naa dertil maa de enten dækkes af Luftvaabenet og Flaaden gaa i Land direkte i Japan eller ogsaa i Burma for derfra at komme Kineserne til Undsætning og med deres Hjælp tilintetgøre den japanske Millionhær, som staaer i Mandsjuriet og det egentlige Kina. Fra de store Havne i Shanghai, Tsingtao og Tientsin i Melleml- og Nordkina er Vejen over det Gule Hav til Japan ikke saa lang, naar først de japanske Søstridskræfter er nedkæmpet.

Men paa dette Omraade har Japanerne endnu et stort Forspring. Dette synes mindre at bero paa deres Styrke end paa Modstanderens Langsomhed, Tvivlrædighed og mindre systematiske Krigsførelse. De Allierede har for over et Aar siden udnævnt Lord Mountbatten til øverstkommanderende for Tropperne paa den sydvestlige Landfront, og man regnede med, at han vilde indlede en stor Offensiv i Burma. Engelske Blade har for længe siden oplyst, at Vicekongen Wavell har en Millionhær i Indien, og Maitland Wilson har en stor Arme i Lilleasien, som ogsaa vilde kunne indsættes i Øst. Japanerne har uhyre lange Forbindelser over Havet til deres Krigsførelse i Burma, men alligevel har de været i Stand til ikke blot at holde Burma og Malakka, men ogsaa at forstaae en ret omfattende Offensiv fra Burma mod Indien.

Størstedelen af Japans Søstridskræfter bindes af den amerikanske Flaade i Stillehavet, men Mountbatten har endnu ikke tænkt paa at gaa i Land i Rangon, skønt netop en saadan Operation vilde blive af uhyre Betydning, da han ved en Genopbring af Burmas Hovedstad vilde kunne genoprette Landforbindelsen med Kina og sende Krigsmateriel til Tsjungking.

Paa den uendelige Landfront har Tsjang Kai Sjek og hans Generaler heller ikke i nogen Henseende formaaet at udnytte Japanernes vanskelige Situation i Stillehavet til en mere aggressiv Krigsførelse. Det er rigtigt nok, at Japanerne er teknisk overlegne, men ogsaa Tsjang har lette Kanoner, Granatkastere, Maskingeværer og Maskinpistoler. Japanerne har desuden uhyre besværlige Forbindelsesveje paa flere Tusind Kilometer, de kæmper i et fjendtligt Land af uhyre Udstrækning, hvor Befolkningstætheden er saa stor, at deres Okkupationsarme paa højst 800 000 Mand fuldstændig drukner i det kinesiske Folkemængde.

Kommunisternes ottende Folkearme, som ved Krigens Begyndelse højt regnet talte 100 000 moderne bevæbnede Soldater, har lige siden Efteraaret 1937 stort set holdt den samme Front i Nord, fra Grænsen til Provinserne Tsachar gennem hele Sjansi og ind i Honan, og desuden behersker de gennem Partisanerne Størstedelen af Provinserne Tsjili, Sjantung, Sjansi, Tsachar og Dele af Suijuan, bag Fjendens Linjer; samtidig binder de Halvdelen af den japanske Okkupationsarme.

Mod den japanske Armes anden Halvdel staaer Tsjang Kai Sjeks regulære Arme paa mindst fem Millioner Mand, omend disse ikke alle er ved Fronten. Denne store Arme faar desuden ret kraftig Hjælp af de temmelig anseelige amerikanske Luftstyrker, som under General Shinwells Ledelse kæmper i Kina. Alligevel har Japanerne for nylig kunnet vinde betydelige Fremgange, dels gennem Erobringen af Honans Hovedstad Lojang og Lunghai-Jernbanen, dels gennem Erobringen af Provinserne Hunans Hovedstad Tsjangja, som med sine 600 000 Indbyggere og sin store Handel har stor Betydning i Kinas vigtigste Risdistrikt.

Forklaringen paa denne Gaade kan man maaske for en stor Del søge i de opsigtsvækkende Nyheder, som er publiceret af News Chronicle's Korrespondent Stuart Gelder. Denne har været i Kina i lang Tid som Korrespondent for den store liberale Avis, og han har forladt Tsjungking, da det viste sig umuligt at trænge igennem den strenge Censur og sende Nyheder af nogen Værdi til England. Gelder er meget kritisk mod Kuomintang og Tsjang Kai Sjek og advarer mod "den kinesiske Fascisme", som han siger er repræsenteret af Regeringspartiet. Han peger paa det betegnende Faktum, at "den dygtige og fremsynede Udenrigsminister Soon skal gaa af, mens den reaktionære, antikommunistiske Krigsminister har større Indflydelse end nogensinde."

Han siger videre, at Centralarmeen er kampdygtig og af god Kvalitet, men han anklager Regeringen for Mangel paa Initiativ:

"Hvis Kuomintang og Kommunisterne kom til Enighed, vilde Situationen blive vanskelig for Japanerne. En halv Million af Kuomintangs bedst trænede, bedst udrustede og bedst forplejede Soldater anvendes til at blokere Kommunisterne..."

D.v.s. denne Arme staaer ved Grænsen mellem Setsjuan og det af Kommunisterne forvaltede "særlige Omraade" og udgør en stadig Trusel mod dette. Saaledes er Kommunisterne tvunget til at benytte en stor Del af deres ottende Arme til at holde Vagt mod dem, som ifølge Overenskomsten af 1937 om national Enhedsfront skulde være deres Forbundsfaller. Den samme Korrespondent berømmer Kommunisterne for den menstergyldige Forvaltning, de har oprettet i det "særlige Omraade."

Allan Huang.

**

A. R. TORNI:

Svenskere og Finner i Finland

Den finsktalende Del udgør 90 % af Finlands Befolkning. Den finske Majoritet er altså meget stort. Alligevel var Minoritetens Sprog, Svensk, Finlands eneste officielle Sprog indtil 1863, og først 1883 blev Finsk fuldstændig ligestillet med Svensk. De finske Folkemassers Stræben efter bedre Levevilkår og større Delagtighed i Landets Styrelse blev mødt med bitter Modstand fra den svensktalende Overklassens Side. Sprogstriden i det 19. Aarhundrede var egentlig

en Klassekamp mellem de opadstræbende Folkemasser og den gamle feudale Herskerklasse. Finskhedsbæggelsen repræsenterede demokratiske og fremskridtsvenlige Kræfter. Det varede imidlertid ikke længe, før det finske Parti, som lededes af borgerlige Elementer, blev et konservativt Parti. Det indledede Samarbejde med den tsaristiske Regering og fortrængte med Russernes Hjælp det svenske Parti fra Regeringsmagten. Nationalt set havde Finnerne megen Nytte af Samarbejdet med Russerne, men da det finske Parti ikke tog fat paa de skrigende sociale Misforhold, vendte Masserne sig bort fra det. Et radikalt Arbejderparti voksede op ved Aarhundredskiftet og blev i Stedet for det finske Parti de brede Folkemassers Repræsentant.

Det var fælles for baade det gammelfinske Parti og det finske Arbejderparti: de var begge russiskvenlige. Mens det gammelfinske Parti samarbejdede med Tsarregeringen, indledede Arbejderpartiet Samarbejde med de russiske Revolutionære. Det er i Forbindelse med Sprogstriden af Interesse at konstatere, at den politiske Tradition hos Finnerne peger i Retning af Samarbejde med Russerne. Det svenske Parti i Finland har i Stedet været afgjort russisk Fjendtligt.

Megot er forandret i de sidste Tiaar, men den svenske Overklasse i Finland er fortsat en Realitet. Den kunde nemlig stort set genoprette sin Magt i 1918, da den sammen med Tyskerne og det gammelfinske Parti knægtede det finske Arbejderparti, som vaagede over Finnernes sociale og nationale Rettigheder.

Naar man taler om Finlands Svenskere, maa man imidlertid huske paa, at der ud over den svensktalende Overklasse ogsaa findes en virkelig svensk Folkegruppe i Finland, nemlig den svensktalende Kystbefolkning i Nyland, Vestfinland, Aaland og Syd-Østerbotten. Men bortset fra Sproget har denne Folkegruppe intet tilfælles med Finlands gamle svensktalende Overklasse. Den svenske Kystbefolkning i Finland bestaar af fattige Fiskere og Smaabrugere, hvis sociale Interesser falder sammen med det finske Proletariats. Den svensktalende Overklasse er et Begreb for sig. Den bestaar af Slægter, som ingenlunde altid er af svensk Afstamning. Der findes mange tyske, baltiske, nederlandske, ja russiske Slægter i den, og desuden naturligvis finske Slægter, som under Svensketiden tilegnede sig det svenske Sprog. Ogsaa Jæderne i Finland har tilognet sig Svensk som Hjemme- og Forretningssprog.

Det er vigtigt at skelne mellem den virkelige svenske Befolkning i Finland og den unationale, svensktalende Overklasse. Den sidst nævnte har nemlig i Propagandajemed brugt den svenske Kystbefolknings Eksistens til at vildlede den skandinaviske Opinion og tegne et falsk billede af Magtforholdene i Finland. Den har tilmed forsøgt at gøre gældende, at Finnerne følger den svenske Minoritet. At dette ikke er Tilfældet, turde allerede fremgaa af det Faktum, at Højskoleungdommen i Finland tæller 20 % svensktalende, mens Antallet af svensksprogede i Landet kun udgør 10 % af den samlede Befolkning. Hvor mægtig en Stilling Svenskerne i Virkeligheden har i den finske Forvaltning, behandles senere i denne Artikel.

Nej, den svenske Kystbefolkning lider ikke under sprogligt Tryk, den lider ligesom Finnerne af social Undertrykkelse, for hvilken den svenske Overklasse i højeste Grad har Skylden. Jeg nævner kun et Eksempel.

I 1920'erne gik de svensktalende Arbejdere i Lojo kalkværk i Strejke for at forbedre deres daarlige Levevilkaar. Fabrikken ejedes af en svensk Kapitalist, Petter Forström, en personlig Ven af Mannerheim. Forström er en af Lappobæggelsens og nu tillige en af det nazistiske "Aftonposten"s Financier'er. Han afskedigede alle de strejkende Arbejdere og skaffede en ny Arbejderstemme til sin Fabrik gennem Koselas (Lappolederens) Strejkebrydarorganisation. Fra de lidet udviklede Egne i Nordfinland førtes uorganiserede Arbejdere til Lojo. Derved forfinskede den svenske Kapitalist næsten helt Syd-Lojo, som hidtil havde været en svensk Lokaltet. De finske Socialister protesterede, og de organiserede finske Arbejdere kæmpede solidarisk paa deres svenske Kammeraters Side. Men det svenske Folkeparti, som hævdede at varetage Svenskernes nationale Interesser i Finland, godkendte Forströms Fremgangsmaade. Og den finske Arbejderbevægelse var magtesløs, saa grundigt var den blevet slaaet ned af Tyskerne og de Hvide i 1918.

Den svenske Overklasse opdagede først efter Forfatningsreformen i 1906, at der fandtes en svensk Minoritetsbefolkning i Finland. Da man havde gennemført almindelig Stemmeret og afskaffet den eldgamle Stænderrigsdag, behøvede de gamle Ledere en politisk Platform, og den svenske Kystbefolkning maatte nu fungere som en saadan. De gamle Reaktionære lærte sig at tale om Demokrati. Men i Hjertet blev de deres gamle Ideer tro. En Studie over det svenske Partis Politik har kun faa Lysspøtter at opvise. Dets bitre Kamp mod den eneste store Demokrat i finsk Politik mellem de to Verdenskrige, Præsidenten Kaarlo Juho Staahlberg, vil Finnerne aldrig glemme. Det var retop den svenske Overklasse, der gjorde det umuligt for Staahlberg at sanere det politiske Liv i Finland og at slaa de Kræfter ned, som nu har ført Finland i Ulykke.

Man henviser i Udlandet til, at Finlands svenske Rigsdagsmænd har fremsat demokratiske Udtalelser under Krigen og ser heri et Bevis paa, at Finlands Svenskere er Tilhængere af Fred. Det er sandt, at mange svenske Rigsdagsmænd - især bør nævnes Professor Ragnar Fuurhjelms - har arbejdet for Fred. Men de har ikke kæmpet for Fred. De ved, at den svenske Befolkning især i Østerbotten er meget misfornøjet mod det svenske Partis Politik, og forsøger saa at pynte paa Partiets Anseelse med demokratiske Udtalelser. Men har dette nogen praktisk Betydning? Alle ved, at det ikke er den svenske Kystbefolknings Vilje, der dominerer det svenske Parti. Det er en fæstallig Klike Storkapitalister og Storgodsødere, som bestemmer der. Og er disse Folk Tilhængere af en moderat Politik overfor Sovjetunionen? Jeg tvivler paa det.

Jeg peger paa, at begge de mest fremtrædende Repræsentanter for Finlands svenske Overklasse, Friherre Carl Gustaf Mannerheim og Præsidenten Pehr Eyvind Svinhufvud, har været Tilhængere af Angrebskrig mod Sovjetunionen og aabent har udtalt sig i denne Retning. Derimod har de finske Liberales to ledende Mænd, Staahlberg og den gamle Højreleder J.K.Paasikivi,

været absolute Modstandere af al Eventyrpolitik over for Finlands Nabo i Øst. De borgerlige svenske Blades Faastand, at Svenskerne i Finland skulde repræsentere en mere moderat Politik end Finnerne, strider mod Sandheden. Der er tværtimod Grund til at antage, at den svenske Overklasse i Finland er den drivende Kraft i Finlands pronazistiske og sovjetfjendtlige Politik.

Det er meget fejlagtigt at bedømme den svenske Overklasses politiske Magt og Indflydelse efter det svenske Folketal i Finland. Lige saa lidt som Skomager Pettersons og Bankdirektør Wallenbergs politiske Indflydelse kan sidestilles, selv om de begge har en Stemme ved de almindelige Valg, lige saa lidt svarer 10% til den Andel, Svenskerne har i Ledelsen af Hvid-Finland.

Den økonomiske Magt er i saa høj Grad i Svenskernes Hænder, at de behersker saa godt som alle Nøgleindustrier. Saaledes er den store finske Træforædlingsindustri næsten helt paa svenske Hænder. Af Finlands tre Storbanks er to, nemlig Nordiska Föreningsbanken og Helsingfors Aktiebank, af Svenskerne. Den økonomiske Magtstilling afspejles i den politiske Indflydelse. I den finske Regering har Svenskerne besat Udenrigs- og Indenrigsministerposterne, som er de vigtigste næst efter Statsministerposten. Den tyskorienterede Udenrigspolitik, som de svenske Blæde nu skarpt fordømmer, er blevet ledet af Svenskerne Witting og Ramsay. Og Statspolitichefen Anthoni, der har faaet et saa daarligt Rygte i Udlandet, bedrov sin Virksomhed i Ly af den svenske Indenrigsminister Leo Ehrnroot (i Linkomies' Regering - O.A.)

Et opnu klarere Billede af den svenske Overklasses Magtstilling i Finland giver den finske Hærlædelse. Alle ved, hvilken Magtfaktor Hæren er i Hvid-Finland. Ikke ongang det gamle Preussen har sikkert i den Henseende overgaaet Hvid-Finland. Men det er kun faa, der ved, at den finske Hærs Ledelse hovedsagelig er paa svenske Hænder. Dette beror delvis paa, at "Jægerbevægelsen", som grundlagde Samarbejdet mellem de tyske og finske Militærstyrker, hovedsagelig var et svensk Foretagende. Svenskerne har ikke alene besat Posterne som øverstbefalende og Generalstabschef, men overhovedet alle vigtige Poster i Hæren. Af det finske Generalitets Medlemmer er over 50 % Svenskere. Den finske Generalstab har ofte ført sin egen Udenrigspolitik uden om Regeringen. Den tysk-finske Alliance turde hovedsagelig være dens Værk. Og Forbindelsesofficererne mellem de tyske og finske Hovedkvarterer har alle været Svenskere: Generalerne Ohquist, Östermann og Hoinrichs.

Ogsaa i Finlands Udenrigsrepræsentation har den svenske Overklasse i Finland en meget stor Andel. Ved at anvende Mannerheims Indflydelse har den nu besat Censurchefens Post. De udenlandske Korrespondenter bevidner enstemmigt, at Mærklægningen i Finland aldrig har været saa stor som under General Kekoni, "Marskallens højre Haand", som Højreaviserne med Ærefrygt i Stemmen titulerer ham.

Af det nævnte turde fremgaa, at Svenskerne i Finland har en betydelig Andel i Finlands pronazistiske og sovjetfjendtlige Politik. Finlands Redning kan derfor aldrig komme fra den svenske Overklasses Løjr. Det er de finske Masser, som til syvende og sidst kommer til at afgøre Kampen om Finland.

ØBERST D. E. N. I. S. O. F.

Sovjetflyvningen under tre Aars Krig

Under tre Aars Krig mod Hitlertyskland har Sovjetflyvningen tilbagelagt en lang Vej i Kamp, med store Sejre over Modstanderen. Det lumske Overfald paa Sovjetunionen gav den tyske Luftflaade en vis Overlegenhed i Krigens første Maanedre. Kampen i Luften over den sovjetisk-tyske Front havde en yderst forbitret og anspændt Karakter. Sovjetflyverne sloges helt modigt med Tyskernes uhyre Luftflaader og hjalp aktivt Landtropperne under Forsvaret. I denne ulige Kamp inspirerede den høje politiske Bevidsthed Sovjetflyverne til Bedrifter og befæstede Troen paa Sejren. Det var Udtryk for den enestaaende Heroisme, som præger det russiske Folk. Heroismen fik en ny, ukendt Styrke. Den var betinget af en uselvisk Kærlighed til Sovjetstaten, som sikrer alle sine Folkeslag fuld Blomstring.

Under Afværgelsen af Fjendens Angreb forberedte Sovjetflyvevaabnet sig sammen med hele Sovjetfolket til Offensiv. Tiden fra Krigens Begyndelse til Stalingrad-Slaget udførte Sovjetunionens Flyveindustri og Konstruktorer et intenst Arbejde. For at Sovjetunionens Flyvevaaben kunde vinde Overlegenhed i Luften, maatte der laves mere fuldkomne Maskintyper, som kunde overgaa Tyskernes. Disse Maskiner maatte bevæbnes med aldrig svigtende, kraftigt Skyts, med stærkere Motorer og bedre Instrumenter. Vanskeligheden laa i, at en betydelig Del af Flyveindustrien blev flyttet langt ind i Landet. En hurtig, planmæssig og godt udført Ombæring af Sovjetunionens Forsvarsindustri, deriblandt Flyveindustrien, blev mulig takket være den planmæssige socialistiske Organisering af Folkehusholdningen, den uhyre Omsorg, Sovjetregeringen viste for Landets Forsvar og endelig Sovjetfolkets heroiske Kraftanstrengelse.

Sovjetfolket ombyggede under usigeligt vanskelige Forhold sin Flyveindustri og begyndte at levere den kæmpende Hær nye, mere fuldkomne Flyvemaskiner. De første Maskiner, der forlod Samlebaandene, var Slagflyvere (Sturmoviker) af Ingeniør Iljusjins Konstruktion. En saadan Maskine havde Tyskerne ikke. Hole Krigen igennem er det trods en Række Forsøg ikke lykkedes dem at bygge en Maskine, der blot nogenlunde kunde hamle op med "Iljusjin 2". Konstruktor Jakovlef moderniserede sin Jæger "Jak" og gav den de Egenskaber, den behøvede til en heldig Bekæmpelse af "Messerschmidterne". Derefter dukkede der en ny Sovjetjæger med enorm Ildkraft op ved Stalingrad, nemlig "Lavotjskin 3". Den tyske General Richthofens Bombeeskadrer led betydelige Tab under denne "La 3"s Angreb. Efter Bygningen af denne og "Iljusjin 2" forstærkede Sovjetindustrien Seriefremstillingen af Maskiner til Luftoffensiven, idet den forsynede Stødtropperne, Bombe-flyver-Regimenterne og -Divisionerne med moderniserede Bombere og Fjernbombere,

- 22 -

der kunde naa Berlin fra Moskva: "Iljusjin 3" og "Petljakof 8".

Efter Sejren i det store Forsvarsslag ved Stalingrad, hvor Sovjetflyvere vandt kamp-erfaring og fik nye, mere fuldkomne Kampmidler, gik de sammen med hele den Røde Hær over til Offensiv. Resultaterne kender man. Det blev et Omsving. Fra nu af var Tyskerne gaaet Glip af Initiativet baade paa Jorden og i Luften, og da de havde mistet deres hidtidige Luftoverlegenhed, gik de fra Offensiv til Defensiv. De tyske Flyvergeneraler forsøgte endnu engang at genvinde deres Luftflaades gamle dominerende Stilling, idet de i Foraaret 1943 foranstaltede Luftslaget over Kuban og derpaa Luftslaget over Kurskbuen. Hele Verden kender Resultatet af disse Kampe. Over Kuban mistede Tyskerne et kolossalt Antal Jægere, og over Kurskbuen mistede de i de første tre Dages Kampe ca. 1000 Flyvemaskiner, d.v.s. tre Gange saa mange, som de havde mistet i Vesteuropa under hele Felttoget i 1940. Slaget i Kurskbuen var ligesom Slaget ved Stalingrad et andet Vendepunkt i hele den sovjetisk-tyske Luftkrig. Under stadig Tempo-gevinst sikrede Sovjetflyvningen sig mere og mere solid Luftoverlegenhed. Foruden den hjemlige Flyveindustri's Bygning af fortrinligt Materiel skyldtes denne Sejr i Luften, at de russiske Flyvere havde samlet Kamperfaring, at Sovjetluftvaabnets Kommandører indførte nye Metoder i den operative, taktiske Anvendelse af Luftstridskræfterne, og at Sovjetmenneskene nærrede en grænseløs Vilje til at slaa Fjenden. Denne Vilje til Sejr manifesterer sig baade i Sovjetflyvernes heroiske Bedrifter, i Flyvemaskinbyggernes Arbejdsbegejstring og i den Kærlighed, hvormed Sovjetfolket omfatter sit Barn - den Røde Hær og dens Flyvevaaben.

Alle kender den materielle og moralske Støtte, som Arbejderne, Kollektivbønderne og Intelligensen i Sovjetunionen har ydet Fronten. Kollektivbrugssystemet, som sikrede Sovjetbønderne et velhavende Liv, tillod dem at paatage sig en Del af Omsorgen for Sovjetlandets væbnede Styrker. Kollektivbønderne begyndte paa eget Initiativ og for egne Midler at erhverve sig Flyvemaskiner og endda hele Eskadriller og at overdrage dem til Flyvere, der havde udmærket sig i særlig Grad. Kollektivbønden Ferapont Golovaty var den første, der forærede Sovjetflyvevaabnet en Maskine. Halvandet Aar efter gentog han det. Begge Maskiner overdrog han til en af de bedste Sovjetflyvere, Major Jefremin. Den Slags Gaver fra Kollektivbønder, Skuespillere, Arbejdende af alle Kategorier vidner om Styrken i Sovjetsamfundet, om Folkets Tillid til Sejren over Hitlerismen, om Folkets store Kærlighed til sine Sønner, Soldaterne.

Og den Røde Hærbesvarer Folkets Omsorg og Opmærksomhed med nye Sejre.

Sovjetflyvevaabnets første og mest nærliggende Opgave er at yde Landtropperne direkte Hjælp i Opbrydningen af Fjendens stærke Befæstningsbælter. Naar den Røde Hærs Offensivoperationer i Hviderusland, ved Kijef, Leningrad, paa Krim og andre Steder kronedes med Sejr, var det netop fordi Tankenes og Fodfolkets Angreb forberedtes og støttedes af Flyvevaabnet ved Indsæts i Massemaalstok. Sovjet-Flyveofficererne har fundet nye, mere effektive tekniske Metoder til Samvirken med Landtropperne. Dertil hører Flyvernes Forfølgelse og Indringning af Fjenden. Slaende Eksempler paa saadanne Aktioner har man i en hel Del af 1944's Operationer. Der Røde Hærs Tilintetgørelse af de tyske Divisioner ved Korsun-Sjeftsjenkofski eller Tilintetgørelsen af den 6. tyske Arme i Nikolajef-Eggen foregik under direkte Deltagelse af store Luftstyrker, som gjorde deres til at besejre Fjenden.

I deres operative Planer bygger Sovjet-Flyverofficererne paa det menige Flyvermandskabs udmærkede Træning og de ældre Officerers Kamperfaring. Mange af Jagerflyverne har 40-50 Nedskydninger af fjendtlige Maskiner paa deres Kæppe. I Slagflyver- og Bombeeskadrillernes Rækker findes Folk, der har flere Hundrede Kampflyvninger bag sig. I mange Flyver-Regimenter og -Divisioner foregaar intensive Kampaktioner Døgn igennem uden Tap. Denne "Havarifrihed i Kamp" er en Følge af Sovjetflyvernes ægede Kampmesterskab, efter at de har tilføjet Fjenden Slag paa Slag.

I den sovjetisk-tyske Krigs tredje Aar er Situationen i Luften i mange Henseender anderledes end den, der bestod i Krigens første Maaneder. Sovjetflyverne hærdes i Luftslag med en stærk og lumsk Fjende, og de er forlænget gaaet fra Defensiven til en omfattende Luftoffensiv. Med Herredømmet i Luften yder Flyvevaabnet den Røde Hær effektiv Støtte i dens Operationer, der tilsigter definitiv Tilintetgørelse af Fjenden. Den Røde Hærs Luftstridskræfter, som fortsætter deres energiske Operationer, virker nu i Samklang og Forbindelse med de engelsk-amerikanske Luftstridskræfter. De fælles Slag, som uddes af "Iljusjin"er, "Flyvende Fæstninger" og "Lancasters", vil utvivlsomt skabe endnu gunstigere Betingelser for de Forenede Nationers Hære i deres Landoperationer og vil yderligere forkorte Fristen for Hitleristernes definitive Tilintetgørelse.

**

PER-OLOV ZENNSTRÖM:

Engels om Boligproblemet

Fra "Ny Dag" bringer vi en ogsaa for danske Læsere interessant Artikel, som skyldes, at Friedrich Engels' klassiske Skrift "Zur Wohnungsfrage" nu udkommer i svensk Oversættelse.

I Begyndelsen af det 19' Aarhundrede viste Robert Owen en forbaavset Samtid, at det lønede sig at passe den levende Kapital, Arbejderne, paa samme Maade som Maskinerne. Ved bl.a. at skabe taalelige Boligforhold for sine Arbejdere mangfoldiggjorde han deres Arbejdskapacitet. Da Owen opdagede, at Gevinsten fra de producerede Varer egentlig tilkom Arbejderne, dreves han imidlertid af sin stærke Retfærdighedsfølelse til kommunistiske Teorier. Saa længe han optraadte som Filantrop, hylkede Bourgeoisiet ham som den populæreste Mand i Europa, men nu banlyste man ham. I sin Tørst efter direkte og stadig øget Profit udnyttede Bourgeoisiet alle

Muligheder og pressede uafsluttelig Arbejdernes Levestandard ned. Owens Eksperiment, som viste, at social Omsorg var rentabel; fik ingen Efterfølgere. De mønsterværdige Arbejderboliger og kollektive Indretninger, han opførte, blev ikke bygget mere. Slumkvartererne voksede videre, og for Bourgeoisiet eksisterede der intet Boligspørgsmaal.

Det var først, da Naturforskere fastslog, at de Epidemier, der hærgede Byerne i deres Helhed, groede op og nærmedes i Slumkvarterernes Sumpmarker, at de herskende Klasser opdagede Nødvendigheden af at sanere Arbejderboligerne. Da man havde indset, at den Tyfus og Poppesygdom, som ramte ogsaa fine borgerlige Familier, stammede fra Underklassen, traadte det humane Bourgeois i febrilsk Virksomhed.

"Selskaber dannedes, Bøger blev skrevet, Forslag fremsat, Lovte debatteret og dekretet for at stoppe Kilderne til de stadig genkommende Epidemier," saaledes skildrer Engels i "Zur Wohnungsfrage" Bourgeoisiets hastigt opstaaede filantropiske Interesse. Ved en Række Foranstaltninger Lykkedes det ogsaa i England at opnaa en betydelig Forandring i Boligforholdene. Bourgeoisiets populæreste Løsning af dette Problem var dog at flygte til Forstæderne og der skabe sine egne Kvarterer, som den proletariske Smitte ikke kunde naa. Mensokevonnaer begyndte imidlertid at eksperimentere med sunde Arbejderboliger. Men heller ikke ru kom de nye "Mønsterboliger" ud over Eksperimentets Stadium. De var for dyre for Arbejderne! Lejligheder til "Eksistensminimum", som det udtrykfuldt hedder, er et Problem, som siden dengang stadig har været aktuelt, og det viste sig allerede fra Begyndelsen, at hvor meget man end mente at kunne bære Standarden, "Eksistensminimum" for en menneskeværdig Arbejderbolig - og hvad der man ikke ment var menneskeværdigt! - saa har Arbejderne endda ikke haft Raad til at leje saadanne Lejligheder i længere Tid.

Masseproduktion og Mekanisering var Patentmedicin i Boligspørgsmaalet allerede dengang, men de har aldrig kunnet forbedre de rødsende Forhold nævneværdigt. Naar der byggedes "Mønsterboliger", kom de Tjenestemand og andre sociale Mellømlag til gode, dengang som nu. I England, Industrialismens Foregangsland i alle Henseender, gjorde Kapitalisterne imidlertid snart en værdifuld Opdagelse. Det drejede sig om de Fordole, Fabriks- og Mineejerne kunde opnaa ved samtidig at være Arbejdernes Husværdter. De skyndte sig at grundlægge smaa Arbejderkolonier og bygge Lejligheder med en noget højere Standard end Slumkvarterernes, og for disse sociale Fortjenester hædrede de med høje Gunstbevisninger. Arbejderne, som skyndte sig at bosætte sig i disse Kolonier eller var tvunget til det, opdagede snart, at det netop var Kolonier!

Fabrikvejernes patriarkalske Indstilling til deres Arbejdere havde krasse Kapitalistiske Motiver. En Arbejder strøjkede ikke i en Fabrik eller en Mine, hvis Ejer var hans Husvært og følgelig naar som helst kunde kaste hans Familie paa Gaden. Arbejderne i disse Kolonier blev fuldstændig afhængige af Kapitalisterne, og disse kunde uden at bekynre sig om Stræketrusler presse Lønningerne endnu mere ned. At bygge Arbejderkolonier var rentabelt, baade direkte som en god Kapitalinvestering og indirekte som en yderligere Binding af Lønslavnet.

Dette gælder ogsaa i Dag i de svenske Bedriftssamfund, hvorfra de borgerlige og socialdemokratiske Blade i særl Kappelstrid bringer rørende Reportager om, hvorledes Fabriklederen ved 50 Aars Jubilæet vedtager at bygge et Antal idylliske Boliger for sin "Arbejderstamme", og hvor man lever som en stor Familie, Disponenten sammen med Arbejderne med Medalje for tro Tjeneste. I de Tilfælde, hvor Arbejderne kunde købe disse Smaahuse, gik og gaar det dog ikke bedre. De aarlige Afdrag blev endnu stærkere Lænker. Ved en Arbejdsnedlæggelse eller almindelig industrial Krise maatte Arbejderne sælge deres Huse paa et overfyldt Marked og derved tabe de Penge, de med Møje og Besvær og stadige Afsavn havde anbragt i det "egne Hjem", som før eller senere igen tilfalder Industrikapitalen.

De smaaborgerlige "Arbejdervenner", som ivrede for at gøre Arbejderne til smaa Husejere ved at binde dem til deres "egen Lod", udleverede dem i Virkeligheden fuldstændig til Kapitalen. I sin Bog "Die Lage der arbeitenden Klassen in England" klarlægger Engels fuldkommen denne Slags Udpressning. Mange af de Arbejdere, som pusler om deres smaa Haver, deres Røkkelhas eller Motorbaad, misser ogsaa nu en Stund under Højkonjunkturer hurtigt deres Klassebevidsthed og politiske Interesse. De begynder at finde Tilværelsen vædeelig paa samme Maade som Fagforeningsbureaukratiet, de har skabt sig en egen lille Platform i det kapitalistiske Samfund. Hele denne Bevægelse for "egne Hjem" har et stærkt smaaborgerligt Præg. Hvis alle Arbejdere i et givet Industriomraade, bor i egne Huse, kan deres Ien for øvrigt presses yderligere ned. Varen Arbejdskraft betales nemlig af Kapitalisten med saa meget, som gennemsnitligt behøves for at reproducere den, d.v.s. Arbejderen faar, hvad han behøver til at betale de nødvendige Forbrugsmidler til sit eller sin Families Livsophold. I disse nødvendige Forbrugsmidler indgaar ogsaa Boligen. Nedbringes Omkostningerne til Boliger og dermed til Fremstillingen af Varen Arbejdskraft, saa presses Lønnen automatisk lige saa meget ned, som Løjen vilde gaa ned. I Virkeligheden betyder dette, at den Arbejder, der ejer et Hus i et saadant Omraade, stadig betaler Leje, ikke i Pengeform til nogen Husejer, men i Form af ubetalt Arbejde for den Kapitalist, der udbytter ham.

Disse "patriarkalske" og "filantropiske" Udbytningsmetoder er i moderne Tid blevet kompletteret af "Arbejdervenner" som Henry Ford i Detroit hvis utrættelige Omsorg for sine Arbejdere altid har været et yndet Tema i Ugebladenes smaaborgerlige Propaganda. De oprødsamerede Byggeforeninger, der formelt opstod for at bygge Arbejderboliger, var reel Foreninger til Spekulation i Boligbyggeri. Parthaverne indskød deres Sparepenge i en fælles Kapital og fik Dividende i forhold til den indsatte Kapital. Men hvornaar har Arbejderne kunnet "spare op" for at indtræde i saadanne Byggeforeninger? Det er ogsaa sjældent, at de har kunnet købe de af Foreningen opførte Boliger og derigennem betinge de Smaaborgere og Bankforetagender, der startede Byggeforeningen. Disse vendte sig til et mere købedygtigt Publikum blandt Smaabour-

- 24 -

geoisiet. De kooperative Boligforeninger, som er opstaaet i nyere Tid, har haft samme spekulative Karakter som deres engelske Forbilleder i det 19' Aarhundredes Begyndelse.

Hvad Statstilskudene angaar, forblev den gennemtvungne Lovgivning om Sanering af Boliger paa Papiret og var altsaa betydningsløs. Staten vistede sig ogsaa i dette Tilfælde som den herskende Klasses Apparat, som et Udtryk for Kapitalisternes Interesser contra de udbytte-klasse.

Bourgeoisietets mest radikale Metode til Løsning af Boligspørgsmaalet var den, som Engels gav Navn efter Napoleons III's Byplanlægger og kaldte "Hausmann-Metoden". Den bestod i at trække lange, lige og brede Gader gennem de tætbefolkede, overbebyggede Arbejderkvarterer og i Stedet for disse opføre statelige og repræsentative Bygninger. Dette medførte dels, at man besværliggjorde de Barrikadekampe, som i det 19' Aarhundrede havde været saa vanskelige at nedkæmpe i Paris, dels at man forvandlede Byen til en luksuøs Paradeby. "Hausmann-Metoden" var en Fuldkommengørelse af den gamle Barokbys Plan, og Paris domineres endnu af disse vældige Stjerner af Avenuer. Nu har Champs Elysées f.Eks. længe været en virksomhedsfuld Opmarch- og Paradevej for de tyske Motorcyklistformationer. Ved saaledes hensynsløst at skære gennem Slumkvartererne med Paradegader, reddede man Ansigtet og fortrængte Slumkvartererne - nogle Kvarterer længere bort. Bourgeoisiet forherligede sig selv med Boulevarderne, men Slummen voksede videre, paa andre Steder, hvor Borgerne imidlertid ikke havde deres Gang og altsaa kunde ignorere dem. Denne særegne Byplankunst har i vor Tid vundet ny Popularitet i Nazismens Tyskland. Vore Dages Louis Bonaparte hedder Adolf Hitler. Den mislykkede Akvarelmaler og Arkitekt har faaet den nye Ambition, at han vil være Bygrundlægger saa vel som Statsbygmester. Hitlers Hausmann hedder Albert Speer.

Vi ser saaledes, hvorledes alle Boligspørgsmaalets borgerlige "Løsninger" forelaa allerede i det 19' Aarhundrede og allerede dengang viste sig at være Humbug og Kvaksalveri.

Boligmangelen er et Produkt af det borgerlige Samfund. Den maa findes i et Samfund, hvor den store arbejdende Masse udelukkende er henvist til at sælge sin Arbejdskraft til en Pris, der gør det muligt at købe de nødvendige Forbrugsmidler til Eksistens og Forplantning, i et Samfund, hvor nye tekniske Forbedringer uophørligt berøver Arbejderne deres Arbejde, i et Samfund, hvor heftige og regelmæssigt genkommende industrielle Svingninger bevirker, at der dels findes en talrig Reservearme af ikke-beskæftigede Arbejdere, dels til Tider drives yderligere en Mængde Arbejdere ud paa Gaderne som Arbejdsløse, i et Samfund, hvor Arbejderne i Massevis trænges sammen i store Byer i hurtigere Tempo, end der opføres Lejligheder til dem, i et Samfund, hvor de elendigste Svinestier altid finder Lejere, i et Samfund, hvor sluttelig Husejeren i sin Egenkab af Kapitalist ikke alene har Ret, men som Følge af Konkurrencen til en vis Grad Pligt til at inddrive de størst mulige Lejebeløb fra sin Ejendom. I et saadant Samfund, konstaterede Engels allerede i 1872, er Boligmangelen en nødvendig Institution.

Hvorledes kan Boligspørgsmaalet da løses i det nuværende Samfund? Paa samme Maade som alle andre sociale Spørgsmaal: ved en Udjævning af Tilbud og Efterspørgsel, en Løsning, der imidlertid altid rejser Problemet igen og saaledes ikke er nogen egentlig Løsning. Boligproblemet i de moderne Storbyer er et af de utallige, sekundære Misforhold, som stammer fra den kapitalistiske Produktionsmaade. For at gøre Ende paa det, findes der kun een virkelig Løsning, at ophæve den herskende Klasses Udbytning og Undertrykkelse af Arbejderne. Den Opgave staar vi overfor ogsaa i Dag, overalt undtagen i Sovjetunionen.

Vi kan i denne Sammenhæng tillade os et stille Smil over den amerikanske Sociolog Mumfords Nedsabling af Engels i dette Spørgsmaal. Den gode Amerikaner synes, at Engels er "overordentlig naiv", naar han tror at kunne løse det akutte Boligproblem ved, at Proletariatet eksproprierer de kapitalistiske Husejere. Hvorfor? Jo, ogsaa Bourgeoisietets daværende Boligstandard staar i Dag for os som under al Kritik! Man kunde lige saa godt bebrejde Arbejderne i Dag, at de flytter ind i moderne Lejligheder, med den Motivering, at de om hundrede Aar er haabløst umoderne, og at deres Standard ikke længere regnes for "ønskværdig for Menneskenes Livsførelse". En "smaalig Ekspropriation af de riges Boliger" vilde blot være en "afmægtig Geste af Hævntørst"! Mumford har, uanset sine øvrige Kvalifikationer, ikke begrebet noget af Engels' Fremstilling og meget lidt af sin egen glimrende historiske Skildrings Lære i "Bykultur". Løsningen er ikke i første Række at søge i en Ekspropriation af Husejerne, men en saadan vilde alligevel i sig selv være et onestaaende Fremskridt; Løsningen maa søges i Ekspropriation af Kapitalisterne overhovedet, i Afskaffelse af det kapitalistiske System med alle dets Modsætninger og Misforhold.

Den revolutionære Omformning af Omgivelserne, den endelige Løsning af Boligproblemet, kan kun komme som en Følge af den sociale Revolution, naar den kapitalistiske Produktionsmaade afløses af den socialistiske.

**

RALPH FOX:Lenins sidste Aar

For otte Aar siden faldt Ralph Fox i en Skyttegrav i Spanien. Han var et af de store Navne blandt Englands unge Forfattere, ligesom Nordahl Grieg altid i første Linje, hvor det gjaldt om at bekæmpe Fascismen. Vi bringer her et Afsnit af Ralph Fox' straalende Lenin-Biografi.

Han havde aldrig været alvorlig syg. Kun af og til blev hans kolossale Aandskraft ham for meget, han blev nervøs, irriteret, tvunget til at hvile. Han var stolt over sit Hel-

- 25 -

bred og kaldte sig for Spøg Urtypen paa et rask Menneske, som spiste, naar han var sulten, og sov, naar han var træt. Men lige siden den stormfulde Augustdag 1918 havde han en Kugle sidende i Halsen. Han havde arbejdet som faa, opstillet og løst dristige Problemer, der vilde høve afskrækket de fleste andre, han havde skrevet Brochurer, Artikler og holdt lange, betydningsfulde Taler. Vintrene havde været strenge, undertiden var det knapt med Mad, og man kan ikke undre sig over, at han i Begyndelsen af 1921 efter Slaget om Kronstadt, Diskussioner med Trotski og det tunge Ansvar for Overgangen til den nye økonomiske Politik følte sig træt og syg og forstod, at han maatte hvile.

Han rejste til Byen Gorki nær ved Moskva, og Partiets Centralkomite forbed, at Papirer af nogen Art blev sendt til ham. Men han blev der kun nogle faa Dage. I Foraaret 1922 underkastede han sig en Operation for at faa Kuglen i Halsen fjernet. Han rejste senere til Gorki for at tilbringe Rekonvalescensen omgivet af det russiske Foraars hurtigt blomstrende Skønhed. Men en ubodelig Skade paa den yderst fine Mekanisme i hans Hjerne fandtes, usynlig, men dødelig. Den 26.Maj lammede det første Slagtilfælde hans højre Arm og Ben og berevede ham delvis Taleevnen. Den store umenneskelige Tragedie var begyndt, den lange Tortur af en uherligt stærk Vilje, af Aarhundredets ædleste Aand, Lænkebindingen af Tanken, som ikke vil dø, som forgæves kæmpede for Udtryk og Liv. Lægerne formanede ham til ikke at arbejde, ikke at tænke. De kunde lige saa godt have bedt ham lade være at trække Vejret. Hvis det var Meningen, at Arbejdet og Tanken skulde dø, og det ikke nogen let Død, saa maatte han dø. Han havde aldrig været bange for det.

Fra Platon til Robert Owen har Menneskeheden største Aander drømt om et nyt Samfund, et nyt Livssyn, der skulde give Menneskene en gennemgribende individuel Frihed, en Udvikling der vilde lade alle dets Muligheder komme til deres Ret i et uophærligt skabende Arbejde og give det dets rette Stilling i Livet. Saa vilde Hamlet ikke være nødt til at sige de bitre Ord: "Har det ikke kostet mere at føde og opfostre disse Ben, end at man saadan kan spille Kegler med dem!" Disse Drømme var ikke blevet til Virkelighed, idet Menneskene først i de sidste Generationer havde vundet Magt over Materien og opnaaet en saadan Stilling, at de materielle Betingelser for et fuldkomment Liv var til Stede. Men da Menneskeheden naaede dette Punkt, blev den stillet over for Udsigten til, at Mand og Kvinder maatte forblive Slaver under Maskinerne, som det menneskelige Snille havde skabt for at beherske Materien. Frihed var et Privilegium, som kun en lille Gruppe Millionærer, Statsmænd og Generaler kunde nyde. Kun de havde i Virkeligheden Magt til at sige: "Det her vil jeg gøre" - og gøre det. Kun en lille Mindretal kunde haabe paa, at de aldrig behøvede at gøre andet end sove og spise og lade Mæsernes guddommelige Rettigheder ruste ubrugt.

Lenins Værk var at visa, at dette ikke er uomgængeligt, at hverken Statens Tryk eller Maskinernes Hurredømme behøver at være evigt, at Slavernes Revolte kan vise Vej til Udviklingen af et nyt Liv.

Folk, der har studeret den socialistiske Stat i Rusland, har i Reglen mest beskæftiget sig med Statistikken, med Formerne for Kontrollen, med det nye Statsmaskineri. Dette er betydningsfuldt, men det vigtigste af alt er Lenins Syn paa Menneskene selv, hvis Opgave det er at bygge den nye Verden. Arbejdet er det mest betydningsfulde i Menneskets Historie, lige siden det blev umuligt at leve uden at arbejde. I Adskillelsen mellem socialistisk Arbejde og Arbejde i de kapitalistiske Stater, mellem frit Arbejde og Slavearbejde, saa han den væsentligste Forskel mellem de to Samfundsformer.

Socialismen, siger den vulgære Kritik, arbejder for at gøre alting ens, den undertrykker alt Initiativ, den skaber et mekaniseret Menneske, behersket af en upersonlig, maskinagtig Stat. Lenins Opfattelse er, at dette er en næsten eksakt Beskrivelse af det moderne kapitalistiske Samfund i dets dekadente, imperialistiske Fase. Kun Socialismen giver Plads for Initiativ, for Individets Frihed, for at faa de virkelige og ikke de artificielle Variationer frem hos de forskellige Individider.

"Socialismen bremser ikke Kappelstriden," skriver han i December 1917, "den skaber tværtimod for første Gang Mulighed for at anvende den i virkelig stor Stil, i virkelig Mæssemaalstok, saa man virkelig faar Flertallet af de Arbejdende med i den Slags Arbejde, hvor de kan gøre sig gældende, udvikle deres Evner, afsløre deres Talenter, som findes i Folket i uanet Mængde, og som Kapitalismen har holdt nede. kuet og kvalt."

Socialismen skal give disse Talenter fri Udviklingsmuligheder, og den maa ogsaa stræbe efter at gøre Arbejde til mere end en tung og træls Nødvendighed, til et spontant og naturligt Behov for ethvert rask Menneske.

Da derfor Arbejderne ved Moskva-Kasanbanen i Foraaret 1919 ofrede Weekonden for ved personligt, frivilligt Arbejde at fremme Opbygningen og Reorganisationen af Landets desorganiserede Transportvæsen, lydede Lenin deres Handling som et "storstilet Initiativ" og udtalte, at det vilde faa større Betydning i Menneskeheden's Historie end noget Slag i de store Røverkrige.

"Proletariatets Diktatur er ikke kun Magt over Udbytterne, ja det er ikke engang Hovedsagen," siger han. "Det økonomiske Grundlag for denne revolutionære Magt, Garantien for dens Livskraft og Sukoës, ligger i, at Proletariatet repræsenterer og gennemfører en højere Type paa samfundsmæssig Organisering af Arbejdet end Kapitalismen. Det er Kernen i Sagen. Her er Kilden til Kommunismens Kraft og Garantien for dens uundgaalige, fuldstændige Sejr."

Da Arbejderne overalt med Begejstring optog "Lørdagsarbejdet", som man kaldte det, vilde han øjeblikkelig være med selv. Fra tidlig paa Morgenen til Mørkets Frembrud var han nede paa Kromstationen og bar - stadig med Kuglen i Halsen - store Tømmerbjælker. Han vilde ikke hvile før de andre, for det meste unge Soldater, og han vilde ikke have lettere Arbejde. Og paa Aarsdagen for "det storstilede Initiativ" skrev han:

"Kommunistisk Arbejde i snævraste og strengeste Forstand er ulønnet Arbejde for det almene Vel, Arbejde som udføres ikke for at efterkomme nogen bestemt Pligt, ikke for at faa Ret til visse Produkter, ikke efter ferud fastsatte og lovfæstede Regler, men frivilligt Arbejde, Arbejde uden for Reglerne, Arbejde som gøres uden Tanke paa Godtgørelse, uden at sætte Godtgørelse som Betingelse, Arbejde som gøres, fordi det er blevet en Vane at arbejde for det almene Vel, og fordi man (efterhaanden vane-mæssigt) indser Nødvendigheden af at arbejde for det almene Vel - Arbejde der gøres som en sund Organismes Behov." "At skabe en ny Arbejdsdisciplin, at skabe nye Former for sociale Forbindelser mellem Mennesker, at skabe nye Former og Metoder til at drage Menneskene ind i Arbejdet - det tager mange Aar, ja Aartier."

Verden er i Dag fuld af Diktatorer. Et hastigt Blik paa en af dem er nok til at overbevise En om, at Lenin ikke var en saadan "Diktator". Han var en Mand af samme Maal som Cromwell og Lincoln, enkel, streng, storsindet, fuldt ud klar over sin egen Betydning i Verdenshistorien, men han stirrede sig aldrig blind paa sig selv i Historiens Spejl, han gjorde aldrig en falsk Gestur, han spillede ikke heroisk og talte ikke hysterisk. Han havde Kudskaaber, intellektuel Styrke, Fantasi, Evne til at træffe hurtige Afgørelser og handle energisk, Mod mer end sædvanligt. Men det mest slaaende i hans Karakter er, at han var en Mand som alle andre Mænd. Ingen kunde nære større Afsky for Overmenneskeideen end Lenin. Ingen kunde mere hjerteligt foragte den falske Kultur og værdiløse Filosofi, der ligger bagved den. Hvis der i Verdenshistorien har været faa, der var hans Lige, saa beror det paa, at Historiens store Tragedie har været, at Menneskers Talenter blev ødelagt, forhaanet og paa en afskyelig Maade forkvaklet af Grusomheden i det menneskelige Samfund.

I visse Kredse, blandt hans Fjender, er det Indtryk opstaaet, at han var kold, hjerte-løs og ubarmhjertig. Ubarmhjertig og skaanseløs kunde han utvivlsomt være. Al hans Polemik viser dette, den stramme Kraft, med hvilken han ledede Revolutionen, bekræfter det. Alligevel forklarer det ikke Lenin at tillægge ham disse caesariske Egenskaber. Fra det Øjeblik, han begyndte sin politiske Virksomhed, og til sin Død kæmpede han utrætteligt mod den Opportunisme, som bestaar i at indpode andre Samfundsklassers Ideer i Arbejderklassens Politik. Hans Kamp mod Narodnikerne, den lange Strid med Mensjevikerne, Kampen mod Trotski, hans voldsomme Angreb under Krigen og efter Revolutionen mod afvigende Meninger paa højre og "venstre" Fløj er karakteristisk for hans Forvisning om, at Arbejderklassen kun kunde løse sin Opgave i Historien, hvis den var urokkeligt tro mod sine egen Erfaringer, udtrykt i den revolutionære Marxismes Lære.

Han var gammeldags i sit Liv og sin Smag, elskede Klassikerne i Litteratur og Musik, Beethoven, Tolstoj, Balzac, Dickens - Mænd, som maaske nærmede sig hans egen Enkelhed i Synsmaade, hans egen intensive Kærlighed til Livet. Alligevel forstod han klart, at den yngre Generation har liden Respekt for den gamle Guder, og han smilte forstaaende, da en kunststuderende Yngling, som han besøgte, forklarede ham, at Ungdommen kæmpede for Futurismen imod "Eugen Onjegin", Pusjkins Mesterværk.

Faa Mennesker har haft en Arbejdskapacitet som han, og alligevel arbejdede han altid rationelt, metodisk. Han stod for det meste op Kl. 9 og begyndte sin Dag med at læse Aviserne eller at gennemse nye Bøger, som interesserede ham. Kl. 11 begyndte hans egentlige Arbejdsdag med Modtagelser og Samtaler, Raadgivning i tusind og een Sager vedrørende Revolutionen i det umaadelige Land, Meder i Regeringen og i Partiets Centralkomite og i dens politiske Kontorer, med at skrive Artikler (han dikterede sjældent før sin Sygdom) og forberede Taler. Naar han først var i sit Arbejdsværelse, forlod han det sjældent før sent paa Natten og meget ofte ikke før tidligt om Morgenen. Hans Skrifter fra Tiden efter Revolutionen fylder 8 store Bind, og det maa siges, at faa politiske Ledere har skrevet saa faa overflødige Ord, saa lidet for at skjule en ubehagelig Sandhed eller undvige et direkte Svar. Enhver Tale, Brochure eller Artikel blev bygget over haarde, krystalklare Tanker, der vilde have forskrækket 9/10 af den øvrige Verdens Politikere. Stilen er som Tanken haard og klar, enkel og direkte, næsten knap, fyldt med Lignelser, fyndige Udtryk og ordsprogsagtig Humor. For Ord som Ord betragtet havde han ikke Brug. For ham var de kun til for at udtrykke en Tanke og fastslaa et Faktum.

En Mand fuld af Energi, som elskede Naturen og Børnene, med en skarp Humor og enkel Livsførelse, en Mand som kunde være impulsiv, hvis Temperament var nervøst og spændt i højeste Grad, skønt det altid kontrolleredes af en ukuelig Vilje og urokkeligt Mod, en Mand uden nogen af Geniets aparte Sider, men med dets Kendetegn, en Mand som kunde elske og elskedes højt, som gjorde en ny Landvinding i Historien, Filoffen, som var Folkefører, Folkeføreren, som elskede Folket, og som derfor afskyede Hykleriet og Grusomheden i nogle faa Menneskers Udbytning af Masserne.

Det første Slagtilfælde kom i Maj 1922. Det stod senere klart, at Sygdommen, Førkalkning af de Blodaarer, der forsyner Hjernen - var mere fremskreden end noget fysisk Tegn lod formode, selv om de Mennesker, der arbejdede sammen med ham, hans Hustru, hans Sekretærer, ofte havde lagt Mærke til det frygtfulge, fuldstændig udmattede Udseende, hans Ansigt af og til fik efter en særlig anstrengende Dag. I Oktober vendte han tilbage til sit Arbejde, og den 20. November viste han for sidste Gang offentligt med en Tale i Moskvas Sovjet. Men hans Hjerne var allerede ubodeligt undergravet. Da Obduktionen blev foretaget, undredes Lægerne over, at han overhovedet havde kunnet arbejde under saadanne Sygdomsforhold.

Hans Hustru beretter, at hun to Dage før hans Død læste Jack Londons Fortælling "Kærligheden til Livet" for ham.

"I en Ødemark af Is og Sne, hvor intet Menneske før har sat sin Fod, søger en syg, udhungret Mand efter en Plads at hvile paa ved Floden. Hans Kræfter er ved at ebbe ud, han kan ikke gaa længere, men han fortsætter snublende og krybende sin Vandring, da han pludselig bliver angrebet af en Ulv, som selv er Døden nær af Kulde. Det bliver en Kamp paa Liv og Død, Manden sejrer. Halvdød, halvt vanvittig naar han sit Maal. - Iljitsj syntes godt om den Fortælling."

Han vilde ikke tro paa, at Sygdommen kunde knække ham. Den 16. December kommer det andet Slagtilfælde og lammer hans højre Arm og Ben. Nogle faa Dage senere kalder han paa sin Sekretær, dikterer nogle Breve og giver hende en Liste over Bøger, han har Brug for.

I Foraaret 1923 er han optaget af de Artikler, som bliver hans politiske Testamente. Han arbejder langsommere, dikterer kun en eller to Timer om Dagen, men Fattævnens er lige stærk, Tanken lige saa klar som altid. Et tredje Slagtilfælde berøvede ham Taleevnen, og han blev ført til Gorki for at begynde den lange, frygtelige Kamp mod Døden.

Hvad han tænkte paa, naar han laa der hjælpeløs, hvilke Scener og Minder der gennemkrydsede hans Sjel, kan vi kun gætte paa. Men han mistede aldrig Haabet, det var en frygtelig Konflikt, en Kamp for Livet som faa Mennesker har kæmpet den. Han befandt sig i det russiske Landskab, som han elskede, omgivet af Enge og Skove, fyldt af Syner og Lyde, som Skæbnen havde forment ham at nyde. Eftersom Sommeren gik, syntes han at blive bedre. Taleevnen kom igen, og Lammelsen slap noget af sit Greb. Den 19. Oktober var han nogle Timer i Moskva. I Januar 1924 begyndte hans Øjne at volde Vanskeligheder, men Øjenlægen fandt ham fuld af Tillid og Mod. Men Kl. 6.30 om Morgenen den 21. Januar fik han et fjerde Slagtilfælde, som blev Døden.

Vinteren var streng det Aar. I Moskva havde man tændt store Baal paa Gaderne for at varme Folkemasserne, som passerede i en endeløs Procession for at sige Farvel til ham. Det var et ejendommeligt Grævbald, der aftegnede sig mod den hvidfrosne Baggrund og den sorte, stille Folkemasse, der langsomt bevægede sig fremad. Fra den 23. til 27. Januar ophørte Processionen gennem den store Hal i Fagforeningshuset ikke et Øjeblik - Arbejdere, Bønder, Professorer, Ingeniører, Russere, Tyskere, Usbeker, Kinesere, enhver Race og enhver Nation. Kl. 9 om Morgenen den 27. Januar bar hans Kammerater Kisten med hans Lig fra Hallen til den Røde Plads til Mausolæet lige ind i Kremls Mur. For første Gang i Historien blev en Mand ved sin Død savnet i hvert eneste Land i Verden.

TIDEN

Nr. 5.

Januar 1945

INDHOLD

1. Peder Furubotn: Tiden er inde.....	Side	1
2. Ornat fra Norges kommunistiske Partis OK.....	"	3
3. Uensuret Brev fra Norges Fjordbygger.....	"	4
4. Harry Pollitt: Englands Arbejdere maa lede Efterkrigspolitikken..	"	5
5. Professor I. Trajnin: Sovjetdemokratiet under Krigen.....	"	7
6. Det hollandske Folks Stilling til Efterkrigsproblemerne.....	"	8
7. Erling Bjøl: Glimt fra Frankrig!.....	"	9
8. Det nye Jugoslavien.....	"	10
9. Mulighederne for en italiensk Fred.....	"	11
10. En Krigsforbryder.....	"	13
11. Alvarez del Vayo: Hvad Nyt fra Mexiko.....	"	14
12. Per-Olov Zennström: Kina! Kina!.....	"	16
13. E. Andersson: I Internationales Grundlæggelse.....	"	18
14. Lancet: Rationaliseringens Virkninger.....	"	19

Pris 1 Krone

LAND OG FOLKES Forlag

FEDER FURUBOTH:

Tiden er inde, hvor den demokratiske Borgerskab i Norge bør overveje og revidere sin Stilling til den kommunistiske Arbejderbevægelse.

Formanden for Norges kommunistiske Parti redegår i den følgende Artikel for et brændende problem i norsk Politik. Artiklen er skrevet i Oslo den 10. Oktober 1944 i Fortsættelse af en første Artikel, hvori Furuboth gør Rede for nogle reaktionsre Bestræbelser paa at faa Norges Rigsdag, Stortinget, sat ud af Spillet. Disse Bestræbelser er bl.a. kommet til Udtryk i det norske Modstandsblad "Fri Arbejdbevægelse" og i en Række andre offentlige Ytringer. Hermed anførte Furuboth den kommunistiske Arbejderbevægelses Politik og et længere Uddrag af en norsk Statsretslærd. I Artikel Nr. 2, som altsaa gengives nedenfor, undersøges Baggrunden for denne Reaktion.

Medvirkende til Fremkomsten af disse Artikler er ogsaa den Kendsgerning, at Norges kommunistiske Parti ikke er repræsenteret i den norske Hjemmefronts Ledelse, skønt Partiet udtrykkeligt i sin Proklamation af 1. Juni 1944 - se TIDEN Nr. 4 - har erklæret sig beredt til Samarbejde om Hjemmefrontens Program, men af norske reaktionsre Kræfter til Dato er holdt udenfor dette Samarbejde. Der findes saaledes i Dag faktisk 3 Grupperinger, som hver for sig bekæmper Tyskerne i Norge, nemlig Eksilregeringen og dens Tilhængere i Landet, den norske Hjemmefront og Norges Kommunistiske Parti. Net for denne for Kampen og ikke mindst for Fremtiden skæbnesvangre Splittelse, Furuboths Artikler tager Sigte paa at faa Lividret.

Ifølge vor Opfattelse er den Tid nu inde, hvor det er nødvendigt, ja ubetinget nødvendigt, at det demokratiske Borgerskab i Norge overvejer sin Stilling til den kommunistiske Arbejderbevægelse i vort Land til Overvejelse og Revision.

De Erfaringer, den kommunistiske Arbejderbevægelse har høstet under de lange og tunge Aar, vor Nation har været for sit værne eller ikke værne, har bekræftet, at vi her står overfor et Grundproblem i norsk Politik, som kræver at blive klarlagt og løst. For at sige det med faa Ordsvore dyrebare Erfaringer går ud paa, at den kommunistiske Arbejderbevægelse i Norge er erklæret i "Undtagelsestilstand" og det ikke af Gestapo alene - ogsaa vort eget Lands demokratiske Borgerskab har erklæret den kommunistiske Arbejderbevægelse i Norge i en Ulags - ganske vist original og egenartet - politisk "Undtagelsestilstand".

Klarest kommer dette til Udtryk i den Stilling, som vor Regering og Hjemmefrontens Ledelse har indtaget til den kommunistiske Arbejderbevægelse. Saavel vor Regering som Hjemmefrontens Ledelse indtager det mærkelige Standpunkt, at de principielt afviser ethvert Samarbejde med den kommunistiske Arbejderbevægelse. Dette principielle Standpunkt har ført til, at der her og der er iværksat en Hvilekæmpagne mod Kommunisterne og Klappagt paa dem for at trange dem ud af de nationale Modstandscentre, som har til Opvæve at mobilisere Hjemmefronten til Selvforsvar, Modstand, Kamp og Krig mod Okkupationsmagten, Gestapo og disses Tilbehør NS (Quislings Parti - O.S.). Ifl. vor Opfattelse har disse uormale Forhold i vort politiske Liv iført en særdeles skadelig Virkning for alle Befolkningslag og Klasser i vort Land.

Samtidig med at vi fremlægger denne Anklage offentligt, vil vi udtale, at vi med stor Tilfredshed har set, at store Dele af det demokratiske Borgerskab fødselsfrit og med Tillid har samarbejdet med os Kommuniste i Dagens Strid og Kamp paa en saadan Maade, at det hos alle har fremkaldt bæde Forundring og Respekt. Maar vi alligevel stiller Spørgsmaalet saaledes, som vi gør det, skyldes det, at de politiske Repræsentanter for det demokratiske Borgerskab, som grupperer sig i og omkring vor Regering og i og omkring Hjemmefrontens Ledelse, har forsvaret for, at der er indført politisk "Undtagelsestilstand" overfor den kommunistiske Arbejderbevægelse i vort Land. Denne "Undtagelsestilstand" har virket særlig skadeligt og opvivende indenfor vor vigtigste Modstandsorganisation, den underjordiske Militærorganisation, der staaer under Ledelse af Forsvarets Overkommando. Det samme er Tilfældet indenfor Arbejdernes Lovlige Organisationer, de lokale som de illegale. Det kan vel uden Overdrivelse siges, at ogsaa Arbejdernes Organisationer er vigtige nationale Modstandscentre mod Okkupationsmagten, Gestapo og NS. Den Kritik, som man fra forskellige Hold undertiden har rettet mod Arbejderklassen, og som delvis har været berettiget, kan direkte aflæses af den politiske "Undtagelsestilstand", som er indført for den kommunistiske Arbejderbevægelse. Det værste er helderligt, at "Undtagelsestilstanden" har medført, at det kan godt være Usædvanligt, men at man organiseret virksomt arbejdsudøvelse, falles, nationale Modstandscentre i Fabrikkerne, paa Industripladserne, i Byerne og Bygderne, i Fiskeriløjene o.s.v. De af vore Landsmænd, der har opholdt sig i Landet under Okkupationstiden kan tale med herom. Netop disse uormale politiske Forhold har Okkupationsmagten og Gestapo forstået at udnytte til deres egen Fordel.

Som man lægger Mærke til er det ikke alene Hitler, der har sat sig for at aflukke vore demokratiske Rettigheder. Den kommunistiske Arbejderbevægelse i Norge har i hvert Fald klart og tydeligt ogsaa mærket noget af den antidemokratiske Bøvdens i Politiken bave fra vor Regering og fra Hjemmefrontens Ledelse.

Ud fra disse vore egne dyrebare Erfaringer i en Tid, hvor selve Livets Alvor skulde være os til Sværmedhold og frembringe en virkelig Folkesolidaritet, kan det ikke forundre nogen, at netop vi Kommuniste med væsent Øje følger de Forebelsere i vort politiske Liv, som er kommet til Udtryk omkring vor Grundlov og dens Flads i vort Folks Bevidsthed. Vi har reageret som saa: Naar den kommunistiske Arbejderbevægelse nu under Krigen er erklæret i en Slags "Undtagelsestilstand" af vort demokratiske Borgerskab, hvorledes vil de Borgerskabs Indstilling blive til den kommunistiske Arbejderbevægelse efter Krigen? Ingen kan vel betragte os, at vi tænker os os og bruger

kommunistiske Arbejderbevægelse, betyder det, at man vil udsælle den kommunistiske Arbejderbevægelse som Viljeslement af Demokratiets Totalvilje. Et sådant Standpunkt er ikke alene udemokratisk og reaktionært i almindelig Forstand, det er arkreaktionært! Det er arbejder- og folkefjendtligt! Hvorfor? Af to Grunde: For det Første, fordi den politisk-historiske Befaring fra to forfærdelige Verdenskrige, der har kostet Oceanen af værdifuldt menneskeliv, til Overmaal har lært hele den politisk tankefulde Verden, at netop den kommunistiske Arbejderbevægelse i hvert Land repræsenterer Kræfter i Folket, den ikke alene indgår som væsentlige, men ogsaa som uafsluttede Viljeslementer i Verdensdemokratiets kæmpende Totalvilje. Og naturligvis især i politisk omrørte Tider som nu! For det andet, fordi et principielt Standpunkt, som det, vor Hjemmefrontens Ledelse indtager, i sig selv repræsenterer selve Kernen til en latent Splittelse af den nationale Front, af det kæmpende Demokrati i vort Land. Derved nedsættes vort Folks Kampdygtighed i Verdensdemokratiets Friehedskrig mod Hitlerbarbariets totale Krig, som man ser er det altsaa ikke noget ubetydeligt Spørgsmaal, vi beskæftiger os med!

Under Henvisning til denne Motivering vil vi henstille til det demokratiske Børneråd i Norge at optage sin Stilling til den kommunistiske Arbejderbevægelse til Overvejelse og Revision. For vore fulde Demokratis Vegne, de der har givet alt, hvad de ejede, deres Liv for Demokratiets og Norges Sag, ønsker vi nu offentligt af vore Landsmænd, - uanset hvem og hvad de repræsenterer - som grupperer sig i og omkring Hjemmefrontens Ledelse, i og omkring vor Regering, at der tages Skridt til at ophæve den uverdige og yderst skadelige politiske "Undtagelsestilstand", der er erklæret overfor den kommunistiske Arbejderbevægelse i Norge. Særlig vil vi gentage vor Appel af 1. Oktober:

Arbejdere i By og Bygd! Bondar og Fiskar! Intellektuelle! Demokrater og Patrioter i alle Lag og Klasser! - Udfør den nuværende politiske Udvikling betyder en sådan ægte Konsolidering og Sædning af Demokratiets Kræfter i vort Land et direkte Slag mod Reaktionen, Jesuiter og Efterkrigsquislinger i Norge.

Netop derfor må vi fremføre dette Krav og gøre det til et Folkekrav! Og desto hurtigere Demokratiets Kræfter sejner i dette Spørgsmaal, desto bedre, for at sikre vort Land og Folk en tryk og normal politisk Udvikling efter Krigen!

Oslo, den 12. Oktober 1944.

ORGAAN FOR NORGES KOMMUNISTISKE PARTIS CENTRALKOMITE:

TIDEN I DET NORSKE FOLKS POLITISKE LEDELSE!

Det er nu som før vor Opfattelse, at vi kan og skal kæmpe aktivt og sæt vor Indsats i Krigen uden derfor at uansætte nogen Warszawa-Tragedie i vort Land.

Tragedien i Warszawa har sin Oprindelse i Splittelsen af det polske Folks politiske Ledelse. Den polske Landregering indtog det Standpunkt, at den principielt afviste enhver Form for Samarbejde med de polske Kommunistar. Denne arkreaktionære og folkefjendtlige Politik kulminerede i Tragedien i Warszawa.

Bourgeoisiet i Frankrig førte en anden Politik. Det forstod Betydningen af Enhed i den politiske Ledelse. Derfor fik de franske Kommunistar gode og ansvarfulde Talsmænd i den politiske Ledelse af Folket og blev saaledes principielt vedkendt som helt og fuldt ligeberettigede Elementer i det kæmpende franske Demokrati. Resultatet af denne fransede Politik kom særlig klart til Udtryk, da Paris befriedes. Paris og Warszawa er derfor blevet levende Symboler paa de politiske Forskelle mellem det frankrigtsvenlige og det franskidsfjendtlige Islet i Demokratiets Kamp mod Nazismen.

+++

Den norske Regering i London har som bekendt hidtil principielt afvist enhver Form for Samarbejde med de norske Kommunistar. Konsekvensen af denne politiske Splittelse er Uro, Angst og Utryghed i vore Rækker, saavel ude som hjemme, indre Strid, hader og det, Strid om uvæsentlige Spørgsmaal i Hjemmefrontens Rækker. Dette nedsætter Demokratiets Kampkraft. Paris og Warszawa har vist, at vor Regerings Stilling til den kommunistiske Arbejderbevægelse i Norge er uretlig og skadelig. Rationerne ude i Verden og den øvrige Verden og forvridet ogsaa herhjemme viser tydeligt, at hvis man med Hids skal kunne løse saavel Krigens som Fredens Opgaver, må det kæmpende Demokrati strøbe politisk Enhed i vort Lands politiske Ledelse af Nationen og af Folket - fra Arbejderlederne i Byerne og Byderne og Fiskerlejerne til Hjemmefrontens Ledelse og vor Regering. Den Koncentration af Kræfter, der er sket i de senere Tider i Hjemmefrontens Ledelse i vort Land, en Forskydning fra Lavstanden "i de enkelte Rækker", som havde deres egne Paroler og egne Ledere" over til, at hovedvægten er lægt paa de almene Paroler" og at "vi har fået en Generalstab for hele Fronten, som vi ganske simpelt kalder Hjemmefrontens Ledelse" - som det hedder i Regeringens Erklæring - er et stort og betydningsfuldt Fremskridt. Vi glæder os oprigtigt over denne Tænkens i vort politiske Liv. Dejne samt end aldrig!

+++

Nu gælder det om at tage næste Skridt i Udviklingen, nemlig at skabe virkelig politisk Enhed i "Generalstaben for hele Fronten", politisk Enhed i Hjemmefrontens Ledelse og i vor Regering. For Øjeblikket er det af særlig Betydning, at der skabes politisk Enhed i Hjemmefrontens Ledelse, saa at Uroen, Angsten og Utrygheden i vore Rækker forsvinder, saa at alle Spørgsmaal paa Forhaand kan drøftes i den folkes politiske Ledelse, og at alle kæmpende Patrioter uden Diskussion staar færdige, disciplinerede og stridsberedte til nærtidigt at gennemføre de Paroler, der udsendes af Hjemmefrontens Ledelse og af vor Regering. Disse Paroler må derfor blive: Optagende og ansvarfulde Talsmænd for den kæmpende kommunistiske Arbejderbevægelse i Hjemmefrontens Ledelse!

En saadan Enhed i den politiske Ledelse af Hjemmefronten, af vort Folk, er selve Grundbetingelsen for virkeligt broderligt Sammenhold i vore Kammebæder, Enhed og Kampdisciplin i vort Folk. Høle Verden har lært af Paris og Warszawa. Ogsaa vi Nordmænd maa gøre det!! I forbindelse med denne Lære skal NEK's Centralkomite paany søge Forbinkelse med Hjemmefrontens Ledelse og med vor Regering, med det Maa! at naa frem til Enhed i den politiske Ledelse af vort Folk. Derved bidrager vi til, at Slutappellen i Proklamationen af 19. Maj 1944 fra den norske Hjemmefronts Ledelse bliver til Virkelighed:

"Kampen er nu gaaet ind i sin afgørende Fase. Sammenhold og Disciplin er mere nødvendig nu end nogensinde. Følg de Paroler og Signaler, der sendes ud!"

Vi staar nu umiddelbart over for den afgørende Fase i Kampen. Alle maa være alarmerede. Sammenhold og Disciplin er endnu mere nødvendige end nogensinde. Alle maa følge de Paroler, Signaler og Mobiliseringsordrer, der sendes ud. I denne afgørende Fase i den politiske Udvikling i vort Land er Paris og ikke Warszawa alle Nordmænds Forbillede under Kampen og i Krigen!

Oslo, den 17. Oktober 1944.

UCENSURERET BREV FRA NORSES FJERREBYGDER.

(Offentliggjort i Sverige i Oktober 1944.)

Kære Ven!

Du kan tro, det var en Glæde at faa et Livstegn fra dig! Der er saa faa opmuntrende Begivenheder i ons Tilværelse, at man kan leve lang Tid paa en lille Stump Brev. Havde du været her nu, vilde du have haft svært ved at kende det igen. Ikke for det, at Husene ikke staar, hvor de plejer, selv om Malingen begynder at skalle af og alt begynder at se forfaldent ud, men det er alligevel ikke den Bygd, du kendte.

I gamle Dage var her jo en lille Idyl, hvor alt aandede Fred og Ro. Ingen tænkte paa, at Krig og Voldsmagt ogsaa kunde ramme os. Vi levede eller rettere sagt vogeterede i lykkelig Uvidenhed om Verdens Ordskab. Nu har vi lært noget andet, og man maa sige, at Læren har været grundig, man lærer paa egne dyr.

Størstedelen af den værdifulde Ungdom er borte, mange er for lange siden draget over Nordseen til England for at slutte sig til de norske Styrker, andre er paa tvungnarbejde hos Tyskerne og atter andre gemmer sig for at undgaa "Arbejdsmobilisering". Vi har der bestandig om Arrestationer, Fazziaer, Sabotagehandlinger o.s.v. over hele Landet.

Terroren hviler som en Kløve over det norske Folk. Heroppe var der i lang Tid mere "fredeligt" end de fleste andre Stæder. Vi troede endda, at vi skulde være nogenlunde sikre, da vi laa saa afsides og ikke havde særlige Rigdomme, der kunde friste Kæbrenne. Quislinger har vi heller ikke haft mange af, og der, der er, kender du. Det er forsviklede Individuer, der vil hævne sig paa deres Landsmand, fordi de ikke tidligere kunde tilfredsstille deres Årgærighed eller Gløbsked.

Deres Forvind her var for i Eiden ogsaa kendt som en haardhjertet Arbejdsgiver og Austruplager, der som en Slavefoged udbyttede sine egne Børn. Man talte længe paa Knapperne, om han skulde slutte sig til Quislingerne eller ej, men til sidst vovede han Springet. Nu er han saa begyndt at afsone sin Straf. Man er gul og grøn i Ansigtet, Angsten tæler ud af hver Linje i det. Folk skyder sig en anden Vej, naar de ser ham, og lader som om han overhovedet ikke eksisterer.

Den krigsgale Tandlæge har solgt sin Frakke og skal rejse herfra. Man holdt det ikke ud længere. Iver og en forstær, at det Pak nu synger paa sidste Vers. Vi ved jo, at Krigen ikke kan være ret meget længere, men den sidste Ventetid er den haardeste af alt, hvad vi har gennemgaaet. Til de sjældne Thyk kommer den materielle Nød.

Ja, man kan uden Overdrivelse sige, at Folket lider den rene skindbarlige Nød. Nød Naden har vi nok her ikke haft det saa svært som i Byerne. Man kunde jo altid skaffe sig lidt Fisk, selvom vore Gaster tog det meste fra os, men nu er det ikke ret meget Fisk, der kommer i Land. Det er blevet alt for livsfærligt at arbejde paa Søen.

Frukt og Grønsager, navnlig Kartoffler, er slaaet fejl i Aar, saa de fleste har ikke nok Kartoffler til Vinteren. Tyskerne fortsætter med deres Rekviritioner, saa det saa gaaet hedder. De forlanger Reste, Hø og Kartoffler, for ikke at tale om Hø, Fløsk og Sæen, og ve den, der nægter at efterkomme deres Krav. Vi ved, hvordan det gaar, hvis Befrielsen ikke kommer, for Vinteren er ovre. D.v.s. vi ved, at sult kommer til at dø af Sult og Sygdom. Men trods mange tidligere Sluffelser er de fleste klippefast overbeviste om, at Krigen snart er til Ende, og den Tro holder os oppe.

Tyskerne ser vi ikke meget til her. Der kommer af og til nogle for at inspicere, eller for at se efter, om der forekommer Sabotage. I den sidste Tid er Soldaterne begyndt at optræde mere og mere udfordrende overfor Befolkningen. De kan ikke holde sig i Skindet længere eller blot lade, saa om de havde Stik paa sig.

Man kan vente sig lidt af hvert, naar Oplosningen og Særmenbruddet kommer. Lykkeligtvis er vi opmærksomme paa Søen, og vi er nogenlunde godt organiserede og har i hvert Fald saa meget Væbnetøj til Hjælp, at vi kan gøre en Del for at forsvare vore Hjem.

Desværre ser det ikke ud, som om Overkommantoen i London regner med os som Forbundsfæller, som man maa tage hensyn til. Vi skulde have mere Hjælp, synes vi, og har du noget at sige derovre, saa maa du lade vore Ledere forstaa, hvad vi mener med dette. Vi kan forsikre dem, at det norske Folks Maa til Undertrykkelse er pisket op til hvidglødende Raseri, og at vi skulde kunne gøre en ikke ringe Indsats for at drive Voldsmændene i Havet, hvis vi bare fik en Smule Hjælp.

Flere af Bygdens bedste Mænd er blevet arresteret i den sidste Tid. Nogen Anklage er der ikke rejst imod dem, saavidt vi ved, og de fleste af dem har heller ikke lagt to Straa over Kord i noget underjordisk arbejde. Det er Gidsler slet og ret. Tyskerne tror, at de kan gardere sig ved at true med at skyde uskyldige Mennesker. De kommer til at tro om igen.

(forts.)

Jeg er glad over, at du er i Sikkerhed i Sverige. Det kan sige, at vi tænker paa jer derovre med en Bølgelse af Misundelse, men det er kun i svage Stunder. Vi har en Fordel, som I ikke har - at vi kan opleve Sammenholdet og Broderskabet mellem Mennesker, der tidligere stod hinanden fjært og ofte var bitre Fjender. Denne onde Tid har opelsket gode Egenskaber hos Folket.

Hjælpsomhed og Venlighed, Trofasthed og Solidaritet findes der. Der er sket noget af en Omvæltning i Sincere, Denne Nødens og Trangsalens Tid har rovet meget ned af det, der var raadt og faldefærdigt, men Luskhed og Gemenhed er kommet op paa Overfladen, men der er ogsaa kommet meget frem, som ikke tidligere kunde vokse og gro, fordi det blev holdt nede af Egoisme og Smalighed. Jeg tror, at det norske Folk vil stige op af Nøden fornyet og forædlet, et renere, stærkere og taprere Folk, og det var før, og den Tro giver En Kraft til at holde ud i den sidste haarde Ven-tetid før Slutkampen.

HARRY POLLITT:

Englands Arbejdere maa lade Efterkrigspolitiken.

Englands kommunistiske Parti afholdt sin 17. Kongres den 29.- 31. Oktober 1944. Partiets Formand Harry Pollitt redegjorde for den politiske Situation, Kampen mod Hitlerismen og for et virkelig demokratisk England, hvor Arbejderklassen har Føringen. Det følgende er et kort Referat af denne Redegørelse.

Til Indledning nævnte Pollitt, hvorledes de brede Massers Enighed og aktive Deltagelse i Kampen mod Hitlerismen i høj Grad havde styrket de demokratiske Kræfter Venden over og skabt en international Situation, som giver større Muligheder for sociale Fremskridt end nogensinde før i Historien.

Det kan her indskydes, at i den følgende Debat, der var meget livlig, understregede flere Talere det voksende Krav om Arbejderenhed i England. En Delegeret fra Glydebank anførte, at talrige Afledninger indenfor Labour Party havde vedtaget, at der ikke ved Valgene skulde opstilles nogen Modkandidat til Kommunisten Gallacher, der er Parlamentsmedlem for West Mife. Den samme Taler meddelte, at 37 af Labour Partys Organisationer i Dundee havde stemt for Enhed og 6 imod. Partiledelsen forlangte ny Afstemning, og saa udtalte 57 Forøninger sig for Enhed og 26 imod.

At Modstanderne i Dag ser paa Partiet med andre Øjne end før, fremgik af en Artikel i den liberale Avis Chronicle, hvor den kendte Skribent A. J. Cummings skriver: "Det kommunistiske Parti i vort Land er nu blevet en Bevægelse, som man lagde Mærke til..."

Blandt Kongressens 754 Delegerede var der 150 Kvinder, et talende Vidnesbyrd om den hurtige politiske Udvikling, der er foregaaet blandt de britiske Kvinder under Krigen.

Pollitt forsiikrede, at Kommunisterne vilde gøre alt for, at Krigen mod Japan blev vundet paa kortest mulig Tid, og kritiserede Englands tidligere Politik overfor Japan. Man forlangte endvidere, at Atlanterhavsdæklarationens Principper skulde anvendes paa alle koloniale Lande og mente, at en dertil sigtende Erklæring fra den britiske Regering var en Forudsætning for en større kolonial Krigsindsats mod Japanerne.

Hvad Behandlingen af Tyskland efter Krigen angaar, udtalte Pollitt Tilfredshed med den engelske Fagforbundskongres' Resolution herom og ansaa det for rigtigt, at Tyskland efter Krigen okkuperes militært for definitivt at knuse al nazistisk Modstand indenfor Landet og beskytte de demokratiske Elementer i Tyskland, der ønsker Samarbejde med de Allierede. Han udtalte videre:

Sovjetunionens Repræsentation paa Fredskonferencen vil - ifald vi ogsaa gør vor Indsats - udgøre en Garanti for en retfærdig og stabil Fred, der vil give de demokratiske Kræfter i Tyskland et fast Grundlag for at gennemføre Fredsvillkarene.

Det internationale Samarbejde mellem Sovjetunionen og den kapitalistiske Verden, saaledes som det har udviklet sig under Krigen, maa fortsættes efter Vaabensstillstanden. Hjemmemarkedet og Verdensmarkedet er intimt forbundne. Der behøver ikke at opstaa noget Eksportprobleme for England, hvis der føres en international Samarbejds politik ved Siden af en Indenrigspolitik, som følger Retningslinjerne i det kommunistiske Partis Socialprogram "England for Folket".

Pollitt pointerede, at Storbritanniens politiske Stilling i Verden var blevet stærkere i Irbet af Krigen. Hovedårsagerne dertil var Landets faste Front mod Hitlerismen, de væbnede Styrkers Rolle i Kamp mod Hitler, Civilbefolkningens Uholdenhed under alle Krigenes Vanskeligheder, de britiske Arbejderes vidunderlige Præstationer i Produktionen, Hjælpen til Modstandsbevægelserne i de okkuperede Lande, Anerkendelsen af de allierede Regeringer og de mere intime Forbindelser med Sovjetunionen.

Der har under Krigen fundet en betydningsfuld økonomisk Udvikling Sted i Storbritannien, og hvis den fortsætter efter Krigen, vil den snart bringe England op til den højeste industrielle Effektivitet. Under Statens Kontrol er man efterhaanden maat frem til mere effektive Former for Sa arbejde og Planlægning. Nye Fabrikker er bygget i stor Stil. Gamle Bedrifter er blevet delvis moderniserede, og en halv Million Arbejdere er blevet uddannet i forskellige Fag. Disse Arbejdere udgør, hvis de bliver anvendt rigtigt, en stor økonomisk Gevinst og kan faa enorm Vardi i Landets Næringsliv og betydeligt højne Massernes Levestandard.

Trois denne Forøgelse af Englands Produktivkraft er der ingen Tvivl om, at vi er bagud for Udviklingen i Amerika, Kanada og Australien, at den britiske Kapitalisme befinder sig i en svagere Position nu end før Krigen, og at den vil staa sig daarlign, hvis den skal konkurrere paa Verdensmarkedet. Den britiske Kapitalisme kan ikke længere tillade sig den Luksus at bruge et forældet

Produktionsapparat og betjene sig af et ruinerende Finans-og Handelssystem.

Den demokratiske Bevægelse i England, først og fremmest Arbejderbevægelsen, maa tage Ledelsen for at løse de økonomiske og politiske Problemer, udarbejde Planer for den britiske Produktivkrafts fulde Udnyttelse, fuld Beskæftigelse og social Sikkerhed. Fagforbunds-kongressens udmærkede Program vil faa fuld Tilslutning af brede Befolkningslag udenfor Arbejderbevægelsens Rækker.

De kommende almindelige Valg vil blive de vigtigste i vor Levetid, og de politiske Partiers Stillingtagen bliver en Prøvesten baade for deres Lederer og deres virkelige Patriotisme. Valgenes Resultat vil blive afgørende for Englands Skæbne langt frem i Tiden. Dette er Aarsagen til, at vi maa bryde det konservative Højres Nægtstilling. Derfor maa den nye Regering, hvilken Form og hvilket Navn den end har, hvile paa en solid Majoritet af Parlamentsmedlemmer fra Arbejderbevægelsen og de progressive Befolkningslag.

Det britiske Arbejderparti, sagde Pollitt, har nu Pligt til at sørge for, at alle Arbejdernes og andre progressive Organisationer faar Lejlighed til at samles og drøfte Planerne til en fælles Platform, saaledes som vi har sluttet os til den. Blandt disse Organisationer maa navnlig nævnes Arbejderpartiet, det kommunistiske Parti, det liberale Parti og Common Wealth Bevægelsen, men ogsaa andre Grupper og Organisationer tilhørende andre Partier kan indbydes, naar de slutter sig til Formaalet.

Hvis Arbejderpartiets Ledelse vagrer sig ved at gennemføre en saadan Samling, maa man tage Skridt til at samle de lokale Organisationer indenfor Valgfretsene til Samarbejde. Hvis heller ikke saadanne Overenskomster kan tilvejebringes, vil vi ikke trække vore Parlamentskandidater tilbage; thi vi er nu en politisk Faktor, der maa regnes med i Storbritannien, og vor Indflydelse blandt Masserne vokser hurtigt. Vi repræsenterer en betydelig Del af den offentlige Mening. Vor Kamp for sociale Fremskridt baade i og uden for Parlamentet kræver en stærkere kommunistisk Repræsentation.

Om Nødvendigheden af at skabe Enhed i den britiske Arbejderbevægelse sagde Pollitt bl.a.:

Der er opvokset en ny Generation af Ungdom, og der findes Millioner af Kvinder, der er kommet til at spille en helt ny Rolle i Statens Liv. Alle disse retter deres Blikke mod Arbejderbevægelsens for at faa Ledelse og Støtte. Det er derfor beklageligt, at forskellige Grupper i Arbejderpartiets Ledelse fortsætter at trække i hver sin Retning og der ved giver Arbejderklassens Fjender Lejlighed til at sprede Tvivl og Forvirring indenfor Arbejderbevægelsen.

Vi er overbeviste om, at alle de bedste Elementer i Arbejderpartiet ønsker at se en Ende paa denne Splittelse. Det kommunistiske Parti arbejder utætteligt i denne Retning, samtidig med at det hævder sin Ret til at yde sin egen Tribut til den fælles Sag. Hvis man kunde tilvejebringe en Overenskomst mellem Arbejderpartiet og det kommunistiske Parti, vilde den blive hilset med Glæde af hele Arbejderbevægelsen. Vi tror, at det er muligt at naa en saadan Overenskomst, og vi er rede til at yde vor Tribut til den.

Til Slut talte Pollitt om det britiske kommunistiske Partis Fremgang i Organisation og Indflydelse efter Krigens Udhud og udtalte:

Jo stærkere det kommunistiske Parti er blevet, desto mere samlet er Arbejderbevægelsen blevet. Dette er ingen Tilfældighed, men naturligt og uundgåeligt. Det er blevet muligt, fordi vort Parti ikke har Samrættigheder, men vinker som en sammensvejsende Faktor i Arbejderbevægelsen. Arbejderpartiet har samarbejde med det kommunistiske Parti for at vinde nye Medlemmer til Arbejderbevægelsens forskellige Grens, saaledes at Bevægelsen kan gaa fremad og bedre varetage det arbejdende Folks Interesser, for at sprede Socialismens Lære og for stadig at aktivisere nye Masser i Kampen for deres Interesser, for at styrke den internationale Solidaritets Bånd og bidrage til at lægge Grundlaget for et fælles Arbejderklassens politiske Parti i hvert enkelt Land.

o c

Foruden Pollitt talte bl.a. R. Palme Dutt, Partiets Næstformand og Formand for Partiets Kommission for Efterkrigsplaner. Dutt betonedde, at Partiets Forslag til Efterkrigsarbejde ikke repræsenterer Slutmaalet, som er Socialismen, men udgør "et Program paa bredt Grundlag, som kan godkendes af en enig Arbejderbevægelse og af alle fremskridtsvenlige Organisationer ved de kommende Valg, et Program, som en Regering, der bygger paa en saadan Majoritet, kunde gennemføre i de næste to-tre Aar."

Dutt behandlede ogsaa de forskellige Reformers, som Regeringskoalitionen har foreslaaet angaaende Sundhedsvæsen, Skole, Socialforsikring o.s.v. Her hilste disse Forslag som Fremskridt, men fremhævede, at de ikke er tilstrækkelige til at dække Massernes Behov; "thi de erkender ikke den bydende Nødvendighed af offentlig Kontrol over Landets økonomiske Liv og Resourcer, og derfor er de reaktionære kapitalistiske Kredse i Stand til at sabotere Gennemførelsen af en hvilken som helst Plan. Denne Sabotage maa brydes."

Aktivværdierne paa Fondsbørsen er steget med 7000 Millioner £ under Krigen, profitten er steget med 84%. Ni Tiendedele af Krigsgulden paa over 20.000 Millioner £ er Gæld til Storkapitalen. Kapitalisterne hager sig fast ved deres uretmæssigt erhvervede Besiddelse og kræver, at Folket skal køres strengt efter Krigen og tvinges til at betale til dem.

Vort Program er et Kampsignal mod disse reaktionære monopolistiske Interesser."

Hvilket Skyld er Værdier den kapitalistiske Kontrol med Industrier havde fornarsaget i Tiden mellem de to Verdenskrige, afslørede Dutt med følgende interessante Devisjoner:

"Mellem 1918 og 1939 blev 1000 Kulgruber nedlagt i England. I 1918 havde Skibsværfterne en Kapacitet paa 3 Mill. Tons Skibe, i 1939 kun 2 Mill. Tons. Halvdelen af Værftsarbejderne var arbejdsløse.

Halvdelen af Højovnene stod stille paa Ordre af Staalkartellet, saa at England, der før var ledende i Staalproduktionen, kun producerede 1/7 sammenlagt Staal som Amerika.

I Tekstilindustrien er 14 Mill. Spindler blevet ødelagt. Den britiske Foruldsdelegation i Amerika rapporterede, at den britiske Industri var teknisk bagud og usolide, og at der krævedes en "Revolutionering" af denne.

4 Mill. ha Agerjord laa vænngtet, og 20.000 Landarbejdere drev om uden Arbejde. De store Banker

og de private Monopolkapitalister, der kontrollerer Industrien, er ansvarlige for denne Udvikling. Det er de samme Mænd, som støttede Hitler.

Vi kræver offentlig Kontrol med Landets økonomiske Udvikling, Demokrati i Gerning, under Medvirken af Fagforeningerne, og en fremtrædende Plads for Kooperationen ved Fordelingen."

PROFESSOR I. TRAJNIN:

Sovjetdemokratiet under Krigen mod
de tyske fascistiske Røvere.

Sovjetfolket falder Krigen mod de tyske Røvere for Fædrelandskrigen, menneskers Kærlighed til sit Fædreland, uendelig Sorg over, at Hundrædtusinder af Landsmænd er dræbt og gamle, ærverdige Byer ødelagt, Had til Fjenden, der ødelagde Frugtterne af mange Aars Arbejde - det er, hvad Sovjetfolket lægger ind i dette Ord.

Hitleristernes lumsk Overfald paa USSR blev af Sovjetfolket straks opfattet som de tyske Røvers Ønske om at tilintetgøre Sovjetfolkernes nationale Statsliv, deres demokratiske Rettigheder, at påtvinge dem en Slavetilværelse og gøre deres Fædre-Jord til "Jadvarm" for Tyskerne.

Fædrelandskrigen inspirerede Sovjetfolkets Samme og Døtre til en Mænskeligt af Heroisme ved Fronten og i Baglandet. Kilden til denne Heroisme er Folkets Bevidsthed om sine vidtrækkende demokratiske Erobring, som den lumsk Fjende gjorde attentat paa.

Disse Erobring ytnar sig først og fremmest i Statens Indretning.

USSR's Demokratiske Indretning kendetegnes ved Princippet om Sovjetfolkernes frivillige Forbund; Sovjetfolkernes nationale Suverænitæt er sikret ved Eksistensen af suveræne Forbundsrepublikker, derudover Sovjetunionen, og ved deres Forfatninger. De nationale Republikers frivillige Forbund og deres Ligeberettigelse har affødt en moralsk-politisk Enhed af alle USSR's Folk. Fjenden led en Fiasko i sine Forsøg paa at sætte Splid mellem USSR's Nationer for at svække Sovjetstatens Magt.

Sovjetstatens Styrke ligger i dens demokratiske Indretning. Sovjetfolket er helt og ubeskaaret Hænde i sin Stat. Ifl. USSR's Forfatning har enhver Borger, der er fyldt 18 Aar, Valgret og Valgbarhed til alle Sovjetter, de højeste som de laveste.

Sovjetdemokratiet sikrer enhver Borger i USSR lige Ret til alt, hvad der er væsentligt for Mennesket og fremmer Udviklingen af hans personlige Værd. Det er Ret til Arbejde, til Hvile, til Uddannelse og til en tryk Alderdom. Det er Kvinders og Mænds Ligestret paa alle statslige, økonomiske, kulturelle og sociale Livsomraader, lige Rettigheder for alle Nationaliteter og Racer uden Undtagelse og andre demokratiske Borgerrettigheder, som er nedfældet i USSR's Forfatning, af Folket med Rette kaldt den Stalinske Forfatning.

Sovjetdemokratiet sikrer Sovjetfolkets Suverænitæt ikke alene i Statsager, men ogsaa i økonomiske Anliggender. Denne Demokratiskes Fundament er den sovjetiske Samfundssorden, hvor Rødskeer og Produktionsmidler tilhører de Arbejdende i Spikelse af Sovjetstaten og de kollektive og kooperative Sammenslutninger. Under de Stalinske Femårsplaner er Sovjetlandet blevet teknisk nyudrustet paa Basis af, hvad USSR's Arbejdende har skabt og akkumuleret. Det viser, hvilke skabende Muligheder der ligger i Sovjetdemokratiet.

Den tyske Fascisme stræbte efter at ribbe Sovjetfolket, plyndre det, bærve det Resultaterne af alle dets Fremskridt paa det økonomiske Omraade, for at tilfredsstille Krupp-, Göring- og andre Koncerners glubende Havesyge.

Fædrelandskrigen blev hele Folkets Krig. Den Røde Hær, som manifesterer Sovjetfolkernes Kampkraft, kæstede Heroisk de indtrængte Røvere tilbage og tilføjer nu Fjenden haardt Sleg paa den anden Side Sovjetgrænserne.

USSR's Bagland sikrede Frontens Fremskridt. "Hvad Fronten behøver, det laver vi" - denne Parole kom til Verden i det belejrede Leningrads Virksomheder, og den fragede i alle Landets Fabrikker og Værker.

Krigsaarene har affødt nye Former for Massernes egen, demokratiske Foretagelse i Produktionen. Patriotismen er Drivkraften i Massernes demokratiske Initiativ. Hele Foretagendes Arbejderstab indgår Hæppestrid om Førstepladsen i Produktionsforøgelsen. Stalinhof-Bevægelsen har faaet et endnu større Omfang, har deltager Arbejdere, Kollektivbønder, Ingeniører og Teknikere, Intelligensen. De Arbejdende slider ikke alene med selvforøgende Iver i Fabrikkerne, men i Frontzonen er det ofte sket, at de er gaaet direkte fra Virksomhederne ud i Kampstillingerne. Leningrads Arbejdende har indlagt sig evig Røder ved, da Krigen rasede udenfor Fortene, at gaa direkte fra Arbejdspladserne ud til Anlæg af Forsvarsstillinger og deltage i Forsvarst med den angribende Fjende. Saadan var det ogsaa i Stalingrad og i andre af Sovjetlandets Center, som Fjenden truede.

Under Krigsforhold ser man særlig klart de æstetiske Resultater af Sovjetstatens demokratiske Politik under Opbygningen af Sovjetlandets Økonomi. Planen for Folkemusholdningen blev et effektivt Rødskeer til en videnskabelig Organisering af alle Menneske- og materielressourcer.

Det demokratiske Princip i Sovjetøkonomiens Opbygning kom ogsaa for Krigen til Udtryk i, at det afgørende ikke var Profitinteresser, men Tilfredsstillelse af Befolkningens aktuelle Behov. I Krigstiden ansaa man det f. Eks. ikke for nok at bygge Industriforetagender i Landets afviede Provinser. Nu derimod er der, samtidig med Oprettelsen af nationale Sovjetrepublikker, sket en systematisk Forskydning af Industrien mod Vest. Denne nye Industri bidrog til at højne de talrige Østfolkens materielle og kulturelle Velstand, mens de i Fortiden stod langt tilbage. Denne Industri er blevet Basis for Udgangelsen af nye kvalificerede Kadre, for en Befæstelse af Venskabet mellem Folkene, for en Styrkelse af Sovjetdemokratiet. Oprustningen er under Fædrelandskrigen blevet mange Arsenaler for den Røde Hær. Patriotismen hos Befolkningen i disse Ære har givet den

Røde Hær nye væbnede, af patriotisk Begejstring opfyldte Reserver af Krigere, som under Tsardømmet aldrig blev indkaldt til Hæren.

Sovjetdemokratiet er vokset og udviklet som Folge af det store Kultur- og Oplysningsarbejde, der er gjort og gøres af Sovjetstaten. Krigen har ikke standset Sovjetkulturens Fremadstriden. Det er nok at bemærke, at Finansloven for 1944, som blev vedtaget af USSR's Øverste Sovjet under den 10. Samling fornylig, har bevilget 52,4 Milliarder Rubler til social-kulturelle Formaal mod 37,2 Milliarder i 1943 - en Vækst paa 38,2% paa et Aar.

Sovjetdemokratiet har hentet en Mængde nye, talentfulde Ledere frem af Folkemassen. Hvem er disse Helte fra Sejrene ved Fronten, Stakhanoffolk fra Fabrikkerne og Værkerne, Avlere af høje Host-udbytter i Kollektivbrugene? Hvis man ser paa deres Biografier, viser det sig, at det er ganske almindelige Folk, der for Størstedelen stammer fra Arbejdere eller Bønder. Det er Folk, der er opdraget af Sovjetdemokratiet, som har givet dem Tro paa deres Kræfter, væbnet dem med Kundskaber og opdraget dem til Dristighed og Mod.

Deres patriotiske, krigerske og skabende Entusiasme under Fædrelandskrigen er en Garanti for den fuldstændige Sejr over Fascismen.

Det hollandske Folks Stilling til Efterkrigsproblemerne.

Efter fire et halvt Aars Okkupation står Hollands Folk nu endelig overfor sin Befrielse. Men dermed er Landets Begyndinger ikke slut.

Det er vældige Problemer, som skal løses efter Tyskernes Fordrivelse. Den systematiske Udplyndring og Ødelæggelse er maaske drevet videre i Holland end i noget andet okkuperet Land. Man behøver kun at minde om, at ca. 200.000 ha af Landets frugtbareste Agerjord er sat under Vand, hvorved Hundredtusinder af Mennesker er blevet hjemløse, og at henved en halv Million Hollandere befinder sig i Tyskland paa Tvangsarbejde.

Ingen ved, hvornæst der yderligere bliver ødelagt, men det er kendt, at de tyske Forsvarsplaner regner med at sætte en Tredjedel af Landet under Vand, hvorved 5 Millioner Mennesker bliver hjemløse og 65% af Agerjorden ødelægges. Det er forstaneligt, at den hollandske Regering reserverer sig Erstatning gennem Annæksion af tilgrænsende tysk Agerjord.

Den underjordiske Modstandsbevægelse, som er ved at antage Karakter af væbnet Opstand mod Tyskerne, har udformet specielle Planer og uddannet særlige Beskyttelseskorps for at hindre Tyskerne i at iværksætte deres Planer. Ligesom i Frankrig og Belgien spiller disse Beskyttelseskorps en vigtig Rolle i Landets Frihedskamp - Verden har allerede hørt fra dem under Maastrichts, Eindhovens og Bredas Befrielse.

Bag sig har de Folkets kompakte Masse, som aldrig har bøjet sig for Tyskernes Vilje, alle Koncentrationslejre og Nedskydninger til Trods.

Udtrykket "Genopbygningsarbejde" er ikke ganske træffende; thi det hollandske Folk er fuldt paa det rene med, at en Genskabelse af Forholdene før det tyske Overfald den 10. Maj 1940, ikke er tilstrækkelig og heller ikke ønskelig.

Herom er alle Partier enige, og det samme Standpunkt deles af Regeringen i London, som nu gør sig rede til at vende hjem. I den sidste Tid er Diskussionen om Efterkrigsproblemerne kommet stærkt i Forgrunden baade i Hjemlandet og blandt Hollandere udenlands.

Det fremgaar af disse Diskussioner, at Folket ønsker Dronning Wilhelmina og hendes Regering tilbage, selv om Sættningen af den nuværende Regering Gerbraudy ikke har undgået Kritik.

Om det hollandske Folks Syn paa sin Befrielseskamp og sin Fremtid giver et nylig udstedt politisk Manifest klar Besked. Dette Dokument er bemærkelsesværdigt i flere Henseender. Det er fordelt i en halv Million Eksemplarer i det okkuperede Land, gennem de illegale Blade "Vrij Nederland" (liberalt), "Het Parool" (socialdemokratisk), "Volk" og "Waarheid" (kommunistiske). Blandt Forfatterne - de fleste politiske Retninger er repræsenteret - mærkes den nylig udnævnte Justitsminister G.J. van Heuven Goedhart, som for kort Tid siden kom til England direkte fra det underjordiske Arbejde i Holland.

Manifestet rummer tre Afsnit: Modstanden mod Tyskerne, Overgangsperioden efter Befrielsen og Fremtiden.

I andet Afsnit, som behandler Overgangsperioden, hedder det:

"Det er enhver Hollenders Pligt noje at efterkomme alle Forskrifter, som under Krigsoperationerne udstedes af den nederlandske Regering og den allierede Overkommando. Under Befrielsen er fuldstændig og absolut Lydighed nødvendig". Det fortsætter: "Vi erkender... Dronning Wilhelmina som Nederlandenes Statsoverhoved og opfordrer enhver Hollænder til ikke at bestride Regeringens Autoritet, naar den vender tilbage. Vi har faaet Meddelelse om, at den vil afgaa umiddelbart efter Befrielsen".

Efter denne Loyalitetserklæring kræves der stramme Straffe for alle Forrædere og Personer, der har samarbejdet med Fjenden; i denne Sammenhæng tager Forfatterne Afstand fra alle Forræder for Lynchjustits og al Tale om "de lange Knives Nat". Forbrydere skal dømmes af Folkets Domstole efter Lov og Ret.

Mest bemærkelsesværdig er imidlertid tredje Afsnit, hvor Efterkrigsproblemerne drøftes. Her fremsættes bestemte Krav om, at den demokratiske Statsform skal genoprettes, men det alene er ikke fyldestgørende - Tiden kræver, at de demokratiske Principer ogsaa faar et socialt og økonomisk

Indhold, som giver Arbejdere og Forbrugere Lejlighed til at gøre deres Indflydelse gældende i Ledelsen af industrielle Forretninger.

Derefter underkastes de kapitalistiske Produktionsforhold en indgående Kritik, og det hævdes, at disse ikke længere kan garantere social Tryghed for alle. Denne Produktionsordning må erstattes med et System af national og international Kontrol, under hvilket Profitmotivet kan omlinies.

Ligestillingskravet pointeres stærkt, og alle Samforestillinger paa Grund af Race eller Religion fordømmes paa det stærpeste.

Endvidere kræves der statslig Sygeforsikring, en velorganiseret Folkesundhedspleje og lige Muligheder for alle til at skaffe sig højere Uddannelse. For Landarbejdernes Vedkommende rejstes Kravet om, at disse skal opnå samme Stilling og Muligheder som andre Erhvervsgrupper.

Staten skal sørge for at fremme Kunst og Videnskab mere effektivt end hidtil, og Bogaavlinger i alle Samfundslag skal have Mulighed for at komme frem, overhovedet skal Staten virke for en højere kulturel Standard.

Hvad Kolonialisme angaar, minder Manifestet om Dronning Wilhelminas Proklamation af December 1942, hvori Hollandsk Ostindien, Surinam og Curaçao fik en højtidelig Forsikring om, at de efter Krigens Afslutning skal have samme Rettigheder som Moderlandet og udgøre ligeberettigede Dele af den hollandske Verden.

I udenrigspolitisk Henseende gør Manifestet sig til Talsmand for et intimt internationalt Samarbejde for at skabe et nyt Fællesskab mellem Landene. I dette Fællesskab må den nationale Suverænitæt naturligt nok indskrænkkes noget for at en international Ordning kan opretholdes og Freden sikres.

Dette Manifest, der har faaet Navnet "Hollands Magna Charta", er et talende Vidnesbyrd om Indstillingen blandt Folkene i de okkuperede Lande til Efterkrigstidens sociale og økonomiske Problemer. Det er værd at mærke sig, især naar man ved, at dette Program støttes af den overvejende Del af Landets Befolkning og er udfundet under Ledelse af et Regeringsmedlem, der efter alt at dømme kommer til at spille en vigtig Rolle i sit Land efter Befrielsen og i Fremtiden.

+ + +

ERLING BJØL

Glimt fra Frankrig.

Det følgende er Uddrag af en Artikel "Det nye Frankrig" i det danske Tidsskrift "Fremtiden", der udkommer i Sverige.

Kort for Invasionen udarbejdede de franske Modstandsgrupper Hovedlinjerne for Genopbygningen. Deri krævedes bl.a.: "De monopoliserede Produktionsmidler, Jernene, Kraftværkerne, de store Banker og Forsikringselskaberne skal igen overdrages til Nationen". Dette Socialiseringsprogram støttedes vel at mærke ikke blot af Socialister og Kommuniste, men ogsaa af "Combat" og "Defense de la France" Grupperne, der allerede nu er ved at skille sig ud som Kæmpe i et nyt fransk Højre, efter at det gamle er blevet naabløst kompromitteret. Disse Grupper har efter Paris' Befrielse konstitueret sig som et "Befrielses- og Genopbygningsparti", mens det tidligere hed sig, at de kun var interesseret i Befrielseskampen.

I Samhedens Interesse må det iøvrigt bemærkes, at det ikke blot er det gamle Højre og de "200 Familier", der har kompromitteret sig. Socialdemokratiet har ganske vist bevret sine gamle Kadre, tækket vare den paalideligt antinazistiske Indstilling i de brede Medlemslag, men adskillige af de gamle Førere har maattet ekskluderes paa Grund af unaalidelig eller kollaborationistisk Holdning under Besættelsen. I f. l. "Le Populaire" er 110 af 169 socialdemokratiske Deputerede blevet "elinieret", hvilket formodentlig ikke betyder andet, end at de er blevet fjernet fra deres tidligere ledende Stillinger. Den mest prominente blandt dem er Paul Fauro, en af Forgrundsfugerne i fransk Politikk før Krigens. Ligesom Henri de Man i Belgien er han en af de ledende Folk i den socialdemokratiske Internationale, som gik ind i Samarbejde med Nazisterne.

Men trods uheldige Elementer blandt de socialistiske Ledere, synes der ikke nogen Tvivl om, at det nye Frankrig bliver "den røde Republik". Den nye Parispresse giver en Antydning af de politiske Tendenser. Af de gamle borgerlige Blade er der kun "Figaro" tilbage, og dets færende Medarbejdere som André Gide og Georges Duhamel er i hvert Fald franskskriftsverlige Demokrater. Af de øvrige 14 Dagblade er det kommunistiske Hovedorgan "l'Humanité", som nu er installeret i "Petit Parisien's" Bygning, det største med et Oplag paa 200.000, det socialistiske "Le Populaire" det næststørste med 160.000. (Redaktionens Bemannings! I "l'Humanité" skriver igen bl.a. Marcel Cachin, André Marty og Florimond Bonté). Alle de andre 12 Blade tilsammen har kun et samlet Oplag paa 120.000, og flere af dem er iøvrigt kommunistiske som "Ce Soir", "Le Franc-Tireur", "Le Parisien Libéré", eller socialistiske som "Libération" og Bidaults "L'Aube" (Iztofsk-socialistisk - Red.) Hertil kommer de gaullistiske tidligere Undergrundblade som "Defense de la France" og "Combat" i "Intransigent's" gamle Lokaler.

Et andet Bevis for Marchen til venstre i det nye Frankrigs politiske Liv faar man i Sammensætningen af det nye Byraad i Marseilles. Af 23 Medlemmer er 5 Socialister, 5 Kommuniste, 5 Repræsentanter for Radikalerne, 5 for Modstandsgrupperne og 3 for de borgerlige Partier.

Ganske vist er både Paris og Marseilles fra gammel Tid nogle af Frankrigs "rødste Byer", men selv om Udvalingen andre Steder har været mere moderat, er der all Grund til at tro, at Republikkens Lovgivning vil gaa i socialistisk Retning og blive en Fortsættelse af det Arbejde, Folkefrontsre-

- 10 -

gøringen påbegyndte i Sommeren 1936.

Besættelsen har nemlig medført to Ting, som gør en Socialisering af store Delo-af Produktions-apparatet langt lettere både psykologisk og teknisk end før Krigen.

Før det første er Trustdannelsen indenfor Industrien som i andre besatte Lande skredet stærkt frem under Krigen. Af f. Eks. hele den vildsomme Flora af franske Bilfabrikker før Krigen er blevet fire store Koncerner: Societe generale française de Construction automobile, Peugeot, Ford og Renault.

Det andet, som er sket, er, at de store Industrifolk, de "200 Familier", som valtede Folkefrontsregeringen, stort set har arbejdet skamløst sammen med Tyskerne, saaledes at Socialiseringskravet kan rejses ikke blot socialt, men ogsaa paa national Basis.

Allerede nu er de nye franske Myndigheder i fuld Gang med at rydde op blandt Storfinansens Folk paa Grund af deres Samarbejde med Tyskerne. Blandt Navnene paa de ufildstændige Lister over anholdte Kollaborationister, som er naaet frem til London, er: Banque de France's Guvernør Bréart de Boisanger, der er en af Georges Bonnets gamle Venner, Underguvernøren Villart, Formanden for Bankorganisationens Komité Ardant, Underguvernøren i Crédit Foncier de France Jardel og en halv Snas andre ledende Finansfolk, endvidere af Storindustriens ledende Mand Automobilmagtaten Berliet og François Lehideux, der bl.a. var Direktør for Renault-Værkerne.

Der regnes endnu med gamle Politikere som Pierre Cot, Vincent Auriol og Poliz Couin, men ellers er det nye Frankrig "de Unges Frankrig", en ny og overraskende Foretæelse. Ved at betragte Frankrigs politiske Liv mellem Krigen havde man næsten glemt, at der fandtes Unge i Frankrig. Nu er de der overalt, og det er måske den bedste Garanti for, at Frankrig vil faa en ledende Stilling i det nye demokratiske Europa.

DET NYE JUGOSLAVIEN.

Nedenstående bringes en Artikel fra det engelske Blad "The Times", London.

Den Overenskomst mellem Dr. Subasic og Marskal Tito, som offentliggjordes i forrige Uge, samler ikke alene under Marskal Titos Kommando alle Jugoslaver, som er færdige til at arbejde for deres Lands Befrielse, men konsoliderer den politiske Situation og kaster Lys over visse bemærkelsesværdige politiske Forhold. Hertil har de Allieredes Interesse i Jugoslavien hovedsagelig koncentreret sig om rent militære Problemer, som stod i direkte Forbindelse med Marskal Titos Kamp og dens Forbindelse med almindelig allieret Strategi i Sydøst-Europa. Naar Marskallen har sendt Repræsentanter til dette Land, til Rusland og til Overkommandoen i det nære Østen, og naar han selv har haft samtaler med Churchill i Italien, stod det først og fremmest i Forbindelse med de nævnte Faktorer. Nu er Omstændigheden for første Gang - takket være Dr. Subasics nye Regering - blevet koncentreret om Jugoslaviens politiske Fremtid.

Jugoslaviens politiske Problemer er paa mange Maader af større Betydning, ikke blot for Jugoslavien selv, men for hele Balkan og for Europa, end dets militære Problemer. Tre Aars nandedes og desperat Krig i de jugoslaviske Bjerge har ført til Oprættelsen af en Hær, som nu med Held fastholder fjendtlige Tropper i et Antal af ca 150.000 Tyskere (Tallet var tidligere større), 170.000 Quisling-Jugoslaver (Ustashi'erne - den "regulære" kroatiskke Armé - de "antikommunistiske" Nedich-Frivillige og forskellige Slags nazikontrollerede Chetnik-Bander) samt ca 140.000 Bulgare. Med stadig stigende Tilgang af Ammunition, Formad og Luftbistand fra allieret Side (en stærk Luftflaade, baseret paa Italien, opererer nu direkte og udelukkende i Tilslutning til Titos Stykker) vil denne Hær utvivlsomt spille en afgørende Rolle - om ikke den afgørende - i Slagene for Balkans Befrielse.

Denne militære Udvikling er uden Sidestykke og vil blive staaende som et af de Allieredes fineste Skatstrek i denne Krig. Men hvad Fremtiden angaar, er det det politiske Forhold, som vil vise sig at være det vigtigste. Det bør nøje og upartisk undersøges, ikke blot fordi det nu skal danne Grundlaget for den fremtidige jugoslaviske Stat, men ogsaa fordi det, i sine internationale Virkninger, vil stille de ledende allierede Magter - Storbritannien og Amerika paa den ene Side og Rusland paa den anden - overfor et Problem af vital Betydning for dem.

Da i April 1941 Josip Broz Tito og en Gruppe paa ikke mere end 15 jugoslaviske Politikere, af hvilke den mest kendte var Ivan Ribar, Formand for det jugoslaviske demokratiske Parti og flhv. Præsident for det jugoslaviske grundlovgivende Udvalg, lagde Grunden til Frihedsbevægelsen, indsa de klart, at Opgaven vilde mislykkes, hvis de fulgte de gamle Mønstre for jugoslaviske Parti- og Militarorganisation. Den tyske "Blitzkrieg" i Jugoslavien lagde en Mængde af Landets Byer og Landsbyer i Ruiner og bevirkede samtidig, at selve det jugoslaviske Statsmaskineri brød sammen. Det hævdes, at Tito ved at af disse første Mænd skal have ytret: "Vi er omgivet af Ruiner, og naar vi skal til at genopbygge, saa vi begynde ved Begyndelsen. Det gamle er dødt. Og vi vil dø med det, hvis vi ikke bærer Vejen for noget nyt."

Den nye Organisations første Handling, som senere skulde vise sig at blive en af de mest populære af alle Titos Reforme, var Indførelsen af Frivillighedens Princip ved Udskrivning af Soldater. Paa Marskal Titos Ordre gik der Rud ud til alle Indbyggerne i de befriede Territorier, at de ikke var tvungne til - som de vilde have været det under det gamle Regimes Værnepligtslov - at slutte sig til Partisanstyrkerne, men at alle, som ønskede at melde sig frivilligt, var velkomne. Dette bidrog ikke alene til et højt Partisanhærens Anseelse i Folkets Øjne, men bevirkede, at hver enkelt Soldat følte sig som en ansvarlig og begejstret Partisan. Saaledes som Forholdene er i Jugoslavien, var dette den eneste fremkommelige Vej. Det staar ikke klart for alle, at saa godt som alle Parti-

sanernes offensive Militærhandlinger er blevet udkærret ved Nattetid. Og ved Nattetid, naar det er meget vanskeligt at opretholde Kontakt mellem Kommandoen og Soldaterne, kan Vardich af en individuel Ledelse og et individuelt Initiativ næppe overvinderes.

Marskal Tito bragte det samme Princip i Anvendelse med Hensyn til Forsyningen med Fødevarer. Efter officielle Partisanemeldelser er der ikke Tvivl om, at Landerne leverede langt flere Fødemidler ad Friwillighedsens Vej, end nogen havde turdet hævde. Heri ligger Betseligheden ved den overraskende Kendsgerning, at Marskal Titos Hære i mere end 3 Aar har kunnet opretholde Livet i et plyndret og hærget Land.

Et andet typisk Træk i Jugoslaviens politiske Situation er, at Administrationen af de befriede Territorier er blevet overdraget til Folket. Derved er der blevet tilvejebragt udmærkede og forstaaende Forbindelsesled mellem Partisanekommandoen og Folket og man har skabt Spirene til nye Statsinstitutioner, som sandsynligvis vil vise sig levendigtige. Faktisk peger den Maade, paa hvilken Partisanernes politiske Organisationer har udviklet sig, henimod en ny Statsform. En Forbundsforretning (AVNOJ) har den centrale Myndighed samtidig med, at hver enkelt Nationalitet indenfor Staten: Serbere, Kroaterne, Slovanerne, Montenerne, Bosnierne og Makedonerne har deres egen Forsamling.

Hjærnerstøtten i dette System er Landsby-Raadet, som bønderne selv vælger efter Besættelsesstyrkernes Ankomst. Det er denne Side af det nye politiske System, der, at denne efter praalidelige Efterretninger, har gjort det dybeste Indtryk paa det jugoslaviske Folk. De en kritisk Officer spurgte en jugoslavisk Bønde, hvorfor han støttede Partisanerne, sagde han:

"De er de eneste, som da de kom til vor Landsby, ikke udnavnte en Guyerner, en Borgmester eller saa meget som en Skatteopkræver. De lod os selv vælge disse Embedsmænd. Mærkt turde vi ikke tro, at de virkelig mente det, men vi fik snart Syn for Sagen. Saa De forstaa, naar vi holder med Partisanerne, holder vi faktisk med os selv".

Ved saaledes at skabe en lokal Autoritet i Landsbystyret har Marskal Tito genoplivet en Tradition, som det jugoslaviske Folk har skattet højt lige siden de østrigske og tyske Dage, og som blev undertrykt af Regjeringerne i Beograd i Aarene mellem de to Krige. Hvis Partisanernes militære Resultater er fremragende, er Oprettelsen af dette Bystyre det i lige saa høj Grad; thi ved at give de jugoslaviske Landsbyer og Flækker Selvstyret tilbage, er Demokratietts Udseende over hele Landet.

Vanskeligere har det været at lade dette Selvstyreprincip bragt i Anvendelse i Provinsler og Distrikter og overfor hele Nationaliteter. Marskal Tito er blevet stillet overfor delikate Grænse tvister mellem de forskellige nationale Enheder i Jugoslavien. Man har nu indført et System, som, skont det har vist sig i høj Grad effektivt i Krigstid, nærvendigtis man undergaa indgribende Ændringer, naar Freden kommer. Af Hensyn til Partisanerne maa det dog retfærdigtvis understrøges, at de udtrydeligt har understreget den midlertidige Karakter paa de Grænser, de har optrukket under Krigen. F. Eks. har Marskal Tito, for at bringe en Ende paa Serberes og Kroaters endeløse Tvistigheder angaaende Bosnien, erklæret dette sidste Land for en sædvanlig national Enhed. Den Kendsgerning, at baade serbiske og kroatisk Nationalister har beskyldt ham for henholdsvis at have "amputeret Serbien" og "udstykket" Kroatien, tyder paa, at han har valgt en Høj Middelvej. Men de andre nationale Problemer, som f. Eks. det overvejende serbiske Voivodinas Autonomi, maa vente paa deres Løsning til efter Krigen. Med Hensyn til Makedonien har Marskal Tito lagt nogen Flokkel og et betydeligt Statsmandsmandille for Lærens ved at give Makedonien Selvstyre og Frihed har han løst det Problem, der i mere end et halvt Aarhundrede har været et Mærke for Balkanpolitikere.

Dette - at Marskal Tito, som selv er Kroat, fører Kommandoen over en Hær, hvis Størstedpart er Serbere, og dette - at Serbere, Kroater, Slovaner, Montenerne og Makedonere arbejder intant og vensabeligt sammen både i Hæren og Administrationen, maa nødvendigvis udøve en heldbringende Indflydelse paa Fortidens selvmoderske Rivaliseringer. Der er skabt en ny Kameratskabens Aand, som med Held har klaret de undertiden ret lægtlige Kræfter, som har søgt at splitte Jugoslavien. Den har overlevet den dobbelte Prøvelse: Okkupation og indre Strid, ikke ved at formagte, men ved at genindføre lokalt Selvstyre, national Selvbestedelsesret og et læftigt og handledygtigt Demokrati.

+ + +
+ + +

Mulighederne for en italiensk Fred.

Nedanstaaende er en Artikel fra det engelske Blad "Manchester Guardian".

Siden Rumænien, Bulgarien og Finland forlod Akseas Lejr og gik over i de Allieredes, har der ikke været talt mere om "betingelsesløs Overgivelse", og de Vaabenstilstandsbetingelser, der er blevet dikteret, har mere lignet Fredstraktater. Hvad Italien angaar, har der eksisteret en Vaabenstilstand, som, at denne efter visse Indikationer, ikke er af varig Betydning og ikke rører ved noget af de prekære Spørgsmaal, saasom Grænser, Kolonier, maritime, militære og Luft-ræder. Indtil nu har der sig i Italien stadig flere Stemmer for en Alliance med de Allierede, og den italienske Regjering ønsker at blive - og burde visselig ogsaa være - repræsenteret i London og Washington, som Tilfældet er i Moskva og i de 5 neutrale Stater. Men saalænge Grænseproblemet er henlagt, kan vi ikke komme videre og kan ikke skabe nogen italiensk Politik.

Naar man taler med Folk fra Marskal Titos Jugoslavien, hører man, at Isonzofloden, med dens høje Bred indbefatter skal være det nye Jugoslaviens Grænse. Istrien, Triest og Gorizia (Gurz) maa blive jugoslaviske eller - som det hedder i jugoslavisk Terminologi - "brønde tilbage til Jugoslavien". Jeg har læst truffet en eneste Jugoslaver i London, som var rede til overhovedet at diskutere denne Plan. Hvis man bemærker, at 85% af Triests jævnt Million Indbyggere er Italianere, og at Navnen er det naturlige Forbindelsesled med Middelhavet for mindst fire centraleuropæiske

- 12 -

Land, samt at den står i direkte Forbindelse med Hamburg og Prag, faar man fra jugoslavisk Side det Svar, at Italienerne i Triest vil komme til at nyde en langt større Frihed under jugoslavisk Styre, end Slovenerne i Istrien (Triests "Hinterland") nogensinde har nydt under 20 Aars Fascist-regimente, og at Fiume alene ikke er en tilstrækkelig Havn for jugoslavisk Handel.

Det er meget vanskeligt paa etnologisk Grundlag alene at retfærdiggøre noget jugoslavisk Krav paa Triest eller Gorizia, skønt der i begges Opland i Aarhundreder har levet et stort Antal slovenske Bønder. Strengt tåget tilhører Triest Centraleuropa og burde frit og uhindret kunne anvendes af dette. Forcogn paa efter den første Verdenskrig at skabe en saadan Frihavn i Fiume, endte i d'Annunzios Eventyr og denne mangesprogede By's Indlemelse i Italien. Hvis Jugoslavien faar Triest, vil en italiensk Irredenta til Fordel for Byen og Provinsen være umulig. Hvis Byen bliver gjort til Frihavn, vil det nye Italien muligvis stille sig velvilligt, men da kan det hændes, at det dannede bliver Jugoslavien, der sætter et d'Annunziokup i Scene. Triest var, ligesom Sydtirol, et af Krigsaalene for det Italien, der kæmpede paa vor Side fra 1915-18. Dette er en væsentlig Sag for Tusinder af Italiener, som doler at deres Sag dengang var god, men at den var daarlig i 1940.

Ogsaa Grækenlands Krav paa Italien præges af en stenk Færme over Mussolinis Angreb. Italiens Stilling som Med-Krigsførende er blevet accepteret moistræbende af baade Grækenland og Jugoslavien. Der har været fremsat græske Krav paa Libyen, som fra alle Synspunkter vil være vanskelige at støtte. Derimod synes de dodekanesiske Øers Hjemvenden til Grækenland efter Krigen en given Sag. Det er usandsynligt, at det nye Frankrig vil komme med noget Krav paa det nye Italien, og det er i hvert Fald givet, at de ny Mænd i Italien skammer sig lige saa meget over Mussolinis fantasifulde Drøm om "Nice, Savoja, Tunis og Korsika", som over hans Annæksion af Albanien og hans Erobring af Abessinien. Grev Sforza har sagt dette mange Gange og skrevet det i mange Artikler. Det er ikke sandsynligt, at der vil blive Problemer at ordne mellem Frankrig og Italien.

Der er nu ikke flere Italiener tilbage i Cyrenaika. Vi har evakueret den alle, og der er meget faa tilbage i Tripolis. Der yntes noget om at gøre disse nordafrikanske Kolonier til Flygtningereservater under international Administration. Det kunde ikke gøres til direkte jødiske Kolonier, da der findes mange Arabere dernede, og der let kunde opstå Uroligheder. Stillingen i Eritrea med dets store Befolkning af Italiener og Ascariere er en anden. Det er den ældste af Italiens Kolonier og siden dens Erobring er den blevet anvendt af de Allierede som Reparationscentrum for Motorvogne og alle Slags i det nære Østen. De fortrinlige, moderne Anlæg, der fandtes her har endog imponeret Amerikanerne, skønt de var indrettet af Fascisterne til Brug i deres abessiniske Kampagne. I Forbindelse med Eritrea har der været talt om en Slags jødisk Højlandskoloni for at lette Trykket paa Palæstina. Italiensk Somaliland er sandsynligvis den fattigste Koloni i Afrika - med Undtagelse af britisk Somaliland. Dens Betydning for Italien var af strategisk Art, saanske som de dodekanesiske Øer.

Tilbage er Tripolitani, der ligesom Cyrenaika har været italiensk siden 1912. Byen Tripolis og Distriktet omkring denne er et Resultat af italiensk Arbejde. Mr. Churchill beundrede i høj Grad den lokale koloniale Arkitektur, da han besøgte Stedet. Tripolis' Fremtidskabne synes endnu uvis.

Det vil være vanskeligt at danne sig en Forestilling om det nye Italiens Syn paa disse Problemer, med mindre man accepterer Italiens Med-Krigsførelse i det sidste Aars Tid som en fastslaaet Kendsgerning. Regeringen Bonomi føler sig, som 100% Med-Krigsførende, ikke alene paa Grund af dens Medlemmers Lange antifascistiske Fortid, men paa Grund af den italienske Flaades Medvirken i de Allieredes Kamp (hvorom der burde meddeles flere Færdigheder), italienske Partisaners væbnede Bistand (som General Alexander har anerkendt i Hundreder af Kommandeer) og de italienske Befrielsesdivisioner, som sammen med den polske Division kæmper paa den allierede Front i Italien. Hvis Italiens Fredsbetingelser skulde kræve betingelsesløs Overgivelse af samtlige italienske Kolonier, og en stor Del af Nederlandet, vil der være lagt en solid og varig Grund for ny Utilfredshed.

Grev Sforza holdt fornylig en Tale i Rom, hvori han udtalte det Haab, at Italiens Besiddelser (stadig med Undtagelse af dem, som Fascisterne voldeligt har lagt Haand paa) maatte blive i italiensk Varetagelse efter Krigen. Paa Grund af sin Stilling overfor den serbiske Regering under den forrige Krig, er han stadig den eneste Italiener, som Jugoslaverne synes at have Tillid til. De har ikke glemt hans "Pariser-Egt", som søgte at skabe Ro og Fordragelighed langs Adriaterhavet - en Traktat, som odelægtes ved d'Annunzios Ekspedition og ved Mussolinis senere elendige Balkanpolitik.

De nye italienske Partisaner er ikke Ekspansionister og i deres Øjne vilde en Fordeling af de italienske Kolonier blandt andre Måtter simpelthen betyde en ny Variation af Imperialisme. De vilde bedre være i Stand til at gaa med til en international Administration af Flygtningekolonier i Nordafrika. Med Hensyn til Eritrea er deres Følelser stærkere, fordi denne Koloni ene af alle har været en Arbejdsmark for italiensk Emigration.

Udvandring vil stadig forblive en af de vigtigste italienske Regeringsproblemer: Spørgsmålet, hvor man skal sætte de Tusinder og atter Tusinder af Syditalienerne hen, som altid emigrerede, indtil Verden omsider - efter den første store Krig - lukkede sine Porte for al Udvandring?

EN KRIGSFORBRYDER.

Göteborg Handels- och Sjöfartstidning bragte den 10. Oktober nedenstående Redegørelse for den fhv. finske Politichef Anthonys Meriter. Anthony blev udstvist af Sverige som "uønsket".

Anthony har som bekendt længe siddet i Forvaring i Polisthuset paa Kungsholmen i Stockholm, hvor han venter paa Overstatholderembedets Beslutning om, hvad der skal ske med ham. Han kom for nogen Tid siden til Örebro som Flygtning, men havde ikke sine Papirer i Orden, hvilket var den formelle Anledning til, at Politiet satte ham i Varetægt til videre Foranstaltning. At han som finsk Politichef samarbejdede intimt med Gestapo er velkendt, men de fleste turde være uvidende om, under hvilke Former det er sket. Derfor er nogle Fakta om Manden og hans Virksomhed paa sin Plads. Han alene er ansvarlig for Behandlingen af de statsløse Flygtninge i Finland.

Mænd, Kvinder og Børn blev jaget ud til et Sted i Nærheden af Tavastehus, hvor de maatte klare sig saa godt, de kunde. De mndlige skulde imidlertid komme ud for en endnu værre Skæbne. De blev hentet af Anthonys Politi og ført til en Lejr i Salla, hvor de tyske Troppers Narvarelse var en overvælgende Trusel, som psykisk kunde nedbryde selv de stærkeste. Efterhaanden blev de imidlertid overført til Den Högland - og det var ikke Anthonys Fortjeneste. Fra denne nye Lejr blev paa Anthonys Tilskyndelse en Del mindre Grupper ført til Tallinn, hvor de blev overleveret til Gestapo, som gjorde kort Proces med dem. Det drejede sig ialt om godt 20 Mennesker. En finsk Officer, hvis Pænelighed er havet over enhver Tvivl, har berettet, hvordan Anthony i Oktober 1942 ved et Besøg hos Gestapo i Tallinn paa det Sted ved Lymuren, hvor de deporterede sammen med mange Lidelsesfæller var havnet i en Klassegrav, udtalte, at han skulde sørge for, at det ikke skulde være alt for længe med det næste Kontingent. Han brugte kyrisk Udtrykket "fylde paa". Han gjorde ogsaa alt, hvad han kunde for at indfri sit Løfte. Et halvt Hundrede af Fangerne blev udtaget for via Helsingfors at blive sendt til Tallinn. Iaa Vejen lykkes det imidlertid om af Fangerne at smugle et Brevkort til en god Ven ud, og ved dennes Indgriben blev der i sidste Øjeblik gjort alt for at redde de ulystelige. Ryti og Tanner, som blev underrettet, vagrede sig ved at gribe ind. I sidste Øjeblik - det drejede sig om Timer - fik man imidlertid Held til at forhindre denne Forbrydelse.

Forberedelser til Statskup

Dermed er Anthonys Synderregister imidlertid langt fra slut. Da Passikivi i Marts i Aar forhandlede i Moskva, planlagde nazistiske Finnrer et Statskup - givetvis med den daværende Vaabenbroders gode Minde og med Vished om hans Støtte i Tilfælde af, at Regeringen skulde slutte Fred.

Man gik grundigt til Værks og havde for en Silkerheds Skyld opstillet Proscriptionslister over en lang Række Fredsvømmer og Demokrater, der straks skulde stilles op mod Muren. For hver Mand paa Listen var ikke alene den sædvanlige Adresse angivet, men ogsaa et Par andre Steder, hvor vedkommende eventuelt kunde tænkes at gemme sig. Denne Liste var opstillet af - det finske Statspoliti, og der er ingen som helst Tvivl om, at det er sket med Anthonys fulde Sympati.

Flere uvelkomne Gæster

Til sidst skal nævnes en Sag, der ikke har noget at gøre med Bedømmelsen af Tilfældet Anthony. Rigtsvømskere og Jøder, som bor i Finland, har under Krigen haft meget svært ved at få Visum for Rejse til Sverige, og selv om det er de finste Kønnydheder, der formelt bærer Ansvar for herfor, er det en offentlig Hemmelighed, at det netop er Anthony, der stod bagved den begrænsende Politik. Nu ønsker somme Anthony at ryde den Fordel, som han nægtede være Landmand. Det er forresten ikke det eneste Tilfælde, hvor Personer med uvillig Indstilling til Sverige nu søger over til os. Det er en ret repræsentativ Forsamling svenskfjendtlige Finnrer med den kendte Bankdirektør P.H. Norman i Spidsen, der i den sidste Tid er kommet over Bottnahavet sammen med den øvrige Flygtningestrøm. Normans og hans Morningsfællers Tilfælde er naturligvis ikke af samme Art som Anthonys. De kan vel knap indrignes i Kategorien Krigsforbrydere. Norman er en helt anden Type end den grovkornede Anthony. Han er en finsk Udøve af Rittiger Essen, men dybsindigere, en beløst Intelligensnob, hvis reaktionære og charvinistiske Høllning er vel gementant. Hans Tilfælde ligger som sagt anderledes end Anthonys, men han er i hvert Fald en højst uvelkommen Gæst i dette Land.

++

En anden Kilde oplyser følgende:

En Person, som tidligere har været politisk Flygtning i Finland og Øjenvidne til Anthonys intensive Arbejde i Gestapos Tjeneste omtaler, at Politipræsidenten lod alle Udlandinge indesparre i Koncentrationslejren i Tornaa. Blandt disse Fanger befandt sig Udlandinge, der under Vinterkrigen havde gjort Tjeneste i den finske Hær og bar Udmærkelser.

Jeg minder om Major Dr. Brinckman, schweizisk Borger, som i 1939 deltog i Vinterkrigen som Frivillig i den finske Hær, hødder det i Beretningen. Stønt han var 66 Aar gammel, sov han ved Siden af mig paa Gulvet og deltog i en Sultestrejke. De jødiske Udlandinge blev sat til Tvangsarbejde. Mange Jøder kom i Fængsel, de sad uden Grund indesparret i over to Aar og blev mishandlet og pryglet. Jeg minder en Grosserer Bruckmann fra Wien, som med Anthonys Vidende blev mishandlet. Denne Fange var 50 Aar gammel og syg. Efter Sanktens Besøg i Helsingfors, hvor Anthony fik et Solv-cigaretstati med Inscriptionen "For tro Tjeneste - Hisslar", deporterede denne dygtige Politipræsident en hel Del Udlandinge til Tyskland, og man bør betænke, at han gjorde det paa egen Haand.

Her må fremhæves, at disse Flygtninge, Jøder fra Wien, kom til Finland i 1939, allerede for

Krigen, paa viseret Far og med fuldkommen Asylret. For at Regeringen ikke tilfældigvis skulde faa Rede paa det, blev de deporteret paa en særlig Maade, gennem Løjtnant Kaukainen. Jeg minder ogsaa om den belgiske Borgere, Halvjøden Busch, Frivillig i Vinterkrigen 1939, belønnet med Hammerheim-Medaljen, gift med en finsk Kvinde. ogsaa han blev deporteret, og hans Kone er nu borte.

Jeg minder om de fire unge polske Soldater Skwara, Maricernis, Lubrowskij og Trubicyn, der blev deporteret og i Dag er begravet i Koncentrationslejren Oranienburg.

+ + +
+ + +

ALVAREL DEL VAYO:

HVAD NYE FRA MEXIKO ?

For at konstatere den øjeblikkelige Situation i Mexiko maa vi kaste Blikket tilbage til den Peri-odejda General Lazaro Cardenas stod for Styret. Hans Præsidentskab betegnede den mexikanske Revolutionens Klimaks. I det hele taget har Revolutionen bestandig ligget i stærke Bønder, hvilket fremgaar af den Kendsgerning, at fra 1917, da det konstitutionelle Styre blev indført, og til i Dag, det vil sige i 27 Aar, har Mexiko kun haft 9 Præsidenter, et sandt ringe Antal for et spansk-amerikansk Land. Men under hvert enkelt Præsidentskab har man - saa sikkert som med en Barograf - kunnet maale den stigende og derefter faldende Kurve i Regeringens Popularitet. Den første Halvdel af en Periode viser altid en brat Stigning - den sidste Halvdel en lige saa udpræget Falden. Det eneste Præsidentskab, som ikke udviser nogen Nedgang, er Cardenas' Ijhrn forlod Embedet stærkere og mere populær, end da han blev valgt.

Mexiko viste den Gang og ved ogsaa i Dag, hvad Lazaro Cardenas' Præsidentskab har betydet for Landets Udvikling. Folk blev Vidne til, at der udsæltes Land til Bønderne med en Besluttsomhed og Energi, som man aldrig før havde set. De saa, hvordan General Calle's Planer til Anlæg af nye Veje og nye Overvandsanlæg blev ført ud i Livet mere effektivt end nogensinde; hvorledes Oliekoncerner blev exproprieret uden Hensyntagen til ildevarsulende Spædomme om, at Landet vilde være uden af Stand til at modtage økonomiske Regressalier udefra. Mexiko havde set Præsidenten rejse rundt til de mest afsides liggende Kroge af Landet, besøgende de fattigste Landsbyer og alle Vegne væk-kende en ny revolutionær Iver i Befolkningen. Og Mexiko havde set ham kæmpe i den internationale Politik for samme Principer, som bejledede ham i Landets indre Politik. General Cardenas tog fra den allerførste Dag Parti for det republikanske Spanien. Han var Modstander af Münchenpakten og Tilhænger af en Politik, der kunde dæmpe op for Agression - og han aabnede Mexiko som Fristed for Fascismens Ofre.

Det var at vente, at en saa magtfuld Regering maatte skabe Fjender. Andre Præsidenter havde fremkaldt Opposition fra indfødte konservative Elementers Side, eller fra udenlandske Forretningsfolk i Mexiko, eller fra udenlandske Imperialisters Side. Cardenas fik alle disse tre Grupper imod sig, og alle tre var de paa Væerne for at ødelægge hans Arbejde.

Spørgsmaalet om, hvem der skulde efterfølge ham, skabte derfor større Vanskeligheder end nogensinde før i det moderne Mexikos Historie, saa store Vanskeligheder, at adskillige Folk ikke saa anden Udvej, end at se bort fra den klassiske Regel, at ingen Præsident kan genvalges - og lade Cardenas forblive i Embedet.

Det blev overladt til General Avila Camacho at sørge for, at Grundloven ikke led Overlast. Camacho kunde glæde sig ved en solid Prestige i Hæren. Han var kendt som Cardenas trofaste Ven, liberalt indstillet overfor Bønder og Arbejdere, og ikke mindst som en ligevægtig og sagtnodig Mand med en ganske ualmindelig Evne til at forlige antagonistiske Synspunkter.

Den sædvanlige Ryktede ud for at slaa ham. Enorme Pengesummer blev spenderet paa en af de voldsomste Præsidentskabskampagner, Landet har kendt. Det lykkedes Oppositionen at samle de store Godegjøre, Oliekoncernerne og de yderligere katolske Grupper paa een Front. I Tusindvis sluttede kinkeligt interesserede Kvinder sig til denne Opmarch, der betænkeligt mindede om Optakten til et Kup. Men Avila Camacho blev valgt.

Det første politiske Problem, han stod overfor gjaldt Genoprettelsen af Roen og Forhindringen af, at de Kræfter, der var blevet slædet, skulde forsøge at tiltvinge sig Magten ved et Oprør. Derfor sammensatte han sin Regering af Mand fra de forskellige Grupper, der havde spillet en Rolle i mexi-kansk Politik i de sidste 30 Aar. Det var visselig ikke noget homogent revolutionært Ministerium - snarere en national Koalitionsregering, hvilket altid er et farligt Forretagende. Paa den ene Side risikerede Cardacho at lægge sig ud med de Elementer indenfor Venstrepartierne, for hvilke en saa-den Regering, naar den ikke retfærdiggjordes af en ydre Krise, maatte synes et Brud med Revolutionen. Paa den anden Side var det en Opmantring til Højreelementerne, der formodentlig vilde forsøge at fæse Præsidenten over paa deres Side. Den reaktionære Presse gav sig med slet sulgt Henrykkelse til at skildre Mexiko under Cardenas som et Land paa Ruinens Rand, medens det nu under Camacho hastigt vred fraa mod Vælstænd. Den pludselige Kjøbkonjunktur, der var en Følge af Krigen, begunstige-de en saadan Draaend.

Reaktionerne fik Vind i Sejlene overalt. Alle Vegne forsøgte den at skyde Cardenas-Folkene til Side og erstatte dem med konservative Personer. Men gjorde et energisk Forsøg paa at standse Jord-politiken og at skabe en Atmosfære, som var fjendtlig mod Arbejdeorganisationerne. Overfor alt, som var blevet lykkeligt gennemført i Cardenas Land, satte den en raffineret Sabotage i Gang. I aller-most synlig blev denne Forskydning i reaktionær Retning indenfor Undervisningsministeriet.

Lige med det var de Arbejdere enorme Anstrengelser paa Skolevesenets Omraade truffet. Octavio Be- jar Vazquez, som Camacho havde gjort til Undervisningsminister ud fra Ønsket om at have alle poli-tiske Afspjægninger repræsenteret i Regeringen viste sig at være et lethåndet Værktøj i de reaktionæres Hænder. Han tog til intm Raadgiver Jose Vasconcelos, der engang havde været en særde-

les god Undervisningsminister, men som var gledet saa langt ud til højre, at han endogsaa var blevet Redaktør af Tidsskriftet "Timon", der finansieredes af den tyske Legation og tilsidst blev forbudt af Regeringen.

Franskridter-venlige Lærere blev dødt ud til Fordel for reaktionære. Mest slæbet, og navnlig Jesuiterne, begyndte at føle sin Magt - Fællesskolenne, der var indført over hele Mexiko, blev betragtet som Djævlens Værk og forbudt. Lærebøgerne ændredes, saa at de heratalliserede tidligere Regeringens Reforme. Man begyndte at se paa Skolerne, ikke som et Sted, hvor Kollet blev opdrægt i Revolutionens Læresætninger, men hvor de lærte at lade dem. Forældrerådningerne havde valdig travlt. De samme Kvinder, som under Valgene i 1940 skred ud af Kirkerne med Korn i Hænderne for at demonstrere paa Gaderne mod Antikristen Cardenas, forsøgte nu at vinde Slaget ved Undervisningsministeriets Hjælp.

Hvis højre Fløj tog hele denne Udvikling som et Forvarsel om Sejr, bidrog den til at styrke venstre Fløjs Frygt for Koalitionsregeringen. Det var paa dette Tidspunkt, at Tidsskriftet "Cuadernos Americanos" - det bedste af sin Art i det latinske Amerika - bragte en bemerkelsesværdig Artikel: "Den mexicanske Revolution er i Fare", som skulde faa en betydelig Indflydelse paa meget af, hvad der siden er blevet skrevet. Forfatteren, Jesus Silva Herzog, Tidsskriftets Redaktør, er et af det mexicanske Venstres bedste Hoveder. Han var tidligere mexicansk Gesandt i Moskva og kæmper nu i det mexicanske Finansministerium energisk mod den Inflation, der truer hans Land. I sine Undersøgelser af den politiske Krise beskæftiger Herzog sig ikke alene med øjeblikkelige Hjelpeidler, men med hele Revolutionens Problem. Han gør intet Forsøg paa at skjule de Vanskeligheder, Opbygningsarbejdet i Mexiko har mødt. En af disse Vanskeligheder var denne, at det var tvungent nødvendigt, at man handlede i et forceret Tempo. Hovedårsagen til Revolutionen var Hungeren efter Jord, og da Revolutionen var færd lykkeligt igennem, maatte Bønderne tilfredsstilles omgaaende. Der var ikke Tid til at udarbejde et detaljeret Program. Problemers tekniske Sider maatte ofte vige for Dagens politiske Krav. Naturligvis blev der gjort mange Fejl, men - som Herzog skriver - at vente vilde have været en endnu større Fejl.

Derne lingsal paa en fuldt udarbejdet Plan har bestandig været Revolutionens Sænkende. Den har gjort det af med mange store Raab. Den faglærte Industriarbejders Levestandard er blevet sat betydeligt op - i det store og hele - og Bøndernes Situation er i mange Egne blevet meget forbedret. Men der er stadig en meget stor Del af det mexicanske Folk, som ikke har draget nogen Fordel af Reformerne. Disse Vanskeligheder er blevet i høj Grad forøget ved den betydelige Korruption, hvilket Herzog saubent indrømmer i sin Artikel. "Mexikos Problem" - skriver han - er fremfor alt et Hæderlighedsproblem".

Det kan ikke overraske nogen, at Venstrepartierne under saadanne Forhold ikke altid er i Stand til at staa fast og maibevidst, medens Højre kan udnytte den mindste Fejl paa det sociale eller økonomiske Omraade, til at angribe Revolutionen. Men Reaktionen regnede i betydelig Grad forkert, da den undervurderede General Cardenas Karakter og bildte sig ind, at en Modstand, som greb en Fløj af de revolutionære Styrker, var ensbetydende med en betingelsesløs Kapitulation. Oppositionens Hovedplan, som gik ud paa at skabe en Kluft mellem Avila Camacho og Cardenas, mislykkedes. Præsidenten stod fast - og det gjorde ogsaa General Cardenas. De afviste ethvert Forsøg paa at spille den ene ud mod den anden. Venstrefløjens mest virksomme Element, Arbejderne og Bønderne samlede sig om Præsidenten. I et af Krisens alvorligste Øjeblikke slog Lombardo Toledano fast, at det var tringende nødvendigt at støtte Præsidenten uden derfor at fraskrive sig Retten til at kritisere nogle af hans Ministre.

Omtrent samtidig handte en meget interessant Ting, der viser, hvor godt befastet den mexicanske Revolution er, trods alle dens Fejl. Blandt de Mand, der kæmpede sammen med de første revolutionære ledere - Carranza, Obregon og Calles - mod Porfirio Diaz's gamle sociale Orden, er nogle blevet meget velstående Folk, der nu staa i Spidsen for store Forretningsforetagender. De er ikke længere aktive i Kampen for Revolutionen, og mange mente, at de ikke længere var interesseret i den. Men i Revolutionens Modgangstider har ikke engang disse Mand kunnet faa sig til at svigte deres Ungdoms Kongstenke. De har ikke holdt Thit med Revolutionens Udvikling, men det er dem heller ikke muligt at gaa baglæns. De er ikke gjort af det Stof, der slæber en ægte og uforfalsket Revolutionsleder, men de er heller ikke Pierre Laval'er. Under Skolekrisen opvakte adskillige af disse Folk Avila Camacho For overfor ham at udtalke deres Angstelse ved Udviklingen. Disse velstående ex-revolutionærens Støtte var en stor Hjælp for Præsidenten, der derved fik Følelsen af, at han ikke alene havde Venstrefløjens Støtte, men ogsaa kunde regne med Bistand indenfor det højere mexicanske Bourgeoisie.

Det viste sig, at disse Elementer tilkammen: Cardenisterne, Arbejderorganisationerne, ja, selv de moderate Konservative, var stærkere end Reaktionen. Den offentlige Mening gjorde sig gældende. Præsidenten afskedigede Hojar Vasquez som Undervisningsminister og udnævnte i hans Sted James Torres Bodet, en klækthjernet og ryndig Liberal, som i Løbet af forholdsvis kort Tid har lagt Undervisningsministeriets hele Politik totalt om.

Krigens Udbrud gav Avila Camacho Muligheden for at vise, at han paa det udenrigspolitiske Omraade agtede at følge Cardenas Politik. Karne Dag Canal Harbour blev angrebet, brød han - uden at trædføre sig med nogen fremmed Regering - med Japenagterne. Øjeblikkelig udnævnte han General Cardenas til Øverkommanderende paa Stillingsvæbningen og gjorde ham senere til Forvarsminister. Paa det første mexicanske Skib blev skabt, erklærede han Japenagterne Krig. Han genoprettede de diplomatiske Forbindelser med Sovjetunionen. Han var en af de første, der anerkendte det franske nationale Befrielsesudvalg.

Taget undet et kan den nuværende Administration i Mexiko ikke betragtes som et fundamentalt Brud med Cardenas Politik. Med Hensyn til Agrarreformerne uddes der stadig Jord i Hænhold til

Planerne fra Cardenas Tid. Overrislingsystemet udvides stadig og mange af Cardenas' Projekter føres ud i Livet. For Arbejdernes Vedkommende er der ikke taget en eneste officiel Beslutning med Fagforeningernes legitime Interesser.

Alligevel vilde det være naivt at påstå, at Reaktionen har givet op. Selvom Krigen har udsendt Spørgsmaalet om det kommende Præsidentvalg, ligger Valget i 1946 dog i højeste Grad Oppositionen paa Sinde. De reaktionære Grupper: Sinarquistacorne, Union Nacional, de Militarale, rykker tættere sammen og forbereder Angrebet. Navnlig bør Sinarquist-Faren ikke undervurderes. Den Arrogance, hvormed visse ministerielle Fribesidende undertiden affejer denne Bevægelse, minder mig pinagtigt om det bedrovidende Smil, hvormed republikanske Myndigheder i Spanien, fra Marts 1936 lige til den Dag, Franco sad fast i Sadlen, lyttede til vore Advarsler mod de træske Konserverative. Trods sin ansvarsløse og temmelig groteske Karakter, er Sinarquistbevægelsen dog spredt ud over Landet, og den samler om sig uoplyste og fanatiske Folk i Mexikos Indre - i højere Grad paa Landet end i Byerne.

Men Mexiko er ikke det eneste Land, der trues af Reaktionen. Over hele det latinske Amerika har de fascistiske Magter darmet en stor Sammensværgelse - støttet af Absenagterne og af Franco og hans Falang - for at knække Ryggen paa Demokratiet. I to Aar er jeg blevet ved med at gentage dette, og talrige Artikler er blevet offentliggjort i "The Nation" af indflydelsesrige latinsk-amerikanske Ledere, der ikke har ønsket at gøre sig til Blødder af den optimistiske Tone i officielle Rapporter og Fests taler. Situationen i det latinske Amerika er alvorlig - ikke et eneste Land, ikke engang Mexiko, er uden for Farezonen.

PER-OLOV ZERNSTROM:

KINA, KINA!

Hedenstaaende er taget fra "Ny Dag's" Artikelserie om Kinas Frihedskamp, som den afspejles i Litteratur. Artiklen handler om Agnes Smedley, hvis sidste Bog "Kinas Kampene" er udkommet i 1944. Overskriften er taget fra denne Bog.

Agnes Smedley kommer til Kina - over Sovjet - i 1928. Fra den aktive, livslystende og fremadskuen- de Sovjetunion forekammer det hvide allerede ved den mandjuriske Grænse, som om hun havner i Mid- delalderens: Foræmelse, Korruption og Knægtelse af Folket gaar her Haand i Haand, mens det var ukendt i Socialismens Land, hvordan er det Tiggeren raaber til hende: "Giv, giv! Gid De bliver rig! Gid De bliver Tjenestemand!" Uaerenskelig og frygtelige Klassemodsatninger synes at kendetegne dette ejendommelige, ugastmilde og svært gennemtrængelige Land. Japanerne behersker, lammer, udbytter Mand- skjuret. Under Jordan, udsatte for blodige Repressalier, arbejder Modstandens Kræfter imidlertid allerede, ledede af Kinas kommunistiske Parti, Kuomintang, allerede dengang behersket af sin reaktio- nære Højrefløj, udover en lignende Terror i de endnu kinesiske Provinser, og kort efter sin Ankomst regner Agnes Smedley paa Grundlag af en officiel Statistik ud, at paa 6 Maanedes er en halv Milli- on Soldater fra Kinas Røde Hær rapporteret nedskudt, samt idig med at man fra samme Side aldrig tal- te om den Røde Hær paa anden Maade end som "Banderester" paa Flugt for Forsølgere. En tysk Flyver, der var Øjenvidne til en Henrettelse af Kommuniste, fortæller hende om Tilskuernes uhyggelige Ligegyldighed overfor den blodige Scene og det kinesiske Politis Metoder:

"En af Fangerne faldt og døde, inden hans Hoved var skilt fra Kroppen. Nogle sang med sking- rende og høj Røst. De sang Internationale. Da alle var døde, dyppede Politiet Riskoste i deres Blod og stærkede det over den dumt stirrende Hob. Tilskuerne stak i Rend som Harer".

Det er sande Scener, der lader En forstaa, hvilket vældigt Arbejde, hvilken forfærdende bitter Kamp, der maa gennemføres af det kinesiske Folks sande Ledere.

Agnes Smedley traffer efter sin Ankomst til Shanghai fra Peiping en af det moderne, radikale Kinas største Mænd, Digteren Lu Sjyn. Kineserne anser ham for deres Gorkij, Agnes Smedley betragter ham snarere som deres Voltaire. Han blev forevrigt senere under en svær Sygdom indlæst af Gorkij til et Rekreationsophold i Sovjetunionen, men Lu Sjyn afslog Indbydelsen med Henvisning til, at hans rette Plads var hos hans kæmpende Folk. Hans Halvtredsaarsdag fejredes illegalt, og Agnes Smedley møder under denne Fest nogle af de førende Mænd i den illegale kinesiske Modstandsbevæ- gelse og stifter Bekendtskaber, som hun ikke er sen til at udnytte for at lære det kæmpende Kina at kende.

I Revolutionsbyen Kanton besøger hun Silkearbejderne. Det er et Lisnit, som flaaende minder om Nexos Skildring af Tobaksarbejderne i Sevilla. Det er den samme Elendighed, den samme Stolt- hed og Klassebevidsthed. Kapitalismens Kværn har ikke udelukkende fostret mandlige Revolutionære, det erindrer disse Skildringer om!

Kvindens frigørelse er overhovedet et stort Tema for Agnes Smedley, og hun fortæller ogsaa fra Kina om Kvindeskabner, som paa Baggrund af det faule Mørke paa Landet, hvor Brudekøb og indsnør- de Fødder endnu er Skik, tager sig særlig storstaaende ud i deres Enkelhed og Stolthed.

Den kinesiske Frihedskamps omskiftende, dramatiske Historie skal ikke gæntages her, mer naar man i Agnes Smedleys Skildring igen oplever de rene Færes Standsfærd, naar man ikke ludo var med endnu engang at forbejres over de nægtige Kræfter, som Kampen for national Frihed til alle Tider har udløst overalt i Verden, fra Thermopylae og Salamis til Madrid og Stalingrad og ikke mindst un-

der det kinesiske Folks Lange Kamp mod de japanske Røvere under tallose, for os ukendte Slag.

Det varede længe, inden Tjiang Kai Sjek i Spidsen for Kuomintang blev tvunget til at vende Vaabnene bort fra Folkeherens og rette dem mod de japanske Røvere i Landet. Arbejdet for at skabe Enhed i Kina maatte af Landets kommunistiske Parti føres under særlig forvildede Omstændigheder. Den reaktionære Kuomintangfløjs, men navnlig Wang Tjing Wei's og de fascistiske, trotskistisk spækkede Blaaskjorters Terror var en støjl Hindring. Kinesernes Lid til Japanerne, ogsaa naaret af Ibesiniens modige Kamp mod den italienske Fascisme, voksede imidlertid stadig og udvikledes til en Folkevrede, der ikke længere kunde holdes i Tæmme. Da den unge Marskal, General Tjiang Hsu Linang, bemærkede sig Tjiang Kai Sjeks Færd og under de dramatiske Tildragelser i Sian, havde den sidstnævnte heller ingen anden Udvej end at erklære de japanske Røvere Krig. Øjenvidnet Agnes Smødley skildrer denne dramatiske Hændelse:

"Den Røde Hærs Soldater blev en Aabenbaring for mig. De var alle fra Setjuens Røde Hær, alle fattige Bønder mellem 15 og 50 Aar. De mindede mig om Beskrivelser af Bondekrigen i Tyskland. Deres Øjne var betændte, mange havde overhovedet ikke Sko, og deres store, brede Pødder, arrede og blødende, havde haardt Hud paa en Thomas Tykalsk. Da jeg første Gang gik omkring mellem dem, stirrede de mistænksomt paa mig. For den var jeg en velklædt "udenlandsk Djævel".

Dagen efter Revolten fyldtes jeg af en mærkelig Følelse af et se Historie blive til. En Flyvemaskine gik op og sætte Kurs mod nordvest, vandte tillæge om Eftermiddagen, gjorde en langsom Svingning rundt om Bymuren og gled ned paa Flyvepladsen. Den medbragte de første Repræsentanter for den Røde Hær og Kommunistisk Partis Centralkomité.

Jeg traf den Røde Hærs Repræsentanter Iagten efter deres Ankomst til Sian. Ni Aars Borgværk var gaaet, maaske en Million Bønder, Arbejdere og Intelligente var blevet dræbt, vældige Værdier ødelagt og Krigsmateriel tilintetgjort. I en Række Tilfælde var hele Familier, ja hele Slægten til en Officer i den Røde Hær blevet udslettet, Instruernes og Søstrenes Hoveder var blevet hugget af paa Byens Gader. Alligevel folte jeg, da jeg talte med Tjo Fh Lai, den Røde Hærs politiske Leder, og Ge Tjin Jing, dens Stabschef, at de ikke var kommet for at faa Hævn, men for at bane Vejen for en ny Enheds Aera".

++

Enheden kom i Stand efter store Ofre. Men hvorledes er Kinas Ressourcer blevet mobiliseret i denne Krig? Agnes Smødley serverer her nogle beske Sandheder. Klassenmodstandningerne i Kina skaber stadig Konflikter mellem fremskridtsvenlige og reaktionære Elementer. Alle de revolutionære kinesiske Røvers Forsøg paa i den nationale Enheds Interesse at udjævne disse, blev af Kuomintang's antidemokratiske Højrefløj og dens fascistiske Spidser besvaret med Sædvaner eller saaben Kamp mod Folkehæren og dens kommunistiske Ledere.

Agnes Smødley havde som Syge-Lejeskøper (hun kaldes "de saarede kinesiske Soldaters Moder") paa sit vidtstrakte og kraftslugende Arbejdsfelt mig Lejlighed til at konstatere Forskellen mellem Behandlingen af Regeringens egne Tropper og Folkehærens. De første veludrustede, velnærede, velbevåbnede, men for det meste med Geværet ved Fod. De sidste fattige, Lædte, sultrne, hævede af Tuberkulose, Malaria, Dysenteri og andre Sygdomme, men stadig i Bevægelse, stadig i Kamp, med Hæd forsvarende en ubrukt Front (i Nord) mod Japanerne, organiserende Modstandsbevægelsen bag Japanernes Linjer og overalt gennem deres høje Skoling virkende som en aktiviserende sammensvejsende og begejstrende Kraft.

Gennem Intriger, Svig og Terror hindrede de reaktionære Elementer i Regeringsbyen Tjuningjing Folkehærene i at udfolde deres fulde Styrke. En enkelt for denne Politisk-karakteristiske Begivenhed, berettet af Agnes Smødley, skal her refereres:

"I Midten af Januar 1941 udmærkedes hele Kina af Røbederne om, at fire Tusind Mand og Kvinder fra den Nye Fjerde Armés tredje Korps var blevet ørringet paa Jangtsiflodens sydlige Bred og tilintetgjort af 80.000 Regeringstropper. Sygelejeskøpere og de politiske Arbejdere hængte sig selv i Træerne. Hvad de saarede Soldater angik, vovede man ikke at tænke paa dem, for der findes ikke noget Raseri, som kan sammenlignes med det, en herskende Klasse udvikler, naar dens Magt og Ejendom trues".

General Je Ting, den Nye Fjerde Armés Kommandant, en midlald Mand, men ilde Kommunist, var blevet saaret, taget til Fange og skulde stilles for Krigsret. Regeringen forsøgte at anslå disse Tildragelser, men en Konflikt udbrød i dens egne Rækker. Det Kommandé, der blev udsendt om Sagen, var lattervækkende. Det gik ud paa, at Je Ting og den Nye Fjerde Armé skulde have Levat et Kompot, der gik ud paa at besætte en stor Trekant mellem Nanking, Sjuanhai og Kungtjau og videre besætte Byerne Tjuning og Hanjang for at bruge dem som Operationsbasis mod de regulære kinesiske Tropper. Nu forholdt det sig indlertid saadan, at Trekanten mellem Sjuanhai, Nanking og Kungtjau var okkuperet af Japanerne og udgjorde deres vigtigste Operationsbasis for Kampene i det centrale Kina. Tjuning og Hanjang var befestede japanske Lejre! Regeringspressen kunde lige saa godt have paastaat, at General Je Ting og den Nye Fjerde Armé havde sammensvoret sig for at besætte Nanking, den kinesiske Quilingslegerings Skede, og Tokio!

Som Følge af saadanne Begivenheder og en aandeløs Blokade mod den Ottende Hær stod Kina paa Randen af Borgværk.

"Grundarsagen til alle disse Konflikter maatte søges i de politiske og sociale Kræfter, ikke i de militære Forhold. Borgværkets Spørgsmaal var aldrig forsvaret, ildt engang efter den japanske Invasion, den herskende Klasse, først og fremmest Godsejerne, saa med Rædsel Væksten af den Ottende Hærsarmé og den Nye Fjerde Armé, idet disse mobiliserede, skolede og bevåbnede Folket, Godsejerne, som var flygtet til det yderste Vestkina eller til Kynbyerne, da Japanerne kom saa deres Bønder forsvare Landet. Kunde man vente, at saadanne Mand, naar Kina var sluttet,

vilde nedlægge Vaabnene og vandre tilbage til de gamle Forhold? Sikkerst ikke!

Det maa konstateres, at de kinesiske Kommuniste altid har udtalt, at Socialismen ikke kan indføres, før Kina har gennemgaaet en demokratisk Udvikling. De lærte deres Tropper og Folket, at alle Kinesere maa enes og marchere fremad i Fællesskab, og naar de sagde fremad, mente de fremad. At de berik Fejl og ofte var lige saa partiske som Jesuiter og Kapitalister kan ikke bostrides. Men de levede, som de lærte. Ingen var bedre beredt til at dø for sin Overbevisning end de. Med Geværer i Haanden stod de ved Fronten sammen med Folket, og det var vanskeligt at se, hvor deres Styrker holdt op og Folket begyndte".

I Kina som andre Steder udspreder Reaktionens mindst nøjeregnende Elementer den Myte, at Sovjetunionen støttede det nationale kommunistiske Parti. I Vinkeligheden, siger Agnes Smedley, var den Ottende og den Nye Fjerde Armé afskåret fra Yderverdenen gennem valdige Lufstænde, Ørkener og Regeringsstroppers Blokaade, hvad man forevrigt kan se ved et eneste Blik paa Kortet.

"Fra Begyndelsen af 1939 til Overfaldet 1941 forsynede Sovjetunionen Kina med større Mængder Vaaben, Ammunition og finansiell Hjælp end nogen anden Magt eller Blok af Magter. Men denne Hjælp blev ydet direkte til den kinesiske Regering, som sørgede for, at intet naadede de kommunistiske Armdø. Hvis Sovjetunionen nogensinde havde forsøgt at forsyne nogen enkelt kinesisk Armé med Forbindelser, vilde Kina være revnet midt over".

General Tju De kastede imidlertid Lys over den kinesiske Regerings Politik overfor Folkemasserne i en betydningsfuld Rapport til Nationen den 7. Juli 1942. Der blev det fastslaaet, at den Ottende Feltermé ikke havde faaet hverken Rango eller Ammunition i tre Aar! Alligevel havde Ottende Feltermé og Nye Fjerde Armé i Aarene 1941-42 bundet over 24 japanske Divisioner, eller 44% af alle japanske Styrker i Kina.

Bag Tju De's tørre Statistik, siger Agnes Smedley, syntes jeg at se Tusinder af Marathonslag for mig. Og her er den kommunistiske Generals stolte Slutord:

"Sejren kommer ikke af sig selv, den kan kun vindes ved yderligere Ofre. Vi sværger overfor vore Jædmsmænd og Verdens antifascistiske Folk, at vi vil holde ud i vore Anstrengelser for at bevare og styrke den nationale Enhed under Generalissimo Tjiang Kai Sjeks Ledelse ... Vi skal holde dette Løfte lige til vi har drevet Japannerne over Jaluffoden. Vi skal samarbejde med Kuomintang og alle andre Partier for at danne en demokratisk Republik, og med alle frihedselskende Folk for at bygge en ny Verden..."

Mange Løfter for Fremtiden er allerede blevet afgivet under denne Krig. Det Løfte, Kinas Bondsoldater nu staar bagved, er et af de betydningsfuldeste for den nye Verdens Opbygning. I Sun Jat Sens og Mao Tse Dungs Kina baner Ottende og Nye Fjerde Armé - lyt til Navnene! - Vej fremad. En valdig, uindstaaelig Kraft er under Nød og Fattigdom, under feudal Udbytning og imperialistisk Undertrykkelse, under Krig og Terror blevet født i det gamle Land.

I Asien lever over Halvdelen af Menneskeheden. I Kina findes 400 Millioner Kinesere. Naar de rører paa sig, rører Asien paa sig.

+ + +

E. ANDERSSON:

Første Internationals Grundlæggelse.

"Ved Internationals Stiftelse formulerede vi udtrykkelig Kamploren:

Arbejderklassens Friberelse maa være dens eget Værk."

(Karl Marx i et Brev 1879)

"Internationals stiftedes for at sætte en virkelig Arbejderklassens Kamporganisation i Stedet for de socialistiske og halvsocialistiske Sekter..."

(Karl Marx i et Brev 1871)

Begivenhederne "har lært Arbejderklassen, at det er dens Pligt selv at beherske den internationale Politiks Hemmeligheder, at kontrollere sine respektive Regeringers diplomatiske Handlinger og om nødvendigt modarbejde dem med alle til Ræddighed staaende Midler, og hvis den er ude af Stand til at forhindre dem, da at slutte sig sammen for paa samme Tid at brandaarske dem; og Moralens og Retfærdighedens simple Love, der skal herske i Forholdet mellem Privatfolk, men ogsaa faa Gyldighed som de øverste Love i Samkvæmet mellem Folkene. Kampen for en saadan Udenrigspolitik er en Del af den almindelige Kamp for Arbejderklassens Friberelse.

(Karl Marx i "Inauguraladressen")

+ +

Blant de Sætninger, Karl Marx skrev i Manifestet ved den første Internationals Stiftelse, er disse særlig aktuelle i Dag.

Da I Internationale stiftedes den 29. September 1864 i en propfuld Sal i St. Martins Hall i London, befandt Arbejderbevægelsen sig endelig igen i Osving efter Nederlagene i Revolutionsaarene 1848-49. Dette gjorde det muligt, ja nødvendigt at grundlægge en international Sammenlutning af den socialistiske bevægelse. De mange socialistiske og halvsocialistiske Sekter var ifl. Marx i nogen Grad historisk berettigede, saalænge Arbejderklassen endnu ikke var moden til selvstændig Optreden. Men den Tid var nu forbi. Det var Internationals Grundlæggelse et Bevis paa, Socialismen kunde ikke længere være et Sekterdignitet uden særlig Berøring med Arbejderklassen, den maatte blive hele Arbejderfolkets Anliggende. Kun saaledes kunde den blive Virkelighed. Allerede i den viden-

skabelige Socialismens første Dokument, Det kommunistiske Manifest - altså i 1848 - var Arbejderklassen for første Gang uløseligt blevet knyttet sammen med Socialismen. Siden da var der gaaet 16 Aar. De borgerlige Revolutioners Nederlag havde ogsaa tilføjet Arbejderbevægelsen et Bagslag. Men for hvert Aar, der gik, blev de socialistiske Bevægelser mere og mere identiske med Arbejderklassens Bevægelser.

Det var den Tid, da Arbejderklassen løsgjorde sig fra Bourgeoisiet, den Tid, da Arbejderne konstituerede sig som en særlig Klasse med særlige Krav og et særligt Program. Dette kunde paa Grund af Arbejderklassens Stilling kun være socialistisk. Men det at være socialistisk betød dengang endnu ikke det samme som at være marxistisk. Endnu var Umodenhedens Tid ikke helt overvundet, ikke heller var de dristige og dybe Tanker i den marxistiske Teori gaaet op for Fleertallet af de aktive Kadre i den socialistiske Bevægelse og Arbejderbevægelsen. Bevægelsens Uklarhed og Umodenhed afspejledes i de engelske Trade Unions forskellige Opfattelser, i Proudhonismen i Frankrig, Spanien, Belgien og Italien, i Lassalleismen i Tyskland. Den af Marx forfattede Inauguraladresse fra den internationale Arbejder-Association rettede med sin Sætning om at Arbejderklassens Frigørelse skal være dens eget Værk, et Slag mod alle endnu herskende Illusioner, til, hvilke Arbejderklassens Befrielse skulde knives ogsaa ved at troppe op bag Bourgeoisiet, Internationals Kamp under Marx' og Engels' Ledelse førte efterhaanden til Nederlag for Sekterne og deres Afarter, dengang navnlig Proudhons og Bakunins Tilhængere. Dermed indlededes den socialistiske Periode i Arbejderbevægelsen, under hvilken den videnskabelige Socialismens Teorier blev identiske med enhver alvorlig Stræben efter at virkeliggøre Socialismen. Ingen kan i Dag for Alvor bestribe, at Socialismen betyder den af Marx proklamerede Overførelse af Produktionsmidlerne, Fabrikkerne, Gaardene og Samfundsmidlerne til Samfundets Eje under Folkets umiddelbare Forvaltning.

Men Kampen for Socialismens Virkeliggørelse falder i mange Afsnit. Et af de vigtigste er den Dag i Dag det, som vedrører en af Folket kontrolleret Udenrigspolitik. Kampen for en saadan er en Del af den almene Kamp for Arbejderklassens Frigørelse, sagde Karl Marx i Inauguraladressen (Opraabet til Dannelsen af Første Internationale). Historien har bevist Rigtigheden af denne Paastand. Arbejderbevægelsens Opsving og Nedgang er intet forbundet med dens Kamp for en saadan Udenrigspolitik eller Ligegyldighed overfor den. Aar 1870 stod baade den franske og den tyske Arbejderklasse i Kamp mod Napoleon d. III's og Bismarck's Udenrigspolitik, som førte til Fri mellem Tyskland og Frankrig, men de franske Arbejderes Optraeden kunde kulminere i Pariserkommunens store Rejsning, mens de tyske Socialisters bestemte Optraeden førte til Freden og senere for Arbejdernes Sammenslutning førte til det Opsving i Arbejderbevægelsen, som sluttelig ikke blot forårsagede Bismarcks Fald, men ogsaa bragte det tyske socialistiske Parti i Spidsen for den internationale socialistiske Arbejderbevægelse.

Den 4. August 1914 leverede det skæbnesvangre Modelkømpel. Idet II Internationale brød med Principet om Kamp for Kontrol med Udenrigspolitikken, idet den lod sig slæbe med af Bourgeoisiet, afstod fra at føre en egen Klassepolitik og støttede den imperialistiske Krig, bidrog den til det frygtelige Nederlag, som II Internationale aldrig har forvundet, og som kostede Arbejderklassen Millioner af Døde paa Krigens Alter. Og omvendt: Effekten af Bolsjevikernes i Rusland med alle Midler førte Kampen mod den reaktionære Udenrigspolitik, mod Krig, for Freden og Socialismen, førte de den socialistiske Bevægelse frem til den hidtil største Sejr, til den sociale Revolution i Rusland, til Virkeliggørelse af Socialismen paa en Sjattedel af Jorden.

Og var ikke "Ikke-Indblandingspolitikken", der førte den spanske Republik i Forfærd, og Münchenaftalen, som udleverede den tjekoslovakiske Republik til Hitler, nye Nederlag for Arbejderklassen, var de ikke Milepæle paa Vejen til den nye Verdensbrand? Arbejderne, Folkene, har lært at indse dette. Og endnu vigtigere er det, at de har lært at handle derefter. Da den jugoslaviske Regering i Foraaret 1941 sluttede en Fagt med Hitler, hvorefter de nazistiske Hære skulde have Gennemmarch til Grækenland, styrtedes den reaktionære Regering af Folkemasserne. Derfra gik der en lige Linje til Dannelsen af Folkemassen under Tito, til den kraftfulde Fornyelse af den jugoslaviske Stat gennem Folkets Magt. Paa lignende Maade reviderede det danske Folk de Indvandrere, som Stauning-Regeringen havde givet Nazismen. I alle Europas Lande udfyldes denne Process, omend i forskellige Former, mens Sovjetunionens Udenrigspolitik samtidig retfærdiggøres paa den mest glimrende Maade, sidst og ikke mindst gennem Udviklingen i Finland.

Europa af Aar 1939 synker i Dybet. I Efterkrigstidens Europa maa de enkelte Staters Inden- og Udenrigspolitik leres af Folkene selv. Kun saadan kan man sikre Europas Fremtid, Freden og Friheden for de europæiske Folk.

L A N C E T:

Rationaliseringens Virkninger.

Nedenstående Artikel er hentet fra en Artikelserie i det svenske Blad "Ny Dag".

Rationaliseringen kan som bekendt paa forskellige Maade indvirke paa Arbejderklassens Stilling. Modvirkende Tendenser optraeder, og det Resultat, som fremkommer af Spillet mellem disse, kan ikke teoretisk fastslås. Det skifter for forskellige Lande og forskellige Perioder. I væsentlig Grad afhænger det af Arbejderklassens Stykke.

For Sverige og for de sidste Aartier kan man imidlertid ud fra tilgængeligt statistisk Materiale nogenlunde vise, hvordan Rationaliseringen og Intensiveringen af Arbejdet har paavirket Arbej-

Arbejderklassens Stilling i forskellig Henseende. Rationalisering betyder jo en saadan Forvendling af Produktionsmidlerne, at den samme Mængde anvendt Arbejde resulterer i en større Mængde Produkter, forudsat at Arbejdets Kvalitet og Intensitet er den samme. Arbejdets Intensivering betyder paa den anden Side, at Arbejderen ved forskellige Metoder presses til at præstere en større Mængde Arbejde i en Tidsenhed end forud. De to Processer kan i Praksis ofte ikke adskilles. Rationaliseringen følges sædvanligvis af en Intensivering af Arbejdet, især naar den sker ved Mechanisering. For et helt Land og en længere Periode lader det sig ikke gøre at udskilte Virkningerne paa Arbejderklassens Stilling af dels Rationaliseringen, dels Arbejdets Intensivering. Det, man kan studere, er deres fælles Indflydelse.

I de seneste Tiar er der i Sverige sket en kraftig Stigning af Produktionen pr Arbejdstime i alle Næringsgrene. For Industriens Vedkommende foretog man en Beregning, der omfatter Perioden 1920-36 (udført af Rationaliseringsundersøgelsen). Denne viser en Forøgelse af Produktionen pr Arbejdstime med 72% mellem 1920 og 1936 og med 41% mellem 1924 og 1936. I de følgende Aar er der sket en yderligere Forøgelse.

Selv om Rationaliseringens og Intensiveringens Andele heri ikke kan udskilles, er det givet, at Arbejdet er intensiveret betydeligt i Perioden.

Øget Udbytning, Reallønstigning.

Forandringerne i den svenske Arbejderklassens Stilling i de sidste Tiar fremgaa af følgende Data for Realløn, Udbytningsgrad, Arbejdsløshed og Ulykkestilfælde under Arbejdet.

Mellem 1913 og 1939 øgedes Reallønnen med 52%. Denne Forøgelse betyder indlærtid ikke, at Arbejderklassens absolutte Stilling er blevet forbedret i tilsvarende Grad. Der findes nemlig en Række Faktorer, som uaftraadt forværrer denne Stilling, og som Statistiken ikke tager Hensyn til. Vigtigst af disse Faktorer er den stadige Intensivering af Arbejdsprocessen, hvad der øger Arbejdskraftens Reproduktionsomkostninger, sænker Aldersgrænsen for Arbejdsduelighed og forøger Ulykkestilfældeprocenten.

I samme Periode er Udbytningsgraden forøget med omkring 12% og Arbejderklassens relative Stilling er altsaa blevet ringere. En Sammenligning mellem Udviklingen af Realløn og Nationalindkomst giver samme Konklusion.

I Aarene 1912-15 udgjorde Arbejdsløsheden i Fabrikorganisationerne gennemsnitlig 6,1% og i 1916-1920 gennemsnitlig 4,8%. I Perioden mellem Krigene laa Middeltallet for Femårsperioderne mellem 11,1- og 19,3%. I de sidste tre Aar har Procenttallet været 11,3 - 7,5 - 5,7. Disse Tal viser en Tendens til øget Arbejdsløshed i de sidste Aartier.

Antallet af anmeldte Ulykkestilfælde under Arbejdet forøgedes ifl. den officielle Statistik mellem 1918-20 og 1937 fra 39,6 til 106,4 pr 1000 Aarsarbejdere.

Rationaliseringen og Intensiveringen af Arbejdet i de sidste Aartier har altsaa givet den svenske Arbejderklasse øget Udbytning, øget Arbejdsløshed, øget Antal Ulykkestilfælde under Arbejdet - dette paa Tatsviden. Paa Gevinstsiden kan muligvis opføres en vis Forøgelse af Reallønnen. Denne er indlærtid diskutabel paa Grund af Arbejdets samtidige Intensivering.

Der skal ikke her gøres noget Forsøg paa at afveje Gevinst og Tab mod hinanden. En saadan Afvejnings Uafald beror paa den Betydning, man tillægger de forskellige Virkninger.

Hvilken Stilling skal der tages?

Hvilken Stilling bør Arbejderklassen indtage til Rationaliseringen og Intensiveringen af Arbejdet? Bør Arbejderne bekæmpe Rationaliseringen, eller bør de aktivt medvirke til den kapitalistiske Rationalisering?

Den sidste Problemstilling er efter vor Mening forkert, at Arbejderklassen ikke skal bekæmpe selve Rationaliseringen er rigtigt. Masinstorernes Taktik førte ikke til holdbare Resultater. Det vil den Taktik at smide Tidtagerne ud heller ikke gøre.

Af den Sætning, at Arbejderklassen ikke bør bekæmpe Rationaliseringen, maa man indlærtid ikke drage den generelle Slutning, at Arbejderne aktivt bør medvirke til den kapitalistiske Rationalisering. Man maa her skelne mellem Arbejdernes Muligheder og Stillingtagen i Værkstedsklubber og Fagforeninger paa den ene Side og i de politiske Partier paa den anden.

I selve Lovene for det kapitalistiske Produktionssystem ligger der en Tvang til Rationalisering, til Forbedring af Produktionsmetoderne. Under Monopolkapitalismen hæmmes og modvirkes denne Tendens, men ophører aldrig helt at gøre sig gældende. Rationalisering foregaaer, hvad enten Arbejderne - individuelt eller gennem Værkstedsklubber og Fagforeninger - aktivt medvirker hertil eller ej. Det er jo rigtigt, at Arbejderne besidder stor Produktions erfaring, som kan være af Betydning under Rationaliseringen. Den væsentlige Drivkraft for den kapitalistiske Rationalisering ligger indlærtid ikke i disse "Arbejderopfinderes" Virksomhed, men i den kapitalistiske Konkurrence. Under kapitalistiske Produktionsforhold har Arbejderne hverken individuelt, i Værkstedsklubber eller gennem Fagforeninger egentlige Muligheder for at medvirke aktivt i Rationaliseringsprocessen. Disse Muligheder opstaar først, naar Produktionsmidlerne er blevet samfundsejede. Hvad man ikke kan, bør man heller ikke gøre. Arbejderne bør altsaa i deres Stilling i Produktionen ikke aktivt medvirke til den kapitalistiske Rationalisering, af den simple Grund at de ikke kan.

Anderledes stiller det sig, naar man betragter Arbejderklassens Muligheder som politisk Kraft. Under Monopolkapitalismen gør en Tendens til Stagnation i Produktivkrafternes Udvikling sig stadig mere gældende. Arbejderklassens Kamp mod Monopolkapitalen tager delvis Form af Initiativ til fortsat hurtig Udvikling af Produktivkraftene i Industrien og Landbruget (jfr. Arbejderbevægelsens Efterkrigsprogram og Aktionsprogrammet for Landbrugspolitikken!). Som politisk Kraft maa Arbejderklassen altsaa aktivt medvirke til Rationaliseringen indenfor Produktionen.

Både individuelt, i Værkstedsklubberne og igennem Fagforeningerne maa Arbejderklassen naturligvis bekæmpe de negative Virkninger af Rationaliseringen og Arbejdets Intensivering - bekæmpe Arbejdsløsheden, den øgede Udbytning, Stigningen i Ulykkestilfælde og Tendensen til Nedpressning af Lovstandarden. Arbejderklassen maa kæmpe for fuld Bustæftighed, Mindskning af Ulykkestilfælde, at Udbytningsgraden og hurtig Stigning af Reallønnen og Lovstandarden. En Virkeliggørelse af de to sidste Krav vil betyde, at Arbejderklassen faar en øget Andel i det totale Produktionsresultat.

TIDEN

Nr. 6

April 1945

INDHOLD

1. Aktiv Politik sikrer Franssridt	Side	1
2. Sven Linderot: Foran nye Opgaver.....	"	2
3. Ville Pessi: Finlands Kommunister.....	"	3
4. Yrjö Strand: Om finsk Ungdom.....	"	5
5. F. Furubotn: Fagbevægelsens Stilling.....	"	5
6. En Tale af Maurice Thorez.....	"	7
7. Franske Partier.....	"	8
8. Radikalernes Partikongres.....	"	10
9. Victor Vinde: Den belgiske Krise.....	"	11
10. Stoyan Fribichevich: Det nye Jugoslavien.....	"	12
11. Arbejderklassen under den anden Verdenskrig.....	"	15
12. Fem Aars Krigenstrengelser.....	"	17
13. Ruslands Okkupationsmetoder.....	"	18
14. P. Turanof: Staten i Sovjetunionen.....	"	19
15. Baltijskij: Pressefrihed.....	"	21
16. Krim-Konferencens Kommuniké.....	"	23

Pris 1 Krone

LAND OG FOLK's Forlag

- 1 -

ARKIV POLITISK SEKTOR FJERNSEKRET

Under Krigen er meget og noget blevet anderledes. Bestræbelser, der tidligere stødte paa haard og uovervindelig Modstand, giver nu Resultat. Dette er saaledes Tilfældet med hensyn til Forhøjelsen af Arbejdsløshedssunderstøttelsen.

For har gennem Aarene været udfoldet store Anstrengelser for at omdaa Andringer i Arbejdsløshedsløvgivningen, som aldrig har været tilfredsstillende. Understøttelsesatserne har været for lave, Dageantallet utilstrækkeligt og Statustilskudet til Kasserne for ringe. Socialkontorenes Behandling af de Arbejdsløse var endda daarligere. Ydelsen efter Skon betød ikke, at den enkelte fik det, han havde Brug for, men tværtimod mindre end gennem Forsikringen.

Kommunisterne har Gang paa Gang fremsat Forslag til en midlertidig Løsning af de Arbejdsløses Vanskeligheder. Disse Forslag gik stort set ud paa, at det Offentlige stillede Midler til Raadighed, saa Dagepengen kunde forhøjes med 20 pct. og Dageantallet med 100 Dage. Derved vilde praktisk talt alle Arbejdsløse være blevet fritaget for at søge Hjælp hos Socialudvalgene. Til Trods for at ingen kunde bestride Forhøjelsens Borettigelse, blev Forslaget stadig afvist.

Ogsaa fra Arbejdsløshedsklassernes Side blev der fremsat Krav om Forhøjelse af Understøttelse. Men den gik det ikke stort bedre. Nogen reel Forbedring af de Arbejdsløses fortvivlede Stilling blev ikke opnaaet. Myndighedernes og Lovgivningsmagtens Afvisninger blev altid motiveret med, at der ikke var nogen Måilighed for at skaffe Penge. Arbejderne har aldrig godkendt denne Undskyldning. De vidste, at hvor der er Vilje, er der ogsaa Udvej. Derfor freholdt de stadig deres Krav. De freholdt dem ikke alene i de Arbejdsløses Interesse, men i hele Samfundets. Dette har Besættelsestiden tilfulde bevist.

Men de Arbejdsløse skulde faa det endnu ringere. Efter Besættelsens Indtræden satte Rigsdagen Arbejdsløshedsløvens Reguleringsbestemmelser ud af Kraft og bestemte, at de Arbejdsløse kun maatte faa halv Døgning for Døgnen. Senere gennemførte Regeringen Sociallovsforringelsen og gjorde Aarene endnu værre for de Arbejdsløse. De Personer, der i Stedet for at blive afskediget kom paa Arbejdsfordeling, fik ikke tilstaaet Erstatning for Nedgangen i Indtægten. De maatte nøjes med en Hjælp, der svarede til Arbejdsløshedssunderstøttelsen. Ved Bedømmelse af de Arbejdsløses Forhold maa endvidere tages i Betragtning, at deres Forhold ogsaa var forringede gennem Lønstop og Lønkat, idet de Arbejdsløse ikke er konstant ledige, men i Perioder har Beskæftigelse.

Arbejderne gav ikke til disse Forringelser. Protesterne strømmede ind, og Demonstrationerne fremførte deres Krav. Men overalt var der Afvisning. Først i denne Vinter ender det med en Andring til det bedre. Efter langvarige Forhandlinger udstedtes der to Lovanordninger om Forhøjelse af Arbejdsløshedssunderstøttelsen og Arbejdsfordelingsgodtgørelsen.

Hvorkundes disse Lovanordninger tager sig ud i Praxis kan endnu ikke siges, men teoretisk betragter de intet mindre end en Revolution paa Understøttelsens Omraade. Det gamle uantastelige Princip, at Understøttelsen ikke maatte overstige $\frac{2}{3}$ af Normalfortjenesten er nu opgivet, idet Maksimum nu bliver $\frac{4}{5}$. Der er dernæst indført nye Kategorier af Hjælp. Udover Hovedforsikringens og Fortsættelseskassens Dageantal kan der ydes Hjælp i 80 Dage, og Kasserne faar Ret til at udbetale Huslejhjælp, i Provinsen indtil 40 Kr. og i Hovedstaden indtil 60 Kr. maanedlig. Hertil kommer en Forhøjelse af Børnebidraget og en Forhøjelse af Rabatkorttildelingen. Det Offentlige afholder alle Udgifter, som er forbundet hermed.

Forbedringer kunde allerede have været gennemført før Krigen. Forslagene var fremsat allerede da, og Samfundet var økonomisk bedre stillet end i Dag. Det, der manglede, var den drivende Kraft, Arbejdernes Raste og ubrydelige Enhed. Arbejderne gik vel ind for en Forbedring af de Arbejdsløses For, men Raastanden om, at Samfundet ikke kunde klare Udgifterne, bragte Valden og Usikkerhed.

I Dag er Forholdene anderledes. Det danske Folk har set, at der trods en blodig tysk Udplyndring stadig er Måilighed for at give Millionbeløb til Tørfabrikanter, Sukkeroedtykere og Kartoffelavlere, hvilke sidste i Forvejen havde faaet Millioner af Kroner gennem Komprisens Forhøjelse. Derfor tror ingen mere paa Skrønen om, at der ikke kan skaffes Penge, og Arbejderne samler sig mere og mere om en aktiv Politik. Da Brandolsmanglen medførte Restriktioner med Produktionsindskrænkning, rejstes fra Arbejdspladser, fra Fagforeninger, fra Fallesorganisationer og fra Forbund ganske selvfølgelig det eenstemmige Krav: Arbejderne skal holdes slødesløse.

Derne resulter kunde optænde i Forbindelse med de ulovlige Strejker og de omfattende Bevægelser mod Arbejdsgivernes Nejs-Politik er de vinkelige Aarsager til, at Arbejderne i Dag opnaar de Indrømmelser, som blev nægtet dem i Fredens Dage.

Disse Indrømmelser maa ikke være Krigsphenomener, der forsvinder naar Besættelsen er vel overstaet. De skal opretholdes frem i Tiden og kun være et første Skridt paa Vejen frem til en virkelig Løsning af Arbejdsløsheden. Dette sker imidlertid ikke, hvis Arbejderne lader dem og syv være lige. Saa vil alt vende tilbage til de gamle Forhold, men i forværret Form. Hvis Arbejderne derimod udnytter de Erfaringer, der er gjort under Krigen, og samler sig om en aktiv folkelig Politik, saa kan ikke alene det erobrede fastholdes, men nye Fremsted gøres. Derfor maa Samlingen om den aktive Politik bevares og udbygges, saa Monopolister og Bagtrib ikke faar det afgørende Ord, at sige i det befriede Danmark.

SVEN LINDBEROT:

FORAN NYE OPGAVER

(Indledningsartikel til det svenske Tidsskrift "Vår Tid"s) første Nummer, Januar 1945

Vor Tid er dynamisk. De politiske Hændelser er eksplosionsartige. I Gaar Ministerpresident, i Dag dødt til Døden, eller omvendt. I Gaar Soldat under Fascistbanner i besat og hærgnet Broderland, i Dag paa March under Frihedens Faner mod Fascismens Bander. I Gaar et Parti under Jorden, "de nedsluttes Parti", med kommunistisk Partibog som sikker Fribillet til Hædes for enhver, der falder i Fjendens Hænder, i Dag Regeringsparti, i Spidsen for Folkets Justits, i Spidsen for Afregningen med Forrædere og Folkefjender.

Og i Morgen? Ja, hvad sker der i Morgenside, der har Ansvar for de taktiske Linjer i vorc politiske Stab, maa arbejde med korte Perspektiver og spille paa hele Registeret. Det gælder om hurtigt at kunne finde sig til Rette mellem Eksplosionerne, at se saa rigtigt som muligt under de ofte kaotiske Begivenheder og se saa langt som muligt, men frem for alt - om man skal kunne vel igennem - at have et klart Blik for de store Maal.

Dette er i al Korthed om den verdenspolitiske Udviklings almindelige Karakter. Hvorledes har vi det indledt i Sverige i denne dynamiske Tid? Hænder der noget i vort "neutrale" Land, som kan skaffe os politisk Hastværk for Morgendagen? Tilsyneladende sker der ikke saa meget. Vi forbereder os, venter og ser. Det svenske Folk forstaar dog mere og mere, at vi ikke vil kunne skabe Morgendagens Forhold, ubesvære af, hvad der sker i Omverdenen. Dette paavirker den politiske Udvikling i Landet i stadig højere Grad, hvortil kommer, at de indenrigspolitiske Forhold under Krigsaarene har vakt næggen ny Indsigt til Live i Folket.

Ser man dybt, er der saaledes ingen Stilstand, selv om ogsaa Tempoet er et helt andet end i Krigslandene, taltet vare, at vi har Fred. Selv om de historiske Opgaver ikke umiddelbart stilles saa knivskarpt for os som for andre, er der dog sket saa meget, at nye betydningsfulde Opgaver allerede staar paa Dagsordenen og kræver deres Løsning i svensk Politik. Det er om det kommunistiske Partis Stilling til disse nye Opgaver, for at tale om visse Ting, som det er paa sin Plads at overveje for Partiet selv, at vi har taget til Orde.

Hvilke Foreteelser illustrerer Forandringen i vor politiske Situation? Nogle af de vigtigste er:

- a) Sveriges pro-fascistiske "Neutralitet" drejes (under svære Veer hos mange) om til pro-allieret. Eksempel: I Stedet for at transitere tyske "Permitterter" til Norge lader vi nu uddanne norske Politistyrker i Sverige, som - hvis de naar hjem i rette Tid - kommer til at give de tyske Okkupanter Permission for evigt.
- b) Det kommunistiske Partis Gennembrud ved Rigsdagsvalget 1944, der viser, at Socialdemokratiet har mistet Hegemonien over Arbejderklassen, selv om det endnu leder en betydelig Majoritet af Arbejderne.
- c) Opsvinget i Arbejdernes Klassekamp, som bl.a. udttrykkes i stadig kraftigere Aktioner paa den faglige Kamps Omraade.
- d) Tilstrømningen af nye Titusinder af Medlemmer, Arbejdere og Intellektuelle, til det kommunistiske Parti.

Yad os standse ved disse Fakta. De siger os blandt andet:

1) At selv Sverige nu deltager i Kampen mod Fascismen, selv om det langtfra sker af fuldt Hjerte og konsekvent. Hos Landets Styrende findes endnu stærke fascistiske Sympatier, og antidemokratiske Ledelsesmand befolker i stort Tal Statsapparatet. Da Folket indledt er antifascistisk, er det en klar Opgave for det kommunistiske Parti at virke for en Samling af de fremskridtsvenlige, antifascistiske Kræfter indenfor de forskellige Partier og Grupper for at likvidere Fascismens og Reaktionen's Indflydelse i vort Land. Dette har i en halv Snos Aar været Forgrundsspørgsmaalet i Partiets Politik og er saaledes i og for sig ikke nogen ny Opgave. Det nye er, at efterhaanden som Fascismens Kræfter militært knuses ude i Europa, gives der stadig større Muligheder for denne Kamp i vort Land, og at Mulighederne for en Regimeforandring, for at skabe en demokratisk Venstre-regering, i hvilken det kommunistiske Parti direkte over Indflydelse, nu er til Stede.

2) At Samarbejde mellem Socialdemokrater og Kommuniste nu er mere nødvendigt end nogensinde for at løse den allvorne Hovedopgave og for at lægge Grundvolden til en virkelig Venstrepolitikk (Efterkrigsprogrammet). Da det sjældent er indtraffet, at et mindre Parti har kunnet påtvinge et større sin Vilje, gælder det for det kommunistiske Parti om - for saa vidt det vil Samarbejde mellem Partierne og ikke blot mellem Grupper og Individuer - nødigt at gaa ned til Kompromisser, hvor det er nødvendigt.

De store Arbejdersgrupper, som følger det kommunistiske Parti skal ikke føres i Kamp mod de socialdemokratiske Arbejderskammere, men med dem, mod fælles Fjender. For den, som kender Stillingen indenfor Arbejderbevægelsen, er det klart, at det kommunistiske Parti for at opnaa dette Samarbejde i Dag maa gaa paa Kompromis med Socialdemokratiet om forholdsvis beskædnede økonomiske og socialreformatoriske Forslag. Selvfølgelig uden paa nogen Maade at opgive sin Selvsændighed.

- 3 -

3) At denne nødvendige Enhed i Arbejderklassen faar ulørt og de Forudsætninger gennem den Radikalisering, som den faglige Aktivitet giver Udtryk for. Den næsten fuldstændige Mangel paa faglige Aktioner selv for beskædne reformistiske Krav i Arbejderklassens Interesse, som i de sidste Aar har præget den faglige Bevægelse, maa afløses af aktiv Kamp, dersom Arbejderklassen overhovedet skal kunne gøre Fremskridt.

4) At det kommunistiske Partis Arbejde vil blive påvirket af nye Lag af Medlemmer, der ikke har Partiets Erfaring og de gamle Medkæmperes Haardelag som Kraftkilde, men som kommer med nye Impulser og frisk Vilje til Kamp for Folkets Sag. Partiet udvikles ligeledes med Hensyn til Medlemstallet til et Masseparti.

Dette er nogle væsentlige Træk, som kendetegner Situationen i Dag og de nye Opgaver, som vi umiddelbart stilles overfor. Det er klart, at Situationen indebarer visse Farer for Partiet. Inden for dens Rammer finder vi desværre endnu mange sektæriske Tilbøjeligheder, Venstrefælgelser og ikke usædvanlige, og dette gør Partiets Manøvreedygtighed svagere. Mange bliver overmodige af Partiets Fremgang og ser ikke, at Partiet maaske først nu møder de store politiske Vanskeligheder.

De største Farer truer dog stadig fra andet Hold. Det kommunistiske Parti har hidtil været et Oppositionsparti. Endnu i Dag er vi det eneste Oppositionsparti imod Samlingsregeringen. Ved vor Fremmarch staar vi imidlertid nu overfor andre Opgaver end blot at være "Opposition". Paa den parlamentariske Front kommer vi nu til at tage Del i det saglige, forberedende Arbejde i Udvalg, Kommissioner, Nævn og Stærelser. Del-Opgaver, ofte af ringe Betydning, men alligevel ganske arbejdskrævende, vil stjæle Tid fra det kvalificerede praktiske Arbejde. Det samme vil ske i den faglige Bevægelse. Overenskomstspørgsmaalenes Forhåndlingskrævne og dagligt Rutinearbejde vil male hårdt paa kommunistiske Fagforeningsfolk. Det betyder ideologiske Provelser, det betyder manglende Tid til at skaffe sig en ideologisk Rustning, som hverken Møl eller Rust kan fortære. Dette maa skænkes Opmærksomhed, og det passer derfor godt, at disse Refleksioner kommer til Udtryk.

Dette Tidsskrift kommer, som om det var bestilt for vort Parti i Dag. Naar Smaaopgaverne vokser og truer med at fordunkle de store Maal, er det en naturlig Opgave for et Tidsskrift som dette at rense Synsfeltet ved at uddybe Ideologien med Marxisme-Leninismens uovertrufne teoretiske Skatte. Vor Tid og dens Problemer vil afspejle sig i "Vor Tid", og dette vil afspejle Partiets ideologiske Kvalitet. Det vil bekriige "Trade-Unionismen" og parlamentarisk Kretinisme, Sektæriske og Opportunisme, som her og der dukker op i Ideologiens Udmarker. Ja den russiske Arbejderklasse ved Aarhundredskiftet var inde i et Opsving, et Opsving som kulminerede i Revolutionen 1905, startede de russiske Marxister det berømte Tidsskrift "Iskra". I det første Nummer skrev Lenin en Programartikel, i hvilken han motiverede Behovet for et Tidsskrift med bl.a. følgende:

"Med Bevægelsens Vækst bliver Socialdemokratiets Arbejdsfelt stadig mere omfattende, Arbejdet stadig mere alsidigt, et stadig større Antal af Bevægelsens aktive Deltagere koncentrerer deres Kræfter om at gennemføre de forskellige Smaaopgaver, som opstaar af Propagandens og Agitationens daglige Buhov. Denne Foretælse er fuldstændig rimelig og uundgaaelig, men den tvinger en til særlig opmærksomt at passe paa, at ikke Virksomhedens Smaaopgaver og enkelte Kampmateriale ophøjes til et Maal i sig selv, at ikke dette forberedende Arbejde ophøjes til det eneste og hovedsagelige Arbejde."

Det blev skrevet i et andet Land og i en anden Situation end den, vi befinder os i, men det passer alligevel paa os, som om det var skrevet i Dag. Vore Parlamentarikere - deri indbefattet vort Folk i de kommunale "Parlamenter" - vore faglige Funktionærer, vore Redaktører og Organisationer burde skrive med Ildskrift i deres Hjerter, at vi alle endnu i Hovedsagen beskæftiger os med forberedende Arbejde, at det kommunistiske Partis Deltagelse i forvaltende og styrende Organer indenfor det kapitalistiske Samfund ikke er Maalet, men kun Vejen til Maalet; det klasseløse, frie, menneskelige Samfund.

FINLANDS KOMMUNISTER + DEMOKRATISKE BANEVANDERE

Af Vilho Pessi, Formand for Finlands kommunistiske Parti (Art. er skrevet i 1944.)

Det finske Folk har gennemlevet det forløbne Aars sidste Maaneder i Frihedens Morgengry. Sovjetunionens og de Allieredes Sejre har befriet ogsaa vort Land fra Fascismens Mareridt. Men Fascismen er endnu ikke fejlet bort fra den finske Jord. Den har endnu stor Magt og en betydelig Indflydelse paa Begivenhederne i Finland. Ikke heller alle dens Organisationer er opløst endnu. Fascisterne har utallige Hjelpeorganisationer tilbage, indenfor hvilke de fortsætter deres Virksomhed. Mange af Fascismens største forbudte Organisationer fortsætter illegalt.

De finske Fascister har endnu forholdsvis store Virkemuligheder. Deres Forretagsomhed er i Hovedsagen kun begrænset saa meget, som den allierede Kontrollkommission har insisteret paa ifl. Vaabenstillandsvilkårene. Vort Lands Regering har ikke paa eget Initiativ gjort noget mod Fascisterne, ikke en gang i Tilfælde, hvor de var tydeligt og særskilt nævnt i Vaabenstillandsvilkårenes Paragraffer... I Taler bodyrer man ubetinget Opfyldelse af Vilkårene,

men Praxis har været helt anderledes.

Hvor det gælder Fascismens Udryddelse og Demokratiets Fremgang i vort Lands statslige og sociale Liv har Finlands kommunistiske Parti endnu et stort og tungt Arbejde foran sig. Det Forhold, at Fascismen i vort Land allerede har naaet at afsløre sit virkelige Ansigt over for Størsteparten af vort Folk, ligger dette Arbejde. Man har lige siden 1950 forsøgt Skridt for Skridt at fostre og lede det finske Folk i fascistisk Aand - den saakaldte Eivinkki-Jinje. En ringe Afsvækkelse indtraadte under Højkonjunkturens Aar, men i Krigsaarene har det fascistiske Diktatur været fuldstændigt.

Fascismen, der for vort Folk betød økonomisk Nød og social Klendighed, Retsløshed og Krig, har krævet store Ofre, men tillige lært os meget. Finlands kommunistiske Parti maa samle de tunge Jærdømme og leyandegøre dem i det praktiske Liv, vi nu står overfor, lære og lede vort Folk i Overensstemmelse hermed.

Den Del af vort Folk, der er mest klar over sin Stilling og sine Opgaver, samler sig omkring Finlands kommunistiske Parti. De er sikre paa Sejr, aktive og entusiastiske. Vort Parti har en glædelig stor Indflydelse og Støtte blandt Masserne både i Byerne og paa Landet. Kommunistiske Partiorganisationer vokser frem som Svampe efter Regn i forskellige Dele af Landet. En Del af dem er allerede registreret, og andre har deres Registreringspapirer liggende i Registreringskontorerne til Godkendelse.

I Finlands politiske og sociale Liv foregaar der en stærk Garing. Det fremgaar af de fascistiske Elementers Retræte paa den ene Side og de demokratiske Kræfters Fremrykning paa den anden, i hvilken FKP spiller en fremtrædende Rolle. Alligevel har den legale organisatoriske Opbygning af FKP ikke holdt jævn Takt med den nuværende Situations Massebevægelse og Forudsetninger. Vi har ingen Samlingslokaler, ingen Lokaler til Festligheder, Møder o.s.v. Alle "Folkets Huse" er i Hænderne paa Socialdemokraterne, og vi har kun sjældent faaet Tilladelse til at anvende dem. Mange af disse Folkets Huse har Socialdemokrater og Fascister i skøn Forening rovet fra de radikale Arbejdere under den fascistiske og reaktionære Periode. (I Slutningen af Februar 1945 er der fra Socialdemokratiets Side givet almindelig Tilladelse til, at Kommunisterne kan benytte "Folkets Huse", hvad der maa tages som et Tegn paa Oppositionens stærke Vækst - Red.).

Vi har ikke haft egne Trykkerier... men maa helt og holdent bygge paa private Trykkerier. Og mange andre Vanskeligheder har bremset vor Vækst.

Vi har haft uhorste Vanskeligheder at overvinde. Ved Medlemmernes Hjælp og ved de ledende Partileders ubegrænsede Entusiasme og utrættelige Arbejde har vi overvundet de første Vanskeligheder og vil sikkert bryde alle kommende Hindringer ned.

Vort Partis Opgave er nu at samle alle fremkridtsvenlige Kræfter mod Fascismen og Reaktionen og skabe et Demokrati, der sikrer store Virkemuligheder for de demokratiske Kredse, men hindrer Fascisternes Virksomhed. Vor Opvæ bestaar i at udslette Fascismen fra den finske Jord og afskaffe de Aarsager, der fremkaldte den, og saaledes umuliggøre dens Genfødsel. Dette er vort Partis Hovedopgave. FKP er rede til Samarbejde med alle, der godkender dette Program og støtter alle Kredse, som arbejder for dette Maa.

FKP kræver som en praktisk, antifascistisk Opgave, at Statsmaskinriet i vort Land renses for Fascisttilhængere - det politiske Politiet, Politiet, Retsvæsenet, Fængelsvæsenet, Lensstyrelserne og de forskellige Kommuner og Statens Administrationsgrene. Endvidere kræver Partiet, at Krigsforbrydere skal straffes, Fascisternes illegale Virksomhed forbydes, og Undtagelseslove, der hindrer de demokratiske Elementers Virksomhed, ophæves.

Paa det økonomiske Omraade er Arbejdernes Lønproblemer i den sidste Tid blevet det centrale. Mange Steder har Arbejdskøberne gennemført Lønstænkninger. Tendenser i denne Retning viste sig allerede for flere Maanedes siden, og vort Parti insisterede paa, at der skulde gøres alt for at hindre en saadan Udvikling. Vort Parti vil gøre alt for at sætte en Stopper for Lønstænkninger. Vort Krav er tværtimod, at sænlig de lavere Lønninger skal højnes i Niveau med 1938-39's Realløn.

Det andet brændende Problem paa det økonomiske Omraade er Arbejdsløsheden. Alt viser, at de demobiliserede Soldaters Hjemkomst har foraarsaget stor Arbejdsløshed. Der findes allerede flere Tegn paa det. Dette maa vort Parti ofre stor Opmærksomhed. Vi forlanger Igangsættelse af Arbejder med rimelig Løn. Naar man kunde finde uhorste Summer til Krigsformaal, maa der ogsaa kunde findes Ressourcer til produktivt Opbygningsarbejde. Arbejde er der tilstrækkeligt af, og der maa ogsaa findes Kapital til dets Igangsættelse...

Blandt Bønderne over hele Landet drejer det mest brændende Problem sig om Jorden. Dette Problem kan man under de nuværende Forhold kun løse efter FKP's Program: Storbøndernes og Selskabernes Jordbesiddelser maa konfiskeres og fordeles blandt jordløse og jordfattige Bønder.

Skattesborgsmaalet er specielt vigtigt både i Byerne og paa Landet. FKP hævder, at alle Ekstraskatter som Følge af Krigen skal afskaffes. Skatterestancer som Følge af Fattigdom skal annulleres. Der maa indføres en større Progressivitet. Krigsskadeerstatningerne maa lægges paa de krigsskyldige og reaktionære Storkapitalister.

Fremtiden vil vise, i hvilken Udstrækning det vil lykkes os at gennemføre disse Opgaver. En Del af vort Folk har endnu meget forudfattede Meninger om vort Parti. Det reaktionære Bourgeois og den socialdemokratiske Højrefalanis forsøger at forvanske vort Partis Virksomhed og Maa og derved holde disse forudfattede Mening om MKP levende og hindre Partiets Vækst og Udvikling. Det er trods alt et glædeligt Tegn, at ogsaa i stadig større borgerlige Kredse begynder at forstå vort Partis Mensigter og Opgaver paa en rigtigere Maade. Hoveddelen af det arbejdende Folk har allerede givet det sin Støtte.

OM FINSK UNGDOM

Af "Stormklockan"s Helsingforskorrespondent Yrjö Ståund.

"Vi har ingen Lokalitet og ingen Penge, men brændende Bøgejstring og usædvanlige vinkræfter i Kampen for Ungdommens Livskrav og for et demokratisk Finland".

Denne Udtalelse af Finlands Demokratiske Ungdomsforbunds nyvalgte Formand Yrjö Ahomaa er meget betegnende for Finlands nye Ungdomsbewægelse og i det hele taget for de nye Folkebewægelser, som er opstaaet der efter Krigen.

Vaabenstilstanden mellem Finland og Sovjetunionen virkede ligesom et Tøbrud paa Folkets vinkræfter. Det finske Folk, som under Krigen ensrettedes og blev lægt i Skuldetrøje, følte sig endelig frit. Man kunde synge sine Tanker og sin Dem over Krigsærens forbyderiske Politik ud uden at risikere at blive hejret eller fængslet. Forbudet mod det kommunistiske Parti ophævedes, og Partiet, som i over 25 Aar har arbejdet og kæmpet i Illegalitet, blev mødt med Jubel af de arbejdende Masser. I hurtigt Tempo dannedes paa ny det tidligere forbudte Samfund Finland-Sovjetunionen, Finlands Folks demokratiske Forbund, det demokratiske Kvindeforbund og for Ungdommens specielle Interesser Finlands Demokratiske Ungdomsforbund, og i Tilslutning til dette Børneorganisationen "Demokratiets Pionerer". Alle Organisationer af denne Karakter har været forbudte i Finland, ikke blot under Krigen, men længe før denne, siden Lap-porevolten 1930, hvorfor det nu gjaldt om at begynde paa ny fra selve Grunden.

Finlands Demokratiske Ungdomsforbund er kun et Par Maanedes gammelt, men allerede en temmelig omfattende Organisation, trods Børgerdannelsesvanskelighederne.

Man har bogstavelig talt maattet begynde paa ny Bund, hvad det materielle angaar, men med Ungdommens Offervilje, Bøgejstring og brændende Energi har man allerede naaet straalende Resultater. Der var et halvt hundrede lokale, nydannede Afdelinger fra forskellige Dele af Landet, som ved Aarskiftet deltog i Forbundets konstituerende Kongres og adskillige er blevet dannet siden da.

Kongressen, som gennemførtes under usædvanlig bøgejstret Støtning, valgte Forbundsledelse samt udfærdigede Forbundets principielle Linjer og Aktionsprogram. Ifl. dette rækker Forbundet Broderhånden til alle fremkridtsverdlige Ungdomsgrupper, som ærligt vil arbejde for det fælles Hovedmaal nemlig: Fascismens fuldstændige Tilintetgørelse i Landet, Demokratiets Genfødsel samt Forbedring af Ungdommens Livsvilkkaar. Forbundet erklærede sig villig til ogsaa at samarbejde med det socialdemokratiske Ungdomsforbund paa den Betingelse, at det bliver ranset for sin reaktionære Ledelse, som har gaaet Krigsøverstyrernes Arinde.

Det er et enormt Arbejdsfelt, som venter Forbundet. Foruden de Opgaver og Problemer, som er de samme som den svenske Ungdom, saason Spørgsmaal vedrørende Ungdommens Ret til Arbejde og Studier, til effektiv Faguddannelse, lige Løn for lige Arbejde, bedre Arbejdsvilkkaar, Frihed for Fritidsbeskaftigelse og Fornyelser, kommer i Finland de specielle Problemer, som er fremkaldt af Krigen og andre for Finland særlige Forhold.

Selvom man paa den ene Side kan sige, at den Del af Ungdommen, som har været oppositionelt indstillet mod Krigspolitikken og derfor er blevet forfulgt af de magthavende, er blevet hardet og er vokset under Krigsærens prøvelser, og at der findes Ungdom, hvis Øjne Krigen Falskhed har aabnet, saa har Krigsærene paa den anden Side fremkaldt en stærk Forøvelse i Ungdomskriminaliteten og i det hele taget senket den moralske Standard blandt den opvoksende Generation. Fra Krigen Rædsler og Nød har unge Piger og Drengene af Mangel paa sundere Beskaftigelse og Fornyelser søgt hen til Værtshuse og tvivlsomme Fornyelser, bl.a. fordi Dans har været forbudt under hele Krigen. Først for nogle Maanedes siden blev det tilladt at have Dans en Time efter en Samvæksanst, dog med den Begrænsning, at der ikke maatte forekomme et politisk Program.

Her gjælder det for Forbundet om at gøre Ungdommen interesseret i passende Fritidsbeskaftigelse, Studier, Sport og sunde Fornyelser, at kræve Lokalitet af Stat og Kommune til dette Formaal. Man det gjælder ogsaa om at finde Grunden til den ulykkelige Tilstand, som Ungdommen er havnet i, kæmpe for bedre materielle Vilkkaar og specielt for tryggere Vilkkaar for Ungdommen, som har lidt mest under Krigen - som f. Eks. de evakuerede, som ofte mistede and og den Smule, de ejede, samt Krigsinvalidere og arbejdsløse Frontsoldater.

Den Mentalitet, som har dannet Grunden for Finlands Krig mod Sovjetunionen, nemlig det fra de ledende Kredse og specielt fra akademiske Kredse alment dyrkede Russophil og storfinsk, nazistisk Propaganda, stiller ogsaa store Krav til det nye Forbund. Det bliver ikke nogen let Sag at opdrage den Ungdom, som fra de første Skoleaar er blevet opfostrat med sovjetfjendelig Propaganda. Forbundet gaar ind for at opdrage Ungdommen i demokratisk Aand og i Ønsket om et venskabeligt Forhold til Sovjetunionen.

P. FURUBOTN:

Føbevægelsens Stilling i Norges Frihedskamp

I det følgende gengives et sammendrægt Referat af Artikler, som Norges kommunistiske Partis Formand har skrevet om norske Problemer. Hans Udgangspunkt er nogle Bemærkninger i det norske illegale Blad "Fri Føbevægelse" om, at "det er nødvendigt, at Føbevægelsen kritisk og nøjagtigt gransker sin

Stilling", "ogsaa for at faa klarlagt Aarsagen til Fagbevægelsens passive Stilling i Frihedskampen". Disse Ord har Interesse for os, selv om de ikke direkte kan overføres paa danske Forhold.

Furubotn indleder med en Omtale af den Enhedsaftale, der i Januar 1942 blev indgaaet mellem Arbejderpartierne og godkendt af den faglige Landsorganisation, og skriver:

"Paa hvilken Møde har vi, der sidder i den politiske Ledelse for Arbejderbevægelsen, indfriet vor Løfte til de øvrige Lag og Klasser i vort Folk om, at Arbejderklassen vil sætte sig til Opgave at være selve Drivkraften i den nationale Frihedskrig? Med andre Ord: har vor Praksis vist sig at stemme med vore Ord?"

Efter Omtale af den norske Kirkekamp hedder det:

"Hvilken Indsats har Arbejderbevægelsen, Arbejderklassen, gjort i Kirkens Kamp, i "Samvittighedens stille Modstand", i Lærernes Kamp? Hvilken Indsats har vi Kommuniste, Socialdemokrater, Fagforening, medlemmer gjort her? Og frem for althvilken Indsats har vi, der sidder i Ledelsen for den politiske Arbejderbevægelse gjort for at organisere og mobilisere Arbejderne, alle Kontagterne, med det Formaal at støtte Kirkens Kamp, "Samvittighedens stille Modstand", Lærernes Kamp? Vi Kommuniste udtaler, at man burde have gjort meget mere end det, der er blevet gjort."

Ganske det samme hævder Furubotn, naar det gælder Studenternes, Officerernes, Politiets Kamp.

"Hvilken Indsats har vi, der sidder i Ledelsen for den politiske Arbejderbevægelse, gjort for at unddrage Tyskerne Arbejdskraft i vort Land til Krigsproduktionen? Hvad har vi gjort for at komme den tvangsudskrevne Ungdom til Undsætning? Hvad har vi gjort vedrørende Sabotage i Form af nedsat Arbejdstempo, "go slow" Metoden? Vi har i vor Politik udviklet for ringe Energi, Foretagssomhed, Organisationsevne, Dristighed og Handlekraft!"

"Det siger sig selv, at den Klasse, der har sat sig til Opgave at være selve Drivkraften i Frihedskrigen, maa have et vaagent politisk Blik for den Kamp, som Folkets øvrige Lag fører i Kampen for deres demokratiske Rettigheder, deres nationale Rettigheder, den maa have et vaagent politisk Blik for de mange og haarde Slag, der rammer Folket, uanset hvilke Lag og Befolkningsgrupper Slagene for Øjeblikket rettes mod. Sløres Arbejdernes politiske Blik for denne Kamp for de demokratiske Rettigheder, for de elementære menneskelige Rettigheder, ... saa vil dette i høj Grad virke tilbage paa os selv, paa den politiske og faglige Arbejderbevægelse, paa Arbejderklassen, paa Hjemmefronten eller Modstandsbevægelsen i sin Helhed i negativ Retning."

"Netop i den politiske og organisatoriske Efterblevenhed, som vi har lagt for Dagen i dette Spørgsmaal, kan vi finde den første Aarsag til Fagbevægelsens passive Stilling i Frihedskampen hidtil."

"Denne Aarsag er først og fremmest af ideologisk Art og kan føres direkte tilbage til os, der sidder i Ledelsen af den politiske Arbejderbevægelse. Erfaringerne viser klart og utvetydigt, at vor politiske Bevidsthed eller vor Kundskab har været for svagt udviklet i Sammenligning med de store og uafviselige Behov og Krav, som den nye historiske Situation har frekaldt under Krigens. Vi har med andre Ord ikke formaaet eller magtet at tilfredsstille de brændende politiske og organisatoriske Behov, der er opstaaet i Arbejderklassen."

"Spørgsmaalet er indlertid ikke udtømt med dette. Den Politik, vi hidtil har arbejdet med, kan kort sammenfattes under Begrebet passiv Politik eller passiv Modstand. Naturligvis indeholder den passive Politik Elementer af aktiv Politik og omvendt, dvs: Grænsen mellem aktiv og passiv er i stadig Bevægelse, der bestaar stadige Overgange fra det ene til det andet... Vi vil nu gaa over til at fremdrage de Elementer, som allerede forlængst har vundet Udvikling som aktiv Politik eller aktiv Modstand."

Furubotn citerer derefter tre Skrivelser, en af 20. Oktober 1941 fra Norges kommunistiske Parti til Statsminister Nygaardsvold, en af 5. Juni 1942 fra Arbejderklassens Indlandsbureau til Regeringens Repræsentant i Norge og en af August 1942 fra Arbejdernes Militærkomité til Regeringen. De tre Skrivelser behandler paa samme Linje den aktive Modstand. Den første lyder saaledes:

"Blandt de Spørgsmaal, vi har at forelægge dig, kan nævnes: 1) en effektiv Udbygning og Organisering af den nationale Front i Norge omfattende alle Lag og Klasser; 2) en effektiv Udbygning og Organisering af de militære Grupper i Norge; 3) Anskaffelse af Udrustning, moderne Vaaben osv.; 4) effektive Kampformer som eksempelvis organiseret Sabotage i alle Former, Partisanampe osv.; 5) Samvirken mellem Norges militære Kræfter uden for Landet og de organiserede Kræfter inde i Landet; 6) Spørgsmaalet om at organisere Overførsel af norske Borgere til England eller evtl. til andre Lande for at gaa i Krigstjeneste; 7) Ombygning af Agitationen og Propagandaen i Forbindelse med Kravet om en skarp Krigspolitik; Forbindelsen mellem den norske Regering i London og den nationale Front i Norge."

Furubotn fortsætter: "Ifølge vor Opfattelse er det vigtigste og alt overordnede Spørgsmaal i Dag at udvikle Partisaneringen i Form af organiserede Sabotagehandlinge."

"Denne Form for Kamp kan danne Udgangspunkt for bredere Partisanering og forbindes med regulære militære Kampoperationer..."

Efter at have behandlet de norske Flygtninge i Sverige og den kvalende Passivitet, de er fordømt til, ogsaa fordi der fra den norske politiske Arbejderbevægelses Side ikke er gjort nok for, at de kan finde en Plads i Kampen for Norges Sag, endvidere Bevægelserne for i Sverige og Finland at danne Frivilligkorps til Hjælp for Norge, citerer Furubotn et Brev, som Norges KP's Centralkomité den 24. November 1944 sendte den norske Regering med Forslag om:

"at 1) den Røde Hær og de norske Styrker i London og sine støttes ved, at Partisaner indleder omfattende Sabotageaktioner overalt i Landet, hvor det er af Betydning for at svække den tyske Krigsmagt, 2) den Røde Hær og de norske Styrker i Norge støttes ved, at den norske Overkommando i Forståelse med den allierede Overkommando iværksætter Kampeoperationer paa andre Steder i Landet, 3) den norske Regering udvi iltet hos den svenske Regering, at der skabes Klarhed over, hvad der kan gøres fra svensk Side under Operationerne for at besejre og afvise de tyske Tropper i Norge."

"At realisere denne Krigspolitik er det vigtigste, det alt overskyggende Spørgsmaal i Norge og efter vor Opfattelse ogsaa i de øvrige nordiske Lande... At kapitulere over for den Opgeve at være Forsvarer, Talsmand og Organisator for den aktive Krigspolitik betyder under de nævnte historiske Betingelser at læstyre sig selv."

"Hidtil er det norske Arbejderpartis ledende Mænd i Stockholm og London meget tilbage for at gaa ind for denne Politik. Ja, de har endda udnyttet alle deres politiske og faglige Forbindelser med det Mål for Øje at organisere Modstand mod at faa denne Politik omsat i Praksis. Disse Kontrakter har ladet sig politisk dupere af den liberale Fornis hos visse Personer eller Grupper, der først og fremmest har været og er Monopolkapitalens politiske Repræsentanter. Monopolkapitalens Politik er Profitens og Pengeposens Politik, og denne Politik er forløst kommet i Modsætning til den Politik, der gælder Nationen. De ledende Mænd for det norske Arbejderparti i Stockholm og London... har søgt at finde Personer, som er Modstandere af den aktive Krigspolitik, dvs. Udgangspunktet har været at finde Personer, der er politisk uvirksomme."

"Under en Krig som den Verden nu befinder sig i, er Principet om at fremme Dygtigheden, at finde de Personer, som viser Bøine til Udvikling under Krigens Betingelser og at placere dem paa ledende Stillinger det livgivende Organisationsprincip i alle Lande i Verden. Styrken i Sovjetfolkernes magtige og for hele Verden beundringsværdige Forsvarskrig kan bl.a. forklæres ved, at dette Organisationsprincip konsekvent er gennemført overalt i Organisationslivet og Samfundet..."

"Ifølge vor Opfattelse maa den anden Aarsag til Fagbevægelsens hidtidige passive Stilling i Frihedskampen forklæres med det Faktum, at det grundlæggende og frugtbringende Organisationsprincip om, at de dygtigste, mest omtænksomme og handlekraftige Personer rykker ind og overtager Ledelsen af de Frie Arbejdenes Faglige Landsorganisation, er blevet brudt."

EN TALE AF MAURICE THOREZ

Fra den franske Stockholm-Legations Bulletin gengiver vi nogle Uddrag af en Tale, som det franske kommunistiske Partis Formand Maurice Thorez holdt den 23. Januar.

De i Bulletinen optagne Udtalelser gengives, selvom det af franske Bladkommentarer kan ses, at Udtalelsen ikke giver noget Indtryk af Taler som Helhed.

Om Republikkens Ordenshaandhevelse sagde Taleren:

"Folket har Ret og Higt til at lade sin Røst høre, men det tilkommer den legale Autoritet at foretage Undersøgelser, Arrestationer, Domfældelser og Iværksættelse af Domme."

"En offentlig Sikkerhed maa varetages af de regulære Politistyrker, der er oprettet med dette Formaal. Den Tid er snart inde, hvor Borgervagterne (Les Gardes Civiques) og i Almindelighed alle irregulære Styrker ikke længere bør opretholdes."

Om Nationalisering af Produktionsmidler:

"Dette er en Foranstaltning af demokratisk Karakter, hvis Anvendelse vil gøre det muligt at udvikle Nationens Krigsanstregelser og samtidig beslytte de smaa Producenter og Forbrugernes store Kasse mod Finansoligarkiene."

"Vi, som er Kommuniste, formulere ikke for Tiden Krav af socialistisk eller kommunistisk Karakter. Vi siger dette, selv om vi risikerer at synes ludne i deres Øjne, der til enhver Tid fører Ordet Revolution i Munden. Vi siger lige ud, at vi er optaget af en eneste Ting, fordi Folket er optaget af en eneste Ting: at vinde Krigen snarest muligt."

Om Befrielseskomitéerne:

"Det er altsaa ikke Demokratiet, men skal være bange for. Tværtimod. Vi maa have Tillid til Folket og til de Organisationer, Folket har skabt under sin Kamp mod Besættelsesmagten og Forræderne, og især maa man stole paa Befrielseskomitéerne og Det Nationale Modstandsraad."

"De lokale og departementale Befrielseskomitéer bør inddeltid ikke gøre sig til kommunale og departementale Administrationsorganer, saa lidt som Det Nationale Modstandsraad gør sig til Regering. Befrielseskomitéernes Opgeve er ikke at administrere, men at hjælpe de, der administrerer. Det er navnlig Opgeven at mobilisere, interessere og organisere Masserne til maksimal Krigsindeks, til Støtte for den provisoriske Regering, til Gennemførelse af det Program, Modstandsbevægelsen har udfundet."

Om marxistisk Politik:

"Den marxistiske Teori, den dialektiske Materialisme, er ikke noget Dogme, men en Vejledning til Handling. Dens Teser og Slutninger skifter nødvendigvis i Takt med Tidens; de afløses nødvendigvis af nye Slutninger og Teser, alt efter de nye historiske Betingelser."

- 8 -

"Det kan ikke betvivles, at det vil lykkes at faa en Forstaelse i Stand mellem Socialister og Kommuniste, og at vi, svarende til det ønske, alle Frankrigs arbejdende Mennesker narer, vil skride til Obygningen af et stort Folkets Parti."

Slutningsordene:

"Kæmpe og arbejde, det er vor Lov, alle franske Mænds og Kvinders Lov. Kæmpe og arbejde for at fremskynde Hitler-Tysklands Knusning, snarest muligt naa frem til Demokratiets Triumf, forberede Frankrigs demokratiske og selvstændige Genfødsel, et Frankrig, som vi ønsker at se frit, stærkt og lykkeligt."

o o

Den franske Presses Kommentarer til denne Tale var bifaldende. Et Par Blade, "Combat" og "Front National", nævnte imidlertid nogle Flygt for, at Kommunisterne tilstræbte Dannelsen af et eneste Parti. "Combat" skrev: "Det, som stikker frem bag den kommunistiske Leders Ord, er Enepartiet". "Front National" skrev: "Hvem taler om et Eneparti? Det, som Patrioter fra alle Dele af Modstandsbevægelsen enstemmigt forlanger, er Opstillingen af fælles, republikanske Lister til Kommunevalgene, som Regeringen har bekendtgjort." (Se ogsaa Artiklen "Franske Partier", om Forholdet mellem Socialisternes og Kommunisternes Programmer.)

+ † † † +

FRANSKE PARTIER

Den franske Stockholm-Legations Bulletin for 9. og 13. Februar 1945 indeholder en Oversigt over de nuværende franske Partier. Den gengives nedenfor i sammentrængt Form. De udenrigspolitiske Programpunkter udeles, ligeledes Udrensningssperoleerne og Kravene om alm. borgerlige Friheder.

Endvidere gengives en Oversigt over de vigtigste Modstandsbevægelser, der ogsaa tager Del i det politiske Liv.

FEDERATION REPUBLICAINE (Den republikanske Føderation).

Partiet har ligget stille under Krigen, gendannet i Oktober 1944. Den nuværende Formand er Louis Marin. Partis Program gaar ud paa Orden, Frihed, sociale Reforme med almindelig Tilslutning, baseret paa Respekt for Personen og Frigørelse for alt Tyranni af statslig, kapitalistisk og organisatorisk (syndicaliste - ogsaa fagforeningsmæssig - O.A.) Art. Fremme af Opsparing, lige Adgang for alle Borgere til Indflydelse paa den offentlige Magt, Forholdstalsvalg, Senatet og Kammeret skal genopstaa og afgøre evtl. Strukturændringer. 10 Medlemmer i den raadgivende Forsamling, ingen Ministre.

ALLIANCE DEMOCRATIQUE (Den demokratiske Alliance).

Partiet er genoprettet i Oktober 1944. Program: National Enhed under Krigen, Samling i eet stort republikansk Parti af alle Demokrater, der følger Devisen "Fædreland og Frihed", Reforme til Gavn for Arbejderklassen, Opførelse af moderne Bebyggelser paa Landet, Afskaffelse af Skat paa Landbrugets Produktion, fri Vareomsætning. 6 Medlemmer i den raadgivende Forsamling, 1 Minister.

MOUVEMENT REPUBLICAIN POPULAIRE (Den folkelige, republikanske Bevægelse).

Dette Parti er i Januar 1945 dannet af nogle Medlemmer af to ældre Partier, nemlig "Parti Démocrate Populaire" og "Jeune République", der begge vedbliver at bestaa. "Jeune République" var før Krigen Medlem af Folkefronten og er nu Tilhænger af Dannelsen af et stort "Arbejdets Parti", bestaaende af Demokrater og Socialister "af nationalistisk og kristelig Indstilling".

Programpunkter for den nye Sammenslutning: Måske en demokratisk Republik, hvor Statens Autoritet og Regeringspolitikens uundværlige Kontinuitet gaar i Spænd med Respekten for Folkets Suveranitet og Borgernes Frihed. Modernisering af Administrationen og demokratisk Udvalgelse af Embedsmændene. Nationalisering af private Industrier og Monopoler, ligeledes af Pengevæsenet. Frit dannede Fhervervssammenslutninger (syndicates - ogsaa Fagforeninger - O.A.) skal deltagere i Ledelsen af det økonomiske Liv og de enkelte Bedrifter. Udvikling af Landbrugs-Kooperation i alle Former. Ny Tilrettelægning (aménagement) af Privatejendommen, saaledes at Kapitalen ikke længere kan trække ind Mennesket. Garanti for ordentlig lønnet Beskæftigelse. Forholdstalsvalg.

Parti Démocrate Populaire har 13 Medlemmer, Jeune République 8 Medlemmer i den raadgivende Forsamling. Den nye Sammenslutning har 3 Ministre: Georges Bidault, Teitgen og de Monthion.

PARTI REPUBLICAIN RADICAL ET RADICAL-SOCIALISTE (Det radikal-socialistiske Parti).

Partiet proklamerer sig som ufravigelig Forløber for Republikken, men er tillige et "Udviklings Parti", Forløber for Reforme, der øger Statens Autoritet uden at kræve de fundamentale Principer for Magtens Deling og Folkets Ret til at vælge Lovgiverne. Privatejede srotten skal respekteres, Monopoleerne afskaffes, Trusterne forhindres i at dominere Landets almindelige Interesser. Humant Eksistensminimum sikres Arbejderne, der tillige skal have Andel i Bedriftens Udbytte. Bønderne skal have Del i Fremskridtet. 15 Medlemmer i den raadgivende Forsamling, 2 Ministre, Giacobbi og Mendes-France. (Se Artiklen "Radikalernes Partikongres".)

PARTI SOCIALISTE (Det socialistiske Parti).

Officielt gendannet i November 1944. Program: Skabelse af en politisk Ordning, der sikrer Regeringens Autoritet og Frigørelse for Fængemagtens Indflydelse, sammen smidige, dekoncentrerede, decentraliserede Institutioner, en moderne Administration ved prøvede Republikanere, Socialisering af de væsentlige Erhvervsgrøne (Energikilder, Svanindustri, Transport, Forsikring, Bankvæsen etc.) uden at ende i Statskapitalisme eller Monopolbureaukrati. Virksomhederne skal grupperes i specielle Sektorer, hvor Arbejderne sammen med Teknikere og Repræsentanter for Almindelighederne skal administrere. Landbrugerne bør udnytte frie Kooperativer.

Partiet er Modstander af en Fællesliste i første Valgøngang, men billiger for anden Valgøngang enhver Koalition, der maatte være nødvendig "for at bremse Reaktionen og sikre Modstandsbevægelsens Succes". Partiledelsen agiterer for Dannelse af en "stor demokratisk og revolutionær Blok" af reformvenlige Katolikker, Socialisterne, Kommunisterne og Mouvement de la Liberation Nationale - ud fra den Tanke, at "der gives ikke noget Demokrati uden det regulære Spil mellem Partier, der skarer sig om en fast Doktrin". Principet om Kirkens Adskillelse fra Staten er en uomgængelig Betingelse. 83 Parlamentsmedlemmer er ekskluderet af Partiet, der nu tæller over 45 Medlemmer i den raadgivende Forsamling og 4 Ministre, Laurent, Ramadier, Tanguy-Trigant og Texier.

PARTI COMMUNISTE (Det kommunistiske Parti).

Partiet genoptog sin legale Virksomhed den 31. August 1944 ved et Centralkomitémøde under Forsæde af Marcel Cachin. Jaques Duclos er Sekretar, Maurice Thorez Generalsekretar.

Programpunkter: Frankrigs nye legale Tilværelse maa bygge paa Modstandsbevægelserne, indtil det suveræne Folk har valgt en konstituerende Forsamling med suveræne Rettigheder. Partiet støtter og deltager i Sæmmenslutningen "Front National", der anbefaler Fælleslister for Modstandsbevægelsen for at gøre Valgene til en stor Enhedsmanifestation. Kontrol med de valgte Repræsentanter, Opbygning af en Hær, der bliver eet med Nationen. Undertrykkelse af Truisterne. Ret til Arbejde og Hvile, statslig Forsikring mod Arbejdsløshed etc. Hjælp til Bønderne gennem Erhvervs-sæmmenslutninger og Kooperativer. Beskyttelse af Bøndernes Ejendom, med Forbud mod, at Ikke-Landbrugere i Fremtiden køber Jord. 14 Medlemmer af den raadgivende Forsamling, 2 Ministre: Billoux og Tillon!

Det socialistiske og det kommunistiske Parti har oprettet en Kontaktkomité med 10 Medlemmer fra hver Side for at diskutere Forholdet mellem de to Partier.

Modstandsbevægelserne i Frankrig

CONSEIL NATIONAL DE LA RESISTANCE (Det nationale Modstandsraad) er sammensat af Repræsentanter for ovennævnte Partier og nedennævnte Modstandsgrupper. Det bestaar af 19 Medlemmer, der alle er Medlemmer af den raadgivende Forsamling.

FRONT NATIONAL (Den nationale Front) sæmmensættes af Grupper fra Federation Republicaine til Kommunisterne. 12 Medlemmer i den raadgivende Forsamling.

MOUVEMENT DE LA LIBERATION (Befrielsesbevægelsen) er væsentlig sammensat af Modstandsgrupper fra den sydlige Zone i Frankrig (uden Kommunisterne). Bevægelsen opfordrer visse Venstregrupper fra 1959 til at danne et "socialistisk liberalt Parti" 26 Medlemmer i den raadgivende Forsamling.

Mellem Front National og Mouvement de la Liberation er der oprettet en Kontaktkommission med Underkommissioner i Regioner og Departementer.

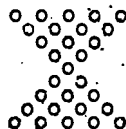
CONFEDERATION GENERAL DU TRAVAIL (De samvirkende Fagforbund). 12 Medlemmer i den raadgivende Forsamling.

CONFEDERATION FRANCAISE DES TRAVAILLEURS CHRETIENS (De kristne Arbejderes Landsorganisation). Der er Forhandlinger i Gang med C.C.F. 4 Medlemmer i den raadgivende Forsamling.

Der findes ogsaa Modstandsgrupper for Lantarbejdere, Landbrugere, Intellektuelle, Teknikere, Kvinder, Krigsfanger og Deporterede, Ungdommen (her er alle Ungdomsgrupper sluttet sammen), ialt 14 Grupper ud over de ovenfor anførte.

Det nationale Modstandsraad har lokale Komitèer og Departementskomitèer, der ildes formelt er Døle af Statsapparatet, men dog deltager i Landets administrative Liv. Efter Kommunvalgene skal disse Komitèer fungere som et Forbindelsesled mellem Landet og Regeringen.

Disse Komitèer holdt Kongres i December 1944 i Paris, hvor de 250 Delegerede aflagde højtidelig Ed paa at forblive en Enhed og at forsvare Folkets Rettigheder og Røtsikkerhed.

- 10 -

RADIKALERNES PARTIKONGRES

Fra Göteborg Handels - och Sjöfartstidning

Det franske Parti, der med korte Afbrudelser har siddet ved Magten i flere Aartier og mere end noget andet Parti symboliserer den Tredie Republik, har i disse Dage afholdt en Kongres i Paris. Det er Daladiers og Herriots Parti, men ogsaa Chautemps, Sarrautts og Lamoureux. Intet Parti har kunnet opvise saa mange Forgrundsfigurer siden Aarhundredskiftet. Intet har saa ofte paataget sig Regeringsansvaret. Paa dets Daabsattest finder man Navnet "det socialradikale og radikalsocialistiske Parti", men paa Hverdagssprog hedder det kort og godt det radikale Parti. Politisk har det sadvanligvis hørt hjemme paa Venstreflojen, men i sin Egenkab af Regeringsparti har det mere end en Gang søgt Støtte hos Højre, og det forener paa en særlig Maade social Konservatisme med politisk Radikalisme. Maa ske har det bedre end noget andet Parti symboliseret det franskriddtsvenlige Bourgeois Forsøg paa at slaa en Bro mellem de besiddende Klassers økonomiske Liberalisme og Mellemklassernes og Arbejdernes Krav paa sociale Reforme. Man kan ikke skrive den Tredie Republiks Historie uden at placere det radikale Parti i Begivenhedernes Centrum.

Da Partiet samledes til Kongres i Paris var der mere end en, der troede at møde en Flok Gengangere. Tilhørte Partiet ikke en svunden Tid? Havde ikke utallige af dets Ledere gaact Vichy og Tyskernes Arinde? Kunde Edouard Daladier vaskes ren for sine svære Undladelsessynder i Tiden før Krigen? Og havde ikke Partiet paa sin sidste Partikongres i Marsailles, December 1938, med en uforklarlig Fanatisme taget Parti for München, den udenrigspolitiske Selvgivelse og det tysk-franske Venskab, medens Bonnet og Daladier under svære Vredesudbrud banlyste de første Repræsentanter for den europæiske Modstandsbevægelse, alle dem, der fordømte München? Man lagde under Kongressens Forhandlinger et diskret Slør over Fortidens Synder og Partiets halvofficiøse Organ l'Aurore undgik Dagen efter at nævne de kritiske Udbrud mod Partiledelsen, der var forekommet. Og for en Sikkerheds Skyld fastlog man indledningsvis, at Partiet ikke var medskyldig i Sammenbruddet. Det var som en Taler ytrede sig, de professionaliserede Militæres Føjl. Der kan naturligvis herske delte Meninger om den Rolle, som Partiet har spillet i Aartierne inden, den anden Verdenskrig og om dets Føjltagelser, men det synes en Særlig Ietsindigt bare at stryge over Fortiden med en Svamp og derefter gaa over til Dagsordenen.

Det mest iøjnefaldende Træk under Kongressen var den store Bitterhed, der raader hos Partiets Repræsentanter rundt omkring i Landet, fordi de saa mange Steder er skudt til Side af Modstandsbevægelsen. De er mange Steder blevet fordrevet fra deres kommunale eller departementale Tildidsposter. De har ogsaa en Følelse af, at de har mistet Terræn. Vil det kunne vindes tilbage?

Under Odayationen er det radikale Parti i Lighed med det socialistiske blevet splittet i to Dale. Den ene gik med Vichy og Tyskerne, den anden blev umiddelbart eller efterhaanden drevet over i Modstandsbevægelsen. Det er naturligvis svært at sige, hvor stor en Andel denne Del af Partiet har haft i Kampen mod Tyskerne, men det Faktum at selve Formanden for det nationale Modstandsraad, Louis Saillant indfandt sig for at hylde Partiet og takke for dets Indsats maa anses for et Rensvaskelsesbevis.

Mange af de ledende radikale Politikere fulgte med Vichy. Flere af dem blev under Kongressens ekskluderet af Partiet. De mest kendte er George Bonnet, Ribbentrops gamle Ven, Palmade, Kistler, Chautemps, Malvy og Lamoureux - samtlige har før været Premierministre eller Ministre. Sammenlagt 34 kendte Politikere blev udvist. Men slet ikke saa faa, der i et kortere Tidrum havde rangeret sig under Petains og Samarbejdets Fane fik Absolution. De havde føjlet, sagde man, men siden havde de rehabiliteret sig. Det Standpunkt blev iøvrigt ogsaa forfægtet af General de Gaulle i Nationalforsamlingen mellem Jul og Nytaar.

Det ligger i Sagens Natur, at Kongressen for en stor Del beskæftigede sig med en Rehabilitering af den Tredie Republik, som i mange Henseender var blevet identisk med Partiet. De allerfleste Talere appellerede ogsaa til de gamle Republikanere i Landet og til de republikanske Principer. Dette var Udtryk for en Protest mod enhver Form for Diktatur og Modstandsgruppernes Magtbeføjelser og Eksistens. Adskillige Gange gentog Talerne Nødvendigheden af at genindføre Legaliteten.

Før i Tiden var en radikal Kongres en glimrende Opvisning i Veltalenhed og en fuldstændig Karussel af kendte Folk. Der fandtes altid et halvt Usin Ministre og Talsmænd fra Kammeret og Senatet foruden nogle Hundrede almindelige Rigsdagsmænd. Det var sjældent, at Regeringschefen savnedes. Denne her Gang var det nærmest fattigt. De ledende Mænd paa Kongressen var ganske vist ikke ukendte for de initierede, men deres Navne betød ikke noget for den store Offentlighed. Alles Tanker kredsede omkring Partiets store Mand, Edouard Herriot, der i Modgangens og Fornedrelsens Aar altid forblev sine Ideal tro. Uden ham kan det vanskeligt tænkes, at Partiet vil komme til at spille en større Rolle. Kun Edouard Herriots Tilbagekomst i et tysk Fangenskab kan give Partiet en Leder af Format.

Men Kongressen hylkede ikke bare Herriot, men ogsaa Daladier - og Talerne for Eksekutivudvalget fremskildte ham som den Politiker, der havde givet Signalet til almen Modstand i Forbindelse med den saakaldte Rioproces, hvor han som bekendt med Kraft og Overbevisning sendte knuste Tyskernes og Petaintilkrængernes Anklager. Edouard Daladier, der ogsaa er fange i Tyskland maa ved siden af Herriot betragtes som Partiets Leder. Man bryder saaledes ikke paa nogen Maade med Fortiden - man knytter Traaden tilbage.

En af Hovedtalerne definerede i en eller anden Sammenhæng Begrebet Demokrati. Hvad er en Demokrat spurgte han. En Demokrat er en Mand, der uden at være udsat for noget ydre Tryk lægger sin Stemmeseddel i en Urne for efter Valget at overlade Landets Styre til de folkevalgte Repræsentanter og den Regering, der er fremgaaet af deres Midte. Dermed fastslaaes det, at Demokratiet hovedsagelig er et parlamentarisk Demokrati, som ikke nødvendigvis behøver at gennemføre dybtgaaende økonomiske Reformen for at være levedygtigt. Kongressen vedtog ogsaa en Resolution, hvori man opfordrede Regeringen til at udsætte alle økonomiske og sociale Reformen til efter Valget - kun Folket har Ret til at godkende eller forkaste Reformen, der vil medføre dybtgaaende Indgreb i Samfundets Formerne. Dette betyder utvivlsomt, at Kongressen paa dette Punkt tager Afstand fra Modstandsbevægelsen, dens Program og Metoder. Socialist-bladet Populaire udtalte i den Anledning sin Uro for det radikale Partis Hensigter: Ønsker det at strangulere Reformplanerne?

Det radikale Parti repræsenterer sandsynligvis mangt og meget i Frankrig, der langtfra er dødt - en Række Forestillinger, der i mange Egne af Landet og indenfor store Grupper af Befolkningen har overlevet Krig og Okkupation. Men det er ikke som Partietikotten antyder "det radikale", men Franskmandenes Tilbøjelighed til Kompromisser og den gyldne Middelvej. Man har vanskeligt ved at tænke sig Partiet som en borgerlig Forpost paa Venstrefløjens i Brentidens politiske Liv - noget som det var og vilde være i den Tredie Republiks Tid. Det ser snarere ud til at ville udvikle sig til et Organ for et parlamentarisk Demokrati uden socialøkonomiske Omvæltninger. I denne Egenskab vil det mere end nogensinde tage til Orde for en Kompromispolitik. Og det er vel højst sandsynligt, at Kompromisset bliver en uundværlig Ingrediens i Dagens og Morgendagens Frankrig.

Kongressen hyldede, som det sig bør, Dagens store Mand i Frankrig, General de Gaulle. "Vi haaber, sagde en Taler, at den Dag ikke er fjern, da General de Gaulle vil kunne række Haanden til vore Partiledere og sige: Lad os sammen opbygge det nye Frankrig." Partiet gør saaledes stadig Krav paa at være et Regeringsparti. Den eneste Mislyd kom fra Pierre Cot, som var en af Folkofrontens mest omstridte og paa en Gang mest populære og upopulære Gallionsfigurer. "Faren, der truer os, kommer ikke fra venstre, men fra den anden Side, raabte han. Vi løber en Fare for at falde i Hænderne paa et Militærdiktatur."

Og disse mange Anelser dolces sikkert af en hel Del indenfor Partiet, der føler sig tilside-sat af "Brushovdorne" indenfor Modstandsbevægelsen - og som egentlig aldrig har brudt sig om "Generaler".

oooooooooooooooooooo

VICTOR VINDE:

DEN BELGISCHE KRISE

Fra Göteborg Handels- och Sjöfartstidning bringer vi følgende Artikel, som ganske vist er skrevet før Pierlot-Regeringen blev afløst af Socialdemokraten van Aekers Regering, i hvilken Kommunisterne igen er repræsenteret, men som dog behandler Problemer, der drøftes i alle befriede Lande.

Efter de oprørte Begivenheder i November og December har Situationen stabiliseret sig noget i Belgien, men den politiske Krise er stadig ikke løst og Pierlot repræsenterer mere end nogensinde et Provisorium. Heldigvis kom den tyske Modoffensiv paa et Tidspunkt, da Partifløjens nærmede sig en Kulmination og tvang baade den ene og anden Part til at neddæmpe Tønen. I konservative Kredse udnyttede man det Faktum, at Krigen var vendt tilbage til belgisk Jord til at læse Teksten for Modstandsgrupperne og Arbejdsorganisationer, "som bare tænkte paa deres egne Interesser", mens engelske og amerikanske Soldater faldt for Landets Befrielse, men det tør siges at være en grov Forenkling. Titusindvis af Belgiere, som har tilhørt Modstandsgrupperne har meldt sig til Tjeneste ved Fronten, men hverken faaet Vaaben eller Udrustning - og det kan de ikke drages til Ansvar for. Men samtidig virker det fuldstændig åbenbart, at allierede Soldater dør for Belgien, mens Belgierne egentlig blot beskæftiger sig med deres egne Sorger og Bekymringer. Ansvar for denne Tilstand maaske dog nærmest siges at hvile paa den allierede Overkommando og den belgiske Regering, som aldrig havde regnet med Muligheden af en tysk Offensiv af en saadan Kraft, eller at de Allierede virkelig skulde behøve belgiske Tropper. Netop nu er den militære Situation jo som bekendt ikke, hvad man troede den vilde være, da Bryssel blev befriet. Da regnede man med et tysk Sammenbrud til Jul, og denne Fejlregning har siden bestemt den politiske Udvikling.

I den sidste Tid har der gængs Gange verseret Rygter om, at Pierlot vilde afgaa, og at en ny Regering var blevet dannet i Kulisserne med Regentens Samtykke. Rygtet synes dog at være forhæstet. Socialisterne har saaledes ikke villet sprænge Samlingsregeringen, selvom de samtidig offentlig erklærer, at de ikke billiger Pierlots Politik. Med andre Ord, de bliver i Regeringen samtidig med, at de venter paa en gunstig Lejlighed til at bryde ud. De synes at være villige til at danne et Venstreministerium, der foruden dem selv skulde omfatte Kommunisterne, de Liberale og Modstandsgrupperne. Hvad man navnlig frygter fra socialistisk Side er, at en saadan Regering, hvis den dannes for tidligt, vil staa overfor uoverstigelige Hindringer og saboteres af Højrepartierne, hvilket muligvis vilde fremtvinge en anden Slags Regering, som Socialisterne ikke vil have. Da Pierlot for nogen Tid siden tilbød Socialisterne de Pladser i Regeringen, der var blevet ledige ved Kommunisternes og Modstandsgruppernes Frafald, fik han blankt Afslag og maatte indsætte nogle Andenrangspersoner paa de ledige Taburetter.

- 12 -

Politiikken i Pressen er stadig meget skarp og Højre, som har en Følelse af, at det for hver Dag, der gaar, genvinder noget af det tabte Terrain, anvender gerne Brysttoner. Venstrepressen (og dertil maa man regne Modstandsorganerne med den katolsk-demokratiske Cité Nouvelle i Spidsen) efterlyser Quislinger og Forrædere og presser paa for en fortsat Udrensning samtidig med, at den advarer mod "reaktionære" Manøvrer. Den betvivler ogsaa det siddende Parlaments Evner og Rettigheder til at bestemme Landets Politik, idet det ikke længere repræsenterer Folkemeningen. Man gør sig imidlertid ikke store Forhaabninger om, at den nærmeste Fremtid vil medføre sociale eller økonomiske Omvæltninger.

I Centrum for Debatten staar i Øjeblikket Finansminister Gutt, hvis drastiske Valuta- og Pengereformer har vakt en forbitret Modstand indenfor saa godt som samtlige borgerlige Grupper. Det ser ikke ud til, at den første Reform, der gik ud paa at stømpe de gamle Sedler og indofryse en betydelig Del af samtlige Banktilgodehavender har haft den ønskede Virkning, selv om det maaske er lidt for tidligt at falde den endelige Dom. Seddelomløbet er stadig stort og Inflationsfaren lagt fra afværget. Gutt har nu fremlagt en ny Reform, som har til Formaal at beslaglægge praktisk taget alle Formuer, der er blevet dannet under Krigen, dvs. mellem den 10. Maj 1940 og den 18. Oktober 1944, da Valutareformen trådte i Kraft. Gutt mener ganske simpelt, at al Fast eller løs Ejendom, der er blevet erhvervet under Occupationen, bør tilfalde Staten. "Mennesker, som har reddet Livet og bevaret deres Ejendele fra før Krigen, bør føle sig lykkelige over det, de har, andre har mistet Livet, at deres Helbred overstyr eller er blevet fuldstændig ruineret - det er ikke mere end ret og rimeligt at udlevere til Staten den Merfortjeneste, man har haft under Occupationen." I Faksis betyder det, at alt, som er blevet tjent siden 1940, - udover et Beløb paa 50.000 Fr. - for Størstedelen konfiskeres af Staten. Mellem 100.000 og 500.000 tillægges en stigende Skala fra 70% og opeft; alt over 500.000 tilfalder Staten. En Person, der har tjent 350.000 Fr. under Krigen faar saaledes Lov til at beholde for det første 50.000 Fr. og dertil tyve pct. af Totalsummen, dvs. 70.000 Fr., altsaa tilsammen 120.000 Fr. Førkrigsformuerne berøres ikke. Mod dette indvendes fra konservativ og liberal Side dels, at man ikke kan skelne mellem lovlig Indkomst og Penga, der er blevet tjent i Samarbejde med Tyskerne, dels at Pengenes Værdi er gaaet ned, og at en Person, der før 1940 havde en Formue paa 50.000 nu har Ret til den dobbelte eller tredobbelte Sum. Finansministeren har imidlertid ikke ladet sig bevæge. Han vil standse Inflationen ved at reducere Pengemængden, og han forsikrer, at det maa anses for et ringe Offer for Landets Befrielse at afstaa fra Indtægter, som man har haft under saa abnorme Forhold. Gutts Kapitalkonfiskering, tillige med et Forslag om Socialforsikring, som er blevet udarbejdet af den socialistiske Minister van Acker, vil blive forelagt Kamrene i Januar, og der vil blive udkæmpet en haard Kamp.

De indre Modsetninger er naturligvis ogsaa smittet af paa Udenrigspolitikken, og noget andet kunde man vel heller ikke vente. Den fransk-russiske Pakt har faktisk dannet et Vand-skel, idet den er blevet modtaget med sødsure Miner i Højrekredse og ligefrem har været udsat for Kritik, medens den er blevet hilset med Tilfredsstillelse i Venstrekredse. Højre, som har gjort et stort Nummer ud af den britiske Intervention i Grækenland, mener, at en belgisk-britisk Alliance maa danne Grundstenen i Landets Fremtidige Udenrigspolitik, mens Venstre enten forestiller sig et mere alment fransk-britisk-belgisk-russisk Samarbejde eller ogsaa en Tilslutning til den fransk-russiske Alliance. Rusland og Frankrig staar med Rette eller Urette som Eksempel for social Fremskridtsaand, medens Regeringen Churchill og ogsaa til en vis Grad det amerikanske Udenrigsministerium anses for at repræsentere konservative eller reaktionære Strøminger. Naturligvis indebærer en saadan Karakteristik noget af en Forenkling og en Generalisering, men den angiver sikkert aldeles rigtigt Tendensen. De belgiske Højregrupper Modstillede mod de Gaulle paa Grund af hans Forankring i Modstandsbevægelsen, hans Forbund med Stalin og hans faktiske Anerkendelse af Lublin-Komiteen træder saabent frem.

Den græske Tragødie kan ikke bedømmes retfærdigt i Paris eller Bryssel, navnlig da Informationerne i Sagen synes endnu mere ufuldstændige end i London. Men man kan ikke lukke Øjnene for dens Tilbagevirkninger. Den har ovarbevist de reaktionære Elementer i Belgien om, at de kan regne med engelsk Støtte i Tilfælde af, at Venstregrupperne forsøger at tilrive sig Magten - selv om dette bare er en Illusion. Den har samtidig forvirret selv de mest engelskvenlige Arbejdergrupper og bidrager til at styrke Frankrigs og Ruslands Prestige ganske umædeligt. Den bidrager sandelig ikke til at bringe den belgiske Krise nærmere Løsningen.

o o o

STOYAN ERBICHEVICH

DET NYE JUGOSLAVIEN

Artikkel fra The New Statesman, London, skrevet før Krim-Konferencen og Løsløsningen af den nye Tito-Regering.

Efter 8 Måneders Ophold i Bosnien, Dalmatien, Serbien og Belgrad mener jeg at kunne sige følgende om Situationen i Jugoslavien:

1. Et Faktum af allerstørste Betydning er, at Partisanerne har været i Stand til at sætte en stabil, regulær Regering paa Benene, hvis Opgave ikke er at blande sig i nogen Slags Borgerkrig, men som sætter al sin Kraft ind paa Totalmobilisering og Krigens Fortsættelse "indtil Berlin falder". Dette skyldes ikke blot Marskal Titos uhyre militære Magt - hans

- 13 -

Arms teller nu en halv Million Mand - men ogsaa den nationale Frihedsfronts faste politiske Disciplin og den omfattende Støtte, den faar over hele Landet.

Det er min faste Overbevisning, at hvis der i dette Øjeblik fandt frie Valg Sted i Jugoslavien, overvæget af en interallieret Kommission, vilde Frihedsfronten gaa mindst 70% af alle Stemmer. Det vigtigste Punkt i denne Sammenhæng er, at Marskal Tito antagelig vilde gaa stor Majoritet hos alle 5 jugoslaviske Nationaliteter: Serbere, Montenegrinere, Makedonere, Kroater og Slovener - saaledes at alle disse Nationer vilde være ligestillede. Da Tito er Kroat og Michailovich er Serber, har denne sidste i Lang Tid gaaet for at være Serberdømmets legitime Repræsentant. Men selv før Serbiens Befrielse havde Tito mindst 6 Gange saa mange Serbere i sine Rækker som Michailovich i sine. I frie Valg kan det saa godt som givet siges, at Serbere, som lever udenfor selve Serbien (ca 4 Millioner) vilde give Tito deres overvejende Majoritet, medens Frihedsfronten i selve Serbien (hvor der bor ca 2½ Million) antagelig vilde faa over 5% af Stemmerne. Tito har endnu flere Tilhængere i Landsbyerne end i Købstæderne - og Serbien er for 80% s Vedkommende et Brændeland.

Den uventede partisan-russiske Fremgang i Serbien sidste Hest synes at have overrasket Michailovich. I Oktober flygtede han med et lille Kontingent til Bosnien og derfra til det nordlige Dalmatien (ikke til Italien, som man har paastaet), efterladende sine halvopførte Enheder i Serbien. Nogle af hans derved Officerer (Kesserovich, Kalabisk o.fl.) blev ved med at bekæmpe Partisanerne og endogsaa Russerne; andre, som Piletich og Stankovich overgav sig til Russerne og undgik derved at blive taget af Partisanerne; en anden Afdeling af Michailovich's Styrker strejftede rundt i de serbiske Skove og vidste ikke, hvem de skulde kæmpe imod; enkelte Enheder opløstes og vendte tilbage til deres Hjem. Jeg har truffet Michailovich-Officerer, som i August og September erklærede at kæmpe mod Tyskerne, men som i No mulighed vendte tilbage til Belgrad - gradene; modens "die Wehrmacht" trak sig ud af Serbien var de blevet sendt ud imod Partisanerne. Aldrig nogensinde er det blevet hørt, at en Michailovich-Afdeling har angrebet en tysk Stilling i Serbiens Frihedskamp.

Visse Ting, som nu er kommet for Dagen i Belgrad, viser, at Michailovich's underjordiske Organisation hovedsagelig støttede sig til Quislingen Nedich's Administration. Denne vedligeholdt gennem sit "særlige Politi" Forbindelse med de tyske Myndigheder. Den dybere Mening med denne Forbindelse synes at have været, at Nedich, hvis Anglo-Amerikanerne invaderede Serbien, skulde overgive Magten til Michailovich, der saa skulde stille sig til den anglo-amerikanske Kommandos Disposition. Da Nedich's Administration blev ødelagt af Partisanerne og Russerne, faldt Michailovich's underjordiske Organisation fra hinanden.

Det er nu fuldt bevist, at Nedich's "særlige Politi" i Belgrad arresterede "Kommunister" i Henhold til sorte Lister, som det fik fra Gestapo eller fra Michailovich's Hovedkvarter. Landsbyer i Hovedstadens umiddelbare Nærhed, som Kusmadrazh og andre, styredes af Chetnik-Myndigheder, der havde fri Adgang til og fra det tyskebesatte Belgrad.

Jeg har talt med høje Chetnikofficerer, der har været Vidne til, at Michailovich den 16. September 1944, da den russiske Hær allerede var i Serbien, havde en Sammenkomst med Hr. Styrker, der var Raadgiver for Neubacher, Ribbentrops Repræsentant i Belgrad, i Landstuen Badovinstit vest for Belgrad - og at Tyskerne en Uge derefter forsynede Michailovich's Hovedkvarter med 5500 Rifler. Efter hvad Partisanerne hævder er Michailovich en Forræder og en Folkefjende. Hans skuffede Tilhængere kalder ham en viljeløs Tyr og en Hamlet. Under alle Omstændigheder er hele hans Organisation saa godt som opløst.

3. Hvis der findes nogen som helst Modstand mod Marskal Tito i Serbien, er den i hvert Fald desorganiseret og uden Betydning. Den bestaar dels af Michailovich's panserbiske Følgesvende, Nedich og Lyotich, dels af krigstrætte Folk, som ikke har følt sig tiltalt af Partisanernes Totalmobilisering mod Tyskerne, og for en stor Del af Folk, som i Besættelsens halvfjerde Aar er blevet skræmt af den brutale Fjende og hans Quislingpropaganda om "den røde Fære".

Belgrad er det typiske Eksempel. Ved Befrielsen i Oktober var Byen muligvis 60% antipartisansk. I en hel Uge vovede civile Folk ikke at vise sig paa Gaden. Saa begyndte Torveboder og Butikker gradvis at aabne igen, pelsklædte Kvinder kom for Dagen og - trods alle Paastande i modsat Retning - viste det sig, at de frygtede Partisaner ikke var de Lassebødder, man havde været angstelige for. Efter et Par Måneders Forløb var Tito-Modstanderne antagelig skrumpet ind til ca 50%. Hvis Partisanerne fortsætter deres hidtidige Politik og ikke griber til Repressalier mod andre end overbeviste Fascister, vil de antagelig snart have Belgrads store Majoritet med sig. Selv da ca 80% af Belgrads Befolkning var overbeviste Anti-Partisaner, var Modstanden paafaldende svag. Der blev intet Øjeblik forsøgt nogen Massedemonstration mod Tito, intet Forsøg blev gjort paa at faa en Protestadresse undertegnet - man saa ikke et eneste Sted paa Belgrads Mure noget "Ned med Tito". Dette er dog ganske interessant, naar man erindrer sig, at det drejer sig om en notorisk oprørsk Hovedstad.

4. Det var udelukkende paa Grund af Belgrads Befrielse, at Michailovich-Mysteriet blev opklaret. Der foreligger nu Masser af Beviser paa, at visse Michailovich-Officerer stod paa en særdeles venstrebiligt Pod mod Tyskerne og f. Eks. havde deres hyppige Gang - ja faktisk deres Hovedkvarter - paa Café Takovo paa Terazye Pladsen i det tyskebesatte Belgrad. Der foreligger ogsaa juridisk Bevis for, at visse Michailovich-Folk blev henrettet i Banyitca-Lejren i Nærheden af Belgrad. Sagen er den, at de der fulgte Michailovich i Serbien, dels var overbeviste Kollaboratører, dels overbeviste Patrioter. Både Tyskerne og Nedich's "særlige Politi" vidste, hvem der var hvad og beskyttede de første, medens de forfulgte de sidste. Da dette blev aabenbart engang i November udstedte Tito et Amnesti - det var ikke længere strafbart at have staaet i Michailovich's Styrker - men Personer, der havde staaet i direkte Samarbejde med Tyskerne eller med Quislingerne, eller Folk, som var ansvarlige for fælles Forbrydelser, vilde

- 14 -

blive dømt til Døden eller til Tvangsarbejde.

Belgradsrygter - de kaldtes som Regel "Tante Milevas Radio" - opgav i Oktober Tallet paa Folk fra Belgrad, som skulde være blevet arresteret af Partisanerne til 60.000. En Kendsgerning er det, at Partisanerne i de første Uger arresterede 5000 Personer af en Totalbefolkning paa 300.000. Af dem blev 105 skudt, ca 2000 blev sluppet løs, og Resten blev holdt tilløge forelebig eller dømt til Tvangsarbejde.

5. Det eneste virkelig organiserede politiske Parti i det befriede Jugoslavien er det kommunistiske. Det var det tredje stærkeste i det eneste frie jugoslaviske Valg i 1921. Samme Aar blev det forbudt og siden har der ikke været Mulighed for at konstatere dets egentlige Styrke. De øvrige 7 jugoslaviske politiske Partier, der var erklæret lovlige før Krigen, er opløst. Medens det illegale kommunistiske Parti fra A til Z sluttede sig til den nationale Modstandsbevægelse, gik Lederne for de andre Partier til hver sin Side i 1941. Nogle rejste udenlands, nogle sluttede sig til Michailovich, nogle til Partisanerne, nogle gik til Quislingerne og andre sank ned i Apati og Uvirksonhed.

Modstandsbevægelsen - eller som den hedder: den nationale Befrielsesfront - der ledes af det kommunistiske Parti, har hentet sin særlige Styrke fra de før omtalte 7 Partiers "hovedløse" Masser. Det er ikke sandsynligt, at det gamle kompromitterede politiske Partimaskineri vil blive rekonstrueret indenfor Modstandsbevægelsen. Befrielsesfrontens Flertal er u-kommunistisk, men det figurerer for Øjeblikket indenfor Fronten som uformelle "Demokratiske Grupper", ikke organiserede politiske Partier. Partiudskillelser paa en helt ny Basis vil derimod kunne paaregnes indenfor Befrielsesfrontens Rammer efter Krigens Afslutning. Men det ventes, at det vil være et Stykke Tid efter Fredsslutningen, før en almindelig fri Konference om Magten vil udfolde sig i Jugoslavien. Befrielsesfronten vil appellere til Valgerassen som en Organisation og Meningsforskelligheder, som maatte opstaa, vil blive ordnet paa Møder indenfor Fronten. Repræsentanter for Partisanerne peger paa, at der ikke maa gives Fascismen den ringeste Mulighed for at rejse Hovedet igen efter Nederlaget paa Valpladserne, og at man derfor nødvendigvis maa udgaa et Demokrati af Førkrigstidens franske Type med omkring en Snes indbyrdes rivaliserende politiske Partier. Det nye demokratiske, politiske System har - siger de - faktisk allerede staaet sin Krave i Praksis.

6. Der udfoldes en stor Propaganda i Jugoslavien for "det heroiske jugoslaviske Kommunistparti", som alene i Aaret 1941 siges at have mistet 10.000 af sine organiserede Medlemmer paa Slagmarkene, men der propaganderes ikke for kommunistisk Regeringsform eller Samfundsform. Igennem 8 Månedes har jeg ikke en eneste Gang hørt et eneste "slogan" som slog til Lyd for Kommunismen som saadan, lige saa lidt som jeg har set et eneste Eksempel paa, at man har foreslået Kollektivisering af en Butik eller en Gaard eller en Fabrik. Det almindeligst anvendte Propagandaslogan lyder: Det Forenede Demokratiske Jugoslavien". Gang paa Gang er det blevet gættet, at privat Ejendom og privat Initiativ skal bestaa under Befrielsesfrontens Regime; thi det mest betydningsfulde Element indenfor denne Front er den i høj Grad individualistiske Bonde. Men Virksomheder, som før Krigen var i den monarkistiske Stats Eje - som Statsmonopolerne Tobak, Tandstikker, Petroleum, Salt og visse Miner etc., samt Ejendomme, der tilhørte døtte "Folkefejder", vil muligvis forblive i den nye Stats Eje. Gennem nye Koncessioner vil antagelig udenlandsk Kapital faa Adgang til Riget.

Kun Dele af Voyvodina og Srem, Nord og Vest for Belgrad, vil muligvis blive Genstand for visse Forsøg m.H.t. kollektivt Landbrug eller Statsdrift. Her blev nærlig flere hundrede Tusind Acres Land komplet med Gaarde og andet "Tilbehør" simpelthen forladt sidste Efteraar af den halve Lællion "Volksdeutsche" - den tyske Minoritet, som flygtede ud af Landet sammen med de tyske Tropper, da Russerne nærmede sig. Partisanmyndighederne er nu i Færd med at mobilisere Arbejdsbrigader til at pløje og tilsaademme Jord, som altsaa senere muligvis vil blive anvendt som Statsjord eller kollektivt Landbrug, hvis Traktorer kan frenskaffes - eller maaske fordelt som Privatejendomme til Befrielsesfrontens Soldater og de jordbrugende Bønder fra Jugoslavien's øvrige Egne. I hvert Fald har den tyske Hær selv løst det tyske Minoritetsproblemet i Jugoslavien i Henhold til Hr. Hitlers egne Teorier om store Folkeflytninger.

Der er heller ikke noget Tegn paa antireligiøs Propaganda i Jugoslavien. Slægtede serbiske ortodokse Kirker har vist sig at have været en saadan Opstammer for Partisanernes Kampmoral, at der er opstået den Tælmåede blandt Serberne: "Yehna broda kao brigada" (Et Slæg er en hel Brigade værd). Partisanernes Indstilling med Hensyn til Religionen - ortodok, katolsk, protestantisk, muhammedansk eller jødisk - gaar i Retning af Adskillelse mellem Stat og Kirke. I Stedet for at blive forskudt, som man havde frygtet, modtog den ortodokse serbiske Metropolit Josyp i Belgrad Møglighedsvisitter af høje Officerer indenfor Befrielsesarmeen.

Partisanerne kan undertiden anlægge en temmelig "reformatorisk", puritansk Holdning overfor de pludselig befriede Byboere: Ingen Spiritus, intet Spil, ingen Flirten. Det kan ogsaa undertiden hændes, at de bryder ind i et Hus for at splitte et kortspillende Selskab, og i Belgrad klager man i høj Grad over - ikke at Partisanerne voldtager Kvinder, men at de tvinger dem til at vaske deres snævsede Tøj.

ARBEJDERKLASSEN UNDER DEN ANDEN VERDENSKRIG

(Fra det svenske Tidsskrift "Vår Tid"s Januar-Nummer)

Den anden Verdenskrig har givet Menneskeheden og særlig Arbejderklassen mange nye Erfaringer. Mens den første Verdenskrig var en rent imperialistisk Krig fra først til sidst, opviser den nuværende Krig en Udvikling fra den imperialistiske Krigs Stadium gennem enkelte Landes mer eller mindre isolerede Frihedskamp frem til en Krig, som hele den progressive Menneskelighed fører mod den nazistiske Undertrykkelse.

Den Stilling, Arbejderklassen indtog under den nuværende Krigs første Afsnit var ikke ensartet. Ligesom under den første Verdenskrig accepterede de socialdemokratiske Ledere deres imperialistiske Regeringers Motivering for Krigen og angreb Sovjetunionen for, at dette Land ikke kastede sine Ressourcer ind på Vestmagternes Side. Hvad der på dette Stadium af Krigen bidrog til at forvirre store Dele af Arbejderklassen var de nazistisk-fascistiske Røvertogter mod Abessinien, Spanien, Østrig og Tjekoslovakiet. De kapitalistiske Vestmagtregeringer udnyttede Arbejdernes antifascistiske Indstilling til at fremme deres egne Maal og draperede sig i Uskyldighedens Kaabe, skønt de hele Tiden havde spillet under Dække med Nazisternes-Fascisternes for at lede disses Krigslyst mod Socialismens Land.

Krigens reaktionære Karakter i denne Periode fremgik navnlig af det Faktum, at de "demokratiske" Vestmagter vedtog brutale Undertrykkelsesforanstaltninger mod de Klassebevidste Arbejdere. I Frankrig og Belgien arresteredes de kommunistiske Rigsdagsmænd, det kommunistiske Parti og dets Presse blev forbudt. Det samme skete med den radikale Fagbevægelse. I England blev Kommunisternes Hovedorgan "Daily Worker" forbudt. I andre Lande blev der vedtaget lignende Foranstaltninger.

Da Tyskerne besatte Norge og Danmark, indtraadte der en delvis ny Situation, som yderligere pointeredes gennem Okkupationen af Jugoslavien og Grækenland i Foraaret 1941, samtidig med at Ungarn, Rumænien, Bulgarien og Finland rangeredes ind i den nazistiske Interessesfære. Italien, som i det Ydre var en selvstændig Allieret af Hitlertyskland, stod ligeledes under den stinkere Aksepartners "Beskyttelse".

Denne Periodes fremtrædende Træk var Oprørerne mod og Forberedelsen af det fascistiske Overfald på Sovjetunionen, som iværksattes den 22. Juni 1941. Denne Krig kunde imidlertid ikke gennemføres, uden at Arbejderklassen i de "forbundne" Stater brutalt blev undertrykt af Tyskerne med Støtte af reaktionære Magthavere i de respektive Lande. Tiden fra Juni 1940 til Juni 1941 karakteriseredes af stigende Aktivitet mod de fremmede Voldsmænd i de okkuperede Lande og navnlig var det de kommunistiske Partier, der ikke blot deltog, men spillede en ledende Rolle.

De enkelte Lande

Udviklingen af Massernes Kamp mod de fremmede Voldsmænd opviser en Række typiske og følgerigtige Træk, som kun kan forstås, naar man tager de konkrete Omstændigheder i Betragtning. Hvis man ser på Danmark, maa der tages Hensyn til to væsentlige Faktorer under Okkupationens første Trin. Det var dels Regeringens forsvarsløse Kapitulation overfor Nazisterne, dels disses "Mandhold" under dette Stadium. - Dette forvirrede ikke alene Folket som Helhed, men ogsaa Størstedelen af Arbejderbevægelsen, hvis socialdemokratiske Repræsentanter dominerede i Regeringen. Kommunisterne var de eneste, der under de givne Omstændigheder udnyttede Situationen til konsekvent Kamp for Arbejderklassens Interesser, hvilket indledte, at Okkupationernes fortsatte Penetration af Landet vanskeliggjordes. De i Samlingsregeringen repræsenterede Partier holdt sig med få Afvigelser, som ejendommeligt nok var mest fremtrædende indenfor Højrepartiet, til den af Regeringen med Tyskerne truffne Aftale, skønt Tyskerne lidt efter lidt brød deres Løfter og bedrev en hensynsløs Udplyndring af Landet.

I Norge var Forholdene for saa vidt anderledes, som Kongemagt og Regering der satte sig til Modværge og efter Nederlaget flygtede til England. Samtidig forlod ogsaa de fleste socialdemokratiske Ledere Landet. Der fandtes dog endnu borgerlige og socialdemokratiske Ledere i Landet, og de var rede til at slutte en Overenskomst med Okkupanterne og afsætte Kongemagten og den lovlige Regering, der var i Landflygtighed. Ogsaa her stod de Klassebevidste Arbejdere på Post og var rede til at fortsætte Kampen for de arbejdende Massers Interesser, hvilket i sine Konsekvenser blev en Kamp mod de fremmede Voldsmænd og Quislingene. Derfor blev Kommunisterne de første Ofre for Okkupationsterroreren, samtidig med at deres Parti og Presse blev forbudt.

I Holland og Belgien var Udviklingen ret lig med den i Norge, idet Regeringerne efter Nederlaget forsvarede deres Virksomhed i Udlandet. I Holland maatte Tyskerne nøjes med den i Folkets Øjne dybt kompromitterede Mussart som villigt Rådskab, mens de i Belgien fik den kendte socialdemokratiske Leder Hendrik de Man til Hjælp. De Man var det socialdemokratiske Partis Formand, og i denne Egenskab opløste han sit Parti og erklærede, at Partiet havde opfyldt sin "Mission", medens "Socialismen under Tysklands (dvs. Nazismens) Ledelse havde begyndt sit Sejrstog over Verden". Tilsvarende Figurer indenfor det franske Socialdemokrati var navnlig Faure, Spinasse og Fagforeningslederen Belin, der alle stillede sig i Vichy's Tjeneste og virkede for Nyordningen.

På Balkan kom Okkupationen senere end i de ovennævnte Lande, og det lykkedes der Arbejderbevægelsen på relativ kort Tid at samle Hovedparten af de arbejdende Masser til aktiv Kamp mod Okkupanterne. Dette gælder frem for alt Jugoslavien og Grækenland, men ogsaa i Bulgarien førte Arbejder- og Bondemasserne en sejr og bevidst Kamp mod saavel de fremmede Volds-

mænd som Formændene i Regeringen.

En Kamp for national Frihed

Fra til den 22. Juni 1941 havde Arbejderbevægelsens Kamp udviklet sig til på væsentlige Felter at blive en Kamp for national Frihed mod de nazistiske Okkupanter. Kommunisterne havde med deres faste Målbevidsthed og med en stadig god Organisation faaet tildelt en ledende Rolle i den nationale Frihedskamp, til hvilken progressive Elementer fra alle Smaafundslag sluttede sig. Efter det nazistiske Overfald paa Sovjetunionen og efter Dannelsen af den allierede Koalition udviklede denne Folks Frihedskamp sig til en Magtfaktor af stor Betydning og fik et veldigt Omfang. I Mellemtiden var det politiske Regime i Storbritannien og USA blevet ændret og havde faaet en klar antinazistisk og frihedsfremmende Retning. Sovjetunionens tapre Forsvarsrig mod de barbariske Okkupanters veldige Hærragt opmuntrede og styrkede de undertrykte Folks Kampvilje. Først fra dette Tidspunkt følte Masserne, at Krigen var en Menighedens Kamp mod de fascistiske Bødlers Tvang og Terror.

Fra 1941 kan man konstatere, at Arbejderklassen i de okkuperede og de demokratiske, krigsførende Lande førte en enig og målbevidt Kamp for en demokratisk Sejr. Denne Kamp førtes i de okkuperede Lande med det største Heltmod og kostede mange Liv. Det er ingen Tilfældighed, at de kommunistiske Partier bragte de forholdsvis største Ofre. Derved vil vi ikke paa nogen Maade forringe de Ofre, som andre Meningsretninger har bragt i deres Folks Frihedskamp. Tværtimod. Disse Mænd og Kvinder fra andre Lejre, som satte deres Folks Frihed over smaatskærne politiske Fordomme og af fuldt Hjerte deltog i den risikofyldte Kamp mod Undertrykkelsen, maa man se op til, og takket være dem har Frihedsbevægelsen kunnet blive en virkelig Folkebevægelse. Det er ogsaa interessant at konstatere, hvorledes mange af disse friheds- og fremstridsvenlige Elementer Gang paa Gang har fremvævet den store Betydning, som de erfarne Kommunisters Indsats har haft for Kampens Fremgang.

De neutrale Lande

De saakaldte neutrale Landes Arbejderbevægelse har gennemgaaet en Udvikling, som er temmelig parallel med den ovenfor skitserede, naturligvis med de Nuancer og Variationer, som betinges af de objektive Forhold. Det drejer sig først og fremmest om Sverige og Schweiz (Spanien og Portugal med deres fascistiske Regimer er en Historie for sig, og ogsaa Tyrkiet kan lades ude af Betragtning i denne Sammenhæng). I Schweiz blev det kommunistiske Parti og dets Presse forbudt af den "demokratiske" Regering, ligeledes det socialistiske Parti (Nicoleretningen). I Sverige blev der indført Transportforbud, Avisbeslaglæggelser, Brev- og Telefonspionage mod uøvelserne Personer m.m. til Glæde for den "venskabeligt" sindede Magt. Ogsaa i disse Lande gik de kommunistiske Partier i Spidsen for Arbejdermassernes Kamp for deres Interesser. Ogsaa her har Frihedsbestræbelserne i Kampen for Frihed og Demokrati og bevaret Levestandard gjort store Fremskridt. De arbejdende Masser befinder sig i Offensiv mod Reaktionen baade paa det politiske og det økonomiske Omraade og har tiltvunget sig betydelige Resultater. Herop nu er Levebevægelsens Antal særlig stort, og paa det politiske Omraade har de friheds- og fremstridsvenlige Kræfter vundet Terrain. Denne Svingning har fundet Sted, siden det blev klart for enhver, at Nazismen vilde tabe Krigen, dvs. efter Stalingrad og El Alamein.

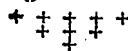
Frihedens Armeer

I de okkuperede Lande udvikledes Frihedskampen til en regelret Guerillakrig. I Jugoslavien dannedes den første virkelige Folkehær under den tidligere Metalarbejder, nuværende Marskal Titos Førelse. Han er udgaaet af Folkets brede Masse og er Kommunist. Man har vist, at Kommunisternes Kamp er en Kamp for den nationale Frihed og for de arbejdende Massers Interesser. Det samme Forhold har gjort, at Kommunisterne i Grækenland, Frankrig, Belgien, Holland, Danmark, Norge, Polen og alle andre undertrykte Lande indtager ledende Positioner i de resp. Frihedsbevægelser. Denne Kamp har i sine Former varieret fra Udgivelse af Flyveblade og Blade, Strejker, Sabotage, til Gær og regelret Krig i større eller mindre Formationer. Alle Midler er kommet til Anvendelse, og Resultaterne er ikke udeblevet.

De allierede Armeers Operationer har naturligvis haft udslaggivende Betydning for den militære Udvikling, men det vilde være uregtigt af den Grund at forringe den veldige Betydning, som den jugoslaviske Folkehær, de græske Frihedsstyrker og de franske Måquisarder har haft for deres Landes Befrielse. En lignende betydelig Rolle spiller Sabotørerne og Guerillakrigerne i Danmark og Norge. De er deres Landes virkelige Patrioter.

Efter visse okkuperede Landes Befrielse fra Fascismens Aag er der indtrædt en ny Fase. Nogle Militærgøinger, som er vendt hjem igen, har troet at kunne fortsætte, orientl. hvor de sluttede 1940 og 1941, som om ingenting var sket. De har ikke villet forstå, at Befrielsen maa fuldføres gennem en radikal Udrensning i Quislinglejren, og at de sociale Spørgsmaal maa stilles i Forgrunden. Frihedskampene har ikke risikeret og ofret deres Liv for naan at opbygge en Ordning i den gamle Stil med paafølgende nye Krige og Kriser og Undertrykkelse af de arbejdende Masser. Patrioterne, som har reddet Landets Ære og frembyder Befrielsen, vil ogsaa skabe Retfærdighed i deres Hjemland. De har ikke slaaet de fremmede Voldsmænd for at skaffe sig hjemlige Undertrykkere paa Halsen. Derfor er der opstaaet betydelige Modstrømninger i disse Lande i de seneste Uger (Nytaar 44/45 - Red.) Disse Problemer er endnu ikke løst, og der bliver sikkert Anledning til at komme tilbage til dem i Fremtiden. Vi vil her kun konstatere, at Arbejderklassens bevidste Stridsmand ogsaa fremefter er indstillet paa at skabe Retfærdighed for de arbejdende og oprette et Samfundssystem, som for al Fremtid udsletter fascistisk Undertrykkelse, Krige og social Elendighed.

Finland udgør efter Fredsslutningen yderligere et Eksempel paa, hvorledes Arbejderklassen maa blive Ijagtænd i Nationens Vilje til fremtidig Eksistens, efter at en stærkt nazit-påvirket Borgertklasse havde styrtet Landet i den dybeste Ellendighed. Arbejderklassen i de fascistiske Lande var tvunget i Line før Krigens Udbrud, og dens Kamp har af kendte Aarsager været svær at faa noget paalideligt Billede af, men Eksemplerne fra Finland, Rumænien og Bulgarien viser, at de arbejdende Massers Repræsentanter ogsaa i disse Lande maa have en afgørende Indflydelse paa de hængede Landes fremtidige Politik og Økonomi.

1941 AARS KRIGSSTATISTIKER

Det følgende er et Uddrag af en Artikel i det engelske Tidsskrift "Economist" i Anledning af den britiske Regerings Publikation "Statistik over det Forenede Kongeriges Krigsfo-relse".

ARBEJDSKRAFT

Godt og vel 10 Millioner Mænd og Kvinder - en trediedel af den voksne Befolkning - arbejder nu i Forsvaret og i Krigsindustrien. Næsten 2½ Million flere Kvinder (af et Totalantal paa kun 16 Millioner) er nu beskæftiget i Forsvaret og Krigsindustrierne end i Fredstid. De mindre væsentlige Industrier har mistet over en trediedel af deres Arbejdere. Den sænkede "ubeskæftigede" Kvinde holder - i Gennemsnit - hus for, eller styres et Hjem for 6 Personer. Før Aars Halslister omfatter 563.000 i Krigstjenesten, 34.000 i Handelsflaaden og 136.000 civile - ialt 733.000. Af de 233.000 Dødsfald var 7.000 Børn og 24.000 Kvinder.

PRODUKTION

Here end 5.700 Krigsskibe med 1.900.000 Tons Displacement og 4½ Million Bruttotons Handels-skibe er blevet bygget. Over 100.000 Flyvemaskiner er fabrikeret. 40 Millioner Rifler og næsten dobbelt saa mange Maskinkanoner er blevet fremstillet. Staalproduktionen er blevet sat op med en Sjattedel tiltrods for en Faldgang paa 2/3 i Importen af Raamaterialer, 70% mere Fødevarer (maalt efter Kcalorie- eller Protein-Indhold) er blevet produceret paa mindre Jord.

SKIBSVAERD OG HANDEL

Næsten 3.000 britiske Handelsskibe, repræsenterende over 11½ Million Bruttotons, er gaaet tabt. Handelsflaaden er gaaet 29% ned. Paa et givet Tidspunkt var Importen gaaet ned fra 55 Millioner Tons pr. Aar til mindre end 25 Millioner Tons. Eksporten er gaaet 71% ned.

FORBRUG

Befolkningen i Storbritannien har nedsat sit Forbrug med 21%. Men lever nu af kun 54% af sine Indkomster. Resten gaar til Skatter og Opsparing. Det civile Forbrug af Smør, Margarine og Ost er gaaet 14% ned - frisk Kød, Bacon og Svinke med 24% - Brød og Brugsaffter med 51%. Civilt Forbrug af Klæder er gaaet ned med 45% - af Støvler og Sko med 27% og af Høblær med 77%. Indsættetogets Antal befordrede Passagerer i Sammenligning med Tiden før Krigen forholder sig som 2 til 4. Hvert tredje Hus i hele Landet er blevet beskadiget, hvert tredje er blevet ødelagt.

FINANSER

Regeringen har aarlig læst en stadig mindre Del af en stadig større Udgift. Beskæftningen tager nu over 36% af Landets Indkomster imod 22% før Krigen. Over 1.000 Millioner P. Sterling af oversøiske Værdier er blevet solgt og oversøiske Passiver andrager 2.300 Millioner Pund.

En Del af disse Køn'sgerninger taler for sig selv. For andres Vedkommende er sammenligning nødvendig, hvis man vil have Udbytte af dem. Sammenligning med den britiske Krigsforbrugelse i første Verdenskrig - i sig selv en ganske acceptabel Prestation - er i høj Grad lærerig. Mere end 2½ Million flere Mennesker er i denne Krig blevet mobiliseret til Krigstjenesten og Krigsindustrien, og heraf gaar mindre end 1 Million paa Folkeforøgelsen. Den sædvanlige Produktion af Ammunition i denne Krig har været omtrent dobbelt saa stor som i forrige Krig - der er fremstillet 10 Gange saa mange Tanks og 15 Gange saa mange Køretøjer. Flyvemaskin-Produktionen har, skønt Antallet af Maskiner kun er 60% større, krævet fire Gange saa mange Maskiner med 30 Gange saa stor Hestkraft. Importen har været skarpt nedskåret med mindre skadelige Virkninger for Levnedsmiddelforsyningen. En større Proportion af Nationalindkomsten er blevet "mobiliseret" til Brug for Regeringen og en langt større Andel er der læst Beslag paa i Form af Skatter. Kun i en eneste Henseende udviser denne Krig et lavere Tal end den første Verdenskrig - og det er en Henseende, som man har Grund til at glæde sig over - nemlig Tabene i menneskeliv.

Et andet Sæt Sammenligninger, som kan gøres, angaar den Andel Det Forenede Kongerige har

- 18 -

haft i det britiske Commonwealths samlede Krigsindsats. Initiativet til en saadan Sammenlig-
ning vilde aldrig blive taget i Britannien selv - men Bagvaskerne har haft travlt, og det er
kun rimeligt, at de faar Svar. Det Forenede Kongerige omfatter noget under 10% af Imperiets
samlede Befolkning og ikke helt 70% af dets hvide Befolkning. Det har produceret 7/8 af al
Ammunition, har stillet 3/5 af de væbnede Styrker paa Benene og har maattet bære 72% af Døds-
faldene i Felten, den langt overvejende Del af Tabene indenfor Handelsflaaden og saa godt
som samtlige civile Dødsfald.

RUSLANDS OKKUPATIONSMETODER

Fra Göteborgs Handels - och Sjöfartstidning

Den gamle udslidte Propagandafrase om den russiske Bussemand, der med sine klodsede Støv-
ler nedtramper vor ærverdige Civilisation og tilintetgør alt levende under sit Triumftog
mod Atlanterhavet og Middelhavet, har ikke mere den samme Slagkraft. I det mindste gør Propa-
gandaen ingen Fremskridt nu for Tiden. Ikke mindst de Informationer, man faar fra Finland, taler
et helt andet Sprog end de udenlandske Aviser, som Hr. Goebbels betjener sig af. Russerne i
Finland synes at opføre sig som en reservet Herre uden større Krav paa Venlighed og Assi-
milation fra Værtsfolkets Side, men ganske streng i sine Krav, naar det gælder Opfyldelsen af
Vaabenstilstandsvilkårene. Den russiske Nærværelse i Finland minder i visse Henseender om
Englændernes Ophold i Rhinlandet i Aarene 1918 til 1928. Man omgås med Befolkningen, man
fremmer Samarbejdet gennem kulturelle og politiske Organe og lader fem være lige i Spørgs-
maalet om gamle Synder fra Wittings Tid. Men paa den anden Side var Rhinlandet pacificeret,
medens Finland stadig har det besværligt med sin forhenværende Vaabenbroder i Nord. Derfor
blev den russiske Holdning først og fremmest militært bestemt. Intet maa staa i Vejen for en
sejrrig Afslutning af denne Krig mod Nazismen. Taler man om Okkupationen, saa gælder den i
dette Tilfælde - for at laane en stor slavisk Tænkers Ord - ogsaa en Sjælens Okkupation.
Vaabenstilstanden raserede en aarhundredgammel, falsk Propagandabygning. Det, som var sort i
Gaar, blev hvidt i Dag, og Spørgsmaalet er blot, om det ikke bliver karminrødt i Mørgen. De Mænd,
der for nogle Aar siden maatte sone deres Forbrydelser mod Krigsguden Mars og han teutoniske
Fætter Wotan, indtager nu Nøglestillinger i det finske Samfundsliv. De tænker sikkert ikke paa
at ændre den nye Kurs; thi Strømmen er for strid og Statsskibet maa ikke kæntré en Gang til.

Officielt ved vi langt mindre om andre russisk-okkuperede Lande, dvs. Balkan og Ungarn.
Denne Nærmelighedsfuldhed omkring Øst - og Centraleuropa synes ofte at være uigennemtrængelig.
Og dette til Tros for, at der er en paafaldende Lighed mellem f. Eks. Finlands og Bulgariens
Stilling. Begge Lande hoppede først fra i sidste Øjeblik, begge blev tvunget til at godtgøre
et og andet med Vaaben i Haand, og begge har et Vindue aabent ud til Neutralien. Bulgarien har
Tyrkiet til Nabo, Finland har Sverige. Bulgarien fører Krig mod Tyskerne i Serbien, Finland i
Lapland. Men Finland staar nu aabent for udenlandske Journalister, som kan bevæge sig frit
omkring i det meste af Landet, medens Rumænien og Bulgarien er lukkede og meget nøje bevogtet,
saa ingen nysgerrige Observatører fra Vesteuropa kan faa Lejlighed til at fortælle om Livet
og det politiske Spil i disse Lande.

Derimod kan man aflytte officielle og halvofficielle Radiomeddelelser fra Balkans Hoved-
steder. Saadanne Meddelelser er maaske ikke 100% paalidelige, men de giver dog en vis Mulighed
for at rekonstruere Dagliglivet og Okkupationsteknikken.

Det første, man kan iagttage er, at Russerne ikke gerne blander sig i de okkuperede Landes
Indenrigspolitik. Man har endnu ikke hørt om nogen russisk Parallel til Sforza-Affæren. Der
har heller ikke fundet nogen Bolsjevisering Sted, hverken i Rumænien eller Bulgarien. Derimod
optræder Okkupationsmagten meget strengt mod Quislingerne - hvad der imidlertid kan bifaldes
af Befolkningen.

For det andet lægger man Mærke til den store Forskel i Okkupationsteknikken overfor okku-
perede Lande som Ungarn og befriede som Bulgarien og Siebenbürgen. Ungarn betragtes som et
fjærdtligt Land uden egen Regering og ude af Stand til at bestemme noget af egen fri Vilje.
Bulgarien betragtes derimod som et "Medkrigsførende" Land af meget stor Betydning for den
politiske Krigsførelse paa Balkan.

Noget uklart er den russiske Holdning til Rumænien, som er Medkrigsførende paa den ungarske
Krigsskueplads, medens en Del af det, nemlig Bessarabien og Bukovina, maa betragtes som okkupe-
rede Distrikter. Den russiske Aktivitet er meget livlig, naar det gælder at likvidere Quislinger.
Russerne er ogsaa stærkt paa Vagt overfor antidemokratiske Elementer indenfor Statsapparatet.
Denne Indstilling er ikke paa nogen Maade upopulær hos Rumænerne; thi om nogen i Dag er hadet
og afskyet i Rumænien, er det Antonescu og hans Slægt. Ellers findes der i Landets politiske
Liv Plads til alle Afskyninger, lige fra de højrebetonede Bondepartier til Venstrekommuister-
ne. Russerne synes ikke at have travlt med at bolsjevisere, men paa den anden Side lader det
til, at Rumænien er særlig modtageligt for Sovjets Idéer - Arbejder- og Bondemasse har vist
sig at være meget radikale.

Okkupationsmagten staar overfor meget store Problemer i Ungarn, hvor man maa passe
paa Quislinger og Horthy-Tilhængere. De førstnævnte betragtes som Krigsforbrydere eller Tugt-
skientel, de sidstnævnte gaar derimod indtil videre fri, men maa ikke udøve nogen politisk
Virksomhed. Omkring en Snes Quislinger, som for nogen Tid siden blev fanget i Szeged, blev dømt
meget summarisk - det var en hard Dom, som Befolkningen fuldtud billigede. Det siger sig selv,

- 19 -

at Russerne heller ikke er særlig glade for Horthys Land, hvilket ikke er saa underligt, naar man tænker paa den Rolle, som Horthy og hans Regjering har spillet i den tyske Tragedie om Europa. Og saa har Russerne ikke glemt, at Bolsjevikkerne i Ungarn blev betragtet som Menneskehedens Fjende Nr. 1.

Derfor virker den russiske Okkupation af Ungarn særlig for en ungarsk Iagttagelse ganske mærkelig human og snidig. Kommunerne styres af Russernes, Socialisternes og Bøndernes Repræsentanter - uden russisk Indblanding. I visse Byer spiller oven i Købet borgerlige Elementer en vis politisk Rolle. I hvilke Planer Russerne end nærer overfor Ungarn, saa mærker man ikke forløbig nogen Tendens til Bolsjevisering.

I Rumænien har Russerne lagt Beslag paa al den Olie, som den ungarske Krig koster dem, og Ungarn har maattet levere Levnedsmidler, men nogen Udplyndring i tysk Maalestok har der ikke været Tale om. Civilbefolkningen i de russisk-okkuperede Omraader har baade Brød, Grønsager og Fjerkræ at leve af. Derimod er der stor Mangel paa Kød og Mælk - paa Grund af den nazistiske Udplyndring inden Tyskernes Flugt. Hitlers Helte har bortført nogle Millioner Okser og Køer og nedmejet lige saa mange. Det er ikke til at undre sig over, at Nazisterne hades lige saa meget i Ungarn som i Norge.

Skolevæsenet fungerer forholdsvis frit i Rumænien, og med visse Indskrænkninger i Ungarn. De fleste Folkeskoler og Læranstalter er blevet gæaabnet, og det eneste, som Russerne kræver af det ungarske Skolevæsen, er, at der ikke forekommer nogen Horthy-Propaganda i Klasseværelserne.

Efter de store Pogromer og Gasmord paa henved en halv Million rumænske og ungarske Jøder findes der i Øjeblikket kun omtrent 50.000 rumænske og nogle faa Tusinde ungarske Jøder i de Omraader, som Russerne har okkuperet. De sidste har haft Held til at naa frem til Russerne gennem Frontlinjen. De betragtes naturligvis som ligeberettigede Modborgere og antisemitisk Hetspropaganda tillægges ikke - den Slags straffes rigoristisk i Rusland.

Forretningstilivet lider ikke bare under Værdnæphed, men navnlig under de kaotiske Fengeforhold, som er en Følge af Horthyregimets Inflationspolitik. Siden 1938 er Seddelmængden vokset til det tyvedobbelte, og mange Kommuner udstedte desuden egne "Nødsedler" svarende til Tysklands "Notgeld" i Aarene 1920-22. Denne Papiroverflod maa indtil videre tolereres, og det eneste, Myndighederne gør mod en fortsat Inflation, er, at de undlader at udstøde flere Tusind-Fenge-Sedler. Men man kommer ikke udenom en virkelig dybtgaaende finansiel Reform selv i de af Rusland okkuperede Omraader.

Det almindelige Indtryk af den russiske Okkupation er altsaa alt andet end skræmmende. Ganske vist ved man ikke, hvad Krcml har i Beredskab for Rumænien og Ungarn. Man ved heller ikke, om Okkupationsmagtens Taktik vil undergaa en Forandring efter Krigsafslutningen. Men i Øjeblikket kan man fastslaa, at Russerne hverken har oprettet et Røbelvalde eller et Voldsregime. Krigen maa vindes. Det er et Aksion, som tvinger Russerne til at gribe haardt ind, hvis de mærker fjendtlige Tendenser mod Okkupationsmagten.

Til sidst kan nævnes en psykologisk Detaille, som forraader en god Portion russisk common sense. Det er ikke forbudt for den russiske Soldat at omgaa de Civile eller i det mindste at udveksle nogle Ord med dem. Den amerikanske Soldat i Aachen maa betale fra lo til 50 Dollars i Bøde for denne Fornøjelse. Den russiske Hærs Kasse giver gerne Aflald paa disse Bøder, der hurtigt vilde svulme op til Millionbeløb, hvis man tog Loven bogstaveligt. Omgang med Civile, ogsaa med Kvinder, betyder en Tilnærmelse mellem Okkupanter og Okkuperede. Det betyder ogsaa en Sejr for den Politik, der sigter mod fjernere Maalet og har til Hensigt at udjævne Nationalhadet mellem Folketslagene.

o o o o o

P. TULIANOF:

STATEN I SOVJETUNIONEN LEDES AF FOLKET

For otte Aar siden, den 5. December 1936, blev Sovjetunionens nye Forfatning vedtaget. Denne nye Grundlov kom til at hedde "Stalin-Forfatningen", og med Rette; thi Stalin var dens Ophavsmand og ledede personligt den Kommission, der formulerede Forslaget, og tillige den Kommission, der skrev den endelige Tekst. Endvidere var det under Stalins Ledelse, at de store Fremskridt blev vandet, som er indristede i Grundloven.

Den nye Grundlov, som blev vedtaget af en ekstraordinær Sovjetkongres den 5. December 1936, er foranlediget med den største Omhyggelighed og Klarhed. Den definerede Sovjetborgernes grundlæggende Rettigheder og politiske Friheder og betegnede et nyt Stadium i den socialistiske Sovjetstats Udvikling som demokratisk, politisk System.

Den nye Grundlov udstyrede Sovjetborgerne med store politiske Rettigheder og demokratiske Friheder; den garanterede dem Ret til Arbejde, til Hvile, til Uddannelse, til Forsørgelse under Alderdøm, Sygdom og Tab af Arbejdssevne, endvidere Ret til at slutte sig sammen i borgerlige Organisationer samt Personens og Hjemmets Uvrækkelighed og endelig Post- og Telefonhemmelighed.

Alle Sovjetborgere nyder samme Rettigheder, uafhængig af Nationalitet, Race, Ejendom eller Ansættelse, Køn, Opdragelse eller national Afstamning.

Et karakteristisk Træk i denne Grundlov er, at den ikke begrænser sig til alene at fastslaa Borgernes formelle Rettigheder, men understreger Garantierne for disse Rettigheder, de Midler, hvormed Rettighederne kan udøves. Den begrænser sig ikke til at proklamere demokrati-

- 20 -

ske Friheder, men garanterer disse ved i Loven at fastslaa de materielle Midler, som kræves for at udnytte dem.

Grundlovsdagen er en aarlig Højtidssdag i Sovjetunionen, en Paarindelse om, at det fuldstændige Demokrati triumferer i Sovjetunionen.

o o

Hvad er Hovedsagen i Sovjetdemokratiet? Det er, at det arbejdende Folks Millioner tager Del i Styrelsen af deres Stat, at Landet styres af Folket selv gennem det arbejdende Folks valgte Raad.

Grundloven siger, at disse Raad, de Deputeredes Sovjetter, er en fundamental Institution i Sovjetunionen, og at al Magt tilhører dem. Med andre Ord: Sovjetterne er Organer for Statsmagten, og det arbejdende Folk, Arbejdere, Bønder og Landsarbejdere, varetager direkte Statens Sager gennem Raadene (Sovjetterne). Disse Sovjetter, lige fra den Øverste Sovjet, den statslige Autoritets højeste Organ, ned til Landsbysovjetterne, er faktiske Redskaber til Udøvelse af Statsmagten.

Det arbejdende Folks valgte Raad er demokratiske Organer. De vælges af alle Borgere i Sovjetunionen, Mand og Kvinder over 18 Aars Alderen, uafhængigt af Race, Nationalitet, Opdragelse, Bopæl, Herkomst, Ejendom eller tidligere Virksomhed. Den eneste Undtagelse er sindssyge Individuer samt Personer, som ved Dom har mistet de borgerlige Rettigheder. Valgene sker i Kredse paa Basis af almindelige, lige og direkte Valg samt hemmelig Afstemning.

Sovjetternes Sammensætning og det Faktum, at der ikke findes Indskrænkninger i Folkets Rettigheder ved Valgene, er en levende, praktisk Demonstration af Sovjetdemokratiets Principer.

Det samlede Antal Deputerede i alle Sovjetter var i 1938-40 over 1.400.000. Mellem 98 og 99% af Valgerne deltog i Valgene, og omtrent 20.000.000 Mennesker fra Borgernes Organisationer var paa en eller anden Maade med til at kontrollere Valgene.

Grundloven fastsætter lige Stemmeret for Mand og Kvinder, og Kvinderne har da ogsaa indtaget en hæderfuld Plads i alle Sovjetter. Der findes 227 Kvinder i Sovjetunionens Øverste Sovjet og 1.525 Kvinder i Unionsrepublikernes og de autonome Republikkers Øverste Sovjetter, endvidere 456.675 Kvinder i de lokale Sovjetter. Med andre Ord tager over 458.000 Kvinder direkte Del i Ledelsen af Staten, og de udgør 33% af det samlede Antal Deputerede.

Grundloven udtaler, at lige borgerlige Rettigheder uanset Nationalitet er ufravigelig Lov paa alle Felter i det økonomiske, kulturelle, sociale og politiske Liv. Enhver direkte eller indirekte Indskrænkning af Rettighederne eller omvendt enhver Indførelse af særlige Privilegier for Borgere paa Grund af deres Race eller Nationalitet og endelig enhver Virksomhed til Fremme af Indskrænkninger paa Grund af Race eller Nationalitet eller af Had overfor en anden Race straffes efter Loven.

Nationaliteternes Rettigheder i Sovjetunionen afspejles paa en levende Maade i de forskellige Nationaliteters Andel i Antallet af Deputerede i de forskellige Sovjetter. Den nationale Ligestilling kommer ogsaa til Syne i det Faktum, at Sovjetunionens Øverste Sovjet bestaar af to Kamre: Unionssovjetten og Nationalitetssovjetten. Begge Kamre har lige Ret til at fremsætte Lovforslag, og begge Kamres Medlemmer vælges for fire Aar. Unionssovjetten vælges efter Principet 1 Deputeret for hver 300.000 Borgere. Nationalitetssovjetten vælges efter Principet 25 Deputerede for hver Unionsrepublik, 11 fra hver autonom Republik, 5 fra hvert autonomt Omraade og 1 for hver national Kreds, uanset Befolkningens eller Omraadets Størrelse.

o o

Medlemmerne af Sovjetunionens nuværende Øverste Sovjet tilhører 64 forskellige Nationaliteter. I den Russiske Socialistiske Føderative Sovjetrepublik er det tilsvarende Tal 37, i Ukraine 8, i Hviderusland 9, i Azerbajdsjan 16, i Georgien 11 og i Usbekistan 19. De samme nationale Afkrygninger karakteriserer de Øverste Sovjetter i de andre Unions- og autonome Republikker. F.eks. findes der i Turkmenistans Øverste Sovjet 123 Turkmenere, 69 Russere, 11 Usbeker, 7 Ukrainere, 3 Kasaker, 3 Jøder, 2 Tatarer, 1 Aserbajdsjaner, 1 Armenier, 1 Hviderusser, 1 Georgier, 1 Kingiser, 1 Mordviner, 1 Tyrk og 1 Tjuvasjer.

Det samme gælder i de lokale Sovjetter. De Deputerede i territoriale eller regionale Sovjetter tilhører 51 forskellige Nationaliteter, i Distriktssovjetter 83 Nationaliteter, i Bysovjetter 68 og i Landsbysovjetter 84 forskellige Nationaliteter.

Det er interessant, at Forholdet mellem Antallet af Deputerede omtrent stemmer med Befolkningens nationale Sammensætning. Sealedes udgør Russerne 58,4% af hele Sovjetunionens Befolkning, og Antallet af Russere i Raadene er 59,5% af alle Deputerede. De tilsvarende Tal for Ukraine er 16,6 og 17,6%, for Georgien 1,3 og 1,6%, for Turkmenere 0,5 og 0,6% osv.

Den Stalinske Grundlov er en Legenliggørelse af det urokkelige Venskab, der sammenbinder alle Folk i Sovjetunionen.

Alt dette viser, paa en overbevisende Maade, at Statsmagtens Organer i Sovjetunionen er ægte demokratiske, og at Staten styres af Folket selv.

Men dermed er Sovjetdemokratiets Karakter ikke udtømt. Gennem Sovjetterne og Enhvervs-sammenslutningerne deltager Sovjetbefolkningen - Arbejdere, Kollektivbønder, Funktionærer, Ingeniører, Teknikere, Landbrugsspecialister, Læger, Lærere og andre Haandens og Landens Arbejdere - aktivt i Statens offentlige og politiske Liv og i Krigstid i Anstrengelserne for at slaa Fjenden.

o o

Paa fjerde Lær i Erak fejrer Sovjetunionen Grundlovsdagen under Fædrelandskrigen mod de tyske fascistiske Røvere. Krig udgør sædvanligvis en grundig Prøvelse af Stater og Folk, af Stabiliteten i de krigsførende Landes politiske System. Sovjetunionen har med Ære bestaaet Krigens Prøve.

Da Nazisterne overfaldt Sovjetunionen regnede de med, at Sovjetsystemet skulde være usolidt, og de troede, at der efter de første alvorlige Stød og den Røde Hærs første Modgange vilde udbryde Konflikter mellem Arbejdere og Bønder, de troede, at Folket i Sovjetunionen vilde komme i Splid, at der vilde udbryde Oprør, og at Staten vilde gaa i Stykker. Men Tyskerne tog ynkeligt Fejl. Den Røde Hærs Modgange i Krigens Begyndelse svækkede ikke, men styrkede Forbundet mellem Arbejdere og Bønder og mellem Folkene i Sovjetunionen.

Sovjetfolkernes og deres Hærs Kamp mod de tyske Røvere har nu staaet paa i tre et halvt Aar og bekræfter paa slaaende Maade Sovjetsystemets Stabilitet og Fasthed og det Venskab, som knytter Folkene i Sovjetunionen sammen.

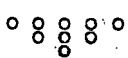
Som Stalin har sagt: "Under Krigen har Hitleristerne ikke blot lidt militære, men ogsaa moralske og politiske Nederlag. Ideen om alle Racers og Nationers Ligestilling, som tilfulde er virkeliggjort i vort Land, Ideen om Venskab mellem Nationerne har vundet en fuldstændig Sejr over Hitleristernes brutale Nations-og Racehad."

Sovjetfolkene forsvarede helt modigt deres politiske Rettigheder og demokratiske Friheder, som er nedlagt i Grundloven.

Den nye Sovjetgrundlovs vældige Betydning er ikke begrænset til Sovjetunionen. Den er international. I den Tale, Stalin holdt ved Forelæggelsen af Forslaget til Forfatning paa Sovjetkongressen, udtalte han, at den vilde blive en Don over Fascismen, for saa vidt som den beviste, at Socialismen og Demokratiet ikke kan besvires, og at den nye Grundlov vilde give moralsk Hjælp og virkelig Støtte til alle, som kæmper mod det fascistiske Barbari.

Begivenhedernes hele Udvikling siden dengang har bekræftet denne Udtalelse. Verdens Folk, som er tro mod Demokratiets Principer, har forenet sig i en eneste Falanks mod Fascismen, denne Menneskehedens bestialske Fjende.

Folkene i Sovjetunionen, som har skaret sig under den Stalinske Grundlovs Fane og inspireres af deres store Leder og Lærer Marskalk Stalin, har staaet og vil fremdeles staa i de forreste Rækker blandt de forenede Nationer i Kampen for Hitlerismens snarlige Nederlag og fuldstændige Tilintetgørelse, for Oprettelse af en varig Fred paa Jorden til Folkenes Lykke og Velfærd.

N. B A L T I J S K I J

P R E S S E F R I E D

En ligefrem Disput med Mr. Kent Cooper

Fra "Krigen og Arbejderklassen", de russiske Fagforeningers Blad, bringer vi denne Artikel, der desværre saa gengives i Uddrag paa Grund af dens Længde.

Baltijskij begynder med at referere nogle Udtalelser, som Mr. Kent Cooper, Meddirektør for Associated Press, Amerikas største Nyhedsbureau, fornylig fremsatte paa et Landsmøde for Redaktører. Cooper mente bl.a. at ni Tiendedele af Verdens Nationer efter Krigen vil støtte Principerne for en fri Presse "undtagen Sovjetunionen og Kina". Nej, siger Baltijskij, Mr. Cooper kan tage Situationen roligt, Sovjetunionen vil ufravigeligt opretholde den videste Pressefrihed.

Cooper fortsætter, at "Rusland har aldrig kendt Pressefrihed, saadan som vi har det." Heri har Cooper betinget Ret, eftersom der er Forskel paa de to Landes Form for Pressefrihed, men hvis Cooper ønsker at faa overført den amerikanske Form paa Sovjetunionen, vil Sovjetfolkene betakke sig, siger Baltijskij og gaar saa over til en Sammenligning af de to Former for Pressefrihed:

"Mr. Cooper siger saa: "Rusland er villig til at have en fri Presse hele Verden over undtagen i Rusland." Denne besynderlige Bemærkning er et klassisk Eksempel paa, at en Mand for at sige noget klogt vender Tingene paa Hovedet. Efter Mr. Coopers Ord skulde vi Sovjetfolk lægge saa ringe Vægt paa Pressefrihed, at vi gør vort yderste for at komme af med den til Ulandet og klare os uden henhjemme. Hvis Mr. Cooper ikke havde forsøgt at være saa klogt, men i Stedet havde prøvet fordomsfrit at sætte sig ind i, hvordan Sovjetstaten er vokset op, og hvordan Tingene er beskaffede her i Landet, vilde han have set, at Situationen er en helt anden. Det er netop, fordi vi i vort eget Land har vundet og uløvet den videste Pressefrihed, at vi ganske naturligt tillægger denne Frihed stor Værdi for andre Lande, og, som Mr. Cooper siger, "er villige til at have en fri Presse hele Verden over".

Det betyder imidlertid ikke, at vi ønsker at paatvinge andre Lande vor Sovjetform for Pressefrihed. Vi tror f. Eks., at det, der skal til i vore Dages Italien, er den borgerlig-demo-

kratiske Form for Pressefrihed og ikke Sovjetformen. Hvorfor det? Jo, fordi der ikke i Italien findes et socialt og politisk System, der tillader Indførelse af Sovjetformen for Pressefrihed."

Baltijskij peger paa, at Sovjetforfatningen stiller Trykkerierne, Papirlagre, offentlige Bygninger og Kommunikationsmidler til Ræddighed for Folket, og at Rettighederne kontrolleres og udføres gennem den arbejdende Befolkning Sovjetter. I Amerika f. Eks. er der formel Ret til at trykke sin Mening, men Folkets brede Lag mangler Remedierne til at praktisere denne Rettighed. Efter en Henvisning til Sovjetpressens enorme kvantitative Vækst i Forhold til Tsartidens Presse, siger Forfatteren:

"Det afgørende er imidlertid, at hele den legale Presse i Tsartiden, med Undtagelse af nogle få, kortlivede Publikationer, tjente en usandsynlig Tyranni, som undertrykte Folket, mens Pressen i Sovjetunionen tilhører det arbejdende Folk og tjener dets Interesser. Det er ogsaa Forklaringen paa, at ikke alene professionelle Journalister, men utallige Arbejdere, Kollektivledere, Videnskabsmand, Tjenestemand, Forfattere etc. etc. skriver i Sovjetbladene."

"Fra første Færd uvidede Sovjetregimets Oprettelse de Muligheder, som den tredje Befolkning havde til virkelig at nyde Fordelen ved Pressefrihed; Udvidelsen skete i en Maalestok, der ikke har sin Lige noget andet Sted, og vi er inderligt overbeviste om, at Sovjetdemokratiet sætter den mest progressive Form for Pressefrihed. Vi Sovjetfolk vil imidlertid langt fra bestride Betydningen af andre Former for Pressefrihed. I Lande, hvor det sociale og økonomiske System, som tidligere fandtes i vort Land, endnu hersker, er andre Former for Demokrati nyttige og vigtige. Dette betyder imidlertid ikke, at kun Amerikas Bladssystem er egnet for alle disse Lande. Vi kan ikke indse, at Frankrig, Italien, Jugoslavien eller andre europæiske Lande skulde være forpligtet til at adoptere deres Model for Pressefrihed fra den anden Side Atlanten. Vi kan bemærke forstaa Mr. Coopers Støtning over den amerikanske Metode, men hvis vi undersøger denne Metode nøjere, vil vi næppe finde det muligt at anbefale den som almenkyldig Model for hele den borgerlig-demokratiske Verden."

Forfatteren refererer dernæst nogle Udtalelser af amerikanske Pressefolk om, at Bladudgivelse nu er en 8% s Pengeanbringelse og en Industri, og at man i vore Dages Amerika kun kan starte et stort Blad, hvis man har nogen Kapital eller Pengemænd i Ryggen. Og Hovedindtægterne kommer ikke fra Bladsalget, men fra Annoncerne:

"Den årlige Annoncoudgift i USA andrager den enorme Sum af 1,5 Milliarder Dollars, og selv om man afgjort ikke kan sige, at effektivt Avertissement er Bestikkelse, kan man dog ikke se bort fra Udtalelser af amerikanske Journalister og offentlige Personligheder, som peeper, at Annoncerne i USA er blevet en af Hovedkilderne til Bladkorruption. F. Eks. har den kendte Journalist George Seldes, der har skrevet en Række Bøger om Amerikas Presse, konstateret (i sin Bog "The Facts Are..." udgivet i 1943), at en Række Firmaer i 1940 anvendte 6 til 15 Millioner Dollars til Annoncer. Mod nange af disse Avertissementer blev der senere nedlagt Veto af Federal Trade Board som forvanskende Sandheden og vildledende Forbrugerne. Men de Blade, som tog de pagældende Annoncer, aftrykte ikke denne Indsigelse... Seldes understreger, at i de Tilfælde, hvor et Firmas politiske Farve blev trukket frem i Dagen, naar der f. Eks. var Tale om General Motor's Sabotage af Krigsproduktionsprogrammet, om Alcoas Sabotage af Aluminiumproduktioner i hemmelig Forståelse med Hitlers Aluminiumstruster, om den Rolle Nazi-Kapital spillede i Stirling's Produkter etc., dyssede de Blade, der var interesseret i disse Firmaers Annoncer, konsekvent de officielle Undersøgelsesresultater ned."

Den Slags kan ikke ske i Sovjetunionen. Her spiller kun Samfundets Interesser en Rolle, og Pressen hjælper Staten med at bekæmpe alle egoistiske Anslag."

"Efterhånd i USA eller i en Række andre Lande er Annonsering den eneste Form for Bestikkelse af Pressen, selv om det er den mest anvendte. Storbankerne og Trusterne har ogsaa andre Midler til at påvirke Pressen til at forvanske Rygter og Synspunkter, saa meget lettere som flere af dem har sikret sig store Aktieposter i Bladkoncerner."

Det er ikke blot Leserne, men ogsaa de årlige Bladmænd, der lider under dette System for Bladudgivelse siger Forfatteren. Men sammenlignet med Pressetyranniet i Nazi-Landene er selv den mest begrænsede Pressefrihed naturligvis af Værdi og fortjener at forsvares mod Fascismen.

"Men Mr. Cooper tager ganske Fejl, naar han, som det fremgaar af hans Udtalelser, gør Pressefrihed ensbetydende med Udelukkelse af Kontrol eller Ledelse af Pressen. For Eks. prøver han at bevise Rigtigheden af sin Påstand - at der ikke er Pressefrihed i Sovjetunionen - ved at hævde, at "Sovjetterne bevarede Kontrollen med Nyhedsbureauet" og Pressen. Ja, i vort Land er Pressen kontrolleret og ledet, men der, der tror, at Pressefrihed udelukker Kontrol og Ledelse tager Fejl. Naar man skal være ærlig, ma man dog indrømme, at intet Blad eller Nyhedsbureau i noget Land er uden Kontrol eller Ledelse. Problemet er altsaa ikke, om der udføres Kontrol og Ledelse, men hvem der udfører dem, og hvordan, og i hvis Interesse."

"I vort Land bliver Kontrol og Ledelse af Pressen udført af det arbejdende Folks Sovjetter, desuden af forskellige offentlige Organisationer og af det bolsjevikiske Parti. Denne Kontrol har tilfulde bevist sin Værdi som Middel til at fremme det arbejdende Folks Interesser i Almindelighed og sikre det den videste Pressefrihed i Sædeleshed. Takket være dette er Pressen i vort Land af uvurderlig Betydning som en Faktor til at fremme de kulturelle, moralske og politiske Sider af Folkemassernes Opdragelse."

- 23 -

"I Amerika udøves Kontrol og Ledelse af Pressen imidlertid som Regel af Bladenes private Ejere - Udgiverne og de største Aktionærer i Bladene og Højhedsbureauerne. Vi siger ikke dette for at rose eller dæmpe det amerikanske System, men for saa vidt Hr. Cooper ønsker at indpode det amerikanske Bladsystem paa europaiske Lande, kan vi ikke lade være at bemærke, at dette aldeles ikke vilde være hensigtsmæssigt fra et demokratisk og progressivt Synspunkt. De europaiske Lande, som er ved at bringe deres demokratiske Systemer paa Fode, kan utvivlsomt finde mere demokratiske Former for Pressefrihed. Hvis f. Eks. de demokratiske, antifascistiske Organisationer og Partier i de Lande, som er befriet, selv med alle de Svagheder og Mangler de lider af, udøver Kontrol og Ledelse af Pressen, vil dette fra det sociale Fremskridts Synspunkt være at foretrække for det nuværende amerikanske System, under hvilket saa mange Blade kontrolleres af private Forretningsmænd, der først og fremmest forfølger deres egne snævre Interesser."

Baltijskij behandler dernæst den amerikanske Presses Forkærlighed for Sensationer i Al Capone Stilen paa Bekostning af den folkeopdragende Journalistik, endvidere den velkendte Verdens hos mange store amerikanske Blade til at bekæmpe fremskridtsvenlig Lovgivning, der tilsigter at beskytte de brede Massers Interesser. Dette skete f. Eks. for en halv Snes Aar siden, da Roosevelt begyndte at indføre Foranstaltninger til Forkortelse af Arbejdsdagen, Forhøjelse af Lønningerne, Begrænsning af Børnearbejdet osv. General W. Johnson, Roosevelts højre Haand, forudsagde meget rigtigt, at Pressen vilde begynde at smide med "døde Katte", og en af disse "døde Katte" vilde være Beskyttelse af Pressefriheden. Baltijskij mener dog ikke, at selv en begrænset Pressefrihed kan sammenlignes med en "død Kat". Et andet Kapitel er den store amerikanske Presses Holdning til Udenrigspolitikken:

"Det er almindelig kendt, at de mest indflydelsesrige amerikanske Blade næsten ikke udtalte sig imod den italienske Fascisme i hele den Periode, der laa mellem Mussolinis Magt-erobring og Italiens Krig mod Abessinien... George Seldes skriver herom: "Den amerikanske Presse begyndte først at sige Sandheden om den italienske Fascisme og Situationen i Tyskland, efter at Morgan-Laanene var blevet værdiløse i begge Lande eller dog ikke gav noget Haab om Profit."

"Hitler-Kliken udnyttede alle de økonomiske Forbindelser, som de store tyske Koncerner (I.G. Farbenindustrie o.a.) stadig havde i Amerika, til Fremme af sin politiske Propaganda. Endvidere ofrede Hitler-Regeringen utyre Summer i USA for at paavirke den offentlige Mening. Alt dette efterlod synlige Spor i mange amerikanske Blades Spalter. Jo klarere det blev i Europa, at Hitler forberedte en Krig, desto større blev Overskrifterne i den amerikanske Presse med trøstende Forsikringer om, at Hitler arbejdede for Fred!"

Et stik modsat Holdning indtog disse Blade overfor Sovjetunionen - og "Nyhederne" om dette Land kom i de fleste Tilfælde fra Associated Press! Paa dette Punkt er der imidlertid sket en værdifuld Forbedring, og det gælder nu om at konsolidere denne Forbedring i Tiden efter Krigen. Det er ikke Sovjetpressen, der i saa Henseende har noget at lære, eftersom det i hele Perioden mellem de to Verdenskrige var den russiske Presse, der konsekvent mædede de fredselskende Nationer til at forene deres Anstrengelser for at sikre Verdens Fred.

KRIM - KONFERENCENS KOMMUNIKÉ

Winston Churchill, Franklin Roosevelt og J. Stalin afholdt i Begyndelsen Februar 1945 en 8 Dages Konferencé i Jalta paa Krim. I Konferencen deltog de tre Landes Udenrigsministre, Militærchefer og økonomiske Raadgivere. Der udsendtes af de tre Statsmænd følgende Kommuniké:

1. Tyskland Nedkæmping. Vi har diskuteret og fastlagt de tre allierede Magters militære Planer for den fælles Fjendes endelige Nedkæmping. De tre allierede Nationers Militærstabe har under Konferencen holdt daglige Møder. Disse Møder har været overordentlig tilfredsstillende fra alle Synspunkter, og de har ført til en mere intim Koordinering af de tre allieredes militære Indsats end nogensinde før. De mest indgaaende Informationer er blevet udvekslet.

Man har paa alle Punkter aftalt og i Detaljer planlagt Synkroniseringen, Omfanget og Koordineringen af de nye og endnu kraftigere Slag, som vore Arméer og Luftstridskræfter skal rette mod Tysklands Hjerte fra Øst, Vest, Nord og Syd. Vore kombinerede militære Planer skal først bekendtgøres, efterhaanden som vi udfører dem, men vi tror, at den meget intime Samvirken mellem de tre Stabe, som er opnaaet under denne Konferencé, vil føre til, at Krigen forkortes. Møderne mellem de tre Stabe skal fortsættes i Fremtiden, naar som helst det tiltrænges.

Det nazistiske Tyskland er dømt til Undergang. Det tyske Folk vil kun gøre Nederlaget tungere for sig selv ved at forsøge at fortsætte den haabløse Modstand.

2. Besættelse og Kontrol af Tyskland. Vi har fastlagt en fælles Politik og fælles Planer til Gernemtagelse af de Bestemmelser, som paa Grundlag af betingelsesløs Kapitulation vil blive paalagt Tyskland efter den definitive Nedkæmping af den tyske væbnede Modstand.

Disse Bestemmelser vil først blive bekendtgjort efter denne endelige Nædkæmpning. Efter disse Planer vil hver af de tre allierede Stormagter besætte en Zone i Tyskland. Enslartet Forvaltning og Kontrol skal ske gennem Oprettelse af en central Kontrolkommission bestående af de tre allierede Stormagters øverste Militærchefer. Den centrale Kontrolkommissiones Sæde vil blive Berlin. Vi har truffet Aftale om, at Frankrig skal opfordres til at overtage Besættelsen af en særlig Zone, hvis dette svarer til Frankrigs Ønske, og tiltræde den centrale Kontrolkommission som fjerde Medlem. Afgrænsningen af den Zone, Frankrig besætter, skal fastsættes af de fire Regeringer gennem deres Repræsentanter i det europæiske Udvalg.

Det er vort ubøjelige Forsæt, at den tyske Militarisme og den tyske Nazisme skal udryddes, og for at sikre, at Tyskland aldrig mere bliver i Stand til at forstyrre Verdens Fred.

Vi er besluttet paa at afvæbne alle tyske væbnede Enheder og opløse dem. Vi er besluttet paa, at den tyske Generalstab, som altid har formaet at genrejse den tyske Militarisme en Gang for alle skal likvideres. Vi er besluttet paa at fjerne eller ødelægge alt tysk militært Materiel og at likvidere eller kontrollere enhver tysk Industri, der kan udnyttes til Krigsproduktion.

Vi er besluttet paa at overgive alle Krigsforbrydere til Retfærdigheden og sørge for deres hurtige Afstraffelse.

Vi er besluttet paa at gennemtvinge Erstatning i Varer for de af Tyskerne forårsagede Ødelæggelser.

Vi er besluttet paa at udslette det nazistiske Parti, de nazistiske Love, Organisationer og Institutioner.

Vi er besluttet paa at fjerne al nazistisk eller militaristisk Indflydelse fra offentlige Embeder og fra det tyske Folks økonomiske og kulturelle Liv.

Vi er besluttet paa at træffe enhver saadan Forholdsregel overfor Tyskland, som måtte være nødvendig for at sikre Verdens Fred og Sikkerhed.

Det er ikke vort Maal at tilintetgøre det tyske Folk, men først efter Udryddelse af Nazisme og Militarisme vil der være Haab om et anstændigt Liv og en Plads for det tyske Folk i Nationernes Selskab.

3. Erstatning fra Tyskland. Vi har behandlet Spørgsmaalet om de Skader, Tyskland har tilføjet de allierede Magter i denne Krig. Retfærdigheden kræver, at Tyskland bidrager til at godtgøre disse Skader i Varer i størst muligt Omfang. En Erstatningskommission skal skabes med den Opgave at behandle Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang og paa hvilken Maade Tyskland skal erstatte de Skader, som er forvoldt de allierede Magter. Kommissionen faar Sæde i Moskva.

4. De Forenede Nationers Konferance. Vi er besluttet paa, i Fællesskab med vore Allierede saa hurtigt som muligt at skabe en almindelig, international Organisation til Opretholdelse af Fred og Sikkerhed. Vi er af den Anskuelse, at dette er en fundamental Forudsætning for at hindre Angreb og for at afskaffe politiske, økonomiske og sociale Årsager til Krig ved intimt og værende Samarbejde mellem alle fredselskende Folk. Principerne herfor blev skabt i Dumbarton Oaks. Ved den Lejlighed naaedes der imidlertid ikke Enighed om det vigtige Spørgsmaal vedrørende Afstemningsmetoden. Denne Vanskelighed er nu paa denne Konferance ryddet af Vejen. Vi har besluttet, til den 25. April 1945 at sammenkalde en DE FORENEDE NATIONERS Konferance i San Francisco for at udarbejde denne Verdensorganisations Statuter paa Grundlag af de inofficielle Forberedelser i Dumbarton Oaks. Kinas Regering og Frankrigs provisoriske Regering skal straks raadspørges og opfordres til sammen med USA, Storbritannien og Sovjetunionen at staa som Indbydere til denne Konferance.

5. Erklæring om det befriede Europa. Vi har udarbejdet og undertegnet en Erklæring om det befriede Europa. Denne Deklaration fastlægger en koordineret Politik for de tre Magter og fælles Aktion, hvor det gælder om at løse de politiske og økonomiske Problemer i det befriede Europa i Overensstemmelse med de demokratiske Principer. Erklæringen har følgende Ordlyd:

"Formanden for Folkekommissarernes Raad i Sovjetunionen, Storbritanniens Premierminister og USA's President har afholdt Raadslagning i deres Landes Folks fælles Interesse og i det befriede Europa's Folks Interesse. De er blevet enige om, under den Overgangsperiode, hvor Ubestændighed måtte raade i det befriede Europa, at koordinere deres tre Regeringers Politik og at bistaa de befriede Folk i Europa og Folkene i de tidligere Akse-Vasallande med ved demokratiske Midler at løse deres paatrængende økonomiske og politiske Problemer. Oprettelsen af Ro og Orden i Europa og Genopbygningen af det økonomiske Liv skal naas ved Fremgangsmaader, som giver de befriede Folk Mulighed for at udslette de sidste Spor af Nazisme og Fascisme og at skabe demokratiske Institutioner efter deres eget Valg. Dette er Grundsætningerne i Atlanterhavserklæringen - alle Folk har Ret til at vælge den Regeringsform, under hvilken de vil leve; suveræne Rettigheder og Selvregering skal genskabes for de Folk, som gennem Angribernationernes Handlinger mistede disse Rettigheder.

For at skabe Betingelser, hvorunder de befriede Folk kan udøve disse Rettigheder, vil de tre Magters Regeringer yde Hjælp til ethvert befriet Folk i Europa og enhver tidligere Akse-Vasalstat, hvor Omstændighederne efter deres Anskuelse kræver det af Hensyn til:

- 25 -

a) Skabelsen af fredelige Tilstande, b) Gennemførelse af specielle Foranstaltninger til Lindrang af Nøden, c) Skabelse af provisoriske Regeringsmyndigheder, i hvilke alle demokratiske Elementer i Befolkningen paa bredt Grundlag er repræsenteret, og som forpligter sig til snarest muligt paa Grundlag af frie Valg at danne en Regering, som svarer til Folkets Vilje, d) Støtte - om nødvendigt - til Afholdelse af saadanne frie Valg.

De tre Magters Regeringer vil træde i Forbindelse med andre blandt De forenede Nationer og med provisoriske Magtorganer og Regeringer i Europa, hvor disses Interesser er umiddelbart berørt.

Hvis Situationen i en af de befriede europæiske Stater eller i et tidligere Akse-Vasalland i Europa efter de tre Regeringers Anskuelse gør en saadan Aktion nødvendig, vil de tre Regeringer ufortøvet konsultere hinanden om de Forholdsregler, der skal træffes i Overensstemmelse med de i denne Erklæring overtagne Forpligtelser.

Ved denne Erklæring bekræfter vi paany vor Tro paa Atlanterhavserklæringens Principer, vor Fastholden ved de i De Forenede Nationers Erklæring overtagne Forpligtelser og vor Beslutning om i Samvirke med andre fredselkende Nationer at skabe en Rettens Verdensorden, viet Fred, Sikkerhed, Frihed og Menneskehedens almindelige Velfærd.

De tre Magter afgiver denne Erklæring i det Haab, at den franske Republiks provisoriske Regering vil slutte sig til den."

6. Polen. Vi er kommet til Krim-Konferencen med den faste Beslutning at bilægge vore Meningsforskelle i det polske Spørgsmaal, Vi har i enhver Henseende drøftet det polske Spørgsmaal indgaaende og paany bragt vort fælles Ønske om at se et stærkt, frit, uafhængigt og demokratisk Polen oprettet, til Udtryk. Under vore Forhandlinger er vi blevet enige om de Betingelser, hvorunder der i Polen skal kunne dannes en ny provisorisk, national Enhedsregering, som kan faa de tre allierede Stormagters Anerkendelse. Overenskomsten om det polske Spørgsmaal lyder:

"I Polen blev der skabt en ny Situation som Følge af Polens fulde Befrielse ved den Røde Hær. Af denne Kendsgerning følger Kravet om Dannelse af en polsk provisorisk Regering paa bredere Grundlag, end det var muligt før Befrielsen af Vest-Polen.

Den provisoriske Regering som for Tiden virker i Polen, skal derfor ondannes paa bredere demokratisk Grundlag, under Inddragelse af i eller uden for Polen levende demokratiske Personligheder. Denne nye Regering skal føre Navnet Polens provisoriske, nationale Enhedsregering.

Udenrigskommissær Molotof, USA's Gesandt Harriman og den britiske Gesandt Clark Kerr er konstitueret som Udvalg i Moskva og har Fuldmagt til at træde i Forhandling med Medlemmer af den nuværende polske provisoriske Regering og med de førende polske Demokrater i Polen og udenfor Polen, med det Formaal at faa omdannet den nuværende Regering i Overensstemmelse med de aftalte Retningslinjer. Denne polske provisoriske, nationale Enhedsregering maa forpligte sig til snarest muligt at afholde frie, uindrede Valg paa Grundlag af almindelig Valgret og hertil Afstemning. Alle demokratiske og næsfjendtlige Partier i Polen skal ved disse Valg have Ret til at deltage og opstille Kandidater.

Naar der er dannet en polsk provisorisk, national Enhedsregering i Overensstemmelse med de aftalte Retningslinjer, vil Sovjetunionens Regering, som for Tiden opretholder diplomatisk Forbindelse med den nuværende polske provisoriske Regering, og Storbritannien og USA's Regeringer optage diplomatisk Forbindelse med den nye polske provisoriske, nationale Enhedsregering og udveksle Ambassadører, gennem hvis Rapporter de respektive Regeringer skal holdes underrettet om Stillingen i Polen.

De tre Regeringschefer er af den Anskuelse, at Polens Østgrænse skal følge Curzon-Linjen og i enkelte Omraader afvige 5-8 km fra denne Linje til Gunst for Polen. De anerkender, at Polen i Nord og Vest skal have en betydelig Omraadetilvækst. Efter deres Anskuelse maa der til sin Tid forhandles med den nye polske provisoriske, nationale Enhedsregering om Omfanget af disse territoriale Udvidelser, og den endelige Fastlæggelse af Polens Vestgrænse maa udsættes til Fredskonferencen."

7. Jugoslavien. Vi er enige om at anbefale Marskal Tito og Dr. Subasic ufortøvet at sætte den mellem dem afsluttede Overenskomst i Kraft og danne en ny Regering paa Basis af Overenskomsten. Vi anbefaler endvidere, at den nydannede jugoslaviske Regering afgiver en Erklæring af følgende Indhold: 1) den antifascistiske Komité for Jugoslavien nationale Befrielse bliver udvidet med Medlemmer af det sidste jugoslaviske Parlament, som ikke har kompromitteret sig ved Begunstigelse af Fjenden. Det saaledes dannede Organ skal bære Navnet provisorisk Parlament. De af den antifascistiske Komité for Jugoslavien nationale Befrielse udstedte Love skal forelægges en grundlovgivende Forsamling til Godkendelse.

Om andre Balkanspørgsmaal fandt der ligaledes en almindelig Drøftelse Sted.

(8. Udenrigsministermøder. Der skal, formentlig hver 3.-4. Måned, finde Forhandlinger Sted mellem de tre Magters Udenrigsministre, skiftevis i de tre Hovedsteder, første Gang i London efter De forenede Nationers Konference til Skabelse af en Verdensorganisation.)

Enighed i Fred som i Krig. Vore Samtaler paa Krim har paany bekræftet vor fælles Beslutning om under den kommende Fred at opretholde og forstærke den Enighed i Maalsætning og Handling, som i Krigens Tid muliggjorde og sikrede De forenede Nationers Sejr. Vi tror, at denne Enighed er en hellig Pligt for vore Regeringer overfor vore Folk og Folkene i hele Verden. Kun naar vi fortsætter og udbygger Samarbejdet og Forstaaelsen mellem vore tre Folk og mellem alle fredselkende Nationer kan Menneskehedens højeste Maal virkelig gøres: en sikker og varig Fred, som med Atlanterhavserklæringens Ord giver Garanti for, at alle Mennesker i alle Lænde kan leve deres hele Liv fri for Frygt og Nød.

Sejren i denne Krig og Oprøttelsen af den foreslaede internationale Organisation vil byde den største Mulighed i Menneskehedens Historie til i de nærmeste Aar at skabe de væsentlige Forudsætninger for en saadan Fred.

Winston Churchill. Franklin Roosevelt. J. Stalin.